

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS
F. 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS
15 CENT.

HULDE.

Aan den vooravond van de bruidsdagen van ons Vorstelijk Echtbaar, betuigen wij in naam van al onze Vrijwillige Landstormers en van hun vrouwen, onzen grooten eerbied voor de moedige wijze, waarop Onze Koningin, daarbij vergezeld door Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Hendrik, zich dagen lang heeft opgeofferd, om, ondanks de barre weersgesteldheid, de bevolking der geteisterde landstreken te bezoeken en op te beuren.

Wij prijzen ons gelukkig, door ons Instituut ons in bijzondere mate verbonden te weten aan het Huis van Oranje, vooral aan onze Doorluchtige Landsvorstin, die wij ook grootelijks eeren om den moed van Hare Vorstelijke overtuiging, welke op zoo kloeke wijze weer tot uiting is gekomen, in de tot het Nederlandsche Volk gerichtte proclamatie.

* * *

Wij brengen onzen kameraadschappelijken groet aan de mannen van de Marine, de Pontonniers, de Marechaussée, de Politietroepen en van andere legeronderdelen, die opnieuw getoond hebben echte zonea van Jan Kordaat te zijn, met een warm hart in de borst.

* * *

Wij waken op tot deernis met de duizenden, die, na name-looze ellende uitgestaan te hebben, van al hun beste have en goed zijn beroofd.

Landstormers! steunt de slachtoffers van den watersnood spoedig!

BERICHT.

Tegelijk met dit nummer wordt een aanvang gemaakt met de verzending der betalingsbewijzen voor den jaargang 1926 van ons blad.

Wij verzoeken vriendelijk een welwillend oordeel, indien mocht blijken, dat hier of daar een vergissing mocht hebben plaats gehad, en vertrouwen op Uw aller hooggewaardeerde steun en medewerking.

De Administratie.

Een eerlijke waarschuwing

Ieder in Nederland w. thans wel genoegzaam, hoe het met de fascistische geïntegreerde organisatie der Actualisten is verloop. Heel het bombastisch optreden is gesmoord in niets anders dan een zwendelbeweging. Thans komt er weer iets dergelijks, n.l. de organisatie der z.g. *Nederlandsche Oranje Nationalisten*, zich aankondigen als een strijdorganisatie tot behoud van onze dynastie enz. Het is jammer, dat eenige mannen van naam zich hebben laten verleiden, zich aan deze overigens duistere beweging te verbinden.

Fascisme is in ons land onbestaanbaar en ook overbodig.

Wij zouden de eerlijke lieden, die zich voor deze organisatie hebben laten vinden, willen waarschuwen zich niet langer

op sleeptouw te laten nemen door eenige duistere elementen.

Misschien is het vergeefs geschreven. Doch dan mogen wij eraan herinneren, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, een instituut is tot steun aan het Wettig Gezag van H. M. onze Koningin en van allen die in Haar naam dat gezag uitoefenen. Zoodat zowel de revolutionaire democraten, als de revolutionaire conservatieven, indien zij van de wettige orde afwijken, den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm niet naast, doch tegenover zich zullen vinden, zoodra daartoe de Regeering op dit Instituut een beroep zou moeten doen.

NOG MEER FRAAIS.

De militaire fascistische partij.

„De Resb.” deelt thans mede, dat eind van deze maand te 's-Gravenhage de oprichtingsvergadering zal worden gehouden van de Militaire Fascistische Partij. Ook meldt 't blad, dat deze partij geheel afzijdig staat van het Verbond van Actualisten.

Vooruitgang.

In het afgelopen jaar is de sterkte van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, met inbegrip van de korpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Spoorwegdienst toegenomen met 2944 Vrijwilligers.

De totale sterkte is thans 55.120 man. Het Landstormkorps Luchtwachtdienst telt 3083 Vrijwilligers.

Het aantal Afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm nam toe met 29, zoodat er thans 1157 plaatselijke Afdelingen bestaan.

OVERZICHT VAN HET INSTITUUT OP 1 JANUARI 1926.

a. Militaire organisatie.

Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm; 21 Landstorm Verbanden of Korpsen, samenvattende:
1157 Plaatselijke Afdelingen van Bijzondere Vrijwilligers . . . 48352
1128 Plaatselijke Leiders;
Het Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst” . . . . .
Het Vrijwillig Landstormkorps „Vaartuigendienst” . . . . .
Het Vrijwillig Landstormkorps „Spoorwegdienst” . . . . .

Totaal sterkte der Vrijwilligers 55120

b. Burgerlijke organisatie.

	Leden
Nationale Landstormcommissie . .	7
22 Gewestelijke Landstormcommissiën	302
908 Plaatselijke Landstormcommissiën	4538
1 Landstormcommissie uit „Pro Reg.”	3
1 Landstormcommissie uit den Bond van R.K. Mil.-Vereen. . .	6

Totaal aantal burgerlijke bestuurders 4856

De Landstorm en de Watersnood.

Ook bij den watersnood heeft de Landstorm zich niet geheel onbetuigd gelaten. In verschillende bladen vonden wij dienaangaande het navolgende bericht:

Ze popelden, de laatste dagen, om in te grijpen, de mannen van „Als 't moet”, en ze vroegen: „moet het nu nog niet?” „Waar handen te kort komen om te redden en te helpen, waar soldaten en matrozen het hunne hebben gedaan en noodig dienen afgelost, daar wordt het nu onze beurt.”

En toen Woensdagavond tot den Plaatse lijken Leider van de Afd. Zwolle, den heer H. D. v. d. Kouwe, het verzoek kwam om in Dalfsen te helpen, stelde hij zich dadelijk in verbinding met het Ministerie van Oorlog om daarvoor toestemming te vragen en riep onder tusschen zijn mannen op.

's Avonds om 7 uur gingen de ordonnansen met de oproepingskaarten de stad in; om 9 uur was 50 %, om half 11 80 % van de opgeroepen aanwezig.

Inmiddels was de gevraagde toestemming, die pas in „uiterste noodzaak” gegeven kan worden, niet verleend, maar weer was het bevel geleverd, dat onze mannen bereid en gereed zijn.

Woensdag had zich ook de Commandant van de Afd. Motorkorps te Kampen, de heer Gluijsteen, ter beschikking gesteld en deze was Donderdag met een twaalftal wagens naar Dalfsen gegaan om daar elke gewenschte hulp te verlenen.

Nu was de Motor-Afd. van Zwolle niet meer te houden, en Vrijdagmorgen stond aan ook de Afd. onder Res. Luitenant Winkhof met haar wagens op de Melkmarkt gereed om naar Dalfsen te gaan.

Weer kwam echter de boodschap: „het is niet noodig, er is voldoende hulp”; doch nauwelijks is de teleurstellende tijding vernomen, of daar komt de onheilsboodschap: „de dijk bij Zalk is doorgebroken”.

Fluks werden nu de motoren aangezet, zoo snel mogelijk ging het over Kampen naar de plaats van de ramp, en men kwam daar tijdig aan om erger te voorkomen.

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

Sommigen tot aan de borst in het water, hebben zij daar geholpen om menschen en vee en de noodige have te redden en naar Kampen te brengen, en zonder hun tijdige hulp zouden de verliezen heel wat grooter geweest zijn.

Ook de Afd. Kampen was nu spoedig in Zalk en heel den Vrijdag is daar door het Motorkorps, waarvan de Luitenant-Adjutant Kleuver van het Korps-bureau te Arnhem al heel spoedig de leiding genomen had veel en goed werk verricht.

Zaterdagmiddag ging het weer naar Dalfsen, om puin aan te voeren voor het stoppen van de doorbraak.

Daar troffen we, behalve de Afd. Kampen en Zwolle ook de Afd. Meppel, die verleden jaar bij de Communistische relletjes in Drenthe zoo goede diensten heeft bewezen en nu met een drietal vrachtwagens, een personenwagen en twee motoren onder leiding van den Res.-Kapt. Hulsebos niet achter wilde blijven.

De mannen van den Bijz. Vrijw. Landstorm, met name die van het Motorkorps, hebben in deze dagen van gevaar alweer getoond, dat op hen te rekenen valt.

DE KONINGIN IN OVERIJSEL.

13 Januari.

Men meldt nog uit Zwolle:

Om 1 uur vertrokken de auto's in de richting Dalfsen. Op de Vechtkamp werden de Vrijwillige motorbrigades uit Kampen en Zwolle geïnspecteerd. 16 Auto's en eenige motorbrigades stonden er opgesteld. Aan de Koningin en den Prins werden de korpscommandant overste Wynants, de afdeelingcommandant mr. A. baron van Heeckeren van Kell, de detachementscommandant 1e luit. J. Kleuver, de commandanten der afdeelingen Zwolle, Kampen en Enschedé, luit. Winkhof, sergeant Gluysteen, en luitenant Ecker, kapitein van Voorst tot Voorst, luitenant van Haersolte en de commandant der afdeeling Meppel, kapitein Hulzebosch, voorgesteld.

Hierna werd de tocht voortgezet en over de lange brug, waaronder het water nog steeds met buitengewone kracht stroomt, reed men Dalfsen binnen.

's-GRAVENHAGE.

(Mil. Pro Rere.)

Zoo ligt dat de, in samenwerking met onzen Huisvader, den heer W. Hogeweg in het Mil. Tehuis, 22 Dec. 11., gehouden z.g.n. „Landstormavond” weer achter ons.

Alhoewel er verschillende factoren aanwezig waren — (inz. de „dienst”) —, die voorspelden, dat de opkomst ditmaal geringer zou zijn als op vorige Landstormavonden, viel dit toch nog, ongedacht, mede.

Onze voorzitter, kap. de Savornin Lohman, ving al dadelijk aan het ontstaan en doel, de inrichting en werkwijze van het instituut van den Bijz. Vrijw. Landstorm, helder en klaar, uiteen te zetten.

Uit het met gespannen aandacht volgen van den spr. en de, naar aanleiding van het gesprokene — (en tot voldoening beantwoorde) — vragen, bleek, overduidelijk, dat het „doel” van dien avond was bereikt.

Het resultaat was dan ook: „Een en twintig Vrijw. Landstormers!”

Deze avond, kenmerkend door „ophefing” en „gezelligheid” tevens, werd door den heer Hogewag met dankgebed besloten.

H. HEERESMA, Secr.

Uit het Orgaan „Pro Rege”.

WEST-FRIESLAND.

Verwisseling van Commando.

Ongeveer een jaar geleden nam de 1e luit. Evenwel het commando over dit Verband van den kapitein Van Voorthuysen over. Hadden wij steeds commandanten gehad, welke vertrek door allen werd betreurd, zeer zeker is dit nu wederom het geval bij het heengaan van den luitenant Evenwel. Hij voerde slechts ruim één jaar het commando hier in West-Friesland, doch daar hij een man was, die zich overal voor interesseerde wat den Bijz. Vrijw. Landstorm betreft, daarbij hoogst aangenaam was in den omgang en steeds bereid tot inlichtingen en tot het bijwonen van vergaderingen van onze Plaatselijke afdelingen, daar heeft bijna iedere Landstormer onzen scheidenden commandant leeren kennen als een bijzonder aangenaam mensch en hoogstaand officier. Het is dan ook uit naam van zeer velen, dat ik in ons Landstormblad een enkel woord van afscheid tot den luitenant Evenwel meen te moeten richten. Luitenant, het spijt ons Westfriezen werkelijk, dat uw verblijf in ons midden slechts van zoo korten duur is geweest, gaarne hadden wij U als onzen kapitein hier gehouden; maar waar wij als goede militairen allen moeten gehoorzamen in wat van hoogerhand wordt bevolen, zullen wij ook in uwe overpaatsing moeten berusten. Er blijft ons dus niets anders over, dan U de verzekering te geven van onze hoogachting en vriendschap en de hoop uit te spreken, dat U Uwe jongens uit West-Friesland niet zult vergeten. In onze gedachten zult gij in aangename herinnering blijven. Moge het u welgaan in uw nieuwe garnizoen.

Le Roi est mort, vive le Roi! Een welkom aan onzen nieuwen militairen leider, den kapitein Brederode. Op onze medewerking in Uw nieuwen werkring kunt U rekenen, kapitein. U hadt vele goede voorgangers, wij twijfelen niet, te oordeelen naar de korte kennismaking, dat wij het wederom goed hebben getroffen.

SCHUTTEN.

Hoorn, 3 December 1925....

Instructie-loonen voor oefeningen Vrijwilligen Landstorm.

De beloningen voor werkzaamheden bij het plaatselijk militair onderricht of voor hulpverleening bij oefeningen van den Vrijwilligen Landstorm zijn vastgesteld als volgt: voor officieren van ten minste f 1.35 tot ten hoogste f 2.70 per uur, met een maximum van f 8.10 per dag; voor onderofficieren van ten minste f 0.80 tot ten hoogste f 1.80 per uur, met een maximum van f 5.40 per dag; en voor militairen beneden den rang van onderofficier van ten minste f 0.50 tot ten hoogste f 1.— per uur, met een maximum van f 4.05 per dag. Neemt een officier of onderofficier deel aan het onderricht, of de oefening in eene plaats (burgerlijke gemeente of het bij name bekend, afgezonderd liggend onderdeel eener gemeente-, gelegen op meer dan 5 K.M. buiten de woonplaats van den betrokkene, dan bedraagt het uur-minimum resp. f 1.62 en f 1.08.

GRONINGSCH VERBAND.

Zoals velen Uwer wellicht reeds vernomen hebben, heb ik den militairen dienst verlaten, en daarmee tevens de functie van aangewezen commandant van het Groningsch Verband neergelegd. Het is mij een behoefte, mijn welgemeenden dank te betuigen voor de ondervonden medewerking en sympathie, en U allen een hartelijk vaarwel toe te roepen.

De gep. Majoor,
V. REPELIUS.

Groningen, 9 December 1925.

Door omstandigheden buiten mijn wil ondervond bovenstaand bericht vertraaging.

Landstormkorps Motordienst.

Met het Twentsch Vrijwillig Motorkorps op oefening.

Zaterdagmiddag 28 Nov. 11. hield het Motorkorps van den Vrijw. Landstorm een welgeslaagde oefening, onder leiding van den Kapitein R. G. A. Z. van Haersholte te Zwolle, Districtscommandant van het Motorkorps.

Om half twee verzamelden zich op het

den overgebracht naar het front, maar daar er gevaar bestond voor vijandelijk vuur werd order gegeven, met gedoopte lichten naar Borne te rijden, alleen de motorrijders mochten rijden met gedempt licht.

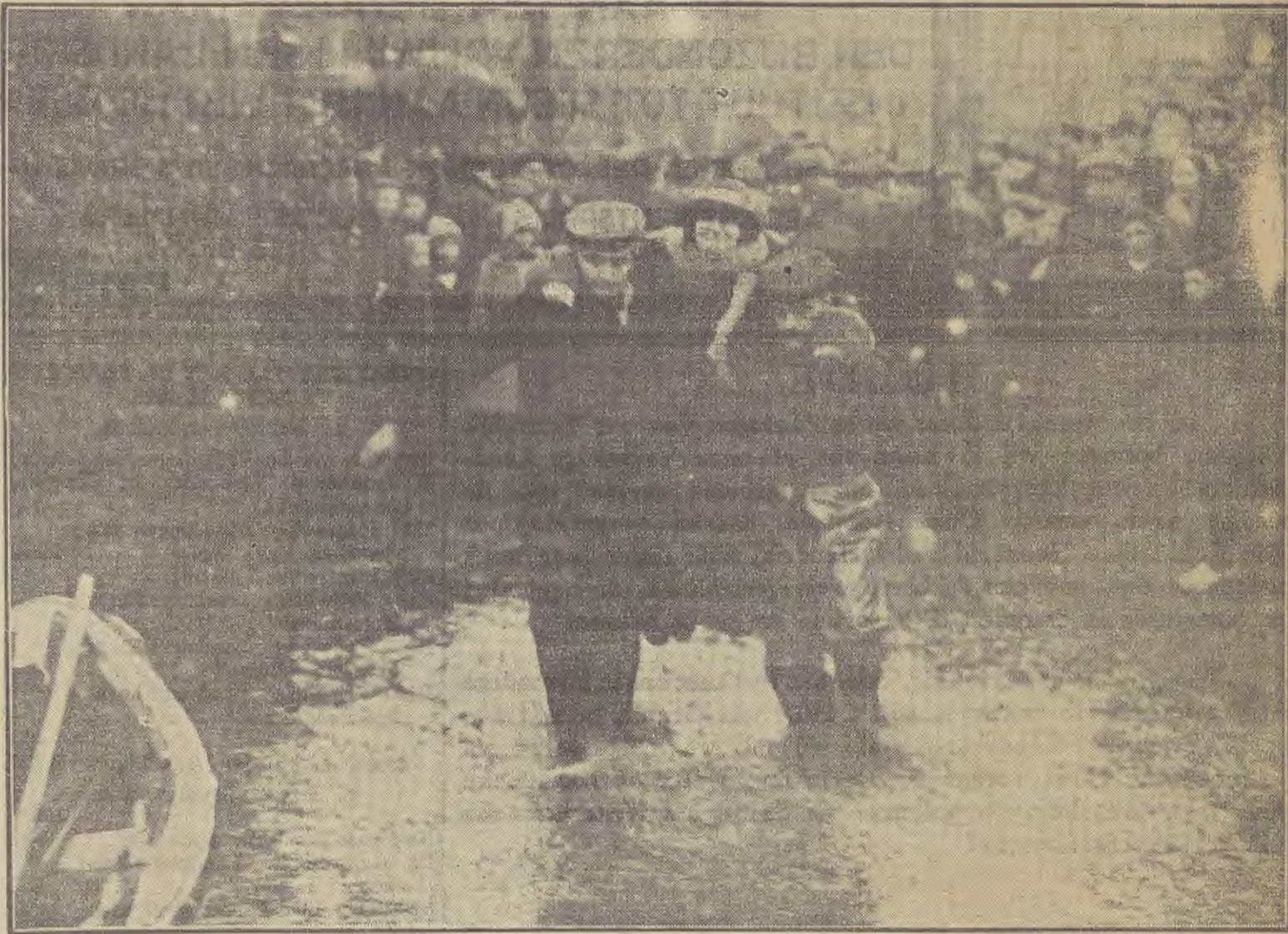
De oefening slaagde schitterend, waarvan de Commandant aan het einde van den tocht dan ook getuigde.

De tocht is werkelijk een propaganda-tocht voor het korps geweest, op welks vrijwilligheid wij bijzonder den nadruk

wistische handelingen moeten (om vergissingen te voorkomen) binnen eenige dagen worden gefusilleerd; in elk geval vóór den 16en October.

6. Personen, gestraft met gevangenisstraf in de interneringskampen moeten daar vóór den 16en October zijn aangekomen.

7. In de districten met gevaarlijke anti-sovjet elementen onder de bevolking, moef de legermacht versterkt worden. Het is nutteloos lieden te arresteren; de bevelhebbers moeten doortastend optreden. Alle verdachten en be-

De Koningin in de overstroomde gebieden.

Foto N.V. Vereen. Foto Bureau, 's-Haarlem.

marktplein te Enschede de sectie Enschede en de groepen Haaksbergen en Oldenzaal, waarna naar Hengelo werd gereden, waar de sectie Hengelo zich bij de colonne voegde. Dan ging de rit naar de Kasteellaan te Delden, waar reeds de sectie Almelo wachtte.

Hier werden de instructies door den Commandant gegeven.

De oefening ging uit van het volgende plan: Onze troepen strijden met voordeel in de lijn Hardenberg-Tubbergen-Oldenzaal-Gronau front N.-O. Holten is eindstation voor den aanvoer van levensmiddelen, per spoor, Rijssen van munitie.

Op den Zaterdagmiddag krijgen genoemde sectiën en groepen bericht voor een nieuwe vervoeropdracht.

De sectie Enschede en de groepen Haaksbergen en Oldenzaal, onder commando van den Reserve 1e Luit. G. J. van Heek W.Hzn. te Enschede, moeten munitie laden te Rijssen, de overige secties onder commando van Res. 1e Luit. E. Ekker Jr. te Hengelo moeten levensmiddelen laden te Holten.

Een verkeersregeling is ingesteld, waarbij de straatwegen benevens de grintweg Enschede-Twekkelo-Hengelo zijn beschikbaar gesteld voor de auto-treinen en het verkeer alleen in de richting Hengelo-Goor-Holten-Rijssen-Almelo mag plaats hebben.

Tijdens de oefeningsrit wordt enkele malen gestopt en geseind.

Bij Holten splitsen zich de beide commando's, welke elkaar later na kwijting van de opdracht weer in Rijssen ontmoeten.

Daar was de algemeene verzamelplaats het Parkgebouw.

Een verrassing was daar een gezellig gedekte tafel aan te treffen. De inspannende rit over de hard bevroren wegen en de frissche buitenlucht zouden oorzaak zijn, dat de tafel alle eer werd aangedaan.

De heerlijke soep en „moes met rookworst” smaakten opperbest, terwijl een glaasje bier de gezelligheid verhoogde.

De Kapitein-Commandant bracht de eerste dronk uit op H. M. de Koningin. Onder het maal werden door het orkest-trion vaderlandsche liederen ten gehore gebracht.

Dan werd de oefening vervolgd. De munitie en levensmiddelen moesten wor-

leggen. Al de deelnemers waren vrijwillig opgekomen en er was niet de minste verplichting.

Als gasten maakten den tocht mede de Luit.-Adj. van het Vrijw. Landstormkorps Motordienst J. Kleuver en de heer L. A. M. Bruggeman, secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie in Twente.

De bolsjewistische Amnestie.

Op de gebruikelijk wijze werd andermaal door den Nat. Bond tegen Revolutie het volgende communiqué verspreid:

„De pers van alle landen heeft de tijding gepubliceerd van de amnestie, door de Sovjet-regeering geprononceerd, die zou toegepast worden op allen, die in de Russische gevangnissen op bevrijding wachten en op de Russische emigranten. Het bolsjewistische bewind zal de wereld verbazen door zijn humaniteit en rekent op de naive geloofigheid van alle andere landen.

In verband hiermede kan het wellicht van belang zijn eenige details te vernemen omtrent de zoo ostentatief verleende amnestie.

Het Poolsche gouvernement heeft geheime decreten in handen gekregen, uitgevaardigd door de G. P. U. (vroeger bekend en berucht onder den naam Tcheka). De decreten werden uitgevaardigd in Minsk en gelijklopende werden verzonden uit Moskou naar alle deelen van de U. S. R. R..

De eerste heeft betrekking op de zoogenaamde amnestie voor de gevangenen; de inhoud er van luidt als volgt:

1. Alle zaken van gevangenen, beschuldigd van anti-volsjewistische handelingen, moeten onmiddellijk weer aanhangig worden gemaakt.
2. Evenzoo alle zaken tegen personen, gearresteerd wegens oppositie tegen de Sovjet-wetten. Al deze gevangenen moeten uiterlijk 16 October worden gefusilleerd.
3. Gevangenen beschuldigd van gewapende actie tegen de sovjets, die met de wapenen in de hand zijn gevangen genomen, moeten onmiddellijk worden doodgeschoten.
4. Alle zaken van gevangenen, beschuldigd van spionage moeten onmiddellijk herzien worden; alle gevangenen, die schuldig bevonden worden aan bovengenoemd misdrijf, moeten voor den 16 October worden doodgeschoten.
5. Alle personen, verdacht van anti-bolsje-

schuldige personen moeten ter plaatse worden doodgeschoten.

Het tweede decreet heeft betrekking op de emigranten, aan wie in overeenstemming met de afgekondigde amnestie de terugkeer naar Rusland wordt toegestaan. Dit luidt:

G. P. U.

Administratie.

District Minsk. Aan de hoofden van Departementen v. h. district Minsk. No. 3129 - geheim.

Met het oog op den terugkeer van een aantal emigranten na de amnestie van den 17den October, hoewel deze toevloed van contrarevolutionairen in geen enkel opzicht het normale leven van de Sovjet-republiek kan beïnvloeden, echter overwegende, dat deze emigranten niets geleerd en niets vergeten hebben tijdens hun verblijf in het buitenland en dat zij alleen tot ons terugkeeren, omdat zij anders in den vreemde zouden verhungeren en overwegende dat deze terugkeerende emigranten zullen trachten de loyale burgers van de U. S. S. R. te bederven en op alle mogelijke wijzen zullen trachten het Boeren- en Arbeidersbewind omver te werpen, is het absoluut noodzakelijk energieke maatregelen te treffen om hunne plannen te verijdelen. Daarom heeft de Z. I. K. S. op hare conferentie van 2 October 1925 bepaald:

1. Dat alle terugkeerende emigranten en de personen, waarmede zij verkeerden na hunne terugkomst, nauwlettend bewaakt zullen worden.
2. Dat alle terugkeerende emigranten speciale paspoorten zullen ontvangen, waarin het oogenblik van hun terugkeer en hun beroep is vermeld.
3. Dat de bewaakte personen niet mogen bemerken, dat zij bewaakt worden.
4. In het geval van verdachte handelingen van deze personen, zullen zij door de G. P. U. worden gearresteerd, maar moet dit in het geheim geschieden, ten einde niet de aandacht te trekken van anderen.
5. Overwegende, dat de elementen, die uit het buitenland komen, in geen enkel opzicht gewenscht of nuttig zijn voor de Sovjet-republiek, moeten deze gearresteerde emigranten door de agenten van de G. P. U. na een eenvoudig, kort geding worden doodgeschoten. Dit decreet treedt in werking op den 17den October 1925.

De Chef van de administratie: MEDVED. Secretaris: ZSHDANOWITCH.

HET LANDSTORMBLAD

VAN 15 JANUARI 1926.
TWEDE BLAD.

Het Zilveren Huwelijksfeest van H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins Hendrik op 7 Februari a.s.

Het Huldeblijk van den Landstorm.

Zooals in het Novembernummer van ons blad is aangekondigd, zou aan elke Afdeling een afbeelding van het ontwerp-Tegeltableau worden verzonden.

Dit is thans geschied, zoodat verwacht mag worden, dat ieder in de gelegenheid is het ontwerp te zien.

Reeds zijn van verschillende afdelingen de ingezamelde bijdragen ingekomen.

De andere afdelingen verzoeken wij ook aan deze aangelegenheid hare gewaardeerde aandacht te willen schenken.

Correspondentie.

De veelheid der ingekomen stukken was ook ditmaal weer oorzaak, dat vele bijdragen niet konden worden opgenomen.

REDACTIE.

Ons Decemernummer

Tengevolge van de noodzakelijke reorganisatie van ons blad, zagen wij ons tot onze spijt genoodzaakt het Decemernummer te laten uitvallen.

Dientengevolge wordt dit nummer nog gezonden aan al de adressen, zonder dat daarbij rekening is gehouden met de inzending der formulieren uit het Novembernummer.

Het Koninklijk bezoek aan Limburg.

Een herinneringsboek der eere-wachten van het Landstormkorps der Limburgsche Jagers.

Bij de elektrische drukkerij van Gebroeders van Aelst te Maastricht is een Herinneringsboek der eere-wachten van het Landstormkorps der Limburgsche Jagers te Linne, Roermond, Maastricht, Venlo, Venray en Mook, verschenen, bij gelegenheid van het Koninklijk bezoek aan de provincie Limburg. „Alsmede” houdt dit boek in „het levensbericht der Nassauers, rustend in Limburgschen bodem.” De secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie in Limburg, Jhr. J. A. I. H. Graafland sie de het samen.

Jhr. Robert Graafland teekende den heraldischen omslag en voorzag dit boek van een passend feestkleed. Prof. Dr. F. J. C. Kramer, directeur van het koninklijk Huisarchief, Dr. P. Doppler en Dr. W. Goossens, respectievelijk archivaris en chartermeester van het Rijkarchief te Maastricht en Ir. F. Sassen, leeraar te Rolduc werden bereid gevonden voor het historische gedeelte hunne inlichtingen te verschaffen. Vele goede foto's verlichten den tekst in oruinen druk op crème-gekleurd papier.

Dit herinneringsboek is niet in den handel en wordt toegezonden o.m. aan de 700 Limb. Jagers, die de eere-wachten vormden. Deze veeke worden alle exemplaren aan de recht-hebbenden verzonden, behalve aan hen, die in

het overstromingsgebied verblijven. Deze personen ontvangen het boek de volgende week.

De uitgave kon geschieden door de financiële hulp van belangstellenden.

Afdeling Nigtevegt.

De functie van leider in deze nieuw opgerichte afdeling wordt tijdelijk waargenomen door den heer J. Kaate, Abcoude.

DOORBRAAK BIJ DALFSEN EN ZALK.

N.V. Int. Pers-Foto Bureau Amsterdam.

H. M. de Koningin en Z. K. H. de Prins in gesprek met de officieren van den Vrijwilligen Landstorm Motordienst: Luit. Kol. H. Wynandts, Korpscommandant, Majoor van Heeckeren van Kell, Afdelingscommandant van Gelderland en Overijssel, Kapitein van Haersolte en te Luitenant Kleuver.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Mutatiën.

Afdeling Diemen.

Bedankt als lid, wegens vertrek naar Hilversum C. Pereboom Sr.

Afdeling Leimuïden.

In de vacature P. Broekhuizen benoemd tot lid J. van Galen te Leimuïden.

Benoemd tot leden der Gew. Commissie:

Jhr. Mr. C. Dedel, burgemeester van Abcoude—Proostdy en Abcoude—Baambrugge.

J. Versteeg Jr., burgemeester van Monnikendam en Katwoude.

H. W. Duykers, Reserve-kapitein voor Speciale Diensten Districtscommandant Motorkorps.

Afdelingen Amsterdam I—IX.

De schietbijeenkomst op 30 November l.l. werd bijgewoond door 197 leden.

De volgende schietbijeenkomst is voorloopig vastgesteld in de tweede helft van de maand Januari a.s.

Afdelingen Zaandam en Koog-Zaandijk.

Benoemd tot lid der Plaatselijke Commissie: J. Driessen, burgemeester van Koog aan de Zaan.

St. Nicolaas Schietwedstrijd te Leimuïden.

Door de plaatselijke afdeling Leimuïden is vrijwillig een bedrag opgebracht teneinde de leden in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan een St. Nicolaaswedstrijd. Deze wedstrijd werd 4 December gehouden en o.m. bijgewoond door den Korpscommandant, Majoor C. de Veer.

De prijzen bestonden uit banketletters en chocoladeletters.

Voor het huldeblijk aan te bieden aan Hare Majesteit Koningin Wilhelmina en Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden werd door de afdeling een bedrag van f 6.01 bijgebracht en aan de Gewestelijke Commissie afgedragen.

Afdeling Marken.

Afgetreden als leider wegens vertrek naar Ter Aar de heer C. Sniijders. Benoemd tot leider J. de Groot, Kerkbuurt 140 Marken.

Afdeling Nieuw Venne Noord.

Afgetreden als leider wegens vertrek naar Amsterdam, de heer J. Kortenoeven. Benoemd tot leider de heer M. B. Benard, Hoofdweg 673, Nieuw-Vennep.

Afdeling Uithoorn.

Afgetreden als leider wegens vertrek naar Amsterdam, de heer F. N. Kerkhoff. De heer G. J. Vink zal tijdelijk de functie van leider vervullen. Benoemd tot Voorzitter van de Plaatselijke Landstorm Commissie de heer Mr. D. F. Pont, Burgemeester van Uithoorn, en lid van de Gew. Landstorm Commissie.

Ingeburgerd!

Langs den IJssel is, bij den ramp, die ons volk door overstroming en doorbraak heeft getroffen, gebleken, hoe onze organisatie haar plaats in ons volksleven heeft ingenomen.

In 't oogenblik van 't gevaar werd gevraagd om den Bijz. Vrijw. Landstorm. Onze mannen boden zich aan, noch éér zij gevraagd werden.

Zij, en met name de leden van het Motorkorps, hebben schitterend werk geleverd.

Daden van zelfopoffering zijn verricht. Bij de doorbraak en het reddingswerk bij Zalk.

Bij den aanvoer van materialen om de doorbraak te dichten bij Dalfsen.

Eigen gezondheid en leven werden gewaagd, om anderen te redden uit den nood.

Om rust niet gevraagd, zoolang het gevaar niet bezworen was.

Niet alléén in Zalk en Dalfsen, ook in andere plaatsen werd om onze mannen gevraagd en pakten ze krachtig aan.

Zoo trad weer de beteekenis onzer organisatie aan het licht.

En bleek zij in onze streken te zijn ingeburgerd.

Uit Legerorder 1925 No. 406.

BIJZONDERE VRIJWILLIGERS

van de lichting 1910 en van oudere lichtingen dan van 1910 zijn vrijgesteld van de inlevering van hun kleeding en uitrust.

De Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm verstrekt daartoe vóór 1 Dec. 1925 de noodige opgaven aan de indeelingsdistrictscommandanten, onder overlegging van de zakboekjes dezer Bijzondere Vrijwilligers.

N.B. Bij de inneming van de kleeding en uitrusting van de lichtingen 1910 en ouder, welke reeds heeft plaats gehad, hebben, ook sommige Bijzondere Vrijwilligers hunnen goederen willen inleveren. In hoeverre dit juist was, daaromtrent zullen wij in een volgend blad mededeeling doen.

STEENWIJK-STEENWIJKERWOLD.

De heer Goeman Borgesius, Burgemeester van Steenwijk, heeft het Eere-voorzitterschap der gemeenschappelijke Plaatselijke Landstorm-Commissie aanvaard.

VERBAND VOLLENHOVE.

In de plaats van kapitein D. BUYS is opgetreden als Verbandscommandant de kapitein J. H. SONNE. De kapitein Sonne is onlangs teruggekeerd van zijne detachering Ned. Oost-Indië en behoorde tot degenen, die in 1914 met wijlen overste Thomson in Albanië worden gedetacheerd.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Als de New Edison speelt, hoort men De Levende Stem en de bezoeker vraagt: „Wie zingt daar?”

Eigen Edison is goudwaard.

Wij noodigen U uit tot een bezoek Kunstzaal Edison

Lange Poten 15. Den Haag
88 Witte de Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam - Leidschestr. 84

Bescherming der Openbare Diensten.

In het „Handelsblad” van 20 November j.l. vonden wij het navolgende bericht over de Engelsche Noodhulp-Organisatie, welke ook tijdens de Regeering van MacDonald werd gehandhaafd.

Uit het Lagerhuis.

Een interpellatie over de O. M. S.

LONDEN, 19 Nov. (Eigen Ber.). In het Lagerhuis werd heden door het Labourlid Taylor geïnterpelleerd over de verhouding van de regeering tot de z.g. O. M. S. (Organisation for the Maintenance of Supplies). Eefigen tijd geleden had MacDonald in een brief aan de „Times” verklaard, dat de regeering moeilijk van de leiders der arbeiders kan verwachten, dat dezen zullen medewerken tot handhaving der orde, indien zij dergelijke tegen de arbeiders gerichte organisaties steunt. Ook de liberalen zien in de O. M. S. een verkapté organisatie der fascistén.

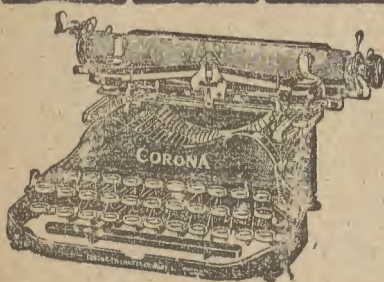
Taylor vroeg thans of het waar was, dat de minister van binnenlandsche zaken een geheim rondschriven aan de gemeenteambtenaren heeft gezonden, waarin gezegd wordt, dat de regeering besloten heeft tot oprichting van een organisatie tot handhaving van de openbare diensten in geval van een conflict en waarin de ambtenaren worden aangespoord functies in deze organisatie te aanvaarden en personen, welke voor dergelijke functies in aanmerking komen, op te geven.

De minister van binnenlandsche zaken antwoordde, dat sedert jaren onder verschillende regeeringen een dergelijke organisatie heeft bestaan. Onlangs werden stappen gedaan om deze organisatie te hernieuwen en uit te breiden. In verband daarmee werd een rondschriven verzonden. Een circulaire aan de gemeentelijke autoriteiten is in voorbereiding en zal dezer dagen worden gepubliceerd.

Taylor vroeg waarom het rondschriven dan als geheim werd behandeld en onder dubbel couvert werd verzonden, waarop de minister antwoordde, dat bedoelde organisatie ook tijdens de Labour-regeering tot de geheime instellingen werd gerekend, dat hij zelf echter onmiddellijk had besloten de plannen der regeering ten aanzien van deze organisatie zoo spoedig mogelijk algemeen bekend te maken. De minister verklaarde, dat het niet waar is, dat, zooals Lansbury heeft beweerd, de gemeentelijke autoriteiten zijn uitgenoodigd menschen te noodzaken zich als buitengewone politie-agenten te laten inschrijven.

Kenworthy vroeg welk standpunt de regeering inneemt ten aanzien van de quaestie. De minister antwoordde, dat de regeering het als haar plicht beschouwt voor de handhaving van de openbare diensten te zorgen en dat hij plannen heeft uitgewerkt om dit doel te bereiken. Indien echter een niet-officieele organisatie in staat is lijsten te verstrekken van geschikte personen, die zich voor dergelijke diensten beschikbaar stellen, dan zal daarvan een dankbaar gebruik worden gemaakt.

Kenworthy replieerde, dat dit geen antwoord op zijn vraag was. Hij wenschte te weten hoe de minister tegenover de O. M. S. staat. Hierop verklaarde de minister, dat men het veilig aan de regeering kon overlaten er voor te waken, dat geen organisatie zich bevoegde henen aanmatigde, welke alleen aan de regeering behooren.

CORONA-MODEL 1924

PRIJS IN KOFFER fl. 170.—
MET SCHRIFTELIJKE GARANTIE
DE SCHRIJFMACHINE VOOR
Kantoor, thuis en in het veld.
Importeurs RUYSS HANDELSVEREENIGING
OVERAL VERKRIJGBAAR

HOTELS EN RESTAURANTS.

's-Gravenhage Café-Rest. „Het Zuid“
Groenmarkt 37.
Lunch à f 1.50, Plat du jour vanaf f 0.70, Diners à f 1.75
2.25 en f 3.—, Couponboekjes voor 12 diners à f 1.75 v. f 19.20
Zondags Diner-Concert

Laren (Gooi) Hotel „Hamdorff“
Prima Keuken — Gerenommeerde Wijnen
Ruime Garage en Stalling.
De Directeur: R. U. TJEERDEMA

Utrecht.

Hotel „Noord-Brabant“
P. MULDER & ZONEN.

Vergoedingen en pensioenregeling.

Wanneer soms iemand door de regeling der mobilisatietoelagen voor den Bijzonen Vrijwilligen Landstorm er toe mocht zijn overgegaan, om zich te verbinden, dan is hij er wel... erg naast geweest.

Immers in de zeven jaar van het bestaan van ons Instituut, is de Landstorm rustig kunnen thuisblijven. Zonder toelagen alzoo.

Wij hebben daarom ook nooit veel aandacht gewijd aan die z.g. voordeelen!

Wijl het onzen Vrijwilligers daarom niet gaat. Intusschen kan het zijn nut hebben, nog eens te laten zien, dat ook de positie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in tijd van mobilisatie, door de Regeering uitnemend geregeld is.

Wij laten daarom hieronder volgen, de bepalingen omtrent tractement, toelage, kostwinnevergoeding en pensioen, zooals hierin door de Regeering reeds van den beginne af is voorzien.

Beschikking van den Minister van Oorlog van 21 Mei 1919, IIIe afd., no. 196. (Legerorder 1919 B no. 214.)

Zie ook R. B. L. blz. 93 (zooals deze gewijzigd is bij Legerorders 1920 no. 211 en 1921, no. 229).

Toelagen.

Bij Koninklijk Besluit van 28 April 1919, no. 81 is bepaald, dat, indien van den Vrijwilligen Landstorm ter handhaving of tot herstel van de openbare orde of rust hetzij geheel hetzij gedeeltelijk een militair gebruik wordt gemaakt, door de daarbij

Onder de streep.

Een revolutionnair over Rusland.

„De waarheid over Rusland“.

Er is een merkwaardig boekje verschenen onder bovenstaanden titel. De anarchistische uitgeverij „Alarm“ te 's Gravenhage heeft het noodig geoordeeld, nu er allerwege over de toestanden in de sovjet-republiek wordt gesproken naar aanleiding van de rapporten der delegaties uit alle landen, de arbeiders, en speciaal de revolutionnaire arbeiders in ons land de „waarheid over Rusland“ onder de oogen te brengen. De brochure, die dit onderwerp behandelt is van de hand van den bekenden anarchischen spreker A. L. Constandse en bevat zulk vernietigend materieel voor de dweepers met Rusland, en geeft aan de hand van te controleren feiten zulk een duidelijk overzicht van den werkelijken toestand der arbeidersklasse in het ongelukkige land, dat we niet nalaten mogen deze feiten naar voren te brengen, overtuigd als wij zijn, dat een anarchistische brochure onzen lezers als regel niet onder de oogen zal komen en de propagandistische waarde, die het boekje bevat, dus niet volledig zou worden uitgebuit.

Dat we niet met een verdiger der kapitalistische wereldbeschouwing te doen hebben, doch met een werkelijk voorstander van revolutionnaire actie, (wat het oordeel over Rusland des te meer waarde geeft) blijkt uit een verklaring, die de schrijver aflegt in de inleiding van zijn werkje.

Hq zegt daar:

„Deze hoofdstukken zijn dan ook gericht rechtstreeks tegen de Russische regeering. Voorstanders der sociale omwenteling, propagandisten der wereldrevolutie, vijanden van

dienstdoende militairen de volgende toelagen zullen worden genoten:

door officieren f 6.— per dag; en door onderofficieren en militairen beneden dien rang f 4.— per dag.

Vorenvermelde toelage worden met f 2.— per dag verhoogd, voor zoover de dienstdoende militairen gezinshoofd zijn of daarmede gelijkgesteld geacht kunnen worden.¹⁾

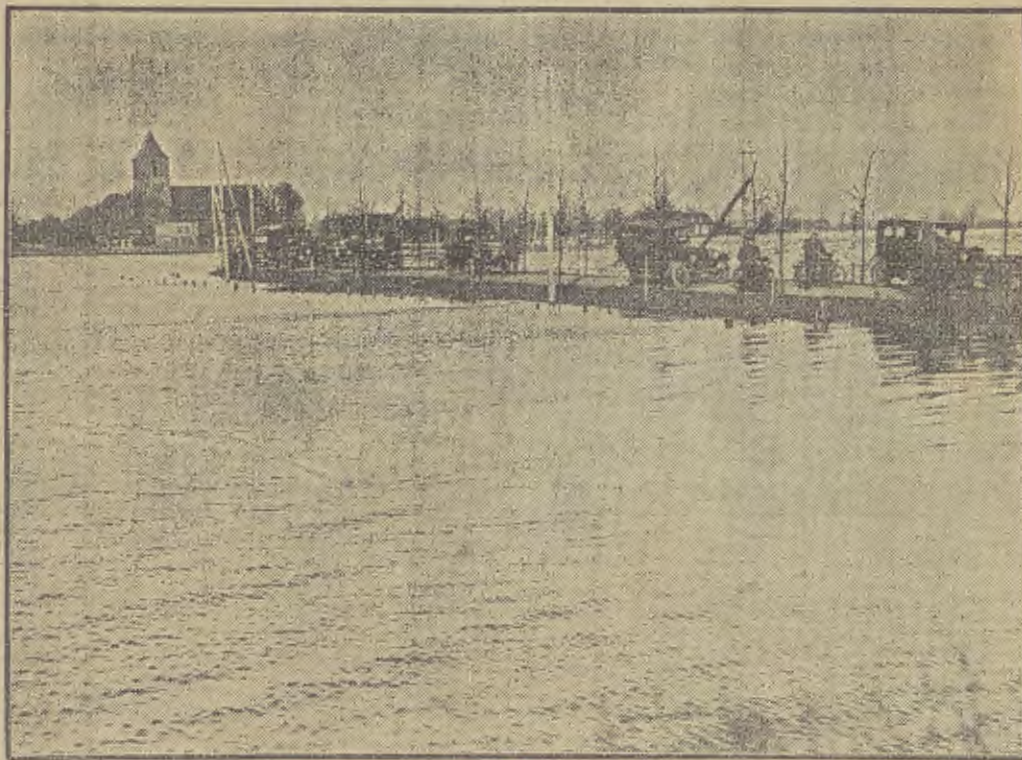
¹⁾ Bij de algemeene salarisverlaging in 1925, zijn deze toelagen met 10 % verminderd.

Indien U bij genomen beslissingen nopens kostwinnersvergoeding reeds rekening Lebt gehouden met zoodanige toelagen, gelieve U die beslissingen te herzien voor zoover ze betrekking hebben op verblijf onder de wapenen na 2° October j.l.

Aan de Burgemeesters.

De Minister van Oorlog,
w.g. ALTING VON GEUSAU.

DOORBRAAK BIJ DALFSEN EN ZALK.

De Vrijwillige Landstormmotordienst in actie.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.
AFDEELING DIENSTPLICHT.

No. 136 K.

30 October 1919.

Onderwerp:

Toelagen. Kostwinnersvergoeding.

Met afwijking in zooverre van het vermeldte in het eerste lid van het rondschrijven van 29 Mei 1918, rfd. Dienstplicht No. 133 L, moet bij de berekening der inkomsten, waarover een gezin beschikt, van 26 October 1919 af geen rekening meer worden gehouden met:

1o. ....
4o. de toelage voor personeel van den Vrijwilligen Landstorm, welke wordt toegekend, indien van dien landstorm een militair gebruik wordt gemaakt.

Ik heb den militairen autoriteiten opgedragen, U in den vervolge nopens genoemde toelagen geen opgaven in verband met kostwinnersvergoeding meer te zenden.

staat, kapitalisme en militarisme, zijn we geen verdedigers eener democratie, geen aanhangers der wettelijke methoden, geen vrienden der West-Europeesche toestanden. Wij bestrijden de Russische regeering juist daarom, omdat ze niet alleen in Rusland kapitalisme en militarisme verdedigt, maar den vloekwaardigen toestand der arbeiders gruwelijk heeft verergerd, de bourgeoisie heeft gerugsteund, den oorlog heeft voorbereid en de revolutie onmogelijk gemaakt. En de Russische regeering, welke de Europeesche arbeidersbeweging aan zich ondergeschikt tracht te maken, is des te gevaarlijker naarmate ze sterker er naar streeft, haar reactionnaire bedoelingen te verbergen achter revolutionnaire leuzen.“

Na deze korte verklaring valt Constandse als het ware met de deur in huis door onmiddellijk de belangrijke kwestie der delegatierapporten te behandelen. We lezen:

„Hoe arbeidersdelegaties en reizigers in Rusland worden voorgelicht, leert het volgende: In het te Moskou verschijnende tijdschrift „Nowi Wostok“ (het Nieuwe Oosten) heeft mevrouw Kamenew in Juni meegedeeld, hoe de Russische inlichtingsdienst werkt. In Moskou bestaat een Vereenigd Bureau voor Informaties, „Obi“ genaamd. Dit bureau moet alle buitenlanders van materiaal en „ervaren gidsen“ voorzien, opdat buitenlanders „geen verkeerde voorstellingen van de Russische toestanden“ zullen krijgen. Tot 1 Februari 1925 hadden de gidsen 177 buitenlandsche reizigers bewerkt: uit 23 landen waren er 79 politici, 29 journalisten en 29 geleerden onder. De Obi heeft een sectie voor het zenden van informatie naar het buitenland. Zoo heeft professor Obst daar zijn boek mee samengesteld, de Argentijnsche geleerde Dobrenki, de Duitscher Wilhelm Herzog, de „Prager Presse“ en tal van andere personen en bladen moesten op deze

Pensioenregeling.

Wijziging van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1919.

ONTWERP VAN WET.

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.
Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de wenscheijkheid gebleken is van eene wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1919;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden er verstaan bij deze:

Artikel 1.

Na art. 85 wordt ingevoegd het volgende artikel:

Art. 85 a. Uitkeeringen aan militairen

„officieele“ gegevens afgaan. (Men zie voor uitvoeriger beschouwing omtrent de O. B. I. het hoofdartikel in het Augustusnummer van het vorige jaar „Ik Zal Handhaven“. (Red. I. Z. H.).

Ook het rapport der Engelsche arbeidersdelegatie is geheel samenresteld uit door de Obi, dat is door de regeering zelf verstrekt materiaal. Mjasnikow, een oppositie-communist, over wien we nog schrijven zullen, die onder den tsaar 7½ jaar is gevangen gehouden en door de bolsjewiki evenzoo werd mishandeld, spreekt van „Potemkin-dorpen“; onder tsarin Katharina II liet minister Potemkin in dorre streken aan de tsarin bloeiende dorpen zien, die slechts tooneeldorpen waren, slechts décor!“

Hett rapport der Engelsche delegatie.

„Het rapport der Engelsche arbeidersdelegatie staat evenzoo vol leugens. Men leest bijv. dat de Russische kerk, die veel overeenkomst heeft met de Anglikaansche, dat deze „Levende Kerk“ van plan zou zijn geweest Lenin te canoniseeren (heilig te verklaren), terwijl de Russische kerk geen canonisatie kent! Over den toestand der arbeiders, der vakbeweging en dgl. geeft het rapport weinig, maar het weinige is onjuist. Dat de stakingen verminderen, de leden vrijwillig lid zijn der vakorganisaties, zal blijken gelopen te zijn. Het rapport geeft slechts een vertaling (en een zeer slechte) van wat de Russische propagandiedienst verschaft aan de delegatie. Merkwaardig is, dat vóór het verschijnen van het rapport de arbeidersleden mededeelingen deden aan de pers, die grootendeels ongunstig waren. De slechte woningtoestanden werden genoemd, de groote werkloosheid, de ellende der landbevolking, de geringe invloed der vakorganisaties en dgl. Direct echter werd het lesje opgezegd, uit Moskou meegebracht: men moet de Sovjet-regeering volledig erkennen, men moet miljoenen credieten geven die „veilig“

en aan leden van burgerwachten of aan hunne nagelaten betrekkingen ter zake van ongevallen, hun overkomen bij de handhaving van de openbare orde f 100.000.²⁾

Artikel 2.

Tengevolge van vorenstaende wijziging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1919 wordt de Vde afdeling met een honderd duizend gulden (f 100.000) en het eindcijfer der begroting met gelijk bedrag verhoogd.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Indien ter beteugeling van onlusten gebruik gemaakt moet worden van de diensten van militairen, de vrijwillige landstorm daaronder begrepen, of van de burgerwachten, bestaat de mogelijkheid dat zij die het gezag helpen handhaven, het slachtoffer worden van de vervulling van hun plicht. Het ligt voor de hand, dat het Rijk dengenen, wien aldus een ongeval mocht treffen, de helpende aard te toekent, hetzij door aan een verwonde eene blijvende of tijdelijke tegemoetkoming te verstrekken, hetzij door de zorg over te nemen voor de nagelaten betrekkingen.

Wel is waar voorzien de militaire pensioenwetten eenigermate in dit geval, maar vooreerst zijn deze niet op leden van burgerwachten van toepassing en ten andere is hetgeen den getroffen of zijne nabestaanden volgens die wetten zou worden toegemeten, te karig.

Het is niet meer dan billijk, dat zij die slechts incidenteel of krachts eene vrijwillige, belangelooze verbintenis geroepen worden mee te werken tot handhaving van de openbare orde, zooveel doenlijk op denzelfden voet worden behandeld als degenen die gerechtigd zijn krachtens de Burgerlijke Pensioenwet, de Pensioenwet voor de gemeente-ambtenaren en de wetten ten behoeve hunner weduwen en weezen.

Nochtans is het vrijwel onmogelijk hier voor algemeene regels te stellen, omdat men staat tegenover een categorie van personen die niet in publieken dienst zijn, wellicht een zelfstandig beroep uitoefenen en voor wie de uitkeering zich dus niet als voor ambtenaren laat berekenen.

De aangewezen weg om de noodzakelijke voorzieningen te treffen is dus — op het voetspoor van hetgeen in de tusschen gedane ten behoeve van de bezoldigde leden der

²⁾ Telkenjare sedert de aanneming van dit wetsontwerp komt een dergelijk artikel voor op de begroting van Binnenlandsche Zaken en Landbouw.

in de ondernemingen gestoken kunnen worden en officieel de Russische regeering haar veroverde plaats toekennen. (Zie o.a. Telegraaf 22 Dec. 1924.)

Later is het officieele rapport verschenen, dat in het Engelsch 250 bladzijden beslaat. Het belachelijke van 't geval is nu het volgende. De delegatie werd vóórgelicht door de regeering, was gast der regeering. Ze kon dus niet zelfstandig onderzoeken en kende geen woord Russisch. Reeds in Riga werd „onze delegatie door de officieele vertegenwoordigers van den Sovjetstaat ontvangen; door den gezant en andere officieele persoonlijkheden, die de delegatie bij het Russische gezantschap in naam der Sovjet-regeering ontvingen.“ De delegatie vertrok 7 November, over Moskou, het Dongebied, den Kaukasus, naar Moskou terug en via Petersburg (Leningrad) naar Londen, waar ze weer terug was 19 December! In 5 weken tijds was over het geweldige land, dat een zesde van den aardbodem omvat en een volstrekt onbekende taal bezit, een oordeel geveld! Van de 7 gedelegeerden is alleen John Turner vrij communist geweest, de anderen zijn in rang steeds hóoger geklommen leiders van het staatsocialisme.“

Het „eigen“ onderzoek der delegatie.

„De delegatie werd overal door „geestdriftige arbeidersdemonstraties“ begroet en aan de stations door speciale vertegenwoordigers ontvangen.“ De ontvangst der delegatie in Leningrad overtoef elke demonstratie op onze reis. De burgerbevolking demonstreerde bij duizenden, aangevoerd door groote matrozenbataljons. Doch hoe komen deze demonstraties tot stand? Turner en anderen (zie „Der Syndikalist“ 2 Aug. 1925) ontdekten, dat de demonstratietijd als arbeidstijd geldt, en dat wie niet ter parade verschijnt, geen loon ontvangt dien dag. Deze demonstraties worden dus met de hongerzweep in elkaar gezet.

voormalige schutterij — bij een begrotingspost aan de Regeering een krediet verleenen. Zij kan dan, nocht uitvoering noodig blijken, deze naar recht en billijkheid doen geschieden.

De raming van het bedrag is natuurlijk eene gans willekeurig. Naar vertrouwd mag worden, zal geen behoefte bestaan aan eene som van f 100.000. Mocht zich echter onverhoopt het geval voordoen, dat dit bedrag te laag zou blijken, dan zal de Regeering, gelijk vanzelf spreekt, het noodige doen om tot verhooging te geraken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Ch. RUYLS DE BEERENBROUCK.

Portvrijdom.

Door
a. de Commandanten der Bijzondere Landstormverbanden;

b. de Gewestelijke Landstorm Commissien;

c. de Plaatselijke Landstorm Commissien en

d. de Plaatselijke Leiders.
mag in noodzakelijke gevallen van retour enveloppen gebruik worden gemaakt, om zich antwoorden op dienstbrieven te doen toezenden.

Op de retourenveloppe moeten adressen van afzender en van ontvanger gelijktijdend zijn, volgens het bekende voorschrift.

Op een spaarzaam gebruik van deze bevoegdheid wordt aangedrongen.

LIMBURGSCH E JAGERS.

Het Landstormkorps „Limburgsche Jagers“ afd. Maastricht, hield Woensdagavond 18 November een algemeene vergadering in de zaal der R. K. Militairenvereniging (oude Bonnefantenkazerne), waaraan uitdeeling verbonden was van de prijzen, behaald bij den gehouden plaatselijken schietwedstrijd.

Na een pittige marsch en Wilhelmus, sprak de voorzitter, Jhr. mr. G. H. R. Testa, zijn openingswoord, waarin spr. nog even eenige woorden ter herinnering wijdde aan H. M. de Koningin, in verband met haar laatste bezoek aan deze stad.

Verder bracht spr. dank aan degenen, die dezen avond mogelijk gemaakt hebben, en met name aan den heer Van Thor, den ijverigen 2e secretaris.

De korpscommandant overste Coenegracht, behandelde in zijn toespraak allereerst de vraag of het vrijwillige landstormkorps nog reden van bestaan heeft. Er zijn er, die dit betwijfelen. Hier wees spr. allereerst op de buitlenlandsche toestanden (Rusland), die reeds genoeg reden van bestaan geven, maar zoover behoeven we niet eens te gaan, ook in ons land is de toestand zoodanig (communisten), dat de vraag zeer zeker bevestigend mag worden beantwoord. Overste Coenegracht memoreerde

De inlichtingen, welke aan de delegatie werden verstrekt, en ook wel de Duitsche, Zweedsche, Hollandsche en andere reizigers zullen herleken, zijn geheel en al bereid in de regeeringsbureaux. Toen echter John Turner vroeg de Solowetzkijeilanden te mogen bezichtigen met hun gevangenen, werd hem dit geweigerd: „wegens koude en sneeuw was de tocht noch met de stoomboot, noch met den trein mogelijk.“ De inlichtingen, die Turner toen van gewezen gevangenen kreeg, wezen alle op een zeer slechte, wreede behandeling. A. Baron was gearresteerd, en Maria Wegner zou juist uit het ziekenhuis der Moskousche Butirki-gevangenis weer naar 't barre Solowetzkij worden vervoerd. David Kogan bleek doodgeschoten „verdacht“ van „terrorisme“. Doch over Achtyrski, Rubintschik, Olonetzki e.a. werd elke inlichting geweigerd. Toelating bij de gevangenen: Maria Spiridonowa en Alexandra Ismailowitsch werd niet toegestaan. Later bleek, dat ze uit protest tegen de voorgenomen verbanning voedsel weigerden. In de Butirki-gevangenis sprak Turner den gevangen rechtsociaal-revolutionnair Timofeff, die mededeelde, dat sinds 1922 hij en zijn vrienden gevangen zaten, en dat ze in den zomer van 1924 voor het eerst verlof hadden gekregen, in de gang der gevangenis te wandelen.

Het is ons doel niet, in deze enkele korte hoofdstukken het rapport der Engelsche arbeidersdelegatie hoofdstuk na hoofdstuk te weerleggen. We hebben voldoende getoond, hoe buitenlanders in Rusland worden „voorgelicht“ en zullen ons hier er toe bepalen, een aantal feiten te vermelden, grootendeels geput uit de sovjet-pers zelf, teneinde zonder veel commentaar de Russische toestanden te belichten. Geen geschiedenis der Russische revolutie en van haar vermoording door de sovjet-regeering dus, maar een overzicht van den huidige toestand zij er de strekking van.”

nog even van de opwachting, die de Limburgsche Jagers gemaakt hebben te Mook voor H. M., waaruit duidelijk gebleken is, dat ook onze Koningin het bestaan van het korps op prijs stelt. Spr. eindigde met een oproeping te doen tot allen, die daartoe geschikt zijn en nog niet toegetreden zijn, om zich alsnog op te geven. Hij wenschte vooral meer officieren, meer kader te zien. Speciaal bracht spreker naar voren de wenschelijkheid van, ja de behoefte aan, een snel verplaatsbare reserve. Tenslotte bracht spreker nog dank o. a. aan het leger, maar vooral aan den flinken Limburgschen jager.

Na de pauze en nadat nog eenige orkest en zangnummers waren ten gehore gebracht, volgde een rede van den heer Graafland. Deze

de afd. Limb. Jagers van den laatsten lichtstoet zijn grooten dank te betuigen, om tot slot mede te deelen, dat een herdenkingsalbum einde dit jaar zal verschijnen. Met een aansporing om eensgezind steeds te blijven, eindigde spreker.

Na het zingen van het Limburgsche Volkslied vond verder de prijsuitdeeling plaats, orider eenige toepasselijke woorden (in 't Limburgsch). De prijzen werden behaald als volgt:

1. L. M. H. Jongen, 90.
2. J. E. Vrijhoeven, 87.
3. J. H. G. Frissen, 86.
4. G. A. van Dongen, 85.
5. J. H. van Thor, 79.

ZALK.

Foto Graafland, December.

De Motordienst verleende spoedige hulp.

spreker had zich tot taak gesteld, de historische geschiedenis van de Limburgsche jagers te schetsen. Eerst toonde spr. ons Limburg als grensland, samengesteld uit zoovele heterogene elementen, maar toch één door dialect, godsdienst en folklore. Hierbij spoorde spr. aan om het Limburgsche „plat“ hoog te houden. Volgens kregen we, in pittige taal, de feitelijke geschiedenis te hooren, het geleidelijk ontstaan der „jagers“ uit het contingent, dat in de veertiger jaren aan Duitschland geleverd moest worden, ten tijde van het hertogdom Limburg lid was van den Duitschen bond. Dan ging spr. na de historische betekenis van de verschillende plaatsen, door H. M. de Koningin hier onlangs bezocht.

Tevens maakte de heer Graafland van deze gelegenheid gebruik om de medewerkers van

6. V. A. Chambille, 77.
7. W. H. Steffens, 77.
8. V. Stassar, 77.

Te behalen aantal punten was 100.

De prijzen bestonden uit luxe- en utiliteitsvoorwerpen.

Aan het eind van den avond sprak de voorzitter een hartelijk woord van dank en met name aan het gemengd zangkootje St. Cecilia, dat zich welwillend beschikbaar stelde, om dezen avond op te luisteren, de diverse firma's en personen, die of wel gratis of wel tegen sterk verminderde prijzen, medewerkers om dezen avond mogelijk te maken.

Vermelden we ten slotte nog het orkestje, dat op aangename wijze de pauzes riet goede muziek vulde.

Het „kapitalisme“ in Rusland.

„Het Russische kapitalisme bestaat evenals overal elders door de bescherming van het staatsgezag. Indien de arbeiders werkelijk, zoals bolsjewistisch gezinden verkondigen, de macht zouden hebben in Rusland en dus productie en distributie beheeren en beheerschen zouden, hoe kon er dan sprake van zijn, dat de arbeiders werkloos worden, in loondienst staan, gevangen genomen worden en staken? Een zonderting land zou het zijn, waar arbeiders de macht hadden, en toch staken tegen zichzelf en dan weer nog machtiger meesters boven zich vinden zouden, die hun probeeren te dwingen weer aan 't werk te gaan! De waarheid is, dan in Rusland de eigendom bestaat en beschermd wordt; deze eigendom behoort of aan den staat, of aan particulieren, of aan beiden in-gemengd beheer. In den Italiaanschen senaat zei Mussolini in verband met de erkenning der sovjetregeering: „Wij moeten er ons aan gewennen, dat Rusland bezig is, een land van kleine eigenaars te worden, geleid door een partij, die evolueert met de „nieuwe behoeften.“ (21 Mei). Reeds in 1921 (zie „Tribune“ 29 Juli 1921) kwam Lenin openlijk op voor het „staatskapitalisme“. Hij schrijft: „Wij geven een zekere gelegenheid tot vrijen handel en herstel van kleine bourgeoisie en kapitalisme. Het zou belachelijk zijn, daarvoor de oogen te sluiten“. Bovendien noemt hij „kapitalisme een zegen in vergelijking met de middeleeuwsche productiewijze“. De „Tribune“ van 29 October 1921 bevat een rede van Lenin, waarin hij zegt: „Russische kapitalisten en buitenlandsche concessieonairissen zullen nu 100 % winst maken. Laten ze zich maar verrijken maar leert van hen!“ Zijn hoofddoel blijkt slechts: „de kapitalisten op behoorlijken afstand te houden en een kapitalisme te scheppen, dat aan den staat ondergeschikt en dienstbaar is.“

Reeds bij nota van 28 October 1921 bood de

Russische regeering aan, de schulden van vóór 1914 te erkennen, mits de Europeesche regeeringen de diplomatieke en handelsbetrekkingen herstelden en credieten toe stonden.”

Als anarchist ziet Constandse vanzelfsprekend den toestand vanuit een ander oogpunt dan de niet-revolutionnair. Eigenaardig is de motivering van zijn stelling, dat het ware communisme in Rusland dood is en dat de klassestrijd daar heviger dan ergens elders woedt. Hoewel we al zijn beweringen niet overal kunnen onderschrijven, geeft hij ook in het volgende blijk de Russische methoden door de loupe van een ernstigen criticus te bezien. Hij vervolgt:

„Krassin bood het Engelsche kapitalisme volledige bevrediging: „Propaganda, die vijandig is aan andere regeeringen, wordt metterdaad door de sovjetregeering niet gevoerd“. Buitenlandsche beleggers behoeven voor hun kapitaal in Rusland geenerlei bijzondere waarborgen. Hun rechten en de veiligheid van hun bezit zijn volkomen gewaarborgd door de burgerlijke en strafwetten des lands en ook door den inhoud der afzonderlijke overeenkomsten, die, wat belangrijker concessies betreft, direct tusschen de gegadigden en de regeering zijn gesloten“. (De Tribune“ 8 Juni 1923). De z.g.n. Engelsche Baldwin-commissie, uit 10 zakenlieden bestaande, bracht ook toen reeds een rapport uit, waarin wordt gezegd, dat het communisme in Rusland dood is! Daarom zou credit verleend kunnen worden in ruil voor erkenning der schulden, want de handelsbalans en de financieele toestand zijn niet ongunstig. (Telegraaf 21 Nov. 1923). De heer E. Levin, vertegenwoordiger der Russische Staatsbank zide te Amsterdam, dat door de relaties met Nederlandsche financiers „de financieering van den graanuitvoer voor het allergrootste deel

Nieuwe Legerorder.

Nr. 461.

Ministerieele beschikking van 29 December 1925, IIde Afd., nr. 99. Zie ook L.O. 1918, B 366, 1919, B 138 en 337, 1920, nr. 110, en 1922, nrs. 63 en 403.

„Bijzondere Vrijwilligers“.

1. Gewone dienstplichtigen, zoomede de dienstplichtigen, bedoeld in art. 51, derde lid, tweede volzin, der Dienstplichtwet, en zij, die behooren tot het reservepersoneel, kunnen, indien zij in het genot van groot verlof zijn, nadat de Minister van Oorlog daartoe machtiging zal hebben verleend, in werkelijken dienst komen bij alsdan te vormen landstormformaties of bij een der vrijwillige landstormkorpsen. Motordienst of Vaartuigendienst, zonder dat zij een verbintenis aangaan bij den vrijwilligen landstorm.

2. De in het eerste lid bedoelde dienstplichtigen en tot het reservepersoneel behoorenden worden, ter onderscheiding van de vrijwilligers van den vrijwilligen landstorm, aangeduid als „bijzondere vrijwilligers“.

3. Voor hen, aan wie de vorenbedoelde vergunning is verleend, eindigt het verblijf in werkelijken dienst tegelijk met den werkelijken dienst van de landstormformatie, waarbij zij dienst verrichten of zooveel vroeger of later, als de Minister van Oorlog op mogelijke verzoeken van belanghebbenden zal beslissen.

4. Wanneer de Minister van Oorlog de in het eerste lid bedoelde machtiging zal hebben verleend, vragen de commandanten van de mede in het eerste lid bedoelde landstormformaties (compagnieën, enz.) en vrijwillige landstormkorpsen aan de commandanten van de korpsen van het leger, waartoe de in werkelijken dienst gekomen dienst- of reserveplichtigen behooren, om toezending van de contrôlelijsten van dit personeel.

5. De commandanten der landstormformaties en vrijwillige landstormkorpsen dragen zorg voor de aantekening op de contrôlelijst van den datum van aanvang en dien van einde der dienstvervulling van de „bijzondere vrijwilligers“ en van de overige positieveranderingen, welke te hunnen aanzien tijdens die dienstvervulling plaats hebben, zoomede voor het opmaken en inzenden van de voor het Dép. van Oorlog bestemde opgaven van positieveranderingen betreffende de dienstvervulling als „bijzondere vrijwilliger“.

6. Bij het einde van het verblijf in werkelijken dienst als „bijzondere vrijwilliger“ wordt de contrôlelijst teruggezonden aan den commandant van het korps van het leger, waartoe belanghebbende als gewoon dienstplichtige of als reserveplichtige behoort.

7. Indien lichten in werkelijken dienst

over Nederlandsche banken had geloopt“. (N.R.C. 27 Nov. 1923). Het aantal concessies aan buitenlandsche kapitalisten is nadien steeds toegenomen. In Nov. 1923 kreeg de Kon. Ned. Petroleum Maatsch. concessies op de Grosny-velden, de Deutsche Agrargesellschaft in de Wolgagebieden, in Dec. 1923 verwierf Krupp zijn landbouwconcessies, Italië zijn petroleumgebieden. In Maart 1924 verkreeg Stinnes petroleumconcessies teneinde in een achtste der Duitsche behoeften te voorzien, ruim 100.000 ton per jaar. In Mei 1925 had een Engelsche maatschappij rechten op het goud van Alaska in ruil voor 5 % der opbrengst aan de Russische regeering. In Juni 1925 kreeg Harriman zijn mangaanconcessies in Tsjatoer, in ruil voor aan de regeering toevallende uitvoerrechten. In Sept. 1925 meldde Trotzky, dat de belasting voor particulieren zou worden verlaagd in handel en industrie en kwam het voorstel, de helft der Fransche schuld te erkennen. 30 Maart 1925 had een conferentie plaats, waarbij de volkscommissaris voor handel en industrie, Smylga, zide, dat de particuliere handel op voet van gelijkheid met den staatshandel moest worden behandeld en „dat de Sovjet-regeering tot de overtuiging was gekomen, dat het particuliere kapitaal een belangrijke functie in het economische leven vervult“. (N. R. C. 14 Mei 1925). n September 1925 is het erfrecht weer volledig hersteld en gaf het commissariaat van landbouw nieuwe voorschriften voor de positie der landarbeiders. De achtvredag, de wekelijksche rustdag en de ongevallenverzekering worden afgeschaft en alles wordt overgelaten aan onderlinge overeenkomsten tusschen patroon en arbeider. De klassenstrijd bestaat dus in zijn hevigsten vorm in Rusland.”

Uit „Ik zal handhaven“.

Orgaan Nat. Bond tegen Revolutie.

worden geroepen in verband met de handhaving of tot herstel van de openbare orde of rust, hetgeen eventueel uit de oproeping zal blijken, kunnen de „bijzondere vrijwilligers”, die reeds bij de in het eerste lid bedoelde landstormformatie of korpsen in werkelijke dienst zijn, voorloopig daarbij blijven dienstdoen.

8. De verwanten van de dienstplichtigen, die als „bijzondere vrijwilliger” dienst verrichten, hebben naar de regelen, welke ten tijde van hun dienstvervulling gelden met betrekking tot kostwinnersvergoeding krachtens de Dienstplichtwet, aanspraak op zoodanige vergoeding tijdens bedoelde dienstvervulling.

L.O. 1918, B 366,

1919, B 138 en 337,

1920, nr. 110, en

1922, nrs 63 en 403, worden bij dezen ingetrokken.

Bovenstaande legerorder omtrent den Bijzonderen Vrijw. Landstorm brengt eigenlijk weinig nieuws.

Er wordt in geconstateerd, — wat men reeds langs wist — dat de oorspronkelijke Landstormkorpsen en Verbands (uitgezonderd de korpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst, en Luchtwachtdienst), als Landstormformaties, die werkelijke Legeronderdelen zijn, niet meer bestaan.

Zij worden dit pas weer, op het moment, dat de Landstorm gemobiliseerd wordt.

Overigens is er, voor zoover wij zijn ingelicht, niets veranderd behalve dat is ingetrokken onderstaande legerorder:

LEGERORDER No. 63 van 1922,

MINISTERIELE BESCHIKKING
van 16 Februari 1922, IIe Afd.,
Nr. 179.

Zie ook L. O. 1922, B 366 en 1920, No. 110.

Duur van opkomst bij den Vrijwilligen Landstorm van Bijzondere Vrijwilligers.

Het vrijwillig onder de wapenen komen mag aan de Bijzondere Vrijwilligers slechts worden vergund voor een vooruit vast te stellen tijdvak van twee weken, welk tijdvak met instemming van den vrijwilliger, voor zooveel noodig, verlengd mag worden telkens voor een tijdsduur van week.

De beste garantie, dat de Landstorm, eenmaal opgeroepen, niet noodeloos onder de wapenen zal worden gehouden, ligt in groote uitgaven, die dergelijke mobilisatie, evenals elk andere, met zich brengt.

NATIONALE BOND „HET MOBILISATIEKRUIS”

Doel.

De Bond heeft ten doel om — zich houdende buiten partijpolitiek en ter zijde stellende verschil van stand en verschil van inzicht op godsdienstig gebied — aan te kweken éénheid en saamhoorigheid tegenover gevaren van buiten, levendig te houden en verder te ontwikkelen vaderlands-liefde en nationaliteitszin, alsmede het besem, dat de eensgezindheid van ons volk en de groote krachtsuiting in de periode Augustus 1914—November 1918, ons Vaderland ten zegen is geweest en dat daarop met dankbaarheid kan — en moet — worden teruggezien.

Behalve aan het vorenomschrevene — hetwelk beoogt den geest te verheffen en bij den Nederlander, die zoo gaarne prat gaat op zijne nationale zelfstandigheid, te versterken het gevoel, dat hij daarop inderdaad trotsch mag, kan, en dus moet zijn — houdt de Bond vast aan het begrip, dat, indien onverhoopt noodig, in de toekomst heel Nederland weder zal moeten pal staan voor de verdediging van zijne heiligste rechten, welke het niet zonder ernstig verweer wil prijs geven.

Voorts stelt de Bond zich ten doel om, zoowel door financieelen steun, als op alle andere wijzen, te behartigen de belangen van kameraden en oud-kameraden. (alsmede van hunne weduwen en weezen), in het bijzonder hen te helpen in de moeilijkheden, waarin zij zijn geraakt door dienstverrichtingen in de periode gedurende welke de weermacht — met het oog op van buiten dreigende gevaren — is gemobiliseerd geweest.

Het adres van dezen Bond is: J. de Vries, Stationsstraat 8, Hilversum.

BERKEL EN ROLFENRIJS.

Op uitnodiging van de Plaatselijke Commissie is voor ons de WelEd. Gestr. heer It. v. Pelt opgetreden, om in verband met de uit te reiken jubileum gedenkplaten tegelijkertijd nogmaals het groote nut, en doel van den B. V. L. aan te toonen.

Op 14 Dec. '25 kwamen wij daartoe bijeen, en tot onze groote tevredenheid ruim 60 procent van de leden tegenwoordig. De voorzitter, de heer W. Kaastra, opent de vergadering, en roept een hartelijk welkom toe aan de leden, en inzonderheid aan den It. v. Pelt, welke direct het woord krijgt voor een toespraak.

Ook het ontwerp tegeltableau werd ter bezichtiging rondgegeven, 't welk H. M. de Koningin en Z. K. H. den Prins zal worden aangeboden bij de gelegenheid van Hoogstdezelfver Zilveren Huwelijksfeest op 7 Febr. e.k.

Van de gelegenheid tot vragen stellen werd door sommigen gebruik gemaakt, welke door It. v. Pelt met en tot genoegen werden beantwoord.

Hierna werden de jubileum-gedenkplaten uitgedeeld, en voor vrienden en geburen mede gegeven.

Van de gelegenheid gebruik makende (en dat is den It. v. Pelt toevertrouwd) werd intuschen gecollecteerd voor het aan te bieden tegeltableau, aan H. M. de Koningin, 't welk

Duykers, districtscommandant Motorkorps tot leden der commissie geïnstalleerd.

Res.-kapitein K. L. Schell, secretaris der commissie bracht vervolgens het jaarverslag uit, waarna werd overgegaan tot benoeming van een Commissie voor Korpschietwedstrijden in 1926 te houden.

De vergadering sprak de wenschelijkheid uit een Landdag te organiseren en daartoe in 1926 voorbereidingen te treffen.

Bij de rondvraag vond de secretaris der Nationale Commissie, de heer G. F. Boulogne, gelegenheid enkele aangelegenheden, als het mobilisatiekruis en de financiën der afdelingen nader toe te lichten.

De vergadering werd bezocht door de plaatselijke besturen van Amsterdam, Abcoude, Aalsmeer, Assendelft, Broek in Waterland, Baambrugge, Diemen, Duivendrecht, Edam, Haarlemmerliede, Haarlemmermeer, Volendam, Krommenie, Kudelstaart, Leimuider, Marken, Monnikendam, Muiden, Nederhorst den Berg, Nieuwer Amstel, Ouder Amstel, Sloten, Uit-

hartelijk woordje werden de prijzen aan de volgende winnaars uitgereikt:

1. Demouge, 2. Venroy, 3. Van Stokkum, 4. Voets, 5. Dirks, 6. Van Asperen, 7. Van Dinther, 8. Van Thienen, 9. v. d. Berg, 10. Rouppe v. d. Voort.

De tombola ter aanmoediging van niet prijswinnaars bracht de lachspieren nog eens in beweging.

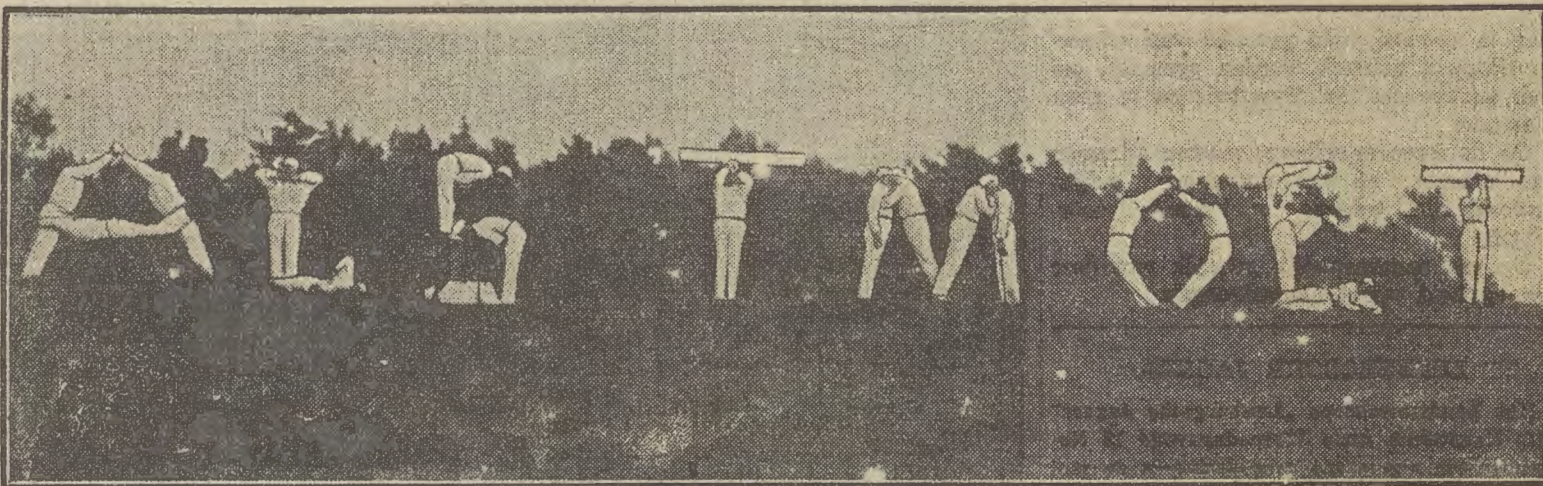
Van de rondvraag werd een dankbaar gebruik gemaakt.

Met 'n opwekkend woordje van den heer Van Agt, waarbij deze tevens zijn leedwezen te kennen gaf over de zoo geringe belangstelling van de Bossche afdeling van het Landstormkorps Motordienst, werd deze gezellige bijeenkomst gesloten.

RUCPHEN EN SCHIJF.

Het jaar 1925 schudde de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in onze gemeente wakker! Ofschoot de afd. een be-

LANDDAG TE OMMEN MEI 1925.

'n Typische stand van de Turners.

erst door den It. v. Pelt werd toegelicht en 5 cent per lid bedraagt, 't welk ter vergadering ruimschoots werd bijgedragen, en intuschen het bedrag bereikt heeft van f 7.

Profiteerende van den arbeid der burgerwacht, welks voorzitter, ook onze voorzitter is, hebben wij thans wederom gelegenheid om schietoefeningen te houden in Rodenrijs, Stal Koffiehuis v. d. Veiling op Maandag van 6.30 uur tot 8.30. Terwijl ook de gelegenheid tot schieten is, in 't Stal van de R.K. kerk. Maandags van 7 tot 9 uur, mits men op beide plaatsen, één uur voor 't eindigen aanwezig is.

Nadat de It. v. Pelt de noodza eijkheid van het „Landstormblad” met kle: heeft betoogd, en de administratie van ons blad breedvoerig heeft ingelicht, opwekkende om allen het abonnementsgeld zoo mogelijk te voloe, werd de vergadering door den voorzitter met dank aan den It. v. Pelt, voor de eminente wijze, waarop hij ons heeft ingelicht en raad gegeven gesloten, de wensch uitsprekende dat ook onze afdeling groeien en bloeien mag tot welzijn van ons Vaderland er onze Koningin, 't welk met 'n hoera werd begroet.

A. BERGWERFF, Secr.

WIJHE.

6 Jan. Gisteravond hield de afd. Wijhe van den Vrijw. Landstorm een feestavond in lunchroom Veerman alhier, die, het hooge water in, aanmerking genomen, goed bezocht was. De Burgemeester opende de vergadering en sprak een opwekkend woord tot de vrijwillige landstormers, terwijl ook nog de heer Jalink van Apeldoorn een feestrede uitsprak. Voor de noodige afwisseling werd zorg gedragen door de Wijhesche Symphonie en den heer Franse van Zwolle, delamator, wat door de aanwezigen zeer gewaardeerd werd. De Symphonie gaf, zooals gewoonlijk, een zeer goed stukje muziek, dat er al spoedig de gewenschte stemming inbracht. De heer Franse droeg zeer verdienstelijk ernstige en luimige gedichten en soli voor. Het was een aangename avond, waarop met voldoening kan worden teruggezien door de afdeling alhier.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Onder voorzitterschap van het Eerste Kamerlid Mr. H. Verkouteren heeft de Gewestelijke Landstorm Commissie te Amsterdam een zeer druk bezochte vergadering gehouden met leiders, plaatselijke besturen en officieren van den Landstorm op 21 Dec.

Na een korte opening door den voorzitter werden de heeren jhr. mr. C. Dedel, burgemeester van Abcoude Proostdij en Baambrugge, J. Versteeg Jr., burgemeester van Monnikendam en Katwoude en res.-kap. H. W.

hoorn, Weesp, Wormerveer, Wormer, Zaandam, Zaandijk, Koog a. d. Zaan, Westzaan, Oostzaan, en Zunderdorp.

Benoemingen.

Bij K. B. zijn benoemd bij het res.-pers. der landmacht:

bij den Vrijw. Landstorm: a. bij het Vrijw. Landstormkorps Motordienst, tot reserve-eerste-luitenant voor speciale diensten, de heeren P. J. Erkens en J. Duintjer; tot res. tweede-luit. voor speciale diensten, de heeren J. Donner, M. de Jonge en J. P. G. Kok; b. bij het Vrijw. Landstormkorps Luchtwachtdienst, tot res.-eerste-luit. voor speciale diensten, de heeren G. H. Ebens, L. A. B. M. Obbens en L. P. Hoogendijk; tot res.tweede-luit. voor speciale diensten, de heer R. van Zuiden; c. bij het Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst, tot res.-eerste-luit., de heer J. F. L. de Kadt.

bij het Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst, tot res. 1e luit. voor speciale diensten de reserve tweede luitenant voor speciale diensten C. M. Roelofs; van dat korps;

benoemd bij het res.-pers. der landmacht, bij den vrijw. landstorm tot res.-majoor voor speciale diensten bij het vrijw. landstormkorps motordienst, de res.-kap. der inf. J. H. C. Vermeer, van de schoolcompagnie van den motordienst, zulks onder toekenning van een eervol ontelag uit zijn tegenw. betrekking.

DEN BOSCH.

Zaterdagavond had in de bovenzaal van café Plaats Royaal een algemeene vergadering plaats van bovengenoemde landstormafdeling. Gezien het zeer drukke verenigingsleven hier ter stede mag de opkomst alleszins bevredigend worden genoemd.

De commandant der afdeling de heer A. B. Rabou sprak 'n kort inleidingswoord, waarbij hij allen welkom heette in 't bijzonder den secretaris der gewestelijke Landstormcommissie den heer L. B. M. van Agt, die zich 'n moeilijk reisje had moeten getroosten ten einde deze vergadering te kunnen bijwonen. De aan de orde zijnde zaken werden vlot afgehandeld.

In 't bijzonder echter werd de aandacht geschonken aan de mededeelingen door de administratie van het Landstormblad in de laatste aflevering tot de landstormers gericht.

Een achtstal landstormers verklaarden zich spontaan bereid door huisbezoek de voorstellen van de administratie van het Landstormblad onder de niet aanwezige leden te propageeren terwijl alle aanwezigen met de voorgestelde nieuwe regeling accoord gingen.

Alsdan kwam de prijsuitdeling, het voor-

trekkelijk groot aantal leden teld (± 50) was 't bestaan van dit instituut nauwelijks hier bekend, en zelfs door de meesten der leden werd het doel, de werking en inrichting, kortom het nut van deze instelling niet begrepen.

Een uiteenzetting te geven van 't doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is geenszins mijn plan; men kan dit overal elders voldoende in 't Landstormblad opdiepen.

Dat ook oud-militairen hiermede niet op de hoogte waren, blijkt wel uit het aantal nieuwe leden (12) dat zich onmiddellijk na eenige reclame opgaf.

Doch ook hier was, zooals altijd en overal, het begin het moeilijkst. Aanvankelijk onder-vond onze afd. enkele strubbelingen bij de oprichting van een schietbaan voor scherp te schijf. Tenslotte is er dan toch een prachtbaan tot stand gekomen, waarvan dezen zomer door een 25-tal schutters genoten is, hetwelk voor 't eerste jaar een veelbelovend aantal was ik twijfel er dan ook niet aan, of de toekomst is voor onze afd. verzekerd.

Dat er ook aanleg en kennis van schieten bestaat bij de leden blijkt reeds voldoende uit de hieronder vermelde uitkomsten, behaald bij den onderlinge schietwedstrijd op 19 Aug. 1925.

Er waren in totaal 10 prijzen beschikbaar gesteld, welke goed in den smaak vielen bij de schutters en als volgt werden behaald:

Afstand 100 M. Scherp. In drie houdingen, vrije hand. Hoogst aantal punten 150.

1e prijs:	J. Schrauwen, Rucphen,	125 punten.
2e	M. Vergouwen,	115
3e	H. van Trijp, Schijf,	104
4e	J. Goorden, Rucphen,	102
5e	J. van Beek,	102
6e	C. Goorden, Schijf,	95
7e	C. Koullil, Sprundel,	98
8e	C. van Trijp, Schijf,	90
9e	J. Eestermans,	85
10e	C. Vergouwen,	94

De Plaatselijke Leider en Instructeur,
A. COMMISSARIS.

ROSENDAAL.

Op den 17en Dec. waren de vrijwilligers der afdeling Rosendaal bij elkander gekomen en werd de leger en vlootfilm vertoond. De bijeenkomst werd geopend door den res. 1e luit. Reitsma, waarna het woord werd gegeven aan den secretaris pastoor v. Genk tot het houden van een toespraak.

De filmvertooning viel natuurlijk goed in de smaak van alle vrijwilligers. Daarna werden de prijzen van den gehouden schietwedstrijd uitgereikt door den kapitein Asselbergs. De vrijwilligers bleven verder met hun commandant luit. Reitsma gezellig bijeen, zoodat ook deze avond weer veel heeft bijgedragen tot onderlinge kameradschap der afd. Rosendaal.

Friesch Nationaal Landstormcomité.

Propaganda-Samenkomsten:

ANJUM: 20 Jan. Geref. Kerk 7 uur.
 OPEINDE-NIJEGA: 21 Jan. Geref. Kerk 7 uur.
 WOLVEGA: 22 Jan. bij Roberti 7 uur.
 TWIJZELERHEIDE: 26 Jan. Geref. Kerk 7 uur.
 HALLUM: 27 Jan. Geref. Kerk 7 uur.
 OOSTERMEER: 28 Jan. Herv. Kerk 7 uur.
 ENGWIERUM: 29 Jan. Geref. Kerk 7 uur.
 ST.-ANNA OUDE BILDTDIJK: 2 Febr. Geref. Kerk 7 uur.
 FERWERD: 3 Febr. Herv. Kerk 7 uur.
 HARLINGEN: 4 Febr. Schouwburg 7½ uur.
 BERGUM: 5 Febr. Geref. Kerk 7 uur.
 OENKERK: 10 Febr. Geref. Kerk 7 uur.
 DRACHTEN: 11 Febr. Geref. Kerk 7 uur.
 DRACHTSTERCOMPAGNIE: 12 Febr. Geref. Kerk 7 uur.

Leger- en Vlootfilm e.a. worden vertoond.

LANDSTORMKORPS SPOORWEGDIENST.

De Kapitein W. M. C. J. HAFKE-MEIER van het Landstormkorps, is overgeplaatst naar Leiden. Zijn opvolger is de Kapitein Ch. POLIS.

Als nieuwe Commandant van het Korps is opgetreden de Major van den Generalen Staf H. A. F. G. VAN ERMEL SCHERER.

INSPECTIE VAN DEN VRIJW. LANDSTORM.

Majoor B. J. Verbrug van de Militaire Administratie is opgevolgd door den Kapitein der Mil. Adm. G. F. SLOOF.

LANDSTORMKORPS DE IJSSEL.

De tot majoor benoemde kapitein H. A. A. Sinnigen van het 17e reg. infanterie, is benoemd tot commandant van het Landstormkorps „de IJssel” en de Landstormgroep Apeldoorn-Deventer enz. en zulks ter vervanging van den tot Luitenant-Kolonel benoemden majoor C. Konving.

ZUID-HOLLAND WEST.

De Majoor Jhr. van Adrichem Bogaert C. J. heeft het commando aanvaard van het Landstormkorps Z.-Holland „West”.

Berichten.

Wij ontvingen van duizenden mededeeling, dat zij het Landstormblad met hunne jaarlijksche bijdrage willen steunen.

Van vele anderen, dat als zij konden het ook gaarne zouden doen, maar. . . .

Van deze beide groepen weten wij, dat zij in 1926 lezers zullen zijn van het Landstormblad, doch ook van degenen, die ons geen bericht zonden, vertrouwen wij, dat zij het Landstormorgaan niet in den steek zullen laten.

Tegenover het dagblad der Communisten moeten wij minstens een maandblad van den Landstorm kunnen stellen.

Ieder Vrijwilliger, die er prijs op stelt te weten, wat er in de geheele Landstormbeweging omgaat, zij lezer van dit blad

Om het Februari-nummer op tijd te kunnen doen verschijnen, verzoeken wij vriendelijk, de bijdrage voor 1926 ad 0.75 bij eerste aanbidding direct te willen voldoen.

De aanvankelijke beslissing, dat zij, wier diensttijd geëindigd is, uit onze sterkte zullen worden gevoerd, is in nadere overweging genomen. Men late zich dus niet verontrusten.

Ingezonden.

Middelburg, 24 November 1925.

Mijnheer de Redacteur.

Vergun mij eenige plaatsruimte in Uw zeer geëerd blad.

Bij voorbaat mijn hartelijken dank.

Als lid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm afdeling „Walcheren”, lees ik altijd met genoegen Uw heerlijk blad.

HOE MEN IN SOVJET-RUSLAND DE BUITENLANDSCHE BEZOEKERS INLICHT.

De gids van het vereenigd Bureau voor Informaties (O. B. I.) tot den leider van de buitenlandsche arbeidersdelegatie: „Hier, in deze Russische arbeiderswoning mag ik U wel een rapport overhandigen aangaande de Russische woning- en arbeidstoestanden. Daaruit zal U blijken, dat de Russische arbeider onder het nieuwe regime in goeden doen gekomen is. Verder behoeft U dus niets te zien. Het rapport vertelt U alles.

Het is mij meermalen opgevallen, dat er op verschillende plaatsen, schietwedstrijden gehouden worden, uitgaande van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Daarover kom ik langs lezen weg tot onze afdeling met de vraag, of er bij ons ook géén schietwedstrijden gehouden kunnen worden.

Ik meen, dat ik uit veler naam, deze vraag aan onze afdeling mag ben.

Dan zou, de onderlinge band „Is kameraden meer tot zijn recht komen en we kwamen nu en dan eens met elkaar in aanraking.

Daar de meeste onzer, „aar ik hopen mag, beschikken kunnen over dezen vrijen Zaterdagmiddag, zou het voor niemand onzer eenige beletsel zijn, om daaraan deel te nemen.

Temeer, daar hier ter plaatse zulk een inrichting is, om schietwedstrijden te houden.

Ook zag ik tot mijn blijdschap in Uw blad van November 1925, dat de afdeling „Deurne” een vaandel rijk is.

Zouden wij al afdeling „Walcheren” nu ook niet eens de handen gaan uitsteken om ook in het bezit zien te komen van een eigen vaandel?

Want, Mijnheer de Redacteur, met een beetje goeden wil, kan men iets tot stand brengen.

En ik vind het een heerlijke gedachte, als men in het bezit is van een vaandel, vooral, indien men tot den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm behoort.

En ik wenschte wel, dat elke afdeling in het bezit kwam van een eigen vaandel, met het wapen van stad of provincie er op.

Voor al in deze moeilijke en bange dagen konden we het vaandel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm omhoog zuden en onze éénheid en trouwheid naar onze geliefde en geëerbiedigde Vorstin en Haar huis tegenover onze vijanden laten uitkomen.

Dan konden zij zien, dat, wanneer het moest gebeuren, wat God verhoede, de Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm er nog was, om ons Vorstenhuis en volk bij te staan in den nood, ja, als het moest, in den dood toe.

Hopende, dat dit schrijven, bij alle leden van onze afdeling goeden ingang moge hebben, teeken ik, met hartelijke groeten,

Uw lw. dn:

Lid van den Bijz. Vrijw. Landstorm J. J. TIMMEIMANS. afdeling „Walcheren.”

Gorinchem, Januari 1926.

Hooggeachte Redactie!

Uit de afdelingen Gorinchem van den Nederlandschen Militairen Bond en de Nationale Christen Onderofficiëren Vereeniging heeft zich een Comité gevormd om te Gorinchem een bazar te organiseren.

De opbrengst van deze bazar is bestemd voor aanschaffing van nieuw meubilair voor

en Ambt-Vollenhove, jhr. H. Beelaerts van Blokland, was verzocht de versierselen op de borst der mannen te hechten, doch daar deze zelf ook gerechtigd was, om het eere-teeken te ontvangen, zoo werd allereerst dit teeken met een hartelijke toespraak door den heer Buiten burgemeester van Blokzijl, op de borst van zijn ambtgenoot gespeld. Deze plechtigheid had plaats onder het zingen van het Wilhelmus. De gerechtigden ontvingen het eere-teeken

het hiervoren bedoelde Tehuis en voor versterking van het Ondersteuningsfonds van laatstgenoemde Vereeniging.

Willen wij een groote opbrengst hebben, dan moeten er ook veel te verkoopen goederen aanwezig zijn en het spreekt dan ook vanzelf, dat wij alle middelen te baat nemen, welke kunnen leiden tot vergrooing van het aantal te verkoopen goederen.

Het is daarom, dat wij door dezen alle lezers en lezeressen van Uw blad in ’t bijzonder de oud-bezoekers van ons Tehuis en hen, die iets over hebben voor hen, die lijdten, te vragen of ze ons met een kleine gave in natura (of in geld) willen verblijden. Wij zijn voor de kleinste gave hartelijk dankbaar.

Wij vragen met vrijmoedigheid, omdat wij niet voor onszelf vragen en de nood ons opgelegd is.

De bazar hopen wij te houden op 27- 28 en 29 Januari a.s. des middags en ’s-avonds.

Zij, die ons willen verblijden met hun gave, worden verzocht deze zoo mogelijk vóór 25 Januari a.s. te zenden aan ondergeteekende en worden daarvoor bij voorbaat hartelijk dank gezegd.

Namens het Comité

C. ORANJE.

Arkelsche Onderweg E. 25.

Gironummer 94912 kt. Gorinchem.

Als uitzondering gep’aatst. Onze ruimte is voor dergelijke berichten te klein. (Red.)

STAD VOLLENHOVE.

8 Jan. l.l. had het bestuur der gewestelijke commissie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een samenkomst georganiseerd in het Spaarbankgebouw alhier. Het doel van deze bijeenkomst was, het uitreiken van het mobilisatie-kruis.

De plaatselijke voorzitter, de heer A. F. Stroink, was wegens ambtsbezigheden verhinderd de bijeenkomst bij te wonen, in verband waarmee door den secretaris, pastoor Flipse, de vergadering werd geopend. Spr. riep allen een hartelijk welkom toe, inzonderheid de aanwezige dames, voor hun blijk van belangstelling en zette vervolgens het doel van deze samenkomst uiteen. Hij sprak de hoop en verwachting uit, dat allen, die bovenvermeld teken van rede en eer dezen avond ontvangen, dit ook met eere mogen dragen.

Aan den burgemeester der gemeenten Stad-

na een toespraak van den burgemeester. De avond werd verder doorgebracht met het zingen van vaderlandsche liederen en het houden van voordrachten, een en ander begeleid door pianomuziek.

Namens de personen, die dezen avond het teeken ontvingen, sprak de heer Jouwisma, hoofd der bijzondere school, een woord van dank aan de Koningin en verder aan al degenen, die hadden meegewerkt om dezen avond te doen slagen. In het bijzonder dankte hij de vrouwen en moeders van de oud-gemobiliseerden, die, al ontvingen zij geen kruis, toch deel er aan hebben en er trotsch op mogen zijn, omdat zij toch ook hun aandeel hebben gehad van den moeilijken mobilisatietijd en de taak der mannen hebben verlicht.

Daarna sprak de voorzitter der afd. Kuinre pastoor Wielens een ernstig en bezielend woord, spoorde de aanwezigen aan tot standvastigheid en trouw en sprak de verwachting uit, dat, als het moet, allen schouder aan schouder zullen staan om land en volk, recht en vrijheid, te verdedigen.

Wegens het vergevorderde uur moest geëindigd worden. De wn. voorzitter, pastoor Flipse, sprak nog een pakkend slotwoord, waarna allen zeer voldaan huiswaarts keerden.

OOSTKAPELLE.

11 Januari kwamen de Bijzondere Vrijwillige Landstormers in jaarvergadering bijeen. De heer Laernoës uit Vlissingen leidde de vergadering en sprak eenige hartelijke woorden, vooral tot degenen, die uitgenoodigd waren zich aan te sluiten. Op propagandistische wijze werd het doel en de betekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm besproken. Iedere landstormer gaf zijn bijdrage voor het huldeblijk voor H. M. de Koningin op haar a.s. zilveren huwelijksfeest en bezichtigde het ontwerp tegeltableau. Voorts is de avond gezellig doorgebracht en traden vijf leden toe, zoodat de afdeling nu 23 leden telt. De burgemeester Jhr. W. Z. van Teijlingen, had vorigen zomer toegezegd ieder jaar een bijdrage te geven voor het prijschieten, hetwelk in dank werd aanvaard. Ten slotte sprak de plaatselijke leider, de heer K. Louwerse, de vergadering toe, die verzocht aan te heffen het „Wilhelmus” en „Bescherm o God” enz., waarop de vergadering gesloten werd.

REUSEL.

Dinsdagavond 27 October had in Hotel De Palmbloom de prijsuitdeeling plaats, van den gehouden schietwedstrijd, aan de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Alvorens hiertoe over te gaan, hield de Burgemeester, voorzitter der plaatselijke Commissie, een korte toespraak.

Spreeker heette alle aanwezigen hartelijk welkom en wees op het nut van de deelname aan de schietoefeningen en wedstrijden.

Hierna werden de prijzen onder de meest gezellige drukte aan de winnaars ter hand gesteld, terwijl er nog een paar aardige geluks-prijzen bij loting werden toegewezen.

Verder werd gesproken om een volgend jaar de oefeningen en wedstrijden zoo te regelen, dat een ieder ruimschoots gelegenheid zal hebben hieraan deel te nemen en gezien de nuttige en smaakvolle prijzen die waren beschikbaar gesteld, twijfelen wij er niet aan of het aantal deelnemers zal, alhoewel het bevredigend mag worden genoemd, bij een volgende gelegenheid nog grooter zijn.

De uitslag was als volgt:

1e prijs G. Jansen,	77 punten.
2e " J. v. Gompel	77 "
3e " C. v. Hoof	76 "
4e " Aug. Bierings	75 "
5e " Nic. v. d. Borne	74 "
6e " Hub. Verhagen	74 "
7e " W. v. Zimpt	74 "
8e " A. J. Kerkhofs	74 "
9e " J. F. v. d. Borne	73 "
10e " Adr. Lathouwers	73 "

De plaatselijke leider v. d. B.

HAREN.

De afd. Haren van den Vrijwilligen Landstorm hield Donderdagavond een vergadering in 't hotel Horst. Na afloop van een schietwedstrijd gaf de heer H. Bos, die als spr. was uitgenoodigd, een beschouwing over vaderlandsliefde.

De spreker werd met aandacht gevolgd en ontving bij monde van den kapitein De Jonge den hartelijken dank der vergadering.

's-GRAVENZANDE.

Dinsdag 1 Dec. was voor den Bijz. Vrijw. Landstorm afd. 's-Gravenzande een ware feestdag.

De commissie had wederom als verleden jaar, een aardig program opgesteld. Genoodigd uit waren onze burgemeester, de heer J. Brunt., onze 1e res. luit. L. van Pe't van Schiedam, en het bestuur van de Oranjevereniging, afd. 's-Gravenzande, en nog eenige heeren en dames. De voorzitter, de heer A. Heus, opende de vergadering door ons allen een hartelijk welkom toe te roepen, in het bijzonder onzen burgemeester, die zoo welwillend was om in ons midden te verkeren. Hierna kreeg de secre-

taris, de heer P. de Geus, de gelegenheid zijn notulen te lezen van de vorige vergadering, welke onveranderd werden vastgesteld.

Vervolgens kreeg de heer M. van Zanten gelegenheid zijn onderwerp te bespreken, hetwelk wel aan hem toevertrouwd is.

In breede trekken zette hij uiteen, dat wij geen „brandkastenvrededigers“ waren, maar dat wij „Als 't Moet“ trachten zullen het grondwettig gezag te beschermen.

Daarna kregen wij muziek en zang van eenige solisten uit de vriendenkring, waarop eenige dames ons vergastten op chocolademelk met speculaas.

Toen kwam het mooiste punt van het programma en wel het uitreiken van de Mobilisatie-herinneringskruisen door onzen burgemeester, den heer J. Brunt.

Na een kernachtig betoog, reikte hij de kruizen aan de Landstormers uit, hetwelk met een donderend applaus werd toegejuicht.

Daarop voerde nog het woord de luit. L. van Pe't en de voorzitter van de Oranje-vereening, welke ook zeer ingenomen waren met dezen avond. Tenslotte kregen we nog een keurig tableau te zien, voorstellende: „De Nederlandsche Maagd door de bolsjewiki bedreigd; zij kwam in het gedrang, waarna de Landstorm haar ontzette.“

De heer Lalleman hield een rede over „Wat eischt de Nationale eenheid van ons. B. V. L. S.“, hetgeen hij op schitterende wijze uiteenzette. Staande de vergadering werd een telegram aan H. M. de Koningin verzonden, luidende: De leden van den Bijz. Vrijw. Landstorm afd. 's-Gravenzande, in feestvergadering bijeen, zweren u opnieuw trouw en bevelen U en Uw en Troon in God's bescherming aan.

A. HEUS, voorz.
P. DE GEUS, secr.

Hierop kregen wij terug:

Het Loo, 2 Dec. 1925.

In opdracht van Hare Majesteit de Koningin, heb ik de eer, aan de Leden van den Bijz. Vrijw. Landstorm, afd. 's-Gravenzande, Hoogstderzelver dank over te brengen voor de gevoelens van trouw, en voor de heilbete, neergelegd in Uw telegram.

DE ADJUDANT VAN DIENST.

SCHAGEN.

Dezer dagen vergaderde in de bovenzaal van „Ceres“ de plaatselijke afd. van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm.

Na opening door den heer Van Nuland, verkreeg de heer Oolders van Alkmaar het woord. Met instemming werd van hem vernomen, dat het plan bestaat, om in de maand Mei 1926 te Alkmaar een Landdag van den B. V. L. te houden. Daarna werden de prijzen uitgereikt aan de winnaars in den gehouden schietwedstrijd. Achtereenvolgens waren deze behaald door: C. van Stralen (90 p.), porte-

monnaie; J. Schouten (89 p.), tabakspot; S. Stam (86 p.), tabakspijp; C. de Moel (86 p.), bladhangar; G. Snaas (70 p.), vaas; P. Portepadvindersmes; S. A. Knuwer (88 p.), daggies (troostprijs), sigaren.

Daarna werd de heer J. Cornelissen, Burgemeester dezer gemeente met algemeene stemmen benoemd tot eere-voorzitter der afd. eeling.

Verder werd nog eens besproken het Landstormblad en overeengekomen het volgend jaar in 2 klassen te schieten, opdat de minder goede schutters ook in de gelegenheid worden gesteld een prijs te winnen.

De heer Oolders stelde voor om ook nog een 5-oefeningswedstrijd er aan te verbuiken, hetgeen de commissie in ernstige overweging zal nemen, wij daarvoor ook contanten aanwezig moeten zijn en de kas er niet zoo bijster best voorstaat.

Daarna werd de vergadering op de gebruikelijke wijze gesloten en ging ieder voldaan huiswaarts.

URSEM.

Dezer dagen had te Alkmaar de prijsuitdeeling plaats van den Verbandwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De prijzen, die uit kunstvoorwerpen bestonden, werden behaald door de heeren P. van der Lee, 96 punten; J. Schaap, Th. van der Lee en P. Oudejans, allen 95 punten.

ZUIDLAREN.

Na een toespraak van den heer De Bruyn van Klazienaveen werd alhier opgericht een plaatselijke afd. eeling (met aanvankelijk 17 leden) van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Tot commandant werd benoemd de heer T. de Jong, alhier.

Luchtwachtdienst.

LUCHTVAARTPOST OSS.

De Luchtvaartpost „Oss“ was op 8 Nov. j.l. in zijn geheel present in een der zalen van hotel Luik, nabij het station.

De postcommandant, de heer Alberda, heette allen welkom en in 't bijzonder den commandant der L.W. groep 's-Hertogenbosch, die ondanks de weersgesteldheid steeds trouw zijne posten bezocht en zich met alles op de hoogte houdt. Spreker hoopt hem nog menigmaal hier te mogen begroeten.

De groepscomm., luit. Offermans, dankte den postcomm. voor de woorden tot hem gericht. Ik ben en door uw postcomm. en door de Nationale Landstormcommissie uitgenoodigd om de jubileum-gedenkplaten van H. M. de Koningin uit te reiken. Ik doe dit met veel genoegen, omdat de post Oss, dank zij uw aller medewer-

king en bijzonder die van uw ijverigen commandant, een van de beste van mijne groep is.

Alvorens tot uitreiking der jubileumplaten over te gaan, wil ik met een enkel woord de betekenis daarvan uiteenzetten.

Bij het 25-jarig regeringsjubileum van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, heeft de geheele Vrijwillige Landstorm als één man blijk gegeven van verknochtheid aan het Oranjehuis.

De Nationale L. S.-commissie, vergezeld van alle vrijwilligers uit iedere provincie, heeft op 6 September 1923 aan H. M. een huldélijk aangeboden, bestaande uit een boek, waarin alle handteekeningen der vrijwilligers waren vermeld.

Deze handteekeningen, mijne heeren, waren het symbool niet alleen van afhankelijkheid aan H. M. in dagen van vreugde, doch ook van trouw in bange dagen.

Die handteekening was immers gesteld door mannen, die in de revolutie maand 1918 naar de wapens grepen, om haar te beschermen, toen onverlaten dreigend optraden.

Uit dankbaarheid voor die verheven daad van vaderlandsliefde en uit erkentelijkheid voor uwe gelukwensen bij haar regeringsjubileum, heeft de Nationale Landstormcommissie deze eenvoudige gedenkplaat doen vervaardigen, opdat de woning van ieder landstormer daarmee versierd kan worden.

Buitenstaanders mogen nu wel zeggen: de waarde gaat verloren omdat zooveel mannen in de termen vallen die gedenkplaat te ontvangen.

Maar, mijne heeren, was het doen van uwe plicht in 1918, dan minder lofwaaardig, omdat zooveel Nederlanders die toen vervulden?

Was liefde voor ons bemind Vorstenhuis, vaderlandsliefde, dan minder verheven, omdat er in Nederland zooveel werden gevonden, die zich toen rondom het dundoek „Oranje blanje bleu“ schaarden?

Neen, die trouw aan het gezag in November 1918 was niet minder schoon, omdat ieder rechtgeaard Nederlander zijne geëerbiedigde Koningin wilde beschermen.

Landstormers van Oss, weest fier op die eenvoudige plaat, versierd met de beeltenis van Haar, die niet alleen in ons land, doch zelfs in de geheele beschaafde wereld geëerd en bemind wordt.

Vervolgens werden de platen aan de vrijwilligers uitgereikt door den heer Alberda.

Ten slotte werd de Ridder der Militaire Willemsorde, De Jong, bij stemming aangewezen om voortaan den postcommandant in zijne moeilijke taak bij te staan.

Nadat de landstormers nog enkele uren gezellig bij elkaar hadden doorgebracht, keerde ieder huiswaarts.

Maatschappij ter vervaardiging v. Gasmeters, enz. DORDRECHT

Kent U reeds het „Dordrecht gasfornuis“ met heetelucht-oven?
Ned. Octrooien Nos. 10037 en 12038

Volledige beschrijving met receptenboekje gratis en franco op aanvraag verkrijgbaar.

Firma J. G. MEIJER,
Groningen, 2 Markten
Specialiteit
ECHTE GRONINGER KOEK
van fl. —, f 1.50.
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 cts. verhooging.

G. W. JANSSEN
RIJKKADE 44 - TELEFOON 144 - ARNHEM
VERTEGENWOORDIGER

DORTMUNDER KRONENBRÄU PILSNER „URQUELL“ PAULANERBRÄU MÜNCHEN.

G. M. A. STEIJLEN Bruggestraat 11 HARDERWIJK

Dames-, Heeren- en Militairen-Kleermakerij

LEVERING VAN COMPLETE MILITAIRE UITRUSTINGEN

1e KLAS MAATWERK

1916 VAN NELLE'S 1926 MANNENKOOR „CRESCENDO“

DIR.: A. W. SEVENHUIJSEN OPPERICHT 10 JUNI 1916

ER BESTAAT **GELEGENHEID TOT INSCHRIJVING**

VOOR DEN IN DE MAANDEN MEI EN JUNI IN DE GROOTE DOELEZAAL TE ROTTERDAM TE HOUDEN **NATIONALEN ZANGWEDSTRIJD**

voor Vrouwen-, Gemengde-, Mannen en Chr. Koren tot

15 FEBR. 1926

SECRETARIAAT: DEERVENDEWED. J. VAN NELLE

POSTBUS 817 INLICHTINGEN GEEFT U GAARNE: HET UITVOEREND COMITÉ ZIEN ADEREAANKONDIGINGEN

N.V. ATELIERS VOOR EDELSMEED EN PENNINGKUNST V.H.

KONINKLIJKE BEGEER VOORSCHOTEN.

ANTON WEWER . SCHOONHOVEN

in gouden en zilveren werken.

MEDAILLES . KRANSEN . BEKERS. enz.

Adverteert in dit blad

Electrische Drukkerij C. Blommendaal
Z.-O. Buitensingel - 's-GRAVENHAGE - Tel. 70461

Levert al Uw drukwerk

voor Handel en Industrie.

Ingericht voor het vervaardigen van Muziek-drukwerk

L.de Vries Hzn.
BRUGSTRAAT 7
GRONINGEN

Heeren- en Jongeheerenkleeding.

Uniformen

Rijbroeken in de grijs groene kleuren voor H.H. Militairen met en zonder blauwe bies
Prijs f 21.50

Landstormer biedt zijn collega's Prima Goedkope SIGAREN aan, rechtstreeks van de fabriek, proefkistjes van 100 stuks f 4.25, 200 stuks f 8.25, 500 stuks f 20.—, franco huis. na ontvangst postwissel.
Brieven onder letter A aan het bureau van dit blad.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

BONNEMENTSPRIJS F. 1.50 PER JAAR.   LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Het Zilveren Huwelijksfeest van het Koninklijk Echtbaar.

DANKBETUIGING.

De Nationale Landstormcommissie deelt mede, dat zij op Woensdag 17 Februari de hooge eer had om te 11½ uur door Hare Majesteit de Koningin en Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden, bij gelegenheid van Hoogstderzelver Zilveren Huwelijksfeest, te worden ontvangen ter aanbieding van het Huldeblijk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Vrijwillige landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst.

Het is der Commissie een aangename taak om in opdracht van Hare Majesteit en den Prins aan de geheele Bijzondere Vrijwillige Landstormorganisatie den zeer hartelijken dank van het Zilveren Echtbaar te mogen overbrengen voor het schoone tegeltableau, dat zij als blijk van aanhankelijkheid en trouw van de meer dan 55.000 vrijwilligers van het Instituut mochten in ontvangst nemen.

De Nationale Landstormcommissie,
L. F. DUYMAER VAN TWIST,
Voorzitter.
G. F. BOULOGNE, Secretaris.

De aanbieding van het Huldeblijk.

Op 17 Februari ten 11½ ure werd de Commissie, welke het Huldeblijk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de aanverwante Korpsen zou aanbieden, door Hare Majesteit en den Prins in audiëntie ontvangen ten paleize Noordeinde.

De Commissie bestond uit de volgende leden der Nationale Landstorm Commissie: L. F. Duymaer van Twist, voorzitter; Mr. Dr. L. N. Deekers, leden van de Tweede Kamer; G. W. Fris, generaal-majoor, inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm; Mr. A. G. A. Ridder van Rappard, J. R. Snoeck Henkemans, leden van de Tweede Kamer; G. F. Boulogne, secretaris, reserve-eerste-luitenant der veld-artillerie.

De heer Duymaer van Twist bood het geschenk van den Landstorm aan het Zilveren Echtbaar aan met de navolgende toespraak:

De Nationale Landstormcommissie acht het zich een eer Uwe Majesteit en Uwe Koninklijke Hoogheid namens de meer dan 55000 vrijwilligers van de Landstormorganisatie geluk te wenschen met Uw Zilveren Huwelijksfeest en daarnevens U te mogen aanbieden het geschenk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst, als bewijs van verknoptheid aan U en Uw Huis.

Moge daarbij de bede oprijzen, dat het Gode behage, U voor Uw Koninklijk Gezin, voor het Vaderland en het Volk tot in lengte van dagen te sparen.

Hare Majesteit en den Prins onderhielden zich daarna eenige oogenblikken allervriendelijkst met den heer Duymaer van Twist en met

de overige leden der deputatie, waarna het Huldeblijk en de Oorkonde nader in oogenschouw werden genomen.

Beide werden zeer mooi gevonden door de Koningin en de Prins, die den heer Duymaer van Twist verzochten hun bijzonderen dank te willen overbrengen aan de Vrijwilligers voor hun blijk van aanhankelijkheid.

Gelukwenschen en bloemen

Op Zaterdagavond 6 Februari werd namens de Landstormorganisatie een bloemstuk bezorgd aan het paleis Het Loo en werd het volgend telegram verzonden aan H. M. Koningin Wilhelmina en Z. K. H. Prins Hendrik.

„Op dezen voor Uw Vorstelijk gezin zoo heuglijken en gedenkwaardigen dag, bieden de Bijzondere Vrijwillige Landstorm en de samenwerkende Bijzondere Korpsen van den Vrijwilligen Landstorm, vertegenwoordigende zestigduizend Uwer Majesteits getrouwe onderdanen, Uwe Majesteit en Uwe Koninklijke Hoogheid hunne hartelijke gelukwenschen aan. Zij koesteren den innigen wensch, dat het Gode behagen moge, Uwe Majesteit en Uwe Koninklijke Hoogheid nog vele jaren voor elkander en voor het Nederlandsche volk te sparen”.

De Nationale Landstormcommissie,
L. F. DUYMAER VAN TWIST,
Voorzitter.
G. F. BOULOGNE, Secretaris.

Aan H. M. de Koningin-Moeder werd het volgende telegram gericht:

„Met Uwe Majesteit verheugen de Vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de aanverwante Bijzondere Korpsen zich over het geluk, dat op dezen blijden dag van het zilveren huwelijksfeest van H. M. de Koningin en van Z. K. H. Hendrik, Prins der Nederlanden, aan ons Koninklijk Echtbaar en het Nederlandsche volk beschoren is. Ook wij deelen de vreugde, welke Uw moederhart thans ongetwijfeld vervult. Met de bede, dat het Uwe Majesteit gegeven zij, nog vele jaren in ongebroken kracht den gelukkigen opbloei van het Oranjehuis te mogen gadeslaan, betuigen wij Uwe Majesteit onze groote verknoptheid”.

De Nationale Landstormcommissie,
L. F. DUYMAER VAN TWIST,
Voorzitter.
G. F. BOULOGNE, Secretaris.

De onderstaande schriftelijke dankbetuigingen werden door den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie ontvangen:

HET LOO, Februari 1926.

Hare Majesteit de Koningin en Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg, dragen mij op den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de samenwerkende korpsen Hunnen dank over te brengen voor de gelukwenschen, Hare Majesteit en Zijne Koninklijke Hoogheid aangeboden ter gelegenheid van de herdenking van Hoogstderzelver

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

25-jarig huwelijk en voor het daarbij aangeboden fraaie bloemstuk.

De Particulier Secretaris
van H. M. de Koningin,
VAN GEEN.

PALEIS HET LOO, 7 Febr. 1926.

Ingevolge de bevelen van H. M. de Koningin-Moeder heb ik de eer aan de Vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en aanverwante bijzondere Korpsen Hoogstderzelver oprechten dank over te brengen voor de op heden aangeboden gelukwenschen.

De Kamerheer van dienst,
VAN LIMBURG STIRUM.

De bezichtiging van het Huldeblijk.

Ten bureele van den Vrijwilligen Landstorm in Den Haag was het op 1 Februari een bijzondere dag. Daar was te bezichtigen het huldeblijk, dat door den Bijz. Vrijw. Landstorm en de Landstormkorpsen „Motordienst”, „Vaartuigendienst”, „Spoorwegdienst” en „Luchtwachtdienst” dezer dagen aan het Koninklijk echtbaar zal worden aangeboden. Het fonds voor dit huldeblijk is gevormd door een zeer kleine bijdrage van elken Landstormer.

Het was zeer druk bij de bezichtiging. Uit ieder der 21 Landstormverbanden waren voor deze gelegenheid een drietal deputaten genoodigd, een officier, een onderofficier en een soldaat. Ze waren van heinde en ver gekomen en toen Minister Lambooy, die het huldeblijk ook kwam bezichtigen, zoo opmerkte: „Julie zijn zeker al vroeg op reis gegaan?”, zei een Groninger: „Om drie uur uit het bed!” „Maar je hebt in den trein geslapen!” zei de Minister. „Nee, da's niet waar.”

Het huldeblijk zelf is een tegeltableau, en wat het voorstelt, blijkt het best uit den inhoud der prachtige oorkonde, die er bij is en die aldus luidt:

1901—1926.

Oorkonde.

Aan Hare Majesteit Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, en Zijne Koninklijke Hoogheid Hendrik, Prins der Nederlanden, ter gelegenheid der herdenking van Hoogstderzelver 25-jarige echtverbinding op den 7den Februari 1926, is door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Vrijwillige Landstormkorpsen Motor-, Vaartuigen-, Spoorweg- en Luchtwachtdienst aangeboden een tegeltableau, vervaardigd in de werkplaatsen der Koninklijke Delftsche Aardewerkfabrieken De Porcelayne Fles.

Het tableau, in veelkleurige uitvoering, vertoont den spittenden landman met het geweer, het embleem van den Bijzonderen Vrijwilligen

Landstorm „Als het moet”, staande in het licht der Oranjezon en geflankeerd ter linkerzijde door den uit den Hollandschen tuin opgaanden bloeienden Oranjeboom, omstrengeld door een banderole met het devies; ter rechterzijde eveneens uit een tuin oprijzend door een ouden eik met de spreuk: „Per aspera ad astra”. Voor den kruin dezer boomen zijn aangebracht de gekroonde wapens van H. M. en van Z. K. H., terwijl het geheel wordt overspannen door de wapens der elf provinciën. Het midden van de onderzijde wordt ingenomen door de opdracht aan het Koninklijk echtpaar, waarnaast ter weerszijden de grondslagen van de liefde en de afhankelijkheid aan Vorstenhuis en Vaderland van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en zijn samenwerkende korpsen zijn uitgedrukt in de versregels van het Wilhelmus: Den Vaderlant ghetrouwe, Blyf Ick tot in den Doet, en: Myn Schilt ende Betrouwen, syt Ghy, o Godt myn Heer.

Dankbaar, dat het Hare Majesteit en Z. K. H. heeft behaagd dit stoffelijk blijk van hulde te willen aanvaarden, betuigen de bovenvermelde instituten aan Koningin en Vaderland hunne onwankelbare trouw, waarvan verzekering doende bij deze oorkonde.

Namens de meer dan vijftigduizend vrijwilligers geteekend door

De Nationale Landstormcommissie.

De oorkonde is in een kalfsleeren band gebonden, waarop in goud het wapen is aangebracht.

Het tegeltableau is een prachtstuk en allen, die het zagen betuigden er hun groote tevredenheid over. En de heer Duymaer van Twist was al maar bezig nieuwe genoodigden welkom te heeten. Later is een foto gemaakt van de ongeveer 125 aanwezige Landstormers en daarna is in „De twee Steden” de lunch gebruikt. Daar zat ook Minister Lambooy aan.

De heer Duymaer van Twist was tafelpresident en hij bracht een hartelijken dronk uit op de Koninklijke familie, terwijl hij den Minister huldigde voor diens groote belangstelling in het werk van den Landstorm. Een en ander lokte langdurigen bijval uit.

Minister Lambooy heeft in zeer waardeerende woorden uiting gegeven van zijn sympathie voor het prachtige instituut van den Vrijw. Landstorm, dat zoo goed bestuurd wordt. De dischgenooten hebben spontaan het „Zij zullen het niet hebben!” gezongen.

Na afloop van de lunch is een bezoek gebracht aan het Vredespaleis, om dat te bezichtigen en daarna heeft men nog gemeenschappelijk thee gedronken.

Hoe de ontvangst, welke de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, de heer L. F. Duymaer van Twist, de genoodigden heeft bereid, in den smaak is gevallen, zegt ons het navolgende bericht, dat wij knipten uit het „Friesch Dagblad”.

De B. V. L. en it houliksfeset fen H. M. de Keninginne.

Mandei 1 Febr. wier de gelegenheit jownt oan alle Lanstoarmöfdielingen út ús lân om öffirdigen to stjuren nei den Haech om it tegeltableau to bisjen, hwe troch it Lanstoarmkorps oanbean wirde seil oan H. M.

Foar de Fryske Lanstoarmers binne as öffirdigen hinne hwest de luit. Haan fen Snits, Sergt. Santema fen Easterein, serg. Elsinga fen Halum, sold. Grondstra fen Ljouwert en sold. v. d. Haag út Burgum.

Nei it bisigtigjen fen it moaie stik wirk hwet troch in le klas kinstner makke is, waerd it middeismiel brûkt hwer ñ.o. mei oansieten de min, fen Oarloch Lambooy, de Keamerleden Duymaer van Twist en Snoeck Henkemans en de fjildpreker Bootsma.

Neidet troch de foars, de hear Duym. v. Twist in dronk ynsteld waerd op it Keninklyk Hús, waerd troch in Fryske öffirdige ynset „It Dacostaliet”, hwet ek troch de gearkomste mei fjûr oernomt waerd.

Hjirnei waerd it wird fiert troch de Min. fen Oarloch die de forwaching útspriek, dat hwenear it corps sterk en kreftich bliuwde de kans lyts waerd det wy foar de hirde needsaek kaemen to stean „It Moat”.

Efkes letter kaem in extratram foar dy de öffirdigen nei it fredespaleis brochte det bisjoend

waerd ûnder lieding fen de hear Duymaer van Twist.

Hjirnei waerd mienskippelik de thé brûkt, hwer ien fen de öffirdigen de tank fen allen brocht oan 'e commissie foar de hertlike ûntfangst.

It is in skoandere dei hwest.

secretariaat der Gew. Commissie dankbetuigingen in der pl. leiders voor het aan hunne afdelingen bereide genoege.

Na eene namiddag-voorstelling op 15 Januari voor genoodigden, ook van den Motordienst, welke voorstelling mede door betalende belangstellenden werd

Het tegeltableau, dat aan H. M. de Koningin en Z. K. H. den Prins op 17 Februari is aangeboden namens den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Korpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst.

Pet en Overjas.

De aandacht wordt er nogmaals op gevestigd, dat de pet niet meer behoort tot de militaire kleeding, welke mag worden gedragen.

Eveneens is het niet geoorloofd de overjas los, of boven aan den hals omgeslagen te dragen. Over den arm daarentegen wel.

GOEREE EN OVERFLAKKEE.

Op 14 Januari j.l. werd te Middelharnis in de zaal Meijer de bekende Leger en Vlootfilm vertoond voor de Bijz. Vrijwilligers van het eiland Goeree en Overflakkee.

De zaal was geheel gevuld. Leden der Gew. Commissie en der plaatselijke Commissiën, enkelen vergezeld van hunne dames, waren mede aanwezig.

De Voorzitter der Gew. Commissie, de heer J. van der Velde, te Goedereede, sprak een welkomstwoord en hield eene vaderlandslievende toespraak.

De verbands-commandant, tevens secretaris der Gew. Commissie, de res.-kapitein v. d. Nieuwenhuizen, bracht de telegrafische groeten over van den Voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie, die verhinderd was, te midden der vrijwilligers te zijn; een hartelijk applaus volgde op deze mededeeling.

Handgeklap weerklonk eveneens na de mededeeling, dat de Directeur der Rotterdamsche Tramweg-Maatschappij, Ir. Kuipers, vrij vervoer per gewone tram had toegestaan en zelfs een gratis-extratram had gegeven na aanleiding der voorstelling, niet alleen op den 14den, maar ook op den 15den Januari, op welken laatsten avond de Motordienst de film zou komen zien.

Het onbekrompen bewijs van waardeering van het Anti-Revolutie-Instituut, uit deze royale daad sprekend, mag wel ten volle worden gewaardeerd en openlijk worden vermeld.

Dat de avond met een couplet van het Wilhelmus werd geopend, toen de afbeeldingen van de Koninklijke Familie op het doek verschenen, spreekt wel van zelf; op dezelfde wijze werd ook geëindigd. Aan herhaalden bijval gedurende de vertooning, welke door den Kapitein Linden zoo duidelijk werd toegelicht, ontbrak het niet.

Woorden van dank richtte de heer van der Velde na afloop der vertooning tot allen, die hadden medegewerkt om dezen avond te organiseren en terwijl dit verslag wordt geschreven, komen bij het

bezoekt, kregen de vrijwilligers van den Motordienst des avonds gelegenheid, de film te zien.

De Districts-Commandant, de heer Denier van der Gon, heette de aanwezigen namens den Afdelings-Commandant welkom; met niet inder belangstelling dan den eersten avond werd ook nu de vertooning gevolgd.

De Sectie-Commandant, J. Nieuwenhuyze, deed verschillende mededeelingen en bedankte na afloop der vertooning verschillende personen, die zich voor en op dezen avond verdienstelijk hadden gemaakt.

Beide avonden ontvingen de vrijwilligers een bon voor een gratis-consumptie aan den ingang der zaal.

Met genoege en voldoening mag worden teruggezien op deze samenkomsten, welke zoozeer het samenhoorigheidsgevoel versterkten en de liefde voor Vorstenhuis en Vaderland bevestigden.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Als de New Edison speelt, hoort men De Levende Stem en de bezoeker vraagt fluisterend: „WIE ZINGT DAAR?”

Eigen Edison is goudwaard.

Wij nodigen U uit tot een bezoek
Kunstaal EDISON
Lange Poten 15 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidschestr. 84

BERICHT.

Wij kunnen tot onze voldoening mededeelen, dat door de groote deelneming onder de Vrijwilligers, de uitgave van het LANDSTORMBLAD is gewaarborgd!

Overgang naar den nieuwen toestand heeft echter onverwachte moeilijkheden geschapen.

Wij roepen daarom Uwe toegevendheid in, zoo hier of daar een vergissing mocht hebben plaats gehad, of indien de toezending van het blad wat langer op zich heeft laten wachten.

Voor alle zekerheid hebben wij aan elken plaatselijk leider een aantal bladen toegezonden, welke door hem naar behoefte kunnen worden uitgedeeld.

DE ADMINISTRATIE.

Mededeeling.

Plaatselijken leiders, die nog geen aanvraag voor patronen hebben ingediend, wordt aangeraden, dit nog ten spoedigste te doen.

Watersnood 1926.

Instelling van een Eereteeken.

Erkenning van uitstekende daaden.

Zelfopoffering, ijver, moed en beleid beloond.

Bij Kon. Besl. van 20 Januari No. 3. is het volgende bepaald:

Willende aan hen, die bij gelegenheid van den jongsten watersnood door ijver, moed, beleid en zelfopoffering het meest hebben uitgemunt, een blijk van Onze goedkeuring en tevredenheid verleen;

Op de voordracht van Onzen minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw van 18 Januari 1926, No. 396, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1. Ter erkenning van uitstekende daaden, bij den jongsten watersnood verricht, wordt een eereteeken ingesteld.

Artikel 2. Dit eereteeken bestaat:

1e. in een medaille in zilver of in brons, houdende aan de voorzijde het borstbeeld van wijlen Onzen beminden Vader, met het opschrift: Willem III, Koning der Ned.: G.H.V.L., en aan de keerzijde met het opschrift: Watersnood van 1926, een oranje en lauriertak, van onder met elkander door een lint verbonden, omvattende een perkament, waarboven de Koninklijke Kroon en voorzien van het opschrift: de Koningin aan.....

2e. in een barret in zilver of in brons, voorstellende een eikentak, omslingerd door een lint, waarop de woorden: Watersnood van 1926 zijn gegraveerd.

Artikel 3. De medaille wordt door Ons verleend aan hen, die zich bij den jongsten watersnood bijzonder hebben onderscheiden, om aan een oranjelint op de linkerborst te worden gedragen.

Artikel 4. De barret wordt door Ons toegekend aan hen, die reeds vroeger met de medailles, ingesteld bij de Koninklijke besluiten van 31 Maart 1855, No. 71, 24 Maart 1861, No. 66 en 5 April 1876, No. 18, alsmede bij Ons besluit van 6 Maart 1916, No. 83, of met de barret, ingesteld bij de drie laatstvermelde besluiten, zijn begiftigd en zich opnieuw bij den jongsten watersnood loffelijk hebben onderscheiden; zij zal gedragen worden op de linkerborst door middel van een oranjelint boven de vroeger bij Koninklijk besluit verleende medaille en nevens de vroeger bij Koninklijk besluit toegevoegde barret.

Artikel 5. De barret en het lint mogen niet zonder de medaille worden gedragen.

Twentsch Verband.

LANDDAG BIJZ. VRIJW. LANDSTORM TE DELDEN.

Zaterdag 8 Mei e.k. zal op het welwillend door den Hoogedelgeb. Heer Dr. R. F. Baron van

door de heeren: J. J. Hiebendaal, notaris te Delden, voorzitter; J. v. d. Avort, notaris te Tubbergen; W. Rosingh, Directeur Nationale Bank te Hengelo; R. Schnite, burgemeester te Hardenberg; L. C. v. d. Steen van Ommeren, burgemeester te Hellendoorn; A. A. van Wulf-

De groep deputaten uit alle Landstorm-Verbanden en Korpsen, die op 1 Februari het Huldeblijk kwamen bezichtigen. In het midden de Kamerleden Duymaer van Twist en Snoeck Henkemans.

Heeckeren van Wassenaer op het landgoed Twickel beschikbaar gestelde terreinen door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in het Twentsch Verband een Landdag worden gehouden.

Aan dezen Landdag zullen deelnemen de Vrijwilligers van het Twentsch Verband en van de Verbanden „de IJssel” en „de Veluwezoom” voor zoover deze het naast aan het Twentsch Verband aansluiten.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is een instituut, georganiseerd na de Novemberdagen 1918, toen duizenden Vrijwilligers zich beschikbaar stelden om Land en Koningin te beschermen.

Het Twentsch Verband telt ruim 2000 Vrijwilligers. Om den band van saamhoorigheid te versterken, wordt in Mei een Landdag gehouden. Doch ook anderen, die er buiten staan, en sympathiseeren met het doel, zullen toegang tot dien Landdag kunnen verkrijgen.

In Januari l.l. werd door de Gewestelijke Landstormcommissie in Twente te Hengelo een groote vergadering gehouden waar de meeste Burgemeesters van de Twentsche gemeenten aanwezig waren. En allen sympathiseeren met het plan en beloofden hun moreelen steun.

Toen ging men over tot het formeeren van enkele Commissies, die in den beginne noodig zijn.

Het Hoofdbestuur van den Landdag wordt gevormd door de leden der Permanente Gewestelijke Commissie in het Twentsch Verband. Deze Commissie bestaat uit: Mr. A. E. Baron van Voorst tot Voorst, Commissaris der Koningin in Overijssel. Eere-Voorzitter der Gew. Commissie; J. W. C. C. Tucker, Res.-Maj. der Inf. te Dieren, secretaris-penningmeester te Oldenzaal; J. W. Katerberg, adj.-secr. te Oldenzaal; A. W. ter Ellen te Oldenzaal; Mr. M. A. Gewin, adv.-proc. te Almelo; E. Habers, secr. Christ. Tuinb. Onderl. te Gramsbergen; Ludwig van Heek te Enschede; Jhr. H. W. J. van Heijden, burgemeester te Haaksbergen; E. Holsbeeke te Oldenzaal; A. C. Jacobs, hoofd der R.K. school te Hengelo; J. Knottenbelt, burgemeester te Rijssen; J. H. M. Tolboom, pastoor te Oldenzaal; T. Visser, hoofd der Chr. School te Nijverdal.

Het bureau van den Landdag is ten bureele van de Gewestelijke Landstorm-Commissie 2e Eekteweg 4, Oldenzaal. De secr.-penningm. der Gewestelijke Commissie verricht ambtshalve die functie in alle verdere commissies.

De Financiële Commissie wordt gevormd

ten Palthe te Amelo; J. J. Wynia, burgemeester te Denekamp.

De commissie van Organisatie wordt gevormd door de heeren: G. W. Stroink, Res.-Kapt. Inf. te Enschede, voorzitter; H. J. Bathhoorn, Res. 1e Luit. Luchtvaart te Hengelo; E. Ekker, Res. 1e Luitenant Motorkorps te Hengelo; A. Meijster, Res. Luit. Kol. Inf. te Hengelo; K. Muller, architect te Hengelo; A. F. E. Nijland te Delden; H. H. Sleiderink, architect te Delden.

Deze commissies hebben hun werkzaamheden reeds aangevangen en hun plannen grootscheeps opgezet. Op Twickel is het mooie terrein tegenover het kasteel beschikbaar.

Uit Arnhem zal 36 man rijdende Artillerie, de z.g.n. gele ridders, in groot tenue met hun kanonnen komen, om den Landdag allen luister bij te zetten. Ook de Huzaren van Deventer zullen hun medewerking verleen. Een escadrille vliegtuigen uit Soesterberg zal des middags evoluties hoven het terrein uitvoeren.

Het Motorkorps houdt op den Landdag hindernis-wedstrijden, terwijl eventueel eenige dagen te voren tactische oefeningen in het Verband zullen plaats hebben.

De Landdag zal geopend worden met een concert op het terrein van de Stafmuziek van de Koloniale Reserve uit Nijmegen. Ook Twentsche Muziekkorpsen zullen nog geëngageerd worden.

De officieele personen zullen ten gemeentehuize van stad-Delden door het gemeentebestuur worden ontvangen.

Aan den Landdag zullen Schietwedstrijden voorafgaan, welke op de scherp-banen in het Twentsch Verband en op de Noordelijke banen van de Verbanden „De IJssel” en de „Veluwezoom” zullen worden gehouden. Voor deze wedstrijden worden kostbare kunstvoorwerpen beschikbaar gesteld, benevens medailles. Reeds heeft de Heer Commissaris der Koningin in Overijssel een medaille toegezegd.

Een keurig program zal in druk verschijnen in een oplage van 12000 exemplaren. De Vrijwilligers van de deelnemende Verbanden hebben vrijen toegang, met hun echtgenoot of verloofde. Anderen zullen tegen lage entree toegang kunnen verkrijgen.

De regeling van een en ander en de buitengewone medewerking welke van alle zijden gevonden wordt, waarborgen een schitterende dag op Zaterdag 8 Mei a.s. Ook de omgeving, waar de Landdag gehouden wordt, zal er niet weinig toe medewerken, dat duizenden dien dag Delden zullen bezoeken.

Mr. H. VERKOUTEREN

lid der Eerste Kamer en voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie „Stelling Amsterdam”, hoopt 15 Maart a.s. den 70-jarigen leeftijd te bereiken.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Bij Kon. besluit van 18 dezer is aan reserve-kapitein voor speciale diensten R. G. A. Z. baron van Haersolte, van het vrijwillig landstormkorps motordienst op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag als zoodanig verleend uit den militairdienst.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „ALKMAAR”.

Benoemd als lid, Mr. W. C. Wendelaar, Burgemeester van Alkmaar.

Landstormkorps Stelling van Amsterdam.

Afdeeling Nederhorst den Berg.

Deze afdeeling hield 12 Januari 1926 een goed bezochte vergadering onder leiding van den heer C. Bree. In deze vergadering, waar ook enkele leden van de nieuw gevormde afdeeling Nigtevegt tegenwoordig waren, werden door den kapitein K. L. Schell de prijzen uitgereikt, behaald in de najaarswedstrijden en aan deze uitreiking vastgeknoopt eene toelichting van de schietregeling in 1926 toe te passen. De afdeeling besloot met minstens drie drietallen deel te nemen aan de in 1926 te Amsterdam te houden groote Korpswedstrijden.

Voor het tegeltableau, dat thans ter sprake kwam offerden ook de leden der afdeeling Nederhorst den Berg hun penningske.

De goed geslaagde vergadering werd met hartelijke woorden door den leider den heer C. Bree gesloten.

Afdeeling Diemen.

Deze afdeeling vergaderde op 15 Januari 1926, in welke bijeenkomst besloten werd het eerevoorzitterschap der afdeeling aan den nieuw benoemden burgemeester mr. A. J. de Wolff aan te bieden en een gezellige avond te organiseren op 9 Februari 1926.

Voor dezen avond zegden enkele leden belangeloos hunne medewerking toe.

FEUILLETON.

De Trein van 6.18.

Het was nog vroeg in den morgen.

„Dag, man!” riep de moeder uit de spoorcoupe: „tot van avond!”

Zij zou de kinderen halen uit de stad, uit het internaat, want de wintervacantie was aangebroken.

Haar man stond op het kleine perron en keek den trein lang na; toen ging hij naar zijn bureau, bij de warme kachel, want het was bitter koud.

Hij was de chef van dit kleine spoorstation; het lag daar eenzaam en verlaten in de wijde laagvlakte van Hongarije. Het zinde hem eigenlijk maar half, dat zijn vrouw weg was. Hij vond het vreeselijk stil, maar het was toch een geluk, dat het kleine Marietje hem eenige afleiding gaf. Marietje was een pleegkind, uit barmhartigheid opgenomen in het gezin van Koloman.

Grauw als lood trokken de wolken zich samen boven de eindeloze vlakte, en Andreas, de wisselwachter, die het bureau binnentrad, om de verkleumde handen aan de rood gloeiende kachel te warmen, meende, dat er een geducht pak sneeuw op komst was.

„Ik denk het ook,” zei de chef.

„Waar is uw vrouw?” vroeg Andreas, nieuwsgierig rondkijkend.

„Zooeven vertrokken. Zij gaat de kinderen halen.”

Andreas had kind noch kraai in de wereld. Hij stopte zijn houten pijp, en blies bedachtzaam eenige rookwolven uit, terwijl hij door het raam naar buiten keek.

„Met welken trein komt ze thuis, chef?”

„Met den nachttrein van 11 uur 25.”

Afdeelingen Haarlemmermeer.

In de Beurs te Hoofddorp werd onder leiding van kapitein K. L. Schell, Gewestelijk secretaris eene vergadering gehouden met leiders der afdeelingen in de Haarlemmermeer.

In deze vergadering werd eene commissie benoemd bestaande uit de heeren F. G. Alkemade, J. C. Tanis, Johs. Rijdsijk en M. B. Bénard, welke commissie als schietcommissie voor de afdeelingen in Haarlemmermeer zal fungeren.

De instelling dezer commissie zal het mogelijk maken de gegevens der schietwedstrijden sneller te verwerken en de uitslagen spoediger dan thans ter kennis der leden te brengen.

Eene bespreking volgde over de Korpschietwedstrijden in 1926 te Amsterdam te houden en de afvaardiging der afdeelingen. Ten slotte werd de wenschelijkheid geuit om in de Badhoeveburt te Rijk Haarlemmermeer eene nieuwe afdeeling te stichten, omdat de in die omgeving wonende landstormers tot dusverre bijna niet in de gelegenheid waren de schietwedstrijden bij te wonen.

Afdeeling Amsterdam.

Wederom een druk bezochte schietwedstrijd op 26 Januari. Verschillende nieuwe leden traden toe. Op initiatief van een der leden werd een commissie samengesteld, die zich speciaal ten doel zal stellen de leden op de schietavonden nog meer te binden door het onderling organiseren van schaak- en damwedstrijden en door het aanleggen van een leestafel.

Hierdoor wordt het mogelijk, dat meerdere leden de schietavonden zullen bezoeken en de onderlinge band nog meer wordt versterkt.

Afdeeling Kudelstaart en Aalsmeer.

Deze afdeeling vergaderde onder voorzitterschap van burgemeester Kastelein op 29 Jan. in het Café van den heer Van der Meer. Behalve de leiders en de plaatselijke secretaris werd de bijeenkomst ook bijgewoond door den heer Pastoor Kramer van Kudelstaart.

Kapitein Schell reikte de prijzen uit behaald in de najaarswedstrijden, besprak het Tegeltableau en het Landstormblad en ging vervolgens over tot het vertoonen van verschillende films, o.m. Landdagen Hoofddorp, Apeldoorn, 10-jarig bestaan motorkorps, 3 Octoberfeesten te Leiden, Kon. bezoek aan Zeeland en Drente en een jubileumfilm van het Kon. Huis.

Door het minder gunstige weer was de opkomst ditmaal niet zoo groot als gewoonlijk.

„Ach, zoo!”

De wisselwachter trok een bedenkelijk gezicht.

„Dat kan nog wel een uurtje later worden, chef. 't Is Zaterdag, en 't is een echte bommetrein. Ik kwam den vorigen zomer met denzelfden trein terug. Wat blief! Anderhalf uur over tijd!”

Andreas was een beetje zwaartillend op de hand, maar hij had toch gelijk. De chef moest het hem toestemmen; 't zou al mooi zijn, indien de trein voor middernacht aankwam.

De wisselwachter ging naar buiten, naar zijn werk, terwijl Koloman den staat van ontvangsten en uitgaven over de afgelopen week begon op te maken.

Het behoorde tot het werk van den Zaterdag; de dienst schreef het voor. En met den laatsten trein, die aan dit station stopte, placht hij dan het af te dragen geld mee te geven.

Het loonde deze week de moeite; de directie zou tevreden zijn. En even glimlachte de chef, terwijl hij daaraan dacht.

Traag sloop de korte winterdag voorbij; het was nu in den namiddag, en Koloman was geheel verdiept in zijn arbeid; een trouwere ambtenaar zou trouwens niet te vinden zijn. Even keek hij haastig op, toen er aan het loket geklopt werd. Hij stond op en keek door de opening van het loket in een gelaat, dat hij nooit tevoren had gezien.

„Wat wenscht u?”

„Och, chef,” antwoordde het vreemde gelaat; „ik moet naar 't dorp Kargy en weet den weg niet. Zou u zoo vriendelijk willen zijn, mij den weg te wijzen?”

De chef nam den spreker, die door het loket gluurde, wat scherper op. Om de waarheid te zeggen, beviel hem dat gelaat allerminst. Het was een ongunstig gezicht, en de oogen hadden iets onrustigs; onophoudelijk speurden zij rond.

Doch de mensch kan zich vergissen, en Kolo-

Schietwedstrijd Officiëren en leiders.

De Gew. Landstorm Commissie organiseerde op 30 Januari te Amsterdam een schietwedstrijd voor officieren van den B. V. Landstorm, voor leiders-instructeurs en voor leiders.

De wedstrijd werd druk bezocht. O.m. kwamen voor het eerst een tiental nieuw aangeworven officieren. De wedstrijd, op 30 Jan. aangevangen, zal in de maand Maart a.s. worden voortgezet.

Mutatiën.

Gew. Landstorm Commissie Stelling van Amsterdam.

Benoemd tot leden der Gew. Commissie Mr. D. F. Pont, burgemeester van Uithoorn en officier bij het Landstorm Korps Vaartuigendienst; J. S. Straman, burgemeester van Ouder-Amstel.

Afdeeling Diemen.

Benoemd tot eere-voorzitter der plaatselijke afdeeling, Mr. A. J. de Wolff, burgemeester.

Afdeeling Uithoorn.

Benoemd tot voorzitter der plaatselijke commissie Mr. D. F. Pont, burgemeester.

Afdeeling Monnikendam.

Overleden het lid der Plaatselijke Commissie J. Zeelte.

Afdeeling Weesp.

Afgetreden als leider de heer H. M. Goudappel. Benoemd tot tijdelijk leider wachtmeester J. Brandsma te Weesp.

man was een behulpzaam man. Hij draaide het slot van het bureau dicht, en begaf zich met den vreemdeling naar buiten, naar het perron, waar een tweede vreemdeling blijkbaar stond te wachten.

„Eugeen,” zeide de eerste vreemdeling, „de chef zal ons den weg wijzen naar Kargy.”

„Gelukkig!” meende Eugeen.

De chef vond het vreemd, dat ze geen spoorkaartje namen naar Kargy, en hij zei dat ook. Maar toen lachte Ella, de eerste vreemdeling.

„We zijn gesjochte jongens, chef, en 't geld is op.”

Nu ja — dat kon wezen. Haveloos was hun kleeding.

„Andreas,” zei de chef, „let even op het loket!”

En hij ging honderd passen met de vreemdelingen mee tot aan den overweg van de spoorlijn, om hun den weg te wijzen.

„Zien jullie dat voetpad tusschen het struikgewas?” vroeg Koloman, den arm in een bepaalde richting uitstrekkend.

„Dat pad houd je maar tot den eersten telegraafpaal. Dan sla je rechtsaf en kom je van zelf op den straatweg, die naar Kargy leidt.”

„Hoe ver is 't?” vroeg Eugeen.

„Drie uren zijn er mee gemoeid, en dan moet je nog niet treuzelen.”

„Dank u, chef.”

En de vreemdelingen sloegen het voetpad in. Andreas moest er toch het zijne van zeggen, toen de wandelaren waren vertrokken.

Dat lijkten me echte bandietentronies, chef; ik zou hen niet gaarne tegenkomen op een eenzame plek, als ik een hoop geld op zak had.”

Koloman trok de schouders op; Andreas overdreef wel eens. Alevel was de chef toch blij, dat deze individuen waren vertrokken. Men kon nooit

Hotels en Restaurants.

's-Gravenhage, Café-Rest. „Het Zuid“
Groenmarkt 37.
Lunch à f 1.50, Plat du jour vanaf f 0.70, Diners à f 1.75 2.25 en f 3.—
Couponboekjes voor 12 diners à f 1.75 voor f 19.20.
Zondags Diner-Concert

Laren (Gooi), Hotel „HAMdorff“
Prima Keuken — Gerenommeerde Wijnen.
Ruime Garage en Stalling.
De Directeur: R. U. TJEERDEMA

Utrecht.

HOTEL „NOORD-BRABANT“
P. MULDER & ZONEN

DE LEGER- EN VLOOTFILM IN FRIESLAND.

De propaganda met de bekende leger- en vlootfilm wordt in Friesland thans druk gevoerd en met schitterend succes.

In verschillende plaatsen treedt de propagandist, de heer Heukels, van Veenwouden, op, om belangstelling voor den bijzonderen vrijwilligen landstorm (B. V. L.) te wekken. Kapitein Linden geeft daarbij een verklaring van de film. Voor meerdere attractie wordt ook op doek gebracht de huldiging op het Malieveld van H. M. de Koningin in 1918 en het Koninklijk bezoek aan Leeuwarden en Sneek dezen zomer. Overal is veel belangstelling en de organisatie van den B. V. L., die in Friesland sterk is, wordt er door bevorderd.

In Harlingen is een schitterend geslaagde avond gehouden. Ook in Bergum was er in twee avonden veel belangstelling. De eerste avond werd bijgewoond o.a. door den heer Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie; Baron van Heeckeren van Kell, majoor commandant der afd. motordienst, mr. D. van Welderen baron Rengers, kapitein van de afd. Friesland van het Vrijwillig Landstormkorps motordienst, Ds. Bootsma, legerpredikant; D. Schutte, majoor commandant van het Friesch Landstormverband, en nog meerdere officieren. De Burgemeester van Tietjerksteradeel was beide avonden aanwezig. Ook in de gemeente Tietjerksteradeel zijn sterke afdelingen, die door deze avonden opnieuw opgewekt zijn aan den B. V. L. geven.

LANDDAG, VERBAND GOUDA.

Naar wij vernemen, zal de vorig jaar te Reeuwijk gehouden landdag van den Bijz. Vrijw. Landstorm, district Gouda, dit jaar te Schoonhoven worden gehouden.

weten en het vele geld op het bureau, dat moest worden afgedragen, gaf een gevoel van onveiligheid.

Hij keek de vreemdelingen nog even na. Boven het dorre struikgewas kwamen hun hoofden uit; zij gingen rustig voort. En dan vervaagde alles in de schemering, want de dag neigde ten einde in den grijzen, opkomenden nevel.

De chef stak de petroleumlamp aan, toen hij 't bureau binnentrad, om licht te hebben. De afrekening werd vlug afgewerkt, maar tot zijn verwondering werd er één kroon gemist.

Hoe vreemd! Straks was er die kroon nog.

Hij ging naar de huiskamer, waar het kleine Marietje rustig met de pop zat te spelen.

„Je bent toch niet op 't bureau geweest?“

„Nee oom; kijk eens, hoe mooi ik de pop heb aangekleed!“

Maar oom Koloman had er dezen keer geen oogen voor.

„Ik ben een kroon kwijt, Marietje. Help mij eens zoeken op de vloer van 't bureau!“

Het pleegdochttertje was vlug en pienter. Zij ontdekte het zilverstuk; het stond recht op tegen een paneel; allicht was het van tafel gerold.

De chef keek naar de klok. Te 6 uur 18 moest een sneltrein passeeren uit Boedapest en 't werd voor Marietje zachtjes aan tijd, naar bed te gaan.

„Ga nu, Marietje!“

„Nog een kwartiertje oom.“

„Je bent van morgen twee uren vroeger op geweest dan anders; je kunt je oogen haast niet meer open houden, m'n kind.“

Smeekend keek de kleine meid Koloman aan.

„Nog vijf minuutjes, oom, om naar die gekleurde glazen te kijken.“

De chef liet zich vermurwen.

„Vijf minuutjes dan! Maar dan is 't ook uit — geen seconde langer, hoor!“

GLANERBRUG.

De afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Glanerbrug, hield Woensdagavond 27 Januari l.l. een propaganda-feestsamenkomst in café Muller.

De heer L. A. M. Bruggeman uit Oldenzaal, Secretaris v.d. Gew. L. S. commissie in Twente trad als feestredenaar op, nadat de Christelijke muziekvereniging „Wilhelmina“ den avond geopend had met een marsch. De spreker begon zijn rede met een woord van hulde aan de afdeling Glanerbrug, die van de 52 secties een der hardst werkende was, en hij wees in het bijzonder op den ijver van den commandant der afdeling den heer Ar. van Boxem. Vervolgens schetste hij het ontstaan van den Landstorm in de woelige dagen van Nov. 1918, toen enkele revolutionairen naar de macht grepen met het doel om de Koningin aan den kant te zetten, en Koning Troelstra op den troon te plaatsen. Men herinnert zich de oproerige vergaderingen, destijds in de groote steden gehouden. Gelukkig waren onze mannen paraat en ook uit Overijssel trokken een groot aantal vastberaden jongelieden naar Den Haag, om orde en gezag te beschermen.

Uit die beweging is de Vrijwillige Landstorm geboren. De ellendige gevolgen, die een revolutie had voor Duitsland, Oostenrijk en Rusland, waren in dezen voldoende leering voor ons land. Thans telt de Landstorm 55000 leden, waarvan alleen in het Twentsch-Verband 2100.

Reeds deed de Landstorm — met haar motor-korps — goede diensten bij de revolutionaire woelingen in Drente en Friesland en bij den watersnood presteerde hij veel.

Toen H.M. de Koningin aan Limburg een bezoek

CORONA MODEL 1924

PRIJS IN KOFFER fl. 170.—
met schriftelijke garantie.
De SCHRIJFMACHINE voor
Kantoor, thuis en in het veld.

Importeurs: RUY'S HANDELSVERENIGING
OVERAL VERKRIJGBAAR

Hij wijdde thans zijn aandacht aan de seinlantaarn. Er lagen eenige mat-witte, groene en roode glazen ruitjes verspreid op tafel; hij zocht er enkele mat-witte glazen uit en voorzag er de lantaarn mede.

„Wat beteekenen die witte glazen,“ oom?“ vroeg Marietje, die met schitterende oogjes stond toe te kijken.

„Dat de lijn veilig is.“

„O zoo — en die groene glazen?“

„Dat de lijn niet heelemaal veilig is, en de machinist langzaam moet rijden — nu naar je bedje! Gauw!“

„En die roode glazen — wat beteekenen die, oom?“

„Die beteekenen: Gevaar! Stoppen! Maar nu deksels — gauw naar je nestje, hoor!“

Marietje kleedde zich gehoorzaam uit. Zij wist wel, dat er nu geen pardon meer voor was. Zij deed haar avondgebed en kroop vlug in haar bedje.

Ze was de betekenis van de kleuren reeds lang vergeten en zij sloot de oogen, om te slapen. Maar telkens deed zij de oogen weer open, en tuurde met begeerende blik naar die mooie glazen...

Ach, ze waren zoo mooi!

De chef porde de kachel nog eens terdege op en dacht aan den trein van 6 uur 18. Hij had nog wel een kwartier den tijd, maar een onrustig gevoel bezieldde hem.

Van waar die onrust?

't Was onverklaarbaar. Zou 't daarin schuilen, dat vrouw en kinderen met den nachttrein thuis kwamen? Vreesde hij, dat een ongeluk hen op de thuisreis zou treffen?

Dat zou dan wel de oorzaak zijn van zijn onrust... Zoo dacht Koloman.

bracht, gaf zij een blijk van Hare hooge sympathie, door zich te Mook te midden der Landstormers te laten fotografeeren.

Of de organisatie ook nu nog noodig is? Men weet immers ook nu nog niet wat gebeuren kan, welke gevaren ons bedreigen. En ook overigens werkt zij uitstekend, want door haar zijn vele verlichtingen in het militaire dienstverband mogelijk geworden.

Het woord van den heer Bruggeman oogste veel bijval. Het feestelijk gedeelte van den avond werd vervolgens goed verzorgd door de muziekvereniging „Wilhelmina“ — die met succes „De slag bij Waterloo“ gaf — en de R.K. Tooneelvereniging „Adolf Kölping“ die uitkwam met „Samson en Maat in de premieleeening.“ Vervolgens werden de prijzen uitgereikt, behaald in den onlangs gehouden schietwedstrijd. De reserve-Kapitein G. W. Stroink sprak hierbij een zeer toepasselijk woord.

De avond slaagde naar wensch. Er waren ongeveer 350 aanwezigen.

MIJN VADERLAND.

O Nederland!

Mijn Vaderland!

Ontworsteld aan de baren,

Mijn hart zinkt weg in zoete vrees.

Wanneer ik op de woeste zee

Van ver aanschouw

Uw rood-wit-blauw

Met wijd-ontplooiden banen.

Daar op uw kust

Daar vind ik rust

Voor mijn vermoeide leden;

Daar wenkt gij mij zoo vriend'lijk toe,

Wanneer ik, van het zwerfen moe,

Door zorg gebukt,

Térneer gedrukt,

De hoop mij voel begeven.

Gij zijt mijn rots,

Mijn eer, mijn trots.

O Nederland, al den tijde,

't Zij dat de zon in 't Oosten klimt

Of bloedrood in het Westen zinkt,

Ik zie uw glans

Van toren trans

Langs bosch en velden strijken.

Als dan de nacht,

Vol sterrenpracht,

Mij fluistert van uw glorie,

Gevoel ik dat er vrede woont,

Waar God, Oranje en Neerland troont;

En buig mij neer

Dank God de Heer

Den Schepper der Historie.

Nijverdal.

W. DOCTOR.

Hij trok zijn dikke winterjas aan, die hem tot de enkels reikte, en zette de kraag op.

Kijk, daar had hij vergeten, de seinlantaarn aan te steken. 't Was snel verholpen, en met de mat-witte lantaarn gewapend, ging hij 't perron op.

Hij liep eerst een bepaalden afstand rechts; toen links, terwijl zijn oogen scherp rondspeurden. Alles was in orde. Het was een dubbel spoor; de blanke richels glansden in 't licht der lantaarn.

De chef zette de lantaarn midden op het perron en leunde peinzend tegen den muur van het kleine station. Het was toch een eigenaardig ding, zoo alleen in de groote laagvlakte van Hongarije. Het naaste gehucht, dat uit drie schamele woningen bestond, lag op vijf kilometer afstands. Andreas was er in de kost.

De wisselwachter was nu naar huis. Hij zou eerst morgenochtend terugkomen, en de chef was hier alleen met een kind — als er toch eens iets gebeurde...

Het was weer dat gevoel van onrust. Maar hij bezat een dapper onverschrokken hart, en tal van jaren had hij reeds op dezen eenzamen post doorgebracht; zonder dat hem ooit eenig letsel was overkomen. Hij schudde de onrust van zich af, en hervatte zijn wandeling langs het perron, met de voeten stampend, om ze warm te houden.

Toen was het verschrikkelijkste gevaar in aantocht...

Er stond een loods op dertig pas afstands van het stationnetje. In de duisternis van den avond waren Ella en Eugene daar onopgemerkt binnengeslopen; er was geen haar op hun hoofd geweest, dat er aan had gedacht, den weg van drie uren naar het dorp Kargy af te leggen — hun arbeidsveld lag dichterbij.

BARNEVELD.

De Compagnie Barneveld hield haar propaganda-vergadering.

Een vergadering van meer dan gewone beteekenis. Daar toch werd door enkele dames bij monde van Mevrouw Westrik, de echtgenoot van Barneveld's Burgervader, een keurig vaandel aangeboden.

We zullen niet trachten, het vaandel te beschrijven.

Men moet het zien, om het te kunnen waardeeren.

En evenmin willen we de vergadering „overslaan”.

Wat daar, aan ernst en kortswijl, van zeven uur 's avonds tot één uur 's nachts, werd geboden laat zich niet in enkele regels weergeven.

We volstaan dan ook met de mededeeling, dat o.a. aanwezig waren Voorzitter en Secretaris van de Nat. Landstorm-Commissie, de heeren L. F. Duymaer van Twist en G. F. Boulogne, Baron van Nagell, oud-Burgemeester van Barneveld, Burgemeester en Wethouders, de Verbands-Commandant, kapitein van Veldhuizen, de Commandant van de Compagnie Nijkerk, Kapitein Visser, verschillende autoriteiten en Plaatselijke Leaders uit de omgeving, enz., en een zoo talrijk publiek, dat de Nutsaal veel te klein bleek.

Zulk een vergadering te houden was niet mogelijk geweest, wanneer niet tal van leden der Afdeling, onder leiding van den Plaats. Leider Res. 1e Luit. Sanders, daaraan hun krachten hadden gegeven en bovendien medewerking en steun, ook finantieel, uit de burgerij was geboden.

Die vergadering kon slagen, doordat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm ook in Barneveld is „ingeburgerd”.

ZWOLLE.

Donderdagavond 28 Jan., werd voor het landstormkorps „De IJssel”, compagnie Zwolle, een feestavond gehouden, die door talrijke landstormers met hun dames werd bezocht.

Na een kort openingswoord van den heer Balkestein, betrad de heer L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nationale Landstorm-commissie, het podium.

Was 1918 het geboortjaar van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in den loop der jaren heeft het bijna 60.000 jonge mannen tellende korps, zeer veel goeds tot stand gebracht, en daardoor bewezen, dat het niet gemist kan worden. Spr. herinnerde aan de bestrijding der communistische relletjes in de veenstreken.

En hebben onze mannen ook niet hun best gedaan

Ella stiet zijn makker aan.

„Daar komt hij aan, Eugene.”

„Ja wel — was 't een hoop geld?”

„Ik verzeker 't je.”

„Ook bankbiljetten?”

„Verscheidene van honderd kronen.”

„Ik wist niet, Ella, dat er in zoo'n negerij nog zoveel om ging.”

Het gesprek verstormde. Koloman was, met de seinlantaarn in de hand, de houten loods tot op vijf pas afstands genaderd; het licht der lantaarn strekte over de loods heen, en het oog van den chef richtte zich een oogenblik op die loods.

Toen keerde hij weer terug op zijn schreden. Marietje lag in haar bedje te zingen; duidelijk kon hij 't verstaan.

Hij keek naar de lucht; de eerste sneeuwvlokken dwarrelden neer; en de wind streek klagend over het verdorde landschap.

Hij hervatte zijn wandeling; hij naderde op nieuw de loods, dezen keer tot op drie pas afstands, en zich omkeerend, gebeurde het vreeselijke...

Hij werd van achter besprongen en overmand. Het geschiedde met een verbazingwekkende snelheid, want deze bandieten verstonden hun vak. Hij was gekneveld, voordat hij er erg in had, en de zware prop, die hem in den mond werd geduwd, belette elken kreet.

Hij was geheel machteloos. Hij wilde roepen, maar slechts een zware zucht ontwong zich aan zijn borst. De verbinding met de buitenwereld was geheel afgesneden, en slechts de verbinding naar boven, naar God, was onversperbaar. Toen bad Koloman in zijn zielsangst tot God...

Hij had zijn tegenwoordigheid van geest teruggekregen, en zijn geoeffend oog kon alle onderscheiden. Hij zag, hoe de eene spitsboef het oor

om nood en ellende door den watersnood veroorzaakt, te lenigen! Daardoor krijgt de B. V. L. een goeden naam.

Spr. herinnert aan de twee grootste vijanden van ons vaderland, n.l. de revolutie en het water. Met eerbied gedenken wij dat de Koningin te midden van woelende golven tusschen haar volk heeft gestaan. De Landsvrouw heeft alle gevaren getrotseerd en heeft mee geleden het groote lijden van haar volk. Spr. heeft bewondering voor het Zwolsche korps, dat aan den oproep van luitenant v. d. Kouwe onmiddellijk gehoor gaf. Minister Lambooy heeft mij vanmorgen opgedragen, aldus spr., u dank te brengen voor uwe opkomst en paraat zijn.

Spr. brengt de mannen van den B. V. L. een eeresalut. (Applaus).

Spr. brengt hulde aan den voorzitter van het IJsselverband, overste Lavaley. God behoede ons

in door langdurig applaus).

Hoewel alle mogelijke doctoren en niet-doctoren niet in staat zijn de coalitie te bewaren, ik hoop, dat de coalitie in onzen B. V. L. zal blijven.

Het motorkorps heeft voortreffelijk werk geleverd en 80 % van den B. V. L. stond klaar om op te komen „als 't moet.”

Hierna gaf spr. enkele punten over het gezagsbegrip. De natuurlijke noodzakelijkheid brengt den mensch in de maatschappelijke samenleving. De gemeenschap biedt de gelegenheid om den arbeid te verdeelen en den mensch te verheffen. Die burgerlijke maatschappij kan niet bestaan zonder gezag. Dit gezag vindt zijn oorsprong in de natuur en God is maker van de natuur. Hoewel het gezag aan geen enkele vorm gebonden is, is voor ons volk om nationale, historische en culturele motieven de monarchie

DE BOLSJEWISTISCHE AMNESTIE VOOR DE RUSSEN, DIE NAAR HET BUITENLAND ZIJN GEVLUCHT.

voor nieuwe rampen, maar toch moeten wij paraat blijven tot heil van het vaderland en tot steun van het wettig gezag. (Applaus).

Overste Lavaley herinnerde aan den watersnood, en de Nationale en Gewestelijke Landstormcommissie waren diep ontroerd toen zij vernamen, dat zoo goed als bijna alle landstormers paraat waren. Wanneer er thans nog revolutionairen in ons land zijn, die aan een omwenteling mochten denken, zullen zij thans zeker overtuigd zijn, dat dat oogenblik nog verre is. (Applaus.)

Hierna verlieten beide voornoemde sprekers de vergadering.

In het tweede deel der vergadering begon de Zeer Eerw. Pater Prof. F. Otten met hulde te brengen aan den heer Duymaer van Twist, de levende ziel van den B. V. L. (De vergadering stemde hiermede

verreweg de beste. Onder en door de Oranje's bereikte ons landje het hoogste en gloriepunt. Ons Vorstenhuis is de sluitsteen, die de gewelven van onze samenleving samenhoudt.

De Koningin heeft zich nu weer getoond, niet alleen de Vorstinne, maar ook de Landsmoeder te zijn, die meevolde met haar volk, trotseerend de elementen en de koude, om de ellende te aanschouwen. Zij durfde het bestaan, om in haar manifest te laten uitkomen haar diep Christelijk geloof. Zij vroeg: „hid met mij”. Daarvoor onzen dank en hulde. (Applaus.)

De afd. Zwolle blijve paraat, opdat in tijden van revolutie-stroom geen dijkdoorbraak mogelijk zij.

Nadat nog de heer ds. Visser eenige opwekkende woorden had gesproken, sloot de heer Balkestein deze geanimeerde bijeenkomst, waarin de redevoeringen door strijkmuziek werden afgewisseld.

op de rails te luisteren legde, om den trein te hooren naderen. Het was Ella:

De kerel wenkte Eugene, en deze nam de lantaarn ter hand, om het sein van „veilig” te geven.

Wat bleef de trein toch lang weg! Koloman's slapen hamerden van een onbeschrijflijke opwindig, de seconden leken hem lange uren; en de stilte, die er heerschte, was vol ontzetting.

Doch thans kwam er verandering. Er werd een zacht gedruisch gehoord als van een verren waterval. Het rumoer groeide; het werd al sterker en geweldiger; het scheen iets onweerstaanbaars, dat niet te keeren viel.

De vlakte begon te daveren van het geweld; het was de trein van 6 uur 18...

Koloman kon zich niet verroeren, want handen en voeten waren geboid, maar hij zag alles... alles... En het licht van de vlammenooogen der locomotief spatte uit voor den trein.

Eugeen hield de lantaarn omhoog; de smeltrein zou in enkele seconden zijn voorbij geraasd.

Koloman sloot de oogen. De loods schudde van het daverend geweld. Het was de smeltrein, die voorbij locide...

Doch toen sperde Koloman de oogen wijd open.

Er scheen iets als een elektrische schok door het reuzenlichaam van den langen trein te gaan, de stoomfluit gaf eenige heftige onregelmatige signalen. De vaart verminderde snel, met hevige schokken, alsof de waggons uit de rails zouden springen, en enkele honderden meters voorbij het station stond de locomotief, haar heeten adem uitblazend, stil: onbeweeglijk als een ijzeren muur.

Uit de coupé's stroomde een zee van licht over het Perron. Gezichten, bleek van schrik, werden voor de ramen gezien; er werden heftige kreten geuit, en de hoofdconductor ijelde naar de locomotief.

„Zeg, machinist, wat is er gebeurd?”

De machinist liet de hand los van de kruk en sprong van de locomotief.

„Een vreemde geschiedenis!” antwoordde de machinist. „Ik zag eerst een wit licht en toen een rood licht. Zoo iets is me nog nooit overkomen. Waar is de stationschef toch? Mijnheer Koloman!”

Hij was er niet, hetgeen de zaak nog raadselachtiger maakte. Toen ging men zoeken, en bij de loods werd de chef gevonden. Het ontboeien was het werk van een oogenblik, tranen van dankbaarheid biggelden den chef over de wangen.

Zoo was het ééne raadsel opgelost, maar het andere raadsel — het roode licht — hoe zat dat? Toen schoot Koloman een gedachte door 't hoofd.

„Ik vermoed iets,” zeide hij, en hij ging het station binnen. Daar stond Marietje in haar nachtgewaad, met de roode seinglazen in haar hand. Zij was bezig, ze voor 't lamplicht te houden, en door de ruiten had de machinist den rooden schijn gezien.

Marietje begon te huilen, want zij vreesde voor straf, maar de chef kuste zijn pleegdochtertje, en Marietje begreep het niet.

„Aanstonds vertrekken!” riep de hoofdconductor, maar eenige Hongaarsche gendarmen, die zich in den trein bevonden, bleven achter, om jacht te maken op de vagebonden, die den volgenden dag werden ingerekend, om hun gerechte straf te ontvangen.

Er was veel te vertellen, toen moeder en de kinderen met den nachttrein wel behouden thuis kwam. En de Zondag, die er op volgde, was vol luister en vreugde.

„God heeft het aldus bestuurd,” zei Koloman, en het gezin hief een loflied aan.

L. P.

EERE-DETACHEMENT.

Bij den terugkeer uit Apeldoorn van de Koninklijke Familie op 15 Februari, was ook een eere-detachement van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm opgesteld.

Des avonds werd een bijeenkomst gehouden van de plaatselijke afdeelingen, waarbij de Vrijwilligers werden toegesproken door de heeren L. F. Duymaer van Twist en Mr. Dr. L. N. Deckers.

In de Motorgids d.d. Augustus 1925 vonden wij het volgend verslag van het optreden van het Landstorm Motorkorps tijdens de woelingen ten vorigen jare in Friesland en Drenthe, dat wij ter inlichting meenden alsnog een plaatsje te moeten geven.

HET LANDSTORMKORPS MOTORDIENST BIJ DE STAKINGEN IN FRIESLAND EN DRENTHÉ IN 1925.

DOOR

Dr. J. W. WURFBAIN,
1e Luitenant Motordienst.

Dus eindelijk kwam het dan toch. In de eerste jaren van het bestaan van het korps waren de geruchten van mobilisatie niet van de lucht geweest. Nu eens om deze, dan weer om een andere reden. Ineens werden dan officieren bij elkander geroepen, op een bijeenkomst, waar aan ieder zijn plaats en werkkring werd aangewezen, de telefoonbel rinkelde elk oogenblik op de afdeelingbureaux, officieren vlogen met auto's en motorrijwielen het land door, besprekingen met autoriteiten werden gevoerd tot soms laat in den nacht. Het regende telegrammen met allerlei vragen, vragen waaraan lang niet altijd voldaan kon worden, nu eens omdat de aanvrager zijn verzoek aan het verkeerde adres gericht had, dan weer omdat het gevraagde nu eenmaal niet aanwezig was. Gebouwen werden bezichtigd, wegen verkend, troepentransporten voorbereid, in het kort al die maatregelen werden genomen, die een mobilisatie voorafgaan. Maar immer liep de zaak met een sissert af, de afdeelingbureaux gingen weer zitten werken aan hun staten en lijsten, de officieren namen hun gewone burgerbezigheden ter hand, de wapens en de uniformen verdwenen in hunne bergplaatsen. Zoo was het altijd gegaan en van lieverlede werd het in ons vaderland rustiger.

Het aantal der alarmeeringen nam gaandeweg af om ten slotte geheel op te houden en groot is het getal officieren en vrijwilligers, die nimmer de spanning van een voorbereiding hebben meegemaakt. Tot een actie van ons korps was het nimmer gekomen en toen kwam het op eens toch en uit een geheel andere hoek en op een geheel andere wijze dan allen, die de eerste dagen van ons korps hebben meegemaakt, verwacht hadden.

Reeds geruimen tijd was de toestand in de venen en het landbouwbedrijf in het oosten van ons land verre van gunstig. Het is hier niet de plaats, een overzicht te geven van de conflicten, noch van de oorzaken van hun ontstaan, noch van hun verloop. Genoeg zij het, er nog eens aan te herinneren, dat de Regering genoodzaakt werd, een geringe macht politietroepen, rijksveldwachters en marechausse's naar die plaatsen te dirigéeren, waar de vrees bestond, dat de orde er verstoord kon worden. Toen de conflicten in omvang toenamen, en toen de stakers tot vijandelijkheden tegen de werkwilligen en de openbare macht overgingen kwamen de autoriteiten voor groote moeilijkheden te staan; het gebied waarin die kleine troepenmacht werkzaam was, was zeer uitgestrekt en het was onmogelijk zich overal te doen gelden. Nu werd eens hier de hulp der gewapende macht ingeroepen, dan weer hadden er elders samenscholingen plaats, die de aandacht der militaire politie vereischten. Het doorsnijden der telefoon- en telegraafdraden, belemmerde het nemen van maatregelen en het over en weer contact houden van militaire en civiele autoriteiten ten zeerste, bovendien waren in de kleine plaatsen de telegraaf- en telefoonkantoren gewoonlijk al vroeg gesloten, zodat er plaatselijk betreurerswaardige gebeurtenissen konden plaats grijpen, zonder dat militaire bijstand kon worden verleend en zonder dat de detachementscommandant der politietroepen van hetgeen gaande was, op de hoogte kwam, voordat het te laat was. Men stond nu voor het alternatief, de troepenmacht aanzienlijk te versterken of eene regeling te treffen, waardoor het zelfde aantal manschappen een grooter resultaat bereikt kon worden. Men koos het laatste; door aan de Detachementen meer bewegelijkheid te verschaffen werd de ~~waarde aanzienlijk~~ verhoogd.

Ook werd bovendien de zoo gevreesde versnippering van krachten voorkomen.

Het sprak vanzelf, dat motorfietsen en auto's hiervoor het meest geschikt waren en zoo kwam men er toe, een beroep te doen op de afdeeling Groningen—Friesland enz. van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst. Gelukkig behoefde niet een geheele afdeeling te worden opgeroepen, zelfs niet eens een geheele sectie, doch slechts enkelen uit een sectie.

Het eerst kwam Friesland aan de beurt; te Heerenveen en te Beetsterzwaag was een groote landbouw-arbeidersstaking aan den gang en plotseling kreeg de Res. Kapt. v. Speciale Diensten, Mr. D. van Welden, Baron Rengers, commandant van de sectie Leeuwarden, bevel, het noodige personeel en materieel beschikbaar te stellen. Zonder aarzeling werd door de vrijwilligers aan den oproep gehoor gegeven, alhoewel bij hun vertrek de dolste geruchten de ronde deden.

Zij waden van 3—10 April te Heerenveen en Beetsterzwaag tot groote voldoening van alle autoriteiten werkzaam. Noch in toewijding, noch in gedrag werd een oogenblik te kort geschoten. De toestand, die zich eerst dreigend had laten aanzien (er waren zelfs maatregelen voor een aanzienlijke troepenvervoer genomen) wijzigde zich spoedig ten gunste en de vrijwilligers konden inrukken.

Menige zwane marsch, menige lange tocht, onder moeilijke omstandigheden aangelegd, was achter den rug en tevreden keerde men huiswaarts, met het bewustzijn zijn plicht te hebben gedaan. Militaire en civiele autoriteiten waren vol lof over den dienst, ijver en het gedrag van dit Detachement in die moeilijke dagen.

Inmiddels waren de toestanden in het Z.O. van Drenthe er niet beter op geworden en ook hier werd de hulp van het V. L. S. M. ingeroepen. Door toevallige omstandigheden kwam er eenige verwarring in den oproep, zoodat, toen de Sectie-Commandant van de sectie Leeuwarden zich gereed maakte, de definitieve opheffing van het Detachement Heerenveen te regelen, hij een verzoek kreeg, de noodige manschappen en voertuigen beschikbaar te willen stellen, ten einde ten spoedigste naar Emmen te vertrekken.

Spontaan werd aan den oproep gehoor gegeven en weldra maakte een Detachement van de Sectie Leeuwarden haar entree binnen Emmen. Ondertussen was de verwarring bij den oproep reeds hersteld en kon dit Detachement huiswaarts keeren, daar inmiddels vrijwilligers en materieel uit Groningen, Assen en Meppel te Emmen waren aangekomen. Men had zich beijverd, om het eerste ter plaatse te zijn. Deze beide groepen stonden onder bevel van den Districts-Commandant van Groningen en Drenthe, den Res. 1e Luit. Mr. C. A. Star Numan en den Sectie-Commandant van Meppel den Res. Kapitein J. Hulsebos.

De beide groepen werden vereenigd onder den sergeant Keiser, die als commandant van het geheele Detachement, dat op het drukste tijdstip uit drie bakwagens, twee personenauto's en acht motorrijwielen met hunne respectievelijke bestuurders bestond, optrad. Daar niet te voorzien was, hoelang de detachering zou duren, werd een regelde aflossing ingesteld. Twee zware vrachtwagens, die op het eerste verzoek om bijstand terstond naar Emmen vertrokken waren, bleken met het oog op de wegen, de nauwe bruggen en de gesteldheid van den bodem onbruikbaar en werden vervangen door 1½ tons Ford vrachtwagens, die uitnemend voldaan hebben. Op deze bakwagens konden 5 man Politietroepen met een mitrailleur geladen worden en hiermede werden lange patrouilleritten ondernomen, nu eens naar de werken der werkverschaffing, waar de werkwilligen tegen molest van de zijde der stakers beschermd moesten worden en welke werken over de geheele provincie verspreid liggen, andermaal naar plaatsen, waar men meende, dat machtsvertoon noodzakelijk was.

Ook werden zes man politietroepen met hunne rijwielen op een bakwagen geladen, die dan na hier of daar te zijn uitgeladen langs de smalle veenpaden konden patrouilleeren, en langs wegen, waar geen auto door kon.

Volgens het officieele rapport hebben de lichte en snelle Fordwagentjes de waarde van het Detachement zeker met 60 % verhoogd. Ook de toewijding van de manschappen was boven allen lof verheven, hetwelk blijkt uit het feit, dat, toen de Burgemeester van Odoorn om onmiddellijken militairen bijstand vroeg, patrouilles na een half uur reeds in actie op het bedreigde terrein waren, dat 12 K.M. van de standplaats verwijderd was. Een bijzonder eskorte was dat der stoomtrammen; twee stoomtrammen, die elk 350 werkwilligen vervoerden, werden ieder door

een bewapende vrachtauto geëscorteerd, daar de werkwilligen niet beschermd wilden worden door het personeel van de tram.

Van te voren werd de trambaan afgepatrouilleerd door een paar motorrijders met een sergeant der Politietroepen als duorijder, teneinde eventuele sabotage aan de lijn op te sporen. Vooral toen de stakers er toe overgingen de telefoondraden door te snijden, kregen de motorrijders veel werk, hun aantal werd dan ook verdubbeld.

Over de betoonde plichtsbetrachting en toewijding der officieren en manschappen werd hun door de autoriteiten veel lof toegezwaaid.

Evenzeer gaf het gedrag alle reden tot groote tevredenheid. Geleidelijk verbeterde de toekomst en kon het Detachement ingekrompen worden. Slechts enkelen bleven met een paar voertuigen achter, doch spoedig daarop konden zij eveneens inrukken. De staking was voorbij. Het optreden van den Motordienst had een diepen indruk op de bevolking gemaakt. Het Detachement Politietroepen was nu eens hier, dan weer daar en overal tegelijk, het scheen, of voor haar geen afstanden meer bestonden. De stakers begrepen spoedig, dat een zo vermenigvuldigde activiteit alle troebelen uitsloot en dat eenig succes bij een vijandelijk optreden hunnerzijds uitgesloten was. De werkwilligen zagen zich daadwerkelijk beschermd en de vreesachtigen verlichtten de rijen der stakers. De groote staking in de venen was verlopen en behoorde tot het verleden. Het Landstormkorps Motordienst mag met voldoening op zijn eerste actie terugzien, het heeft getoond, de groote militaire qualiteiten van moed, toewijding en bedaardheid te bezitten, zonder welke geen enkele actie mogelijk is. Voor de leiders is het een groote voldoening te hebben kunnen constateeren, dat hun arbeid niet vergeefs geweest is.

LUTJEBROEK.

In café „De Paus” had een vergadering plaats van den Vrijwilligen Landstorm. Aanwezig waren 45 leden.

De voorzitter de heer F. Brieffies heet allen welkom, bijzonder kapitein Brederode en den heer Schutte.

Na lezing en goedkeuring der notulen volgde mededeeling betreffende vergoeding en aanstaande feestavond.

Vervolgens had de prijsuitreiking plaats aan hen, die bij den jongst gehouden schietwedstrijd daarvoor in aanmerking waren gekomen.

In volgorde van het hoogst aantal punten werden nu de prijzen uitgereikt.

Na de gebruikelijke gelukwensen met de behaalde prijzen en een korte toespraak van kapitein Brederode volgde sluiting.

PIJNACKER.

Na lang een rustende afdeeling te zijn geweest, heeft de 1e luit. H. Valkenburg, het weten klaar te spelen, van Pijnacker een zeer bloeiende afdeeling te maken, in den zeer korten tijd, dat hij als leider fungeert.

Een woord van lof mag dien wakkeren kameraad daarvoor niet onthouden worden.

Wij waren uitgenoodigd tegenwoordig te zijn op de eerste jaarvergadering, waarvan de agenda aangaf: uitreiken van mobilisatiekruisen en schietprijzen, afgewisseld door voordrachten en muziek.

De mannen uit Pijnacker waren met hunne vrouwen en meisjes in grooten getale opgekomen. Onder de aanwezigen werd behalve de Plaatselijke Commissie, aangetroffen de heer Burgemeester van Pijnacker jhr. J. K. Hesselt v. Dinter, wiens aanwezigheid door de vergadering ten zeerste werd gewaardeerd.

De schietprijzen werden door den Leider onder geestige toespraakjes uitgereikt; er was mooi geschoten, zoodat de prijzen wel verdiend waren.

Tot de hoofdschotel behoorde het uitreiken van de mobilisatiekruisen, waarvan de betekenis eerst werd geschetst en vervolgens op plechtige wijze door den leider onder het spelen van het Wilhelmus werden uitgereikt.

Een aardig moment vond ik het, toen de heer Van Pelt, Secretaris van 't Gewest, namens de afd. Pijnacker aan den heer Valkenburg een yulpen aanbod uit erkentelijkheid voor hetgeen door hem voor de afdeeling was gedaan en de prettige wijze waarop hij met zijn mannen placht om te gaan.

De voordrachten vielen zeer in de smaak en werden evenals de pianomuziek verdienstelijk gespeeld.

De heer Van Pelt, die ik in den aanhef onder de genoodigden vergat te noemen, wist het belang van het Landstormblad duidelijk naar voren te brengen

en memoreerde hoe ook de vrouwen van onze mannen hun niet genoeg te waardeeren aandeel in het tot stand houden van ons Instituut kunnen hebben, hetgeen hij met een geestig voorbeeld staafde.

Zoo mag dan deze eerste feestvergadering te Pijnacker als zeer geslaagd worden beschouwd. We twifelen er niet aan of onder de voortreffelijke leiding van thans, zal de afdeling groeien en bloeien.

BIGGEKERKE (Z.)

Dinsdag 16 Febr. vergaderde de plaatselijke Afd. van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, onder leiding van den heer Burgemeester. Bijna alle leden aanwezig. De voorzitter sprak een openingswoord, dat blij gestemd was om het vele goede, dat gememoreerd kon worden. Alle dienstplichtigen, die met groot verlof naar huis waren gekomen, hadden zich spontaan bij den B. V. L. aangesloten.

De heer Laernoës van Vlissingen verkreeg daarna het woord voor tal van mededeelingen omtrent het Instituut. Verscheidene vragen werden nog door hem beantwoord. Zoo werden wij weer gesterkt in de overtuiging van de groote beteekenis onzer organisatie tot steun voor het wettig gezag en werd weer onderling gesterkt het besef, dat we — „als 't moet” — op elkander aan kunnen.

AARLE-RIXTEL

Gisteravond hield de afdeling Aarle-Rixtel van den Bijz. Vrijw. Landstorm een Algemeene Ledenvergadering, waarop ook alle oud-militairen waren uitgenoodigd.

Aangezien er ter plaatse nog al eenige oud-gedienden zijn, was de opkomst zeer bevredigend. De Heer L. B. M. van Agt, Secretaris der Gewestelijke Landstorm-Commissie, was op uitnodiging gaarne bereid, het nut en doel der Bijz. Vrijw. Landstorm uitvoerig en duidelijk uit te leggen. Hetgeen als gevolg had, dat zich al spoedig een 7-tal nieuwe leden kwamen aanmelden. Er werden door de Heer v. Agt ook nog verschillende vragen nauwkeurig en duidelijk beantwoord, waarvoor dan ook onzen oprechten dank. Hetgeen ook bewezen werd door een luid applaus.

Zoo werd de avond verder gezellig doorgebracht en zien we met verlangen uit naar Mei, wanneer de schietoefeningen weer zullen beginnen, gevolgd door een schietwedstrijd.

De Plaatselijke Leider,
F. RUTTEN

ENKHUIZEN.

Vrijdagavond 22 Januari j.l. vergaderde de plaatselijke afdeling van den Vrijw. Landstorm alhier, in het lokaal van den heer J. Houter, tot het doen uitreiken van de behaalde schietprijzen in het afgelopen seizoen.

Nadat door den voorzitter de vergadering was geopend en de aanwezigen een welkomstwoord was toegesproken, verkreeg de secr. van de Gewest. L. S. commissie, de heer Schutten, uit Hoorn, de gelegenheid, om met een toepasselijk woord de prijzen aan belanghebbenden te doen uitreiken van den plaatselijken en verbands-wedstrijd.

De 1e prijs, een hert (kunstvoorwerp) viel ten deel aan den heer P. v. Kol; 2e prijs, een veiligheids-scheeraparaat, aan den heer P. Kistemaker; 3e een kist sigaren, aan den heer J. Kooiman; 4e kleine kist sigaren, aan P. v. Kol; 5e pr., nikkel sigaren-aansteker van nieuwe constructie, aan den heer S. P. Kaagman 6e pr. een houten tabakspijp aan P. Kooiman.

Verder werden besprekingen gehouden over het aan te bieden huldeblijk, bij gelegenheid van het zilveren huwelijksfeest van het Koninklijk Echtbaar; over de mogelijkheid van een uitstapje van het geheele verband per boottocht, enz.

Nadat een en ander voldoende was besproken en toegelicht, sloot de voorzitter, na een opwekkend woord, tot zoveel mogelijk trouw bijwonen van de schietoefeningen in het a.s. seizoen, deze ten einde toe zeer gezellige vergadering.

P. v. d. BLONK. Secr.

STREEFKERK.

Door de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd op 28 Januari j.l. voor de eerste maal een schietwedstrijd gehouden, waaraan bijna alle leden deelnamen. Er werd geschoten met marga.

Per lid 5 patronen met 2 proefschoten. De prijswinnaars zijn a.v.:

D. Brand Pz.,	46 punten.
A. de Haan,	43 "
P. Brand, Pz.,	41 "
P. de Vos,	39 "
B. Kleijn,	37 "
H. Plomp,	36 "
Adr. Boel,	36 "
J. Noorland,	35 "
P. Brand Ez.,	35 "
J. C. Verhoeff Cz.	34 "

Na afloop van dezen wedstrijd werd nog besloten om de schietprijzen uit te reiken op de volgende vergadering.

Op 18 Februari j.l. werd een bijeenkomst gehouden voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de dorpsschool. Van de leden der Plaatselijke com. waren 3 vertegenwoordigd. 5 van de 22 leden waren met wettige verhindering afwezig. Door den voorzitter, burgemeester Dekking, werd deze vergadering geopend. Vervolgens werd het woord gegeven aan onzen propagandist, den heer A. Groenendijk uit Rotterdam; welke met een aangename en leerzame rede den avond voor alle aanwezigen aanmerkelijk verkortte. Vervolgens werd door den voorzitter overgegaan tot het uitreiken der schietprijzen, van den eersten schietwedstrijd. De prijswinnaars ontvingen als volgt:

- D. Brand Pz., 1e prijs, handkoffertje.
- A. de Haan, 2e prijs, een wekker.
- A. Brand Pz., 3e prijs, pijpenrekje.
- P. de Vos, 4e prijs, termosflesch.
- B. Kleijn, 5e prijs, portemonnaie.
- H. Plomp, 6e prijs, portefeuille.
- Adr. Boel, 7e prijs, tabakspijp.
- J. Noorland, 8e prijs, tabaksdoos.
- P. Brand Ez., 9e prijs, aschbakje.
- J. C. Verhoeff Cz., 10e prijs, sigarettenkoker.

Tenslotte werd wederzijds nog een woord van dank gevoerd, waarna onze voorzitter deze bijeenkomst sloot, en een ieder voldaan huiswaarts keerde.

Dat de animo voor dit schoone doel, de belangstelling en medewerking van velen moge opwekken, en dat avonden als deze nog vele zullen gehouden worden is den wensch van den Pl. leider dezer afd.

H. PLOMP.

Streefkerk (Z.-H.)

OMMEN.

Uitslag schietwedstrijd van den bijzonderen vrijwilligen landstorm afd. Ommen, gehouden in de bovenzaal van hotel „de Zon”, op Dinsdag 12 Januari 1926: H. Ulders, Rotbrink, 89 punten, 6e prijs; G. J. Seinen, Ommen, 91 p., 5e pr.; H. Timmerman, Markt, 93 p., 2e pr.; H. Soepenbergh, Varsen, 88 p., 8e pr.; K. Bouwman, Driehoek, 91 p., 4e pr.; G. J. Grootens, Varsen, 95 p., 1e pr.; J. W. Nijhuis, Ommen, 76 p.; G. Steen, Markt, 85 p.; K. G. te Velde, Driehoek, 71 p.; A. J. van Elburg, Ommen, 86 p.; D. J. Schutert, Varsen, 86 p.; D. J. Horsman, Varsen, 89 p., 7e pr.; G. J. v. Elburg, Ommen, 85 p.; G. Wind, Ommen, 64 p.; G. Fokkert, Arriën, 87 p.; B. Jansen, Ommen, 74 p.; A. J. v. Aalderen, Ommen, 87 p.; D. J. Kleinjan, Den Ham, 91 p., 3e pr.; J. v. d. Linde, Witharen, 76 p.; P. Kramer, Ommen, 50 p.; H. Timmerman, Den Oord, 84 p.

Maatschappij ter vervaardiging v. Gasmeters, enz. DORDRECHT

Kent U reeds het

„Dordrechtgasfornuis”
met heetelucht-oven?

Ned. Octrooien Nos. 10037 en 12038

Volledige beschrijving met receptenboekje gratis en franco op aanvraag verkrijgbaar.

ANTON WEWER - SCHOONHOVEN

In gouden en zilveren werken.

MEDAILLES - KRANSEN - BEKERS. enz.

G. M. A. STEIJLEN Bruggestraat 11 HARDERWIJK

Dames-, Heeren- en
Militairen-Kleermakerij

LEVERING VAN COMPLETE MILITAIRE UITRUSTINGEN

1e KLAS MAATWERK

Electrische Drukkerij C. Blommendaal
Z.-O. Buitensingel - 's-GRAVENHAGE - Tel. 70461

Levert al Uw drukwerk

voor Handel en Industrie.

Ingericht voor het vervaardigen van Muziek-drukwerk

L. de Vries Hzn.

BRUGSTRAAT 7
GRONINGEN

Heeren- en
Jongeheerenkleeding.

Uniformen

Rijbroeken in de grijs groene
kleuren voor H.H. Militairen
(met en zonder blauwe bies)
Prijs f 21.50

Adverteert
in dit blad

VACANT.

N.V. ATELIERS VOOR
EDELMEED EN PENNINGKUNST
v.H.

KONINKLIJKE BEGEER
VOORSCHOTEN.

Firma J. G. MEIJER,

Groningen, 2 Markten

Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK
van f 1.—, f 1.50.
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 cta. verhooging.

Stoomboot-Onderneming

„CONCORDIA”

Hoofdkantoor Arnhem

ROTTERDAM v.v. Dagelijks (beh. Zaterdag en Zondag)

{ AMSTERDAM v.v. } 6 x per week

{ UTRECHT v.v. } 6 x per week

{ ZAANDAM v.v. } 6 x per week

{ SCHIEDAM v.v. } 3 x per week

{ DELFI v.v. } 3 x per week

{ DEN HAAG v.v. } 3 x per week

NIJMEGEN v.v. Dagelijks (behalve Zondags)

{ 's-HERTOGENBOSCH v.v. } 1 x per week

{ LOBTH v.v. } 3 x per week

{ TIEL } 3 x per week

{ ZALT-BOMMEL } 3 x per week

{ GORCUM } 3 x per week

{ DORDRECHT } 3 x per week

{ APELDOORN } 2 x per week

{ DIEREN } 2 x per week

{ EERBEEK } 2 x per week

{ LOENEN } 2 x per week

visa-versa en alle tusschengelegen plaatsen

Tevens te Rotterdam en Amsterdam met overlading naar alle plaatsen in Groningen, Friesland, Noord- en Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant.

DE DIRECTIE

Geregide Goederendiensten
van ARNHEM naar

HET LANDSTORMBLAD

ORGAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT, 50'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS
F. 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS
15 CENT.

Niet te haastig oordeel.

Hieronder drukken wij af een kennisgeving van den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, waaruit blijkt, dat de Bijzondere Vrijwilligers, die niet meer dienstplichtig of reserveplichtig zijn, uit onze sterkte moeten worden gevoerd vóór 1 Juli a.s.

Dienstplichtigen worden onderscheiden in gewone en buitengewone dienstplichtigen.

Manschappen en korporaals kunnen gewoon of buitengewoon dienstplichtig zijn tot 40 jaar.

Onderofficieren tot 45 jaar.

Officieren tot 50 jaar.

Buitengewone dienstplichtigen, die niet te voren in het leger zijn geoefend, kunnen geen Bijzonder Vrijwilliger zijn.

Volgens achterstaande kennisgeving zullen vele Bijzondere Vrijwilligers uit den Landstorm moeten worden afgevoerd tenzij, — waar goede hoop op is — voor 1 Juli nog een bepaalde regeling omtrent hunne positie kan worden tot stand gebracht.

Men wachtte dus geduldig af en zij niet te haastig in zijn oordeel.

De zaak, waarom het hierbij gaat, is zeer belangrijk.

Toen de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in het leven werd geroepen, zijn onmiddellijk van Regeeringswege uitnemende bepalingen *) gemaakt omtrent de positie der Vrijwilligers, bij opkomst onder de wapenen ter handhaving of herstel van de openbare orde of rust.

Daarbij is vastgesteld, dat de Bijzondere Vrijwilliger geniet:

- tractement;
- toelage ad f 3.60 per dag, voor gehuwden f 5.40 per dag;
- kostwinnersvergoeding, waarbij met tractement noch met de toelage wordt rekening gehouden;
- c. q. invaliditeits- of weduwen- en weezenpensioenen.

Een en ander geeft een zeer te waardeeren waarborg voor de gezinnen van onze mannen.

Doeh hiervoor wordt, op grond van de wet, geëischt, dat de Bijzondere Vrijwilliger „militair” is in den zin der Dienstplichtwet.

Zoo niet, dan heeft de Regeering geen recht de bovenopgesomde uitkeeringen te doen.

Het zal dus ieder thans duidelijk zijn, dat de inhoud van de kennisgeving wel degelijk een zeer redelijke grond heeft en wel moest uitgevaardigd worden, wilde de Regeering eerlijk staan tegenover onze makkers, die den dienstplichtigen leeftijd te boven zijn, niet meer de wettelijk vereischte positie hebben en dus geen aanspraak kunnen maken op eenige vergoeding.

Men kan de vraag stellen, waarom komt de hier besproken maatregel eerst nu?

Het antwoord luidt, dat tot nog toe een beroep kon worden gedaan op een oud voorschrift, waarvoor de redactie het vermoeden gaf, dat het voldoende waarborg inhield.

Intusschen mocht de positie van onze Landstormers niet op een vermoeden blijven rusten er daarom is het toe te juichen, dat thans alle twijfel is weggenomen.

*) Deze bepalingen vindt men volledig vermeld in het Januari-nummer van dit jaar.

Wil dit nu zeggen, dat thans ieder, die de gestelde leeftijd heeft, met pak en zak uit onze schoone organisatie de vlucht moet nemen?

In geenens deele. Wij merkten reeds op, dat vóór 1 Juli nog niemand zijn ontslag krijgt.

Voorts dat er uitzicht is, dat intusschen een regeling zal tot stand zijn gebracht, waarbij kan worden voorzien in het gemis van de vereischte „militaire positie”.

Tot zoolang maakt zich niemand ongerust.

Het recht der minderheden.

Iedere groep of richting, die in een afdeling de meerderheid uitmaakt, bedenke, dat zij in andere afdelingen minderheid is.

Mededeeling.

Tot onze blijdschap blijkt het aantal der Vrijwilligers, die tot onze vaste abonnee's willen behooren, reeds gestegen te zijn tot boven de **VIJF EN TWINTIG DUIZEND**.

Een bewijs van leven voor onze organisatie, maar tevens een aansporing om met het Landstormblad op den ingeslagen weg voort te gaan.

Intusschen zitten wij midden in de omvangrijke reorganisatie.

Alle krachten worden ingespannen om den wagen weer zoo spoedig mogelijk in een geregeld spoor te brengen.

Mocht hier of daar blijken, dat alles nog niet is, zooals het wezen en worden moet, dan verzoeken wij vriendelijk, om het ons niet al te zeer aan te rekenen.

DE ADMINISTRATIE.

Kennisgeving.

INSPECTEUR VAN DEN
VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

No. 8085/25

's-Gravenhage, 9 Febr. 1926.

R No. 9/1926.

Onderwerp:

BIJZONDERE VRIJWILLIGERS.

Blijkens mededeeling van den Minister van Oorlog dd. 29 December 1925 IIe Afdeling No. 99, worden als „bijzondere vrijwilligers” slechts aangemerkt dienst- en reserveplichtigen, die zich bereid hebben verklaard om in voorkomend geval in hun positie van dienst- of reserveplichtige, vrijwillig in werkelijken dienst te komen ter handhaving of tot herstel van de openbare orde of rust.

De als „bijzonder vrijwilliger” geregistreerde

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

dienstplichtigen en reserveplichtigen blijven dus na hun dienstindiging niet als zoodanig geregistreerd.

Ik verzoek U — in overleg met de gewestelijke en Plaatselijke Landstormcommissiën — het vereischte te verrichten, opdat de registratie als „bijzondere vrijwilliger” van gewezen dienst- en reserveplichtigen vóór 1 Juli 1926 een einde neme, terwijl ook in den vervolge de registratie als „bijzondere vrijwilliger” van dienst- en reserveplichtigen een einde neemt op het tijdstip, waarop de dienst- onderscheidenlijk reserveplicht van belanghebbenden eindigt.

Met de in het bezit van de bijzondere vrijwilligers, wier registratie een einde neemt, zijnde militaire goederen, moet — vóór dat de registratie een einde neemt — gehandeld worden als aangegeven in § 11, tweede lid van L.O. 1925, No. 406, I.V.L. R. 115 dd. 18 November 1925.

Het spreekt van zelf, dat niet volstaan kan worden met een mededeeling zonder meer aan de betrokkenen dat zij niet meer als bijzonder vrijwilliger zijn geregistreerd, doch dat zij er op moeten worden gewezen, dat zij als gewezen dienstplichtige (c.q. gewezen reserveplichtigen) geen militair meer zijn, als zoodanig van een militaire organisatie geen deel uit kunnen maken en dus eventueel niet onder de wapenen kunnen worden geroepen.

Ik betuig hun mijn dank en waardeering voor de bereidwilligheid waarmede zij zich ter beschikking hebben gesteld en voor de diensten die zij aan de goede zaak hebben bewezen. U gelieve hun zulks over te brengen.

Zoodra een en ander is uitgevoerd, dus uiterlijk 1 Juli 1926, verwacht ik hiervan bericht.

DE GENERAAL MAJOR
INSPECTEUR.

Aan
de Aangewezen Commandanten
van de Korpsen en Verbanden
van het
ANTI-REVOLUTIE-INSTITUUT.

HET SUCCES VAN DE LEGER- EN VLOOTFILM.

Meer dan 40 keer is deze film gegaan voor onze afdelingen in Friesland.

Ook buiten Friesland is zij vele malen voor afdelingen vertoond.

Allerwege blijkt deze film van onze Zee- en Landmacht uit den mobilisatietijd zeer in den smaak te vallen.

Men ziet weer eens de omgeving terug, waarin men zooveel heeft meegemaakt. Oude herinneringen komen weer met kracht op.

Ook de familieleden krijgen een kijk op het leven van Vader, zoon of broer in z'n „mobelesatietijd”.

En genoeglijke praatavonden zijn er het gevolg van.

VAN DE VELUWZOOM.

Kon in een vorig nummer van ons blad melding worden gemaakt van de prachtige daad van de Afdeeling Zwolle en de niet minder kloeke actie van ons Motorkorps bij de doorbraken bij Dalisen en Zalk, ook de Afdeeling Lobith heeft werk verricht, dat niet onvermeld mag blijven.

Toen Maandag 4 Januari gevaar dreigde voor overstrooming en doorbraak, en de wacht aan den dijk moest worden betrokken, stelde onze Plaatselijke Leider te Lobith zich met zijn beschikbare mannen onder leiding van den Burgemeester van de gemeente Herwen en Aerd. Heel den nacht werd langs den dijk gepatrouilleerd en de Plaatselijke Leider, de heer A. Bosch, was een der eersten, die bericht kreeg van de doorbraak bij Pannerden en aan zijn actief optreden was het te danken, dat dadelijk maatregelen konden worden getroffen om vluchtenden te helpen en alles te doen wat noodig was en gedaan kon worden.

De Burgemeester was dan ook vol lof over de verleende hulp. Over het verrichte werk willen we niet uitweiden, men heeft niet meer gedaan dan elk rechtgeaard burger bereid is te doen, om het leed, dat zijn medeburgers heeft getroffen, te verzachten.

Maar wat ook hier treft, is de spontane bereidwilligheid waarmede vrijwel alle leden van de Afdeeling, die niet zelf door het water werden bedreigd, zich ter beschikking stelden, ook hier weer demonstreerende het nut van een organisatie, die bereid is „als 't moet" zichzelf te geven en de paraatheid van onze mannen, die komen w a n n e e r, neen zelfs v o o r z e geroepen worden.

Toch ook weer — anders is niet van hun te verwachten.

De B. V. L. bestaat uit mannen, die tot aansluiten werden gedrongen door liefde voor land en volk.

En die liefde wil zich uiten in tijden van nood.

Daartoe dringt het hart.

We vernamen dan ook van meerdere plaatsen, dat het de leden van onze organisatie, zij het dan ook niet in hun kwaliteit, waren, die vooraan stonden waar hulp verleend en gewerkt moest worden.

Zoo is ook de Commandant van het Landstormkorps Veluwezoom, de Res. Majoor W. v. Ingen Schouten, Secretaris van de Plaatselijke Watersnood-Commissie te Arnhem en Penningmeester van de Sub-Commissie voor het inzamen der gelden.

Allen werkten mee naar vermogen.

WAAROM BIJ U NIET?

'Als de Leger- en Vlootfilm in andere afdelingen vertoond kon worden, waarom dan bij U niet?

Kost geld?????

Beginsel moet zijn: Landstormers vrije toegang.

Belangstellenden tegen laag entree.

Zoudt ge er zóó niet komen?

NIET VERGETEN!

Jaarlijks komen van iedere lichteing een aantal afgeëxerceerde dienstplichtigen in de woonplaats van Uwe afdeling met verlof thuis.

Waarom zoudt gij de bruikbaren onder deze „afzwaaiers" niet uitzoeken en uitnoodigen om toe te treden tot Uwe afdeling?

Daar zijn 66k achttienkaraats kerels bij!

„LIMBURGSCHJE JAGERS".

VENLO.

Men schrijft ons: Zaterdagavond 20 Februari, hield de afd. Venlo „Limburgsche Jagers" haar jaarlijksche prijsuitdeeling in bovenzaal „Suisse".

Bij verhindering van den voorzitter Dr. Dubois, werd de vergadering geopend door den ondervoorzitter Kapelaan Haenraets. Allereerst werd herdacht onze overleden medenakker, de heer Jan Bours. Na eenige waardeerende woorden werd gezamenlijk staande een kort gebed voor zijn zielzerust verricht. Vervolgens werd door spreker een spoedig herstel gewenscht aan den voorzitter, den heer Z. G. Dr. Eug. Dubois.

Na een korte bespreking over de afgelopen schiet-oefeningen van 1925, waarbij werd geconstateerd, dat de leden trouw aanwezig waren geweest, na nogmaals in herinnering te hebben geroepen het succes, behaald op den Landdag te Roermond, het bezoek van H. M. de Koningin aan onze stad, waarbij ons korps zoo schitterend de eerewacht betrok op het stations-perron, werden de leden aangespoord ook dit jaar wederom trouw de schietoefeningen bij te wonen.

Alsdan besprak de secretaris, de heer J. Ronda, zijn afvaardiging naar Den Haag, ter bezichtiging van het huldeblijk door de Nationale Landstormcommissie aan te bieden aan de Koninklijke Familie bij haar 25-jarig huwelijk.

Behalve de prijzen, ontvangen van de Gewestelijke Landstormcommissie, deelde de secretaris onder hartelijke dankbetuiging mede, dat door verschillende heeren hier ter stede nog mooie prijzen waren aangeboden, zoodat we dit jaar over een voldoende aantal prijzen konden beschikken, gezien ook de toenemende deelname van nieuwe leden.

De heer A. Hendriks, leider der afdeling, las vervolgens de namen voor der zestien prijswinnaars, die naar volgorde weder op hun beurt de prijzen konden uitzoeken.

't Was verder feest voor de mannen van „Als 't moet". Ze mogen het wel hebben, het was hun dan ook van harte gaarne gratis aangeboden door warm kloppende harten. Zoo werd de avond verder in jolijt en blijheid doorgebracht in 't bijzijn van den Z. G. heer J. Sindorff, aan wien de mannen dan ook een hartelijke ovatie brachten.

Als slotwoord kregen we nog een hartelijk woordje te hooren van Kap. Haenraets, aansporend tot volharding en trouw aan 't eens gegeven woord. Hij wees er vooral op hoe de liefde en eerbied voor het wettig gezag, voor orde en welvaart in ons land ons den plicht oplegt om trouw te blijven aan ons vaandel.

DELFT.

LANDDAG VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

Voor den bijzonderen vrijwilligen landstorm in het district „Zuid-Holland West" wordt op Zaterdag 26 Juni op de terreinen van de schietbanen en van de ijssclub alhier een landdag gehouden. Op het programma staan schietwedstrijden, wedstrijden motordienst, carousselrijden. Mede zal aan dezen landdag een tentoonstelling verbonden zijn van groenten, fruit en bloemen, van de voortbrengselen aldus van dit gewest.

Voorzitter van het uitvoerend comité is res. kapitein J. J. Eekebus, Res. 1e Luitenant L. van Pelt, secretaris, Lange Haven No. 90, Schiedam. Er heeft zich voor dezen landdag reeds een eere-comité gevormd, bestaande uit de heeren mr. J. B. Kan, minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, prof. L. A. van Royen, minister van Oorlog, E. C. baron Sweerts de Landas Wyborgh, commissaris van de Koningin in Z.-Holland, L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nat. Landstormcommissie, en Mr. G. van Baren, Burgemeester van Delft, generaal-majoor G. W. Fris, inspecteur vrijw. landstorm, res.-kolonel C. P. J. Keiser, eere-voorzitter van de gew. landstormcommissie Zuid-Holland-West, mr. dr. L. N. Deckers, lid van de Tweede Kamer; A. C. Waller, directeur Olie-fabrieken Calvé-Delft, H. W. van Leeuwen, directeur gist- en spiritusfabriek Delft, deken J. J. de Graaf, pastoor, ds. F. Hagen, oud-veldprediker, C. N. J. Hooelen, voorzitter Kamer van Koophandel, C. Koning, luit.-kolonel, garnizoenscommandant, prof. G. van Iterson, rector-magnificus der Technische Hoogeschool, en A. H. J. van Gogh, president van den Senaat van het Delftsche Studentencorps.

NATIONALE SCHIETWEDSTRIJD

Door de wedstrijdcommissie der Koninklijke Vereniging van Nederlandsche Scherp-schutters is goedkeuring verleend aan de Schiet-Weerbaarheidsvereniging „Immer Vaardig" te Hoek van Holland om op 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29, 30 April, 1, 6, 7 en 8 Mei a.s. een Nationale Schietwedstrijd te houden voor Buks en Marga.

Aan dezen wedstrijd kunnen ook deelnemen vijftallen en leden der Vrijwillige Landstorm-

korpsen, indien men minstens 3 maanden lid is van de afdeling, waarvoor men uitkomt.

Voor de Korps- en Eerekorpswedstrijden worden o.a. een gouden medaille, eenige kransen en verschillende verguld zilveren, zilveren en verguld bronzen medailles uitgelooft, terwijl voor de Personeelbaan een zeer fraaie collectie kunstvoorwerpen zal worden beschikbaar gesteld.

De wedstrijd zal worden gehouden op minstens 10 flobertbanen in de Gemeenteloods aan den Koning Willem IIIweg te Hoek van Holland. De opening heeft plaats op Donderdag 15 April e.k. des n.m. ten 2 ure. Op de overige dagen vangt de wedstrijd aan om 1 ure n.m.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Afdeling Nieuwer-Amstel.

De feestelijke bijeenkomst der afdeling Nieuwer-Amstel is wederom schitterend geslaagd.

Na opening van de vergadering door den heer Hofland, voorzitter der plaatselijke Landstorm Commissie werden allereerst de nieuwe leden der plaatselijke commissie geïnstalleerd t.w. de heeren H. J. Houtman, wethouder, G. Versloot, M. den Butter, J. H. M. J. Geerling en C. H. Leguit, waarna het woord werd verleend aan den Eere-voorzitter Burgemeester Colijn.

Burgemeester Colijn reikte na een geestige toespraak de prijzen uit aan de winnaars van de schietwedstrijden gehouden in 1925. De vergadering genoot daarna van de talrijke muzieknnummers en humoristische voordrachten.

Vele nieuwe vrijwilligers werden ingeschreven.

De vergadering werd bijgewoond door den Commandant Majoor C. de Veer en den secretaris der Gew. Commissie Kapt. K. L. Schell.

Afdeling Halfweg.

Onder voorzitterschap van burgemeester Simons vergaderden de afdelingen Houtrakpolder, Ypolder, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Halfweg in Café Cornelissen te Halfweg.

Als vertegenwoordigers der Gew. Commissie waren aanwezig de Korpscommandant en de secretaris der Gew. Commissie.

De afdelingen waren zeer goed opgekomen, zoodat de ruim 200 bezoekers de zaal geheel vulden.

Na de prijsuitreiking, die ditmaal geschiedde door den Commandant van het Landstormkorps Majoor C. de Veer, werden verschillende filmbeelden vertoond, o.m. de landdagen te Apeldoorn en Hoofddorp, de jubileumfilm, het Koninklijk bezoek aan Zeeland, de herdenking der mobilisatie, de 3-Octoberfeesten te Leiden alsmede nog enkele nationale films.

Een aantal personen werd als lid ingeschreven.

De aanwezigen toonden zich zeer ingenomen met het programma, zoodat ook hier de avond geheel aan haar doel beantwoordde.

Afdelingen Muiden, Ouderamstel, Uithoorn en Assendelft, Krommenie, Volendam, de Nes en Waver Amstel en Haarlemmermeer.

Al deze afdelingen kwamen in huishoudelijke vergadering bijeen ter uitreiking van de schietprijzen behaald in de wedstrijden gehouden in 1925.

MUTATIEN.

Westzaan.

Toegetroden als lid van de Plaatselijke Commissie burgemeester H. E. Wempe, gep. Luit. Kolonel N. O. I. Leger.

Nieuwer-Amstel.

Geïnstalleerd als leden der plaatselijke commissie: H. J. Houtman, wethouder te Amstelveen; G. Versloot, te Amstelveen; M. den Butter, Kommissie te Amstelveen; J. H. M. J. Geerling, te Amstelveen; G. H. Leguit, ambtenaar ter secretarie te Amstelveen.

Landstormdag.

NIEUW HOLLANDSCHE WATERLINIE.

Op 5 Juni zal in het Sportpark te Hilversum een Landstormdag gehouden worden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Vertoond zal worden een openluchtspel, dat tot onderwerp heeft het verloop van de mobilisatie.

HET LANDSTORMBLAD

VAN MAART 1926.
TWEDE BLAD.

UIT DE GESCHIEDENIS VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

De Mobilisatie te 's Heerenberg op 24 Maart 1920, tengevolge van de Maart-revolutie in Westphalen.

In verband met de nadering tot de Nederlandsche grens van Duitsche revolutionaire troepen, in Maart 1920, had de Regeering aanleiding gevonden om een deel van de Buitengewone *) Vrijwilligers en wel diegenen, welke behoorden tot de Compagnie 's Heerenberg van het L.S.M. Verband Veluwzoom onder de wapenen te roepen.

Voor zoover deze mobilisatie plaats had om te doen uitkomen een trouw opkomen der Vrijwilligers bij het uitbreken van troebelen, dan is die proef aan de Geldersche grens destijds uitnemend geslaagd.

Aangaande deze opkomst schreef de redacteur van de „Maasbode” den 25en Maart 1920 's avonds:

„De mobilisatie van den Vrijwilligen Landstorm, waarschijnlijk de eerste, welke sedert de instelling van het korps geschiedde, is een volledig succes geworden. Meer dan 95 % der manschappen waren onmiddellijk onder de wapenen”.

De bijzondere verslaggever van het „Algem. Handelsblad” schreef 25 Maart 1920 evenzeer met betrekking tot de mobilisatie van de Vrijwillige-compagnie 's Heerenberg:

„Dit is de eerste maal, dat dit instituut in ons land onder de wapenen komt. De proef is uitstekend geslaagd” en 26 Maart: „de troep was spoedig ingedeeld en de geest onder de soldaten is voortreffelijk, dank zij ook de rustige, vaderlijke leiding van den kapitein Breuker, die zich met volle toewijding aan de belangen der soldaten geeft. Het geeft hier een gevoel van veiligheid, dat de Landstorm paraat.”

Ook de „Zutphensche Courant” schreef 25 Maart 1920 over de „met spoed opgeroepen en opgekomen Landstorm”.

Zaterdag 27 Maart brachten de voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie en de Secretaris de heer Van Rees een bezoek aan de Compagnie, welke was gevestigd in het gebouw „de Vriendschap” te 's Heerenberg.

Thans geven wij het woord aan den kapitein Breuker, die zijn herinneringen voor ons heeft willen op schrift stellen:

De mobilisatie der Compagnie 's Heerenberg van den Vrijwilligen Landstorm.

Begin Maart 1920 stond in het teeken van onverdeelde belangstelling betreffende de gebeurtenissen bij onze Oostelijke buren.

De angst voor een inval van communistische banden in ons land was niet denkbeeldig, gelet op het feit, dat horden een strijd voerden met geregelde Duitsche troepen om Wesel.

In den middag van den 24 Maart werd door den commandant der Grenswacht 's Heerenberg aan den Tertorialen bevelhebber bericht, dat hem uit goede bron was medegedeeld, dat in den nacht van 24 op 25 Maart een inval van spartacisten te 's Heerenberg was te verwachten.

De garnizoenen Arnhem en Doesburg hadden geen noemenswaardige troepen onder de wapenen en diengevolge was men genoodzaakt een beroep te doen op den Vrijwilligen Landstorm.

Dat dit beroep niet tevergeefs is geweest, moge uit het volgende blijken:

Vooraf zij medegedeeld, dat de schrijver van deze herinneringen op 1 Januari 1920 op zijn verzoek eervol was ontslagen van het commando over de grenswachten 's Heerenberg en Beesd en de onderofficieren, korporals en soldaten dier wachten, op zijn verzoek zich spontaan hadden verbonden, dat bij ontbinding der grenswachten, zij zich zouden scharen onder de Vaan van den Vrijwilligen Landstorm, waarvan de noodige contracten door mij werden opgemaakt.

Als den dag van heden herinner ik mij de woorden van den toenmaligen commandant van het Landstormkorps „de Veluwzoom”, den overste Loudon, toen ik hem de mededeeling deed, dat ik

*) Thans „bijzondere” genaamd.

hem ongeveer 200 vrijwilligers bracht n.l. „Al mijne propagandisten brengen mij in geen maand, wat u mij vrijwillig en in een dag brengt.”

Blijkens mijne aantekening schijnt de toenmalige commandant van het Korps, de Res.-majoor Tijl, in den vooravond van den 24 Maart de opdracht ontvangen te hebben, den Vrijwilligen Landstorm van 's Heerenberg en omstreken te mobiliseeren, hetgeen

bleef, riet de door mij uitgezonden verkenners te Emmerik.

Vervolgens kwamen de landstormers binnen van Stokkum, Kilder, Zeddam, Ulft en Gendringen, en toen bij het eerst gehouden appel bleek, dat 96 % van het op papier staand aantal vrijwilligers waren opgekomen.

Duidelijk is hier gebleken, dat de tegenstanders

's HEERENBERG, MAART 1920.

Aankomst der Vrijwilligers op de concentratieplaats.

de mobilisatie der compagnie het volgende verloop gaf.

8.15 n.m. ontving de commandant der toenmalige sectie Bergh telefonisch de opdracht te mobiliseeren en per ordonnansen de afdelingen Stokkum, Zeddam, Kilder, Ulft en Gendringen eveneens te doen mobiliseeren.

8.45 n.m. werd deze opdracht telegraphisch bevestigd.

Om 7.30 n.m. ontving ondergeteekende mondeling bevel het commando der gemobiliseerde onderdelen op zich te nemen.

Alvorens naar 's Heerenberg te vertrekken, ontving ik 8 uur n.m. van den commandant der „Veluwzoom” opdracht, het commando der compagnie 's Heerenberg op mij te nemen, terwijl tevens de commandanten der grenswachten 's Heerenberg en Beek zich onder mijn bevelen zouden stellen.

Om 9.30 n.m. kwam ik te 's Heerenberg aan en ontwaarde tot mijne groote verwondering, dat geen enkele maatregel was genomen, noch tot onmiddellijke bevestiging, noch tot inwinning van berichten aan de overzijde der grenzen, waartoe gelegenheid te over was geweest, door de bestaande grenswachten.

Reeds op dat uur kwamen zich de vrijwilligers uit 's Heerenberg melden, die in de kom der gemeente als piket in een groot gebouw werden ondergebracht.

Intusschen waren door mij eenige soldaten in burgerkleeding, voorzien van rijwielen en die de Duitsche taal vrij goed machtig waren, naar Emmerik en in de richting Wesel gezonden met opdracht, nadering van afdelingen in de richting onzer grenzen onmiddellijk te melden.

Om 11 uur n.m. kwamen zich steeds vrijwilligers uit de omgeving melden, terwijl de groote wegen 's Heerenberg—Emmerik en Beek—Elten door de grenswachten op mijne aanwijzing waren bezet.

Het patrouilleeren langs de grenzen ten Oosten en Westen van 's Heerenberg en het binnen komen van meerdere vrijwilligers bleef den ganschen nacht aanhouden en eerst bij het krieken van den morgen (gelet op het uitblijven van berichten van de over de grenzen gezonden manschappen), kon worden geconstateerd, dat geen onmiddellijk gevaar dreigde.

Met veel genoegen denk ik aan de groote hulpvaardigheid van dokter A. Knoppen, belast met de geneeskundige behandeling der troep, die mij gedurende dien eersten spannenden nacht geen minuut heeft verlaten.

Om 8.00 uur v.m. van den 25 Maart ontving ik het eerste bericht van de door mij over de grenzen gezonden manschappen, hetwelk luidde:

„In Emmerik alles rustig, om Wesel wordt hardnekkig gevochten”. Het laatste werd bevestigd door het kanongebulder, hetwelk in 's Heerenberg duidelijk was waar te nemen.

De sterke detachementen langs de hoofdwegen werden ingetrokken en volstaan met patrouilleeren langs de grenzen, terwijl steeds contact behouden

van den vrijwilligen Landstorm en meermalen hadden betoogd, dat bij eene eventueele mobilisatie de sterkte op papier, die der opkomst verre zou overtreffen, in het ongelijk zijn gesteld.

De tijding der eerste mobilisatie van het nog zeer jonge instituut, lokte veel belangstelling in alle kringen.

Alle toonaangevende dagbladen zonden hunne correspondenten naar 's Heerenberg, om zich persoonlijk op de hoogte te stellen van het verloop der mobilisatie.

Een verblijvend teeken was het, dat geen enkel blad verscheen, zonder een woord van lof over de vlotte mobilisatie, de goede tucht en het schitterende percentage dat is opgekomen.

Het was dan ook geen gelukke, doch een schitterende geslaagde mobilisatie.

De belangstelling van het Departement van Oorlog bleek, doordat op den 25 Maart een officier van den Generalen staf naar 's Heerenberg kwam, die ongeveer 24 uur aldaar verbleef en den Minister van Oorlog een alleszins voor den Landstorm gunstig rapport deed toekomen.

Op den 26en Maart kwamen berichten binnen, dat de aanval op Wesel door de Duitsche troepen was afgeslagen en de banden werden teruggedreven.

Het gevaar was dus voor ons geweken en diengevolge was de mobilisatie overbodig geworden.

In den voormiddag van den 27en Maart arriveerden te 's Heerenberg de heeren Duymaer van Twist en dr. v. d. Voort van Zijp, vergezeld van den commandant van het Landstormkorps „de Veluwzoom”.

De heer Duymaer van Twist sprak den Landstormers hartelijk toe.

„Het is mij een groote voldoening,” zoo ging Z.H.E.G. verder, „thans dank te kunnen brengen aan soldaten, die hier vrijwillig bijeen waren om het wettig gezag te steunen en dit hebben gedaan op eene wijze, die de verwachtingen verre heeft overtroffen.”

Het Vaderland riep U en ge zijt onverwijd gekomen. Ge hebt Uwe beloften als eerlijke mannen vervuld en ik ben vast overtuigd, mocht ooit weer een beroep op U worden gedaan, dat Gij met dezelfde nauwgezetheid U hiervan zult kwijten.

Ik dank U allen nogmaals en wensch U allen een prettige thuiskomst.”

De landstormers gaven spontaan ten antwoord: „Leve onze Koningin,” Leve de heer Duymaer van Twist.

Arnhem, Maart 1926.

L. J. H. BREUKER,
Res. Kapitein der Infant.

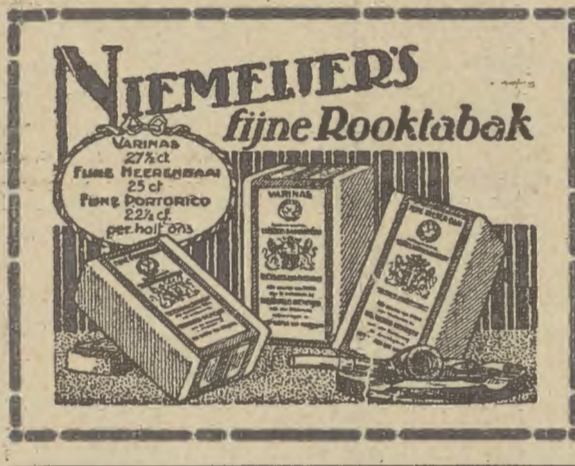
RUINEN.

Op 9 Maart had alhier van de afd. sectie Ruinen een gezellige avond met prijsuitdeling plaats. Van de 25 leden dezer sectie hadden bijna alle gehoor gegeven aan de uitnodiging om op deze gezellige bijeenkomst te komen. Onder de aanwezigen bevond zich ook de heer Burgemeester dezer gemeente benevens de heer De Bruin, secretaris der gewestelijke afd. en de heer Cdt. afd. Pesse. Door den heer De Bruin werd deze gezellige avond geopend. Hierna werd het Wilhelmus gezongen, waarna tot tractatie werd overgegaan. Vervolgens werd door den heer De Bruin een rede gehouden over ons vorstenhuis en de geschiedenis van ons volk aan het Oranjehuis. Tevens zette spr. uiteen, dat het uitschakelen van het Oranjehuis een definitieve ondergang van Nederland moet beteekenen. Spr. drukte allen op het hart getrouw aan het wettig gezag te gehoorzamen, zelfs als 't moest tot in den dood. Daarna werd door den heer De Bruin een aantal lantaarnplaatjes vertoond van verschillende fronten tijdens den Europeeschen oorlog. Hierna had prijsuitdeling plaats van den laatstgehouden schietwedstrijd. Ook werden nog eenige voordrachten ten beste gegeven. Tenslotte sprak de heer Burgemeester eenige woorden van dank aan allen voor het gezellig samenzijn, waaruit viel op te merken, dat ook Z.E.A. een groot voorstander is van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Spr. hoopte, dat de sectie in bloei moge toenemen tot sieraad zijner gemeente. Toen het middernachtuur naderde, werd deze gezellige bijeenkomst gesloten.

ST. MAARTENSDIJK.

In de Vrijdag 1 Febr. gehouden vergadering van de afdeling St. Maartensdijk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zette de heer Laernoës uit Vlissingen het doel van den Bijz. Vrijw. Landstorm uiteen.

De plaatselijke leider, de heer A. C. Knuist, verklaarde zich op uitnodiging van den heer Laernoës

FEUILLETON.

De Australische Boschbrand

Ze kenden elkander van kindsbeen af, van de schoolbanken. Ze waren naar dezelfde school gegaan, en in dezelfde klas hadden ze gezeten; de jongens rechts; de meisjes links.

Ze waren groot geworden in hetzelfde dorp. Ze hadden als kinderen krijgertje met elkander gespeeld: bij de groote pomp, in de schaduw van een knoestigen lindeboom, die midden op het kleine dorpsplein verrees, waar twee keeren per jaar schapenmarkt werd gehouden.

Later was er een machtig oogenblik gekomen in hun beider leven. Het was het oogenblik der liefde. Staande onder den bloesemenden lindeboom, sprak Jan van zijn eerlijke liefde, en Anna klonk het als lieflijk klokgelui in de ooren. Zij had er op gehoopt: met een stil, zoet verlangen. En groot was beider geluk...

Ze waren niet rijk. Hij was boerenknecht, en Anna diende bij den burgemeester. Maar de liefde maakt rijk, en beiden voelden zich gelukkig.

Jammer, dat Anna een zekere eigenzinnigheid bezat. Jan merkte het in 't eerst niet op, maar later merkte hij het, en telkens kwamen er kleine botsingen.

„Ik moet eens ernstig met je praten,” zei Jan een keer. Hij had den ganschen dag geploegd en was vermoeid. Maar de lange, rechte voren trekkend, had hij bedacht, dat hij tegenover zijn meisje eveneens een rechte voor behoorde te trekken, en daarom wilde hij haar spreken: in de oprechtheid zijner liefde.

bereid tot het verstrekken van inlichtingen. Staande de bijeenkomst traden zes nieuwe leden toe, de afdeling telt thans 32 personen.

De burgemeester, die in een korte rede den heer Laernoës huldigde als een propagandist bij ufnemendheid, sprak den wensch uit, dat de afdeling steeds in bloei moge toenemen, om, zoo te eeniger tijd de regering een beroep zou moeten doen op het korps dit als één man zich zou scharen om den troon van H. M. de Koningin, en regeringsgetrouw zich zal geven voor steun van het wettig gezag.

Er werd goedgevonden, dat schietoefeningen zullen worden gehouden met scherpe patronen en dat in den vervolge pogingen zullen worden aangewend tot het verkrijgen van een schietbaan in deze gemeente, omdat het op den duur niet gemakkelijk valt gebruik te moeten maken van elders bestaande schietbanen.

NEDERLANDSCH INDIË.

'T WERKEN VAN „MARDI BOESORO”.

Onze Indische correspondent schrijft:

De ernstige relletjes te Solo hebben weer eens duidelijk licht geworpen op de sluwe wijze, waarop de aanhangers van het communisme hier hun leerstellingen tot de massa weten te brengen.

Solo is altijd een centrum van Mohammedaansch godsdienstig leven geweest, dat zich in den laatsten tijd meer en meer concentreerde in de orthodox-Islamietische vereeniging *Mardi Boesoro*. Daarnaast, deels er tegenover bestaat nog de godsdienstige vereeniging „Moehamadyah”, in Djokja oppgericht, maar eveneens over de gansche Vorstlanden verspreid, welke een meer modern-Islamietisch standpunt inneemt en Javaanschnationalistisch en anti-communistisch georiënteerd is. „Mardi Boesoro” won vooral in den laatsten tijd sterk op haar zustervereeniging. Duizenden der bevolking traden als leden toe; het is dus begrijpelijk, dat de communisten, die zich door het verbod hunner propaganda-vergaderingen zeer in hun actie belemmerd zagen, trachtten zich in deze vereeniging te dringen voor de verspreiding hunner denkbeelden.

Met een macht van ongeveer 4000 aanhangers, alleen al in de kota Solo, achter zich, gelukte deze vermeerstering van „Mardi Boesoro” zeer wel aan de Sarekat Rajat (communisten); in weinig tijd hadden de communistische voormannen de leiding verkregen in de orthodox-Islamietische vereeniging en konden daar hun onderbroken propaganda voortzetten. Want in den strijd tegen de ongewenschte politieke actie is steeds door bestuur en politie zorgvuldig vermeden de vereenigingen van zuiver godsdienstigen aard te belemmeren; hun bijeenkomsten werden door het politieke vergaderverbod niet verhinderd. Zoo sneed het mes van twee kanten voor de communisten; zij konden, verscholen achter den Islam, hun propaganda in ruimen kring krach-

Het trof slecht, want Anna was net in een geprikkelde stemming. De burgemeestersvrouw had haar een berisping toegediend over haar werk, die door Anna onrechtvaardig was genoemd; het ene woord had het andere gegeven, en Anna had ten slotte gezegd: „Als ik het werk niet goed doe naar uw zin, dan kan u mij den dienst opzeggen. U heeft mij niet nodig, en ik heb u ook niet nodig.”

De burgemeestersvrouw had er geen woord op geantwoord. Er had een somber zwijgen geheerscht den ganschen dag, en toen Jan in den avond zijn eigen opmerkingen maakte, liep de maat over bij Anna.

Eerst was ze door haar meesteres gekapitteld; de kinderen van den burgemeester waren bovendien onregeerbaar geweest vandaag, en nu kwam Jan met een strak, ernstig gezicht haar een sermoen houden over haar eigenzinnigheid.

„Jij bent eigenzinnig,” barstte zij uit: „jij! En wat jou zelf mankeert, verwijt je mij!”

Met groote verbazing keek hij haar aan. „Ik wil met jou spreken als een verstandig meisje,” zeide hij.

„Larie!” was haar bits antwoord; „als je niet anders weet, ga dan maar heen!”

Jan's gelaat verbleekte ervan.

„Meen je dat, Anna?”

„Anders zou ik het niet zeggen,” snerpte het van haar lippen.

Jan was iemand van een vastberaden en snel beraden karakter.

Ik denk, dat we niet meer bij elkander passen,” zei hij op langzamen toon, en hij ging heen. Toen kwam Anna tot bezinning. Ze wilde den geliefde haars harten terug roepen, maar de woorden stikten in haar keel. Zij deed den gan-

tig voortzetten en, kwam er eens een botsing met het gezag, dan zou deze gemakkelijk uitgelegd kunnen worden als een bedreiging van den Islam door den Westerschen heerscher en zodoende den blanda-haat aanwakkeren.

Hoe men werkte.

De communisten in „Mardi Boesoro” hadden niet stil gezeten. Er werden volgens het vaste recept in de vereeniging communistische cellen gevormd, om de heilsleer in vertrouwelijke gesprekken te verbreiden, terwijl ook godsdienstige avondcursussen van verkapt-communistisch karakter in de verschillende kampongs ter hoofdplaats werden gehouden.

Meerdere avonden per week hadden voorts in de talrijke Mohammedaansche bedehuizen (langgars) der kampongs z.g. moel alimins' (bedestonden) plaats, waar dan, na urenlange fanatiek gebed en Islamreciet, een bespreking van koran-passages werd gehouden. Door de communistische voorgangers! Heel listig kozen deze steeds tot onderwerp van hun voordracht die gedeelten der heilige boeken, welke handelden over een zekeren radja Fir'on, het type van een slecht vorst, die zijn onderdanen verdrukte en uitbuitte, en natuurlijk de zware straf voor zijn misdaden niet ontging. In den breede werd daar avond aan avond, voor een gehoor van duizenden vromen, in de langgars uitgeweid over dien radja Fir'on, dien slechten heer, en steeds nieuwe voorbeelden van zijn wangedrag werden aangehaald. Tot het ten slotte een loyaal inlandsch ambtenaar opviel, dat deze voorbeelden niet den mythischen korandespoet betroffen, maar zeer doorzichtig en voor allen begrijpelijk doelden op het N.-I. gouvernement en zijn ambtenaren.

Toen dit overtuigend was vastgesteld, werden eerst de leiders der vereeniging gewaarschuwd door het hoofd van het plaatselijk bestuur, dat de godsdienstige bijeenkomsten niet gebruik mochten worden voor verkapte politieke propaganda. Daar dit niet hielp en op de talrijke „bedestonden” radja Fir'on en zijn wapbestuur toch het hoofdonderwerp van bespreking bleef, werd tot den maatregel overgegaan, dat de bijeenkomst door het aanwezige politiepersoneel ontbonden werd, zoodra over dien verst werd begonnen. Heftige klachten in de communistische pers over de „onderdrukking van den Mohammedaansche godsdienst” volgden hierop.

Ten slotte, toen ook dit niet hielp en integendeel overgegaan werd tot het beleggen van wel zeventig en meer bedestonden tegelijk op één avond op verschillende punten van de stad, waardoor dus het gansche politiekorps in beslag genomen werd, ging het bestuur er, na overleg met den procureur-generaal, ten slotte toe over het politieke vergaderverbod ook op deze quasie-godsdienstige bijeenkomsten toepasselijk te verklaren, waarvan de leiders der vereeniging bijtijds verwittigd werden.

Den 17den Februari 's avonds werden daarop alle bedestonden door de politie belet; den dag daarop

schen nacht geen oog dicht, en hoopte, dat de volgende dag verheldering zou brengen.

Maar Jan kon slechts die verheldering brengen, en hij kwam niet terug. Ook in den avond niet. Zij zag hem de gansche week niet, en ze vernam van een kennis, dat hij ver weg getrokken was, naar 't Noorden. Het was de breuk; de onherroepelijke scheiding.

Daar was een groote rouw in Anna's hart. Zij voelde zich eenzaam en verlaten, en in stille uren, door niemand bespied, beweeende zij hare jonge liefde.

De tijd stond niet stil. Er ging een jaar voorbij; er gingen twee jaren voorbij. Anna was nog altijd in denzelfden dienst. Zij had verschillende aanzochten gehad voor een eerlijke verkeering, en knappe jonge mannen waren er onder, die flinke maatschappelijke vooruitzichten hadden.

„Ik begrijp dat niet,” zei de burgemeester een keer, maar zijn vrouw begreep het wel. Het was de oude, echte liefde, die nooit roest. Jan, die zoo ver weg was en nooit meer van zich had laten hooren, hield haar hart vast.

Het werd weer lente, en de lindeboom bloesemde op het dorpspleintje, en Anna hief den zwengel van de pomp op, om water te pompen.

Toen hoorde ze ineens een welbekende stem, die ze uit vele duizenden stemmen zou hebben herkend, en die stem zeide: „Ik zal voor jou den emmer water pompen, Annaké.”

Hij greep reeds den zwengel met zijn sterke hand, en het meisje zag het aan, terwijl de laatste bloeddrup uit haar gelaat was geweken.

En Jan vulde den emmer.

„Over een maand ga ik, zoo God wil,” zei hij: „naar het Australische boschland, om er een

woi
hav
of
zal
lige
bed
wer
blij
8
die
riof
tijd
met
kra.
op
dier
L.O

Bo
dere
nier
Ei
lang
stom
korp
wegt
stom
len 2
Zij
de L
Ov
licht,
ken

LEG

Zu
Du
Lanc
He
mag
slech
vast
welk
vrijw
mag
van

De
maal
wapen
uitga
elk a

De
dend
stelle
inzied
kweel
over
den
liefde
sem,
de g
Augu
Vade
daarc
— we
Bel
hetwe
bij d
gaat
versta
daad
houd
indien
heel l
voor
recht
weer
Vo
zoow
ander
van
mede
het b
heder
verrie
de v
buite
seerd
He
Static

Op
missie
v. Pei
te reil
nogma
L. aar

LANDSTORMDAG

voor de Verbanden Twente, De IJssel,
en de Veluwzoom te **DELLEN**,
in de **TWICKELSCHEN BOSSCHEN**
op Zaterdag 8 Mei a.s.

VOORLOOPIG PROGRAMMA.

Concert Muziekkorps **Koloniale Reserve**
uit Nijmegen.

Oefening van de **Gele Rijders uit Arnhem**
met Artillerie-bespanningen, en van de
Huzaren uit Deventer en van een **Esca-**
drille Vliegtuigen uit Soesterberg.

Motor-Hinderniswedstrijden.

Opening door den Burgemeester van Delden,
den Edelachtbaren Heer H. J. STEINWEG.

Toespraak van den Voorzitter der Nationale
Landstorm-Commissie, den Hoogedelgestr.
Heer L. F. DUUMAER VAN TWIST,
Lid v. d. Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Spreker: de Zeer Eerw. Zeer Geleerde Heer
Prof. F. OTTEN, O. P. van Zwolle.

Uitreiking prijzen schietwedstrijd:

Vrije toegang met één dame voor leden
van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
uit de **Verbanden Twente, de IJssel**
en de **Veluwzoom**, mits vóór **20 April**
de kaarten bij hun plaatselijke leiders aan-
gevraagd worden.

Men geve zich nu reeds op bij de plaatselijke
leiders:

Met de Directie der Spoorwegen wordt onder-
handeld over goedkoop en gemakkelijk ver-
voer, waarover de plaatselijke leiders tijdig
zullen worden ingelicht.

Het programma wordt gratis aan alle
leden der drie Verbanden gezonden.

Entrée voor belangstellenden à 50 cts.

De Gewestelijke Landstormcommissie
„TWENTE”.

eigen boerderij te ontginnen. De vooruitzichten
zijn goed.”

Ze antwoordde niet, en er ging een beving
door haar leden als van een populierenblad in
den wind.

Jan's stem was mild en zacht; zijn oog rustte
op haar met de oude liefde, en hij zag, hoe de
lindebloesems neervielen, op haar gitzwart haar.
„Anna,” zei hij: „wil je met mij meegaan?
Het zal voor mij heel eenzaam zijn; zoo gansch
alleen in het verre land — wil je met mij mee-
gaan?”

Toen vulden Anna's oogen zich met tranen.
„Heb je dan mijn eigenzinnigheid vergeven?”
vroeg ze.

„Jij blijft mijn allerliefste,” was zijn troost-
rijk antwoord.

Hij sloeg den arm om haar hals en kustte haar.
En de zangvogel in de knoestige linde zong zijn
lied van leven en lieven...

Het was een gelukkig huwelijk; er werden aan
het gezin zes kinderen geboren, en in stoeren,
blijden arbeid breidde de kleine boerderij zich
stadig uit in het Australische oerwoud.

„Aan Gods zegen is alles gelegen,” had Jan
gezegd bij het begin van hun huwelijk, en zijn
richtsnoer voor 't leven was: „Bid en werk!”

In den omtrek vestigden zich nieuwe koloni-
sten. Er vormde zich een gemeenschap, en de
noeste hand behaalde hare vreedzame overwin-
ningen — het werd een welvarende kolonie...

Anna had aldoor wakker gestreden tegen hare
eigenzinnigheid. Jan prees haar, en die lof uit
den mond van een man, dien zij voor den voor-

kwamen de voormannen van „Mardi Boehoro” ophef-
fing van die belemmering eischen bij den assistent-
resident, wat geweigerd werd. Hierop werd door
die voormannen het parool uitgegeven voor een alge-
meene opkomst bij den Vrijdagsdienst in de hoofd-
moskee. Het plaatselijk bestuur werd hiervan ver-
wittigd en trof krachtige maatregelen om tegen een
eventuele ordeverstoring te kunnen waken. De
Vrijdagsdienst in de moskee liep, door de goede zorg
van den pengoele (moskee-priester), zonder inciden-
ten af. Na afloop werd echter een groote optocht ge-
formeerd van ongeveer 3000 menschen, welke zich
richtte naar... huis van den assistent-resident. Tal
van vrouwen en kinderen vormden de voorste rijen,
daarop volgden de mannen. In den stoet werden op
verscheidene punten roode doeken met het bekende
sikkel-en-hamer-embleem meegevoerd. Op weg naar
den assistent-resident stuitte de stoet op de politie,
die de menschen gelastte uiteen te gaan. Toen
hieraan niet voldaan werd, doch integendeel opge-
drongen en gejouwd werd en ten slotte ook steenen
werden geworpen naar de politie, werden door deze
een paar schoten in de lucht gegeven en wat klappen
met den gummistok uitgedeeld, waarna de heele
menigte overijld de vlucht nam en spoedig verdwenen
was. Verdere incidenten deden zich niet voor;
een aantal raddraaiers is in hechtenis genomen.

* * *

Op zichzelf is het gebeurde dus vrij onbelangrijk,
doch de ondergrond er van is als zeer ernstig te
beschouwen, daar er duidelijk uit blijkt, dat het bij
het volkomen gebrek aan onderscheidingsvermogen
ten aanzien van godsdienstige en politieke leerin-
gen, welke natuurlijk bij het grootste deel der onont-
wikkelde bevolking nog bestaat, den communisten
uiterst gemakkelijk valt op deze wijze het Islamietisch
geloofs-fanatisme op te hisen en te benutten.

(Tel.)

EDE.

Groot Schietconcours op buks
voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
op Zaterdag 22 Mei, Maandag (2e Pinksterdag)
24 Mei en Dinsdag 25 Mei.

KORPS- EN VRIJE BAAN.

Programma's en uitnodigingen aan alle
afdeelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen
Landstorm in de provinciën Utrecht en Gel-
derland, zullen deze maand nog worden ver-
zonden.

KOEKANGE.

Woensdagavond, 4 Maart, hadden de leden van den
Bijz. Vrijw. Landstorm in café Nijsingh een feest-
avond. De heer A. G. Dekker, voorzitter der plaatsel.
comm., opende met en woord van welkom de ver-
gadering. Aanwezig waren 60 belangstellenden, waar-
onder een tiental dames.

De heer De Bruin, secretaris der Gewestelijke
Landstormcommissie, hield de feestrede en gaf een

treffelijksten en edelsten man hield op de gan-
sche wereld, was haar boven alles dierbaar.

Één gevaar bedreigde hen. Dat waren de
boschbranden. Men had er gelukkig de laatste
jaren niet van gehoord, maar Watsman, hun
buurman, meende, dat de droogte van het laatste
jaar het gevaar groter maakte.

Anna trok er zich niet zooveel van aan. Wats-
man, een brave Schot, was een beetje zwaartil-
lend, en hij zag altijd dreigende wolken. Anna
laekte er om, maar haar man vatte het toch
ernstiger op.

Zijn omzichtigheid was groot; hij nam gemeen-
lijk zijn maatregelen vooraf om door een gevaar
niet verrast te worden, en toen hij op een zekere
morgen ver weg moest trekken, zei hij tot
zijn vrouw: „Luister nu, Anna! Als er een
boschbrand ontstaat, dan laat je alles in den
steek, en vlucht met de kinderen direct naar de
rivier!”

„'t Zal zoo'n vaart niet loopen man!”

„Doe, wat ik zeg!” was zijn antwoord.

Hij keek haar aan met een diep ernstigen blik
— stuitte hij weer op de oude eigenzinnigheid?
En zoo scheidden zij.

Het werd een heete dag, maar Anna merkte
er niet veel van, druk in de weer als zij was
in haar huishoudelijk werk. Het was tien uur
in den voormiddag, toen Fred, haar oudste jon-
gen, die naar 't land was geweest, zeide: „Moeder!
Ik ruik een brandlucht! En wat vliegt daar
toch door de lucht, moeder?”

De wind verhieft zich, en boven de toppen der
boemen zwierden verkoelde twijgen en bladeren
rond. De brandlucht werd sterker, en Anna ijde

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Als de New Edison speelt, hoort men
De Levende Stem en de
bezoeker vraagt fluisterend:
„WIE ZINGT DAAR?”

*Eigen Edison
is goudwaard.*

Wij noodigen U uit tot een bezoek
Kunstzaal EDISON
Lange Poten 15 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidschestr. 84

serie lichtbeelden, betrekking hebbende op het leven,
etc. aan het Oost- en Westfront tijdens den grooten
Europeeschen oorlog. Ook werd vertoond wat
Duitsland zoo al aan de geallieerden moest afstaan
als: treinen, booten, tanks, vliegtuigen, dokken, enz.
De heer L. Loos van Meppel gaf verschillende
voordrachten, ernst en luim, die wel in den smaak
vielen.

De heer A. G. Dekker sloot de bijeenkomst met een
woord van dank, 't Was een mooie avond.

LEMMER.

De Landstormcommissie in Friesland heeft ons
hier 26 Febr. 'n schoonen en leerzamen avond bereid.
Nadat de Burg. de Edelachtbare Heer H. Pollema,
het doel der vergadering had uiteengezet en met ge-
bed geopend had, werd eerst het woord gevoerd door
den korpscommandant baron van Welderen Rengers,
welke sprak over inrichting, organisatie en werk-
zaamheden van den motordienst. De veldprediker ds.
Bootsma, beantwoordde de vraag, of het nog wel
noodig is, om voor den B.V.L. te propageeren, gezien
de totale mislukking der revolutie in 1918. Spr.
zegt, dat het revolutievuur nog altijd smeult, en be-
wijst uit de practijk, dat er overal nog haarden zijn,
die bij de geringste aanleiding in vlam slaan. Hij
wekt daarom op tot paraatheid en trouw, en onze

baar een naburigen heuvel, om er een vrijer uit-
zicht te hebben.

In het Oosten was de lucht verduisterd door
zware rookwolken, die zich als een grauwe dood-
wade over het onmetelijke oerwoud uitbreidden.
Een dof geknetter werd gehoord als van droge
takkebrossen in een vuuroven, en die dreigende
reuzenwolk naderde... zij naderde...

De lucht werd zwoel, tot stikkens toe. Men
hoorde het breken van takken; het was het op-
gejaagde wild, dat in den hartstochtelijken drang
van het zelfbehoud in woeste vaart door bos-
schen en kreupelhout heenbrak, om de rivier te
bereiken.

Een oogenblik liet de wakkere huisvrouw de
handen slap langs het lijf vallen. Zij dacht aan
haar man; aan zijn ernstigen raad, indien er een
boschbrand mocht woeden.

Naar de rivier! had hij gezegd. Het wild van
't oerwoud wees haar den weg — naar het Wes-
ten. Zij was den heuvel afgedaald, maar nu be-
klom zij hem weer, en den vinger vochtig ma-
kend, strekte zij hem omhoog.

Fred stond naast haar, met grooten ernst al
hare gebaren bespiedend.

De moeder slaakte een zachten juichkreet.

„De wind is gekeerd,” zeide ze: „het groote
gevaar gaat voorbij.”

„Weet u 't zeker, moeder?”

Fred werd het evenbeeld van haar man; hij
moest zekerheid hebben. Op den heuvel stond
een reuzenboom; hij klom er vastberaden in, tot
in de kruin, en toen hij terug kwam, stond zijn
gelaat nog ernstiger dan daar straks.

Hij zocht zijn moeder. Ze stond bij de kadde

wo
hav
of
zal
lig
bec
we
blij
die
ric
tijd
me
kra
op
die
L.C

Be
dere
nie
E
lang
stor
korp
weg
stor
len
Zi
de I
O
licht
ken

LEC

Zi
Du
Lan
H
mag
slecl
vast
welk
vrij
mag
van

De
maal
wape
uitga
elk a

De
dend
stella
inzie
kwee
over
den
Hied
sem,
de
Aug
Vad
daar
— w
Be
hetw
hij
gaat
verst
daad
houd
indie
heel
voor
recht
weer
V
zoov
ande
van
med
het l
hede
verr
de
buit
seer
He
Stati

Op
missi
v. Pe
te re
nogn
L. aa

plicht te kennen in 't steunen van 't door God ingestelde gezag. De film die hierna vertoond werd over de oefeningen van leger en vloot was zeer interessant, eveneens die van de betoogingen te Leeuwarden en Sneek. Gesproken werd hierna nog door Aalmoezenier Elbersen over 't medeleven van de Koningin met de soldaten, terwijl door den heer Heukels gewezen werd op de onzinnigheid van de anti-militaristen.

De Burgem. sprak als voorz. nog een kort slotwoord en ging in dankgebed voor. Het Geref. kerkgebouw was flink bezet. Na de vergadering gaven zich enkelen op voor den den Vrijwilligen Landstorm. Over eenige dagen zal in een nieuwe vergadering de begonnen actie worden voortgezet.

aardige film van mooi Friesland. De Leger- en Vlootfilm werd toegelicht door Kapitein Linden van 's Gravenhage, terwijl de Eerw. Heer Aalmoezenier, Kapelaan Elbersen en ds. Botma intusschen nog het woord voerden. De heer Heukels, propagandist van den B. V. L., sprak nog een pittig slotwoord.

Limburgsche Jagers

Vergadering met Plaatselijke Leaders.

Op 25, 27 en 28 Maart j.l. hebben te Roermond, Venlo en Valkenburg de jaarlijksche vergaderingen plaats gehad van den korpscommandant der Limb. Jagers en den Secretaris der Gew. Landstorm-

DE VOORBEREIDING VAN DEN LANDDAG TE DELDEN.

De Regelings-commissie op het landgoed „Twickel” van Baron Van Heeckeren van Wassenaar. In het midden Majoor Tucker en de Heer L. A. M. Bruggeman.

WORKUM.

25 Febr. werd alhier in het lokaal „Rehoboth” een propaganda-avond gehouden van den (B)ijzonderen (V)rijwilligen (L)andstorm. Nadat deze bijeenkomst door den Voorzitter van het plaatselijk Landstorm-Comité, den Burgemeester, was geopend, werden achtereenvolgens na het zingen van het Frysk Folksliet, afgedraaid de mooie Leger- en Vlootfilm in 4 gedeelten, de betooging op het Malieveld te 's Hage in November 1918, de opnamen van het Koninklijk bezoek aan Leeuwarden en Sneek in September 1925, een film, betreffende den watersnood en de

schapen, een groote kudde, die daar straks in den veestal was teruggekeerd, blatend van dorst.

„De wind is weer in den ouden hoek,” zeide hij; „t is een vuurzee, moeder, één vuurzee, en ze nadert in razende vaart.”

Hij drenkte de schapen. Toen vluchtten de dieren weg, achter het wild aan, al maar naar het Westen.

De huismoeder overzag de behuizing, de woning, de wagenloods, de gevulde schuren, de vrucht van veel arbeid, en zou dit alles moeten worden prijsgegeven aan het vernielende vuur?

De kinderen speelden argeloos in een grooten diepen kuil vlak bij huis. Uit den stal kwam het klagelijk geloei der melkkoe, en voor haar voeten viel doodvermoed een groote vogel neer.

Toen zei de moeder: „We moeten vluchten, Fred.”

„Het is te laat, moeder!” antwoordde de jongen; „wij zijn omsingeld door het vuur.”

Te laat! Vreeselijk woord! Haar man had haar gewaarschuwd, maar zij had getalmd, geaarzeld; en nu werden zij omsingeld door den vlammenwolf, vreeselijker nog dan de waterwolf.

Zwaar hing de rook neer; en uit de verte kwam een helsch rumoer — dat was de vlammenwolf, die brullend van kracht, het oerwoud deed opgaan in lichtelaai. Hij naderde... hij naderde... En deze rampzalige huisvrouw de handen als een drenkeling boven haar hoofd zamen slaande, riep met een kreet vol ontzetting in haar volslagen radeloosheid: „Ik ben de schuld van alles! Arme wurmen van kinderen! Je moet sterven om de eigenzinnigheid van je moeder!”

De kinderen hoorden dien kreet; ze vermoed-

commissie met de leiders en instructeur der plaatselijke landstorm-afdeelingen.

Nog meer dan in 1925 waren deze vergaderingen bezocht, in totaal waren ongeveer 100 leiders en instructeurs aanwezig.

De schietoefeningen, de schietwedstrijden en allerlei aangelegenheden van huishoudelijken aard stonden ter bespreking op het programma.

In Helden, Valkenburg en Roermond zullen nieuwe afdelingen worden opgericht.

Evenals vorige jaren heerschte op deze vesloten bijeenkomsten veel animo en ambitie, en een bijzonder goede geest.

den, dat er iets ontzaglijks te gebeuren stond, en vol angst, als de kiekens bij de klokken, zoo schuilden zij bijeen bij een moeder, die hen niet helpen kon.

„Moeder!” zei Fred toen: „we zullen 't vuur door vuur bestrijden!”

Watsman had er hem eens van verteld, hoe de kolonisten, als er geen andere uitweg meer was, de hofstede afstookten, om ruimte te hebben, een afgebrand terrein, als de vlammenwolf hen wilde bespringen.

Toen herkreeg de moeder haar tegenwoordigheid van geest. Zij aarzelde niet; zij stak zelf haar huis in brand; het vuur sloeg onmiddellijk over naar de loodsen en schuren, en niets dan de melkkoe bleef over.

Zware donderslagen werden gehoord. Zij werden al geweldiger; het waren de stervenskreten waarmee de reuzen van het oerwoud, bezwijkend onder de vurige klauwen van den vlammenwolf, afscheid namen van het schoone leven.

„Nu komt hij!” zei de moeder.

De kring van het vuur werd al enger; het was de omsingeling. Maar de moederliefde, die haar kostbare bezittingen met een vastberaden gebaar tot puin had zien verbranden, had nog iets kostbaarders — het waren hare zes kinderen. En zij zou ze verdedigen met den heldenmoed der moedertrouw....

„Vul de kuipen, de emmers met water!” riep ze, en Fred vulde ze.

Hij begreep zijn moeder aanstonds, en toen al het vaatwerk was gevuld, zocht hij reeds zeildoek, zakken en balen bijeen. Hij stopte ze in de kuipen, in de emmers, dat ze dropen van water.

Communistische Actie.

In het bijzonder in Ned.-Indië. — Een Intern. Communistische Conferentie te Amsterdam. — Onder valsche namen.

Naar de berichtgever van het H b l d. te Berlijn van welingelichte zijde verneemt, heeft de Exécutieve van de Derde Internationale te Moskou besloten een intensieve communistische propaganda-actie in Nederland, in de Scandinavische landen en in het bijzonder in Ned.-Indië te beginnen. In verband hiermede zijn Maandag j.l. vier leden van de Derde Internationale, te weten Waldemar Dopot, de nieuwe secretaris-generaal van de Derde Internationale, Eugen Ullrich, de leider van de sectie Holland, David Kagan, verantwoordelijk lid van de centrale communistische partij en Henrich Groga, leider van de sectie Ned.-Indië met den express van Berlijn naar Amsterdam vertrokken. Zij reizen onder valschen naam en geven voor leden van de Russische Handelsafdeeling te zijn. Dopot reist onder den naam Boguslawski, Ullrich onder den naam Lugoowski en ook Groga reist onder een schuilnaam.

Gedurende de Paaschdagen z. te Amsterdam een internationale communistische conferentie worden gehouden, waaraan vertegenwoordiger van de communistische partijen in Nederland, Zweden, Noorwegen, Denemarken, België en Frankrijk zullen deelnemen. Er zijn op het oogenblik reeds negen geëlegeerden van buitenlandsche communistische partijen te Amsterdam aangekomen, onder wie Schröder uit Zweden en Jörgensen uit Denemarken.

Dopot zal op deze conferentie in opdracht van de Exécutieve een overzicht van de internationale situatie geven en de bezwaren, die in de buitenlandse secties van de Derde Internationale veelal tegen den nieuwen koers bestaan, trachten te ontzenuwen. Voorts zal er een plan de campagne voor de groote propaganda-actie ontwikkeld worden.

De bedoelde conferentie zou aanvankelijk te Rotterdam worden gehouden, maar werd destijds uitgesteld. Dopot, Ullrich en Kagan bevinden zich op het oogenblik te Amsterdam. Groga is sloop gegaan naar Nederlandsch-Indië, om daar te lande de propagandacampagne te organiseren. Hij begeeft zich eerst naar Medan, waar eind April een conferentie met de leiders van het Indische communisme wordt gehouden. Begin Maart zijn reeds eenige andere leden van de bolsjewistische propaganda-centrale onder valsche namen en voorzien van een belangrijke som geld — men spreekt van 100,000 dollar — naar Bandoeng vertrokken, dat het centrum van de bolsjewistische propaganda in onze koloniën schijnt te zijn.

De kinderen daalden in een donkeren kuil; planken werden er overgelegd, en op deze planken natte zeilen. De koe werd er mee gedekt; de moeder en Fred, die boven bleven, huldten zich in natte balen.

Toen werd het nacht voor hun oogen, maar uit dien nacht rees de dag weer op: een dag van vuur en verwoesting. Het eiland werd verslonden door de zee van vuur; Anna's slapen begonnen te hameren; een wervelstorm van vlammen trok haar op een afstand voorbij. Toen zag ze niets meer....

Zij sloeg de oogen op. Ze lag in een stevige Schotsche bedstede, onder het gastvrij dak van Watsman en kon maar niet begrijpen, hoe ze daar was gekomen.

„Waar is mijn man?” was haar eerste vraag.

„Hier ben ik, mijn schat.”

Dat was de stem van haar man — mild en vol vreugde.

„Hoe is 't met de kinderen?”

„God is goed,” antwoordde die troostrijke stem; allen zijn gered.”

„Ik zie brandwonden in je gezicht,” zei ze: „o, mijn liefste man, kun je me vergeven?”

„Ik wil jou zeven honderd maal vergeven,” was zijn antwoord: „zon van mijn leven!”

Hij legde den arm om haar schouder, en zag haar teeder aan.

„Nu is alles goed,” zeide hij.

Toen weende zij om zoo groote liefde, en haar man weende ook in groote ontroering en onmetelijke vreugde om haar behoud.

L. PENNING.

UIT DE LEGERORDERS.

No. 395.

MOTORDIENSTBESCHIKKING.

Overplaatsing van verlof-officieren bij de schoolcompagnie van den motordienst.

Verlof-officieren van verschillende wapens kunnen door den Chef van den Generalen Staf, in overleg met den erbij betrokken divisiecommandant (C.-Lt. B.) of inspecteur worden overgeplaatst bij de Schoolcompagnie van den Motordienst.

Verlof-officieren, die voor een dergelijke overplaatsing in aanmerking wenschen te komen, richten daartoe, langs hiërarchieken weg, een schriftelijk verzoek aan den Chef van den Generalen Staf, die, ter beoordeeling van hunne geschiktheid voor den dienst, zoo noodig aan den Minister van Oorlog een voorstel doet, om belanghebbende gedurende zijn eerstvolgenden verplichten oefeningstermijn bij de Schoolcompagnie van den Motordienst onder de wapenen te doen komen.

De bij de Schoolcompagnie van den Motordienst overgeplaatste verlof-officieren verrichten in normale tijden hunne verplichte oefeningen bij die compagnie.

Verlof-officieren, herkomstig van andere wapens, die na 3 volbrachte herhalingsoefeningen bij den motordienst, blijkt geven, niet te voldoen aan de eischen, die aan officieren van den motordienst worden gesteld en zijn neergelegd in het Handboek van den Motordienst, worden op voorstel van den Commandant van de Schoolcompagnie voor den Motordienst door den Chef van den Generalen Staf teruggeplaatst bij het wapen, waarvan zij herkomstig zijn.

HULDIGING Mr. H. VERKOUTEREN.

Mr. H. Verkouteren, lid van de Eerste Kamer en voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Commissie Stelling van Amsterdam, is ter gelegenheid van zijn 70en verjaardag op bijzondere wijze gehuldigd.

In de zalen van Parkzicht te Amsterdam, welke met tal van bloemstukken o.a. van de Nationale Landstorm Commissie en de Gewest. Landstorm Commissie waren getooid, werden de jubilaris en Mevr. Verkouteren en familieleden binnengeleid door de leden van het dagelijksch bestuur van het Huldigings Comité.

Bij verhindering van den voorzitter van het comité, oud-minister Dr. J. Th. de Visser, wegens verblijf in het buitenland, trad de heer Jan ter Haar als woordvoerder op. Spreker huldigde den heer Verkouteren als journalist, als kerkmeester, als voorzitter van het college van regenten van gevangenen, als voorzitter van de Gew. Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam”, als lid van de Prov. Staten en als lid van de Eerste Kamer.

Tenslotte deelde spreker onder luide toejuichingen mede, dat de Koningin mr. H. Verkouteren benoemd heeft tot Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Eene opsomming te geven van de talrijke personen uit alle kringen die Mr. H. Verkouteren kwamen gelukwenschen is haast ondoenlijk. Onder hen, die ter receptie kwamen, merken wij op, oud-minister mr. Schokking, de heeren Snoeck Henkemans, het Eerste Kamerlid De Gijselaar, het Statenlid mr. Heerkens Thijssen, voorts talrijke leden van de rechtelijke macht, de president van de rechtbank, de officier van justitie, de raadsleden, de deken van de orde der advocaten, mr. C. Vissering, president der Nederlandsche Bank, prof. dr. Pont, voorzitter der Zuid-Afrikaansche Vereen., vertegenwoordigers van de studenten-organisaties van de Amsterdamsche pers, van de Tuchtunie, van het Schutterij-Museum, en verschillende raadsleden.

De Nationale Landstorm Commissie, die een prachtig bloemstuk had gezonden, werd bij verhindering van haren voorzitter, den heer L. F. Duymaer van Twist, vertegenwoordigd door den secretaris, den res. 1e luit. G. F. Boulogne, en den res. kapitein K. A. van Schelven, terwijl de Gewestelijke Landstorm Commissie vertegenwoordigd werd door den majoor C. de Veer, res. Kapitein K. L. Schell, res. Kapitein H. W. Duykers. Talrijke officieren van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam kwamen ter receptie.

Aan den intiem en maaltijd in het Paviljoen Vondelpark zaten des avonds met de heer en mevr. Verkouteren o.m. aan minister prof. Slotemaker de Bruine, oud-minister dr. Schokking en talrijke vrienden van mr. Verkouteren. De Gewestelijke Commissie werd daar

vertegenwoordigd door majoor C. de Veer en kapitein K. L. Schell.

Behalve minister Slotemaker de Bruine, oud-minister dr. Schokking en de heer Snoeck Henkemans voerden vele vrienden het woord.

Een onvergetelijke dag, zonder eenige wan-klank is het voor mr. H. Verkouteren geworden.

Ontelbaar waren de telegrammen en schriftelijke gelukwenschen, die binnenkamen.

ZES JAAR GELEDEN'S HEERENBERG, MAART 1920.

De gemobiliseerde Bijzondere Vrijwilligers.

KAMPEN.

1 Maart hielden de afdelingen Kampen, IJselmuiden en Wilsum van den Bijz. Vrijw. Landstorm en van den Vrijw. Landstorm Korps Motordienst een vergadering op de bovenzaal van het „College”.

Hierbij waren o.a. tegenwoordig de heer Fernhout, burgemeester van Kampen, de heer Meijer, burgemeester der gemeenten IJselmuiden en Wilsum, en de heer Van Vleuten, burgemeester van Zalk.

Wegens verhindering van den voorzitter der plaatselijke commissie stond de vergadering onder leiding van den heer W. de Vries, lid dezer commissie.

De heer De Vries heette in zijn openingswoord in 't bijzonder de burgemeesters welkom. Hunne aanwezigheid was voor spr. een blijk van waardeering hunnerzijds voor het Landstorm-Instituut, vooral nu men bij den watersnood van nabij kennis heeft kunnen nemen van de schitterende prestaties van het korps Motordienst.

Aan de mannen van dit korps, die zich toen bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt, bracht spreker warme hulde.

Na dit openingswoord werd door de aanwezigen staande het Wilhelmus gezongen.

Hierna was het woord aan den commandant van het korps Motordienst, den heer Gluijsteen, die zijn kranige mannen dank bracht voor de voorbeeldige en spontane wijze waarop ze bij de overstrooming hulp hadden verleend.

In 't bijzonder gold de dank de sergeanten Westerhof en Wolters. Voorts protesteerde spr. met klem tegen sommige uitlatingen, dat de leden van het korps uit winstbejag hunnen diensten zouden hebben aangeboden.

Vervolgens werden eenige lichtbeelden vertoond, betrekking hebbende op de hulpverlening van de afd. Kampen van den Motordienst bij den Watersnood te Dalfsen en Zalk. We zagen o.a. op het doek H.M. de Koningin bij hare inspectie van dit korps te Dalfsen in gesprek met den commandant, den heer Gluijsteen.

De bekende propagandist, de heer Jalink uit Apeldoorn, liet eenige lichtbeelden zien van landdagen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Toen een korps met het vaandel op 't doek werd gebracht, vroeg de heer Jalink, wanneer de Kamper afdeling door de burgerij een vaandel zal worden aangeboden.

De plaatselijke leider de Res, 1ste luitenant H. D. v. d. Kouwe, deed eenige mededeelingen van intern aard, o.a. met betrekking tot het Landstormblad.

Na de pauze sprak Majoor Ten Broecke Hoekstra van Den Haag over de Vaartuigendienst.

In een helder betoog toonde spr. het groote nut van dezen dienst aan en gaf tevens de groote voordelen aan voor hen, die er zich toe verbinden. In ons land zijn op 't oogenblik 67 afdelingen van den Vaartuigendienst opgericht. Spr. eindigde met een opwekking tot het aangaan eener verbintenis.

Laten we hopen, dat nu binnenkort een afdeling Kampen bij de reeds 67 bestaande zal worden gevoegd.

Voor de muzikale afwisseling had een aardig

strijke zorg gedragen, zoodat het geheel een nuttige en aangename avond is geworden.

De heer De Vries sloot de vergadering met een woord van dank aan allen, die tot het welslagen er van hadden medegewerkt.

BATHMEN.

15 Februari hield de sectie Bathmen van den Rijz. Vrijw. Landstorm haar jaarvergadering. De heer Hemminga, burgemeester van Bathmen, opende als voorzitter der plaatselijke commissie de bijeenkomst, in welk openingswoord hij o.a. memoreerde de hulp ook door den B.V.L. verleend tijdens den watersnood. Hij heet de aanwezigen, waaronder de heer F. Jalink, propagandist van den B.V.L., die hier hedenavond een lezing zou houden, welkom.

De heer Jalink, die hierna het woord verkreeg, roept den oorlog en de mobilisatie in herinnering en het belang voor het Nederlandsche volk, de geschiedenis, hieraan verbonden, vast te leggen om daaruit lessen te trekken voor de toekomst.

Op voorstel van burgemeester Hemminga werd besloten aan de Koninklijke familie een telegram te zenden ter gelukwensch met haar zilveren huwelijksfeest.

Een 5-tal oud-gemobiliseerden namen hierna een mobilisatiekruis in ontvangst.

De heer Jalink wakte nu op, tot een bezoek aan den op den 8en Mei a.s. te Delden te houden landdag, waar tevens de prijzen zullen worden uitgereikt van voren te houden schietwedstrijden, die te Zutphen, Deventer, Apeldoorn en Zwolle worden gehouden.

Waar in Bathmen — met zooveel schutters — de schietbaan is afgekeurd, leidt de heer Jalink een bespreking in betreffende een nieuw aan te leggen baan. Hij deelt mee, dat de leden van de sectie, Bathmen het grondwerk hiervoor kosteloos willen doen.

De heer H. Louwes en T. Koopman, F. Jeurlink en W. Bolderink worden aangewezen om uit te zien naar een geschikt terrein voor een nieuwe schietbaan.

SOMMELSDIJK.

Maandag 1 Maart 11. nam. 8 uur had in de Bewaarschool dezer gemeente de uitreiking plaats van het mobilisatiekruis aan de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die in de mobilisatiejaren onder de wapenen zijn geweest.

Hiertoe was overgekomen de Reservekapitein van den Nieuwenhuizen uit Hekelingen.

Hij opent de vergadering door de aanwezige leden hartelijk welkom te heeten, benevens de heeren L. J. den Hollander, J. van der Waal en Luitenant Schouwman, leden der gewestelijke Landstormcommissie. Het is hem zoo aangenaam, dat ook deze heeren tegenwoordig zijn, opdat er nog meerdere waarde bijgezet worde bij het uitreiken van het kruis. Het kruis is niet van zoo weinig beteekenis, neen, het is een waardevol teeken, Immers, het herinnert ons aan de oorlogsjaren, die achter ons liggen. Niet dat deze jaren zoo aangenaam waren voor land en volk, maar het kruis herinnert ons aan het lief en leed en alles wat ons is wedervaren gedurende het verblijf onder de wapenen. Het is ook niet te hopen, dat de leden van onzen landstorm moeten verschijnen om den binnenlandschen vijand te keeren, want dat zou revolutie beteekenen. Maar wanneer het onverhoopt mocht geschieden, dat ook gij weder onder de wapenen moest komen, en de regering zulks van u eischte, dan zouden wij gaarne ons stellen als één man rondom den troon van onze geliefde Landsvorstinne en haar met goed en bloed verdedigen. Juist dáárom zijn wij leden van den Buitengewoon Vrijwilligen Landstorm. Wij zijn de mannen op wien men in mogelijke voorkomende gevallen rekenen kan ter verdediging van ons geliefd Vorstenhuis en Vaderland.

De leden nu van den B.V.L., die tijdens de mobilisatiejaren den wapenrok gedragen hebben, ontvangen dit mobilisatiekruis kosteloos. Op het kruis staan de woorden: Mobilisatie, Vrede en Eer. Mobilisatie. De regering van Nederland heeft in 1914 zorg gedragen, dat Nederland werd gemobiliseerd. Zij heeft gezorgd dat het leger aan de grenzen gereed stond om den buitenlandschen vijand te keeren en alzoo haar neutraliteit te bewaren:

Vrede en eer. De mobilisatie heeft naast God onze vrede en eer bewaard. Eensgezind hebben wij geschaard gestaan rondom den troon van onze geliefde Oranje-vorstinne en met God's hulp ons land bewaard voor overstroming van andere legers. Veel critiek is op ons leger uitgebracht. Veel propaganda wordt gemaakt voor de ontwapening, maar indien er ontwapening komt, moet het een internationale worden. En dit is nog zeer ver weg. Misschien zal dit nimmer komen, aangezien de mensch, mensch is. Daarom zullen wij eensgezind geschaard staan rondom den troon van Hare Majesteit; het kruit droog houdende en het geweer bij den voet, opdat de leden van den B. V. L. bij mogelijke onheilen steeds gereed staan hun land te dienen en alzoo den vrede en de eer bewaren.

Spreker herinnert ook nog aan de mislukte staatsgreep van Troelstra, hoe het in die dagen gebleken is, welke liefde ons land nog bezat voor de edele Landsvrouw. Dat het bij ons blijve:

Oranje boven blijft de kreet,
In nood en dood, in lief en leed,
Geen and're ga daar boven
Dan waar wij God mee loven!

Voordat spreker overgaat tot het uitreiken van het mobilisatiekruis verzoekt hij de aanwezigen staande een driewerf hoera aan te heffen tot eer, liefde en trouw van H. M. en het Koninklijke Huis.

Uit volle borst werd dit door allen aangeheven.

Hierna gaat de kapitein over tot het uitreiken van het kruis, verzoekt den eigenaars het mobilisatiekruis in hooge eer te houden en hoopt dat dit ook evenals de overige gedenkteekenen van den B. V. L. een waardige plaats in ieders huis mag hebben.

Vervolgens gaat de vergadering in een huishoudelijke over.

De aanwezigen werden dezen avond getraceerd op sigaren.

LUCHTWACHTDIENST.

LAND VAN WEERT.

Uitreiking Gedenkplaten.

Onlangs had alhier de plechtige uitreiking plaats van de jubileumgedenkplaten, d. Vrijwilligen Landstormers aangeboden bij gelegenheid van het zilveren regeeringsjubileum van H. M. de Koningin.

De postcommandant de heer v. d. Venne verwelkomde luitenant Offermans, kringcommandant te Vught, die — bij verhindering van Jhr. Graafland — de platen uitreikte, waarbij hij een rede hield.

De heer v. d. Venne dankte met eenige hartelijke woorden. Men bleef daarna nog eenigen tijd gezellig bijeen.

ULRUM.

1 Maart is alhier de eerste schietwedstrijd in 't nieuwe jaar van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm weer gehouden. De prijzen werden behaald door: P. Bolt 1e prijs met 106/108 punten, M. de Boer 2e prijs met 102 punten, J. P. Lindemulder 3e prijs met 99 punten, v. d. Kijff 4e prijs met 99 punten, P. v. d. Velde 5e prijs met 98/105, T. Buikema 6e prijs met 95/96, J. Stoutmeijer 7e prijs met 95 punten, B. Rietema 8e prijs met 92 punten, B. Buikema 9e prijs met 91 punten. Verder werd besloten om in de 2e helft van Maart een feestelijke vergadering te houden en zou dan de „Leger- en Vlootfilm” worden vertoond.

LEEUWARDEN.

Gelijk op vele plaatsen elders in de provincie, had ook hier ter stede op 10 Maart in de Harmonie de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in Friesland een propaganda-vergadering belegd.

Een groot aantal personen was opgekomen; de Harmonie was goed bezet.

De heer S. Dijkstra opende met een woord van welkom, in 't bijzonder aan den Commissaris der Koningin, den Burgemeester van Leeuwarden, den Commandant van het Friesch Verband en mr. D. van Welderen baron Rengers, commandant van het Motorkorps.

Daarna is het woord aan baron Rengers, die kortelijk de beteekenis van het Motorkorps uiteenzet. Houden in geval van oorlog de verplichtingen voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op, voor het Motorkorps beginnen ze dan eigenlijk pas, en bestaan in de zorg voor het vervoer in den meest

uitgebreiden zin, Actief is de Motordienst o.a. opgetreden bij de stormramp en den watersnood. Een voordeel voor de leden van het motorkorps is de vrijstelling van herhalingsoefeningen.

Kapelaan H. Elberssen, aalmoezenier te Sneek, roept oude herinneringen wakker bij de landstormers, die in November 1918 met spreker pal mochten staan voor onze Koningin en legt den nadruk op het „Als 't moet!” Ook nu nog staan de Bijzondere Vrijwilligers dagelijks gereed ter bescherming van de Kroon.

Hierna komt op 't doek de film van de huldiging van het Oranjehuis op het Malieveld, die een duidelijk beeld geeft van de ontzaggelijke volksmenigten, daar aanwezig. De Leger en Vlootfilm geeft een goed overzicht van de inrichting van onze weermacht. Kapitein W. J. M. Linden geeft hierbij eenige toelichting en merkt op, dat ook bij het uitbreken der mobilisatie, de organisatie van ons leger wel goed was, maar de voorraden van alles te gering waren. Dit is thans veranderd en nu zijn we zoo ver, dat er absoluut geen reden meer is, om smalend over onze landverdediging te spreken, daar wij aan behoorlijke eischen, die aan een weermacht kunnen worden gesteld, ruim kunnen voldoen. Ook de Zeemacht is in de laatste jaren aanzienlijk versterkt en geeft reden tot bevrediging.

De heer L. Heukels van Veenwouden, propagandist van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, spreekt daarna eenige woorden en wijst er o.a. op, dat onze spreuk „Als 't moet!” spoedig zou veranderen in „het moet!” wanneer de B. V. L. ging verslappen, daar communist en anarchist dagelijks de groote volksmassa voeden met wrevel en verzet tegen landsbestuur en vorstenhuis. Daarna geeft de heer Heukels nog eenige toelichting bij de vertoening van de film van het bezoek der Koninklijke Familie aan Leeuwarden en Sneek. De watersnoodfilm demonstreert duidelijk van hoeveel nut onze weermacht bij groote rampen kan zijn.

Tot slot spreekt ds. P. Bootsma, veldpredikant te Zwolle, de aanwezigen toe. In gloedvolle bewoordingen resumeert spreker kortelings het hedenavond gehoorde en geziene en wekt nog eens op tot trouw aan Koningin en Vaderland. Met daverend applaus — waarmee de aanwezigen ook telkens de woorden van vorige sprekers bevestigden — wordt ook het woord van dezen spreker door de vergadering overgenomen.

HANTUM.

3 Maart j.l. had alhier de aangekondigde propaganda-vergadering plaats van den Bijz. Vrijw. Landstorm; afd. Westdongeradeel, waarbij de bekende Leger- en Vlootfilm vertoond werd. Zoals overal elders, was ook hier voor deze samenkomst buitengewoon veel belangstelling. Sommigen moesten zich met een staanplaatsje tevreden stellen. De leiding berustte bij den heer J. L. Oosterhoff, burgemeester dezer gemeente.

Kapitein Linden, de heer Heukels van Veenwouden en ds. Bootsma, legerpredikant, voerden het woord; evenals elders.

Zonder uitzondering was men vol lof voor hetgeen men gezien en gehoord had.

N.V. ATELIERS VOOR
EDELSMEED EN PENNINGKUNST
v.h.
KONINKLIJKE BEGEER
VOORSCHOTEN.

Firma J. G. MEIJER,

Groningen, 2 Merkten

Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK
van fl. —, f 1.50.
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 ets. verhooging.

Electrische Drukkerij C. Blommendaal
Z.-O. Buitensingel - 's-GRAVENHAGE - Tel. 70461

Levert al Uw drukwerk

voor Handel en Industrie.

Ingericht voor het vervaardigen van Muziek-drukwerk

NEDERLANDSCHE
KROON RIJWIELEN

„Stokvis-Fabrikat” worden uitsluitend vervaardigd van in elk opzicht betrouwbare materiaal. Verkrijgbaar in eenvoudige, zoowel als luxe-uitvoering.

R. S. STOKVIS & ZONEN
AMSTERDAM ROTTERDAM GRONINGEN

wo
ha
of
zal
lig
bet
we
bli
die
ric
tij
me
kre
op
die
L.C

B
dere
nie
E
lan
stor
kor
weg
stor
len
Z
de
O
licht
ken

LE

Z
Di
Lan
H
mag
slec
vast
wel
vrij
mag
van

D
maa
wap
uitg
elk

D
den
stell
inzi
kwe
over
den
heft
sem
de
Aug
Vad
daa
—
B
het
bij
gaal
vers
daa
hou
indi
heel
voor
rech
wee
V
zoo
and
van
me
het
hed
ver
de
buit
seer
H
Stat

O
miss
v. P
te r
nogr
L a

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE

ABONNEMENTSPRIJS
F. 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS
15 CENT.

Donkere uitzichten.

Het wordt langzamerhand meer en meer openbaar, dat ook het Fransche volk behoort tot de natiën, die den oorlog verloren hebben. Het wilde de een en dezelfde deur tegelijk dicht en open hebben.

Een zwak Duitschland, waartegen het veilig was.

Een economisch-sterk Duitschland, dat in staat zou zijn de vele milliarden schadeloosstelling op te brengen.

Thans beginnen de oogen open te gaan ten gevolge van de daling van de franc.

Langzaam maar zeker is deze gezakt op één zesde van haar oorspronkelijke waarde.

En al de vroegere bondgenooten laten de Fransche natie, die zich — men moge zeggen wat men wil — het kloekst van alle heeft gedragen, in den steek.

Maar als er niet spoedig betering komt, dan is het ernstig te vreezen, dat het Fransche volk tot z'n oude liefde — de revolutie — zal terugkeren.

De actie der communisten, aangewakkerd door het drijven der fascistten, wordt met den dag gevaarlijker.

In Engeland dreigt een omvangrijke kolepstaking. De regeering, die door groote rijks-subsidie het uitbreken van het gevaar telkens wist uit te stellen, kan dezen bijslag niet meer volhouden en zit met de handen in het haar.

Vroeg of laat zal dit sociale conflict moeten worden uitgevochten. Misschien uitgevochten.

Ook hier zitten de communisten op de loer en zijn de socialistten en radicalen tot wankelen gezind.

De leuze van „de besmetverklaring” doet weer oppeld.

Wij kennen haar 't best uit de dagen van de groote spoorwegstaking van 1903.

Toegepast op een klein conflict, gaf deze leuze toen aanleiding tot een snelle uitbreiding over geheel de linie.

In die dagen bleef het conflict nog beperkt tot binnen onze grenzen.

Thans wil men de Internationale Transportarbeiders-Federatie bij het Engelsche geschil betrekken en den strijd ook overbrengen naar andere landen.

En ook daar — en ook ten onzent — zitten de communisten gereed.

Italië is in het bezit van een dictator. Benito Mussolini. Evenbeeld van Napoleon Bonaparte.

Italië dankt dezen dwingeland aan den terreur der communisten en socialistten. Op het meest gevaarlijke moment kwam Mussolini met z'n fascistische zwarthemden tusschenbeide. De revolutionairen werden bewerkt met knuppels en kregen wonderolie te slikken. De terreur werd bedwongen.

Doch Mussolini gaat zijn Napoleontischen gang. Hij is de heerscher. Hij zal nu Italië groot maken. Als het kan door dreiging van de andere volken. Als hij het noodig vindt, door oorlog.

Het fatale van alle dictatuur, ook van die, welke een goede uitkomst heeft bereikt, is dat de dictator nooit zijn tijd gekomen acht, om te gaan.

Hij maakt, evenals Napoleon, zijn eigen volk ondergeschikt aan zijn heerschzucht.

Hij maakt hét ijdel en stort het dan in den krijg.

Ten onzent hebben de sociaal-democraten hun Paaschcongres weer achter den rug. Twee verschillende stemmen hebben wij er gehoord. Die van Albarda en die van Stenhuis.

Albarda juichte over de resultaten van den verkiezingsstrijd. Het ging goed met de S. D. A. P. Zoo moest worden doorgegaan, voorzichtig, niet al te haastig. Naar de socialistische maatschappij.

Stenhuis zong een geheel ander lied. Men kwam er zoo nooit. Wat men nu deed, was victorie kraaien bij elke verloren actie. De vuist moest worden gebald en als het oogenblik er was — en daarop moest niet weifelend worden gewacht — dan moest met alle kracht er op los worden geslagen.

De S. D. A. P. zal ons ten goede houden, dat wij het meest geluisterd hebben naar Stenhuis.

Op de anderen is altijd toepasselijk gebleken de mooie spreuk:

Wij zijn leiders,
Daarom volgen wij.

We denken aan 1903, 1918, aan Kerenski, aan de voorloepers van Bela Kun, aan MacDonald.

En houden de hand aan den uitbouw van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het verschil.

Wij hebben onmiddellijk stelling genomen tegen het fascisme. Niet om de revolutionairen te believen. Doch omdat het fascisme een vrucht is van een onwettigen bodem. Het wil, *buiten de regeering en de wet om*, den revolutionairen te lijf.

Dat wil de Landstorm niet. Deze stelt zich *ondergeschikt* aan wet en regeering.

Dat is het eenige houdbare, nationale standpunt in dezen.

Gelijk uit den regelmatigten groei van ons Instituut en uit het droevig verloop van de geheime fascisttenbeweging in ons land voldoende duidelijk blijkt.

Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst”

Benoemingen:

Bij Kon. Besluit is toegekend: met ingang van 1 Mei 1926 de titulaire rang van *luitenant-kolonel* aan de reserve-majoor voor speciale diensten *Dr. J. C. Eringaard, W. Zweerts de Jong* en *Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell*, allen van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst.

ZAANDAM.

Ds. J. A. de Vries. †

Van onzen Plaatselijk Leider te Zaandam, den heer H. Russelman ontvingen wij een hartelijk „In Memoriam” omtrent Ds. J. A. de Vries, overleden op 12 Maart 1926. Ds. De Vries was Voorzitter der Landstorm Commissie voor Zaandam en Koog-Zaandijk.

De ons toegezonden mededeelingen, wegens gebrek aan ruimte, samenvattende, merken wij op, dat met Ds. De Vries een getrouw predikant, een edel leven, en een warm voorstander van onze Landstormorganisatie is ten grave gedaald.

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

S. DIJSTRA. †

Plotseling is op 45 jarigen leeftijd overleden de secretaris van het Friesch Nationaal Landstorm-Comité, de Heer S. Dijkstra te Leeuwarden.

De Landstorm in Friesland betreurt in dit heengaan, het verlies van een groote kracht in haar organisatie en van den man, die naast den Eere-Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité, den Heer Mr. J. J. Croles, zulk een belangrijk aandeel heeft gehad in de regeling van de mobilisatie der Friesche Vrijwilligers van Nov. 1918. De heer S. Dijkstra was mede-directeur der Friesche Hypotheekbank Boaz, Voorzitter der a.r. kiesvereniging, oud-lid van den gemeenteraad en sedert 1923 lid van Gedeputeerde Staten van Friesland.

Ter erkenning van zijn verdiensten als secretaris van het Friesch Nationaal Landstorm-Comité is de Heer Dijkstra in Aug. 1922 benoemd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau.

Niet vergeten!

Jaarlijks komen van iedere lichteing een aantal afgeëxerceerde dienstplichtigen in de woonplaats van Uwe afdeeling met verlof thuis.

Waarom zoudt gij de bruikbaren onder deze „afzwaaiers” niet uitzoeken en uitnoodigen om toe te treden tot Uwe afdeeling?

Daar zijn óók achttienkaraats kerels bij!

Rubriek voor vragen omtrent den dienstplicht.

In vele gezinnen rijzen telkens vragen omtrent den dienstplicht.

Dikwijls pas als zoonlief den dienstplichtigen leeftijd bereikt heeft en opgeroepen wordt voor de loting, denkt men er aan, dat er ook nog zoiets als *grondwettelijke dienstplicht* bestaat en dan zitten velen met de moeilijkheden, welke hun betrekking of hun studie oplevert. Dan zoekt men voorlichting en weet niet het adres om die te verkrijgen.

De redactie van het Landstormblad, hiertoe in staat gesteld door hare militaire medewerkers, heeft daarom een Rubriek voor Vragen omtrent den dienstplicht ingesteld.

De beantwoording der ingekomen vragen zal, zoo noodig, per keerenden brief geschieden, waarom bij elke vraag een tien cents postzegel moet worden gevoegd.

Men zal derhalve niet een maand naar het antwoord behoeven uit te zien.

Landstormdagen

welke in 1926 zullen worden georganiseerd in de:

Landstorm Verbanden

Twente	8 Mei te Delden.
Stelling van Amsterdam	2 en 3 Juli te Amsterdam met Korpsschietwedstrijden.
Veluwzoom	3 Juni te 's-Heerenberg.
Vollenhove	10 Juni te Steenwijk.
Nieuwe Hollandsche Waterlinie	19 Juni te Hilversum.
Zuid-Holland: West	26 Juni te Delft.
Groningen	3 Juli te Paterswolde. (Waterdag).
Gouda	Aug. te Schoonhoven.
Dordrecht	? te Dordrecht.

MEDEDEELING.

Hetgeen wij in ons vorig nummer als onze verwachting uitspraken, belooft werkelijkheid te worden. Er zal een regeling worden getroffen om Bijzondere Vrijwilligers boven den dienstplichtigen leeftijd voor ons Instituut te kunnen behouden!

Leger- & Vlootfilm in Friesland en een reis naar Ameland.

Vijf en veertig malen vertoond in twee en veertig verschillende plaatsen (zelfs twee voorstellingen op één avond) en als slot zelfs met de films op reis naar Ameland om ook daar te doen zien, wat op den vasten wal de belangstelling vroeg van zoo menig een, wat door meer dan twintig duizend toeschouwers werd verwerkt, en waarover men maanden na data nog spreekt, een propaganda-middel in den vollen zin.

De Leger- en Vlootfilm, de film November 1918 op het Malieveld in Den Haag, de films betrekking hebbende op het Koninklijk bezoek aan Leeuwarden en Sneek in September 1925, deze hulpmiddelen zijn gebruikt om de belangstelling te wekken voor Neerland's weermacht, zoowel te land als te water, om ons opnieuw te bepalen bij het kloeke optreden van „onze mannen”, die toen de Troon van Oranje in 1918 een oogenblik in gevaar scheen, bij honderden naar de gevaarlijke punten zich begaven en zich daarna organiseerde tot in de duizenden films, die onze liefde voor Vorstenhuis en Vaderland deden vermeerderen, films, die er toe medewerkten dat honderden, ja duizenden, buiten de beweging van den B.V.L. staande, met belangstelling hoorden van de organisatie en zich toonden warme voorstanders te zijn van de zaak voor recht en orde, voor de handhaving van het wettig gezag, mede een warm hart bezittende voor den B.V.L., als (B)urcht (V)oor (L)andsvrouwe, en daarom (B)an (V)oorl (L)aksheid!

Naar Ameland! 5 April.

Maandagmorgen acht uur aan het station te Leeuwarden de bekende drukte van reizigers, die gaan of komen. En daaronder de heeren, die naar Ameland zullen gaan om twee propaganda-samenkomsten te houden voor den B.V.L., n.l. de heeren De Bootsma, leger-predikant van Zwolle (die om 5 uur in den morgen al op pad moest) en de heer Heukels, propagandist in Friesland, te Veenwouden.

De andere heeren waren helaas verhinderd. Buiten het station stond de heer Kessler, die op zoo menige plaats in Friesland met toestel en P. E. B. een prachtig beeld wist te geven en nu voor het eiland was aangezoekt, om zonder P. E. B., doch met hulpmotor, op doek te vertoonen, wat aller belangstelling trok.

De motor, de kisten en koffers waren ingeladen in een auto en weldra reed de chauffeur met drie heeren met hunne bagage buiten de stad Leeuwarden in de richting van Holwerd om daar aan het

einde der pier (midden in zee) de motorboot naar het eiland Ameland te bereiken.

De reis naar Ameland ging voorspoedig, de ontvangst op het eiland was hartelijk: de heeren Bolomey, burgemeester van Ameland en Oud, vertrouwensman op het eiland, waren aanwezig om de gasten te verwelkomen, en weldra zaten daar verschillende heeren in de serre van hôtel Hofker te Nes, Ameland, bijeen om de plannen te beramen voor den avond van 5 April te Hollum en 6 April te Nes (Ameland).

De avond te Hollum werd geleid door het hoofd der Bijzondere school, den heer A. Hamer: eene groote schare vulde het eeuwenoude kerkgebouw, de heeren Bootsma en Heukels spraken opwekkende en verklarende woorden, de „hulpmotor” draaide, dat het een lust was; de menigte kreeg een prachtig helder en stil beeld op het doek te zien. Het was voor het eerst, dat op Ameland een filmavond werd gegeven, en welvoldaan keerden allen weer naar de woning terug.

Het was al laat in den avond geworden, toen daar van Hollum naar Nes een drietal heeren per auto werden vervoerd...

Dinsdag 6 April. Op de havenhoofden van Nes groote bedrijvigheid, de boot is in aantocht, en aan boord zijn de officieren, die zullen medewerken tot het welslagen van de propaganda-samenkomst in de Ned. Herv. kerk te Nes Ameland op Dinsdagavond 6 April.

Inderdaad zijn aan boord de heeren Rengers, Feenstra, Bruinsma namens de afd. motorkorps en majoor Schutte met zijn adjudant, om tevens een bezoek te brengen aan de oefeningen van de klasse van het Vooroefeningsinstituut op het eiland.

Overdag ziet men aan de bevolking van het stille rustige Nes dat er aan den avond van den dag iets grootsch staat te gebeuren. Zooveel officieren!

Hier en daar zag men die heeren binnengaan, daar werden vrij zeker besprekingen gehouden... en af en toe waren het dorpsgenooten, die met de heeren van den vasten wal in druk gesprek waren.

Reeds lang voor den gestelden tijd was het kerkgebouw te Nes bezet en eene groote menigte, zat daar af te wachten de vertooning van Leger en Vlootfilm e.a.!

De leiding van den avond berustte bij den Edelachtbaren Heer Burgemeester Bolomey, die een kort woord van welkom sprak tot de vergadering, waarna Baron Rengers, Commandant afd. Motordienst in Friesland, eene uiteenzetting gaf van de zaak, waarom het ging.

De films werden vertoond, prachtig was ook het doek dezen avond; de heeren ds. Bootsma en Heukels spraken van de oude zaak: Nov. 1918; spraken van de organisatie en spraken van nieuwe dingen, van eene nieuwe organisatie op Ameland, onder leiding van den Edelachtbaren heer Burgemeester, de H.H. Oud, Hamer, Boelens de Jong e.a.

Het was een kostelijke avond en een topwezens!!

5 en 6 April waren voor de eiland-bewoners belangrijke data, immers het ging over een organisatie van duizenden ordelievende burgers, die als oud-militairen gereed staan het Wettig Gezag te steunen, den troon van Oranje te schragen, gereed om de Koninklijke Familie te beschermen tegen elk geweld, die Hooze Gasten, die in de Septembermaand persoonlijk Ameland bezochten en overnachtten in het Waterschapsgebouw!

5 en 6 April waren voor de heeren van den vasten wal aangename dagen: gul en gastvrij werden ze ontvangen en rondgeleid door de stille dorpsjes, door de vlakke velden, door de dennenbosschen naar het

zoo rustige Noordzeestrand, over de hoge duinenreeksen waarop gebouwd de talrijke houten villa's, die straks in de zomermaanden als verblijfplaats dienen zullen voor de talrijke vreemdelingen, die willen genieten van zonnearmte, zee- en dennenlicht en aan een rustig buitenverblijf den voorkeur geven.

Vreemdelingen, daar kunt ge aanschouwen de vele walvischkaken, als hekken of stekken gebruikt, daar kunt ge nog vinden de graven van de walvischvaarders uit 1600 en zooveel, daar zult ge diezelfde gastvrijheid genieten als Uw medestrijders voor de beweging van den Bijzonderen Vrijw. Landstorm!

Uit Zeeland.

MIDDELBURG.

Het doet den Bijz. Vrijw. Landstormafd. uit onze hoofdstad weer genoegens van zich te kunnen laten hooren, als blijk van gezondheid en energie in haar zoo nuttigen arbeid.

Als naar gebruik kwam de afdeling op 16 Maart j.l. in jaarvergadering bijeen.

Daar met kennisgeving onze voorzitter verhinderd was; werd de vergadering gepresideerd door den HoogEdelgestr. gep. Kolonel Umbgrove.

In een kort openingswoord heette de voorzitter allen hartelijk welkom en sprak zijn voldoening uit over de goede opkomst, zoowel van 't bestuur als van leden.

Het eerste punt van behandeling was de regeling der schietoefeningen voor den a.s. zomer en het vaststellen van den jaarlijkschen onderlingen schietwedstrijd.

Na alles te hebben geregeld stelde de voorzitter voor om, alvorens de agenda verder af te werken, het aangename met het nuttige te vereenigen en gaf enkele oogenblikken pauze.

Na de pauze werd het woord gegeven aan den prov. secr. den heer Laernoës uit Vlissingen, die zoo welwillend was geweest ons met zijn tegenwoordigheid te vereeren.

Volgens zijn gewoonte sprak hij de vergadering toe met enthousiasme, dat allen tot luisteren dwong.

In 't kort schetste hij ons de ervaringen, opgedaan als lid der deputatie van Zeeland, bij de bezichtiging van het geschenk, aangeboden door den B. V. L. aan H. M. de Koningin ter gelegenheid van Haar 25-jarig Huwelijksjubileum; vertelde ons alles wat hij had gezien, bracht dank aan allen, die mede hebben gewerkt om het voorgestelde plan zoo schitterend te doen slagen.

Als volbloed propagandist, spreekt hij nog een enkel woord van opwekking om altijd actief te zijn, om met ingespannen krachten te waken, dat de rust, vrede en welvaart moge blijven, waar wij als Bijz. Vrijw. Landstormers, met God's zegen, veel toe kunnen bijdragen als wij onze roeping en plicht bewust blijven. Wekt bijzonderlijk allen op tot medewerking, vooral onder de jonge mannen, om de afd. van Zeeland's hoofdstad tot nog meerderen groei en bloei te brengen, zoodat zij een schare van jonge krachtige mannen mag tellen waarmede te rekenen valt. Beveelt nogmaals met ernst het Landstormblad aan, om het trouw te lezen, maar ook zoo mogelijk tot ruimere bijdrage, totdat we tenslotte zoover komen, dat ons blad op eigen beenen kan staan.

Na een oogenblik van gedachtenwisseling neemt de voorzitter het woord en toont ons in 't kort aan de kracht, die uitgaat van den B. V. L. en bewijst zulks uit de historie der laatste jaren, doch wekt tevens op om die kracht nog te versterken, omdat de revolutionaire elementen nog altijd door hun propaganda, zoowel binnen onze grenzen als in onze Koloniën, met niets ontziende kracht en offers toenemen. Het parool, zoo eindigt spreker, is en blijft nog altijd „waakt”.

Daar intusschen de klok reeds elf uur aanwees, sprak de heer Laernoës nog een kort slotwoord van aanmoediging en eindigde met den wensch, dat de afd. Middelburg van harte moge blijven beëmen: Voor God, Nederland en Oranje.

Nadat de voorzitter den geachten spreker hartelijk dank had gebracht en de vergadering voor haar trouwe opkomst en medewerking tot het welslagen van dezen leerzamen avond, ging een ieder in dankbare en opgewekte stemming huis waarts.

De secr.-penn.:

PAUL VAN SLUIJS.

HET LANDSTORMBLAD

VAN APRIL 1926.

TWEDE BLAD.

Wat het beteekent geen vrij Volk te zijn

DOOR

Mr. J. L. BAKHUYZEN SCHULD.

Misschien is het wel eens goed te hooren, wat het beteekent in de praktijk, als een vreemd volk uw vrije natie als overwonnen gebied inlijft en wat de gevolgen kunnen zijn als men niet langer heer in eigen huis is.

Zooals men weet, werd reeds voor het vredesverdrag van St. Germain en wel in punt 9 van het program van President Wilson Zuid-Tyrol toegevoegd aan Italië, waarbij een Duitsche bevolking van 230.000 Tyrolers voortaan Italiaansch werd.

Door de bepalingen van voornoemd Vredesverdrag werd Oostenrijk teruggebracht tot een volk van 6 miljoen zielen, met het recht een leger van 30.000 man te onderhouden, terwijl Italië een bevolking heeft van 41 miljoen inwoners en voor de grootte van zijn leger geen beperkende bepalingen kent.

Het doel, waarvoor onder meer Italië in de Wereldoorlog ging, was om de Brennerpas als strategische Noordgrens te verkrijgen, maar in misschien wel zeven of acht veldslagen aan de Isonso mocht het den Italianen niet gelukken den Oostenrijkers — en wel speciaal hier den Tyrolers — hun land te ontrukken en hun doel te bereiken.

Door een latere, voor hen gelukkige, bijstandigheid, dat de oorlog door de geallieerden werd gewonnen, kregen de Italianen toch Zuid-Tyrol als wingewest aan zich toegewezen.

Hoewel zij dus hun doel hadden bereikt en van hun vroegeren vijand — Oostenrijk — niets meer te duchten hadden, hebben de Italianen toch Zuid-Tyrol sterk militair bezet om op deze wijze kracht bij te zetten aan hunne maatregelen en verordeningen, welke alleen ten doel hebben om den Tyrolers hunne nationaliteit geheel te ontnemen en hun een Italiaansche nationaliteit — die hen niet alleen vreemd, maar zelfs vijandig is — op te leggen.

Het geheele land werd in staat van beleg verklaard, waardoor dus de militaire autoriteiten het volledig gezag in handen kregen.

De oorspronkelijke namen werden veranderd in vreemde namen en dat niet alleen van de opschriften op openbare gebouwen, maar zelfs de plaatsnamen van het land, de districten en tot de kleinste dorpen toe.

Zelfs de geboortenamen en voornamen moeten nu een vreemd karakter dragen en mogen niet meer klinken als in den tijd, toen Tyrol nog een vrij land was.

De kinderen moeten op een vreemde school en in een vreemde taal hun onderwijs krijgen en zelfs eerbiedig de vlag groeten van de overwinnaars.

De afbeeldingen van de nationale helden van het land zijn overal verboden en worden vervangen door die van vreemde overheerschers.

Weet gij wat het beteekent steeds omringd te zijn door vreemde soldaten en de eigen landzonen weg te zien trekken om ergens ver weg in een vreemd en vijandig leger soldaat te worden?

Wat zoudt gij van dat alles zeggen als in ons land zoo iets zou gebeuren en wij zelfs in de kerken een vreemde taal zouden moeten hooren?

En elke overtreding, elk gering verzuim wordt zeer streng gestraft, zelfs met zware kerkerstraf.

En wanneer ons land niet zoo gelukkig buiten den oorlog ware gebleven en door een paraat leger en parate vloot het schenden van zijn grondgebied had weten te voorkomen, dan misschien zouden ook wij dergelijke toestanden in ons eigen land kennen en zouden ook wij onze vrijheid in ons vrije Holland moeten missen.

En wellicht kan het wel eens nuttig zijn om te vertellen wát daar een vrij volk, dat evenzeer aan zijn eigen nationaliteit en nationale goederen gehecht is als wij — Hollanders — moet verduren en dat kan ons slechts dankbaar stemmen voor het verstandige regeeringsbeleid gedurende

den oorlog en voor de werkelijke diensten, die leger en vloot ons bewezen hebben in de lange en dikwijls vervelende mobilisatiejaren.

Maar ook moet het voor ons Hollanders zijn een waarschuwing, een voorbeeld, om paraat te blijven, om zonder anderen te kwetsen tóch gereed en bereid te zijn om elke overheersching van vreemden, maar óók van een enkele kleine minderheidspartij in eigen land te kunnen verhinderen.

Door paraat te zijn en vooral door paraat te blijven moeten wij zorgen, dat niemand zulk een poging zal durven ondernemen met het vrije volk van Nederland.

De Landdag van den Bijz. Vrijw. Landstorm te Delden.

Het is ongeveer een maand geleden, dat in een uitvoerig artikel mededeelingen werden gedaan over den Landdag van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm op 8 Mei a.s. op het landgoed Twickel te Delden.

Sindsdien zijn de verschillende Commissiën aan het werk getogen en er moet geconstateerd worden, dat allerwege groote medewerking betoond is.

In het Eere-comité hebben zitting genomen: Mr. J. B. Kan, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw; L. A. van Royen, Minister van Oorlog; H. van der Vegte, Minister van Waterstaat; Mr. A. E. Baron van Voorst tot Voorst, Commissaris der Koningin in Overijssel; L. F. Dymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstormcommissie; G. W. Fris, Generaal-Majoor, Inspecteur van den Landstorm.

De Regelings-Commissie is nog uitgebreid met den 1sten luitenant van het Motorkorps J. Kleinver te Arnhem en den heer G. J. van Heek W.Hzn., commandant van de afdeeling Enschede van het Motorkorps.

Nader is door den HoogEdelGeb. Heer Baron v. Heeckeren van Wassenaar het terrein beschikbaar gesteld, waarop het vorige jaar de Landbouwtentoonstelling is gehouden. De Nederl. Seintoestellenfabriek te Hilversum zal een krachtige luidspreker opstellen, zoodat de te houden redevoeringen op de uiterste hoeken van het groote terrein zullen verstaanbaar zijn.

De Landdag zal geopend worden door den Voorzitter der Gewestelijke Commissie, Res. Majoor Tucker. Prof. Felix Otten van Zwolle en het lid der Tweede Kamer, oud-minister J. J. C. van Dijk zullen een rede uitspreken.

Zooals gemeld is zal de Landdag opgeluisterd worden door de deelname van de Gele Ridders uit Arnhem, de Huzaren uit Deventer en een Escadrille vliegtuigen. De Huzaren zullen o.m. hinderniswedstrijden houden. Voordat de oefeningen zullen aanvangen, heeft eerst een défilé plaats van de Gele Ridders, de Huzaren en het Motorkorps.

Voor de Motorwedstrijden bestaat ook groote belangstelling.

Concerten zullen worden gegeven door de Stafmuziek der Koloniale Reserve uit Nijmegen, „de Eendracht” van Hengelo en „Amicitia” van Delden, terwijl nog wordt overwogen een vierde muziekkorps te engageren.

Een twintigtal vrijwilligers uit Dedemsvaart zullen onder leiding van den luit. Visser een mooie stand uitvoeren. In gymnastische standen zullen de letters „Als 't moet,” worden uitgevoerd.

Voor een officieele gelegenheid voor het stallen van rijwielen, motoren en automobielen wordt gezorgd. Met de Ned. Spoorwegen zijn onderhandelingen gaande over vergemakkelijking van het vervoer. Er zullen tal van extra treinen van alle kanten worden ingelegd.

De schietwedstrijden, waarvan de prijsuitdeeling op den Landdag zal plaats vinden, worden op alle scherpbanen in het Twentsch Verband en op de aansluitende banen van de „Verbanden „De IJssel” en „de Veluwezoom” gehouden op 17 en 24 April en 1 Mei a.s.

Er hebben zich een groot getal declamateurs aangemeld.

Reeds mocht de Gewestelijke Commissie voor dezen wedstrijd van H.M. de Koningin-Moeder een groote bronzen Medaille ontvangen.

Maatregelen worden beraamd, om van den Landdag een film te doen opnemen.

BERICHT.

Van alle kanten komen de opgaven van Vrijwilligers, als abonné van ons Landstormblad, binnen.

Het vereischte aantal om ons Landstormblad een goede toekomst te waarborgen, is reeds dubbel aanwezig. Om een goede verzending te verzekeren, is een adresseermachine aangeschaft, om de duizenden adressen te verwerken. Uit de hand schrijven is niet meer mogelijk!

Intusschen vergt de reorganisatie al onze krachten.

Wij zullen volhouden, doch verzoeken een vriendelijk oordeel, indien hier of daar nog van een vergissing mocht blijken.

DE ADMINISTRATIE.

LANDDAG TE STEENWIJK

op het terrein van

RAMSWOERTHE

op 10 Juni 1926.

Voorloopig pogramma:

Muziek

van de Steenwijker Muziekvereniging „CRESENDO” en van de Tamboers en Pijpers der Koninkl. Ned. Marine.

Schiet- en andere wedstrijden

voor de Vrijwilligers van het verband „Vollenhove”, en leden Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst”.

Opening

door den Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Vollenhove”, den Weleerwaarden Zeerg. Heer Ds. G. HOFSTEDÉ van Blokzijl.

Sprekers:

Dr. J. TH. DE VISSER

Oud-Minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen

Prof. P. FELIX OTTEN O. P.

van Zwolle.

Wedstrijden Huzaren,

Colonne-Geweer

van een 20-tal onderofficieren van de 4de Infanteriebrigade te Arnhem.

Uitreiking der prijzen.

DES AVONDS:

concert; vertooning Leger- en Vlootfilm en

VUURWERK.

Landstormkorps Stelling van Amsterdam.

HERDENKING TIENJARIG BESTAAN.

Het tienjarig bestaan van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam zal in de maand Juni a.s. op eenvoudige wijze worden herdacht.

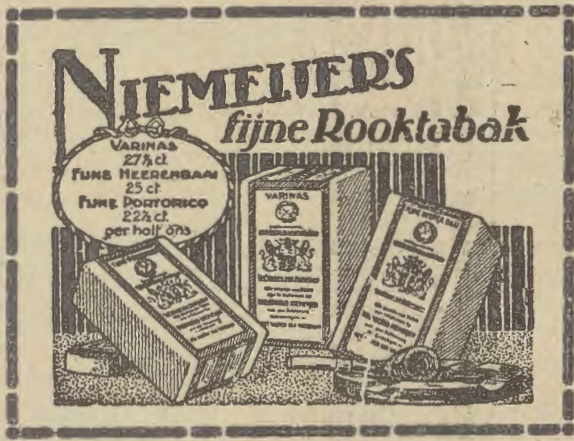
Tot dat doel worden in de maand Juni te Amsterdam gewestelijke schietwedstrijden gehouden, waaraan zal worden deelgenomen door af te vaardigen drietallen uit de verschillende plaatselijke afdelingen. In totaal hebben zich bereids 78 drietallen doen inschrijven, terwijl aan de personeele wedstrijden een driezendtal schutters hopen deel te nemen.

Teneinde de talrijke vrijwilligers voorts een aangenamen dag te bezorgen, zal op 2 en 3 Juli a.s. te Amsterdam worden opgevoerd het Nationaal Historisch Mobilisatie Zangspel „Je Maintiendrai”, samengesteld door den Kapitein A. Captijn, Commandant van het Landstormkorps „Nieuwe Hollandsche Waterlinie.”

Aan dit zangspel zullen 200 personen deelnemen, waarvan 50 van den Landstorm en 80 van de Amsterdamsche Oranjevereniging.

Een Uitvoerend Comité is samengesteld, bestaande uit de heeren Mr. H. Verkouteren, Majoor C. de Veer, S. Slooten, voorzitter Amsterdamsche Oranjevereniging, K. L. Schell, secr. Gew. Landst. Commissie, en J. H. Beylevelt, penningmeester van de Amsterdamsche Oranjevereniging.

Voor de schietwedstrijden zijn bereids door de verschillende plaatselijke afdelingen 45 prijzen beschikbaar gesteld, behalve de door de Nationale en Gewestelijke Commissie te verstrekken prijzen.

FEUILLETON.

Het Eiland van één Dag.

In den herfst van het jaar 1888 verscheen in de Duitse pers het volgende bericht.

„Een vulkanisch eiland.” „De bark Von Bismarck,” te Danzig thuis behoorend en kortelings na een langen zeetocht weer thuisgekomen, werd den 23sten Mei j.l. in de straat Soenda, niet ver van het eiland Krakatau, bekend door de vulkanische uitbarsting van 1883, een zeebeving gewaar, waarbij plotseling, hoogstens twee zeemijlen van het vaartuig verwijderd, een eiland boven den waterspiegel opdook. Terzelfder tijd viel de eerste stuurman Heinrich Rosenow door een toeval over boord. Men wierp hem een reddingsboei toe; het zeilschip werd bijgedraaid, en ettelijke minuten na het ongeval was een sloep te water gelaten. De roeiers zochten geruimen tijd naar den stuurman, maar vonden hem helaas niet zoodat aangenomen moet worden, dat hij aanstonds na de val in de diepte is weggezonden. De zeelieden zullen verstandig doen met in ten aangegeven omtrek scherp uit te kijken naar het nieuwe eiland, dat spoedig ook door andere schepen gerapporteerd zal worden.”

Het bericht was merkwaardig, doch niet buitengewoon, en eerst de ervaringen van den eersten stuurman, die er door een wonderbare lotsbeschikking het leven afbracht, zouden later in de beschaafde wereld in de hoogste mate de belangstelling wekken.

Geven wij den man zelven het woord!

Mijn naam is Heinrich Rosenow. Het was

BROEK OP LANGENDIJK.

Dinsdag 13 April hield de afd. van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar jaarvergadering in het café Borst onder voorzitterschap van burgemeester Slot. Deze heette o.m. welkom den Raad dezer gemeente en den heer Duymaer van Twist en luit. Boulogne, respectievelijk voorzitter en secretaris van de Nationale Landstorm-commissie, Kapt. de Wolf, Commandant en sergt.-maj. Oolders van het verband Alkmaar, benevens luit. van Sitteren. Ook sprak de Voorzitter een woord van dank aan den Gemeenteraad. Immers de Plaatselijke Overheid heeft gemeend deze kruisen te moeten bekostigen, wetende hoeveel door onze mannen gepresteerd is in de Mobilisatiejaren.

De heer Duymaer van Twist, hierna het woord verkrijgende, rekende het zich een bijzondere eer, dezen avond het mobilisatiekruis te mogen uitreiken.

Spr. herinnerde uitvoerig aan de donkere dagen van Aug. 1914 en de verdere geschiedenis der mobilisatie.

Nadat gezongen was de eerste twee coupletten van het „Wilhelmus”, werden onder hartelijke bewoordingen door den heer Duymaer van Twist de mobilisatiekruisen persoonlijk uitgereikt.

De voorzitter, burgemeester Slot sprak hierna een opwekkend woord tot allen, om zooveel mogelijk propaganda te maken voor den Bijz. Vrijw. Landstorm.

De heer Schelhaas, secretaris der afdeling deed een waarschuwing hooren om tegen revolutie op onze hoede te zijn.

Hierna werd door den heer K. Slot voorgesteld om als bewijs van trouw aan het Vorstenhuis te zingen het bekende vers: Wij willen Holland houën.

De Commandant der afdeling, de heer W. Giltjes, bracht verslag uit van de werkzaamheden over het afgelopen jaar, waarna medegedeeld werd, dat voor 1926 weer met marga wordt geschoten en wel 5 oefeningen, 1 plaatselijke wedstrijd en 1 verbandswedstrijd zullen worden gehouden, en dat er voor gezorgd zal worden, dat er te Bergen 1 maal met scherp geschoten mag worden.

Hierna sluiting der vergadering. Gezongen werd het eerste couplet van het „Wien Neerlands bloed”.

BUSSUM.

In de groote zaal van het St. Vitusgebouw werd 14 April een propaganda-avond gehouden voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Onder de aanwezigen bevonden zich o.m. Generaal Hanau en de garnizoenscommandant van Naarden, Overste Schaaap.

De voorzitter van het plaatselijk bestuur, Kapelaan Kemper, opende de bijeenkomst met enkele woorden van welkom tot de aanwezigen te richten, in het bijzonder tot de militaire autoriteiten. Voorts deelde hij mede, dat de secretaris van het bestuur, de heer

avond; sedert dagen had er een groote windstilte geheerscht. Ik leunde zijwend tegen de verschansing; het avondrood verbleekte, en snel viel de duisternis in. Uit mijn mijmeringen werd ik gewekt door een kreet van verrassing. Het was de man aan 't roer; hij wees met de hand naar den nok van de gaffel, waar een St. Elmusvuur, ook wel een stalkaarsje genoemd, zichtbaar werd.

„Nu is de wind op komst, stuurman!” riep de roerganger.

„'t Is te hopen,” was mijn antwoord.

Dit zeggend, verdween het schijnsel. Ik zag het niet meer, en tuurde over de verschansing naar het donkere water waar een groote haai zich langzaam naar den boeg van het schip bewoog.

De roerganger had toch gelijk gehad. De slaphangende zeilen begonnen te kleppen, en ik riep de matrozen van mijn wacht aan de brassen, terwijl de kapitein naar boven kwam, om naar de lucht te zien. Rustig trok de bark haar spoor over den waterspiegel.

Het was een uur vóór middernacht, toen ik het dek onder mijn voeten plotseling yeelde beven. 't Geleek sprekend op het schudden van een planken kamervloer, als een zware wagenvracht voorbijhotst.

Ik ging naar 't stuur, en vroeg den roerganger, of hij niets had gevoeld.

„Ja wel,” was zijn antwoord; „'t was niet, of het schip een schok kreeg.”

En de man had de woorden nauwelijks over zijn lippen, of er volgde een nieuwe schok, sterker dan de eerste. Het scheen me toe, dat de kiel over een bank van losse steenpuin heen-schuurde; uit de kajuit klonk het geraas van neervallend glaswerk, dat in scherven brak.

Reyners, voor een avond beslag op deze films had weten te leggen en men hoopte, dat de vertooning daarvan ook hier een goede propaganda voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zou zijn, wier doel is de handhaving van het wettig gezag.

Hierna werd het woord verleend aan Kapitein Lindén. Deze schetste in korte trekken, hoe, men thans allerwege in bladen en geschriften het wettig gezag tracht te ondermijnen, niet alleen in het buitenland, maar ook in Nederland. Men tracht het gezag en daarmede ook het economisch leven onmogelijk te maken. In 1924 poogde men zelfs in ons leger onrust te verwekken door het verspreiden van onjuiste berichten over opstootjes en relletjes. Zelfs in een ambachtsschool in het Zuiden van ons land, werden bij jongens van 16 tot 17 jaar revolutionaire geschriften in beslag genomen. Toch zal het in ons land niet zoo gemakkelijk vallen revolutie te verwekken, omdat men een organisatie in het leven heeft geroepen, den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die in tijd van opstand voor de handhaving van het wettig gezag zal opkomen.

Na deze woorden werd eerst een film vertoond van de hulde, die men in November 1918 aan het koninklijk gezin bracht in de Maliebaan te 's-Gravenhage. Daarna werd de bekende Leger- en Vlootfilm op het Goek geprojecteerd.

Tenslotte zij nog vermeld, dat een strijkje met vroolijke muzieknnummers den avond opluisterde en daarvoor herhaaldelijk een welverdiend applaus ontving.

Tot besluit werd door alle aanwezigen gezamenlijk het Wilhelmus gedongen, waarna de voorzitter met dank aan den spreker en aan het strijkje de bijeenkomst sloot.

GOUDERAK.

Daar onze afdeling haar schietterrein kwijt geraakt was in den afgelopen winter, hield ze eerst onlangs haar plaatselijken wedstrijd.

Voor den aanvang werd er in een der lokalen van de O. L. School vergaderd, waar behalve de Plaatselijke Commissie en de leden, ook de Gewestelijke secretaris, de heer Mr. J. van Mechelen, uit Gouda, aanwezig was. Na eenige besprekingen, ook in verband met de reorganisatie van 't Landstormblad en het financiële verslag van den Secretaris, den heer B. Smalbil, werd overgegaan tot den wedstrijd, in de wagenmakerij van den heer K. G. Smid, die zich daartoe uitstekend leende en voor deze gelegenheid welwillend was afgestaan.

De uitslag was als volgt:

P. M. Beijen, 1e prijs met 91 punten; J. v. Vliet, 2e prijs met 82 punten; J. Matze, 3e prijs met 78 punten; K. Bouwman, 4e prijs met 77 punten; M. v. Herk, 5e prijs met 65 punten; F. van Schieveen, 6e prijs met 62 punten.

Vervolgens had de prijsuitdeeling plaats in de

De kapitein was naar bed gegaan en kwam in zijn nachtgewaad de kajuittrap ophollen.

„Wat was dat, stuurman?” vroeg hij.

„Vermoedelijk een zeebeving, kapitein, of we schoven langs een koraalklip.”

Het schietlood werd uitgeworpen; de heele lijn liep uit, zonder grond te raken. Al de matrozen waren aan dek verschenen; hun gelaat verried hun ontsteltnis, en een heesche stem riep: „Daar is het stalkaarsje ook weer.”

Het flikkerde thans op den nok van de bovenste marsra en joeg de zeelieden een huivering aan. Ze noemen 't het „doodenlicht”.

De oogen van den kapitein gingen onrustig rond.

„Ik ruik een zwaveldamp”, zeide hij; „wat mag er toch gaande zijn?”

Een zware, daverende donderslag gaf het antwoord. En tegelijkertijd steeg aan stuurboordzijde op een afstand, een geweldige, roode vuurzuil op. Ze verlichtte de zee; het zwerk nam een gele kleur aan; en bij dat ontzaglijk schijnsel werd het daghelder op het schip.

Twintig seconden duurde het natuurverschijnsel. Toen zakte de reusachtige vuurgarf ineen, en weer breidde de nacht zich uit over de zee, terwijl wij moeite hadden, onze opwinding te beheerschen.

„Wat ga je doen?” vroeg de kapitein aan mij.

Ik was op de verschansing gesprongen, om den omtrek beter op te nemen. Mij ver naar buiten strekkend, hield ik me aan het touwwerk vast, en toen is 't geschied.

Er kwam een zware, door de vulkanische uitbarsting veroorzaakt deining aanrollen. Het was een schrikwekkend hooge watermuur, die zijwend naderde. Het schip legde zich diep op zijde, en ik viel overboord.

O. L. School, waarna de heer Van Mechelen een woord van dank bracht aan alle leden voor hun steun op dezen avond en aan den Plaatselijken Leider, voor zijn werk in 't afgelopen jaar.

Tenslotte dankte de Voorzitter, de heer H. Bergman, den heer Van Mechelen voor zijn hulp aan onze afdeling bewezen en sloot de vergadering met den wensch uit te spreken, dat we ons in een steeds bloeiende afdeling mogen verheugen.

P. M. BEIJEN.

HENGELO (O.).

Na gedurende het winterhalfjaar geregeld met margapatronen te hebben geoefend, werd op 23 Maart j.l. in tegenwoordigheid van den heer Voorzitter van de Gewestelijke Commissie, res. majoor Tucker, en van den heer Voorzitter der Plaatselijke Commissie, res. luit. kolonel Meinster, een wedstrijd gehouden. Er werd met veel animo geschoten op een tweetal miniatuur kopschijven, welke telkens om de 5 seconden 5 seconden zichtbaar waren.

Nadat door den majoor Tucker, die tot zijn

spijt niet tot het einde kon blijven, eenige opwekkende woorden waren gesproken in verband met de schietoefeningen in het komende zomerhalfjaar, werden de prijzen onder een zeer geestige toespraak door den Voorzitter der Plaatselijke commissie, die bij alle gelegenheden toont den vrijwilligers een warm hart toe te dragen, uitgereikt.

R.-K. school een propaganda vergadering gehouden, waar de vrijwilligers en verschillende genodigden met hunne dames waren uitgenodigd. Aan de uitnodiging was door velen gevolg gegeven. Van de Gewestelijke commissie waren aanwezig de onvermoeide strijders voor onze zaak, de voorzitter en de secretaris de heeren res. majoor Tucker en Bruggeman, ter-

COMMUNISTISCHE VERZUCHTING.

De Kameraden: „Och, hadden wij... zulk een bekje voor de propaganda.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Als de New Edison speelt, hoort men De Levende Stem en de bezoeker vraagt fluisterend: „WIE ZINGT DAAR?”

Eigen Edison is goudwaard.

Wij nodigen U uit tot een bezoek
Kunstzaal EDISON
Lange Poten 15 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidschestrstraat 84

Had ik, door een hevigen schrik bevangen, het touw laten glippen? Ik weet het niet. Ik trachtte te roepen, maar de schrik had mijn spraakvermogen verlamd, en mijn angst voor den grooten haai, dien ik daar straks had gezien, was groot.

Daar ontdekte ik de reddingboei. Gode dank — het ongeval was bemerkt! Ik trek de boei over mijn hoofd, onder mijn armen, en hoorde het uitslaan van riemen, de sloep zocht mij...

Ik opende den mond, maar slechts een dof gerucht kwam over mijn lippen. De sloep verwijderde zich weer; zij legde aan bij de bark, en met ontzetting zag ik het schip, alle zeilen op, verder varen. Eenzaam, verlaten dreef ik daar op de onmetelijke zee...

Toen zag ik een vage massa. Daar straks had ik ze ook gezien, over de verschansing tuënd — was het drijvend zeewier? Of een pas ontstaan eiland?

Ik zwom erheen met alle kracht; phosphorische vonken teekenden mijn spoor, en ik dacht weer aan den reuzen haai. Zoo bereikte ik die geheimzinnige massa. Het was een rotsklip; de top van een onderzeesche steenformatie, die ongeveer twaalf voet boven den waterspiegel uitstak. Een zwakke damp steeg omhoog; ik hoorde aan het strand een plassende branding — het was het nieuwe eiland...

Ik voelde grond onder mijn voeten; ik waadde naar het eiland. De lucht was zoel; dunne zuilen damp stegen op uit den rotsgrond. Dat merkte ik nog: toen viel ik volkomen uitgeput neer aan den oever en viel in een diepen slaap.

Toen ik ontwaakte, stond de zon reeds hoog aan den hemel, en met een kreet vol verbazing rees ik op. De deining, door de zeebeving ontstaan, had mij in de kaken des doods geworpen

Na afloop werd door den heer Berfelo, in wiens zalen de wedstrijd werd gehouden, onder het genot van een sigaar en de gebruikelijke consumptie een radio-concert aangeboden.

Het geheel was weer een prettige avond en heeft weer het noodige bijgedragen om den band tusschen Gewestelijke en Plaatselijke commissie met de vrijwilligers nauwer aan te halen.

Op 8 April j.l. werd in de bioscoopzaal van de

— zou dit eiland, door diezelfde zeebeving geboren, mij terugvoeren naar de hoogten des levens?

Mijn oog speurde rond. Het was het oog van den eersten mensch, wiens voet op dit maagdelijk eiland rustte.

De oppervlakte was als een blanke eierschaal, dooraderd door smalle scheuren en greppels. Geen boom! geen struik! Maar midden op het kleine eiland verrees iets geweldigs...

Waakte ik, of was het een droom? Een vlucht zeevogels, azend op de doode visschen, die de slachtoffers der zeebeving waren geworden, vloog met luid gekrijsch heen boven mijn hoofd. Toen ging ik met een zonderlinge ontroering naar het reuzengevaarte, daar midden op 't eiland.

Het was een zeeschip, rustend op het eiland als in een droogdok. De fokkemast stond ver naar voren; de bezaansmast ver achterwaarts. Ook het staande want was nog aanwezig.

Het schip zag er uit, alsof het uit schelpen was gebouwd; ook het want en de masten waren door een zwaar schelpenkleed omhuld. Het vaartuig was nauwelijks tweemaal zoo lang als breed; sjomp en wijd welfde zich de boeg, terwijl het achterdek torenachtig was opgestuwd. Het schip had eeuwen in den schoot der zee gerust; het moest in den tijd van Columbus zijn gebouwd.

Maar dat schip kon mij niet redden, en staande bij dien romp, op dat cirkelvormige, zacht gewelfde eiland, dat aan het deksel van een grooten pot deed denken, terwijl mijn oogen den onmetelijken oceaan afspuurden, kwam er een droevig gevoel bij mij op, van God en menschen verlaten te zijn.

Honger en dorst begonnen mij te kwellen, maar op deze rots, die een damp uitwasemde als van vochtig hooi, was geen druppel drinkwater

wijl van de plaatselijke commissie aanwezig waren de voorzitter, res. luit. kolonel Meinster, de Burgemeester van Hengelo, mr. Tonckens, res. kapitein Stroink, en de heeren Rosingh, kapelaan de Jong, res. 1e luitenant Ekker, van Dalfsen en res. 1e luitenant Bathoorn.

Zooals gezegd had een groot aantal genodigden met hun dames aan de uitnodiging gevolg gegeven. Hiertoe bestond ook wel reden, daar

te bemachtigen. Ik vond echter in een spleet een dooden visch, twintig pond zwaar, waarmee ik ten minste mijn honger kon stillen.

Ik nam mijn mes en sneed een stuk uit zijn rug. Toen at ik en voelde mij versterkt. En ik legde den visch in de schaduw van het schip; op een plek, waar het water uit den buik van het vaartuig sijpelde, opdat hij versch zou blijven.

Maar mijn toestand was toch wanhopig op deze puinsteenbank, waarboven de zon gloeide met onbarmhartig geweld. Ik zou er moeten sterven van dorst, indien God zich niet over mij ontfermde, en opdat mijn hopeloze toestand mij niet krankzinnig zou maken, bood dat wonderbare schip, dat vier eeuwen in den oceaan had gerust, mij afleiding.

Ik begaf mij naar den overhangenden kant, waar mijn hand het boord kon bereiken. De schelpen waren glad en scherp; toch gelukte het mij spoedig, het dek te beklimmen.

Het gezicht was, om nooit te vergeten. Het was een tapijt van schelpen, waarop mijn voet rustte; groote en kleine, in honderden kleuren. Melkwitte koraalformaties groeiden tegen het want op naast andere onderzeesche veeltakkige plantdieren met schitterende kleuren. Daartusschen woekerde fluweelachtig mos en allerlei zeewier.

Dit overtrek van het dek was zoo dicht, dat ik niet kon ontdekken, of de luiken open of gesloten waren. Het was een zwaar, ijzersterk schelpenpantser, dat mij volstrekt belette, tot het ruim van het vaartuig door te dringen.

Ik zag wel aan den vorm, dat het een Spaansch of Portugeesch schip was geweest, maar welke schatten mochten er in dat ruim verborgen zijn! Misschien de kostbaarste goud- en zilverstaven! En van dat alles was ik nu de eigenaar! In eens een millionair...

dezen avond de bekende Leger- en Vlootfilm, door de Vereeniging „Ons Leger” ter beschikking gesteld, zou worden vertoond.

Om ruim half acht opende de kapitein Linden, die zoo welwillend was zich beschikbaar te stellen om de film, welke straks vertoond zou worden, te expliceeren met een korte inleiding de vergadering. Onder zeer veel belangstelling werd eerst vertoond de hulding van H. M. onze Koningin op het Malieveld te 's-Gravenhage met de vrijwilligers, die in November 1918 spontaan onder de wapenen waren gekomen, waarna de Leger- en Vlootfilm kwam, aangevuld door de prettige en dikwijls geestige explicatie van den kapitein Linden.

In de pauze nam de majoor Tucker het woord, die na de aanwezigen en speciaal den heer Burgemeester hartelijk te hebben bedankt voor hunne tegenwoordigheid, in een keurige rede het doel en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteenzette en de aanwezigen, voor zoover zij nog niet tot den B.V.L. behoorden, aan te sporen zich alsnog te verbinden. Ten slotte bedankte de Overste Meinster, nadat de film geheel vertoond was, de aanwezigen en bracht een woord van hulde aan den kapitein Linden over de aangename wijze, waarop hij de film had toegelicht.

KLAZIENAVEEN.

Zaterdagavond 16 Januari j.l. kwam de afd. Klazienaveen van den Bijz. Vrijw. Landstorm in feestvergadering bijeen. Afgevaardigden van de afd. Zwartemeer en Borger-Oosterveld, waren mede tegenwoordig.

Na opening door den voorzitter der Pl. Commissie, de heer H. Dippel, werden er enkele voordrachten ten beste gegeven, die zeer in den smaak vielen. Daarna hield de heer de Bruijn, Secr. Gew. Commissie een kernachtig betoog, waarin hij de hulpvaardigheid prees van de Landstormers, die zich bij den watersnood niet onbetuigd hadden gelaten.

Ook werden we nog verrast op een prachtige serie lichtbeelden; tafereelen uit Noorwegen, Zweden en van het Oostelijk front.

Ten slotte werden de cadeaux, behaald bij den schietwedstrijd, met een toepasselijk woord van den voorzitter, door deze uitgereikt. Een woord van dank brengen we hier aan de N. V. Philips tabak- en sigarettenfabriek te Maastricht voor de mooie serie Engelsche kunstplaten, die ze, als reclame, onze afdeling geschenken had.

Staande de vergadering werd voor het huldeblijk aan H. M. de Koningin op 7 Febr. a.s. gecollecteerd. Het was reeds laat, toen de voorz. het slotwoord uitsprak en allen zeer voldaan huiswaarts keerden.

De Pl. Leider,
VELSING.

En toch zoo bitter hulpbehoevend! Hoe gaarne zou ik al die schatten hebben gegeven voor één teug koel water, om mijn folterenden dorst te lesschen!

Het werd namiddag; met de koorts in mijn aderen keek ik rond, of er geen schip te ontdekken was; ik zag zelfs geen tip van een zeil. En de zon vlamde met onverdraaglijken gloed aan den westelijken hemel.

Ik klom van 't schip en sneed weer een stuk uit den visch. Voor 't oogenblik was 't een verkwikking, maar het zoute water begon mij in de keel te branden en vermeerderde mijn lijden. ...

De avond viel na den grenzenloos langen dag. Er streek een zachte koelte over het water, en een half dozijn haaien, die van den schrik waren bekomen, vertoonden zich in de buurt. Ik klom weer aan dek, en legde mij neer onder het balkonachtig uitstek van het achterdek.

Mijn lijden was vreeselijk, mijn keel scheen uit gloeiend ijzer te bestaan; het was een hel; de tong kleefde aan mijn gehemelte. Toen viel ik in een soort verdooving.

Toen ik mijn oogen opende, rees de zon juist op aan den smetteloos blauwen hemel, en toen ontdekte ik iets, dat mij een siddering van hoop door de ziel joeg.

Een zeil... Een brik...

Het schip lag in noordelijken koers, op geen halve zeemijl afstands; het had alle leizeilen staan. En met de uiterste krachtsinspanning op het hooge achterdek klauterend, zwaaide ik als een waanzinnige met mijn armen. Ook wilde ik roepen, schreeuwen, maar mijn stem begaf me. Het was mij onmogelijk, eenig geluid te geven.

Van die brik hing leven en dood af voor mij. Mijn koortsachtige oogen bleven er op gericht;

LANDDAG

voor de verbanden

Twente, de IJssel, en Veluwzoom
TE DELDEN

in de Twickelsche bosschen
op Zaterdag 8 Mei 1926.

PROGRAMMA:

11.15 Ontvangst der officieele personen door het Gemeentebestuur van Delden.

12.00 Opening van den landdag door een Concert van de Stafmuziek van de Koloniale Reserve van Nijmegen.

1.15 Openingswoord door den H.E. Gestr. Heer J. W. C. C. TUCKER, Res. Maj. der Infanterie, Voorzitter de Gewestelijke Landstormcommissie „Twente”.

Toespraak van den Voorzitter der Nationale Landstormcommissie, den H.E. Gestr. Heer L. F. DUJMAER VAN TWIST, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Rede van den H. E. Gestr. Heer J. J. C. VAN DIJK, Oud-Minister van Oorlog.

Rede van den Z. Ew. Hooggel. Heer Prof. FELIX OTTEN, O. P. Lid van de Gewestelijke Landstormcommissie „De IJssel” te Zwolle.

Toespraak en Uitreiking der Medailles en Prijzen van den Schietwedstrijd door den H. E. Gestr. Heer J. W. C. C. TUCKER.

3.— Uitvoering v. d. stand „Als 't Moet” door Vrijwilligers van de Compagnie Dedemsvaart van den B. V. L. onder leiding van den len Luit. VISSER.

3.15 DEFILÉ der deelnemende troepen en het Motorcorps, begeleid door de Stafmuziek der Koloniale Reserve en een detachement Tamboers en Pijpers van de Marine.

daar haalde ze de leischoot op van het groote zeil. De leizeilen werden weggenomen, en ze hield recht op het eiland aan. Ik was gered...

Het werd me te machtig. De naderende redding overstelpte mij. Ik knielde neer, waar ik stond, en vouwde de gloeiende handen.

„Vader in den hemel!” fluisterde ik: „mijn dank! mijn dank!”

Van de brik werd een roeiboort te water gelaten. Toen klauterde ik van het schip, maar zeeg van zwakte neer. Ik was echter aanstands weer overeind, en wankelde naar het strand.

Daar lag de boot aan; er bevonden zich drie matrozen in.

Een man aan de riemen stak mij de hand toe, terwijl de matrozen mij met de uiterste verbazing aanstaarden.

„Wie ben jij, maat?” vroegen ze, „en wat is dat hier voor een eiland?”

Het waren vaderlandsche klanken, maar ik kon niet antwoorden, en wees naar mijn mond. „Water!” fluisterde ik.

Ik werd vlug in de boot geholpen, en de matrozen roeiden met alle kracht terug naar de brik. Het was de „Caroline”.

De kapitein keek over de verschansing.

„We hebben hem, kapitein!” riepen de matrozen: „maar hij is half dood van dorst.”

„Daar is raad voor!” meende de gezagvoerder: „brengt den gast maar viug op het dek!”

Ik ontving een groot glas wijn, met water gemengd.

Hoe het smaakte! Hoe het verkwikte! Smekend keek ik den kapitein aan.

Hij glimlachte.

„Straks, maat!” zei hij op gullen zeemans- toon; „voorzichtig aan!”

Hij sprak tot mij als een dokter tot zijn

Aanvang der OEFENINGEN van de RIJDENDE ARTILLERIE (Gele Ridders) met artilleriebespanningen uit Arnhem en van de HUZAREN uit Deventer.

5.— MOTORWEDSTRIJDEN.

De verschillende toespraken en redevoeringen zullen door den Luidspreker versterkt over het geheele terrein hoorbaar zijn.

SEROOSKERKE.

Maandag 29 Maart hield de afd. van den Bijz. Vrijw. Landstorm haar jaarvergadering. De heer H. J. Versluis sprak een kort inleidend woord, heette alle landstormers welkom, in het bijzonder den heer Laernoës, uit Vlissingen.

De heer Laernoës, de leiding op zich nemend, sprak eenige hartelijke woorden. Op propagandistische wijze werd het doel en de betekenis van den Bijz. Vrijw. Landstorm besproken.

Hij deed tevens verslag van zijn reis naar Den Haag ter bezichtiging van het huldeblijk aangeboden aan H. M. de Koningin op haar zilveren huwelijksfeest, voor welk doel iedere landstormer zijn bijdrage gaf.

De avond werd voorts gezellig doorgebracht en er werd besloten, dat iedere landstormer een bijdrage van f 0.50 zou geven om zoo mogelijk dezen zomer een wedstrijd te organiseren.

Ten slotte sprak de plaatselijke leider, de heer J. Wondergem, de vergadering toe, waarop deze gesloten werd.

ETTEN.

Onder voorzitterschap van den burgemeester dezer gemeente had eenigen tijd geleden in de zaal van mej. de wed. C. Leijten-Aartsen, tramstation, de jaarvergadering plaats der afd. Etten en Leur van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De Zeereerw. heer Jos. van Genk, secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie, was ook ter vergadering aanwezig en sprak, zooals gewoonlijk, nog een hartelijk woordje tot onze landstormers.

Wegens vertrek van den Zeereerw. heer J. Brouwers, werd in diens plaats als geestelijk adviseur benoemd kapelaan Van Gastel, welke op deze jaarvergadering als zoodanig werd geïnstalleerd. Door den heer Sloots, commandant der afd., werd een keurig verslag uitgebracht over het jaar 1925.

Na afhandeling der agenda had de prijsuitreiking plaats van de gehouden schietwedstrijden.

Door den burgemeester werd voor het komende seizoen een prijs toegezegd voor het hoogst aantal punten.

patiënt. Een kwartier later ontving ik weer een glas wijn met water, toen voelde ik een blijde levenskracht mijn aderen doortintelen, en de stem keerde terug.

Een uur later ontving ik een krachtige soep, en nu moest ik den kapitein alles vertellen.

Hij schudde 't hoofd.

„'t Is miraculeus!” riep hij eenmaal en andermaal: „zoo iets heb ik in mijn leven nog niet gehoord.”

Maar toen begon de brave zeebonk onrustig te worden.

„Stuurman,” riep hij: „het zint me hier niet. Eaten we zien,” gauw uit deze wonderlijke buurt te komen — maak de leizeilen weer vast.

De kapitein nam mij mee naar zijn kajuit. Ik moest hem alles vertellen, en hij noteerde het, zich heimelijk verknèterend bij de gedachte aan het opzien, dat dit zeldzame avontuur zou geven.

Daar stak de stuurman zijn hoofd door de deur der kajuit.

„Kapitein! Het eiland is weer verdwenen.”

In groote verbazing gingen we naar 't dek, en nu zagen we 't met onze oogen, het eiland was geweest, breidden zich thans de golven uit van den Oceaan...

„Ik zag, hoe 't onderging,” zei de stuurman; het zonk weg als een baksteen.”

Ziedaar de ware geschiedenis van dit merkwaardige eiland. De bark „Vont Bismarck” zag het eiland voor t' eerst, en de brik „Caroline” zag het voor 't laatst.

Het was het eiland van één dag...

L. PENNING.

FILM-AVOND te Ameide en Tienhoven.

Op den 9en April heerschte er in het overigens zoo stille dorpje Ameide een ongewone drukte. Aanwezig waren daar de afdelingen Ameide, Tienhoven, Lexmond, Noordeloos, Nieuwpoort en Langerak. Groepjes mannen, die men niet kende, zag men er rondtrekken, op hun borst dragende een onbekend insigne met groote letters B.V.L. Groote aanplakbiljetten rood, wit en blauw gekleurd, waren hier en daar aangeplakt en nu was het niet langer een geheim, waarom de gezichten onzer mannen zoo vroolijk stonden. Ge zult wel hebben gemerkt, dat we hier te doen hebben met mannen van het ons bekende Anti-Revolutie Instituut, van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, samenwerkende onder de thans zoo langzamerhand bekende leuze „Als 't moet“.

Weet U wat de zaak was? Hier in dit vergeten oord zou komen spreken onze leider, de Hoogedigestrengste Heer L. F. Duymaer van Twist. Ieder, die maar iets weet van ons Instituut, snapt zeker wel, wat dit wil zeggen. Zoo uit de eerste hand de nieuwtjes te hooren, onze organisatie rakende.

Om half acht werd de vergadering geopend door den propagandist der Nat. Landstorm Commissie den heer A. Groenendijk van Rotterdam. Na allen hartelijk welkom te hebben geheeten en ieder zooveel mogelijk te hebben bedankt voor hunne aanwezigheid met natuurlijk een extra woordje voor onzen Kolonel en den Secretaris der Nationale Landstorm Commissie, den Heer G. F. Boulogne, krijgt na een korte inleiding van den bekenden Kapitein Linden, de heer Duymaer van Twist het woord. Neen, maar wat we daar hoorden tart elke beschrijving. Wist gij reeds, lezer, van ons orgaan, dat ge lid waart van zoo'n belangrijk instituut en dat zonder eenige betaling van contributie? Wat we daar hoorden, heeft elk, die nog niet was aangesloten, zeker wel bekeerd. De heer Duymaer van Twist vertelde zoo maar eventjes, dat onze organisatie bestaat uit zoo'n slordige 55.000 man en zoo georganiseerd, dat in tijd van Revolutie „Als het moet“, we zoo noodig vervoerd kunnen worden te water en te land door onze eigen menschen. We hoorden daar van een spoorwegdienst van menschen bij dat onderdeel werkzaam, van vaartuigendienst, ook weer bestaande uit deskundigen, van een zeer technische voorziening, waarbij bekwame vaklieden, maar ook ingenieurs aangesloten zijn om in tijd van Revolutie „Als het moet“ zich ter beschikking te stellen van het Wettig Gezag. Dat ons Instituut groeide in de breedte niet alleen, maar ook in de diepte. Ge snapt dat zeker wel, niet? Ge had onze mannen eens moeten zien glunderen, toen onze Voorzitter verder ging met te vertellen, dat ook in het Verband Dordrecht een Landdag zou worden gehouden en wel eind Augustus of begin September. Want dat geeft ook zoo'n gevoel van „Wij behooren bij elkaar“, als je daar op zoo'n landdag alle soorten menschen bij elkaar ziet. Arm en rijk, dik en dun, hoog en laag, maar toch allen gedragen door één gedachte „Als 't moet“ zich ter beschikking te stellen van het Wettig Gezag. Jongen ja, we zullen dien avond te Ameide niet zeer licht vergeten, vooral toen we bemerkten, dat de Burgemeester en de aanwezige wethouders en raadsleden zich zoo kostelijk amuseerden en er getuige van waren, dat zooveel mannen uit hunne gemeente als lid waren aangesloten bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Ik hoorde een der aanwezigen zeggen, dat we het volgend jaar wel meer teekenen van belangstelling zouden zien, als de gemeentekas maar eens toeliet om wat subsidie te geven. Maar dat is een onderwerp op zichzelf en dus daarover hier nu niet meer, hoewel het toch wel prettig is te hooren, hoe men zoo over je organisatie denkt en vooral als men een paar centen best kan gebruiken. Dus we zullen het onthouden en te zijner tijd onzen propagandist nog wel even herinneren aan wat we daar zoo vertrouwelijk hebben gehoord.

Een der aanwezigen uit Noordeloos schrijft dit: „Wat hebben wij landstormers van de Afdeling Noordeloos gisterenavond in Ameide genoten. Iedereen was er onderweg vol van. Natuurlijk over de mooie film maar nog veel meer over wat we te hooren kregen van onzen spreker Van Twist, jammer dat er niet meer waren uit Noordeloos, vooral die nog niet aangesloten zijn, omdat ze zelf niet weten waarom“.

Ja toch nog iets moet ik vertellen, anders is het niet af. Even voor den aanvang der avond kwam een mijnheer zich ter vergadering voorstellen, (naam is mij ontgaan) en deelde mede dat hij op dezen avond in Ameide een bioscoopvoorstelling had, doch er aan toevoegde, dat, als hij had geweten, dat wij hier moesten vergaderen, hij niet zou gekomen zijn,

aangezien hij bang was, dat nu onze avond eene mislukking zou worden. Het is, zooals te verwachten was, een mislukking geworden, maar niet voor ons, doch voor de voorstelling die zoo heel toevallig (?) op dien avond daar werd gehouden. Het is toch ook niet prettig, althans niet voor tegenstanders, als ze zien de trouw en vriendschap, die in onze gelederen wordt aangetroffen. Moge het altijd zoo blijven. Rest me ten slotte een woord van warmen dank aan

NIEUW-NAMEN.

Op tweeden Paaschdag overleed alhier plotseling de Edelachtbare Heer C. F. de Deckere, Burgemeester der gemeente Clinge, tevens Eere-Voorzitter onzer afdeling.

Is dit afsterven een zware slag voor zijn geachte familie, en een groot verlies voor onze gemeente, niet minder verliest onze afdeling in hem een man, die hart had voor hare belangen.

HERDENKDAG VAN HET 10-JARIG BESTAAN VAN HET LANDSTORMKORPS „LIMBURGSCH E JAGERS“ OP 8 SEPTEMBER 1925. (Melickerheide nabij Roermond).

De autoriteiten begeven zich naar de Harmoniezaal te Roermond. Op den voorgrond: Zijne Excellentie J. M. J. H. Lambooy, de wederom opgetreden Minister van Oorlog, Generaal C. J. Snijders, Oud-Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, de Heer L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstormcommissie, Mgr. Dr. H. A. Poels, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie Limburg, daarachter de Commissaris der Koningin in Limburg Mr. E. O. Baron van Hövel tot Westerflier, en Zijne Excellentie M. G. E. Bongaerts, Oud-Minister van Waterstaat, de Heer Mr. Dr. W. R. J. Frowein, Voorzitter der Directie van de Staatsmijnen, de Heer O. M. E. Haffmans, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en Zijne Excellentie Mr. M. A. M. Waszink, v.m. Burgemeester van Heerlen, thans Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Foto N. Y. Vereenigde Fotobureaux, Amsterdam.

de heeren Duymaer van Twist en Boulogne, aan Kapitein Linden, onzen propagandist den heer Groenendijk, maar niet minder aan Burgemeester en Wethouders voor hunne tegenwoordigheid, aan de plaatselijke leiders uit Ameide en Tienhoven voor hun aandeel in het slagen van dezen avond en aan allen, die ons in de gelegenheid stelden zoo'n mooien avond in ons dorpje te mogen hebben.

Landstormers van De Alblaszardwaard en Vijfheerenlanden, laat ik niet mogen eindigen, zonder namens U aan onze leiders te hebben beloofd, dat we zullen aanpakken, om, wat God genadiglijk verhoede, „Als het moet“ paraat te zullen zijn, dat een beroep op ons nooit tevergeefs zal zijn, dat we ons woord gestand zullen doen, maar bovenal, dat we werkelijk ons best zullen doen om, wanneer en waar mogelijk, meer leden te winnen voor ons Instituut. Plaatselijk kunt ge een afdeling aantreffen en is dat niet zoo dan wordt het mer dan tijd, dat er een afdeling komt. Het algemeen adres is: Nationale Landstorm Commissie te Den Haag, Koninginweg 50. En nu aangepakt. Ingerukt, marsch.

LANGE RUIGE WEIDE.

De afd. van den B. V. L., die den laatsten tijd geen teken van leven meer gaf, zal, hopen we, weer uit haar asch verrijzen. De Pl. Commissie, die tot 3 leden was geslonken, is tot 7 aangevuld en bestaat thans uit de heeren H. Willigenburg, voorz.; A. de Kramer, Secr.; Dr. C. v. d. Berg, J. J. de Koning, A. C. de Wit, Z. v. Ingen en F. W. Oskam.

Vrijdag 26 Maart werd een propagandavergadering belegd, waar de Welged. Gestr. Heer Luitenant v. Mechelen optrad, om het doel van den B. V. L. uiteen te zetten. 't Gevolg was, dat eenige nieuwe leden toetraden en verschillende abonnementen op het Landstormblad werden verkregen. Tot plaatselijk leider werd benoemd de heer H. W. de Kramer.

Zoo spoedig mogelijk zullen nu de schietoefeningen beginnen.

En nu volhardende mannen!

Nooit werd tevergeefs een beroep gedaan op zijn zedelijken of stoffelijken steun.

Steeds stelde hij het meeste belang in den bloei onzer afdeling en waren er moeilijkheden te overwinnen, hij rustte niet vóór alles naar ieders genoegen was geregeld.

Het is daarom dan ook, dat de gedachtenis van Burgemeester de Deckere bij de leden onzer afdeling steeds in dankbare herinnering zal blijven.

De Leider,
JOS. PRAET.

Nieuw-Namen, 7 April 1926.

BREDA.

Schietwedstrijden West-Brabantsch Verband van den Vrijw. Landstorm. Verbandwedstrijd 1925.

Onder voorzitterschap van den heer Van Drimmlen, burgemeester van Klundert, had te Breda een bijeenkomst van de Gewestelijke Landstorm-Commissie in West-Brabant plaats, na afloop waarvan eene bespreking werd gehouden met de plaatselijke leiders uit Breda en Bergen-op-Zoom e.o., welke bijeenkomst stond onder leiding van den Zeereerw. Heer Jos. van Genk uit Achtmaal, den bekenden secretaris-propagandist van den Bijz. Vrijw. Landstorm in West-Brabant. Na deze bijeenkomsten had in de R. K. Militairen Vereeniging de prijsuitreiking plaats aan de vrijwilligers, welke in den Verbandwedstrijd 1925 prijzen hadden behaald. De prijsuitreiking geschiedde door den commandant van het West-Brabantsch Verband, den kapitein P. M. W. Asselbergs. De uitslag was als volgt:

Verbandwedstrijden scherpe patr. no. 1 H. H. Officieren:

1e pr. kap. L. van Roosmalen, Breda, 2e pr. 1e luit. J. Witting, Teteringen, 3e pr. Kap. P. Asselbergs, Bergen op Zoom, 4e prijs luit. Commissaris, Rucphen.

Vrijwilligers: 1e prijs H. Soffers, Hoogerheide; 2e pr. H. Mallée, Breda; 3e pr. Jac. Vreeven, Bergen-op-Zoom; 4e pr. A. Vermeeren, Beek; 5e pr. H. van

Caam, Etten-Leur; 6e pr. A. van Tilborg, Bergen op Zoom; 7e pr. G. van Gils, Breda; 8e pr. A. Roels, Etten-Leur; 9e pr. A. Hopmans, Hoogerheide; 10 pr. P. Hellemonds, Ginneken; 11e pr. P. Antheunis, Bergen op Zoom; 12e pr. C. Hoekx, Hoogerheide; 13e pr. J. van Steen, Beek; 14e pr. J. Mijsbergen, Bergen op Zoom; 15e pr. J. Schrauwen, Rucphen; 16e pr. P. v. d. Brand, Ginneken; 17e pr. H. J. Maanders, Princenhage; 18e pr. J. Hendriks, Breda; 20e pr. F. van Nijntzen, Zundert; 21e pr. Chr. Soeters, Bergen op Boom; 22e pr. J. Boomaars, Bavel; 23e pr. M. van Tilburg, Bergen op Zoom; 24e pr. Alph. Michielsen, Hoogerheide; 25e pr. C. Wuijts, Breda, 26e pr. Ant. Martens, Ulvenhout; 27e pr. C. Boogards, Bavel.

Verbandwedstrijd Marga no. 7:

1e pr. P. Nijssen, Halsteren; 2e pr. Wih. Jansen Zevenb. Hoek; 3e pr. A. J. van Raamsdonk, Den Hout; 6e pr. Chr. Haanskorf, Zevenb. Hoek; 7e pr. Adr. van Meel, Den Hout; 8e pr. J. van Oerle, Den Hout; 9e pr. Jac. van Dongen, Den Hout; 10 pr. H. Krottje, Geertruidenberg; 11e pr. P. Broeders, Geertruidenberg; 12e pr. Corn. van Etten, Zevenb. Hoek; 13e pr. J. Verhoef, Den Hout; 14e pr. F. A. Kuipers, Zevenb. Hoek; 15e pr. A. Somers, Halsteren.

OUDEKERK a/d. AMSTEL.

Deze afdeling hield 15 Februari 1926, onder voorzitterschap van Burgemeester Straman, in café „De Oude Prins” een huishoudelijke vergadering.

Aanwezig waren de Leider en de plaatselijke commissie.

Kapitein Schell reikte de prijzen uit, behaald in de najaarswedstrijden, besprak het tegeltableau en het Landstormblad.

Deze vruchtbare avond, want er werden uit de kleine groep Landstormers die opgekomen waren, vele vragen gesteld, werd met hartelijke woorden door den Voorzitter gesloten.

M. v. d. HULST, Secretaris.

HENGELO (G.).

Woensdag 10 Maart trad voor onze afdeling op de propagandist van den B. V. L., de heer Jalink. Door het minder gunstige weer, was de opkomst niet groot. De leiding van de vergadering berustte bij Ds. J. Barbas, die na een kort openingswoord het woord gaf aan den heer Jalink. Deze gaf, voordat de film „Verleid door Bolsjewisme” vertoond werd, een kort resumée van den inhoud. Hierna kwam de film, welke door de aanwezigen met aandacht werd gevolgd. Als toegift kregen we nog een humoristisch nummer en daarna nog verschillende kiekken van hoofdpersonen en hoofdleiders uit de geschiedenis van den B. V. L. Na afloop nam nogmaals de heer Jalink het woord, die de aanwezigen bepaalde bij de noodzakelijkheid en de waarde van den B. V. L. en eindigde met de opwekking zich aan te sluiten.

Alles bij elkaar genomen was het voor de afdeling een goede avond. Met een enkel woord werd door Ds. Barbas nog gesproken over het jubileum van onze Vorstin en hij sprak de hoop uit, dat de band tusschen volk en Vorstenhuis steeds hecht mag blijven, waarna deze vergadering gesloten werd. K. S.

DELFT.

Vergadering op Zaterdag 1 Mei a.s. des avonds 8 uur in ons vergaderlokaal, achter de woning van den Burgemeester, Nieuwe Plantage, ter bespreking van de mogelijkheid of de afdeeling aan den Landdag, die gehouden wordt op 26 Juni te Delft, een werkzaam aandeel zou kunnen hebben. Bedoeld wordt een extra-nummer te geven door de Delftsche vrijwilligers.

De schietoefeningen met scherp vangen aan Dinsdagavond 4 Mei en worden verder gegeven den 1en en 3en Dinsdag van iedere maand, des avonds van 6½—8½ uur.

De Leider.

WINSUM-OBERGUM.

Door de goede zorgen van den kapitein D. de Jonge, secr. der gewestel. Landstorm-Comm. te Groningen, werd 23 Maart de 73e vertoening hier te lande van de Leger- en Vlootfilm gegeven voor de leden der afd. Winsum B. V. L., Burgerwacht en Luchtwachtpost, met hun resp. dames. De kapitein W. J. M. Linden te Den Haag, die een aangenaam causeur is, gaf daarbij een duidelijke explicatie. Voor de noodige afwisseling zorgde de Chr. Muziekveren. „De Bazuin”.

DE LIER.

De plaatselijke Landstormcommissie heeft Maandag 1 Maart j.l. een mooie propagandaavond georganiseerd. 't Overvolle Oude Kerkgebouw gaf voldoende blijk, dat de vorige vergadering, waarin 't 's-Gravenzandisch Gezelschap met zooveel succes „Als 't moet” heeft opgevoerd, voldoende belangstelling heeft gewekt.

Na 't openingswoord door den Voorzitter, hield 1e Luitenant Van Pelt een opwekkende rede om paraat te blijven tegenover de revolutiegeest in den lande. 't Gevaar hiervoor is niet denkbeeldig.

Hierna werden de mobilisatieherinneringskruisen door den Burgemeester en Luitenant Van Pelt op 't podium aan de leden van den Bijz. Vrijw. Landstorm uitgereikt; die in het tijdvak 1 Aug. 1914—Nov. 1918 in werkelijken dienst zijn geweest tot handhaving van onze onafhankelijkheid. Met de kruisen op de borst werden vervolgens twee coupletten van 't Wilhelmus staande gezongen.

De vergadering had verder een gezellig verloop, waarvan in 't algemeen mag worden vermeld, dat het een succesvolle avond is geweest, waarvoor alle medewerkers en medewerkerssteren welverdiende lof mag worden toegezwaaid.

De Leider,
C. VAN GEEST.

DELLEN.

De vergadering, op 23 Maart uitgeschreven door het gewestelijk Comité van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, is schitterend geslaagd. Na een uiteenzetting van majoor Tucker over het doel van den

Bijz. Vrijwilligen Landstorm, gaven zich ruim 40 personen op, meest behorende tot de jongere lichten.

DEDEMSVAART.

Woensdagavond 17 Maart had er in het Patronaatgebouw aan de Langewijk een vergadering plaats van de afdeeling Dedemsvaart van den B. V. L. Burgemeester Dotinga opende met een toepasselijk woord deze vergadering, heette allen hartelijk welkom en in 't bijzonder Pater Otten, uit Zwolle. De zaal was geheel bezet.

Daarna begon de redenaar, prof. F. Otten O. P., zijn talentvolle rede. Spr. gaf in krachtig gekozen woorden het doel en de werking van den B. V. L. aan. Spr. zette, met zijn bezielend woord, dat steeds met humor was doorspekt, uiteen, hoezeer de B. V. L. nog noodig is, ook nu nog na de revolutiedagen van 1918. Hoe de landstormers schouder aan schouder moeten staan om sterk te zijn, als eens een brutale minderheid naar de macht zou willen grijpen, om dan ons land, ons have en goed te beschermen en te verdedigen. Aan het eind van zijn gloedvolle rede, zoowel als onder de lezing viel spr. steeds een daverend applaus ten deel.

Na de pauze sprak de Res. Majoor Tucker de leden van den B. V. L. toe. Spr. drong aan op propaganda; trouw bezoeken der landdagen en schietwedstrijden en 't aanwerven van nieuwe leden. Daarna deelde spr. met een toepasselijk woord de gewonnen prijzen uit en sloot Burgemeester Dotinga dezen goed geslaagden avond met een bijzonder dankwoord aan Pater Otten voor zijn keurige rede.

VEENENDAAL.

De afd. Veenendaal van den Bijz. Vrijw. Landstorm hield 12 en 13 April 1926 alhier haar seizoenwedstrijd, waarvoor een prachtige collectie prijzen, w.o. een tweetal van de afd. Utrecht, beschikbaar was.

De uitslag van de schutters, die voor een prijs in aanmerking kwamen, was als volgt:

1e prijs H. v. d. Broek, 2e pr. G. v. d. Weerthof, 3e pr. Chr. van Rijswijk, 4e pr. G. Veldhuizen, 5e pr. Teunis Bolderman, 6e pr. O. J. Nannenbergh, 7e pr. G. Jansen, 8e pr. J. Levers, 9e pr. J. W. van Santen, 10e pr. J. van Schoonhoven, 11e pr. H. Kleijer, 12e pr. B. Stemerdink, 13e pr. A. H. van Welij, 14e pr. Herm. v. Schuppen, 15e pr. Pel Vermeer, terwijl de extra seizoenprijs werd gewonnen door J. Levers.

Vrije baan: hiervoor waren vijf prijzen beschikbaar gesteld en werden gewonnen door: 1e pr. A. H. van Welij, 2e H. Kleijer, 3e H. v. d. Broek, 4e O. J. Nannenbergh, 5e G. v. d. Weerthof.

Woensdagavond 14 April om 8 uur werden met een toepasselijk woord door den plaatselijken leider, den heer Herm. v. Schuppen in hotel Bijkerk, alhier, de prijzen uitgereikt, waarna de leden nog een uurtje gezellig bijeen bleven.

Lid v/d. B. V. L.
CHR. VAN RIJSWIJK.
Veenendaal.

N.V. ATELIERS VOOR
EDELMEED EN PENNINGKUNST
v.h.
KONINKLIJKE BEGEER
VOORSCHOTEN.

Firma J. G. MEIJER,
Groningen, 2 Markten

Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK
van fl. —, f 1.50,
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 cts. verhooging.

WERNER - DEN HAAG
TEL. 70900 EN 10970

GEEFT

TENTEN IN HUUR VAN DE KLEINSTE TOT DE GROOTSTE AFMETINGEN.

MAAR LEVERT OOK

VLAGGEN, WASCHZAKKEN,

DEKKLEEDEN MARQUISEN,

ETC. ETC. ETC.

NEDERLANDSCHE KROON RIJWIELEN

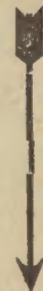

„Stokvis-Fabriek” worden uitsluitend vervaardigd van in elk opzicht betrouwbaar materiaal. Verkrijgbaar in eenvoudige, zoowel als luxe-uitvoering.

R. S. STOKVIS & ZONEN
AMSTERDAM ROTTERDAM GRONINGEN

ELECTR. DRUKKERIJ C. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
G I E D
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS F. 1.50 PER JAAR.   LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Ons standpunt tegenover de algemeene werkstaking.

Wij vinden dit juist uitgedrukt in een in 1922 geschreven artikel, voorkomende in *Onze Gids*, uitgegeven door de Nationale Vereeniging „Pro Rege” voor de Nederlandsche Weermacht.

Wij lezen daarin:

„Een naar alle zijden uitgestrooide en waarheid dient te worden tegengesproken.

Van revolutionaire zijde is gezegd, en sommigen gelooven het, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm wordt gebruikt, om de arbeiders klein te houden, de loonbeweging te drukken, en hun maatschappelijke opkomst tegen te gaan.

Niets is minder waar.

In de jaren, dat dit anti-revolutie-instituut bestaat, zijn vele en soms groote stakingen, zelfs belangrijke ordeverstoringen voorgekomen, doch de regering heeft geen enkel Landstormer ervoor opgeroepen.

Dit reeds is voldoende bewijs, dat de regering den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alleen wil oproepen als er werkelijk dreigend gevaar voor revolutie is.

Het zou echter wel kunnen geschieden als er een politieke staking kwam, dus een staking, welke begonnen werd om het maatschappelijk leven zóó te ruineeren, dat een brutale minderheid gemakkelijk de macht in handen zou kunnen krijgen.

Een zoodanige algemeene staking b.v. van de spoorwegmannen, het post- en telegraafpersoneel, de mijnwerkers, de transportarbeiders en der andere belangrijke groepen zou gelijk staan met een poging tot revolutie.

Immers het regeeren zou zoo goed als onmogelijk worden, de levensmiddelenvoorziening stop gezet zijn en heel het raderwerk van staat en maatschappij zoodanig verward geraken, dat de revolutionairen vrij spel hadden, indien niet vanuit het volk zelf aan de regering hulp werd geboden.

Alleen in zoo'n geval zou het kunnen zijn, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm de wacht zou moeten betrekken.”

De Engelsche regering, was van gelijk gevoelen.

De Engelsche regering riep de hulp in van technische vrijwilligers voor het onderhouden van de vitale diensten en wierf voor de beveiliging ervan duizenden oud-strijders aan.

Het dagblad *Het Volk* gaf d.d. 6 Mei het volgende te lezen: *Ongetwijfeld verkrijgt een algemeene staking door haar ontzaglijke werking van zelf een politiek karakter, maar alle beweringen dat het den Engelschen arbeiders om een politieke aanslag en niet om een economisch oogmerk te doen is, zijn uit de lucht gegrepen.*

Met de door ons vet gedrukte zinsnede erkende *Het Volk* het goed recht van de maatregelen der Engelsche regering.

Bedoeld of niet bedoeld, de algemeene staking in Engeland was een politieke aanslag van de allerergste soort.

't Welk het duidelijkst zou zijn gebleken, indien de organisaties het door hare „hongerblokkade” gewonnen hadden van regering en volk.

Dan ware de macht verplaatst naar een zeer

geringe minderheid van 4 miljoen man, die met recht zou kunnen zeggen:

Heel het raderwerk staat stil
Als onze machtige arm het wil.

Een dergelijke overwinning zou Mac Donald „gloeiend” in z'n maag gezeten hebben. Alleen de communist zou er weg mee weten. Op z'n Russisch!

LANDSTORMKORPS ROTTERDAM.

DAGORDER.

Van 1920 tot heden bestemd zijnde om slechts bij mobilisatie van ons korps als Uw Commandant op te treden, heb ik op heden het volledige commando over het Landstormkorps Rotterdam weer aanvaard.

Als mannen, die zich bereid hebben verklaard om, als het moet, het wettig gezag te steunen, groet ik U.

Door deze bereidverklaring alleen reeds, werkt Gij er toe mede, eene aantasting van dat gezag te voorkomen. Mocht echter onverhoopt door misdadige elementen toch een greep naar de macht in onzen Staat worden gedaan, dan zal er veel van U gevergd worden en zal ons aller vastberadenheid en trouw een onheil kunnen voorkomen.

Moge de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in moeilijke tijden een voorbeeld zijn van plichtsbetrachting en moed!

Leve de Koningin! Leve het Vaderland!
Leve het Landstormkorps Rotterdam!

De Res.-Luitenant-Kolonel,
Commandant van het
Landstormkorps Rotterdam,
H. C. VAN CAPELLE.

GOUDA.

Juliana-avond.

De afdeling Gouda van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm organiseerde op Donderdag 29 April a.s. in „Cordcordia” een Juliana-avond ter herdenking van den verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana.

Op dezen avond gaf mr. J. L. J. A. van Mechelen, den secretaris der Gewest. Landstormcommissie een korte uiteenzetting van het doel van den bijzonderen vrijwilligen landstorm, terwijl ds. W. Veder uit Waddinxveen vooraf een opwekkend woord sprak en kapelaan W. C. C. M. van Alphen een korte toespraak hield na de pauze.

De Chr. Zangvereeniging Hosanna luisterde dezen avond door de uitvoering van verschillende nationale en algemeene liederen op, terwijl verder gymnastische oefeningen werden uitgevoerd en een tableau werd vertoond.

Het dag. bestuur dezer afdeling, dat met de leiding van zaken is belast, bestaat uit de heeren S. Vingerling, voorzitter, H. M. Dercksen W.Jzn., secretaris en A. v. d. Berge, plaatselijk leider.

Tijdens de vergadering is door genoemde organisatie aan Prinses Juliana een felicitatie-telegram verzonden met Haar verjaardag.

Naar aanleiding van dit telegram, ontving de waarnemend voorzitter van den Bijzonderen Vrijwilligen

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

Landstorm van den adjudant van Dienst van H. M. de Koningin, den ordonnance-officier van Dienst Jhr. Sirtema van Gravestein, onderstaand schrijven:
's-Gravenhage, 2 Mei 1926.

Ingevolge de bevelen van Hare Majesteit de Koningin, heb ik de eer, de afdeling Gouda van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Hoogstderzelver dank te betuigen voor de vertolkte gevoelens in uw telegram.

(w.g.) De Ordonnance-Officier van Dienst,
Jhr. SIRTEMA VAN GRAVESTEIN.

BENOEMINGEN ENZ.

De President van de Fransche Republiek heeft den Res. Kapitein W. J. M. Linden, benoemd tot Officier de l'Académie française.

OEFENING LANDSTORM KORPS MOTORDIENST.

Op 28 Mei a.s. zal een groote oefening in Westelijk Noord-Brabant worden gehouden door de afdelingen Zeeland en Noord-Brabant van het Landstorm Korps Motordienst.

De Westtroepen komen te staan onder den 1en luitenant van Zweden en de Oosttroepen onder den 1en luitenant Vermeulen uit Ginneken.

De leiding van de geheele oefening berust onder commando van den 1en luitenant Persant Snoep.

ROTTERDAM.

Op de laatst gehouden vergadering van de gewestelijke landstormcommissie Rotterdam is o.m. besloten, om in Augustus a.s. een grooten verbandschietwedstrijd te houden, waaraan alle afdelingen van het gewest zullen deelnemen. De wedstrijd zal zeer vermoedelijk plaats vinden op een der terreinen aan den Linker Maasoever.

Wegens de minder gunstige geographische ligging van het gebied der commissie werd van het houden van een landdag voorloopig afgezien.

Door den brand in de schietloods van Huize Padua moesten de schietoefeningen wachten totdat deze weer voor gebruik gereed is. Mocht dit in afzienbare tijd niet het geval zijn, dan zal een andere oefenplaats worden bepaald.

De schietoefeningen op de banen aan den Kralingscheweg en in het „Blauwe Huis” aan de Hillelaan vinden geregeld plaats.

Friesch Nationaal Comité.

Als opvolger van wijlen den heer S. Dijkstra in het Friesch Nationaal Landstorm Comité is aangewezen de heer N. Heukels te Veenwouden.

Als districtcommissaris voor den Motordienst heeft in het Comité zitting genomen de heer mr. D. van Welderen Baron Rengers, Kapitein bij het V. L. S. Korps Motordienst.

LANDDAGEN van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

LANDSTORMDAG

voor het Verband „VOLLENHOVE” van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 10 JUNI 1926 te STEENWIJK

op

„Ramswoerthe”

PROGRAMMA

voormiddag
8.30—9.30 MUZIEK van de Steenwijker-Muziekvereniging „Crescendo” en van de Tamboers en Pijpers der Kon. Ned. Marine; en van 11—2 uur namiddag Schietwedstrijden.
9.30 VERZAMELEN VAN DE BIJZONDERE VRIJWILLIGERS van het Verband „Vollenhove” op het Stationsplein te Steenwijk.
± 9.45 Aankomst van de leden van het Eere-Comité, de sprekers en de leden der verschillende Commissiën.
 Opmarsch, onder leiding van den Verbands-Commandant, Kapitein J. H. SONNE.
10 uur DEFILE OP DE MARKT.
10.30 OFFICIEELE ONTVANGST ten Gemeentehuize op „RAMS-WOERTHE”.
 Begroeting door den Heer Burgemeester van Steenwijk, Mr. H. GOEMAN BORGESIUS.
 Toespraak van den Voorzitter der Nationale Landstormcommissie, den Hoogedelgestr. Heer L. F. DUYMAER VAN TWIST, te 's-Gravenhage.
 Opening van den Landdag door den Voorzitter der Gewestelijke Commissie in het Verband „Vollenhove”, den Weleerwaarden Heer Dr. G. HOFSTEDÉ, te Blokzijl.
11.15—11.45 WEDSTRIJDEN voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

voormiddag
11.45—12.15 REDE door den Hooggeleerden Heer Prof. P. FELIX OTTEN O.P. te Zwolle, onderwerp: „Vredesgedachte”.
namiddag
2—2.30 REDE door den Hoogedelgestrengen Heer Dr. J. Th. DE VISSER, oud-minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te 's-Gravenhage.
2.30—3.30 WEDSTRIJDEN van een detachement van het 4e halve Regiment Huzaren te Deventer.
3.30—4 „COLONNE-GEWEER” door een twintigtal onder-officieren van de 4de Infanterie Brigade te Arnhem.
4—5 MOTOR-HINDERNIS-WEDSTRIJDEN.
5.30 UITREIKING DER PRIJZEN.
 DEMONSTRATIE van een escadrille vliegtuigen.
8 uur AVONDFEEST.
9 CONCERT.
10 VERTOONING DER LEGER- EN VLOOTFILM.
 VUURWERK.
 Voor de Gewestelijke Landstormcommissie „Vollenhove”:
 De Secretaris,
 H. J. BULTEN,
 Burgemeester van Blokzijl.

LANDSTORMDAG

voor het Korps

„Zuid-Holland: West”

van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, op 26 JUNI 1926 te DELFT, op terreinen van de SCHIETBANEN en de IJSCUB.

PROGRAMMA.

9 uur v.m.
 Aanvang schietwedstrijden.
 (Korpsschietwedstrijden, vrije baan, enz.).
 Opening Tentoonstelling VAN GROENTEN, FRUIT EN BLOEMEN.
12.30 n.m.
 Muziekuitvoeringen.
1.30 n.m.
 Opening van den Landdag door den H.E.Gestr. Heer J. M. Krijger Jr., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter van de Gewestelijk Landstorm-Commissie „Zuid-Holland: West”.
 Toespraak van den Voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie, den Hoogedelgestr. Heer L. F. Duijmaer van Twist, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
2 uur n.m.
 Voordracht door den WelEdelgestr. Heer Albert Vogel, voordracht-kunstenaar te 's-Gravenhage.
2.30 n.m.
 Aanvang Wedstrijden.
 Hindernisrijden van het Vrijwillig L. S. Korps Motordienst.
 Springoefeningen voor Onder-Officieren van de 1e Artillerie-Brigade te 's-Gravenhage.
 Springoefeningen en carousselrijden voor Huzaren van het Regiment Cavalerie te 's-Gravenhage.
 Colonne-Geweer uit te voeren door Landstorm-Vrijwilligers.
5 uur n.m.
 Uitreiking van Prijzen.
 Voor de Gewestelijke Landstorm-Commissie „Zuid-Holland: West”.
 De Secretaris,
 L. VAN PELT,
 Schiedam, Langehaven 90.

LANDDAG TE DELDEN OP 8 MEI 1926.

Een overzicht van de groote menigte, die, ondanks de vele regenbuien, den landdag tot het einde bijwoonde.

LANDSTORMDAG

voor het Verband „DORDRECHT”

van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 28 AUGUSTUS 1926 te DORDRECHT in het SPORTPARK aan de Reeweg.

VOORLOOPIG PROGRAMMA.

Korpsschietwedstrijd.
 Colonne-Geweer.
 Motor-Hinderniswedstrijden.
 Wedstrijden-Huzaren.
 Harddraverijen op de korte baan.
 Aanvallend en verdedigend gevecht.
 Sprekers worden nader bekend gemaakt.
 Muziek van het „Dordrecht” Fanfarekorps, het Fluitkorps „Jubal”, het muziekkorps „De Bazuin” en van de Tamboers en Pijpers van het Korps Mariniers.
 Uitreiking der prijzen.
 De mogelijkheid bestaat, dat een oorlogsbodem van de Kon. Ned. Marine op dien datum in een der havens van Dordrecht aanwezig zal zijn.
 Namens de Gewestelijke Landstorm-commissie „Dordrecht”,
 De Voorzitter,
 P. L. DE GAALJ FORTMAN.

LANDSTORMDAG

van het Landstormverband

„GOUDA”, te houden op

ZATERDAG 21 AUGUSTUS 1926

te

SCHOONHOVEN.

VOORLOOPIG PROGRAMMA.

1. Opening.
2. Schietwedstrijden.
3. Sportwedstrijden.
4. Motorwedstrijden.
5. Water-polo-wedstrijden.
6. Roeiwedstrijden.
7. Prijsuitreiking.

Het geheel zal worden opgeluisterd door muziek.
 Namens de Gewestelijke Landstorm-commissie „Gouda”,
 De Secretaris,
 Mr. J. L. J. A. v. MECHELEN,
 Markt 58, Gouda.

LANDSTORMDAG

voor het

Vrijwillige Landstormkorps

„Nieuwe Holl. Waterlinie”

van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm

op 19 Juni 1926

Sportpark

te HILVERSUM.

PROGRAMMA

A. 9 uur v.m.—1 uur n.m.

Schietwedstrijden.

A. Korpswedstrijd, opgesteld voor alle afdelingen van het Korps N. H. W.; 5 schutters per afdeling. 1e prijs: „verguld zilv. Lauwertak 1924.”

B. Personeele wedstrijd, opgesteld voor alle Leden van het Korps. Prijzen op het terrein uitgesteld.

B. 2½ uur n.m.

Opvoering als Openluchtspel van „Je Maintiendrai”, Nationaal Historisch Zangspel uit het tijdperk van den wereldoorlog, door Kapitein A. Captijn.

150 gecostumeerde personen in nationale kleederdrachten. Land- en Zeemacht.

Leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ontvangen op het terrein bij vertoon van legitimatiebewijs gratis een bewijs van toegang.

Prijzen der plaatsen voor niet-leden: Tribune f 2.40 en f 1.20; terrein f 0.60 (Sted. bel. inbegrepen).

Officieele programma's, waarin opgenomen de geheele tekst en uitleg van het zangspel, onmisbaar voor het goed volgen der opvoering, zijn op het terrein verkrijgbaar ad f 0.20.

Voor alle inlichtingen enz. wende men zich tot den Secr. der Gew. Landstormcommissie N. H. W.: Mr. J. G. A. v. Geldorp Meddens, Hamburgerstraat 23, Utrecht.

Landdag te Delden op 8 Mei 1926 voor het Twentsch Verband

1. De ontvangst op het Raadhuis te Delden — 2. Links de tamboers en pijpers van het korps Mariniers, rechts de muziek van de Koloniale Reserve uit Nijmegen — 3. De eerste prijswinnaar van den Verbandsschietwedstrijd, J. Vaartjes uit Vroomshoop, neemt zijn prijs in ontvangst — 4. De cavalerie van het 4e half Regiment uit Deventer wekte veel bewondering — 5. Tijdens de rede van den Heer L. F. Dymaer van Twist; voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie — 6. De Rijdende Artillerie was als altijd weer vlot in het uitvoeren van manoeuvres — 7. De Afdeling van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst verleende ook hare medewerking — 8. Kranige huzaren.

Naar Steenwijk!

10 JUNI.

Naar Steenwijk!

Die oproep weerklinke de eerstvolgende weken door heel het verband „Vollenhove”.

Donderdag 10 Juni naar Steenwijk.

Die opwekking geldt allereerst de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in het verband zelf; maar dan vervolgens ook de kameraden uit de naburige verbanden.

En niet slechts tot de leden alleen, maar ook tot de vrienden van ons anti-revolutie instituut gaat onze uitnodiging.

Allen op 10 Juni naar Steenwijk!

Die dag worde door allen zooveel mogelijk gereserveerd.

Thans moeten reeds plannen gemaakt worden om te samen op zoo voordeelig mogelijke wijze te reizen. Zóó wordt deze dag op z'n best voorbereid!

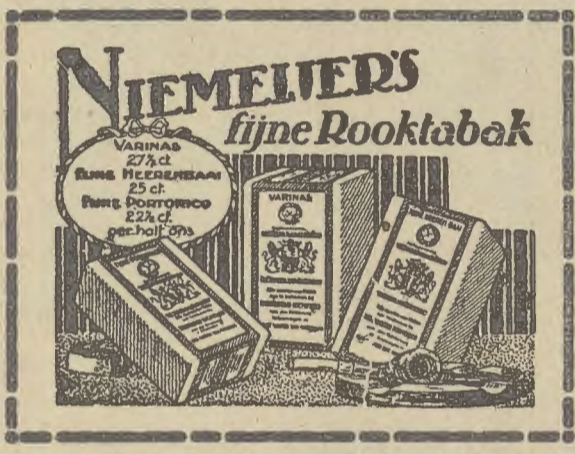
Dáár ontmoeten wij, vrienden van den Landstorm, elkander in een echt feestelijke nationale stemming!

Dáár moge de aanblik van duizenden eenswillenden, optrekkend onder dezelfde leuze een steer kweken van verfrisschend enthousiasme, opdat helder en klaar eenzelfde doel en streven ons vereenigt.

Dáár op den Landdag van ons Verband vereenigen wij, dat wat ons sterken en bemoedigen kan met hetgeen vriendschap en organisatie tot veraangenaming biedt, opdat de geest van saamhoorigheid en Vaderlandsliefde worde verlevendigd.

Ja, dat laatste vooral.

Want, liefde tot ons Vaderland is toch in den grond der zaak de machtige beweegreden geweest tot de oprichting van ons Instituut.

FEUILLETON.

De vermiste Knaap.

Dat was een geval! Vreeslijk!

Denkt het eens in! Mevrouw Wolbers was weduwe en zij had maar één kind; het kleine Wimpie. En Wimpie werd vermist — een kind van vier jaar...

Kees, de loopjongen van Mevrouw, had het jochie meegenomen naar 't ijs.

„Zal je goed op 't kind passen, Kees?”

„Jawel, Mevrouw”.

„Kees had Wimpie trouwens wel honderd keeren meegenomen en er altijd goed voor gezorgd. Er viel niets op Kees aan te merken; hij was schrandler en gewillig. Nóóit een ongepast woord! En Wimpie was altijd dol, om met Kees mee te gaan.

Zoo ging hij dezen keer dan ook mee. Het was winter; een helder blauwe lucht, en de groote vliet achter 't dorp was dicht gevoren. Het wemelde er van schaatsenrijders.

Wimpie was er niet van daan te krijgen, en Kees, die al aardig uit de voeten kon met de schaatsen, brandde van verlangen, om ook eens de schaatsen onder te binden.

Maar dat gaf al te maal niets; hij had geen schaatsen bij zich.

„Kees!” riep toen een kameraad; ik schei er uit. Mijn knie bezeerd! Wil jij mijn schaatsen onder hebben?”

Kees watertandde van het verleidelijke voorstel, maar hij dacht aan Wimpie, die warm ingepakt met glinsterende oogen stond te kijken.

„Wil jij dan zoolang Wimpie in 't oog houden, Jan?”

„Ik beloof het je, hoor!”

Kees zou de baan vijf maal op en neer rijden en dan naar huis gaan. Maar hij reed wel twintig maal op en neer. Toen moest er toch een end aan komen; hij bond de schaatsen af. Het

Liefde tot den geboortegrond, tot onze geschiedenis, tot behoud onzer zelfstandigheid ook in de ontwikkeling onzer nationale instellingen, dat alles wat een echte zoon des Vaderlands onderscheidt van den cosmopoliet, van den geest van bewuste omverwerping van het Gezag, geeft kleur en leven aan het gevoel van saamhoorigheid tusschen de zonen van één Volk, de loten van eenen Stam!”

Dáárom naar den Landdag, naar Steenwijk.

Daarmee willen wij toch demonstreeren de handhaving van de beste tradities onzes Volks;

daaruit blijkt de rustige kracht onzer zich steeds ontwikkelende organisatie;

dáár trede naar buiten de onverwoestbare overtuiging, dat tot de schutze van 't wettig gezag, onze persoon, onze organisatie der Regeering ten dienste blijve gesteld!

Onze geest scherpe zich daar aan den echt Vaderlandschen geest in tegenstelling met den misdadigen geest tot omkeering en verwoesting, die ook in ons Volksleven helaas! de fundamenten van ons Volksbestaan omwoelt en ondergraaft.

Voor dezulken zij onzen Landdag een ernstige bedreiging!

Maar ook spreke de Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een duidelijke taal tot k o r t z i c h t i g e n e n d w a z e n .

Want ook dezen heeft de Vaderlandsche geschiedenis alle eeuwen door gekend!

K o r t z i c h t i g e n e n d w a z e n , de slimmerds van: „geen man en geen cent” voor de verdediging der hoogste en heiligste tradities!

Kortzichtig en dwaas dáárom, omdat de geheele natuur, ons leven, onze geschiedenis, ja de ontwikkeling van het geheele menselijke geslacht ons prediken de handhaving der schoonste idealen door de macht van onzen geest, door de kracht van onzen arm!

De menselijke geest maakt zich sterk in de afwijking van dreigende rampen; het kind vindt bescherming in de teedere zorgen zijner ouders voortspuitend en zich uitlevend in ontwikkelende levensenergie;

de vrouw stelt zich als vanzelf sprekend onder de veilige hoede haars mans;

de zwakke schuilt intuïtief onder de vleugelen van den sterke;

zelfs het redelooze dier ontving van zijn Schepper zijn natuurlijke verdedigingsmiddelen naar zijnen aard, opdat het 't dreigend leed zou vermogen af te wenden!

Alleen de weerloosheidspredikers vinden geen mid-

begon reeds te schemeren; de zon was ondergegaan.

Het was een heele toer, om Jan te vinden, want er was veel volk op de been. Maar tenslotte vond hij Jan, die in een hooglopende ruzie met een buurjongen was gewikkeld.

„Waar is Wimpie?” was Kees' eerste vraag.

„Ik heb hem op een bank bij gindschen knotwilg neergezet; daar zou hij wachten”, luidde het antwoord.

Kees holde er heen. Het jochie was er niet te vinden; het was nergens te vinden. Het geheele dorp geraakte in rep en roer en de politie werd gewaarschuwd.

Mevrouw Wolbers loofde duizend gulden uit voor wie Wimpie terug bezorgde; de dagbladen bevatten een oproep met het portret van het kind.

Alles vergeefs! Dagen, weken, maanden verlieden. Het werd eenzaam in het mooie heerenhuis van Mevrouw Wolbers; men zag haar zelden meer uitgaan. Zondags in de kerk — daar zag men haar zitten. Het was een oude vrouw geworden, verpletterd door de smart...

Kees kon in zijn dienst niet meer blijven, en hij ging. Het dorp keerde hem den rug toe; zijn ouders zeiden, dat hij een onuitwisselbaren smet had geworpen op hun naam, en Kees boog het hoofd.

Verdiend! zuchtte hij: „verdiend!” Het was het zelfverwijt, dat in zijn binnenste knaagde. In een onbedacht oogenblik had hij de hoede over Wimpie aan een anderen jongen toevertrouwd; dat had hij nooit mogen doen, en door dit lichtzinnige gedrag was Mevrouw, die hem nog pas in een splinternieuw pak had gestoken, in een grenzenloze ellende gestort.

Wimpie vermist! Er lag een angstige onzekerheid in, die de moeder in lange, slapeloze nachten folterde, en ze zou er krankzinnig van zijn geworden, indien ze haar droevig lot niet had kunnen overgeven aan Hem, Die alles bestuurt naar Zijn hoogen en wijzen wil.

delen ter bescherming noodig; zij proclameeren de menschheid als volmaakt goed!

De beschaving is immers een ontwikkelingsperiode tot dien geluksstaat?

En zij beroepen zich in hunne consequenties op den wereldvrede, die komt naarmate de ontwapening meer volledig wordt doorgevoerd.

Kortzichtigen en dwazen toch noemen wij hen, die meenen, dat, wanneer wij maar niet gewapend zijn, men gespaard zal blijven voor oorlog of gewelddadig verzet!

Daarom sluiten zij niet hun huis des avonds, noch behoeven dezulken een brandkast voor hun kostbaar bezit!?

Daarom behoeven zij geen wapenen tot handhaving van het wettig gezag; zij steunen dat met een vriendelijk gezicht!

Wij, mannen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm doen het op onze wijs „als 't moet” met 't geweer in den vuist!

Dat is 't verschil.

Donderdag 10 Juni naar Steenwijk! Gij mannen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, als één man in 't beself van Uw plicht

H. J. B.

Landstormverband „Twente”.

Landdag te Delden.

Op het station te Hengelo was 8 Mei te zien, dat er iets bijzonders aan de hand was. Hooggehoede heeren liepen daar rond, terwijl er voortals tal van officieren waren. De snelrein uit Holland, die te half elf binnenstoomde, bracht tal van hooge bezoekers voor den landdag mede, w.o. de ministers van Oorlog en van Waterstaat, de heeren Lambooy en v. d. Vegte. De Excellenties werden door een commissie van ontvangst verwelkomd en naar de auto's geleid, welke op het stationsplein stonden te wachten en waarmede de reis naar Delden gemaakt zou worden.

Tal van menschen bewogen zich door de straten; op weg naar het gemeentehuis ontmoetten we een film-operator van de Polygoon-fabriek en een van de „Orion”.

Eerst aan het station te Hengelo en daarna op het stadhuis te Delden werden de hooge gasten ontvangen. De burgemeester, J. A. H. Steinweg, hield daar voor het groote aantal aanwezigen een toespraak, waarin hij zijn blijdschap erover uitsprak, dat men als plaats voor dezen eersten landdag Delden gekozen had, Delden, dat door velen de parel van Twenthe wordt genoemd. Niet dat we u hier veel

Mevrouw Wolbers was diep ongelukkig, maar Kees was ook ongelukkig. Overal stuursche gezichten! norsche gebaren!

„Wat ben je toch een ellendeling!” zei de veldwachter tot hem. En slechts Truitje Hooijen, die onlangs als tweede dienstmeisje bij Mevrouw Wolbers in dienst was getreden, troostte hem.

„Het was een verzuim, Kees,” zeide ze: „een leelijk verzuim. 't Is niet goed te praten — in der eeuwigheid niet, dat is glad genoeg. Maar Wimpie kan nog wel terecht komen; zigeuners kunnen hem geroofd hebben. Houd moed, Keesje!”

Kees vond een nieuwen dienst bij den dorps-smid Herkelijns.

't Ging niet zoo gemakkelijk. De smidsvrouw, die van de tongreep was gesneden, had het er niet op begrepen en had gezegd: „Piet, neem hem niet! Zoo'n rakker, die 'n wurm van een kind in den steek kan laten!”

En de smid zou 't ook niet hebben gedaan, indien er niet zooveel werk was geweest aan den winkel, en indien er een andere leerling te vinden was geweest. Zoo kwam Kees in de smidse van Herkelijns terecht.

Herkelijns had met dat al geen slechte keuze gedaan. Zes jaren waren voorbijgegaan, en Kees was gezet en de rechterhand van zijn baas geworden. Hei! wat stoven de vonken van het wit gloeiende ijzer, als zijn hamer er op neer daverde! Er werd geen knapper smidsgezel gevonden in den ganschen omtrek, en slechts één droeve schaduw viel op zijn levenspad — het was de vermiste knaap, het kleine Wimpie.

Het was op een voormiddag, in de Meimaand. Het had dagen lang sterk gewaaid; felle stortbuien waren neergekletterd. Maar sinds eergister was het weer veranderd; een zoete lentelucht waaide over de velden — o, het werd een lust, de vruchtbare akkers te zien!

„Wil ik het paard van Van Dalen even weg brengen, baas?” vroeg Kees.

stedelijk schoon kunnen bieden, aldus spr. Het stadje werd in 1538 en 1655 door branden geteisterd, zoodat van oud-stedelijk schoon niet veel gespaard bleef. Maar Delden dankt zijn goeden naam aan het Twickelsch landschap dat het omringt, aan het landschap, dat opvolgende eigenaren hebben weten te koesteren als een waardevol bezit. Wanneer ik dan zeg, ging de burgemeester voort, dat het een goede gedachte is geweest van de gewestelijke commissie, deze landdag te Delden te houden, dan denk ik aan het natuurgebot, dat dit landschap te genieten geeft, een genot, dat het geestelijk niveau verheft en juist daarom zoo goed past bij den vredigen geest, die de landdagen van den Bijz. Vrijw. Landstorm te bevorderen beoogen, den geest van saamhorigheid, den geest van trouw aan het wettig gezag.

De Minister van Oorlog, de heer Lambooy, dankte voor de door den burgemeester gesproken woorden. Aanvankelijk was hij niet van plan, hier te komen, wyl het hem bijzonder moeilijk viel, na het aanvaarden van zijn ambt, zich thans vrij te maken. Hij is echter gezwicht voor den aandrang, door den ijverigen voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie op hem uitgeoefend, die hem het perspectief van een model landdag opende, waarbij, naar deze meende, de Minister niet mocht onthreken. En thans is spr. toch maar blij, dat hij zijn aanvankelijke bezwaren overwonnen heeft. Hij acht het een gelukkig idee, dat men juist Delden als plaats voor den eersten landdag gekozen heeft, een plaats, die hij door zijn ambtsreizen zeer goed kent. Hoe meer dergelijke landdagen worden gehouden en slagen, des te meer waarborging heeft men, dat de landstorm aan haar roeping voldoet. Als het moet, eindigt spr., dan zijn we er, doch hoe beter de landdagen slagen, des te minder zal het noodig zijn dat we moeten.

Na het aanbieden van ververschingen, was hiermede de ontvangst afgelopen. Reeds voor den aanvang hadden de stafmuziek van de Kol. Reserve uit Nijmegen en het korps pipers van de Kon. Marine zich voor het stadhuis opgesteld, waar zij bij aankomst der gasten het Wilhelmus lieten hooren, en ook na afloop speelden zij enkele Vaderlandsche liederen.

In het stadje was intusschen een groote drukte ontstaan. Op fietsen, in rijtuigen, motorbussen, vracht- en luxe-auto's en met den trein, waren duizenden belangstellenden uit de naaste omgeving, maar ook van verderaf aangekomen, die, allen in hun Zondagsche pak gestoken, velen in gewestelijke kleerdracht, zich naar het terrein begaven. Voor

De baas vond het goed, en Kees sprong op het paard, dat hij zoo pas had beslagen. Hij wist bij Van Dalen even goed den weg als in de smidse, en zette het paard op stal.

Daar kwam de boer, die tevens wethouder was, aan.

„Heb je de Zigeuners ook gezien op den driesprong, Kees?”

De smidsgezel had ze terdege goed gezien. Het waren drie onoogelijke woonwagens, die op den berm van den driesprong waren uitgespannen.

„t Zijn brutale rakkers!” mopperde Van Dalen. „Ze joegen vannacht hun knollen in mijn hooikamp.”

Kees lachte.

„U is wethouder, Van Dalen; zet ze buiten de dorpsgrens!”

„t Zal aan mij niet liggen,” luidde het antwoord.

t Werd tijd voor Kees, als hij op etenstijd thuis zou zijn. Zoo wandelde hij dan terug, terwijl hij, op den driesprong gekomen, den Zigeunertroep wat scherper opnam. Hij zag daar twee pootige kerels met groote, pikzwarte baarden staan; ze leunden, met de handen in de zakken, tegen het zijschot van een woonwagen, terwijl een troep Zigeuner kinderen kwamen aanhollen, om een paar centen machtig te worden. Het waren brutale tronies, vuil en smerig.

Een er onder had echter een blankere gelaatskleur; het trok de aandacht van den smidsgezel.

„Hoe heet je, jongen?”

„Charles heet ik.”

„En je verdere naam?”

„Ik heb geen verdere naam. Zeg, baas — heb je niet een paar centen voor me?”

„Ook al zoo'n schooier!” dacht Kees.

En toen de jongen opdringerig werd, de hongerige oogen op de handen van Kees gericht, riep de smidsgezel op barschen toon: „Geen halve cent, hoor!”

Maar Charles hield hardnekkig vol; hij scheen gewend aan die norsche afwijzingen. En de handen uitstrekkend, terwijl de oogen smeekend op

de goede orde en het geregelde verkeer werd zorg gedragen door een veertigtal marechaussee's onder leiding van een kapitein.

Een groot aantal menschen had zich op het terrein verzameld; naar schatting waren minstens 8000 personen aanwezig.

Het terrein zelf, een prachtige weide, aan den straatweg van Hengelo naar Delden, aan het begin van de Twickelsche bosschen gelegen, was feestelijk getooid met dundoek in nationale kleuren, en onder leiding van de res.-kapitein G. W. Stroink, keurig in orde gemaakt. Er waren tenten geplaatst ten behoeve van eventueele onverwachte gebeurtenissen; een afzonderlijke ruimte was er voor genoodigden gereserveerd; er waren twee muziektenen, een groote tent voor lafenis der dorstige kelen, en zelfs waren er nog eenige kermiskramen — onschuldige — waar men koek en souvenirs kon krijgen en waar men zijn vaardigheid in schijfschieten kon toonen. Een groote ruimte was er voor de verschillende demonstraties afgeperkt, en daarachter was ruimte gelaten voor het publiek, dat zonder moeite het geheele verloop van de gebeurtenissen kon volgen.

Onder de genoodigden merkten we op den Commissaris der Koningin in Overijssel, mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst; de Ministers van Oorlog en Waterstaat; de oud-Minister van Oorlog Van Dijk, het Tweede Kamerlid Duymaer van Twist, generaal-majoor G. W. Fris, een twintigtal burgemeesters uit deze streek en zelfs die van Dordrecht, waar eveneens een landdag zal worden gehouden, en voor welke deze landdag als voorbeeld diende. En verder waren er nog een groot aantal groot-industrieelen uit Twente, waarvan we noemen den heer Ludw. van Heek, den heer Joh. Gelderman en den heer Van Wulfften Palthe uit Amelo.

Na de gebruikelijk begroetingen en een stukje muziek, werd de Landdag geopend door den reserve-majoor der Infanterie, den heer J. W. C. C. Tucker, voorzitter van de gewestelijke Landstormcommissie Twente. Reeds direct viel de eerste dienstweigeraar bij al dit militaire vertoon te signaleeren. De loudspeaker vertikte het namelijk, en ze bleef weigeren, ondanks den aandrang die op haar werd uitgeoefend. Het publiek kreeg toen de vrijheid binnen de afgeperkte ruimte te komen, zoodat er toch niets van het gesprokene verloren ging.

De heer Tucker begon dan er zijn vreugde over uit te spreken, dat er zoovele duizenden aan den oproep gehoor hadden gegeven en naar den Landdag te Delden waren gekomen. Hij begroette de hooge gasten, en zeide vervolgens, dat het hoofdoel van deze landdagen is, het bestaan en het doel der orga-

Kees waren gericht, zeide hij: „Eén centje maar, baas, één centje!”

Het waren hemsblauwe oogen, net de oogen van Wimpie! En het was datzelfde blonde, krullende haar!

Roerloos stond daar de smidsgezel, als van den bliksem getroffen. Het was, alsof hij een visioen zag. Er was nog een los dubbeltje in zijn broekzak, en hij gaf het den jongen.

Charles was ontsteld van de groote som. Hij greep de eeltige hand van zijn weldoener en kuste ze; toen ijde hij weg, door de heele bende gevolgd, terwijl Kees hem in een onbeschrijfelijke opwindung na staarde.

In die verlopen jaren had Kees wel tien maal gemeend, Wimpie's spoor ontdekt te hebben, en steeds was het op een harde teleurstelling uitgelopen — stond het raadsel thans ontknoopt te worden?

Langzaam ging hij heen, al maar nadenkend, wat hij nu zou doen. Duizend gedachten flitsten hem door het brein; het was, om er dol van te worden.

Daar, de bocht van den weg omslaande, verhelderde ineens zijn geloof. Het was Truitje Hooyen; zij diende thans als eerste meid bij Mevrouw Wolbers, sinds de vorige was getrouwd.

Ze stonden op een bijzonder goeden voet met elkander. Er werd in 't dorp zelfs gemompeld van een stille verkeerung, en die 't zeiden, hadden het niet zoover mis. Ze waren heimelijk al aan 't potten, opdat Kees later een eigen smederij zou kunnen beginnen. En dan... ja dan...

Wat mankeer je toch?” vroeg het meisje met een vroolijken lach: „heb je het mannetje in de maan gezien?”

Kees vertelde haar zijn wedervaren, en snel beraden als zij was, zeide ze: De zaak is al heel eenvoudig. Wimpie had een moedervlek rechts van zijn hals; dat moet onderzocht; en dan weten we 't”.

„Hij draagt een blauwen halsdoek, Trui”.

nisatie bekend te maken. Men wilde het groote nut ervan voor de gemeenschap aantoonen, en belangstelling wekken voor het instituut, van welks bestaan men in verschillende standen der maatschappij totaal onkundig is. De meesten onder ons, aldus spr., zijn geworden materialisten en hebben geen oog meer voor de belangen van de gemeenschap. In dit opzicht staan zij gelijk met de communisten. De organisatie van den B. V. L. is een hinderpaal op den weg naar hun macht, en daarom willen de communisten dan ook opheffing van dit korps. Maar zoo iets, dan is juist dat wel een bewijs van de noodzakelijkheid van zijn bestaan.

Maar elk instituut, hoe nuttig ook, heeft behoefte aan sympathie en steun om te kunnen groeien. Waar aan den eenen kant men niet opziet tegen laster, om den V. L. den kop in te drukken, daar heeft het korps aan den anderen kant behoefte aan idealisten, die het voor den V. L. opnemen. De Landstorm beoogt geen militair doel, doch wil zuiver preventief werk verrichten. Maar sterk making blijft noodzakelijk, om hen, die te eeniger tijd naar de macht zouden willen grijpen, te toonen, dat dit niet kan worden gedeeld.

Na hem sprak de heer Duymaer van Twist. Hij zeide, het een eer te achten, voorzitter der Nat. Landstormcommissie te zijn. Nog nooit is tevergeefs een beroep gedaan op den Landstorm, daar waar het gold, de orde en de wet van ons vaderland te verdedigen. Met groote enthousiasme gaf men zich altijd, en het is dan ook wel zeker, dat de regering op de ruim 50.000 man zal kunnen rekenen, als men zou willen grijpen naar de macht, zooals men dat in 1918 heeft beproefd. Spr. wil dank brengen aan allen, die hebben meegewerkt dezen dag te doen slagen, wyl het zoo moeilijk is, hier in Twente terrein te vinden. Speciaal wil hij echter dank brengen aan majoor Tucker als voorzitter, en aan den heer Bruggeman als secretaris van de gewestelijke afdeling Twente. Hij reikte hun elk, als blijk van waardeering, een souvenir over. Dan wil hij dank brengen aan baron Van Heeckeren van Wassenaer, dat hij het terrein wel beschikbaar heeft willen stellen, en aan Twentsche textielabrikanten, die hun werktijd in verband met dezen Landdag hebben gewijzigd, zoodat hun personeel hier aanwezig kon zijn. Hij eindigt met een driewerf hoera voor de Koningin.

Vervolgens voerde het woord oud-minister van Oorlog, J. J. C. van Dijk. Spr. zette uiteen, waarom hij het vormen van gewestelijke verbanden zoo nuttig acht. Men kan zich als vaderlander één gevoelen met allen, maar door karakter en gemoed zich meer tot een bepaald gewest voelen aangetrokken. Ver-

„Goed, die moet ik van hem koopen — wat heb je er voor over?”

„Al mijn hebben en houden, als 't werkelijk Wimpie is”.

t Was zijn hevige opwindung, maar het meisje bleef kalm.

„Tut, tut; dat is gekke praat!” zei ze, en ze dacht aan die aanstaande smederij. „Ga nu maar naar huis, en ik kom 't je vertellen!”

„Bijna den hond in den pot gevonden!” beeerde de smidsvrouw, toen Kees binnentrad. Ze waren al half gereed met het eten.

„Er is toch geen ongeluk gebeurd met den vos?” vroeg Herkelijns. Hij heeft soms van die vreemde nukken. Schik maar gauw aan!”

En Kees schikte aan, maar hij kon geen brok door de keel krijgen. Zijn ontroering was te groot, en deze sterke smidsgezel met zijn zenuwen als kabeltouwen barstte ineens in een krampachtig gesnik uit.

„Wel, crimineel!” riep de smid in groote verbazing: „wat is dat nou? Waarom huil je toch, jongen? Wat bezielt je?”

Kees stond op en ging naar de pomp, om zijn jagende polsen onder een kouden straal water te houden.

Daar morrelt hem iets door den kop, Piet!” zei de smidsvrouw, het eten afruimend. „Trui kwam zoeven voorbij, ze moet hem tegen zijn gekomen en zal hem den bons hebben gegeven. Dan krijgt zoo'n jonge kerel van die miserabeligheden. Laat hem maar uitschreeuwen — dat is het beste voor de overkropte zenuwen!”

Zij gloeide van nieuwsgierigheid, en toen de tafel was opgeruimd, ging ze naar de pomp.

„Dat knapt op, Kees. Maar toch nog een beetje gealtereerd — is 't niet?”

„t Zal wel beteren, vrouw Herkelijns”.

„Dat is flinke taal. Zoo'n jongen als jij heeft om zoo'n vrouwspersoon niet te greinen, hoor! Geen handvol maar een landvol!”

Kees keek haar aan met zijn roodgekreten oogen.

scheidenheid is dan ook goed, waar die zich oplost in de groote eenheid. Ook Gods schepping is verscheiden van aard, in duizenderlei vormen versplijst, maar toch openbaart zich in dit Rijk in onverbreekbare eenheid. Het is hem een voorrecht, het Twentsch Verband te mogen begroeten, omdat hij weet, dat ook deze groep pal zal staan en trouw zal toonen aan het wettig gezag, als het revolutionair geweld de hand daarnaar zou willen uitstrekken en een minderheid zijn wil aan de meerderheid zou willen opleggen. Men is hier samengekomen, niet om een bedreiging te vormen, maar om uiting te geven aan het eenheidsgevoel.

De landdag moet naar buiten toonen, dat de Vrijw. Landst. er nog is, en juist dit werkt preventief zeer krachtig. Men bedenke het goed: de V. L. wil geen geweld, ze is slechts als een dreigende vinger tegenover hen, die naar de macht willen grijpen. Is het nog noodig, dat de Landstorm bestaat? Ja, zegt spr., meer dan ooit, want de partij, die dit instituut heeft nodig gemaakt, heeft nog niet afgezien van haar doel. Ze wacht slechts op den juisten tijd. En zij weet, dat juist de Landstorm een belemmering is voor dat pogen. Daaruit is de belangstelling te verklaren, waarmee bij elke begroting gevraagd wordt wat de V. L. kost. Men wil dat instituut weg hebben. Iedere partij, zegt spr., wordt opgedreven door hen, die nog verder willen. De communisten in Moskou maken de socialisten hier jaloeersch, en zoo is het niet ondenkbaar, dat men zich hier ook metertijd zou kunnen vergripen aan de zedelijke en maatschappelijke instellingen. Men moet niet vergeten, vervolgt spr., socialisme en communisme zijn kinderen van denzelfden geestelijken vader. Het bloed druipst waar het niet gaan kan, en ze zijn in wezen één. En de geest van revolutie zal dan ook niet eerder rusten, voordat het uiterste is bereikt. Maar ook bij ons volk kruipst het bloed waar het niet gaan kan, en waar gemeenschappelijk gevaar dreigt, zijn allen het eens. Wij allen willen het land beschermen tegen den vijand van buiten en van binnen.

Ten slotte sprak prof. Felix Otten O. P., van Zwolle, lid van de gewestelijke Landstormcommissie. Hij noemde het een waagstuk, hier nog te komen spreken, waar anderen voor hem het reeds zoo voortreffelijk hadden gezegd. Maar toch voelt spr. zich hier best op zijn plaats. Misschien zal men vragen: „Wat doet die zwartrok hier?” Spr. kan het in enkele woorden zeggen. Hij doet niet aan politiek, maar toch zou zijn aanwezigheid hier kunnen bewijzen, dat in nationaal opzicht de coalitie nog bestaat. Ook wil hij hier komen getuigen, omdat er in de

„t Zit hem niet in Truitje”.

„Waar in dan?”

„t Gaat om Wimpie”.

„Om Wimpie? Welk Wimpie? Om Wimpie Wolbers?” En vrouw Herkelyns sloeg de handen van verbazing aan haar hoofd.

Kees keek op zijn horloge. Het was één uur. En tot half twee had hij vrij. Hij ging in een schier onduidelbare spanning den weg op, het meisje tegemoet, en in de bocht van den weg, waar hij haar straks had ontmoet, zag hij haar aankomen.

Zij holde bijna; dat was een goed teeken. Ze zwaaide met een vod van een halsdoek... En uit de verte riep ze reeds: „De moedervlek is er, Kees! En t is Wimpie, hoor!”

Haar bevallig gelaat gloeide, toen ze Kees bereikte. Zij hield zich dapper, maar twee groote tranen biggelden over haar wangen.

„O, die beste Mevrouw Wolbers!” zeide ze: „zij zal t haast besterven van vreugde!”

Toen kwam er iets onweerstaanbaars over Kees. Hij keek links noch rechts, en had er het heele dorp bijgestaan, hij zou t hebben gedaan. Hij sloeg den arm om Truida's hals en kustte haar.

„Mijn schat! mijn engel!” fluisterde hij.

Doch het meisje keek wel rechts en links, en ze voelde zich buitengewoon verlicht, dat geen mensch deze opzienbarende handeling had gezien.

De smid keek naar de klok.

„t Is twee uur,” zei hij: en Kees is er nog niet. En zoeven is de burgemeester met den veldwachter in groote haast voorbij gekomen. Ik snap er geen steek meer van.”

Maar hij zou er spoedig meer van weten.

Daar kwam de vrouw de smidse binnen hollen. „Piet,” riep ze: „Piet!” en ze overschreeuwde zich haast; daar komt onze Kees aan met een verloopen Zigeunersjongen, en dat moet Wimpie Wolbers zijn!”

De baas wierp den hamer neer.

„Nou breekt me de klomp!” zei hij. Maar zijn

wereld zoo'n vervlakkings gekomen is. Het schijnt, dat de jongelieden nog maar alleen wat gevoelen voor voetbal en niets anders. Dat nu zou hij zoo graag anders willen. Men zegt van de Twentenaren, dat ze harde koppen hebben, en dat kan hij in zoverre aanvaarden, dat hun schedels hard zijn, maar daaronder verbergen zij een gezond stel hersens. Het is daarvandaan waarschijnlijk ook, dat ondanks het slechte weer, zooveel duizenden van heinde en verre zijn opgekomen. Zij hier hebben gevoel voor hogere goederen dan de materiele alleen. Den laatsten tijd, zijn, met het oog op dezen landdag, vele pamfletten verspreid, tegen het militarisme. Hijzelf mocht ook zoo'n pakje ontvangen. De katholiek is echter gewoon, waardeloos papier te bestemmen voor den paus, en zoo is ook dit bundeltje dien weg op gegaan. Als de heer Hugenholtz dat wist, zou hij het zeker niet hebben gezonden. Maar spreker wil hier uitdrukkelijk verklaren, dat deze landdag niet te maken heeft met militarisme. Militarisme, zooals bij onze burenen, heeft Nederland gelukkig nooit gekend. Er is echter een goed militarisme, zooals er ook een goed kapitalisme kan zijn, en zoo durft spreker te beweren, dat iemand die een militaire uniform draagt, nog geen militarist is. Evenmin als iemand die over kapitaal beschikt, een kapitalist behoefte te zijn in de beteekenis, die er gewoonlijk aan wordt gehecht. Het militarisme heeft de neiging tot heerschens, tot uitbreiding van gebied, maar dat heeft men hier nooit gekend. Ons leger heeft tot doel den vrede. Deze vrede zou allicht verstoord kunnen worden door de revolutie, en nu is het de taak ook van den V.L., op te komen voor het wettig gezag. Als dan de V.L. geen militarisme is, wat is het dan wel? Het is, zegt spr., wat het in 1918 was, toen het korps zich schaarde om den troon van de Koningin, toen deze in gevaar verkeerde. Het gezag moet er zijn. Het is niet aan bepaalde vormen gebonden. En zoo komt het gezag, dat we hier hebben, overeen met den aard van ons volk en is het ingesteld op de constitutionele monarchie. Het is de mooiste vorm van gezag die er bestaat, en waard gesteund te worden. En aan het hoofd daarvan staat onze geëerbiedigde Koningin, die niet is een landsvrouw, maar een landsmoeder. Van haar groote liefde voor ons volk heeft zij bij den jongsten watersnood weer voldoende doen blijken door dagen achtereen door de geteisterde gebieden te zwalken en zelfs de „Oproerige Krabbelaar” (Kleerekooper) bracht haar daarvoor in „Het Volk” een woord van hulde.

Nog altijd dreigt er van rooden kant gevaar tegen deze constitutie. Welnu, daartegen moet men de V. L. als krachtige troef in handen houden. Als men deze

verweerd gelaat glom van plezier, want Mevrouw Wolbers was algemeen bemind.

Twee buurvrouwen kwamen binnenstormen.

„Wimpie is terecht, riep de grootste: „Wimpie Wolbers! t Moet er zoo gebruld hebben aan den driesprong; daar was zoo'n zwarte Zigeuner, die Wimpie niet los wou laten, maar de burgemeester trok de revolver en zei: „Laat los, of ik jaag je een kogel door je goren kop!” Toen liet de vent los. Ik weet het van de baker, en als ze t liegt, dan lieg ik in commissie.”

Wimpie was een algemeen bezit geworden. Ieder verheugde zich, en de meewarige huismoe- ders, die met den zuigeling op den arm, naar buiten stoven, riepen, op dat Zigeunerskind wijzend: „Och, dat arme schaap! Ze moesten die gemeene schobbejakken, die dat kind hebben gestolen, vierendeelen.”

Een stroom menschen kwam voorbij, achter Kees aan. De menschenstroom werd al grooter, en Kees liep voorop, in de houding van een koning, met Wimpie aan de hand. En Wimpie, die er niets van begreep, keek zeer verbaasd rond.

Voor den eersten keer na dien vreeselijken avond, ruim zes jaren geleden, toen het jochie werd vermist, stond Kees weer op de hooge stoep van het heerenhuis, waar Mevrouw Wolbers woonde.

Truitje was er niet. Zij had nog een boodschap te doen bij den kruidenier, en de winkelierster was lang van draad.

Kees belde aan. De tweede meid kwam voor en opende de deur. Klets! daar gng ze weer dicht...

„Wij geven niet aan de deur!” riep ze.

Voor den tweeden keer werd gebeld; een tikje forscher. En Mevrouw, die in de voorkamer zat, riep: „Gijsje, daar wordt voor den tweeden keer gebeld.”

„Zigeunerstuig, Mevrouw!” antwoordde Gijsje uit de gang. „Het dorp is er van vergeven. Ze hebben me vanmorgen wel tien keeren van m'n werk gehaald.”

Toen werd er voor den derden keer gebeld;

organisatie versterkt, dan kan ze uitstekend preventief werk doen tegen elk dreigend revolutiegevaar.

Dat is waarlijk geen militarisme. En met de felste anti-militarist zou spr. dan ook kunnen uitroepen: „Oorlog aan den Oorlog!” De leuze zelf zegt spr. zegt echter weinig. Want wil men den oorlog weg hebben, dan moet men de menschen opvoeden van binnen uit, hen beter maken, en hun de christelijke liefde deelachtig doen worden. Zij die echter zoo hard schreeuwen tegen geweld en tegen militarisme, zouden er zeker niet tegen opzien een revolutie te ontketenen terwille van het Moskousch paradijs. Daarvoor wenscht spr. echter hartelijk te bedanken. Zeker, zoo besluit hij, in ons land is er nog zeer veel te verbeteren, op sociaal en economisch terrein. Dat moet echter niet geschieden langs den weg van revolutie, doch van een gezonde evolutie.

Alsnu beklom weer majoor Tucker het spreekgestoelte, voor het uitreiken van de prijzen, verworven bij den schietwedstrijd voor Twente. Hij hield daarbij een korte toespraak, waarin hij de hoop uitsprak, dat de manschappen, bij dreigend gevaar, hun verworven schietvaardigheid mochten benutten. De winnaar van den eersten prijs, J. Vaartjes, uit Vroomshoop, verwierf met het volledig vereischte aantal punten een groote medaille.

Nadat de toespraken waren geëindigd, werd met de verdere afwerking van het programma begonnen. Allereerst werd er tegen een donkere boomengroep een stand uitgevoerd „Als t Moet”, door eenige manschappen van de compagnie Dedemsvaart. Door verschillende stand van de manschappen, welke voor dit doel in het wit gekleed waren, werden de letters van voormelde drie woorden gevormd.

Daarna kwam het defilé van de mariniers en het detachement der koloniale reserve met muziek. De muziek van de mariniers met het martiale van den tamboer-majoor was imponeerend. Dit kleine troepje pijpers met hun eigenaardige muziek had bekoring. Daarna kwam er een lange rij van auto's en motoren over het veld gereden. De beroemde Arnhemse gele ridders, met hun groote berenmutsen op, zag men hierna; in woesten galop op hun prachtige paardjes, over het veld rennen, kanonnen achter zich aantrekkende. En zelfs brachten ze deze stukken nog in stelling en lieten eenige schoten bulderen.

Hierna kwamen de huzaren uit Deventer. Ze voerden vlugge charges uit en lieten hun paarden rennen, dat het een aard had, terwijl ze tenslotte springoefeningen met hindernissen uitvoerden.

Als slotnummer van het programma werden er motorwedstrijden gehouden, waarbij groote vaardigheid in het besturen van motorrijwielen werd aan

met een geweld, alsof de bel er af moest.

Mevrouw schrok er van en keek door de groote spiegelruit de straat op.

„Wat een oploop van menschen!” riep ze. „Gijsje, ga toch eens hóóren, wat er aan de hand is! En is Truitje nog niet terug?”

Gijsje kwam echter niet spoedig uit haar gewone doen.

t Is niks, Mevrouw — totaliter niks! De menschen staan die Zigeuners maar aan te gapen.”

Weer keek Mevrouw door het raam, en toen Kees in dat bleeke, lijdende gelaat zag, werd het hem te machtig. En hij riep, de vrije hand aan den mond zettend, met alle kracht: „Hij is terecht! Ons klein Wimpie is terecht!”

Open „vloog” de buitendeur! En de menschen konden net nog zien, hoe die deftige Mevrouw den Zigeunersjongen in zijn smerige plunje aan haar hart drukte... aan haar kloppend moederhart...

Toen viel de deur achter Wimpie en Kees. En de smid had wel gelijk, toen hij tot zijn wederhelft zei: „Ik kan naar Kees fluiten vandaag — dat verzeke ik je!”

O, het geluk was groot voor het moederhart — onuitsprekelijk groot. God had haar zuchten, haar stille tranen opgemerkt.

„Kees” zei ze een paar dagen later, toen ze hem had laten roepen: „ik heb met Truitje gesproken en met baas Herkelijns. Hij wordt al een dag ouder; ik wil zijn smederij voor jou kopen — hoe lijkt je dat?”

Een week later was de koop gesloten, en een jaar later vierden Kees en Truitje hun vrolijke bruiloft.

t Was een feest! Het heele dorp vierde mee. Mevrouw Wolbers was er ook, en vlak naast den gelukkigigen bruidegom zat Wimpie...

De jongen had het dubbeltje nog in zijn zak, dat hij van Kees had gekregen, en toen hij later een knap ingenieur werd, bezat hij t nóg. Hij liet het als een medaljon in een mooie lijst zetten met dit randschrift: „Vertrouw op God en versaaq nooit!”

L. PENNING.

den dag gelegd. Zoo werd over een smalle brug van ongeveer twee meter hoog gereden, over een wipplank en over een zeer smalle lat. De meesten van de berijders deden de oefeningen voortreffelijk.

Een teleurstelling moet het voor velen zijn geweest dat, waarschijnlijk met het oog op het slechte weer, het eskadrille vliegtuigen uit Soesterberg niet gekomen was.

Inmiddels hadden de beide ministers, die per trein 's morgens in Hengelo waren gearriveerd en vandaar per auto naar Delden waren gereden, met nog enkele andere autoriteiten het veld verlaten en zich begeven naar het kasteel, alwaar zij door den eigenaar werden ontvangen.

Hoewel de regen veel heeft verstoord, is deze landdag toch zeer goed geslaagd. De regeling was keurig in orde, waarvoor den secretaris-penningmeester, den heer L. A. M. Bruggeman, uit Oldenzaal en Kapitein Stroink, alle lof toekomt.

Met versierde vrachtauto's, en autobussen, rijtuigen, fietsen en per trein keerden de bezoekers naar hun woonplaatsen terug in de allerbeste stemming, een duidelijk bewijs van het welslagen van dezen landdag.

Hieronder laten we den uitslag der schietwedstrijden volgen:

Deze wedstrijden op de verschillende banen in de Landstormverbanden Twente, de IJssel en Veluwezoom hebben geleid tot de volgende resultaten:

Prijs.	Aantal beh. punten.
1. J. Vaartjes, Vroomshoop	50-48
2. W. van 't Oever, Vroomshoop	49-46
3. H. D. v. d. Kouwe, Zwolle	49-45
4. A. J. v. Beek, Arnhem	49-38
5. J. Musch, Vroomshoop	48-46
6. H. v. d. Veen, Hardenberg	48-46
7. G. J. Meulenbelt, Almelo	48-46
8. A. Bosch, Almelo	48-42
9. W. T. Comijn, Almelo	48-41
10. G. K. v. Merle, Wijhe	47-47
11. J. Stegeman, Rheeze	47-46
12. K. Vaartjes Tz., Vroomshoop	47-46
13. G. Groothuis, Reutum	47-46
14. J. Bouwman, Zwolle	47-46
15. de la Mar, Apeldoorn	47-45
16. S. Holtslag, Bathmen	47-44
17. J. de Boer, Dedemsvaart	47-44
18. J.W. Katerberg, Oldenzaal	47-44
19. B. Verstraete, Zwolle	47-44
20. J. Weidijk, Zwolle	47-43
21. H. Sierink, Vroomshoop	47-42
22. G. Kortman, Gramsbergen	47-42
23. D. Timmerman, Gramsbergen	47-37
24. W. v. Leusen, Zwolle	47-36
25. A. J. Lensink, Bathmen	46-45
26. L. W. H. Borg, Apeldoorn	46-45
27. H. de Leeuw, Hellendoorn	46-45
28. F. Pfeiffer, Hellendoorn	46-45
29. C. Hulleman, Apeldoorn	46-44
30. F. Frowijn, Zwolle	46-44
31. H. Schipper, Dedemsvaart	46-44
32. J. Dompeling, Enschede,	46-43
33. G. Koster, Dedemsvaart	46-43
34. J. Focks, Zutphen	46-42
35. G. Gerritsen, Zutphen	46-41
36. Hurink, Grambergen	46-40
37. J. Olthof, Doesburg	46-38

38. G. Kampman, Ommen	46-37
40. H. Timmerman, Ommen	46-33
41. Jounink, de Lutte	46-32
42. D. Horstman, Ommen	46-25
43. F. Ranters, Hardenberg	46-15
44. G. Fokkert, Ommen	45-43
45. D. Hulleman, Arnhem	45-43
46. H. ter Haar, Enschede	45-42
47. T. Terpstra, Vroomshoop	45-42
48. F. Joulink, Bathman	45-41
49. G. Bakker, Rijssen	45-38
50. D. Schoman, Zutphen	45-38
51. G. Troost, Zutphen	45-37
52. P. Booy, Dedemsvaart	45-36
53. G. Schmitz, Rijssen	45-35
54. H. Borghuis, Delden	45-34
55. J. Masselink, Manderveen	45-33
56. H. Peddemors, Manderveen	45-30
57. H. Krukkert, Hellendoorn	45-19
58. G. Timmermans, Heemse	44-44
59. A. Thomasson, Enschede	44-44
60. J. v. Oene, Wijhe	44-43
61. W. Doctor, Nijverdal	44-43
62. Hulleman, Apeldoorn	44-43
63. P. Vledder, Vaassen	44-42
64. G. Kamper, Zwolle	44-42
65. R. I. Papink, Ommen	44-42

ADRESVERANDERINGEN

Dengenen, die „Het Landstormblad“ ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op de adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad“ het ten zeerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 2 cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad“
te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

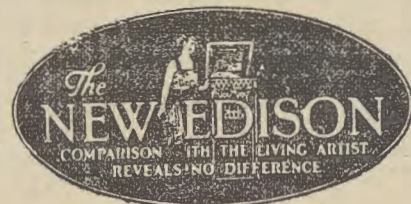
*) _____
bericht, dat „Het Landstormblad“ van 15 Augustus gezonden werd aan

Het adres moet echter zijn:

*) S. v. p. duidelijk naam en voorletters invullen.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison“

Als de New Edison speelt, hoort men
De Levende Stem en de
bezoeker vraagt fluisterend:
„WIE ZINGT DAAR?“

*Eigen Edison
is goudwaard.*

Wij nodigen U uit tot een bezoek
Kunstzaal EDISON

Lange Poten 15 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidscheschraat 84

LANDSTORMKORPS „NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE“.

Voor de Bijzondere Vrijwilligers van den Landstorm, ingedeeld bij opgemeld Korps, zullen de schietoefeningen wederom worden gehouden op den 1en en 3en Zaterdag van iederen maand; des namiddags van 2½-4½ uur, te beginnen met den 1en Zaterdag van Mei.

Zooals men uit het Landstormblad No. 3 heeft gelezen, zal de Landdag van ons korps gehouden worden te Hilversum en wel op 19 Juni a.s., met een daaraan verbonden schietwedstrijd met Margapatronen. De leden, welke aan Landdag en schietwedstrijd wenschen deel te nemen worden verzocht hiervan tijdig aan den Plaatselijken Leider te Utrecht, Abstederdijk 13, mededeeling te doen. Een en ander wordt gevraagd teneinde gezamenlijk te reizen, hetzij per spoor of auto.

Verder wordt thans reeds mededeeling gedaan, dat het in 't voornemen ligt, teneinde meer contact te verkrijgen met de vrijwilligers en om de saamhoorigheid te bevorderen, in den a.s. winter

te komen tot zalschietoefeningen met het Cy-
lindergeweer en Buks.

Daar de voorbereiding van ten en ander
eenigen tijd in beslag neemt, worden de vrij-
willigers van de afdeling Utrecht van opgemeld
korps, beleefd doch dringend verzocht, aan het
reeds eerder genoemd adres, op te geven of door
hen aan het houden van schietoefeningen in een
zaal (éénmaal per week) adhaesie wordt betuigd.

Bij voldoende deelneming aan den Landdag
op 19 Juni gaat vermoedelijk de schietoefening
op het fort niet door.

De Plaatselijke Leider
F.

KENNEMERLAND.

Korpsschietwedstrijd.

Het ligt in het voornemen in de maand Juni
a.s. een z.g. Korpsschietwedstrijd te houden op
het schietterrein te Overveen. Deze wedstrijd
wordt gehouden met scherpe patronen. Het is
hierbij de bedoeling, dat iedere afdeling een
vertegenwoordigend 5-tal zendt, welk 5 tal door
den Plaatselijken Leider in overleg met den in-
structeur der schietoefeningen wordt samenge-
steld. Voorts zal het iederen vrijwilliger vrij-
staan deel te nemen aan een bovendien te
houden „personeelen wedstrijd,” terwijl ook een
z.g. „vrije baanwedstrijd” wordt gehouden op
Rijkscylindergeweer met bukspatronen (afstand
12 M.), waarbij ieder een onbeperkt aantal series
ad 0.10 per serie van 5 schoten zal mogen ver-
schieten.

Nadere mededeelingen en uitvoerige bepalingen
zullen te zijntijd aan alle vrijwilligers van
het Korps (ook aan de vrijwilligers der Korpsen
Motordienst, Spoorwegdienst en Vaartuigen-
dienst) worden toegezonden.

De wedstrijd zal waarschijnlijk verdeeld wor-
den over een Donderdagavond, Woensdagmiddag
en Zaterdagmiddag.

De Secretaris,
C. ELDERMANS.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Herdenking tienjarig bestaan van het
Landstormkorps Stelling van Amsterdam.

Het voorloopig programma voor de herden-
king van het tienjarig bestaan is als volgt
samengesteld:

Donderdag 1 Juli van 3 uur n.m. tot 9½ uur
n.m.: Korps- en Personeele schietwedstrijden
voor de vrijwilligers uit Amsterdam en de afdee-
lingen uit Groot Amsterdam. Des avonds gene-
rale repetitie van het Zangspel „Je Maintiendrai.”

Vrijdag 2 Juli: van 10 uur v.m. tot 4 uur n.m.
voortzetting der wedstrijden, nu toegankelijk
voor alle vrijwilligers. Des avonds 8 uur opvoe-
ring in het Gebouw Carré, Amstel 115-125 te
Amsterdam van het Nationaal Historisch Mobili-
satie Zangspel „Je Maintiendrai.”

Zaterdag 3 Juli: van 10 uur v.m. tot 4 uur
n.m.: Voortzetting der schietwedstrijden voor
alle vrijwilligers. 5 uur prijsuitreiking. Des mid-
dags en des avonds opvoeringen van het Natio-
naal Historisch Mobilisatie Zangspel „Je Main-
tiendrai”, in het Gebouw Carré, Amstel 115-125,
Amsterdam.

Aan de opvoeringen van het Nationaal Histo-
risch Mobilisatie Zangspel zullen deelnemen
ongeveer 200 personen, waarvan 75 leden van
het Landstormkorps, 20 leden van de militaire
politietroepen en 60 leden van de Amsterdam-
sche Oranjeverenigingen. Bovendien beroeps-
zangers en musici.

De voorstellingen worden toegankelijk gesteld
voor de leden van het Landstormkorps Stelling
van Amsterdam, voor de leden van de Amster-
damsche Oranje verenigingen en voor het
publiek.

Het Eerecomité, gevormd voor de herdenking
van het 10-jarig bestaan, is als volgt samenge-
steld: Mr. J. B. Kan, Minister van Binnenland-
sche Zaken en Landbouw; J. M. J. H. Lambooy,
Minister van Oorlog en Marine a.i.; Jhr. Mr. Dr.
A. Roëll, Commissaris der Koningin in Noord-
Holland; W. de Vlugt, Burgemeester van Am-
sterdam; L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter
Nationale Landstorm-Commissie; G. W. Fris,
Generaal-Majoor, Inspecteur van den Vrijwilli-
gen Landstorm.

Afdelingen Zaandam, Koog-Zaandijk en Westzaan.

In de huishoudelijke vergadering gehouden op
Vrijdagavond, 7 Mei 1926 te Zaandam, waarin aan-
wezig waren de Majoor C. de Veer, Commandant
van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam,
alsmede de res.-kap. K. L. Schell, Secr. van de Gew.
Landstorm Commissie, werd door den leider, den
heer J. H. Russelman, verslag uitgebracht over den
toestand der afdelingen.

De voorzitter Notaris C. van Holk, deelde mede,
dat getracht zou worden, in verband met de steeds
zich uitbreidende afdelingen, de plaatselijke kas te
versterken, teneinde in de gelegenheid te zijn in de
maand September of October a.s. wederom een
grote vergadering uit te schrijven voor alle leden
met hunne dames.

Het dan te verwachten groot aantal leden zou het
niet meer mogelijk maken in Zaandam te vergade-
ren, daar geen geschikte gelegenheid van voldoende
ruimte te Zaandam is te vinden, doch zou gebruik
meeten worden gemaakt van het aanbod van de
afdeling Koog-Zaandijk om aldaar de gemeenschap-
pelijke bijeenkomst te houden.

Na uitreiking van de prijzen door den Comman-
dant van het Korps werd overleg gepleegd inzake
het 10-jarig bestaan van het Landstormkorps Stel-
ling van Amsterdam en de bijwoning van de schiet-
wedstrijden aldaar door drie drietalen van de afdee-
lingen Zaandam, Koog-Zaandijk en Westzaan.

Afdelingen Abcoude, Baambrugge, de Nes, Weesp, Monnikendam, Katwoude, Duiven- drecht, Sloten, Sloterdijk en Ouderkerk.

Al deze afdelingen kwamen voor huishoudelijke
bijeenkomsten of schietoefeningen bijeen. De op-
komst was wederom, behoudens in de afdeling
Weesp, zeer bevredigend.

Schietwedstrijd voor Officiëren en Leiders- Instructeurs in de Stelling van Amsterdam.

Zaterdagmiddag 24 April, werden de in deze wed-
strijden te Amsterdam behaalde prijzen door den
Majoor C. de Veer aan de prijswinnaars uitgereikt.
Hoofdklasse Officiëren, 1e prijs 1e Luit. Benne.
Overgangsklasse Officiëren, 1e prijs: Res. 1e Luit.
J. C. van Nie. Beginklasse Officiëren, 1e prijs: Res.
1e Luit. J. M. Altena. Hoofdklasse Leiders, 1e prijs:
C. Bree, Nederhorst den Berg. Beginklasse Leiders,
1e prijs: M. van Poelgeest, Amstelveen.

Schietwedstrijd voor leden van de afdeling Amsterdam.

De prijzen behaald in deze wedstrijd werden op
Dinsdagavond 20 April uitgereikt.

Eereklasse 1e prijs: G. Wijman. Hoofdklasse, 1e
prijs: P. H. A. Bouman. Overgangsklasse, 1e prijs:
G. Hoogkamer. Beginklasse, 1e prijs: Ph. Petrie.
Aanmoedigingsklasse, 1e prijs: A. G. G. Rijnen.

FONGERS
Model D Model H
Dames-rijwiel Heeren-rijwiel
f 83.- f 75.-

Franco levering in alle plaatsen des lands. direct
door de fabriek, door onze filialen, onze agen-
schappen en elken goeden rijwielhandelaar.

FILIALEN: AMSTERDAM, Nassaukade 387;
ROTTERDAM, Kipstraat 81; DEN HAAG, Spul 45
en Schuitstraat 121; UTRECHT Oudegracht 214;
GRONINGEN, ARNHEM, LEIDEN en MIDDELBURG.

WERNER - DEN HAAG
TEL. 70900 EN 10970

GEEFT

TENTEN IN HUUR VAN DE KLEINSTE TOT
DE GROOTSTE AFMETINGEN.

MAAR LEVERT OOK

VLAGGEN, WASCHZAKKEN,

DEKKLEEDEN MARQUISEN,

ETC. ETC. ETC.

ELECTR. DRUKKERIJ C. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
GOED
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

ADVERTEERT
IN DIT BLAD.

N.V. ATELIERS VOOR
EDELMEED EN PENNINGKUNST
V.H.
KONINKLIJKE BEGEER
VOORSCHOTEN.

NEDERLANDSCHE KROON RIJWIELEN

„Stokvis-Fabriek” worden uit-
sluitend vervaardigd van in elk
opzicht betrouwbaar materiaal.
Verkrijgbaar in eenvoudige,
zoowel als luxe-uitvoering.

R. S. STOKVIS & ZONEN
AMSTERDAM ROTTERDAM GRONINGEN

Firma J. G. MEIJER,

Groningen, 2 Markten

Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK

van f 1.-, f 1.50,
f 2.-, f 2.50, f 3.- enz.

Franco per post 50 cts. verpakking.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS
F. 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS
15 CENT.

LANDDAGEN

welke nog in 1926 zullen worden gehouden.

Verband:

Zuid-Holland: West: te Delft op 26 Juni 1926.

Stelling van Amsterdam: te Amsterdam op 1, 2 en 3 Juli 1926.

„de Meijerij“: (Schietwedstrijd voor Officieren) te Oisterwijk op 10 Juli 1926.

Gouda: te Schoonhoven op 21 Augustus 1926.

Dordrecht: te Dordrecht op 28 Augustus 1926.

Friesland: te Beetsterzwaag op 30 September 1926.

Goeree en Overflakkee: begin September.

Leeuwarden.

Afscheid van Luit.-Kol. L. Schutte.

5 Juni 1926. Heden werd te Leeuwarden een vergadering gehouden door het Friesch Nationaal Comité met de Afd. Commandanten, Pl. Leiders en Pl. Landst. Commissie te Leeuwarden.

Deze vergadering werd gehouden in het hotel „de Kroon“ en stond onder leiding van Luit. Kol. L. Schutte, die bij deze gelegenheid afscheid nam van zijn Onder-Cdt. en Pl. Leiders van het Friesch Verband.

Te ruim 11 uur werd de vergadering door hem geopend. Overste Schutte deelde mede, dat deze vergadering op zijn verzoek was uitgeschreven. Het is voor hem zeer verblijdend, dat bijna alle Onder Cdt. en Pl. Leiders van het Friesch-Verband aanwezig zijn en dat, op enkele uitzonderingen na, allen aan zijn oproep gehoor hadden gegeven.

Niet alleen, dat in deze vergadering Luit. Kol. Schutte voor 't laatst als Commandant van het Friesch Verband aanwezig was en afscheid kwam nemen van zijn Officieren en Onderofficieren, doch ook meer zakelijke punten stonden op het agendum.

Eerst voerde Overste Schutte het woord betreffende zijn vertrek naar Amersfoort en zèide, dat 't hem eensdeels spèet, dat hij geroepen was, van de Friesche Bijzondere Vrijwillige Landstormers afscheid te nemen, maar in verband met zijn promotie, heeft men dat van hoogerhand alzo besloten en ook in dezen herinnerde hij er aan, dat een soldaat altijd gehoorzaam moest zijn. Zoo gaat hij dan Friesland en zijn jongens verlaten, maar zal nooit vergeten de prettige samenwerking met het Friesch-Verband en met Onder-Cdt., alsmede Pl. Leiders. Deze aangename verhouding zal in dankbare herinnering bij hem blijven. Hij spreekt den wensch uit, dat zijn opvolger Kapitein Sitzen hetzelfde vertrouwen en medewerking mag ontvangen, want dan is een goede verstandhouding verzekerd. De Friezen zijn schijnbaar stug, maar als zij zich geven, dan geven zij zich ook geheel, dat heeft spreker in zeer ruime mate ondervonden.

Velen der aanwezigen, waaronder Burgemeester Sijsma, voorzitter van het Friesch Nationaal Comité, Mr. P. S. Gerbrandy, vice-voorzitter, Burgemeester Wezeman, maakten van de gelegenheid gebruik om Luit. Kol. Schutte met zijn promotie te complimenteeren, waarbij ook

zeer hartelijke en waardeerende woorden zijn gesproken. Niet alleen dat Overste Schutte het vertrouwen had van zijn Officieren en Onder Off. maar ook bij de minderen in rang stond hij in hoog aanzien. Juist zijn eenvoudig optreden ook als Hoofd-Officier tegenover minderen, maakte dat men in hem vertrouwen stelde. Verschillende vergaderingen gaven daarvan het bewijs.

Namens de Nationale Landstorm Commissie werd het woord gevoerd door 1e Luitenant Boulogne, Secretaris van voornoemd Comité, die in zeer goed gekozen woorden herinnerde aan het vele goede, dat onder leiding van Overste Schutte is tot stand gekomen. Ook hij bracht Overste Schutte dank voor de goede samenwerking.

Na eenigen tijd gepauzeerd te hebben, kwam het meer zakelijke deel van de agenda aan de orde. Breedvoerig werd gesproken over het houden van een Landdag voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in Friesland. Een en ander wordt toegelicht door Mr. P. S. Gerbrandy en L. Heukels. Het bleek, dat niemand bezwaren heeft, tegen het houden van een Landdag en er werd alzo met algemeene stemmen toe besloten. Waar hij zal worden gehouden, is overgelaten aan de regelings-commissie. Verder is op voorstel van den Res. 1e Luit. L. Hofmap, met algemeene stemmen en onder applaus besloten, ter gelegenheid van het vertrek van Overste Schutte het Friesch-Verband te vereeren met een vaandel. Eveneens is met algemeene stemmen en onder goedkeuring van het Friesch Nationaal Comité besloten te trachten een muziekkorps op te richten van Bijzondere Vrijwillige Landstormers. Reeds lang werd daartoe de wensch te kennen gegeven, maar om verschillende redenen daaraan nog geen uitvoering gegeven. Eindelijk deelde Overste Schutte mede, dat in het vervolg ieder jaar een of tweemaal zal worden vergaderd met Friesch Nationaal Comité en Onder-Cdt.

Dit besluit werd met groote instemming vernomen.

De vergadering, die een gezellig karakter droeg, werd besloten met een eenvoudigen maaltijd, waarna ieder, toegerust met de beste voornemens voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afscheid nam van Luitenant Kolonel L. Schutte.

H.

Verband West-Friesland

Boottocht.

Een pracht-tocht is het geweest, welke Dinsdag 18 Mei door de Landstormers uit dit gewest is gemaakt (ook eenige dames en autoriteiten maakten de reis mede).

Mooi weer, weinig wind en slechts even een spatje regen.

Aanvang Hoorn, 's morg. 6 uur, met ong. 50 man, plus 't muziekkorps „Crescendo“.

Half 8 aankomst te Enkhuizen, waar nog ruim 100 Landstormers aan boord kwamen.

Onder de tonen van 't Wilhelmus koerste men naar Medemblik; 't was inmiddels half 10. Door de bedrijvige havens (ansjovis-vangst) moest naar de Westerhaven worden doorgestoomd. Ruim 150 personen stapten hier nog aan boord.

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON“

Na 'n half-uurtje ging de „Prins Hendrik“ zee- waarts, naar het vliegekamp „de Mok“ op Texel.

Al heel spoedig kwamen 'n 4-tal watervliegtuigen de boot tegemoet, demonstreerende steeds in de nabijheid: naast, boven, voor, achter!

Ongeveer 1 uur aankomst Texel, waar onder leiding van enkele officieren het vliegekamp, de smederij radio-station enz. werden bezichtigd.

Als vanzelf trokken de loodsen met de vliegtuigen de algeheele aandacht; nu was alles, onder toelichting, eens van zeer nabij te bezien.

Instappen moest men weer, en na 'n uurtje varen, werd Oude Schild bereikt. Onder opgewekte muziek, nu ook van het Texelsche Fanfarekorps, werd gemarcheerd naar Den Burg (de dames gingen per autobus). De maaltijd stond gereed en liet zich best smaken.

Om 6 uur werd de terugtocht ondernomen, opnieuw in vroolijke stemming en zoowel bij aankomst te Medemblik als te Enkhuizen, was veel publiek aan den havenkant. Hoorn was (als eindpunt) reeds in diepe rust.

'n Pracht-dag 's het geweest — en een pracht-tocht, waardoor de saamhorigheid onder de Landstormers in hooge mate is bevorderd.

(Mbl.C.)

LANDSTORMKORPS „STELLING VAN AMSTERDAM“.

Tienjarig bestaan.

Het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam“, dat 4000 leden telt, waaronder 170 officieren, bestaat in Juli tien jaren.

De Landstorm wil nu, in samenwerking met de Amsterdamsche Oranje-Vereenigingen, in verband met dit jubileum, een nationale samenkomsorganisatie.

Vrijdagavond 2 Juli en Zaterdagmiddag en Zaterdagavond 3 Juli zal in „Carré“ worden opgevoerd het Nationaal-Historisch Mobilisatie Zangspel: „Je Maintiendrai“, samengesteld door den kapitein der Infanterie, den heer A. Captijn, commandant van het Landstormkorps „Nieuwe Hollandsche Waterlinie“. Aan de opvoering zullen deelnemen 200 personen, waaronder het volledig koor van de Amsterdamsche Oranje-Vereeniging.

VLAARDINGEN.

Uitslag van den gehouden schietwedstrijd van den Bijz. Vrijw. Landstorm.

KLASSE A.

T. van der Caaij Mzn.	432 punten.
H. Verboon	402
J. de Hond	397
G. Struijs	395
Chr. Bolderheij	394
K. van Rosseñ	377
K. Groeneveld	375

H. Meerman	365	„
L. J. Suijker	364	„
A. Bot	360	„
A. de Zeeuw	350	„
M. Klos	343	„
L. Bons	321	„
E. Dekker	243	„
K. van Stein	88	„

KLASSE B.

J. W. de Heer	385	punten.
T. Westerhout	369	„
F. van Ekelenburg	359	„
K. Blijleven	353	„
G. J. v. d. Kerkhof	329	„
W. Borsboom	295	„
B. Dullaard	286	„
A. Muis	273	„
C. Vreugdenhil	200	„
M. Schravellius	166	„
J. van Roon	135	„
A. Broek	37	„

KLASSE C.

P. Maat Pzn.	361	punten.
L. C. Eijgenraam	276	„
E. Mulder	263	„
A. Sluimer	235	„
D. van Ekelenburg	200	„
F. Stam	191	„

STAPHORST.

Op 26 Mei des avonds 9 uur werd door de sectien Staphorst, Rouveen en IJhorst een vergadering gehouden in de Boerenleenbank alhier. Opgekomen waren circa 50 vrijwilligers. Nadat door den Voorzitter der plaatselijke Commissie, Ds. Sluijs, de vergadering met gebed was geopend en een hartelijk welkom aan de aanwezigen was toegeroepen, was het woord aan Ds. Hofstede van Blokzijl, (Voorzitter Gewestelijke Commissie).

Deze hield een rede over het doel en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en wakte krachtig op om eendrachtig pal te staan voor Vorstin en Vaderland.

Daarna kreeg onze nieuwe verbandscommandant, kapitein Sonne, het woord.

Nadat deze eenige woorden ter kennismaking had gesproken tot de leden der verschillende secties, werd door hem in den breede uiteengezet wat er op 10 Juni a.s. op den landdag te Steenwijk zou zijn te genieten. Daar de avond een eenigzins feestelijk karakter droeg, werden de leden op eenige versnaperingen en sigaren getraceerd. Door den kapitein Sonne werd nog een gedicht voorgedragen over „Prins Maurits” 't welk veel bijval oogstte.

Na nog enkele besprekingen sloot Ds. Sluijs met dankgebed de vergadering en ging men opgeruimd naar huis toe, na dezen zoo welgeslaagden avond.

De Plaatselijke leider,
Sergeant BOVERHOF.

Gewestelijke Landstormcommissie „Groningen”.

Aan de vrijwilligers in de Provincie Groningen.

In het Aprilnummer van ons blad staat onder het programma van te houden Landdagen in 1926, dat op 3 Juli a.s. een Watersportfeest zou worden gehouden te Paterswolde.

De Gewestelijke Landstorm Commissie van het „Groningsch Verband” had zich gewend tot den Commandant van de Luchtvaart-Afdeeling „de Mok” te Texel, met verzoek den feestdag te willen opluisteren door het laten komen van enkele Watervliegtuigen.

Die Commandant heeft echter tot zijn leedwezen moeten berichten, dat technische bezwaren het onmogelijk maken een Afdeeling Watervliegtuigen te laten komen in Paterswolde. De afstand van de kust is te groot, terwijl de Provinciale waterwegen geen voldoende breedte bezitten voor een eventuele neerkomen.

De grootste attractie van dien dag is daardoor komen te vervallen, waarom de Gewestelijke Landstorm Commissie heeft besloten, het Watersportfeest NIET te laten doorgaan.

Namens de Gewestelijke Landstorm-Commissie,
De Secretaris,

De JONGE.

Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te 's Heerenberg.

Donderdag 3 Juni heeft de Landstormdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm plaats gehad, onder leiding van den res. 1e Luitenant C. E. L. Schoevaars.

Hoewel het weer 's morgens er niet aantrekkelijk uitzag, klaarde de lucht op en is het gedurende de schietwedstrijden en attracties goed weer geweest.

Om ongeveer tien uur werden de schietwedstrijden geopend door majoor van Ingen Schouten, die de eerste serie verschoot.

Daarna werd er op de tien banen geregeld geschoten tot ongeveer 2 uur.

Om 11 uur arriveerden kolonel Duymaer van Twist, voorzitter der Nationale Landstormcommissie, Mr. Dr. Deckers, Tweede Kamerlid, de res. 1e-luit. Boulogne, allen uit den Haag, terwijl daarna generaal-majoor Fris, inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, de wedstrijden met zijn bezoek vereerde.

Na afloop van het schieten arriveerden de motorrijders uit de richting Montferland voor de hinderiswedstrijden.

Eerst werden nog door de Lobithsche vendelzwaaiers hun kleurige vendels voor het eere-comité gewaaid.

De motorwedstrijden werden door de vele bezoekers met aandacht gevolgd, terwijl intusschen ook vele leden van het eere-comité op het terrein gekomen waren.

Nu werd de colonne-geweerd door 22 onderofficieren uit het garnizoen Arnhem onder leiding van sergeant-majoor Rekken, uitgevoerd. Onder doodsche stilte werden de verschillende standen door de belangstellenden gevolgd, terwijl vooral de slotstand met mitrailleurvuur, twee lichtkogels en het oplaten der duiven veel bijval vond.

Hierna werden de onderofficieren opgesteld bij het eere-comité, waarna nogmaals de Lobithsche vendelzwaaiers in actie kwamen.

Tot slot had de prijsuitdeeling plaats door majoor van Ingen Schouten.

Met een hartelijke felicitatie en een opwekking om trouwe leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te blijven, kregen de gelukkige prijswinnaars de behaalde prijzen.

Met muziek van „Crescendo” werd daarop weer naar 's Heerenberg getrokken.

Uitslag margaschieten vrije baan: 1. Brüs, 2. W. J. Weetink, 3. Nuyven, 4. A. J. Derksen, 5. Klutman, 6. Meijer, 7. W. Bruins, 8. Th. ten Beuzel, 9. Middelkoop, 10. F. J. Sanders, 11. W. Mulder, 12. B. Dicks, 13. Bolder, 14. A. v. d. Kemp, 15. Meurs, 16. Leining, 17. W. Kok, 18. M. v. d. Kemp, 19. Bekker, 20. Bolk, 21. Th. Otten, 22. Wildenbeest, 23. Hetterscheidt, 24. F. A. Meijer, 25. Körnelinck, 26. Tenback, 27. Hulsink, 28. Seggelinck, 29. Trilsbeek.

Uitslag schieten van den B. V. L.: 1. J. A. Mentink, 2. H. A. van Mierlo, 3. Th. Otten, 4. A. A. Klutman, 5. Wildenbeest, 6. H. Damen, 7. H. E. H. Kruis, 8. Th. v. d. Kroon, 9. B. J. Meijer, 10. M. v. d. Kemp, 11. G. Loef, 12. Rieszwijk, 13. Jordens, 14. P. Stol, 15. G. J. Hulsink, 16. Dieks, 17. A. v. d. Kemp, 18. Bekker, 19. J. Warle, 20. Wezendonk, 21. G. J. Rosie, 22. Th. Schut, 23. A. J. Bouman, 24. J. A. Vos, 25. J. A. Bernsen, 26. J. B. A. Wigman, 27. A. Smink, 28. K. Tenback, 29. W. J. Jansen, 30. A. Lenting, 31. Bolder, 32. A. Keurentjes, 33. Seggelinck, 34. M. J. Rikken, 35. A. Stienissen, 36. J. Hieltes, 37. F. Welling, 38. H. Angenent, 39. A. Jansen, 40. G. A. Horsting.

HOOGVEEEN.

Te beginnen op Zaterdag 19 Juni zullen de schietoefeningen op de baan in het Ten Arloërveld voor onze afdeeling worden gehouden op de 1e en de 3e Zaterdag in de maanden Juni, Juli, Augustus en September, telkens des namiddags van 5 tot 7 uur.

Wie na 7 uur komt, schiet niet mee.

Op den laatsten oefeningsavond — 3e Zaterdag in September — zal een prijswedstrijd worden gehouden.

Laten nu niet enkelen, maar allen deelnemen aan oefeningen en wedstrijd!

B.

KRABBENDIJKKE.

Aan de Afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Krabbendijke.

Met zijn vertrek naar Zuid-Beyerland wenscht ondergeteekende de Plaatselijke Commissie en alle leden het beste toe.

Gedenkende de vaak zoo gezellige uren, welke

wij onderling doorbrachten, kan ik niet nalaten nogmaals te wijzen op de nuttige instelling, welke het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voor land en volk is.

Met hartelijken groet aan allen,

D. BIJL,
ex-Pl. Leider.

Zuid-Beijerland, 5 Juni 1926.

AMERSFOORT.

De afdeeling Amersfoort van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm had op Donderdag 20 Mei de beschikking over de Leger- en Vlootfilm. Deze werd in de bioscoopzaal „de Arend” onder de eminente leiding van Kapitein Linden vertoond. Behalve de Plaatselijke Commissie waren o.a. aanwezig: de Commandant van de afdeeling, Reserve Luitenant Roggeveen; de Brigade Commandant Overste Bolken; de Commandant van de Burgerwacht Ritmeester Beynen; de Kapitein der Genie Scharroo; de Secretaris der Gewestelijke Commissie Reserve Luitenant Mr. van Geldorp Meddens en de Vorderings-Commissaris van den Motordienst, de Reserve Luitenant Jac. Strop.

Den Plaatselijk Leiders in deze omgeving wordt aangeraden zoo spoedig mogelijk deze prachtfilm aan te vragen voor het komende winterseizoen, want het is de moeite waard.

GOES.

In plaats van den heer J. de Kramer, is benoemd tot plaatselijk leider van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Goes, de heer A. C. J. v. d. Sterren, Piccardtstraat 51.

HASSELT.

3 Juni had de algemeene ledenvergadering plaats van den Bijz. Vrijw. Landstorm, afd. Hasselt.

De voorzitter, de heer J. P. Roijer, heette de aanwezigen (pl.m. 40 personen) welkom, in het bijzonder kapitein Sonne, die thans voor den eersten keer kennis maakte met de leden der afd. Hasselt.

Kapitein Sonne gaf daarna eenige toelichtingen voor den landdag te Steenwijk en wakte de aanwezigen op aan dezen landdag deel te nemen, zooveel mogelijk in uniform. Ruim 30 personen gaven zich op voor de schietwedstrijden en de sportdemonstraties. De meesten zullen in uniform verschijnen.

Daarna reikte de kapitein de prijzen uit, welke gepasseerden winter waren gewonnen. De 1e pr. verkreeg E. Fortuin, 2e W. Meuleman, 3e D. J. Hassevoort, 4e H. Borgmeyer, 5e K. van Marle en 6e J. van Sloten. Zes nieuwe leden gaven zich bij de afdeeling op.

VERBAND GOUDA.

De landdag van het verband Gouda van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is thans vastgesteld op 21 Aug. te Schoonhoven.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Als de New Edison speelt, hoort men De Levende Stem en de bezoeker vraagt fluisterend: „WIE ZINGT DAAR?”

Eigen Edison is goudwaard.

Wij noodigen U uit tot een bezoek Kunstzaal EDISON Lange Poten 15 - Den Haag 88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam Amsterdam, Leidschestraat 84

Met den Landstorm-
Motordienst op Manoeuvre.

Onder striemende regens dwars door
Noord-Holland — Onze kranige auto-
en motor-rijders.

I.

't Was Donderdagmiddag 27 Mei des middags 2 uur, toen de commandant van de groep Utrecht van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, kapitein L. P. J. Geldens, die juist klaar stond om met z'n auto 'n paar dagen op reis te gaan, het volgende telegram ontving:

„Verwacht vervoer met opdracht troepentransport in nacht van 28/29 Mei van Callantsog naar den Helder.

Naar aanleiding dezer opdracht zijn door den commandant Holland-Noord, kapitein Prins, onder de wapenen geroepen in de provincie Utrecht, door tusschenkomst van den groepscommandant Utrecht kapitein Geldens, twee compagnieën voor troepenvervoer en te Haarlem 2 compagnieën voor troepenvervoer en 1 compagnie voor geneeskundig vervoer.

Bataljons Commandant Utrecht neemt uw maatregelen”.

De vermeende oorlogstoestand was ingetreden. Geen autotochtje voor den Bat. Comt. Utrecht; in plaats daarvan gesteld voor bergen werk. Telegraaf, telefoon en ordonnances werden in 't werk gesteld.

Het marschbevel aan de compagnie-commandanten van het autotrein-Bataljon no. I luidt als volgt:

De 2e Compagnie van mijn Bataljon verzamelt morgen, 28 Mei, om 7 uur voormiddag in marsch-colonne op het Vreeburg te Utrecht. De 1e Compagnie op hetzelfde uur op den Amsterdamschen straatweg — hoofd van de compagnie bij de R.K. kerk Elinckwijk.

Appel om 7.30 v.m. voor beide Compagnieën. De compagnie-commandanten aan het hoofd der Colonne, tot het uitbrengen van rapport.

Afmarsch van de 2e Compagnie om 8 uur v.m. De 1e Compagnie zet zich in beweging, als zich

FEUILLETON.

Dokter Heim.

De kamerdeur ging open, en binnen stapte dokter Heim.

„Deze dag zit er al weer op,” zei hij. „Nou, Marie, dat is raak geweest, hoor! Hoe laat is 't?”

„Tien uur, man! En om zeven uur van morgen trok je er al op uit. Geen nat of droog gehad — wat wil je hebben?”

„Een kop koffie en anders niets. Gegeten heb ik in den „Witten Arend”. En dan direct onder de wol!”

Dokter Heim was beroemd in zijn tijd; hij behoorde tot de populairste geneesheeren van Berlijn. Het was verwonderlijk, zooals de patiënten bij hem wilden zijn. Uit alle rangen en standen der maatschappij kwamen ze tot hem; aanzienlijken en geringen; en dokter Heim wijdde aan een arme evengoed zijn aandacht als aan een rijke. Waar nood was en hij werd geroepen, dan ging hij ook: om 't even, of het een stulp was of een paleis.

Maar hedennacht wilde hij toch eens uitslapen. Twee keeren er den vorigen nacht uit geweest en dan een werkdag van vijftien uren — het was nu welletjes!

„Marie, wil je nu hoven? Ik ga naar bed, en

de 2e Compagnie op den Amsterdamschen straatweg bij haar gevoegd zal hebben om 8.15 v.m.

Vrijdagmorgen 7 uur, stipt op tijd, waren troepen en voertuigen op het Vreeburg te Utrecht aanwezig. Terwijl de Commandant regelt en inspecteert en z'n bevelen geeft, is de technische opzichter druk in de weer de wagens van de vrijwilligers, die eventueel gevorderd zullen worden, te keuren en te taxeren, om er daarna rapport van op te maken.

Dit drukke militaire gedoe van auto's, motoren en afweergeschut voor vliegmachines trok ondanks het nog vroege morgenuur heel wat nieuwsgierigen. Nauwelijks was de laatste slag van zeven uit den grijzen Dومتoren verklonken, of met 'n kort bevel zette de trein zich ronkend en knallend in beweging. De benzinedampen bleven laag en blauw hangen in de regenware lucht, welke voor den komenden dag niet veel goeds voorspelde.

Over Nieuwersluis werd zonder veiligheidsmaatregelen naar Amsterdam gemarcheerd. Op het aangegeven tijdstip — 10 uur — werd, na per pont het IJ te zijn overgezet, Buiksloot bereikt en halt gehouden op den kunstweg Buiksloot—Ipendam.

Nu was het uit met de zorgeloosheid en werd aller aandacht en waakzaamheid geëischt.

Na een bespreking van den Bat. Comt. met z'n officieren, waarbij zich de scheidsrechter, de oversten Eringaard, Sweerts de Jongh, van Heeckeren van Kell en kapitein Prins hadden gevoegd, werd 'n tweede marschbevel uitgevaardigd en te elf uur zette de colonne — nu met veiligheidsmaatregelen — zich in beweging. De marschweg van de colonne (in werkelijkheid beslaat een autotrein-bataljon een afstand van 8.8 K.M.) was als volgt aangegeven:

Buiksloot, Ipendam, Purmerend, langs de Beemster Ringvaart naar Oosthuizen, door Kruisoordpolder, Middenpolder naar Schermerhorn, van Schermerhorn langs Noordervaart naar Alkmaar van Alkmaar voorbij station door Wognummerbuurt, Bergermeerpolder, Zuidergeest naar Bergen.

Tegelijkertijd had het 1ste Batt. Autotrein bevel gekregen vanuit Haarlem met dezelfde opdracht naar Callantsog te marcheerden.

Voorloopig werd met kleine afstanden gereden. Daar vijandelijke nesten waren gesignaleerd ten Noorden van het Noordzeekanaal en voorts in de gehele provincie Noord-Holland, terwijl verder de vijand over vliegtuigen beschikte — voor autotrein in onbedekte streken de ergste en gevaarlijke vijand — was het zeer de vraag of de mogelijkheid bestond de aangegeven marschroute te volgen. De belangrijke taak van de auto-treinen: proviandeering van het eigen leger en ziekenvervoer, heeft tot noodwendig gevolg, dat de vijand niet wordt gezocht, maar dat hij door behendigheid en nauwgezette waarneming zooveel mogelijk wordt ontweken. Alleen wanneer het niet anders kan, wordt tot 't gevecht overgegaan. Daarvoor waren bij het Bataljon o.m. drie secties Luchtdeartillerie ingedeeld.

De aanwezigheid van den vijand, die zich telkens in sterke afdeelingen deed gelden en de meeste wegen door den Beemster had bezet, gooide de vooropgezette marschroute totaal in den war en bezorgde commandant Geldens telkens heel wat hoofdbrekens

nu mag er bellen, wie wil — ik wil van nacht uitslapen. Er zijn ook nog wel andere dokters om bij te springen — onthoud het goed, Marie!”

De doktersvrouw zou 't wel onthouden — o, zeker! En ze vond het heerlijk voor haar man, dat hij na zoo'n herfstslag vol stormen en stortbuien de vermoede leden eens kon uitstrekken in het warme, veeren bed.

Het veeren bed was destijds in de mode; matrasen waren nog onbekend.

De huisdeur werd stevig gegrendeld, en de dienstboden gingen ook naar bed. Maar Mevrouw had nog eenig huishoudelijk werk te beredderen, en toen 't werk af was, keek ze op de klok.

Al half twaalf! Nou, daar stond ze van te kijken. Ze haastte zich het nachtluchtje aan te steken en ook naar bed te gaan, maar toen ging de bel.

Nu nóg de bel! Zoo laat! Het was toch erg. En zij dacht aan haar man.....

Ze ging naar de gang, met het nachtluchtje in de hand. En ze opende met vreezen en beven het luikje van de zware, eikenhouten buitendeur.

Er brandde een lantaarn in de stille, eenzame straat, en bij dat licht zag ze daar een man van middelbaren leeftijd staan. 't Was een arbeider; men kon 't aan de kleeren zien.

„Wat wensch je vriend?”

Toen sprak de man. Zijn gebaren verrieden

om nieuwe wegen te zoeken, waarlangs de trein veilig zijn weg kon vervolgen. In plaats van door den Beemster, werden we gedwongen steeds meer Westwaarts te trekken.

Al heel spoedig na den afmarsch van Buiksloot stiet de voorhoede, welke 5 K. M. was vooruitgezonden voor verkenning en waarbij ingedeeld waren pantserauto's, een sectie mitrailleurs en een ploeg werkers voor opruimings- en herstellingswerk, op een sterke vijandelijke afdeeling bij Het Schouw langs het N.-Hollands Kanaal. Door het uitblijven van berichten van den Voorhoedecomt. was de colonne doorgemarcheerd en stiet bovendien geheel onverwacht, op de voorhoede. Oogenblikkelijk ingrijpen was dringend geboden.

De colonne-commandant beval de voorhoede onmiddellijk op te marcheerden langs de Trekvaart naar Monnikendam, en daar den weg naar Ipendam te verkennen. Is hij veilig, erover verder te trekken, zoo niet, dan nadere orders afwachten.

We schenen midden in 't vijandelijk gebied te zitten. Opnieuw werd een sterke troepenmacht gesignaleerd bij de eerste brug op den weg Monnikendam-Ipendam. Er was geen mogelijkheid een doortocht te forceeren, zoodat er niets overbleef dan te marcheerden langs ringvaart naar Edam, den trekvaart naar Oosthuizen en verder het oorspronkelijk marschbevel volgen.

Niet lang was ook deze route houdbaar. Vanaf één uur in den middag, kwam van den voorhoede-commandant luit. Meyboom, wiens inlichtingendienst nu prachtig werkte, het eene bericht na het andere binnen; dan was een brug opgeblazen; dan maakte een sterke troepenmacht doorslaan onmogelijk. Uit de snel opvolgende berichten bleek spoedig, dat de toegang tot de Beemster en de wegen erdoor naar het Noorden geheel waren afgesloten, zoodat wilde de colonne-commandant zijn transport veilig trachten over te brengen, hij westwaarts, langs of over den zeedijk een doortocht moest probeeren te vinden.

De toestand begon critiek te worden, bovendien werd het weer steeds ellendiger. Had het den geheelen morgen al bij buitjes geregend, nu we in het vlakke Noord-Hollandsche polderland waren terecht gekomen, waarboven de grauwwaarte luchten onheilspellend bonkten en zware regenwolken door den sterken westenwind werden voortgejaagd, werden de buitjes permanente buien van dikke, vette slagregens, die striemend over de wegen meenten en kletsten, waartegen geen beschutting mogelijk was. En hier was weer gelegenheid onze kranige Hollandsche mannen en jongens te bewonderen, die geheel vrijwillig zich voor dezen dienst gevend, ondanks den neerplassenden regen, waardoor het soms onmogelijk was 'tien meter vooruit te zien, op hun ronkende motoren en doornat de berichten overbrachten en den goeden geest niet verloren. En de jongens van de mitrailleursecties op de open vrachtwagens kregen eveneens hun portie. Geen nood, zoolang ze nog lust hadden — en dat hadden ze — met blozende boerendochters, die bij al dat, hier misschien nooit beleefde soldaten-gedoe, ondanks de regen het achterhuis uitschoten, te gekken en te grapjassen, vonden ze hun „leven” nog niet zo slecht.

De geest onder de colonne was prachtig en zelfs

zijn opwinding, en zijn adem ging gejaagd, terwijl hij mededeelde, dat hij een vrouw met vijf kinderen had, en het zesde kind hedennacht werd verwacht. Zijn vrouw was niet sterk, en zijn zorg was groot.

„Zou de dokter niet zoo goed willen zijn mee te gaan?”

„Daar had je 't dan! Mevrouw had er wel voor gevreesd, dat het gebel daar op uit zou draaien.

Wat moest ze doen? Haar medelijdend hart pleitte voor dien huisvader, maar haar man had haar absoluut gelast, hem in geen geval te wekken. Hij was dood-op van vermoeidheid — o neen, zij mocht haar man niet wekken. En Brons was er gelukkig ook nog, om bij te springen.

„Ben je daar nog?”

„Jawel, Mevrouw!”

„Kijk, mijn man is dood-op en ligt te slapen. Ik mag hem niet wekken. Maar dat is niet erg; je wordt geholpen, hoor. Weet je dokter Brons te wonen?”

„Neen, Mevrouw!”

„Ik zal 't je zeggen. Hij woont in de tweede straat rechts, op den hoek, vlak tegenover een grooten sajetwinkel. Zeg maar, dat ik je gestuurd heb; mijn man en dokter Brons nemen elkanders praktijken dikwijls waar.”

„Dank u, Mevrouw!” En de man holde weg. Dat was dan „hoeven in orde, en was dokter Brons thuis, dan zou de huisvader er niet te vergeefs aanbellen.

Oefening van het Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst” in Noord-Holland op 28 Mei.

Oefening van het Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst” in Noord-Holland op 28 Mei.

geen zondvloed kon ze dooven. En het bleek ons weer opnieuw, wat we door eigen ondervinding steeds vroeger constateerden: de Hollandsche soldaat is geen kankerpit, tenzij hij het gemaakt wordt, door onmenskundig en onpsychologisch optreden der meederen en vooral van de hoogere. Goed geleid kan met de manschappen alles worden gedaan, zelfs niet strenge doorvoering van orde en tucht.

Als ik in den open wagen van commandant Geldens, achter wiens, door een leeren jas beschutte rug, ik, gezeten aan de afzij van den wind, nog wat voor de slagregens gespaard blijf, de ordonnancen zit te bewonderen, die heen en weer rennen om vice-versa berichten over te brengen, komt de mededee-

ling: „Trekweg over Schardam is bezet. De weg langs Zeedijk naar Zuid-Schardam, Lutje Schardam en Oudendijk is vrij.”

Geheel naar het Westen gedrongen, blijft dus alleen de Zeedijk over. De colonne-commandant overweegt de groote gevaren voor de colonne van de vijandelijke vliegmaschinen op dit hooge en open terrein. Er is geen uitweg: de eenige overgebleven weg is de zeedijk. Het parool is hier: wie waagt, wie wint, en vertrouwend op 't goed succes der secties afweergeschut geeft hij 't bevel:

„Marcheer over Slinkerdijk naar Zuid-Schardam, Schardam, Lutje Schardam, Oudendijk, Oostmijren, Schermerhorn, Alkmaar, Bergen.”
Bij Oudendijk een nieuwe moeilijkheid. De Jaag-

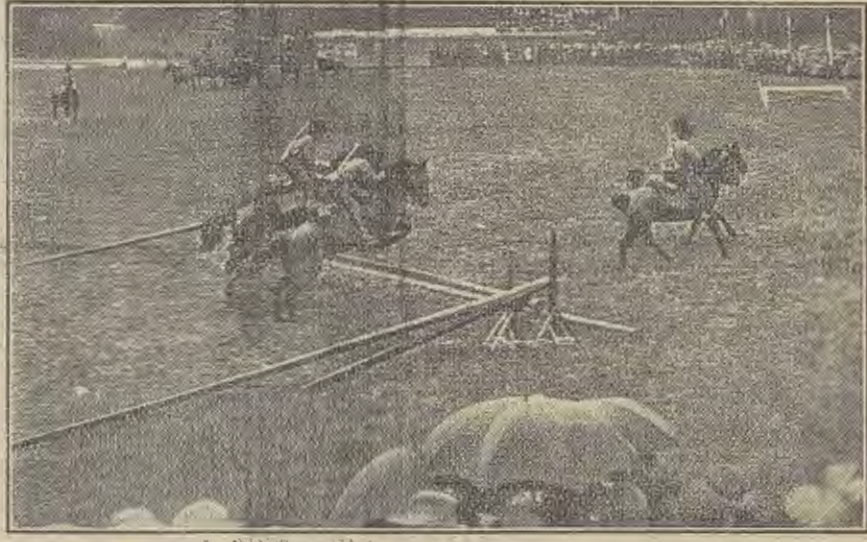
weg langs de zuivelfabriek is door een zware wegwals en rails afgesloten. Het is slechts een afstand van 'n paar honderd meter. Op den smallen kanaalweg is keeren met de zware vrachtauto's onmogelijk, er moet dus vooruit een weg worden gevonden. Aan de andere zijde van 't kanaal — de voortgang der colonne werd juist bij een brug gestuit — is een weg, een dijk, maar zoo slecht, vol diepe gaten, bovendien sterk hellend naar het laag gelegen grenzend polderland, dat het passeeren een onmogelijkheid blijkt. Maar een keus is er niet, het bevel wordt gegeven en de heele sliert van motorrijders, automobielen en vrachtauto's gaat erover. Het gaat heel langzaam, heel voorzichtig, met angst in 't hart verlang ik naar de reddende brug vooruit. Gelukkig, we

LANDDAG VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORM VERBAND „DE VELUWZOOM” TE 's HEERENBERG, OP 3 JUNI 1926.

De prijsuitreiking.

LANDDAG VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORM VERBAND „VOLLENHOVE” TE STEENWIJK OP 10 JUNI 1926.

Springoefeningen van de Huzaren uit Deventer.

Zij sloot het luikje en begaf zich weer naar de woonkamer. De groote olielamp brandde nog, en zij ging zitten.

Waarom dan niet naar bed gegaan? Mevrouw was er nog niet gerust op; dat was 't hem. Even wachten; zij dacht al maar aan dien bezorgden huisvader...

„Marie!”

Het was de stem van haar man, uit de slaapkamer. Hij had de bel gehoord.

„Wie belde daar, Marie?”

„Een arbeider.”

„Wat was er aan de hand?”

„Zijn vrouw had je hulp noodig; ze verwacht haar zesde kind.”

„Zoo! Dat zesde kind zal er zonder mijn hulp ook wel komen, denk ik. Wat heb je geantwoord?”

„Ik heb den man naar dokter Brons verwezen.”

„Best, uitstekend. Je hebt als een verstandige doktersvrouw gesproken, Marietje.”

Dokter Heim ging weer onmiddellijk onder zeil, maar mevrouw had er geen rust van. Zij dacht aan dat droeve geval van verleden jaar, toen er een booschap kwam van een tuinman, die in een buitenwijk woonde en in de scherpe zeis was gevallen. Haar man was niet thuis, en de volgende dokter, wiens hulp werd ingeroepen, zeide, dat zijn eigen patiënten voorgingen. En toen dokter Heim kwam, stonden de moeder en de kinderen bij het lijk van hun vader. Dood gebloed...

Aan dat droevig voorval dacht Mevrouw. Zij kon het maar niet uit haar hoofd zetten; de

slaap was van haar oogen gevloeden, en zij bleef daar mijmerend zitten; bij het groote licht, dat begon te verminderen, omdat de olie opraaakte, en bij het nachtluchtje, dat ook nog brandde.

Zij dacht al maar aan den huisvader, maar gelukkig — hij bleef weg! dat was een goed teeken. Zij zou nog vijf minuten wachten — langer niet!

Hoor! Wéér de bel! Het ging haar als een elektrische schok door de leden...

Zij opende het luikje.

„Mevrouw!”

Zij herkende de stem, het was de huisvader van zoo even. En de zorg en de angst waren op het gelaat van den man te lezen.

„Ik moest lang wachten, Mevrouw, en eindelijk kwam een dienstmeisje. Zij zei me, dat dokter Brons uit was.”

„Dat meisje zal je toch wel een ander adres hebben genoemd.”

Ja wel, Mevrouw. 't Was een heel eind, en ik liep nog een straat te ver ook. Maar ik vond dien dokter toch.”

„Was hij thuis?”

„Jawel, Mevrouw, maar hij had een familiefeest, en ik ben maar een arme man.”

„Dus hij ging riet mee?”

„Hij zag mijn plunje en weigerde. Toch ligt het geld gereed; we hebben 't ons uit den mond gespaard. Elke week zooveel weg leggen, zei mijn vrouw, en zoo is 't er gekomen. Och Mevrouw — doe een goed woordje voor me bij uw man!”

Smekend waren die oogen door het luikje op haar gericht. O, het was een marteling voor een medevoelend vrouwenhart!

Maar mocht zij haar man wekken? Was hij niet voor haar de eerste? En had ze niet zijn besliste orders?

Het was nu middernacht; de torenklok sloeg hare twaalf zware slagen, terwijl zich een zware regenbui ontlaste boven de stad. En de arbeider stond daar in zijn armzalige plunje, de schouders opgetrokken, rillend van de kou...

Toen schoot Mevrouw een reddende gedachte door 't hoofd.

„Ga naar dokter Hufeland!”

„Waar woont die dokter, Mevrouw?”

„In de Brandenburgerstraat.”

De huisvader maakte een gebaar der wanhoop. De Brandenburgerstraat lag aan 't andere eind der stad, en in 't gunstigste geval zou hij misschien nog te laat komen.

„Het leven van een brave huismoeder staat op het spel, Mevrouw!”

Het werd haar te machtig. Zij ging naar de slaapkamer en wekte haar man.

„Johan, wordt eens wakker!”

Een slaapdronken stem liet zich hooren.

„Och zoo — ben jij 't, Marie? Wat is 't?”

„Die man is teruggekomen.”

„Die man? Welke man? Ik weet van geen man.”

„Die huisvader van daar straks.”

Even stilte.

„Laat hem naar dokter Hufeland gaan!”

„Dat heb ik hem ook gezegd, maar hij beweert, dat de afstand te groot is, om bijtijds bij de hand te zijn.”

De dokter werd hevig ontstemd 't Was dan toch wel het allerongelukkigste vak: dat er op

LANDDAG VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORM VERBAND
„VOLLENHOVE" TE STEENWIJK OP 10 JUNI 1926.

Een der tableaux welke op dezen landdag werden uitgevoerd.

LANDDAG VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORM VERBAND
„VOLLENHOVE" TE STEENWIJK OP 10 JUNI 1926.

Oefeningen van het Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst”.

zijn er, en oprecht gemeend heb ik den commandant mijn compliment gebracht voor de prachtige en zekere rij- en bestuurderskunst van zijn chauffeurs.

De vijand schijnt verschalkt, er worden geen moeilijkheden meer gemeld en in een stevigen gang bereiken we, niet veel over den aangegeven tijd — 2.30 — de Hertenkamp te Bergen-Binnen, waar de troep een oogenblik rust kreeg en waar de auto-trein van het Bataljon uit Haarlem, dat gelijk naar Calantsoog zou optrekken, reeds was opgesteld.

Volgens het marschbevel moest de rustende colonne te Bergen-Binnen, door plaatselijke veiligheidsmaatregelen worden beschermd. En het bleek geen overbodige maatregel te zijn geweest.

Nauwelijks hadden officieren zich verzameld voor het houden van besprekingen en hadden kader en manschappen zich eenige ontspanning veroorloofd, of zwaart veronkundigde de nadering der vijandelijke vliegmachines aan. Met zeldzame brutaliteit en toch frappante zekerheid schoten ze tot op hoogstens 50 Meter over de rustende troep.

De secties luchtdoel-artillerie onder bevel van luitenant Kruls kwamen in actie. De mitrailleurs roffelden en blafden zonder ophouden, dat heel Bergen uit zijn stille middagkalmte werd opgeschrikt, oud en jong met een gezicht van „wat is er aan de hand" naar buiten stormde en heel het kamp in een minimum van tijd met nieuwsgierigen was gevuld.

Dat was voor de schooljeugd een pretje

LANDDAG VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORM VERBAND
„DE VELUWZOOM" TE 's HEERENBERG, OP 3 JUNI 1926.

De vendelzwaaiers uit Lobith.

en we zouden ons al heel sterk moeten vergissen, als de onderwijzers niet menig telaar komen hebben moeten noteeren. Ze zullen voor ditmaal wel wat door de vingers hebben gezien. Zoo'n gebeurtenis — een strijd tegen vliegmachines midden in het dorp — was te opwindend om niet zelfs één oogenblik de heele school te vergeten.

Na de officiers-conferentie werd het laatste marschbevel aan de Bataljonscommandanten uitgegeven:

Het 1e en 2e Bataljon verzamelen op 28 Mei te Bergen-Binnen op den Kunstweg naar Schoorl. De 1e Compagnie van het 1e Bataljon met het hoofd bij Bosclust en vervolgens hierbij aansluitend de andere Compagnieën van dit Bataljon.

Het 2e Bataljon stelt zich op op 500 Mr. afstand van de achterste Compagnie van het 1e Bataljon.

Marschweg voor beide Bataljons: via Schoorl, Groot Hargan, langs Quinvoet, Hondsbossche Zeewering tot Hazepolders, langs Balkmerweg, via Stolpen, langs Hoeve Westerhout naar Callantsoog, ténzij ik om strategische redenen een Bataljon tijdens den marsch een andere marschweg zou aanwijzen.

Voorloopig wordt met normale afstanden gereden.

Een sterke vijandelijke troepenmacht bevindt zich, volgens ingekomen berichten, in het Noordelijk deel van de Provincie Noord-Holland.

Deze vijand beschikt over vliegtuigen.

den aardbodem bestond. Een putjesschepper had het nog beter; die kon ten minste nog uitslapen.

Zoo, woont dokter Hufeland te ver? Dan kan ik er ook niets aan doen. Ik ga niet, en het spijt me, Marie, dat je me hebt gewekt."

Het klonk gramstorig en scherp.

Met die boodschap kon Mevrouw vertrekken. 't Leek haar verschrikkelijk — 't was net een doodvonnis. Maar haar man moest toch ook zijn slaap hebben; anders was hij voor den volgenden dag ongeschikt voor zijn taak.

„Gaat de dokter niet mee?" vroeg de man aan het luike.

Zij schudde het hoofd.

Het regende aldoor; en zij keek naar dien man. Hij stond daar als iemand, die versuft is van een harde tijd. Zijn gelaat vertoonde een doodelijke bleekheid; de lippen waren op elkander geperst, en radeloos wrong hij de handen.

Hij ging heen met loomen tred, de oogen naar den grond gericht. Toen schoot haar gemoed vol, en ze riep hem. En hij keerde terug.

Weer ging Mevrouw naar de slaapkamer. Ze was de moeder van zeven kinderen en nog een knappe vrouw. Maar nooit was ze zoo knap, zoo schoon geweest als op dit oogenblik, dat ze de slaapkamer binnentrad. Het licht van het nachtlampje viel op haar gelaat. Het was geheel ver-teerd en geadeld door de naastenliefde, door ontferming en erbarming. Haar ooz was ge-

schert geworden, om die vrouw te zien in de ure der benauwdheid in de schamele woning, telkens reikhalzend uitzieende, of de deur niet zou opengaan, om haar man binnen te laten en den dokter...

Ze legde haar hand den dokter op het voorhoofd.

„Johan, wordt eens wakker!"

„Ik ben al lang wakker, Marie!"

Het klonk alles behalve bemoedigend. Hij was klaar wakker; dat deden de ontstemming, de ergernis en nog iets anders — het was het kloppertje daarbinnen. Zoo noemde de dokter het, en dan bedelde hij de conscientie, het geweten.

Dokter Heim was een ouderwetsche. En als het met een patiënt op een end liep, dan placht hij te vragen: Hoe staat het met het kloppertje van binnen? Is het rustig?"

Nu mocht de dokter het zich zelve wel eens afvragen.

„Johan", zei Mevrouw: „als jij eens in het geval van dien huisvader verkeerdet — denk dat eens in!"

Hij keek haar met groote oogen aan.

„Staat die man er nog?"

„Hij staat nog te wachten in den stroomenden regen."

„Laat hem binnen!"

Toen rees de ster der hope...

Met een vaart stootte de dokter het bed uit, en zijn vrouw roemde hem als den voortreffelijksten

van alle dokters.

Maar de dokter was volstrekt niet in een goede luim.

„Wat een miserabel vak!" barstte hij uit; „een slootgraver, een galeislaai heeft het nog beter!"

Mevrouw kende dat wel. Even uitbuien, en dan klaarde de lucht gauw op. Zij sprak dan ook nooit tegen — nooit! Zij stak een extra kaars aan en legde de instrumenten al gereed.

„Heeft hij lang gewacht?" vroeg de dokter. De stem klonk al iets milder.

„Niet zoo lang. Nu komt alles in orde."

„Roep Karel," kommandeerde de dokter, „dadelijk inspanssen!"

Karel was de koetsier. 't Was een oud-gediende, en hij zei gemeenlijk, de kunst te hebben geleerd, om als de hazen te slapen: met één oog dicht en 't andere open.

Marie behoefde maar aan een snoer te trekken; 't was vlug geschied. Toen nam ze den overjas. Hij hing over een stoel, dicht bij den haard, en hij dampte van 't water.

Neen, dat ging toch zoo niet. Hij was kletsnat. En vlug wipte Mevrouw de zijkamer in, om den nieuwen overjas te halen.

De dokter stond er al op te wachten; hij was al gekleed. O, dat kon dokter Heim vlug, hij sloeg daarin het record van alle Berlijnsche dokters!

Mevrouw kende hem door en door. Het is

Omtrent vernieling van de wegen in den aangegeven marschweg kwamen geen berichten binnen.

Voor wegverkenning is een voorhoede vooruit gezonden, waarbij 2 Secties Luchtdeel-Artillerie, zoodra een ploeg werkers, voorzien van gereedschappen voor opruimings en herstellingswerk.

Doel van den marsch is zich te begeven naar Callantsog, vanwaar in den nacht van 28 op 29 Mei troepentransport naar Den Helder zal plaats vinden.

5 uur n.m. aankomst te Callantsog, alwaar een parkeerplaats wordt betrokken en de troep wordt gevoerd en gelegerd."

Bevelen worden gegeven en overgebracht, de beveiliging ingetrokken, motoren aangezet en kort daarop zetten de nu samen opereerende beide bataljons zich in beweging.

De binnengekomen berichten over de aanwezigheid van een sterke vijandelijke troepenmacht in het Noordelijk deel der Provincie bleken juist te zijn geweest. Vanaf Bergen kon den eersten tijd zonder oponthoud worden verder gemarcheerd. Nu het weer tijdelijk was opgeklaard, was het na de emotie-vollen morgen een genot te rijden langs den rand van de prachtige duinen van Schoorl, welke weelderig beplant, zich als hooge heuvels langs den Noordzee in lange onafzienbare rij voortzetten: Groet, Hargen, de duinvoet Hondsbossche Zeewering tot Hazepolder werden zonder oponthoud gepasseerd, tot op den Balkmerweg nabij Stolpen het onheilsbericht den bevelvoerenden commandant wordt gebracht, dat de voorhoede totaal door den vijand is verpletterd.

Het was geen officieel bericht van den Voorhoede-commandant, maar van een motorrijder, die door een razende vaart aan de hinderlaag had weten te ontkomen en op eigen initiatief den Colonne-commandant was komen waarschuwen. Aan dezen kranigen kerel, die alleen aan den ondergang der voorhoede ont kwam, was het te danken, dat de beide niets vermoedende bataljons niet onverhoeds door de sterke vijandelijke troepenmassa werden aangevallen.

Uit het verhaal van den ontvluchten motorrijder bleek, dat de vijand in het struikgewas verdukt opgesteld, de spits, welke niets had gemerkt, ongemoeid had laten passeeren, waardoor de voorhoede in de hinderlaag viel en werd verpletterd. Onmiddellijk werd krijgsraad gehouden om te overleggen wat in dit hoogst bedenkelijk geval moest worden gedaan. Waar men vermoedde, dat de mogelijkheid bestond den vijand terug te drijven, was onmiddellijk een krachtig ingrijpen noodzakelijk.

Een krachtige patrouille, versterkt met mitrailleurs, werd op verkenning gezonden. Uit de vijandelijke hinderlaag klonk, toen een patrouille op plm. 400 meter was genaderd, het eerste salvo. Onmiddellijk werd verspreiden gecommandeerd en het gevecht aangevangen. Onder dekking der mitrailleurs, werd sprongsgewijze naar voren gegaan. Tegen het krachtig en doeltreffend vuur onzerzijds was de vijand niet bestand, en nog geen kwartier had het treffen geduurd of de vijand nam ijlings de vlucht. Onder een stroomenden regen werd naar de colonne teruggemarcheerd. De weg was vrij, de vijand vertoonde zich

goed, als de vrouwen haar mannen kennen met hun deugden en hun gebreken. Dat zijn wijze vrouwen. En zij zullen zich daarnaar richten, en alles doen, wat ze kunnen, om haar mannen in evenwicht te houden.

O zeker! dit was een moeilijk geval geweest, en dat haar man, uit den zoeten slaap gewekt, ontstemd raakte, lag voor de hand. Een mensch blijft een mensch, en het geduld en de evenwichtigheid van een dokter bewegen zich ook maar binnen enge grenzen. Dokter Heim was de barmhartigste en de medelijdendste dokter, die er honderd mijlen in 't rond te vinden was, dat stond bij Mevrouw zoo vast als een paal boven water en een lange dokterspraktijk had het bewezen. Maar het kan te erg worden met de drukte, en al had een dokter zenuwen als kabeltouwen, hij kan toch wel een keer overstuur raken.

Enfin, dat station was gelukkig al weer voorbij.

Buiten werd het geratel van wielen gehoord. Dat was Karel, en Mevrouw stopte haar man de instrumenten in den buitenzak.

"Heb ik ze allemaal, Marie?"

"Er ontbreekt niet centje aan."

De huisdeur ging open, en ze ging dicht. Er woei een sterke windvlaag, en de regen kletterde al maar neer. Een koets reed door de eenzame straat, en een verpleger, die in een naburig huis bij een ernstigen patiënt zat te waken, zei: "Daar gaat de dokterskoets al weer! Die dokter Heim heeft ook maar weinig rust."

Mevrouw bleef op. Haar man had gezegd, dat

niet meer en de colonne had haar taak volbracht en haar doel bereikt. Te Callantsog werd op het dorpsplein de parkeerplaats betrokken.

Het was een zware dag geweest en het warme maal en de ontspanning, voorzoover er in een gat als Callantsog ontspanning mogelijk is, was verdiend.

Uit een bespreking van scheidsrechters en officieren, welke geleid werd door den leider der oefening kapitein S. Prins, uit Amsterdam, bleek ons, hoe goed de oefening was geslaagd.

We hebben gemeend de invitatie voor het bijwonen dezer tweejaarlijksche oefening niet te moeten afslaan, om in de gelegenheid te zijn, eens iets mee te deelen over het werken en doel van het vrijwillig Landstormkorps motordienst, een korps, dat ons land in tijden van nood groote diensten kan bewijzen.

Wij zijn voorstanders van internationale en gelijk-tijdige ontwapening, wij zijn voorstanders van een klein leger in het kader der internationale strijdkrachten, maar we willen niet gerangschikt worden bij de voorstanders van: "Geen man en geen cent."

In dezen gedachtengang kunnen we respect hebben voor de ambitie en opoffering van de mannen, die geheel belangeloos zich zelf en hun vervoermiddelen ten dienste stellen van het land, wanneer een beroep op hun hulp noodig mocht blijken. En waar de regeering dit korps heeft erkend en dus ook inziet haar nuttigheid en noodzakelijkheid in geval van nood, daar mocht zij er o.i. zich toch wel iets meer aan laten gelegen liggen. Veel wordt er door de leiders niet verlangd, hooge eischen aan geld en vergoeding worden er niet gesteld, maar er mag toch niet van overheidswege worden gespeculeerd op bereidwilligheid en toch-wel-komen als het noodig is.

Is de motor-landstormdienst officieel erkend, dan moet ook getracht worden hem zoo goed mogelijk voor te bereiden. *Eén oefening per jaar* van een paar dagen is dan toch zeker een *bestste noodzakelijkheid*, ook al om het verband tusschen de leden van het korps wat sterker en hechter te maken. Dat de menschen, die aan een tweedaagsche oefening meedoen, dit moeten doen ten koste van eigen loondering, dat voor banden en motor- of autoslijtage niets wordt vergoed is toch wel wat al te veel geëischt. We willen dan ook gaarne pleiten voor een ietwat royaler behandeling van dit korps van de zijde onze Regeering al is het dan voorloopig maar voor de mogelijkheid van een oefening per jaar.

Behendigheidswedstrijd.

De den tweeden dag gehouden behendigheidswedstrijd onder leiding van kapitein L. P. J. Geldens, op den door den bekenden Amsterdamschen wegebouwer S. Prins aangelegden prachtige weg langs het duin van Callantsog naar den Helder, was eveneens een groot succes. Overtuigend bleek de nuttigheid van deze oefeningen voor motorrijders en automobilisten. Menig kranig staaltje van zekere en hanrige rijkunst, van het geheel in de hand hebben van motor of wagen, van bewust en behendig rijden en remmen en van overleg en berekening werd vertoond.

zij maar naar bed zou gaan, en dat deed ze gemeenlijk, maar dezen keer deed zij het niet. Ze haalde de olielamp en vulde de groote lamp. Toen stak zij de lamp aan, want ze was uitgegaan.

Ze ging naar den haard; het vuur was half uitgedoofd, maar zij legde er nieuwe brandstof op, zoodat de vlam uitsloeg met een vroolijke vlam.

Ze schikte den leuningstoel bij den haard; het was zijn stoel, daar mocht niemand op zitten dan hij. Haar oog ging speurend rond; zij deed alles, om hem een aangename thuiskomst te bereiden, en toen, met de voeten op de heete vuurplaat, zat ze te luisteren.

Het was nog de ouderwetsche tijd. Berlijn had nog zijn nachtwachter, en de ratel van den nachtwacht werd gehoord, en hij riep: "Eén heeft de klok — de klok heeft één! Dien God bewaart, is wel bewaard!"

Zij wachtte; zij wachtte; het was het geduld der liefde. Een rijtuig naderde; het bonkte over de harde, oneffen keien en sloeg een zijstraat in. Het was de postkar; de hoorn schalde.

Zij bleef luisteren en verzorgde het vuur in den haard. De deuren bleven potdicht, en de schoorsteen trok als de beste. Geen uitslaande rook. Het werd heerlijk warm in de kamer.

En toen de nachtwacht opnieuw de ronde deed, naderde weer een rijtuig. Het reed er vlug overheen; toen in den stap; "halt!"

Dat was Karel's stem.

"De zesde is er gelukkig!" zei de dokter met een vroolijk gelaat, de kamer binnenstappend.

Wat een deskundig en bekwaam autorijder vermag bleek ons tenslotte, toen we in een prachtige en royaal gebouwden Paige-wagen van de firma Nefkens te Utrecht, bestuurd door het lid der directie, den heer F. J. Rodrigo, van Callantsog naar Utrecht reden. Van Callantsog, vlak bij den Helder, in 2½ uur — met inachtneming van maximum-snelheden in Alkmaar, Amsterdam en verschillende tusschenliggende dorpen — naar Utrecht, is op zich zelf reeds een praestatie.

(Centrum).

HOOGMADE.

Van de N.V. v. d. Bergh's Margarinefabrieken te Rotterdam ontving de afdeling Woubrugge en Hoogmade van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een prachtig klokje, om als prijs beschikbaar te stellen bij de schietoefeningen.

Bij de l.l. afdelingsschietwedstrijd tusschen de leden van voornoemde afdelingen mocht het Hoogmade gelukken, het klokje in haar bezit te krijgen. J.l. Zaterdagavond ging het erom, wie van de leden nu de gelukkigste was. De heer C. P. Borst (Boschmolen) werd met 42 punten eigenaar.

ZOETERMEER—ZEGWAART.

Op 6 Mei hield in het gymnastiekgebouw de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Burgerwacht een feestavond. Bij afwezigheid van den voorzitter, hield de heer D. D. Ceelen, commandant van de Burgerwacht, een openingsrede, waarin hij liet uitkomen: "Waarom Landstormer of Burgerwachter", Ontwapening of Paraatheid". Daarna werd begonnen met de afwerking van het feestprogramma. Film, zang, toneelstukjes en niet te vergeten tableau's, voorstellende, om het zoo te mogen uitdrukken, de werkring van Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en Burgerwacht, wisselden elkander af. De medewerkenden oogsten herhaaldelijk een uitbundig applaus, dit als dank voor hunne bemoeienissen.

Verder werd nog het woord gevoerd door den heer van Pelt, 1e luit., commandant van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die een uiteenzetting gaf van het instituut "Bijzondere Vrijwillige Landstorm". Hij wees in dit verband naar de staking in Engeland, waar men op 't oogenblik bezig is te organiseren, met slag- en vliegwerk, wat hier al diensten had bewezen, en richtte nog een apart woord tot de vrouwen. Gememoreerd werd nog, dat den 26en Juni a.s. een landdag te Delft zal worden gehouden.

Door den heer D. D. Ceelen werd de alleszins geslaagde avond met een woord van dank, pl.m. 11.30 uur gesloten.

"Wat is 't?"

"Een jongen, en hij mag er wezen, hoor!"

De dokter wierp den overjas uit, en zette zich in zijn leuningstoel, in den hoek van den haard. Hij strekte de handen met een gebaar van vol-doening uit naar het vuur.

"Wat is 't hier lekker warm, Marietje!"

"Voor jou! En hier is een glas heete wijn — daar slaap je goed op! Heet opdrinken, hoor! Het verdrijft de kou!"

Hij dronk het glas leeg en zag zijn vrouw aan met een zoet welbehagen.

"Het was niet mijn domste streek toen ik om jou ging, Marietje!"

"En ik was zoo verstandig, om ja te zeggen, mannetje!"

Ze lachten allebei hard op, en de bloem van het huwelijksgeeluk geurde bij den brandenden haard.

"Hoe is 't met de moeder?"

"Een beetje zwak, maar 't zal wel gaan. Ik kwam net nog op tijd. Zeg, Marietje, zij moet versterkend voedsel hebben — zou jij haar de eerste veertien dagen van soep willen voorzien? En goed krachtig, hoor!"

Mevrouw vond het een prachtig idee. Toen stond de dokter op met een vastberaden gebaar.

"Nu ga 'k slapen, hoor! En al stond de minister te bellen — laat hem bellen!"

De regen had opgehouden. De lichten gingen uit in het dokter 'huis, en de sterren tintelden er boven in vredigen glans.

L. PENNING.

Verband Vollenhove. Landdag te Steenwijk.

11 Juni. Woensdagavond maakten de tamboers en pijpers der Nederl. Marine een rondgang door enkele straten van Steenwijk. Deze voor de meesten onbekende muziek trok natuurlijk zeer veel volk.

Den daarop volgenden Donderdag hadden velen gehoor gegeven aan de „korte en serieuze noodginghe”, welke was uitgegaan van „de officieren, hopluyden en gecommiteerden van 't extra-ordinaire crygs-volk in 't landschap Vollenhove en wyder contreien”, om tegenwoordig te zijn bij het „seer bysonder wapenschouwspel van alderhande soort”, dat zij heden hadden „bereydt tot ter stede van Steenwijk in de Lusthof geseyt: Rams-Woerthe, aldaar”. Zij waren, zooals deze uitnoodiging in het programma geraden had, gekomen langs diverse heirwegen, van 't Oosten als Noorden en Suiden, alleenlyck uut 't Westen met den treckschuute over het olde en bekende Steenwücker diep, waarlangs al te met oock Stoombooten vaaren”, van de landzijde waren zij de stad binnengekomen „met den ghewonen ofte bolderwaeghen, met den postwaeghen, den stoomwaeghen, oock met het trap- ofte rijwiel ende den tuf-tuf, den krachtwaeghen oft selfbewegher, bij de vreemdelingen genoemt auto-mobile”. En zij hebben zich gedragen volgens de wetten en ordenancyen: geen noodeloos gerucht op de straet, niet twisten, krakeelen ofte rabanden langhs den wegh, maer in alles te zijn een exempel van goede manieren en welopgevoetheit, ingetogenheid en Christelijken wandel”.

Om half negen begon het seer bysonder wapenschouwspel van alderhande soort al met schietwedstrijden, welke tot in den namiddag voortduurden.

Om half elf verzamelde men zich op het Stationsplein, waar kort nadien de leden van het eere-comité, de sprekers en verschillende commissiën aankwamen, die in een drietal landauers, welke, elk bespannen met twee prachtige paarden, door den heer Spijkervet gratis ter beschikking waren gesteld, plaats konden nemen.

Onder bevel van den verbandscommandant, kapitein J. H. Sonne uit Zwolle, werd naar Ramswoerthe gemarceerd, gedurende welke marsch op de markt werd gedefileerd.

Te gemeentehuize had vervolgens de officieele ontvangst plaats, waar de burgemeester van Steenwijk, mr. A. H. Goeman Borgesijs, de begroetingsrede uitsprak.

Namens het gemeentebestuur heette spr. allen welkom. Ons past, aldus spr., erkentelijkheid jegens hen, die met zooveel moeite en groote ambitie dit festijn organiseerden in het verband Vollenhove, waarin door haar aard en haar ligging onze gemeente het aangenaam middelpunt was van uw feestelijke en propagandistische samenkomst.

Wij voelen ons zoo gaarne voor een wijde omgeving en op velerlei gebied het middelpunt en het is ons zeer welkom, dat uit naburige streken stroomingen hier worden bijegeleid en samenvloeden. Zoo komen op heden hier tezamen de zijtakken van het Verband, die mede voeden den sterken stroom, die de Vrijwillige Landstorm is, en die zijn stuwende kracht ontleent aan zijn verheven oorsprong.

Immers, wanneer wij hooren en lezen, wie zij zijn en wat zij willen, de Landstormers, dan zien wij, hoe zij worden geleid door hooge gevoelens van vaderlandsliefde, van trouw aan het wettig gezag en begeerte naar vrede en vrijheid. De initialen, waarmede uw instituut gaarne wordt aangeduid, Bijzondere Vrijwillige Landstorm, ze klinken ons in de ooren als „bevel” en denken wij aan het bevel, niet gegeven van buitenaf en van hoogerhand (hetgeen in strijd zou zijn met het epitheton „vrijwillig”) maar aan het „bevel”, opgelegd aan mannen van alle rang en stand, en ook van meerderlei richting, door hun innerlijke overtuiging, dat paraatheid ons waarborgt de orde en rust, noodig voor de vreedzame en voortdurende ontwikkeling van ons maatschappelijk leven en de vermeerdering van waarachtig volksgeluk, dat paraatheid ons behoedt voor onnoemelijke ellende en het zien verloren gaan van vrijheden en rechten, die onze vaders dikwijls hebben verworven en behouden in leed en strijd, waarvan ook deze oude vestingstad kan getuigen. Is niet aan deze woerthe de naan verbonden van mijn „ambtsvoorganger” de Ram, onder wiens burgemeesterschap de burgerlijke en kerkelijke twisten zoo een hevigen graad bereikten, dat wij er met ontstellende verwondering kennis van nemen en zelfs het feit, dat het ging om het zoeken van een waardigen opvolger van een dr. Hofstede kan ons die troebelen niet doen begrijpen. En vertellen de oude kronieken niet van de roemzuchtige helden-

dadens voor en achter de wallen dezer veste in de groote 80-jarige worsteling voor onze vrijheid? En geeft Steenwijk's historie ons niet te leeren, toen na luttele maanden van den Kornput's heldenmoed vergeefs bleek geweest te zijn en door zorgeloosheid en niet-paraat zijn de vesting weder verloren ging?

Zoo stemt de geschiedenis, de oude maar ook de zeer nieuwe, ons tot nadenken, vermaant ons tot waakzaamheid en doet ons de waarde beseffen van een kern van getrouwen, die gereed staan op het allereerste alarm onze goederen te verdedigen. Het vormen van dien kern is het streven van uw instituut; moge deze landdag daaraan bevorderlijk zijn en in alle opzichten slagen als dag van propaganda, van kameraadschappelijk samenzijn en van ontspanning, vooral voor hen onder u, die hun bagage van gewichtige, hoog ambtelijke zorgen aan het station te Steenwijk in depot hebben gegeven.

Dit welslagen moge dan een verdiende belooning zijn voor hen, die met groote toewijding en opmerkkelijk enthousiasme aan de voorbereiding van dit feest zich hebben gegeven.

Maar het zal bovenal voldoening schenken aan hen, die zich aan het hoofd geplaatst zien van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de Nationale Commissie.

De leden dier commissie zullen het billijken als ik mij wend tot hun voorzitter, dien ik met een kleine variatie op verhoudingen van voorheen, moge aanspreken als hun geachte afgevaardigde „naar” Steenwijk. Ik moge u, mijnheer de voorzitter, ten slotte toewenschen, dat deze landdag zal zijn een uiting van kracht en een uiting van enthousiasme van het Verband Vollenhove, dat toonen moge te zijn en te willen blijven een hecht onderdeel van het instituut, dat onder en dank zij uw aanvurende en uw bezielende leiding is geworden een krachtig bolwerk tot bescherming van vrede en vrijheid, van vorstenhuis en vaderland!

Hierna sprak de heer L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nat. Landstormcommissie.

Deze sprak er zijn vreugde over uit dat deze landdag georganiseerd was. 25 jaar geleden maakte spr. voor het eerst kennis met Steenwijk. Hem zijn vele politieke herinneringen aan het stadje bijgebleven. Op den dag van heden wil spr. echter niet denken aan hetgeen ons verdeelt, maar aan wat ons vereenigt. We gedenken heden degenen, die opkomen voor orde en vrijheid. Nog verleden jaar bleek zeer in het bijzonder het groote nut van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voor den Staat. Telkens komt die beteekenis weer overduidelijk naar voren. Onze samenkomsten, landdagen, enz. hebben groote belangstelling. Spr. hoopt dat ook deze dag volkomen zal slagen. Hij brengt speciaal het gemeentebestuur van Steenwijk dank voor het beschikbaar stellen van dit park voor het houden van den landdag. Moge deze dag succesvol zijn, aldus besluit spr.

Daarna verkrijgt de heer Duymaer van Twist nogmaals het woord en namens den heer Snoeck Henkemans en de Nationale Landstormcommissie aan den heer J. H. Bulten, burgemeester van Blokzijl, tevens secretaris van de gewestelijke landstormcommissie, een zilveren inktkoker met inscriptie aan te bieden. Aan kapitein J. H. Sonne van Zwolle wordt een sigaren- of bloemenstandaard geoffreerd.

Gedurende de pauze van den Landdag werd aan meerdere genoodigden door de Nationale Landstormcommissie een lunch aangeboden. Alhoewel bij een lunch op 'n landdag niet wordt gesproken, werd hiervan deze maal afgeweken. Op de allereerste plaats werd een dronk uitgebracht op de Koningin.

Jhr. Van Karnebeek bracht, zooals wij reeds meldden de groeten over der regeering. Zouden er aanvankelijk meerdere ministers gekomen zijn, door plotselinge verhindering kon hieraan geen gevolg worden gegeven, zoodat hij alleen als minister kwam. Hij sprak de hoop uit, dat, waar bij den Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft zien geboren worden, deze krachtig mag groeien en dat nog vele mannen zich aansluiten bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Aanwezig waren nog dr. J. Th. de Visser, de Commissaris der Koningin, mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst. Minister H. v. d. Vegt had bericht gezonden door ziekte verhinderd te zijn.

Nadat inmiddels door de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm sportoefeningen gedemonstreerd waren, werd de landdag officieel geopend door den voorzitter der Gewestelijke Commissie in het Verband Vollenhove, ds. G. Hofstede van Blokzijl. Na begroeting van de hooge gasten sprak spr. zijn vreugde er over uit, dat zoo velen gevolg hadden gegeven aan den oproep, om naar den eersten landdag te Steenwijk te komen. Landdagen van den Bijzonderen Vrij-

willigen Landstorm worden steeds gehouden, elk verband wil zijn eigen landdag hebben en dit bewijst, hoe deze dagen een plaats gaan innemen in ons volksleven en een krachtig propagandamiddel blijken te zijn om het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm bekend te maken bij ons volk en sympathie te wekken voor zijn streven. Staat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm het streven naar vrede en verbroedering en ontwapening in den weg, wat sommigen afzijdig doet staan?

In geen deele. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm wil rekening houden met mogelijkheden, welke zich kunnen voordoen en voorbereid zijn op gebeurtenissen, die den vrede zou kunnen verstoren. Wij willen niet roekeloos kostelijke volksgoederen, die het voorgelacht ons heeft nagelaten, laten bedreigen en verwoesten, noch door een buitenlandsche noch door een binnenlandschen vijand. En daarom heeft de Bijzondere Vrijwillige Landstorm reden van bestaan en moet hij zoo krachtig mogelijk wortelen in ons volk als uiting van de wil van de overgrootste meerderheid van ons volk om de binnenlandsche vrede te bewaren, ons orde en gezag te handhaven en de wettige constitutioneele instellingen te beschermen.

Een landdag in het verband Vollenhove; het was een stoute gedachte. Ons verband toch is een der kleinste verbanden en de kracht is niet groot. Maar we hebben het opgevat en als vrucht van den onvermoeiden arbeid, niet het minst van onzen ijverigen secretaris, den heer Bulten, en onzen gewaardeerden verbandscommandant ziet gij een rijk programma u aangeboden.

Kon het anders dan dat deze dag te Steenwijk werd gehouden, Steenwijk, dat zich en door zijn historisch verleden en door de schitterende gelegenheid, ons hier geboden voor onzen landdag, zoo bij uitstek hiervoor leende?

Naar aanleiding van een bericht in een plaatselijk blad, waarin in verband met den te houden landdag werd gezegd: „Zullen vele goede vaderlanders hun hart warm voelen kloppen bij dit vertoon van opwindende behendigheid, discipline en macht — wij achten het niet uitgesloten dat een even groot aantal goede vaderlanders zich liever op andere wijze oefenen in steunverleening aan het op 't algemeen welzijn gerichte wettig gezag en voor deze demonstraties niet al te geestdriftig zullen zijn”, merkt spr. op, dat wanneer in de Novemberdagen van 1918 die landstormers niet naar Den Haag waren geseind, onze Koningin den weg was opgegaan van de Duitsche vorsten, en arbeiders en soldatenraden zich van de regeering hadden meester gemaakt. Daarna werd de landdag geopend verklaard en werden gezongen de twee coupletten van het oude Wilhelmus. Tusschen 2.30 en 3 uur werd er colonne geweer uitgevoerd door een 20-tal onder-officieren. Dit oogste veel bijval.

Vervolgens sprak de heer dr. J. Th. de Visser, oud-minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Eenzijdigheid, aldus spr., kan soms tot zegen, maar ook tot gevaar zijn. De belangen moeten niet uit het oog worden verloren, zoomin internationale als sociale belangen. Wie wenscht terug de sociale belangen van de 18e en 19e eeuw? De Almachtige heeft vier groepen of cellen in het leven geroepen: het huisgezin, de kerk, de staat en het ras. Spr. roept de historie voor de herinnering op, den 80-jarigen oorlog, waarin werd gestreden voor de vrijheid. Wij leven allen op een bodem, doorweekt met martelaarsbloed. Daarom moet de vrijheidsfakkel in handen gegeven worden van het nageslacht. Nederland geniet vrijheid als geen enkel ander land, vrijheid van godsdienst, van beweging en van drukpers. Daarom is het de levenstaak de vrijheid te bewaren als het heilig pand, dat de vaders ons hebben gegeven. Hiertoe dient de Bijzondere Vrijwillige Landstorm. Ieder mensch sluit 's nachts zijn deur, iedere boer heeft zijn waakhond. Deze landstorm moet de waakhond zijn, die ons gerust doet slapen. Het is een preventieve maatregel van de hoogste orde. De liefde tot zijn land is ieder aangeboren. Strijdt voor de belangen van ons vaderland. Onze vrijheid is het meest beveiligd door Oranje. Laat ons de trouw aan dit huis bezegelen. Spr. eindigde met de leus: God, Nederland en Oranje!

Na de rede van dr. de Visser hadden de rij- en springoefeningen van het detachement huzaren van het 4e half regiment te Deventer plaats. Met groote aandacht werden de oefeningen gevolgd door het nog maar steeds van alle kanten binnenstroomend publiek.

De motorhinderniswedstrijden verheugden zich in eenzelfde belangstelling. Groote vaardigheid werd aan den dag gelegd in het besturen van de motorrijwielen. Zoo moest over een wipplank worden gereden, een tol worden gepasseerd zonder dat men van de motor ging en over een smalle plank van ongeveer 6 tot 7 Meter worden gereden. Velen

brachten het er goed af, doch allen konden geen prijs bemachtigen. De 1e prijs werd toegekend aan Stegeman, de 2e aan Greve, de 3e aan van Dijk, de 4e aan Kroeskop, de 5e aan Westerbeek, de 6e aan Brouwer en de 7e aan Bangers. De prijzen werden door kapitein Sonne uitgereikt.

De vliegemonstraties konden niet doorgaan. Wel waren de vliegmachines op weg naar Steenwijk gegaan, maar een opkomend onweer deed de vliegeniers besluiten bij Meppel te keeren en den terugtocht te aanvaarden.

Te circa 5 uur gisterenmiddag kondigde motor-gebrom de komst van het vliegtuig-eskader boven Meppel aan. Vijf tweedekkers kwamen in V-vorm uit Z.-Oostelijke richting.

In het Zuidwesten paktten zich op dat moment donkere onweerswolken samen, die langzaam maar zeker in Noord-Westelijke richting dreven. Dat was juist de richting, welke de vliegeniers van Meppel af moesten nemen om Steenwijk te kunnen bereiken. Klaarblijkelijk besloot het 5-tal mannen daar boven in de lucht om zich niet in de bui te wagen en terug te keeren. Voor ze echter den terugtocht aanvaardden, werd boven Meppel menig stout stukje op het gebied van wenden, keeren, dalen en stijgen boven onze stand uitgevoerd. Vooral het plotseling uit groote hoogte neerschieten, waarbij het vliegtuig bijna op z'n kop ging staan, dwong ieders bewondering af. Honderden nieuwsgierigen in de straten van Meppel zagen de evoluties met tügen, geheel verspreid, in Zuidelijke richting. En dat was maar goed ook, want even later kregen we nog een staartje mee van het onweder, dat Westelijk van ons woedde en waarvan de plaats in den kop van Overijssel zeker zullen kunnen meespreken.

Telegrafisch werd de Landdagcommissie in kennis gesteld van den terugkeer der vliegtuigen.

Bij de uitreiking der prijzen, welke door kapitein Sonne geschiedde, mocht ieder zijn prijs zoeken uit op een tafel uitgestalde waardevolle prijzen.

Bij de schietwedstrijden werd het hoogst aantal punten behaald door J. Apperlo te Ambt-Vollenhove met 91 van de 100 punten, dan volgen 2 met 90, 2 met 89, 2 met 88, enz. Degene, die voor de laagste prijs, de 27e, in aanmerking kwam met 83 punten was K. Krale te Nieuwleusen. De eerste, tweede, derde,

vierde en vijfde prijs werd behaald door J. Apperlo te Ambt-Vollenhove, B van Rees te Genemuiden, K. Timmerman te Nieuwleusen, M. Z. Verbeek te Oldemarkt en O. Onderweep te Oldemarkt.

Een eerste en tweede prijs voor deelnemers buiten het verband werd behaald door Van Lingen uit Meppel met 96 punten en Vierhoven uit Havelte met 93 punten.

Het Avondfeest begon om 8½ uur met concert van de Steenwijker muziekvereniging. Het korps heeft zich den geheelen dag bijna met uitzondering dan van den voormiddag, toen de Kol Reserve heeft gespeeld, uitmuntend gehouden. Een woord van hulde voor de gepresteerde diensten is hier zeker op zijn plaats.

Op het terrein was het zwart van volk. Om half tien werd de leger- en vlootfilm vertoond, die zeer in den smaak viel bij het publiek. Telkens werd, wanneer de Koningin op het doek verscheen, het Wilhelmus aangeheven. Tot slot werden een drietal tableaux vertoond en werd vuurwerk afgestoken.

Te ongeveer kwart over twaalf was alles afgelopen en keerde de menigte stil huiswaarts.

Een woord van hulde moet worden gebracht aan de regelingscommissie. Geconstateerd werd, dat aan alles aandacht is geschonken. Den vreemdelingen, die Steenwijk binnen kwamen, werd dadelijk de weg gewezen naar het terrein door middel van pijlen, met vermelding hoe gewandeld of gefietst moest worden om op het terrein te komen. De gewestelijke commissie heeft eer van haar werk.

BODEGRAVEN.

Bovengenoemde vereeniging hield Vrijdagavond een bijeenkomst in de zaal van den heer van Rossum.

De heer van der Veer opende en riep een welkóm toe aan alle aanwezigen, in het bijzonder aan het muziekgezelschap S. D. G. en kapitein Linden en luitenant van Pelt, en de zusterverenigingen „Willem Tel” en Burgerwacht.

Daarna kwam luitenant van Pelt, secretaris van het verband Z.-Holland-West aan het woord, die in korte trekken het doel en wezen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteenzette. Spr. herinnerde

aan de Novemberdagen van 1918, toen de revolutie dreigde, maar ook thans is het gevaar niet denkbeeldig, gezien de laatste staking in Engeland. Echter staan nu 53.000 man gereed, behalve de burgerwachten, om het wettig gezag te steunen. Spreker wekt de oud-militairen, die zich nog niet hebben aangesloten, op, om zich alsnog als lid op te geven. Hierna wordt de Leger- en Vloot-film vertoond, welke een mooi beeld gaf van het werken van onze weermacht. Kapitein Linden gaf hierbij een sobere, doch duidelijke explicatie.

Daarna kwam luitenant van Pelt weer aan het woord. Deze bracht dank aan den heer Bijl, den vertrokken leider van de afdeling alhier, en deelde mede, dat de heer van der Veer de leiding op zich genomen had. Tevens bracht spreker dank aan het muziekgezelschap S. D. G., dat voor muzikale illustratie onder de pauze had gezorgd, en gaf een kort overzicht van wat er te doen zal zijn op den Landdag, welke gehouden wordt te Delft op 26 Juni. Spreker hoopt dat vele zullen optrekken, ook dames.

Na nog enkele muzieknummers werd deze avond gesloten.

KENNEMERLAND.

Woensdagavond 9 Juni j.l. hebben de schietwedstrijden, die gehouden worden door bovengenoemd Korps, een aanvang genomen op de banen te Overveen. De animo, om aan deze wedstrijden deel te nemen, was bijzonder groot.

Het weder was prachtig en er was geen wind, zoodat dien avond onder gunstige omstandigheden kon worden geschoten. Er werden dan ook al zeer mooie series gemaakt, zoodat de spanning er al in is. Aan de afdeling personeel namen dien avond reeds 70 schutters deel. Ook van de vrije baanwedstrijden wordt druk gebruik gemaakt.

Donderdagavond van 6-9 uur nam. en Zaterdagmiddag van 2-6 uur werden de wedstrijden voortgezet. Zaterdagmiddag werden de wedstrijden opgeleust door het muziekgezelschap, onder leiding van den heer v. d. Broek.

De Voorzitter en Secretaris der Nationale, Landstorm Commissie kwamen de wedstrijden in oogen-schouw nemen.

FONGERS

Wie een FONGERS koopt, betaalt een uiterst laag prijs, behoeft in jaren niet weer aan een nieuw rijwiel te denken, en rijdt licht, aangenaam en veilig en bovendien goedkoper dan ieder ander. Vraagt het oordeel van de duizenden FONGERS-berijders.

Franco levering in alle plaatsen des lands, direct door de fabriek, door onze filialen, onze agent-schappen en elken goeden rijwielhandelaar.

FILIALEN: AMSTERDAM, Nassaukade 387; ROTTERDAM, Kipstraat 81; DEN HAAG, Spul 45 en Schuitstraat 121; UTRECHT, Oudegracht 214; GRONINGEN, ARNHEM, LEIDEN en MIDDELBURG.

WERNER - DEN HAAG

TEL. 70900 EN 10970

GEEFT

TENTEN IN HUUR VAN DE KLEINSTE TOT DE GROOTSTE AFMETINGEN.

MAAR LEVERT OOK

VLAGGEN, WASCHZAKKEN,

DEKKLEEDEN MARQUISEN,

ETC.

ETC.

ETC.

J. KIEBOOM
Wapenhandel - Leerdam
Concoursbuksen, Floberts,
Revolvers,
Repetierpistolen,
Klein-model Jachtgeweren,
Alle soorten munitie.
Concurrerende prijzen - Inruilen
VAKKUNDIG REPAREEREN.

ELECTR. DRUKKERIJ
C. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
GOED
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

ADVERTEERT
IN DIT BLAD.

N.V. ATELIERS VOOR
EDELMEED EN PENNINGKUNST
V.H.
KONINKLIJKE BEGEER
VOORSCHOTEN.

NEDERLANDSCHE
KROON RIJWIELEN

„Stokvis-Fabriek” worden uitsluitend vervaardigd van elk opzicht betrouwbaar materiaal. Verkrijgbaar in eenvoudige, zoowel als luxe-uitvoering.

R. S. STOKVIS & ZONEN
AMSTERDAM ROTTERDAM GRONINGEN

Firma J. G. MEIJER,
Groningen, 2 Markten
Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK
van f1.—, f1.50,
f2.—, f2.50, f3.— enz.
Franco per post 50 cts. verhooging.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS F. 1.50 PER JAAR.   LOSSE NUMMERS 15 CENT.

EEN NABETRACHTING OVER DEN STEENWIJKSCHEN LANDDAG.

(De korte geschiedenis van 't vestingstadje).

Voor iemand, die komt uit 't land van heuvelen en dalen, bevolkt met vele historische plaatsen, beteekent de Overijselsche Noordwesthoek met Vollenhove, Blokzijl, Giethoorn, Steenwijk, niet alleen 'n effen ver landschap met strakke grijs-paarse horizonten, nu en dan met blijde schakeeringen als de Schierkampen onder Havelte en de Bergsche dennenwouden onder Steenwijkerwold... maar ook en niet 't minst, zegt dit landje, begrensd en afgerond door zee en ven, hei en bosch, ons heel veel van de Vaderlandsche Geschiedenis, beginnend in den legendarischen tijd der hunnebedden en zwerfsteenen en zijn hoogtepunt vindend in de berenningen en belegeringen tijdens den tachtigjarigen oorlog.

In die wilde en woelige tijden stond Steenwijk herhaaldelijk bloot aan het geweld of niet-gewilde bezoek van benden en troepen, tot dat het een sterke vesting werd, beheerschend de lage waterrijke en onbegaanbare ommelanden. 't Vormde de sleutel en etappeplaats voor transporten en marschcolonnen naar de Friesche garnizoenen. En evenals de Noordwest-Overijselsche landstormers 't goed hadden op den landdag, werden ook in de 16e en 17e eeuw hun voorzaten, de dragonders der Staten, in Steenwijk lichtelijk verwend. Die hadden vóór 12 uur 's middags „recht" op 4 liter dun bier en ná 12 uur op 4 liter zwaar bier. De tijden zijn alleen maar iets veranderd. De nazaten der dragonders drinken nu ranja met een rietje.

Steenwijk, in de oudste archieven in 1109 genoemd, was voorheen zelden een stad van pais en vree. 't Stadje doorstond o.a. een reeks belegeringen. In 1523 werd het door de Gelderschen, bijgestaan door de... Zwollenaren, ingenomen en verwoest. 't Stadsarchief werd toen helaas verbrand. Ware dit niet het geval geweest, dan zou Steenwijk als stad van 7000 inwoners vermoedelijk een archief bezeten hebben, dat onder haar soortgenooten geen voorbeeld zou hebben. Zelfs nu nog, bergen de brandvrije kelders van het gemeentehuis „Ramswoerthe" een geklapperd archief, waarop de burgemeester zeer terecht trots is en wat maar weinigen in zoo'n stadje zouden vermoeden.

In hetzelfde jaar (1523) verjoegen de Bourgondische troepen de Geldersche en werd Steenwijk tot 1530 bij Friesland gevoegd. In 1580 belegerde de Spaansche veldheer Rennenberg 't stadje, maar moest door den heldenmoed van Johan van den Korput in 1581 het belé opgeven. Van den Korput moest o.a. een aantal munitieke burgers tot orde dwingen, hetgeen voor ons twintigeeuwers enigszins zonderling geschiedde. Toen een vleeschhouwer hem vroeg, wat er ten laatste van hen zou worden, als er niets meer te eten was, antwoordde de Steenwijksche held zeer radicaal ('t is zuiver oud-hollandsch en er is geen woord latijn bij) „Dat is noch lange, ende als dat comt, soo willen wij, du, loosen kerel ende dyns geijcke noch eerst opfretel!"

In 1582 viel de stad door verraad in handen der Spanjaarden, doch kwam in 1592 weer in handen der Staatschen; prins Maurits nam ze

in en liet ze door hechte versterkingen omgeven. Van toen af werd ze in den waren zin des woords: de militaire sleutel voor Friesland.

„Steenwijk", aldus een beschrijving uit dien tijd, licht in 't rondt tegen 't rivierken Aa, oock Blocksyl genoemt, 't welck een ure gaens van Meppel in de Zuyderzee loopt. 't Is een kleyne stadt en heeft omtrent 1600 treden in d'omring. Sy leght op de wegh naer Vrieslant en in een vruchtbaer Koren-landt, waardoor hier taemelycken handel van graen is. Het was eertyts een swacke, maer nu een stercke stadt, want sedert het laetste belégh syn hare krygswercken verbeterd."

In 1672 werd Steenwijk bezet door de Munstersche troepen, die er zich slechts één jaar konden handhaven. In 1745 en 1750 heerschten er kerkelijke en burgerlijke twisten en onlusten. In 1776 en 1825 teisterde een groote watersnood de Noordwesthoek van Overijssel. Buiten de bestuursverwisselingen en daarmee gepaard gaande woelingen, die schier in alle steden van eeffige beteekenis het gevolg waren van de Fransche omwenteling, beantwoord in 1813 door het herstel van Oranje, leert de geschiedenis van Steenwijk in de 19e eeuw alleen welvaart, voorspoed, vrede en bloei.

Op 10 Juni 1926 viel wederom krijgsvolk de aloude, nu ontmantelde veste binnen, maar thans met uitermate vredelievende bedoelingen. Trom, en trompet riepen een landdag te samen en in vele straten en stegen van 't gezellige stadje wapperden het dundoek.

En zij, die evenals ondergeteekende als vreemdeling er een rondgang maakten, vonden in de kronkelende straten meerdere huizen en gebouwen, met ramen in graniet gevat en voorzien van oude jaartallen; met belangstelling bewonderden wij de laatste overblijfselen van grachten en wallen en er waren oogenblikken; dat onze gedachten teruggingen naar den „goeden ouden" tijd, die hier bijzonder woelig en rumoerig was. Maar die tevens een bijzondere beteekenis heeft gehad voor onze vaderlandsche historie, waardoor Steenwijk ook nu nog iets meer beteekent dan vele stadjes, die afzijdig liggen en reeds in de 16e en 17e eeuw als oude besjes rentenierden.

Maastricht, Juni 1926.

GRAAFLAND.

DELFT.

Overdracht vaandel.

Bij de officieren, onderofficieren en manschappen van de afdeling Delft van den bijzonderen vrijwilligen landstorm, bestond reeds lang de wensch een eigen vaandel te bezitten. Door vrijwillige bijdragen van allen is men er in geslaagd de benoedigde som voor een vaandel bijeen te krijgen. Op 15 Juni heeft de plechtige overgave aan den commandant van de afdeling, kapitein J. J. Ekebus, op de schietbanen aan den Oostsingel plaats gehad, in tegenwoordigheid van de leden van het uitvoerend comité: de luitenants van Pelt, G. Witkamp en Valkenburg, en verder der heer C. Borstlap, tevens commandant van de burgerwacht. Ook waren aanwezig ds. T. J. Hagen, voorzitter van de plaatselijke afd. van Pro Rege en luitenant G. J. Oortmerssen.

Kapitein J. J. Ekebus inspecteerde de vaandel-

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON"

wacht onder bevel van den eersten luitenant C. M. Hage. Deze laatste nam daarop het woord om de aanwezigen voor hun belangstelling dank te zeggen. De wensch der manschappen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm om een eigen vaandel te hebben is vervuld zeide spr. en wij zullen in dezen vlag het symbool zien van saamhorigheid en wettelijk gezag, welk laatste wij in tijden van nood en onlusten zullen moeten verdedigen. Het was spreker een groot genoegen zijn commandant dit vaandel te kunnen overdragen.

Een sergeant stelde zich daarna met het nieuwe vaandel naast den commandant op en plechtig weerklonken de tonen van het Wilhelmus ten gehoor gebracht door de Beiersche kapel.

Kapitein Ekebus, hierna het woord nemende, zeide, dat hij zich had afgevraagd met welk vaandel de afdeling Delft, nog wel de gastvrouw, de andere afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op den a.s. landdag, welke Zaterdag 26 dezer plaats vindt, moest te voorschijn treden. Daarom deed het spr. zooveel genoegen, dat nu nog een dergelijk vaandel aan hem kon worden overgedragen. Toen gekozen moest worden welke kleur het vaandel moest hebben, viel de keuze op oranje, de kleur van ons vorstehuis. Spr. vertrouwde, dat de manschappen de eer van het vaandel zullen hooghouden.

Nog sprak ds. Hagen eenige woorden. Deze spreker wees erop, dat wanneer dit vaandel, dat nu alleen maar bij parade dienst doet, eens in den strijd de mannen zou moeten voorgaan, hetgeen alleen God kan verheden, dat zij dit vaandel zullen vertrouwen en het met hart en ziel voor koningin en vaderland zullen verdedigen.

Met een driewerf hoera voor onze vorstin, eindigde ds. Hagen zijn toespraak.

Hiermede was de plechtigheid afgelopen.

NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE. LANDDAG TE HILVERSUM.

Een, dapk zij het prachtige zomerweer uitstekend geslaagde Landstormdag is 19 Juni te Hilversum gehouden.

Reeds 's morgens om 9 uur had de opening plaats in het Gemeentelijk Sportpark, waar de voorzitter der Plaatselijke Landstormcommissie, de res. 1e luit. P. Hoebé, de verzamelde manschappen toesprak. Direct daarna namen de schietwedstrijden op de achtergelegen terreinen der renbaan een aanvang. Niet minder dan 12 schietbanen waren ingericht, zoodat de wedstrijden een vlot verloop hadden, waartoe tevens de uitstekende regeling veel toe bijdroeg.

's Middags om 12 uur had een officieele ontvangst ten raadhuize plaats. Daar waren in de met bloemen en plánten getooide raadszaal o.m. aanwezig minister Lamböy, de Commissarissen der Koningin in de provincies Noord-Holland en Utrecht, de heeren Jhr. mr. dr. A. Roßl en mr. H. Th. s'Jacob, generaal Fris, inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, de leden van de Landstormcommissie, o.m. kol. Bueno de Mesquita, commandant van het regiment genietroe-

pen, en de heer J. H. Th. O. Kettlitz, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie, de leden van het plaatselijke eere-comité van den Landstormdag, waarbij wij opmerkten prof. J. de Louter en den heer G. van Mesdag, voorzitter van de Kamer van Koophandel, en verder officieren, o.a. res.-kol. E. Luden, majoor De Veer, commandant vooroefeningeninstituut van den Vrijw. Landstorm Stelling Amsterdam, en vele anderen.

Burgemeester Reymer sprak een welkomstwoord. Het gemeentebestuur stelde, zei spr., een bijzonder belang in de beteekenis van dezen dag en de plechtigheid, die de aanwezigen vereenigde.

In het bijzonder heette spr. welkom Z. E. den Minister van Oorlog, en de Commissarissen der Koningin van Noord-Holland en Utrecht, die door hun aanwezigheid getuigenis afleggen van hun waardeering voor den Vrijwilligen Landstorm; het instituut, dat zich stelde op den bodem der Grondwet, met het doel bloei en welvaart in Nederland te bevorderen. Het moest een voorrecht genoemd worden aan dit instituut mede te werken en uitvoering te geven aan letter en geest der Grondwet, waar ons land bestuurd wordt door een Koningin, die om Haar verheven hoedanigheden van hoofd en hart algemeen in den lande geëerd wordt.

Spr. beschouwde den Vrijwilligen Landstorm als een instituut bij uitnemendheid, dat een sociale taak bij uitstek vervult.

Den wensch uitsprekend, dat ook deze dag er toe moge bijdragen den Landstorm nader te brengen aan het doel, tot heil en zegen van Vorstin en Vaderland en het Nederlandsche volk, eindigde spreker zijn rede.

Daarna voerde het woord de Minister van Oorlog L a m b o o y. Namens alle aanwezigen sprak hij dank voor de opwekkende woorden, die burgemeester Reymer tot de gasten gesproken had. Voor de regering was het een aangename taak naar bijeenkomsten als deze te gaan en het was dan ook een vast beginsel, ten minste één lid van het kabinet af te vaardigen, omdat de regering meer dan iemand anders overtuigd is van de bijzondere plaats, die de Vrijwillige Landstorm inneemt. Want alleen reeds door zijn aanwezigheid zal elke revolutie in de toekomst in den kiem worden gesmoord. De zekerheid, dat 50.000 toegewijde mannen gereed staan om elke poging tot omvertoeren te bedwingen, schonk spreker de overtuiging, dat geen misdadige poging meer zal worden gedaan om een hand uit te steken tot aanranding van de troon onzer geëerbiedigde Koningin.

Het verblijdde spreker ook, dat hij, als een bewijs van de belangstelling voor het instituut, ook van de zijde der civiele autoriteiten, hier begroeten mocht de beide Commissarissen der Koningin. En dezen dag noemde spr. eene mijlpaal, evenals een uitmuntende propaganda voor den Vrijwilligen Landstorm, vooral voor de jongeren, opdat zij zich aansluiten bij deze nuttige instelling.

Na het aanbieden van ververschingen vereenigden de gasten zich in het „Hof van Holland" aan een noenmaal, aangeboden door de Nationale Landstormcommissie.

De eerste dronk werd op voorstel van den tafel-president, den heer Kettlitz, na een driewerf hoera gewijd aan de Koningin.

De heer Kettlitz dankte nog minister Lambooy namens den Gewestelijken Landstorm voor zijn sympathie en allen, die hadden medegewerkt voor het welslagen van dezen dag.

Intusschen was het Sportpark al volgestroomd met hen, die de opvoering van het zangspel „Je maintiendrai" van kapitein A. Captijn zouden bijwonen.

Ten slotte had de prijsuitreiking plaats voor de schietwedstrijden. Voor de korpswedstrijden was de uitslag als volgt: 1. Spakenburg, 1e prijs, 234 p.; 2. Baarn, 233 p.; 3. Woerden, 228 p.; 4. Barneveld, 227 p.

Personeele baan: 1. Stakewerf, Herwijnen; 2. H. Timmerman, Woerden; 3. M. Huizenga, Hilversum; 4. v. d. Burg, Hilversum; 5. J. A. Fokkert, Herwijnen.

Vrije Baan (de eerste vijf): 1. W. Bergman, Hilversum; 2. P. Floor, Utrecht; 3. Dusseldorp, Hilversum; 4. Th. Huizenga, Hilversum; 5. v. d. Berg, Baarn.

SPAKENBURG.

Op den 19 Juni j.l. te Hilversum gehouden landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is door de afdeling Spakenburg op den schietwedstrijd de eerste prijs behaald, bestaande uit een lauwertak. Hulde aan onze schutters!

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

10-jarig bestaan.

Het 10-jarig bestaan van het landstormkorps Stelling van Amsterdam, welk korps een onderdeel vormt van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, werd dezer dagen op eenigszins feestelijke wijze herdacht. Daartoe had zich een eercomité gevormd, waarin zitting hadden genomen de minister van binnenlandse zaken en landbouw, mr. J. B. Kan; de minister van oorlog, de heer J. M. J. H. Lambooy; de commissaris der Koningin in Noord-Holland, Jhr. mr. A. Rëll; de burgemeester van Amsterdam, de heer W. de Vlugt; de voorzitter der nationale landstormcommissie, de heer L. F. Duymaer van Twist; de inspecteur van den vrijwilligen landstorm, generaal-majoor G. W. Fris, en de voormalige commandant van het korps, gep. luitenant-kolonel J. A. H. Joëkin.

Voorts had zich voor de herdening een commissie gevormd, waarvan het dagelijksch bestuur bestond uit tde heeren mr. H. Verkouteren, lid van de Eerste Kamer en voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie, eerevoorzitter; majoor C. de Veer, commandant van het korps, voorzitter, en reservekapitein K. L. Schell, secretaris. Deze commissie had schietwedstrijden georganiseerd, die op de terreinen van de Oranje Nassaukazerne werden gehouden en waaraan konden deelnemen de leden van het korps.

Op een avond is in het gebouw Carré een vertooning gegeven van het nationaal-historisch zangspel uit het tijdperk van den wereldoorlog: „Je maintiendrai", van de hand van den heer A. Captijn, kapitein der infanterie, commandant van het Bijzonder Vrijwillig Landstormkorps Nieuwe Hollandse Waterlinie, dat vroeger reeds op andere plaatsen is vertoond. Medewerking verleenden leden van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam en leden van de Amsterdamsche Christelijke Oranjevereniging, welke vereeniging met deze uitvoering haar 20-jarig bestaan wenschte te herdenken.

Majoor C. de Veer, commandant van het korps, opende den avond met een kort woord, waarin hij de aanwezigen allen hartelijk welkom heette, in het bijzonder de aanwezige autoriteiten, generaal-majoor Fris, inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, en kapitein ter zee Prillewitz, commandant der marine te Amsterdam, en er voorts aan herinnerde, dat het landstormkorps nu tien jaar geleden met 771 leden is opgericht en thans ruim 4000 leden telt en de A. C. O. V. 20 jaar geleden door 13 personen is opgericht en thans een ledental ver boven de 1000 heeft.

Het zangspel had een vlot verloop en werd door het publiek hartelijk toegejuicht. Des middags en des avonds werd de uitvoering herhaald.

Het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam" heeft na dien zijn laatste feestdag gevierd; in den middag, omstreeks vijf uur werden de schietwedstrijden op het terrein van de Oranje Nassaukazerne, waar een vierhonderdtal landstormers aan deel had genomen, besloten. De heeren mr. H. Verkouteren en L. F. Duymaer van Twist reikten de verdiende prijzen uit.

VRIJW. LANDSTORM-KORPS MOTORDIENST.

Op 23 Juli j.l. is door het Vrijw. Landstormkorps Motordienst eene oefening op Schouwen gehouden, waaraan deelnamen de manschappen van de sectie's Zierikzee en Tholen, omvattende Schouwen-Duiveland, Tholen en St. Philipsland. De troepen werden te Zierikzee om 8.30 u. v.m. opgesteld, waar zij door den Korpscommandant werden geinspecteerd.

AFDEELING ZUID-HOLLAND LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Bureau: Raamweg 1 B, den Haag.

Uitslag van de gehouden behendigheidswedstrijden voor motorrijders op den Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Delft op 26 Juni 1926:

A. J. J. van Well, te Zoetermeer, 1ste prijs met 0 strafpunten, benevens de zilveren medaille voor de beste prestatie op H. D. motor; W. F. Heniger, Rotterdam, 2e prijs met 5 strafpunten; J. van Dijk, Alphen a.R., 3e prijs met 5 strafpunten; W. J. M. Verbruggen, Delft, 4e prijs met 10 strafpunten; M. C. Boers, Heenvliet, 5e prijs met 10 strafpunten; A. P. van Wensveen, Zegwaart, 6e prijs met 10 strafpunten; W. Noordermeer, Oostvoorne, 7e prijs met 10 strafpunten; A. L. Verhagen, Naaldwijk, 8ste prijs met 13 strafpunten; J. Steenks, Naaldwijk, 9e

prijs met 15 strafpunten; H. D. Stokman, Hazerswoude, 10e prijs met 15 strafpunten; L. van den Bosch, Naaldwijk, 11e prijs met 15 strafpunten; L. van Dam, Maasland, 12e prijs met 16 strafpunten; A. van den Berg, Alphen a.R., 13e prijs met 20 strafpunten; A. J. L. Wenink, den Haag, zilveren medaille voor de beste prestatie op Indian motor.

Het Lid van de Regelings-Commissie:
L. VAN THIEL.

LANDSTORMKORPS „KENNEMERLAND". (Prijsuitreiking: Korps-Schietwedstrijden).

Op 25 Juni j.l. vond de prijsuitreiking plaats in het gebouw „Tivolie" aan de Tempelierstraat Haarlem, van de wedstrijden op 9, 10 en 12 Juni j.l. te Overveen gehouden. De bijeenkomst droeg een eenigszins feestelijk karakter en passende pianomuziek bracht al spoedig de juiste stemming. Onder de talrijke aanwezigen merkten we o.a. op, Jhr. Mr. E. H. E. Teding van Berkhout, voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Kennemerland", P. S. Hartogh Heijs van Zouteveen, Commandant van het Landstormkorps „Kennemerland", C. Eldermans, 1e luitenant Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Kennemerland", W. Dijserinck, res. kapitein Landstorm Korps Motordienst, Jos. de Lobel voorzitter der afdeling Haarlem, terwijl de afdelingen Beverwijk, Velseroord, Haarlem, Bloemendaal en Schoten waren vertegenwoordigd door de heeren: Hoogeveen, de Bruin, Boerssee, v. d. Linden en Stoffer.

De Commandant opent de bijeenkomst met een hartelijk woord van welkom aan de talrijke aanwezigen, waaronder vele dames, om meer in het bijzonder de autoriteiten het welkom toe te roepen. Spreker brengt besonderen dank aan de milde gevers, die wederom hebben bewezen „Kennemerland" een goed hart toe te dragen en het daarom mogelijk maakten, wat de prijzen betreft, dat het Korps schitterend uit den hoek kon kumen. Mede brengt spreker dank aan den heer Eldermans, als secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie, die wederom een zoo werkzaam aandeel had in de voorbereiding en het welslagen der wedstrijden. Spreker herinnert eraan, hoe zulke wedstrijden, echter ook eventueel te houden Landdagen, alleszins bevorderlijk zijn om de saamhorigheid onder de afdelingen, afdeling aan te kweeken en te versterken en besluit zijn rede met een krachtige opwekking om het Landstorm Korps „Kennemerland" door onverdeelde steun tot een nog steviger instituut te maken als tot dusverre is gebleken. (Applaus.)

De heer Eldermans, het woord verkrijgende, doet daarna mededeeling van het verloop der verschillende wedstrijden, waarna de Commandant het omvangrijke werk der prijzen-uitreiking aanvangt. De Korpschutters, „het neusje van den zalm", zooals hij zeide, werden met een driewerf „hoera" voor het „front" ontvangen, en namen onder dankzegging de mooie prijzen in ontvangst.

Verder bestonden de prijzen uit luxe voorwerpen. Nimmer zagen we een collectie van dezen omvang en gehalte. Na de uitreiking der vele prijzen sprak de commandant een dankwoord. Het was een hoogst gezellige avond daar te midden van de „Kennemerlanders".

Hieronder laten we nog enkele uitslagen volgen: Korpswedstrijd: 1e prijs zilver lauwertak, afd. Haarlem, 211 punten, 2e prijs zilveren med. Schoten, 197 punten, 3e prijs, bronzen med. afd. Wijk aan Zee, 187 punten, 4e prijs bronzen med. afd. Overveen, 184 punten.

Door de volgende afdelingen werd het achtervermelde aantal punten behaald: Zandvoort 181, Velseroord 176, Heemstede 174, Wijkeroog 161, Heemskerk 158, Motordienst 154, Vogelenzang 136, en Santpoort 121.

Hoogste korpschutter was de heer A. A. v. Riet, afd. Schoten. Hem viel ten deel de verg. zilver med. uitgelooft door de Nationale Landstorm Commissie te den Haag, 2e prijs en 3e prijs de heeren Koelemeij, afd. Bloemendaal en den Baas afd. Haarlem, respectievelijk zilveren en bronzen medaille. De heer Koelemeij behaalde de verg. zilver med. als hoogste schutter in korps- en personeelen-wedstrijd, uitgelooft door den Commandant van den Motordienst in Noord-Holland.

Nog zij medegedeeld dat de korpschutters, winnaars van den 1en, 2en en 3en prijs in 't persoonlijk bezit werden gesteld van een dasspeldje, verguld zilver, zilver en brons.

Aan den personeelenwedstrijd werd deelgenomen door plusminus 152 schutters, waarvoor 52 prijzen waren beschikbaar gesteld.

HET LANDSTORMBLAD.

VAN JULI 1926.
TWEDE BLAD.

NAAR APELDOORN.

Wie kent niet, al is het slechts van hooren zeggen, Apeldoorn, de „Parel van de Veluwe?”

Een plaats, genoemd om haar natuurschoon en prachtige omstreken, bekend ook als zomer-residentie van ons Vorstelijk Gezin!

Bij alles, wat steeds in den zomer uitlokt tot een uitstapje naar Apeldoorn, komt nu nog een extra-uitnodiging.

De gewestelijke Landstorm-Commissie van het Landstormkôrps „De IJssel” organiseert te Apeldoorn een Provinciale Schietwedstrijd.

En ze vat de zaak goed aan!

Ze noodigt uit alle leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in Gelderland, Overijssel, Utrecht en daarbuiten, al verwacht ze, dat er nog wel een enkele thuis zal blijven.

De banen van de Koninklijke Scherpshutters-vereening „de Veluwe” bieden ruimschoots gelegenheid tot schieten.

Gedurende zes dagen, op 20, 21, 27 en 28 Augustus, 3 en 4 September, dus drie achtereenvolgende weken zal worden geschoten.

Een schitterende collectie prijzen wordt bijeengebracht.

Er zullen afzonderlijke wedstrijden worden gegeven voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de Verbanden „IJssel”, „Veluwe” en „Veluwezoom”, voor de leden buiten deze drie Verbanden en voor de Reserve-Officieren van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Voorts Korpswedstrijden, Vrije baan-wedstrijden, enz.

Een programma verschijnt D.V. einde Juli en

FEUILLETON.

De Dubbelganger.

„Nu, vrouwtje, ik zal niet vóór Zaterdagavond thuis komen. 't Is een lange reis, hoor, maar maak je niet ongerust!”

Dat zei Albrechts. Hij was handelsreiziger, en stond daar, met de reistasch in de hand, gereed, om te vertrekken. En 't was Maandagmorgen.

Anna zuchtte toch even. Haar man was nooit gewoon, aan één stuk zoo lang weg te blijven.

„Je schrijft Woensdag toch even, Jan?”

„Natuurlijk! En is er tijd, dan schrijf ik je een langen brief.”

Hij bukte zich over de wieg, om den zuigeling te kussen. Het kind strekte de kleine, mollige handjes naar hem uit. „Wat een schat!” zei hij.

„Mag ik mee, va?”

Het was Frits, die 't vroeg; het oudste zoontje. Later, hoor! Later, kleine vent, als je groot bent.”

Toen keek hij zijn vrouw aan met een verwonderden blik.

„Wat is dat nu, Anneke? Waterlanders?”

„'t Is onzin,” zei ze, en ze wischte de tranen weg, dapper strijdend tegen de plotselinge en onverklaarbare onrust, die haar aanviel.

„Dat meen ik ook,” zeide hij troostend. „Zaterdagavond ben ik terug; dan krijg ik veertien dagen vacantie, en wij gaan met de kinderen naar de zee, net als de groote lui.”

Hij lachte vroolijk, en nu lachte Anna ook. Maar op den achtergrond van haar oogen bleven zorg en angst.

wordt zoo ruim mogelijk verspreid, o.a. toegezonden aan alle Plaatselijke Leiders, die dus nadere inlichtingen zullen kunnen geven.

Apeldoorn roept!

Wie voornemens is, een zomerruitstapje te maken en zijn doel nog niet heeft gekozen, houde rekening met bovenstaande mededeelingen.

Wie kan, helpe mee om dezen wedstrijd te doen slagen.

F. J.

REGELING

der SCHIETWEDSTRIJDEN van den BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM, te houden op 20, 21, 27, 28 Augustus, 3 en 4 September a.s., op de banen van „De Koninklijke Scherpshutters van de Veluwe” te APELDOORN.

1e. Personeele Wedstrijden.

a. Voor leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, met uitzondering van Reserve-Officieren;

b. Voor Reserve-officieren van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Geen inleg. Prijzen: Kunstvoorwerpen.

2e. Eere-wedstrijd.

Voor de deelnemers aan de Personeele wedstrijden, die minstens 40 punten maakten. De in dezen wedstrijd te schieten serie geldt tevens als steunserie voor den Personeelen Wedstrijd. Inleg 50 cent. Prijzen Medailles.

3e. Korps-wedstrijd.

Voor vijfballen, samen te stellen door de Afdeling Bijzondere Vrijwillige Landstorm. Inleg f 2.50 per vijfballen.

Prijzen: Zilveren lauwertak, verguld zilveren, zilveren en bronzen medaille. Voor elken schutter van de winnende vier vijfballen bovendien een prijs, respectievelijk een paar verguld zilveren manchetknoopen, een verguld zilveren, zilveren of nieuw-zilveren dasspeld. Voorts wordt per vier deelnemende vijfballen nog een bronzen medaille toegekend.

4e. Vrijebaan-wedstrijd.

Inleg 25 cent per serie van 3 schoten. Prijzen: 60% van de inleggelden, eerste prijs gegarandeerd HONDERD GULDEN.

5e. Geluksbaan.

Inleg 25 cent per drie schoten. Prijzen: Kunstvoorwerpen.

De Personeele - en Eere-wedstrijden met scherpe patronen No. 1 of Marga naar keuze van den schutter. Geluksbaan alléén met Marga, de andere wedstrijden met scherp en Marga desgewenscht.

„Ik zou je graag naar den trein hebben gebracht, Jan, maar Tine is er nog niet, om op de kinderen te passen.”

Tine was het dagmeisje. Ze bleef lang weg dezen morgen, en daarom kon Anna niet meegaan.

Albrechts ging, en hij den hoek der straat keek hij nog even om. Dat deed hij altijd. En op den drempel der deur stond zijn vrouw, om hem nog een laatsten groet toe te wuiven.

Wat was hij toch rijk! Zoo'n vrouw! En dan die kinderen! En hoe vriendelijk zag dat huis er uit — zijn huis, al stond er een hypotheek op! En die kozijnen in hun frissche kleuren en die voordeur, pas vernist, en die kraakheldere gordijnen voor de ramen, het getuigde alles van welvaart, properheid en netheid...

Hij keek op zijn horloge. Nou, 't kwam krap aan, en hij stapte voort met een fikschen stap, om niet te laat te komen.

En Zaterdagavond weer thuis...

Maar tusschen Maandagmorgen en Zaterdagavond kan veel gebeuren...

De handelsreis zette goed in. Het regende commissies, zooals men dat noemt, en Albrechts was geweldig in zijn nopjes. Hij schreef naar huis, dat alles op zilveren wiertjes rolde, en dat Anna al vast het vloerkleed maar zou koopen, waar zij haar zinnen op had gezet. Want behalve een vast salaris genoot hij provisie, en dezen keer zou die provisie een vetpot worden.

Het was Woensdagavond, dat hij dien brief schreef. Hij postte het schrijven en maakte toen nog een wandeling door het groote park.

Het was zomer en heerlijk was de avond — wonderschoon! Albrechts zette zich op een bank, vlak bij een vijver; er zwommen zwanen, die met fier ingebogen hals den effen waterspiegel doorploegden, terwijl jonge zwaluwen, die zich in het

De geschonken kunstvoorwerpen zijn uitsluitend bestemd voor de Personeele Wedstrijden, de Medailles voor den Eere-wedstrijd.

Verband Dordrecht.

LANDSTORM LANDDAG TE DORDRECHT.

De Gewestelijke Landstormcommissie in het Verband „Dordrecht” heeft besloten op Zaterdag 28 Augustus a.s. op het Sportpark Reeweg te Dordrecht een Landdag te houden.

Het voorbereidend comité, waarin o.m. de heer P. L. de Gaay Fortman, burgemeester en J. A. J. Jansen, wethouder dezer gemeente, hebben zitting genomen, mocht vooral van de regering veel steun ontvangen. Zoo bestaat het eere-comité uit de heeren: mr. J. B. Kan, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw; den minister van Oorlog a.l. Marine J. M. J. H. Lambooy; den Commissaris der Koningin in Zuid-Holland E. C. Baron Sweerts de Landas Wyborg en meerdere vooraanstaande personen uit Dordrecht en omliggende plaatsen. Want onder het district Dordrecht, dat het grootste is van het land, ressorteeren ook 's-Gravendeel, Rlderkerk, Sliedrecht, Groot-Ammers en Numansdorp, ieder met haar omstreken.

Op het programma komt o.m. het volgende voor: op Vrijdag (27 Augustus) zullen de pontonniers een brug over de Oude Maas slaan, van Zwijndrecht naar Dordrecht, welke zal worden overtrokken door een eskadron huzaren en een compagnie mariniers. Verder zal onze stad worden bezocht door den nieuwen kruiser „Sumatra.”

Zaterdag hebben 's morgens op het Sportpark schietwedstrijden plaats, terwijl er 's middags een bekend spreker een redevoering zal houden, en een springconcours voor huzaren en behendigheidswedstrijden voor de militaire motorrijders zullen plaats hebben. Verder een manoeuvre tusschen cavalerie en mariniers, waarbij deze laatste een carré-geweer zullen vormen, terwijl tot slot een korte haandraverij voor leden van landbouwrijverenigingen is uitgeschreven.

Het geheel zal door muziek worden opgeluisterd.

Zeeland.

GROOTE PROV. SCHIETWEDSTRIJD.

Door het Zeeuwsch Verband van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal op Donderdag 29 en Vrijdag 30 Juli op de militaire schietbanen te Oosten West-Souburg de gewone jaarlijksche groote provinciale schietwedstrijd worden gehouden en wel des voormiddags van 9—12 en des namiddags van 1—7 uur.

Munitie wordt gratis verstrekt op korpsbanen,

vliegen oefenden, pijsnel over het water scheerden. Soms schoot een visch boven het watervlak uit; het geschub glinsterde in den avondgloed.

„Wat een mooie zomeravond!”

Het was een oude man, die dit zeide: een spraakzame grijsaard. Hij zette zich naast Albrechts neer, en toen Albrechts een vuurhoutje aanschrapte, om een sigaar aan te steken, stopte de oude heer zijn pijp en vroeg ook om een lucifer.

„Als 't u blijft, meneer!” zei Albrechts.

't Eene woord gaf 't andere. De grijsaard vertelde heel wat uit zijn leven; zijn vrouw was al vele jaren overleden, en nu woonde hij in bij zijn oudste dochter, die met een banketbakker was getrouwd.

De grijsaard was nog goed bij. Hij had een scherp, doordringenden blik, en met zijn wandelstok naar den overkant van den vijver wijzend, zei hij ineens: „Ziedaar een dubbelganger van u, mijnheer! Zoo sprekend als twee druppels water! Nee, maar — 't is frappant! Hij kijkt naar u — is 't uw broeder? Heeft u een tweelingbroeder? Bij die tweelingen vindt men soms die sprekende gelijkenis.”

Het waren twee wandelaren, en de man links was het. Ze waren blijven staan en nu zag Albrechts den bewusten man ook. Een ander kon over de gelijkenis natuurlijk beter oordeelen dan hij zelf, maar het leek hem toe, alsof hij zich zelf daar aan den overkant in den spiegel zag. Ze droegen zelfs dezelfde soort kleeding, dezelfde soort hoed.

„Is 't geen broer van u, mijnheer?”

„Ik heb geen broers.”

„Zelfs de kleeding verraadt den zelfden smaak”, hernam de grijsaard; „ik heb nooit zoiets frappants ontmoet. Kijk, daar gaat hij weer, en in zijn gang zelfs verraadt zich de

LANDDAG TE STEENWIJK OP 10 JUNI 1926.

Het gehoor van Prof. Felix Otten, O. P. (wiens kernachtige rede door een misverstand, tot ons leedwezen niet in ons vorig nummer werd opgenomen).

Op den voorgrond, van links naar rechts: Minister Jhr. Van Karnebeek, de heer J. R. Snoeck Eerkemans en de heer L. F. Duymaer van Twist.

serebanen en personeele baan. Voor de vrije baan voorziet elke schutter in eigen behoefte aan munitie. Er zijn verschillende medailles en kunstvoorwerpen voor den wedstrijd beschikbaar gesteld.

De regelings-commissie bestaat uit de heeren: A. M. Mol, majoor commandant verband Zeeland van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm; P. G. Laernoës, secretaris provinciale commissie van den

Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm; M. van der Beke Callenfels, president van de Kon. Scherpschuttersvereniging „Vlissingen” P. J. Elout, 1e luitenant bij den Vrijwilligen Landstorm; J. C. Persant Snoep, 1e luitenant commandant van het Landstormkorps motordienst afdeling Zeeland; S. de Roo, lid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Vrouwepolder.

Friesland.

BEETSTERZWAAG.

Het ligt in het voornemen om op den 30 September te Beetsterzwaag een landstormdag te houden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in deze provincie.

LANDDAG TE HILVERSUM OP 19 JUNI 1926.

Foto links: Z. Exc. de Minister van Oorlog J. M. J. H. Lambooy, vergezeld van den heer J. H. Th. O. Kettlitz, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie Nieuwe Hollandsche Waterlinie. Foto rechts: De prijswinnaars van de schietwedstrijden.

overeenkomst. Ik zag u voor mij uitgaan. U zet de voeten stevig neer, en hij doet het op dezelfde manier. U zwaait een beetje met de armen, als u loopt, en hij doet het ook — kijk maar!”

Nu schoot Albrechts in den lach.

„Uw oogen zijn nog goed, meneer!” zei hij: „en uw opmerkingsgave niet minder”.

Het scheen den grijsaard „goed te doen, dit te hooren.

„Ik heb de vijf nog goed bij elkaar,” zeide hij met een vergenoegd gebaar: „Gode zij dank!”

Hij stond op en ging heen. En even later stond Albrechts ook op, om langs een omweg door het boschpad zijn hotel op te zoeken. Het schemerde reeds, en de zon was ondergegaan. Hij keek op zijn horloge; het was half negen.

Het was een eenzaam pad, en haast geen wandelaar kwam hem tegen. Het was het gebied der zangvogels, en hun lied klonk in klare reinheid door den stillen avond heen. Maar ineens klonk er nog iets anders aan zijn oor; het was een fluitend geluid...

Het geluid kwam van achter, en hij keerde zich haastig om. Maar er was niemand te zien.

Het was toch vreemd — was 't een kogel geweest? Hij bekeek zijn hoed; er was iets langs geschampt; duidelijk viel het spoor te onderkennen. En vlak voor hem; op geen zes pas afstands, was een kogel diep in den stam van een zwaren beuk gedrongen.

Het was de kogel, die langs zijn oor had gefloten, die zijn hoed had geschramd... Was die kogel op zijn leven gemunt geweest? Er ging een siddering door zijn ziel, dit oord van den diepsten vrede kreeg voor hem iets schrikwekkends, en hij haastte zich zijn hotel te bereiken.

De directeur van het hotel lachte smakelijk om het zonderlinge avontuur.

„In onze parken wordt niet vermoord,” zeide hij: „zet u dat maar uit het hoofd! 't Is een onvoorzichtige schutter geweest, die jacht maakte op een vogel of iets dergelijks, en die danig in het zweet zal hebben gezeten, toen u, terwijl hij afdrukte, juist in zijn vuurlijn verscheen. Zoo iets kan gebeuren”.

De directeur vond het gewoonweg bespottelijk, om aan de mogelijkheid van een moordaan-slag te denken.

„U bent in een der veiligste steden van Europa, mijnheer Albrechts, maar dat moet ik er ook bijvoegen: we hebben een model-politie, die van zessen klaar is. Wil ik even met u naar het politiebureau gaan? We nemen de tram; 't is het werk van tien minuten. Een neef van mijn vrouw is er inspecteur — een pientere baas”.

Albrechts begon nu dan toch ook te gelooven, dat het een simpel geval was, dat verder niets om 't lijf had. En om daar de politie in te betrekken — nu, daar kon nog heel wat aan vast zitten. Rapporten en nog eens rapporten! En die „moordplek” in het bosch moest worden opgezocht — daar was misschien wel een halve dag mee gemeoid, terwijl de tijd kostbaar was.

...O neen, niet naar de politie! 't Was ook te dol, om los te loopen. Wie zou hem naar het leven staan? Met den besten wil zou hij niemand kunnen noemen, op wien ook maar de geringste schaduw van een verdenking zou kunnen vallen; een persoonlijke veste bestond er niet.

Nu ja, het zou een aanslag kunnen zijn, om hem te berooven, maar de directeur vertelde hem, dat er bij menschenheugenis geen roof-

moord had plaats gehad in het park, en ook die mogelijkheid was zoo goed als uitgesloten.

Albrechts ging bijtijds naar bed, en het avontuur, in het park hield hem geen minuut uit den slaap. Hij sliep kostelijk en was Donderdagsmorgens al weer vroeg op, want er lag heel wat werk voor den boeg.

„Geen muizenissen gehad van nacht?” vroeg de directeur lachende.

„In 't minst niet”.

Hij ontbeet en ging toen naar de Grootte Markt, om er een tram te pakken. Lijn 7 stond gereed, om te vertrekken; het trof net goed, want hij moest die lijn hebben, en vlug sprong hij op het achterbalkon.

Er stonden nog een aantal reizigers aan de halte, om op een andere tram te wachten. Hij wierp er een vluchtigen blik op, en de voorste, een arbeider in de gewone werkmanskiel, trok zijn aandacht.

Maar die aandacht was wederkeerig. De arbeider keek hem aan met het oog van een verscheurend dier; hij scheen te koken van woede, en de blik, waarmee hij Albrechts opnam, fonkelde van een doodelijken haat.

Albrechts had nooit zoo'n ontmoeting gehad. Wie was toch die vreemde kerel met dien grooten zwarten baard?

Wat wilde hij? Wat had Albrechts hem misdaan? Misschien was het een krankzinnige, die door een moordmanie was aangetast, en uit het Gesticht was ontvlucht.

't Was gelukkig, dat de tram tingelde en begon te rijden. Maar die vreeselijke blik volgde hem, en hij stapte de tram binnen, om er aan te ontkomen.

Er zaten weinig passagiers, maar de grijsaard van gisteravond was er een van en het

LANDDAG TE DELFT OP 26 JUNI 1926.

Het defilé door de stad.

De afdelingen van het Verband met hare Vaandels.

ALBLASSERDAM.

Op 31 Mei j.l. hield de schietvereniging „Wilhelm Tell” in het gebouw „Concordia” een goed geslaagde schietwedstrijd.

De voorzitter, de heer M. Verkaik, hield een rede over het wezen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waarna de heer A. Groenendijk van Rotterdam nog een pittig woord sprak.

De uitslag van den schietwedstrijd is als volgt:

DELFT.

1e klas: A. Verschoor, met 98 punten, 1e prijs; A. Vink 94 p., 2e pr.; C. Korevaar, 93 p., 3e pr.; C. M. Verkaik, 91 p., 4e pr.; T. Baan, 88 p., 5e pr.;

2e klas: J. van Dam, 94 p., 1e pr.; Joh. Gaal, 93 p., 2e pr.; J. C. Lepeltak, 92 p., 3e pr.; C. Stellaard, 89 p., 4e pr.; J. Kortleven, 87 p., 5e pr.

3e klas: L. Hartsema, 92 p., 1e pr.; B. Helderop, 91 p., 2e pr.; C. Ooms, 86 p., 3e pr.; J. P. van Eesteren, 81 p., 4e pr.; A. de Boer, Joh. Schröder, gelijk

aantal; na kampen 86 en 79 p., 5e en 6e pr.; J. A. Dankers, 45 p. 7e pr.

De prijzen werden door den voorzitter met een toepasselijk woord uitgereikt, terwijl aan den heer A. Verschoor een extra medaille werd gegeven voor 't hoogste aantal punten.

14 Aug. a.s. is door deze schietvereniging een wedstrijd georganiseerd voor een tiental afdelingen uit den omtrek. C. S.

DE STAF VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS MOTORDIENST

De uitreiking van een banier aan de afdeling Delft.

V. l. n. r.: Majoor ten Broecke Hoekstra, Luit. Kol. H. Wijnaendts, Commandant van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst, en Kapt. J. C. C. Nijland.

deed Albrechts goed, den ouden man te ontmoeten.

„Wat ziet u bleek!” zei de grijsaard.

Toen vertelde Albrechts het geval, en de grijsaard luisterde.

„Heeft u ooit zoo iets beleefd?” vroeg Albrechts.

De oude man schudde het schrandere hoofd. Toen vonkte er iets in zijn oogen.

„Nooit heb ik zoo iets beleefd”, zeide hij met een ernstig gebaar; „maar ik heb ook geen dubbelganger, zoover ik weet, en wij beiden hebben gisteravond uw dubbelganger gezien”.

De dubbelganger! Het klonk Albrechts als een vreeselijke openbaring in de ooren...

„Men kan er soms rare kwesties mee krijgen” zei de spraakzame grijsaard.

Hij kwam van een dorp, waar een zijner vrienden ook een dubbelganger had en ze werden telkens met elkander verwisseld. Wegens een relletje werd de vriend een keer in den bak gestopt, omdat de veldwachter zwoer, dat hij de raddraaier was geweest, terwijl diens dubbelganger, die de eigenlijke raddraaier was, vrij uit ging.

„Je bent met zoo'n dubbelganger aangekleed”, zei de grijsaard: „dat verzeker ik u. Wil ik u een goeden raad geven, mijnheer? Zie de stad uit te komen, zoo gauw mogelijk! Ik heb dien man met den zwarten baard ook gezien. Als hij u op een eenzame plek ontmoet, dan weet ik het zoo net nog niet — zijn oogen stonden onrustbarend!”

Hij stond op, om aan de volgende halte uit te stappen, en Albrechts zat daar; verslagen en ontzet. Het was hem nu alles zoo helder als de dag. Hij werd voor zijn dubbelganger aangezien, en de kogel, voor dien dubbelganger

bestemd, had hem den vorigen avond bijna het leven gekost...

De raad van den grijsaard was goed — zoo spoedig mogelijk deze stad verlaten. Maar er waren nog een aantal klanten te bezoeken, en het plichtgevoel riep, om niet lafhartig op den loop te gaan.

Hij zou 't ook niet doen, maar heden wilde hij toch afwerken, om morgen met den vroegetrein huiswaarts te keeren. Het werd een drukke dag, en het bleef commissies regenen. Hij had overal beet, en die sombere man in de werkmanskiel raakte geheel op den achtergrond.

Twee keeren passeerde hij nog de tramhalte van hedenmorgen, maar die onrustbarende man stond er niet meer. Hij was ook nergens te zien; misschien woonde hij in een andere plaats en was hij reeds vertrokken.

Het was al diep in den avond, dat Albrechts den laatsten klant opzocht. Toen spoedde hij zich naar het hotel, om zijn commissies over te schrijven en dan naar bed te gaan.

„Om vijf uur mij wekken, ober!”

„'t Is goed, mijnheer,” antwoordde de keller: „wil u den trein van zes uur hebben?”

„Dat is de bedoeling”.

Het duurde lang, voordat Albrechts den slaap kon vatten. Hij zag die werkmanskiel weer, en die kiel roofde hem den slaap. De klok sloeg één uur; twee uur; nog altijd lag hij wakker. En hij viel eerst in slaap bij het hanengekraai, maar toen sliep hij ook stevig door, zoodat de keller drie keeren moest kloppen, voordat de slaper ontwaakte.

Albrechts was bij tijds aan het station. Er liepen eenige witkielen rond op het eerste perron, en met de tasch in de hand, daalde hij

langzaam de trap af naar de tunnel, om het derde perron te bereiken, waar zijn trein stond.

Hij keek nog even omhoog, en zie daar! met de armen over de ballustrade geleund, stond daar weer de man in de werkmanskiel en met den grooten, zwarten baard. Het waren diezelfde oogen van gisteren; ze keken hem aan met een onuitbluschbaren haat, die hem opnieuw een rilling door de leden joeg.

Op het derde perron gekomen, keek Albrechts rond over de perrons. De gevaarlijke man was verdwenen; toen slaakte hij een zucht van verlichting.

„Instappen!” riep de conducteur: „het wordt tijd!”

Albrechts liep langs den langen trein, om een geschikte plaats uit te zoeken, en liefst had hij een coupé alleen, om uit te slapen, want de nacht was kort geweest.

De voorwaggonen waren allen van corridors voorzien en vrij goed bezet, maar de achterste waggons hadden geen corridor, en hij vond er een coupé, die nog leeg was. Hij wierp het portier open en stapte er in.

De conducteur sloot de portieren; de chef gaf het sein tot het vertrek, en Albrechts wierp een blik van onmetelijke verlichting over het perron. Hij had niets meer te duchten; zijn vervolger zou hem geen benauwde oogenblikken meer bezorgen.

In zware wolken van damp zette de locomotief aan. De lange trein kwam in beweging, en het was op dit oogenblik, dat het portier werd opengerukt van Albrechts coupé. Hij voelde geen grond meer onder zijn voeten; de man in de werkmanskiel, de man met die vreeselijke oogen was binnengestapt...

De man zette zich recht tegenover Albrechts.

PROGRAMMA

VAN DEN
LANDDAG TE DORDRECHT

op ZATERDAG 28 AUGUSTUS 1926 in het Sportpark
aan den Reeweg.

VRIJDAG 27 AUGUSTUS.

Aankomst der Oorlogschepen, die ligplaats zullen kiezen
in de Buiten Kalkhaven (juiste uur onbekend).
Des avonds ontvangst van het ETAT-MAJOR door het
gemeentebestuur van Dordrecht.

ZATERDAG 28 AUGUSTUS.

11.30 v.m. Ontvangst ten Raadhuize.

1.45 n.m. Opening van den Landdag door den Voor-
zitter der Gewestelijke Landstorm Commissie.
Vervolgens zal het woord worden gevoerd
door den Voorzitter der Nationale Landstorm
Commissie, den Hoogedelgestrengen Heer
L. F. Duymaer van Twist en door den Zeer
Eerwaarden Heer Pater Borromeüs de Greve
van Woerden.

2.45 „ Hinderniswedstrijd voor Motorrijders.

3.15 „ Colonne geweer begeleid door de Tamboers
en Pijpers van het Korps Mariniers.

3.45 „ Springconcours voor de Cavalerie.

4.25 „ Harddraverij op korte baan.

5 „ Aanvallend en verdedigend gevecht door
Marinetroepen (landingsdivisie) en afgezeten
Cavalerie.

5.30 „ Prijsuitdeeling daarna sluiting van den
Landdag.

Zonder bewijs zal de toegang tot het terrein beslist
worden geweigerd.

Namens de Regelings-Commissie,
J. PIERA, Dordrecht.

LANDDAG

van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
in Friesland te Beetsterzwaag
op 30 SEPTEMBER 1926.

Voorloopig Programma.

9 uur v.m. **Schietwedstrijden** (worden zoo noodig in
den middag voortgezet).

**Oefening van het Vrijwillig Landstorm-
korps „Motordienst”**, op weg naar
Beetsterzwaag.

Estafette-loop.

11 „ **Aankomst van de Autoriteiten**, ontvangst
op het **Gemeentehuis Opsterland**.

11.30 „ **Défilé**: Muziek, vaandels, vlaggen, enz.

12 tot 1 u. n.m. **PAUZE.**

1.15 uur **Inspectie van het Motorkorps.**

1.30 „ **Officieele Opening** van den Landdag door
den Voorzitter.

1.45—3 u. **Toespraken** (door verschillende sprekers).

3—4.30 u. **Wedstrijden door Motorrijders.**

3 uur **Colonne-geweer.**

3.15 „ **Défilé van de mannen van 1918.**

3.30 „ **Oefeningen Marechaussee.**

4 „ **Gymnastiek - Standen - Oefeningen** door den
Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

4.45 „ **Slotwoord.**

5 „ **Prijsuitreiking.**

Voor het „Friesch Notionaal Comité”:

De Secretaris: L. HEUKELS Nzn.
Veenwouden.

onder de rem, en het was onmogelijk, de rem zonder den wil van dezen geheimzinnigen man te bereiken. Zijn linkerhand rustte op de knie; de rechterhand ging schuil in den rechter zijzak van zijn kiel en omkleemde de revolver, waaruit eergisteravond de kogel langs Albrechts hoofd had gefloten. Albrechts begreep alles in de helderziendheid van zijn angst, en hij zou met dezen man een half uur opgesloten zitten in de coupé, want dan kwam de eerste stopplaats — o, het was ontzettend...

Zou hij zich op dien vreeselijken man werpen, om de rem te bereiken? Het zou den moord slechts verhaasten, want de vervolger was sterk, gespierd, overmachtig; bovendien was hij van een vuurwapen voorzien. En besluiteloos, wat te doen, nam hij een krant ter hand, om toch maar eenige afleiding te hebben, terwijl de vervolger daar zat in somber zwijgen. Hij had de oogen neergeslagen, en toch was Albrechts er in zijn ziel van overtuigd, dat aan den vervolger niet een van zijn geringste bewegingen ontsnapte.

Het was een schrikwekkende toestand. De velden, die de trein voorbij snelde, juichten in den klaren zonneschijn, en hier, in deze coupé wenkte de dood... loerde de moord...

Na die crisis van angst kwam er echter een ander gevoel boven bij den vervolger. Het was een onmetelijke vloed van droefheid, die over zijn ziel heenging, terwijl hij dacht aan zijn vrouw, zijn kinderen. Heete tranen biggelden over zijn wangen.

Toen zuchtte zijn ziel tot God, Die alles regeert.

„O, mijn God!” zuchtte hij: „optferm U over mij! over mijn arme vrouw! over mijn kinderen!”

Hij werd rustiger en begon na te denken. Zijn vervolger was op een verkeerd spoor geraakt door

zijn verbijsterende gelijkenis met zijn dubbelganger, maar strekte die gelijkenis zich ook uit tot de stem? En indien ook daarin overeenstemming was, dan nog kon er verschil in den tongval bestaan.

„’t Is een prachtige morgen!” zeide Albrechts. Er kwam geen antwoord, maar op het gelaat van den vervolger stond een uiterste verbazing te lezen.

„Moet u nog ver?” vroeg Albrechts. Er kwam weer geen antwoord. De vervolger perste de lippen krampachtig samen en keek strak voor zich uit.

Toen keek hij Albrechts aan met een doordringenden blik, maar het was niet meer de blik van een verscheurend dier.

„Waar woont u?” vroeg hij met schorre stem. Albrechts noemde de stad, ver in ’t Noorden. Toen kwam de rechterhand uit het buis te voorschijn — zonder revolver...

Albrechts haalde den sigarenkoker uit de jas en stak aan.

„Ook een sigaar?” vroeg hij; „’t is een lichte!”

Indien de vervolger de sigaar aannam, dan was hij gered. Het was het beslissende oogenblik...

„Hoe is uw naam?” vroeg de vervolger.

„Albrechts; Jan Albrechts.”

De man mompelde eenige onverstaanbare woorden. Toen nam hij de sigaar en stak aan. En er was een buitengewone verandering in zijn wezen waar te nemen.

U heeft mij stellig voor een anderen man aangezien?”

„Dat heb ik.”

„Bracht mijn stem u op het spoor van uw vreeselijke vergissing?”

De vervolger schudde het hoofd.

„Uw stem ook wel, maar daar ging iets aan

vooraf. Het waren uw tranen. Uw dubbelganger heeft nooit een traan gestort. Zijn hart is als graniet; hij heeft mijn huiselijk geluk verwoest, en daarom zou hij sterven door mijn hand. Uw tranen brachten mij in verwarring.”

Hij zeide alles, hij verzweeg niets.

„Dit is een sneltrein, mijnheer, die aan de eerstvolgende stations niet stopt. Na het passeeren van het tweede station had ik u willen doodschieten. Dan komt een eenzame heide; daar zou ik uw lijk uit het portier hebben geworpen.”

Toen sprak Albrechts weer, en een diep, innig medelijden trilde door zijn stem.

„Zal dat zoo voortgaan met het moordplan?” vroeg hij. „En is het zeker, dat u zich niet meer zult vergissen? U heeft zich drie maal vergist in drie dagen — kan het niet weer gebeuren? Geef de zaak over aan God, Die alles weet!”

Nu was de vervolger de meerdere: door zijn oprecht medelijden; door de innige deernis, die er straalde uit zijn oogen.

De trein stopte, en de vreemdeling stond op om uit te stappen. Er lag een groote ontroering op zijn gelaat.

„U meent het eerlijk,” zeide hij; „ik voel het. En met Gods hulp wil ik de wraakgedachten bekampen.”

Hij reikte Albrechts vriendelijk de hand ten afscheid.

„O, ik ben blij en dankbaar,” zeide hij: dat ik u niet heb vermoord. Het zou vreeselijk zijn geweest — vreeselijk!”

Zoo scheidden zij. En Albrechts reisde zijn weg dankbaar en met blijdschap huiswaarts, waar hij veel te vertellen zou hebben.

L. PENNING.

LANDDAG VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM TE DELFT.

Op 26 Juni werd onder groote belangstelling op de feestelijk versierde terreinen van de schietbanen en IJclub te Delft een Landdag gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uit Zuid-Holland-West. Reeds om 9 uur vingen de schietwedstrijden aan. Aan den Landdag was een tentoonstelling verbonden van producten uit dit gewest, voornamelijk van groenten, fruit en bloemen. Deze tentoonstelling werd om juist 10 uur door den voorzitter van het Uitvoerend Comité van dezen Landdag, door den Res.-Kapitein J. J. Eekebus, geopend.

De heer Eekebus sprak zijn dankbaarheid uit aan de verschillende exposanten, voor hun krachtadige en welwillende medewerking en voor de prettige wijze, waarop werd samengewerkt.

Spr. twijfelt er niet aan, of zeer velen zullen heden de tentoonstelling bezoeken.

Dit woord van hulde, door den Voorzitter van het Uitvoerend Comité, voor deze door het Centraal Bureau voor Veilingen georganiseerde tentoonstelling uitgesproken, was verdiend.

De heer F. V. Valstar van Naaldwijk, voorzitter van het Bureau, sprak eveneens een goed woord, toen hij zeide, dat de tuinbouw, om tot ontwikkeling te komen, rust en orde noodig heeft. Deze laatste te bestendigen is het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Ziedaar het verband tusschen Landdag en tentoonstelling. Niet alleen echter aan den maatschappelijke opbouw dacht de heer Valstar, ook aan degelijkheid en gezelligheid schonken hij en de zijnen aandacht. Daarom werd zoo in 't bijzonder propaganda gemaakt voor de tomaat en haar gebruik in onderscheiden vorm. De gratis aangeboden tomaatsoep liet menigeen zich wel smaken. Duizenden kopjes soep zijn Zaterdag geconsumeerd.

De morgenuren werden hoofdzakelijk voor het schieten bestemd. Dat er animo voor was, bewijzen wel de volgende cijfers. Op de vrije baan is geschoten door 700 schutters, aan den korpswedstrijd namen 32 afdelingen deel; voorts schoten 40 officieren en 80 dames.

De receptie ten stadhuize had een prachtig verloop. De burgemeester, Mr. G. v. Baren sprak een kloek, principieel woord, waarbij hij allen nadruk legde op den zegen van het gezag van een volk. Dat gezag te beschermen — als 't moet — maakt de taak van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm tot een echt nationale taak.

Deze toespraak, die met warmte en overtuiging werd uitgesproken, bleek bij Minister Lambooy, die haar beantwoordde, krachtigen weerklank gevonden te hebben. Hij bracht den burgemeester lof voor zijn bezielende, door krachtige overtuiging gedragen woorden. Zoo was bij ontvangsten nog nooit gesproken!

Het noenmaal werd door den voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, den heer L. F. Duymaer van Twist benut om voorzitter en secretaris der Regelingscommissie te huldigen. Den voorzitter, den reserve-kapitein J. J. Eekebus te Delft, werd een zilveren beker aangeboden en de secretaris de heer L. van Pelt, reserve 1e luitenant te Schiedam, had een mooie, met zilver beslagen inktkoker in ontvangst te nemen. De heer Van Pelt toch heeft dag en nacht met zijn helpers, de heeren J. van Katwijk en C. Spruyt van Schiedam, gewerkt om alles op het terrein in orde te brengen en op tijd klaar te zijn.

Juist half twee vertrokken de genoodigden in auto's voorafgegaan door een eere-escorte van ruiters, naar het feestterrein.

Even werd de tentoonstelling bezocht en dan begaf men zich naar de spreekplaats.

Rede Krijger.

Hier werd allereerst gesproken door den heer J. M. Krijger, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland-West en lid van de Tweede Kamer. Nadat spreker een hartelijk begroetingswoord, in 't bijzonder ook tot de talrijke burgerlijke en militaire autoriteiten had gericht, wees hij op de groote betekenis van de landdagen, die het nationaal instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm dichterbij het volk en het volk dichterbij dit instituut willen brengen en vervolgens op de betekenis van dit instituut zelf.

Spreker erkent, dat wie op de heilzame betekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm wil wijzen, niet nalaten mag de gebeurtenissen van November 1918 in herinnering terug te roepen. Maar spreker wil thans niet de gedachten in die richting afleiden en meer wijzen op de betekenis van de plaats, waar deze landdag gehouden wordt en om het verband te teekenen tusschen de betekenis van

den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de tentoonstelling van de producten uit dit gewest.

Spreker noemde den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een muur om den Oranjetroon en een barrière om ons Staatsgebouw. Daarom acht spr. Delft zoo juist gekozen, de oude Prinsenstad.

Binnen en buiten de wallen dezer stad herinnert alles aan de kostelijke nationale goederen, die door de mannen van '18 behouden bleven. We zien hier de niet gesocialiseerde, welvarende landerijen rondom en de mooiste grootbedrijven en fabrieken, die van socialen zin getuigen in de stad.

Delft is ook de stad van Hugo de Groot, den man van het volkenrecht, den man, die ons leerde, dat, willen we internationaal voelen, we eerst nationaal moeten denken en doen.

Spr. gelooft niet aan den vrede onder de volken, anders dan op grondslag van het recht, het recht, dat door het gezag zal moeten worden gehandhaafd.

Daarom temeer acht spr. het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm het Nationale Instituut van den vrede, het machtsmiddel van de wettige Overheid.

Voorts acht spr. Delft zoo wel gekozen, omdat hier de fiere toren waakt bij het graf der Oranjevorsten, bij 't graf van Willem van Oranje, den vader des Vaderlands.

Spr. herinnert aan 14 November 1918, den dag waarop Troelstra heeft gecapituleerd, den dag, waarop honderden Regeeringsgetrouwe Delftenaren bijeen waren in het gebouw van den R. K. Volksbond. Toen werd gevraagd of de mannen van Delft het zouden dulden, dat van dien toren de roode vlag zou wapperen en 't antwoord was een donderend: „dat nooit!”

Het is de drang naar vrijheid, naar vrijheid van geweten en erkenning en eerbiediging van Staatskundige rechten, die in de Nederlandsche ziel onuitroeibaar is en die onder het regiem van Oranje bevochten, herwonnen en behouden, alleen onder dat regiem gewaarborgd is.

In de schepping van Hendrik de Keyzer, den ontwerper van de grafombe van den Zwijger — zoo ging spr. voort — spreken ons toe de vier figuren die de Vrijheid, de Gerechtigheid, de Voorzichtigheid en den Godsdienst uitbeelden. Dit zijn inderdaad de vier kleindien die de stoffelijke goederen in waarde verre overtreffen en de Neerlandsche volksziel is het goud van de diadeem der Oranjes.

Dit goud, meermalen door lijden gelouterd, is door Gods hand gesmeed tot een Kroon, een Kroon waaraan Hijzelf Koninklijken luister en bestemming gaf, toen Zijn vingers die bezetten met al de juweelen van den geestelijken rijkdom en den zielenadel der Oranjes.

Het is dan ook menschvergoding, noch vleierij, wanneer wij voor de Majesteit onzer Koningin ons diep eerbiedig buigen.

Het is een buigen om Gods wil en we Nederland, als het dien wil zou tegen staan, want dit zou zijn revolutie in den vollen zin van dit onheilspellend woord.

En daarom — zoo eindigde spr. — scheiden wij niet van Delft en van de grafstede der Oranjes, vóórdat mannen en vrouwen, ouderen en jongeren, met onze Landstormers, als onder Gods oog hebben vernieuwd den eed van „Hou en trou” aan Vorstenhuis en Vaderland en hebben bezworen:

„Als 't moet, den Vaderland getrouwe — wij blijven 't tot den doet”.

Met een geweldig applaus werd spr.'s voorstel begroet, om een telegram van hulde en afhankelijkheid aan de Koningin te zenden.

Rede Duymaer van Twist.

Vervolgens sprak het Kamerlid L. F. Duymaer van Twist, de Voorzitter van de Nationale Landstorm-Commissie.

De heer Duymaer van Twist verheugt zich er over op dezen landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een kort woord te mogen spreken en daarbij de gelegenheid te hebben om allen, die tot de voorbereiding en organisatie van deze samenkomst hebben medegewerkt, den dank van de Nationale Landstorm Commissie te mogen brengen.

Ofschoon deze landdagen, die altijd druk bezocht worden, een vaste plaats in het midden van ons volk gaan innemen — zoo zeide spr. — zijn er toch heel wat menschen, die het eigenlijke doel van onze beweging niet kennen. Maar ook zijn er, die hoewel volkomen op de hoogte met wat de landstormbeweging beoogt, deze beweging toch geheel verkeerd beoordeelen.

Daarom is het goed, dat wij op onze landdagen duidelijk doen uitkomen, wat onze actie niet wil en wat zij wél wil, wat onze actie niet bedoelt en wat zij wél bedoelt.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm stuurt niet

in de richting van militarisme, imperialisme of fascisme. Integendeel, hij kant zich vierkant tegen deze levensuitingen. Het instituut laat het volgen van deze richtingen over aan revolutionairen of revolutionair denkende personen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm wil een vredebeweging zijn, opkomende voor de handhaving van vrijheid en recht, orde en gezag en voorts liefde kweken voor Vaderland en Oranjehuis.

Voordracht Albert Vogel.

Hierna declameerde de bekende voordrachtskunstenaar Albert Vogel enkele gedichten „Een Christelyck liet van Marnix van St. Aldegonde”, het Wilhelmus van Nassau, „Scheepspraet” van Constantijn Huygens, „Afscheid” van Willem Bilderdijk en „Het Landjuweel” van Jan Prins.

De Landdag die een feestelijk karakter droeg, werd opgeluisterd door muziek van de harmoniekapel „St. Franciscus” te Delft.

Na de redevoeringen, ter opening van den landdag, tijdens de voordrachten van Albert Vogel, verscheen een escadrille van 5 vliegtuigen, dat weldra den V-vorm oploste en verschillende toeren in de lucht uitvoerde.

Onderwijl namen de wedstrijden een aanvang. Aan de springoefeningen namen 24 paarden deel; 28 motorrijders waren opgekomen voor het hinderisrijden.

Een bijzondere attractie vormde nog de colonne geweer, uitgevoerd door een groep onderofficieren. Soldatenschool, schermen, bivakbetrekken, alarm, volgden elkaar op. De aanwezigen toonden groote belangstelling en gaven door levendig handgeklap uiting aan hun waardering voor deze demonstratie.

Het slot van den dag, het was inmiddels half 8 geworden, bracht de prijsuitdeeling. We vermelden in het kort den uitslag:

Wedstrijd Officieren: 1e prijs 1e luitenant Duyn-dam; 2e prijs Kapitein Weber; 3e prijs Kapitein Boots; 4e prijs 1e luitenant P. v. Wicheren; 5e prijs luitenant v. d. Veen.

Korpswedstrijd (scherp): 1e prijs afdeling Den Haag, 213 punten; 2e prijs Leiden; 3e prijs Berkel. Korpswedstrijd (Marga): 1e pr. Maasdijk; 2e pr. Zoetermeer; 3e pr. De Lier.

Personeele wedstrijd (scherp): 1e prijs P. Kroon, 49 punten; 2e prijs A. v. d. Berg; 3e prijs A. Boon; 4e prijs Buitenhuis; 5e prijs v. d. Hoeven.

Personeele wedstrijd (Marga) 1e prijs Robbe-mond Maassluis; 2e prijs v. Driest, Alphen aan de Rijn; 3e prijs Verhey, Maasdijk; 4e prijs Groen-heyde, Zoetermeer; 5e prijs Kooreneef, De Lier.

Vrije baan (scherp): 1e prijs H. J. Lamers, Lei-den, 48 punten; 2e prijs H. van Woerden; 3e prijs J. Zandberg Den Haag; 4e prijs J. C. v. Woerden; 5e prijs Koet; 6e prijs A. Wind; 7e prijs Wassenaar; 8e prijs Hoogendoorn; 9e prijs Krommenhoek; 10e prijs Ligtenberg; 11e prijs Labred; 12e prijs Wel-man.

Vrije baan (Marga): 1e prijs Koet; 2e prijs v.d. Kaag; 3e prijs Poot. Deze drie hadden elk 50 punten; verder verkregen prijzen elk met 49 punten: Kuyvenhoven, Zaal, Zonneveld, Ceelen, Frigge v. d. Laan; Luyendijk; Kromkamp en Noppen.

Wie het geheel meemaakte mag zeggen, dat de Delftsche landdag behoorde tot de best geslaagde onder de landdagen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

GEVONDEN VOORWERPEN

op het Landdagterrein te Delft op 26 Juni j.l. een vulpenhouder en een motorketting, terug te bekomen Bureau van Politie te Delft.

BENOEMINGEN, ENZ.

Bij Kon. besluit zijn met 1 Juli a.s. benoemd bij het reserve-personeel der landmacht:

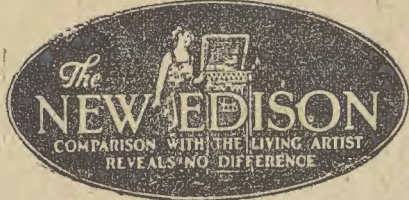
A. bij de infanterie:

20. bij het 4e reg. tot res. 2e luit. de vaandrigs herkomstig van den vrijwilligen landstorm J. Fialing, M. Rooy en Y. H. L. la Lau.

E. bij den Vrijwilligen Landstorm 10. bij het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, tot res.-2e-luitenant voor speciale diensten de heeren A. F. M. Stubbé en J. C. H. Gluysteen; 20. bij het Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst tot res.-2e-luitenant voor speciale diensten de heeren N. Mes, B. Wilton, E. B. Scheuer, P. Hooykaas en C. Chevalier; 30. bij het Vrijwillige landstormkorps lucht-wachtdienst a. tot res.-1e-luitenant voor speciale diensten de heeren J. F. F. Klok, T. M. van Dorsh, G. J. F. van Gorkum, A. Moraal, G. Woltman, H. P. D. J. van der Speck Obreen, en A. F. J. van der Schoot; b. tot res.-2e-luitenant voor speciale diensten de heeren J. Maasdam, A. C. van Lith, A. C. Verschoor en C. W. van Schreeven.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison“

Als de New Edison speelt, hoort men De Levende Stem en de bezoeker vraagt fluisterend: „WIE ZINGT DAAR?“

Eigen Edison is goudwaard.

Wij noodigen U uit tot een bezoek
Kunstaal EDISON
Lange Poten 15 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidschestraat 84

HOEVEN (N.Br.).

Vergadering met de Burgerwacht.

Woensdag 23 Juni j.l. hield het bestuur van de Hoevensche Burgerwacht een vergadering met afge-

vaardigden van de Landstorm afd. Etten, Oudenbosch en Hoeven. De schietdagen voor Oudenbosch werden vastgesteld. De commissie, welke de onderlinge schietwedstrijden zal regelen, is samengesteld uit het bestuur der Hoevensche Burgerwacht en een afgevaardigde van elk der Landstormafdeelingen Etten, Hoeven, Oudenbosch en de Burgerwacht van Etten.

MEPPEL.

Vrijdag 18 Juni had onder leiding van den Plaatselijk Leider, in de zaal van den heer I. Stern alhier een schietwedstrijd plaats voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst.

Om de fraaie prijzen werd door een vijftigtal manschappen met animo geschoten. De eerste prijs werd behaald door den heer H. van Lingen met 95 punten (maximum 100); 2e prijs P. Kluijn met 92 p.; 3e prijs T. Bruining met 91 p.; 4e prijs J. Eksteen met 90 p.; 5e prijs R. Roze met 92 punten.

Hierop had onder leiding van Pastoor Roeleveld de uitdeeling van de prijzen plaats, waarna de manschappen met verscheidene van hun dames, nog eenige uren gezellig bijeen bleven.

De voorzitter, de heer Roeleveld, zette in een gloedvolle rede doel en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm nader uiteen. Verder voerden nog het woord de heer Hulsebos als commandant van het Vrijwillige Landstorm Korps Motordienst en de heer H. Timmer als commandant van de groep Luchtwachtdienst.

Nadat eenige ververschingen waren rondgediend, gaf de heer Kreuzen enkele voordrachten ten beste. Het muzikale gedeelte van het programma was in handen van den heer P. Kluijn.

Een zestal dames- en heeren-gymnasten, leden

van „Sparta“, voerde, onder leiding van den heer Touwen, op zeer verdienstelijke wijze, enkele oefeningen uit, welke een warm en zeer verdiend applaus oogstten.

Aan het einde van den avond bracht de Plaatselijke Leider, bij ontstentenis wegens ziekte van den voorzitter van de Gewestelijke Commissie, den heer Knoppers, hulde aan den vorigen Plaatselijken Leider. Spreker herinnerde aan het vele en het goede werk, dat de heer Van der Molen in het belang van de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm had verricht. Onder daverend applaus werd het voorstel aangenomen om aan den heer Van der Molen alsnog schriftelijk dank te betuigen voor alles wat hij voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm verrichtte.

Om twaalf uur sloot hierna de voorzitter, met een woord van dank aan allen, die hun medewerking verleenden, dezen zeer geslaagden avond.

VELP.

Zaterdag 24 Juli a.s. vangen de onderlinge schietwedstrijden aan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm afd. Velp, en zij zullen worden voortgezet op 7 Augustus, 21 Augustus, 4 September en 18 September 1926. De wedstrijden worden gehouden op de baan Beekhuizen.

De wedstrijden vangen aan des nam. 2 uur en eindigen des namiddags 6 uur.

Geschoten wordt o.a. om de „Gero“ zilveren wisselbeker, waarvan voor 't seizoen 1925—1926 houder is de heer W. Burgers te Velp, de zilveren „Miss Blanche“ koningsketen, hiertoe door de „Miss Blanche“ sigarettenfabriek beschikbaar gesteld, alsmede om een groote verguld zilveren medaille aangeboden door de „Nieuwe Arnhemse Courant“.

Voor elke klasse wordt bovendien een serie prijzen beschikbaar gesteld.

NEDERLANDSCHE KROON RIJWIELEN

„Stokvis-Fabriek“ worden uitsluitend vervaardigd van in elk opzicht betrouwbaar materiaal. Verkrijgbaar in eenvoudige, zoowel als luxe-uitvoering.

R. S. STOKVIS & ZONEN
AMSTERDAM ROTTERDAM GRONINGEN

ELECTR. DRUKKERIJ G. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
GOED
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

FONGERS

Wie een FONGERS koopt, betaalt een uiterst lagen prijs, behoeft in jaren niet weer aan een nieuw rijwiel te denken, en rijdt licht, aangenaam en veilig en bovendien goedkoper dan ieder ander. Vraagt het oordeel van de duizenden FONGERS-berijders.

Franco levering in alle plaatsen des lands, direct door de fabriek, door onze filialen, onze agenten en elken goeden rijwielhandelaar.

FILIALEN: AMSTERDAM, Nassaukade 387; ROTTERDAM, Kipstraat 81; DEN HAAG, Spui 45 en Schuitstraat 121; UTRECHT Oudegracht 214; GRONINGEN, ARNHEM, LEIDEN en MIDDELBURG.

TURKENBURG'S

Zaadhandel
Bodegraven

Hofleverancier van
H. M. de Koningin

GROENTEZADEN
BLOEMZADEN
LANDBOUWZADEN

VRAAGT rechtstreeks of bij één
onzer 1350 plaatselijke Agenten de

Geïllustr. Prijscourant van Zaden

VACANT.

ADVERTEERT
IN DIT BLAD.

N.V. ATELIERS VOOR
EDELSMEED EN PENNINGKUNST
V.H.

KONINKLIJKE BEGEER
VOORSCHOTEN.

Firma J. G. MEIJER,

Groningen, 2 Markten

Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK

van f 1.—, f 1.50,
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.

Franco per post 50 cts. verhooging.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS
F. 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS
15 CENT.

ONZE GEZINDHEID.

Zoowel door Professor Felix Otten O. P. op den landdag te Steenwijk, als door den heer Duymaer van Twist op dien te Delft is de nadruk gelegd op het verlangen naar vrede, als een sterk sprekende trek in het karakter van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Deze uitingen zijn niet het gevolg van een kwaad geweten, zooals een socialistische volksmanier durfde schrijven.

Zij zijn de uitdrukking van een vaste overtuiging, die in ons leeft, dat alleen de vrede een volk tot wezenlijk nut is en dat de oorlog een broef is van nameloos wee, die het volksgeluk vernietigt, den staf des broods breekt, de gezinnen in rouw dompelt, de vrijheid doet ondergaan.

De oorlog, dat is een stuk koud, scherp staal, gericht op de harten van onze dierbaren, gericht op ons eigen hart.

De oorlog, dat is de hand, die het brood der kinderen roofft; en een beangstigende verschrikking voor onze ouden van dagen, die zich zoo machteloos er tegenover gevoelen.

En nog erger is de burgeroorlog.

Daarom is de Landstorm — als het moet — tot den strijd bereid. Want, evenals alle verschrikkingen van den oorlog met volle kracht pleiten tegen de ontwapeningsleuzen der weerloosheidspredikers, even sterk — zoo niet nog sterker — pleiten de verschrikkingen der revolutie tegen de ontwapening der burgerij.

18 September.

Op 18 September zal het 25 jaar geleden zijn, dat de heer L. F. Duymaer van Twist zitting nam als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Rekening houdende met de mogelijkheid, dat ons Septembernummer eenige dagen later dan den 18den zal verschijnen, meenen wij, dat velen onzer lezers het op prijs stellen, dat wij hun hiermede thans in kennis stellen.

Wellicht heeft het feit, dat op den 14den Juni j.l. de voormalige A.R. Statenkiekring Steenwijk een herdenkingsavond heeft gehouden, welke herinnerde aan den verkiezingsuitslag op 14 Juni 1901, toen in het district Steenwijk voor het eerst een anti-revolutionair (n.l. de heer Duymaer van Twist) werd verkozen, bij sommigen de meening doen ontstaan, alsof op dien dag de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie reeds jubileerde. Deze herdenkingsavond, waarbij de heer en mevrouw Duymaer van Twist uiteraard tegenwoordig waren, was echter het gedachtenisfeest der voormalige A.R. Staten centrale Steenwijk en juist daarom gesteld op den 14den Juni j.l.

KORPS LIMBURGSCE JAGERS.

In de maand Juli sloten 28 verlofs-officieren een vrijwillige verbintenis bij het Landstormkorps Limburgsche Jagers. Dit korps telt thans 124 verlofs-officieren.

Jhr. C. M. E. R. C. VON BOSE †

Zeer werden wij getroffen door het bericht dat op 8 Augustus te Gründhof in Luxemburg plotseling is overleden Jhr. C. M. E. R. C. von Bose, gepensionneerd luit.-kol. tit. van het O.-I. leger, de secretaris van de Vereeniging Volkswaarbaarheid, die onze Landstormorganisatie een warm hart toedroeg en haar als Redacteur van Allen Weerbaar steeds steunde en op sympathieke wijze naar voren bracht. Het laatst mochten wij Jhr. von Bose ontmoeten op onzen landstormdag te Delft.

Het vaderland verliest in hem een vurigen verdediger van onze nationale goederen; de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zag een trouwen vriend heengaan.

Omtrent den staat van dienst van den thans ontslapene kan het volgende worden medegedeeld: Jhr. von Bose, die 5 Nov. 1852 te Amboina werd geboren, werd 10 April 1875 benoemd tot tweede luit. bij het korps mariniers; in 1876 ging hij in denzelfden rang over naar het Indische leger, waarna hij in 1877 werd benoemd tot eerste-luitenant. Van 1881 tot 1886 was Jhr. von Bose gedetacheerd bij het leger in Nederland. Teruggekeerd in Indië volgde in 1889 zijn benoeming tot kapitein, waarna hij in 1896 wegens lichaamsgebreken den militairen dienst als majoor-tit. der infanterie met pensioen verliet. In 1906 verkreeg de overledene den titulair rang van luit.-kolonel.

Jhr. von Bose was o.m. in het bezit van het eere-teeken voor belangrijke krijgsbedrijven 1873—1880 Atjeh.

De overledene was voorts een bekend figuur in tal van vaderlandslievende verenigingen. Voorts was hij mede-oprichter van de Kon. Ver. „Ons Eeger“ en lid van het hoofdbestuur van het Alg. Ned. Verbond, in welk verbond hij de groep Noord-Amerika vertegenwoordigde. Bij het vijf-en-twintig jarig bestaan van „Volkswaarbaarheid“ erkende de regering zijn verdiensten door hem te benoemen tot officier in de orde van Oranje Nassau.

De begrafenis van het stoffelijk overschot had plaats op 11 dezer te Echternach.

OM TE ONTHOUDEN.

Wanneer we, vooral in verkiezingsdagen, de Socialisten herinneren aan hun revolutionaire neigingen, dan staan ze op hun achterste beenen en verzekeren met groot gebaar, dat zulk beweren van allen grond is ontbloot.

Maar met al dat luidruchtig geschetter vermagen toch niet te overstemmen den diepen bastoon, die telkens weer opklinkt, als ge de voormannen der S. D. A. P. beluistert.

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON“

We willen ten overvloede nog op enkele uitspraken wijzen, die het onthouden ten volle waard zijn.

Toen in Rusland de revolutie uitbrak, riep onze Nederlandsche Socialist Albarda, Troelstra's opvolger, in ware vervoering uit:

Het daghet in het Oosten!

Hij zag niet in, dat het bij revoluties nu eenmaal een soort „natuurnoodwendigheid“ schijnt te zijn, dat op een Mirabeau een Robespierre volgt; dat alras de Girondijn het veld moet ruimen voor den zooveel heeter gebakerden Jacobijn.

En zoo kwam in Rusland ná de mensjewiek (socialist) Kerenski al dra de bolsjewiek (communist) Lenin.

Dacht ge dat het eventueel in Nederland anders zou gaan?

Geen denken aan!

Bij uitbarstingen en revolutionaire woelingen moeten de gematigden al spoedig het loodje leggen en wijken voor de uitersten.

De „snel“ wint het nu eenmaal van den „boemel.“

Let intusschen ook nog op de volgende uitspraken.

Op 23 November 1918 sprak de heer Kleerekoper aldus:

„Dan zal ook in Nederland de historische ontwikkeling spotten met christelijke strooibiljetten en gewapende snotneuzen en dan zal het uur slaan op zijn tijd waarheen ons ongeduld de klokkewijzers niet opschuiven kan!

„Dus; afwachten?“

„Neen; voorbereiden!“

Hier laat ook de Oproerige Krabbelaar zijn ware tronie zien en onze „gewapende snotneuzen“, alias: onze Bijzondere Vrijwillige Landstormers zullen hem, als 't moet, zeker wel in de gaten houden.

En dan ten slotte het woord van mr. Troelstra, gesproken in 1919 te Luzern:

„Wij hebben geenszins den bodem van het revolutionaire socialisme verlaten. Wij moeten ons tegen de massa rehabiliteeren: wij verklaren, dat wij de revolutie hoog houden!“

Laat u deze uitspraken niet ontglippen lezers, maar bewaart ze in uw politiek arsenaal.

't Kan te pas komen, als de ijzeren vuist zich poogt te wringen in een fluweelen handschoen.

Begrepen?

(Friesch Dagblad).

ROTTERDAM.

Landstormkorps-Bataljon Rotterdam.

Op de j.l. gehouden vergadering van de Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland (Landstormkorps Rotterdam) zijn door den Voorzitter, den Res. Luitenant-Kolonel Van Cappelle, de navolgende heeren, t.w. G. van der Molen, Burgemeester van Klaaswaal, J. Dhont, Burgemeester van Schiebroek, G. Ninaber, Burgemeester van Nieuw-Beijerland, Ds. C. Goote, van Oud-Beijerland, W. Troost van Zuid-Beijerland en de Res. 1e Luitenant Hoevels, Districts-Commandant van den Motordienst, Afdeling Rotterdam, als lid geïnstalleerd.

Landstormdag van het Verband
Dordrecht.

Toen mij door de Redactie van ons blad de gelegenheid werd geboden nog voor den landdag te Dordrecht op 28 Augustus iets persoonlijks te zeggen, meende ik deze gelegenheid met beide handen te moeten aanvatten, en vooral te mogen wijzen op het groote nut van het hebben van een eigen orgaan en U te vragen elkaar er van te overtuigen, dat het beslist noodig is voor elk der landstormers om ons blad te lezen.

Vervolgens een woord van dank aan hen, die ons in de gelegenheid stelden 28 Augustus bij elkaar te komen, om het saamhorigheidsgevoel, in ons Instituut zoo onmisbaar, opnieuw aan te wakken. De enkelen onder U, die in de gelegenheid zijn geweest, in de achter ons liggende periode gecombineerde vergaderingen bij te wonen, weten hoe echt gezellig het is, zoo eens onder elkaar te zijn en elkaar van aangezicht tot aangezicht te zien als mannen, verbonden door de gedachte die ook reeds onze voorgangers te samen bracht, namelijk „Geen Revolutie”.

Ik weet wel, dat er in ons Verband menschen zijn, die op alles en nog wat aanmerkingen heb-

FEUILLETON.

De Transvaalsche Boer en
Koning Oembandien.

Daar reed een eenzame ruiter over de golvende hoogvlakte. Droevig stond zijn oog en soms slaakte hij een zucht; het was een diepe zucht; hij kwam uit een weened vaderhart.

Thans hield hij zijn paard in en de handen als een spreektrumpet voor den mond zettend, schreeuwde hij zijn zorg, zijn kommer uit in de woorden: „Karelje, mijn kind! Je vader zoekt je — waar ben je, mijn schat?”

Karelje was van de eenzame boerenhoeve weg-gelopen in een onbewaakt oogenblik en het was de tweede dag, dat Langhuijzen zocht naar zijn kind.

Hij sprak de Hollandsch-Afrikaansche taal. Zijn gespierd gelaat, dat thans een hevige bekommering veried, was gebruid door de zon; hij was een zoon van die dappere Hollandsche Voortrekkers, die met hun bloed en hun dapperen arm in Zuid-Afrika een eerlijke woonplaats hadden veroverd voor het blanke ras.

Langhuijzen droeg het vuurwapen over den schouder, en terwijl zijn bles rustig voortdraafde, gingen de jagersoogen van den Boer speurend rond, om zijn kind te zoeken.

De zon daalde reeds ter westerkimme, en op een hoogen heuvelrug gekomen, zag hij in de verte de Kafferstad, de residentie van Oembandien, den Koning der Swazie-Kaffers.

Toen haalde hij diep adem en schepte weer moed, want zijn kind kon daar zijn aangeland. Hij sprak tot zijn paard.

„Nog een kort rukkie”, zeide hij: „voort, bles!”

Oembandien's residentie bestond uit een verzameling hutten, die op reusachtige bijenkorven geleken en voor de opening dier hutten zaten de Swazie's met hun vrouwen en kinderen, terwijl ze hun Kafferliederen zongen. Een wand van riet omgaf de residentie, en een reusachtige

ben te maken, maar vóór alles, toon eerst, dat, wie ge dan ook zijt, Uw hart warm klopt voor onze zaak en dat ge ook in staat zijt op te bouwen waar ge heel dikwijls nu afbreekt.

Vrienden, we gaan de laatste jaren hard voort en bijna is het eerste duizendtal vrijwilligers bereikt. Mag ik U vragen, nu we nog korten tijd van den landdag verwijderd zijn, al Uwe krachten in te spannen, om te trachten die eerste duizend zoo spoedig mogelijk te bereiken? Wie het duizendste lid aanbrengt, komt in ons blad, tenzij het hem wat waard is, er niet in te komen en eerst te trachten het tweede duizendtal aan te brengen. Maar een herinnering krijgt hij of mogelijk een ZIJ dan toch wel.

Nu we het over een „Zij” hebben, meen ik ook wel een woordje van warmen dank te mogen brengen aan vele vrouwen, die ons steunden, niet alleen door het afstaan van hunne mannen voor onze zaak, maar die zelfs door woord en daad hunne echtgenooten aanspoorden, zich aan te sluiten bij ons Instituut.

Daarom mannen en vrouwen, die met ons zult opgaan naar den Landdag te Dordrecht op 28 Augustus a.s. helpt ons in ons moodie werk, in het belang van U zelf, maar bovenal in het belang van land en volk.

Is er mogelijk veel, dat ons op maatschappelijk terrein scheidt, onder aauheffing der leuze „Geen Revolutie” zullen we toonen, dat de zaak van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ons nauw ter harte gaat, dat we pal zullen staan tegen elk revolutionair pogen van welke zijde dan ook; dat het ons ernst is als we op 28 Augustus zullen zingen uit volle borst: „Den Vaderlandt ghetrouwe blijf ick tot in den doot”.

Alle landstormers van het Verband Dordrecht krijgen een programma en een gratis toegangskaart, ook de commissieleden, maar kom dan ook naar Dordrecht en breng vrienden en belangstellenden mede; de toegangsprijs is slechts f 0.50 en daarvoor hebt ge niet alleen een dag van waar genot te midde van manne en vrouwen, die door dezelfde gedachte zijn bijeen gekomen, maar ge steunt daarmee ook ons werk. Daarom alle zwartgalligheid ver en noog schalle op, zoodat het worde gehoord van Zuid tot Noord en van Oost tot West: Leve de Bijzondere Vrijwillige Landstorm!!!

12-8-'26.

GRÖENENDIJK.

Kaffer, met een harde knots gewapend, hield de wacht bij de primitieve poort.

Hij kwam den ruiter, die uit het zadel was gestapt, reeds tegemoet en sprak hem aan in de Swazietaal, die de Boer verstond.

„Gegroet, man van het Blanke Huis,” riep hij. „De Koning zag u reeds naderen, en gelastte mij, u het welkom toe te roepen.”

„Ken je me nog, Gobbelane?” vroeg de Boer, terwijl hij de manen van zijn paard glad streek.

„O, ik ken de baas goed,” antwoordde lachend de Kaffer; „gij zijt de leeuwendoeder; de gansche stam kent u — heeft de baas niet een beetje tabak voor mij?”

Toen tastte de Transvaler in den zijzak van zijn buis en haalde er een handvol tabak uit.

„Hier, Gobbelane! echte Magaliesberger-tabak.”

De Kaffer maakte drie luchtsprongen van plezier.

„Dankie, baas, veel dankie.”

En hij riep een kleinen Hottentot, met een zwierigen haardos op het hoofd, om de paarden te kniehalteren en in de weide te brengen.

„Waarom zegt baassie zoo weinig?” vroeg hij.

„Omdat ik bedroefd ben, Gobbelane. Heb jij kinderen?”

„Ik heb er vier, baassie.”

„En ik heb er vijf. Maar ik kan er geen een missen. En toch ben ik er een kwijt — kijk mij aan, Gobbelane!”

Toen keek de Swazie hem aan en de blik van den Transvaalschen Boer scheen de diepten van zijn ziel te willen doorkijken.

„Mijn kind is verdoold, Gobbelane — is het hier terecht gekomen?”

„Daar is leem in mijn ooren, baas.”

„Dan zal ik het luider roepen, Gobbelane.”

Maar het baatte niet, dat de Boer luider riep.

„Mijn Koning, Oembandien de Wijze, heeft leem in mijn ooren gestopt; daarom kan ik niet hooren — volg mij naar den Koning!”

Zoo volgde Langhuijzen den poortwachter naar de paleishut, waar de Koning woonde. De vloer was gemaakt van zwarte mierenaarde, vermengd met koemest, en blonk als gepolijst metaal in den glans der avondzon, die juist wegkonk

ZEELAND.

Op 29 en 30 Juli 1926 hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, „Zeeuwsch Verband”, haar jaarlijksche Provincialen Verbandsschietwedstrijd, op het militair schietterrein te Souburg.

De 1e luitenant P. P. van Rijen, waarn. commandant van het Zeeuwsch Verband, opende dezen wedstrijd met een toespraak en verzocht den heer Van der Beke Callenfels, president der Kon. Scherpschuttersvereniging „Vlissingen” het eerste schot te lossen.

Het terrein, versierd met vlaggen enz., bood een feestelijken aanblik.

Alhoewel het den morgen van den eersten wedstrijd vrij hard regende en in den loop van den voormiddag van tijd tot tijd een buitje het gras nat hield, is er op beide dagen druk geschoten.

Onder vroolijke begroeting der deelnemers door den heer P. G. Laernoës, secretaris van het Prov. Landstorm-comité, kwamen deze al spoedig in de gewenschte stemming, al was het dan ook dat er al enkelen natte voeten hadden. Op beide dagen was de geest voortreffelijk.

De prijzen bestonden uit medailles en kunstvoorwerpen. De hoofdprijs der kunstvoorwerpen was, evenals het vorige jaar, een rijwiel, merk „Transvalia”, model A, dat gewonnen werd door den heer J. M. Drijgers te 's Heer Abtskerke op de personeelsbaan, afstand 200 M., met 45 punten.

De hoogste schutter op de baan van 200 M., 1e wedstrijd: Kapitein Van Niel te Middelburg.

Op beide dagen stond in de middaguren dank zij de goede zorgen van den heer Laernoës, een koffietafel gereed, waaraan alle afgevaardigden zich in prettige stemming vereenigden.

Na afloop van den wedstrijd werden de prijzen aan de winners uitgereikt door den heer Laernoës, die er o.m. op wees dat deze wedstrijd ook wederom het zijne er toe heeft bijgedragen om den band tusschen de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm sterker te maken.

De heeren Van der Beke Callenfels en Graafhuis spraken hun beste wenschen uit voor den groei en bloei van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

In alle opzichten is ook deze wedstrijd uitstekend geslaagd.

De uitslag is als volgt:

1e Korpsbaan, scherp, 100 M. (Max. 50 punten): T. A. W. Kloet, St. Maartensdijk, 49 punten; 2. P.

aan de westerkimmen, de strooien Kafferhutten hullend in een gloed, alsof zij in brand stonden. Maar heviger was de gloed, die het vaderhart van Stoffel Langhuijzen in brand zette.

De Koning zat daar, een koperen band om den hals; een struisvogelveer tooide zijn fraaie muts van ottervel. Hij bewoog zich nauwelijks, toen de Boer binnentrad, maar zijn blik gleed met welgevallen over het houten vaatwerk, kunstig uit ivoorhout gesneden, dat langs de wanden der hut was neergezet, want hij was trotsch op dien schat.

De Koning was niet alleen. Ter rechterzijde was zijn lijfwacht neergehurkt, een dozijn manschappen, die evenals de Koning ringen, uit peezen en biezen gevlochten en met was bestreken, in het wollige haar droegen. De ringen blonken als goud in den avondgloed.

„Wees welkom, leeuwendoeder!” zei de Koning op vriendelijken toon: „zoek jij je kind? Het is veilig in mijn stad als een kieken onder de vleugelen der klokken.”

„Is het waar?” vroeg Langhuijzen. De tranen sprongen den wakkeren Boer in de oogen.

„Je zult je kind zien,” antwoordde de Koning, „maar nu slaapt het, want het was doodop van de lange wandeling — zet je neer, leeuwendoeder!”

Toen zette Langhuijzen zich neder op een laag bankje, links van den Koning, terwijl de lijfwacht, onbeweeglijk als steenen zuilen, rechts van den Koning zat, de blanke speer tusschen de knieën!

De Koning was fier op zijn lijfwacht. Het waren de dappersten der dapperen; de ring in hun haar beduidde de onderscheiding. Zij werden ringkoppen genoemd, zooals men in de beschaafde landen van geridderden spreekt.

Het geklapwiek van zware vleugelslagen werd gehoord. Het was een groote arend, een zoogenaamde lammergier, die laag over de Kafferstad heenscheerde, en toen zijn vleugelslag werd gehoord, sidderden de dappere ringkoppen, en zelfs de Koning sidderde, al behield hij zijn waardigheid.

Een wijle, heerschte er een doodsch stilzwijgen,

Kloosterman, Nisse, 49 p.; 3. P. de Lange, Biggekerke, 49 p.; 4. A. J. Slabbekoorn, Ierseke, 49 p.; 5. D. de Witte, Wemeldinge, 49 p.

2e Korpsbaan, Marga (Max. 50 punten): 1. A. Koets, Grijskerke, 48 p.; 2. L. Niekerk, Nieuwerkerke, 48 p.; 3. L. Sturm, Veere, 48 p.; 4. H. Leenhouts, Aardenburg, 47 p.; 5. N. Moerman, Nieuworp, 46 p. Na loting met: M. Korstanje, Krabbendijke, C. M. van den Broecke, Aardenburg; C. J. van Vessem,

Kloosterman, Nisse, 42 p.; 9. C. J. J. Kooiman, St. Maartensdijk, 42 p.; 10. J. de Putter, Zaamslag, 42 p.; 11. S. de Roo, Vrouwepolder, 42 p.; 12. H. Willems, Aardenburg, 42 p.; 13. A. W. Kloet, St. Maartensdijk, 41 p.; 14. C. J. van Vessem, Zaamslag, 40 p.; 15. P. van Campen, Stoppeldijk, 40 p.; 16. J. van Goor, Neuzen, 40 p.

Schietwedstrijd van de Afdeling Hellendoorn-Nijverdal (31 Juli 1926).

Zaamslag, welke allen ook 46 punten hadden.

3e. Eerebaan, scherp, 200 M. (Max. 50 punten): 1. J. M. Drijger, 's Heer Abtskerke, 44 p.; 2. S. de Roo, Vrouwepolder, 43 p. (h. l. schot: 8).

4e. Eerebaan, marga: 1. A. Koets, 57 p.; 2. C. J. Bos, Nisse, 56 p.

5e. Personeele baan, scherp, 200 M. (Max. 50 punten): 1. J. M. Drijger, Nisse, 45 punten; 2. P. de Lange, Biggekerke, 45 p.; 3. P. C. Drijgers, 's Heer Abtskerke, 44 p.; 4. H. Verschure, Biggekerke, 44 p.; 5. C. J. Bos, Nisse, 44 p.; 6. A. Bastiaanse, Grijskerke, 44 p.; 7. W. de Wolf, Grijskerke, 43 p.; 8. P.

Schietwedstrijden te Apeldoorn.

„Is 't nog noodig, onze leden tot het deelnemen aan de schietwedstrijden te Apeldoorn op te wekken?”

„We gelooven het niet!”

Telkens hooren we van vijftallen die zijn gevormd, twee, drie uit één Afdeling, van anderen, die buiten de vijftallen om voornemens zijn deel te nemen aan de Wedstrijden.

„Ze worden verwacht!”

„En vóór ze naar de banen gaan, nemen ze een

„het groote water — heb jullie ook regenmakers, leeuwendoeder?”

„Wij gelooven niet aan de macht der regenmakers, o Koning!” antwoordde Langhuizen.

„Ze zijn jullie zeker te duur?” grinnikte de Koning.

Langhuizen schudde het hoofd.

„Al konden we ze voor niets krijgen, dan wilden wij ze nog niet hebben. We houden dat voor apekool.”

„Als er niet spoedig regen komt,” vervolgde Oembandien, „dan zal mijn volk er uit zien als een koe, die twee kalveren moet zoogen op een kaal winterveld — hoe is het bij jullie met de kost, Witmensch?”

„Er is veel kost bij ons, o Koning.”

„De Kaffervorst nam weer een snuifje.

„Volop kost en geen regenmakers!” zeide hij. „Ik begrijp dat niet, maar jullie menschen van het Blanke Huis zijt slim in al uwe wegen.”

Er volgde een lang zwijgen. De Kafferlieders verstomden één voor één, en de Kafferstad zonk weg in de stilte van den slaap.

Toen keek de Koning den Boer weer aan met de oogen half dicht geknepen.

„Leeuwendoeder! Wanneer wil jij je kind weer in je armen sluiten?”

„Hoe eerder, hoe liever, o Koning.”

De Vorst knikte vriendelijk.

„Ik begrijp het. Je verlangt naar je kind als het moederschaap naar het lam, en aan je verlangen zal worden voldaan, voordat het groote licht weer verschijnt in het Oosten, indien je aan mijn voorwaarden voldoet.”

De adem van den Hollandschen Boer ging sneller. De Koning sprak van voorwaarden — wat bedoelde hij daarmee? Er lag een trek van list en angst op het gelaat des Konings, en Langhuizen's spanning nam toe.

„Heb je den vleugelslag der arenden gehoord, leeuwendoeder?”

Langhuizen had dien vleugelslag gehoord.

„De wraakgeesten onzer vijanden, die door onze speer vielen, wonen in die arenden — wee ons! wee ons!”

De Koning sprak de woorden op een somberen toon, en de vlijmscherpe sporen van zijn lijfwacht

kijkje in de Hoofdstraat, voor de ramen van No. 55, waar de prijzen-collectie zal zijn tentoongesteld.

„We zijn trotsch op die verzameling prijzen. Want ze mag gezien worden.

Voor een vrij hooge waarde is daar bijeengebracht.

„En wat is nu het mooie van deze prijzen?”

„Dat ze zoovele bewijzen zijn van waardeering van onze organisatie, dat de belangstelling in —, de liefde vóór den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ze heeft doen schenken of heeft mogelijk gemaakt, ze te koopen.

„We zullen niet opsommen de verschillende voorwerpen, waaruit de verzameling bestaat. Zooveel plaatsruimte durven we niet vragen van de Redactie.

„Wie twijfelt, of 't wel de moeite waard is, blijve maar thuis of ga eerst een kijkje nemen. Alleen één mededeeling.

„De drie rijwielen, die we hoopten te krijgen, zijn er.

„De firma Verbeek en Schakel te Apeldoorn schonk ons nog een Sparta-rijwiel.

Zelfs kwam er nog een vierde bij.

„Met medewerking van fabriek en plaatselijke vertegenwoordiger konden we nog tegen een sterk verminderden prijs een Bato-rijwiel aan de verzameling toevoegen.

„Onze prijzenverzameling staat in het teeken van het rijwiel.”

Vrijdag 20 Augustus 's morgens negen uur valt het eerste schot.

„We hopen, dat het baanpersoneel drukke dagen zal hebben.

„En niemand vergeet zijn legitimatie-bewijs.

„Wie dat niet kan vertoonen, schiet niet mee!”

J.

LANDDAG TE SCHOONHOVEN.

Voor den landdag van het Landstormverband Gouda op 21 Augustus alhier te houden, zijn reeds verschillende commissies ingesteld, om den dag voor te bereiden.

„Er zullen schietwedstrijden, sportwedstrijden, motorwedstrijden met hindernissen, roeiwedstrijden, waterpolowedstrijden worden gehouden, een nummer carousselrijden door de veldartillerie en zeer waarschijnlijk een demonstratie van watervliegtuigen.

beefden in hun handen, toen de Koning die woorden sprak. „Wee ons! wee ons!” herhaalden zij met trillende stem.”

„'t Was erg genoeg. Die arenden hadden jongen; hun nest hadden ze gebouwd in een steeneik op een hoogen, rotsigen heuvel in de nabijheid, en ze hadden reeds drie zuigelingen opgenomen met hun klauwen, om ze uit de hoogte te laten neerploffen. Zoo werden de zuigelingen verpletterd, terwijl de moeders, dol van angst, er machteloze getuigen van waren. Want het waren immers de wraakgeesten, die in deze arenden woonden, en terwijl de arend neerstreek, om het gedooide kind weg te voeren naar zijn nest, bewende de moeder het verlies van haar kind. Het was deze arendenploeg, die het hart van den Koning en diens volk benarde.....

„Verlos ons van deze arenden,” zei de Koning; „de Witmensch heeft de wraakgeesten niet te duchten, en de bliksem en de donder sluimeren in uw jachtgeweer!”

Langhuizen sprong op. De grond brandde onder zijn voeten, en zorg en kommer lagen op zijn gelaat te lezen.

„Was het wel zeker dat zijn kind zich onder de veilige hoede van Oembandien bevond? De Kaffervorsten waren vol listen en lagen, en zoo gauw als ze leerden spreken, leerden ze ook liegen. Oembandien wist geen weg met die arenden; zijn tooverdokter had hem vermoedelijk wijs gemaakt, dat de wraakgeesten er in woonden, omdat de tooverdokter anders zelf de netelige opdracht zou hebben ontvangen, ze onschadelijk te maken. Nu hoopte de Koning, dat Langhuizen het zou doen, en was het niet mogelijk, dat hij zich van een leugen bediende, om zijn doel te bereiken?

„Daar is rouw in mijn hart, o Koning,” zei de Boer; zoals er rouw is in de harten van de moeders in uwe stad, die hare kinderen beewenen. Ik wil met de hulp van den grooten Geest, Die alles regeert, het arendsgebreed uitroeien, maar mijn oogen willen eerst mijn kind zien!”

Het vaderhart sidderde van opwinding, maar nu lachte Oembandien.

(Zie vervolg pag. 4 tweede blad).

terwijl de avondgloed verbleekte. En Langhuizen, die reikhalzend verlangde naar zijn kind, kende hofetiquette. Geduld! Geduld! Hij moest zich beheerschen, want hij was geheel afhankelijk van den machtigen Oembandien, die daar onbeweeglijk zat, de oogen half gesloten, om tusschen de wimpers door den Boer beter te kunnen begluren.

Een Kaffermeisje, met een snoer van blauwe kralen om den hals, trad binnen met een kalebas, gevuld met koel kafferbier, en de Boer dronk, want de lange rit had zijn keel dorstig gemaakt.

„Drink maar,” zei de Koning goed geluimd: „want er is genoeg!”

En de aarden beker ging eveneens rond bij de lijfwacht, en de Koning dronk ook. Toen werd zijn hart vroolijk, en zijn tong werd spraakzaam.

Gobbelane had hem den Wijze genoemd; al de Kaffers noemden hem zoo, en hij was wat fier op dien naam! Had hij bier gedronken, dan sprak hij als een wijsgeer, en de Kaffers luisterden met open monden.

„De zon ging slapen,” zie de Koning, „en 't is donker. In de donkerte slapen de goede menschen,” maar de schelmen loopen dan rond om te snuffelen, net als de gevlekte hyena's.”

Er hing een zilveren snuifdoosje te bengelen aan het rechteroor van Zijne Majesteit. Hij maakte het doosje los, en met de andere hand nam hij het lepeltje, kunstig uit een koehoorn gesneden, van onder zijn schedelring weg, en schepte er snuif mee. Toen snoof hij en nieste drie keeren, terwijl Langhuizen schier verging van ongeduld — als zulke Kafferkoningen het op hun heupen hebben, dan kunnen ze ontzettend langdradig zijn...

„Jullie witmenschen zijn andere menschen dan wij zwarte menschen,” ging Oembandien voort met zijn wijsgeerige beschouwingen: „maar een partij van jullie zijn ook schelmen en rakkers.”

De avondgloed was geheel verbleekt, maar het maanlicht scheen met wonderbaar klaren glans over het wijde landschap.

„De mais verdort op den akker,” vervolgde hij: „omdat er geen regen komt. Ik heb een regenmaker, maar hij jaagt de regenwolken naar

De Landstormfilm.

Verwacht kan worden, dat de film, welke wordt vervaardigd vanden Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en van de Korpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst,

op 1 October a.s. gereed is.

De film geeft een getrouw beeld van het leven van ons Instituut, o. a. van de gehouden Landdagen, van belangrijke oefeningen en van vele in onze beweging vooraanstaande leiders.

De afdeelingen worden opgewekt **NU REEDS** voorbereidende maatregelen te nemen, om de landstormfilm voor leden en belangstellenden te vertoonen in het a.s. najaar.

Correspondentie omtrent de film te richten aan den Secretaris Uwer Gewestelijke Commissie.

Tevens zal worden getracht dat de mariniers en pijpers dezen dag door hunne prestaties zullen op-luisteren. Het muzikale gedeelte zal ook verzorgd worden door muziekkorpsen, welke buiten het leger-verband staan.

Als terreinen zijn uitgezocht het geheele terrein buiten de Veerpoort, en het bastion met Soldatenwal.

Aan Mr. J. B. Kan, minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw.

J. M. Lambooy, Minister van Oorlog.

Jhr. Mr. D. J. de Geer, Minister van Financiën.

E. C. Baron Sweerts de Landas Wyborgh, Commis-saris der Koningin in Zuid-Holland, en verschillende andere autoriteiten is verzocht zitting te willen nemen in het eere-comité.

De Keizerjagers van Tyrol.

De keizerjagers van de 2 Regimenten in Noord-Tyrol zenden het volgende manifest ter publicering hetwelk als een bewijs moge zijn wat het voor een vrijheidslievend en onafhankelijk volk als de Tyrolers beteekent om onder vreemde heerschappij te staan:

Op 13 Juli 1926 zal in Bozen, Zuid-Tyrol, de eerste steen gelegd worden voor een standbeeld, als huldinging voor de overwinning van Italië in den wereldoorlog. Ieder volk is volkomen vrij op zijn eigen wijze zijn overwinningen te verheerlijken en overwinningsstandbeelden op te richten; maar ook iedere natie zal het zich een heilige plicht moeten rekenen gedenkteekenen voor gevallen soldaten, van welk volk ook — te eerbiedigen en intact te laten.

In Zuid-Tyrol echter zal het voetstuk van het standbeeld, opgericht als herinnering aan de voor hun Keizer, Volk en Vaderland gevallen keizer-jagers, moeten dienen voor het op 13 Juli 1926 op te richten Italiaansche Overwinningsstandbeeld.

Deze schandelijke schending van den eerbied voor de gevallen keizerjagers brengen deze hierbij ter kennis van alle weldenkenden.

DE KEIZERJAGERS IN N-TYROL.

De Tyrolers hebben met de Hollanders gemeen hun groote vrijheidszin en gevoel voor onafhankelijkheid en laat ons dankbaar zijn, dat het Hollandsche volk voor zulke vernederingen gespaard is gebleven, maar ook waakzaam, weerbaar en paraat blijve voor de toekomst.

Mr. J. I. BAKHUIJSEN, SCHILD.
Wageningen, 10 Juli 1926.

„Vertrouwt de leeuwendoeder den Koning niet?”

Langhuizen boog met het hoofd.
De Koning is wijs, maar mijn vaderhart is vol zorg.”

Toen liet de Koning Gobbelane den poort-wachter roepen.

„Laat den leeuwendoeder zijn kind zien,” zeide hij kortaf; want het hart des Konings is recht tegenover den witsch, blank en recht.”

En Langhuizen volgde den poortwachter.
Nu is het leem in mijn ooren gesmolten”, zei Gobbelane. „De veewachters des Konings vonden het blanke kind, dat, half versmacht van dorst, ronddoelde in deze ruige bergwereld en brachten het naar onze kafferstad. Wacht maar! ge zult het aanstonds zien.”

Toen schepte het vaderhart weer moed, en hij een der stevigste stroothutten gekomen, liet Gobbelane hem door een kier der deur zijn kind zien. Het lag daar in den maneschijn, den arm onder het hoofd, vredig te slapen als onder het ouderlijk dak, op een bed van leeuwenhuiden.

O, dat gezicht! Het zou onvergetelijk blijven voor den Boer.

„Waar is het arendsnest?” vroeg hij. „Ik zal strijden om het bezit van mijn kind.”

Gobbelane had reeds zijn instructies ontvangen van den Koning, die de Wijze werd genoemd.

„Als de leeuwendoeder zijn kind ziet”, zeide hij: „dan zal hij niet meer te houden zijn, en je leidt hem aanstonds naar het arendsnest!”

„Volg mij!” zei de poortwachter.

Het was bladstil. Uit de verte werd de hongerige schreeuw van een jakhals gehoord, en het landschap baadde in den maneschijn.

„Ziet ge dien eenzamen heuvel, leeuwendoeder?”

„Ik zie hem.”

„Ziet ge dien steenik boven op den heuvel? Daar is het arendsnest; in den top. En het arendspar is in het nest; ik heb hen er op zien neerstrijken.”

De poortwachter begon te klappertanden van

LANDDAG

VAN DEN

Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm van het Landstormverband „Gouda”

TE SCHOONHOVEN

op Zaterdag 21 Augustus a.s.

op het terrein gelegen aan de Lek
buiten de Veerpoort.

PROGRAMMA:

1. Opening.
2. Schietwedstrijden.
3. Sportwedstrijden.
4. Motorwedstrijden met hindernissen.
5. Carrousselrijden, Springoefeningen en Estafette-ren, door Onderoffieren van het 6e Regiment Veld-Artillerie.
6. Waterpolo-wedstrijd.
7. Roeiwedstrijden.

Gedurende den geheelen dag muziek.

TWEE UUR:

Groote Vlieg-Demonstraties

door een Esquadille Vliegtuigen uit Soesterberg.

DE GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE
„GOUDA”

Vrijwillig Landstormkorps Motordienst Sectie Nijmegen.

Door de Sectie Nijmegen werden gedurende de zomermaanden geregeld schietoefeningen gehouden met scherp op de militaire schietbanen op Heumensoord.

De oefeningen werden goed bezocht. Afwisselend werden door hen, die in het bezit

angst, toen hij aan de wraakgeesten dacht, maar de Hollandsche Boer kende geen angst, want het ging om zijn kind. Ze waren nu vlak bij den eenzamen heuvel, en Gobbelane kroop in het hol van een miereneter, terwijl Langhuizen onversaagd den heuvel beklom.

Het bleef minutenlang stil. Toen hoorde Gobbelane een gekraak van takken een fel gekrijsch, dat hem het hart tegen de zwarte ribben deed hameren.

„O, mijn grootmoedertje!” steunde de Kaffer-reus: „wat is er nu toch gebeurd?”

„De gloeiende nieuwsgierigheid drong een oogeblik zijn angst op den achtergrond. Hij kroop halverwege uit het hol, waarin hij zich had verscholen, en toen zag hij iets wonderbaarlijks, dat zijn Kafferoog nog nooit had aanschouwd. Hij zag den mannetjes-arend, woest klepperend met zijn uitgespreide vleugels, terwijl de Boer aan zijn pooten hing...”

„De wraakgeesten!” mompelde de Kaffer: „nu gaat de leeuwendoeder tot de geesten zijner voorvaderen!”

Maar hij vergiste zich. De arend had den Boer niet in zijn klauw, maar de Boer hield met zijn handen de pooten van den arend vast, en het gewicht trok den arend, die in zijn bewegingen hevig werd belemmerd, naar beneden.

Zoo ploften ze beiden omlaag, terwijl de Boer de ééne hand vrijmakend, het jachtmes tot aan het héft van het lemmet in de borst van den roofvogel stiet.

„Dat is de ééne”, zei Gobbelane, vol ontzetting en bewondering: „maar daar is er nog een!”

Het was de wijfjesarend, die met woedende vleugelslagen vlak boven het hoofd kringde van den Boer.

Hij nam bedaard zijn geweer, dat hij bij de beklimming van den boom tegen den stam had geplaatst. De vuurstraal glipte uit het geweer; er klonk een zware slag als van den donder, en de arend stortte dood voor zijn voeten neer.

De humor kwam boven bij den Boer. „Leef je nog, Gobbelane?” vroeg hij lachend.

„O baas”, zei de Kaffer: „ik ben half dood van schrik. Dat was een tuimeling uit de lucht,

zijn van een eigen revolver, revolver geschoten, terwijl op 7 Augustus een demonstratie en schietoefening plaats had met infanterie-mitrailleurs.

Op 1 Augustus werd een zeer geanimeerde onderlinge schietwedstrijd verschoten; van de deelnemers werden eenige lots genomen.

Op 26 Juli en 9 Augustus werd voor de leden van het Korps schermen op verschillende wapens gedemonstreerd, om te komen tot het oprichten van een schermkursus. Een 6-tal leden gaf zich voor dezen cursus op.

Het voornemen bestaat einde Augustus een oefentocht te houden met motorrijwielen en auto's; bij genoegzame belangstelling zal gedurende de wintermaanden een speciale cursus voor den motordienst worden opgericht.

De prijzen voor het a.s. schietconкурс van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

In de Paschlaan heeft de N.V. Auto- en Rijkswiel-handel v.h. H. Jansen haar expositie-lokaal beschikbaar gesteld voor het etaleeren van een gedeelte der prachtprizen, welke voor het Vrijdag a.s. te openen schietconкурс geschonken of aangekocht zijn en in de Hoofdstraat is de nieuwe winkel naast den visch-handel-Tetterode in zijn geheel ingericht voor het tentoonstellen van het andere en grootere gedeelte der prijzen.

Gezamenlijk vertegenwoordigen ze een waarde van ongeveer f 1400, de medailles niet meegerekend.

In de Paschlaan treft men onder meer aan het door de E.N.R.-fabrieken geschonken heerenrijwiel: de Majolica-vaas van ons gemeentebestuur; een paar schilderstukjes in lijst; 2 cassetten gero-zilver; een keurige moderne schemerlamp; de medailles voor den eere-wedstrijd, waaronder één in goud, geschonken door den directeur van Enka en één, welke door den Commissaris der Koningin in onze provincie is uitgelooft.

In de Hoofdstraat is de verzameling grooter. Daar treft men aan, de medailles voor den korpswedstrijd, het heerenrijwiel geschonken door de directie van de L. B. V. Rijkswiel-fabrieken alhier; een derde prima rijwiel van de firma Verbeek en Schakel alhier; een groote cassette gero-zilver; portretten van H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Juliana in lijst; kistjes met geurige rookertjes; praktische voorwerpen, zooals fietslantaarns, -handen, kettingkasten en andere onderdelen; een kruikje eau de cologne, dat op 't eerste gezicht aan Hulskamp doet denken; enz.

We hebben nog zelden voor een concours een zoo uitgebreide collectie gezien. De prijzen zijn met oordeel gekozen, want er is voor elken schutter wat wils.

Vrijdagmorgen om 9 uur wordt het concours officieel geopend. Onzeburgemeester, mr. W. Roosmale Nepveu zal het eerste schot lossen.

zooals de bavianapen maken — heeft de baas zich niet bezeerd?”

De arend diende mij als valscherp, Gobbelane; maak voort — naar den Koning!”

Oembandien kwam hen reeds halverwege met de lijfwacht tegemoet, want hij had het schot gehoord. En hij gelastte zijn manschappen, om de gedooide arenden morgen volgenden morgen bij den steenik te begraven, opdat ze geen kwaad meer zouden doen.

Hij luisterde met de grootste aandacht, terwijl de Boer hem het avontuur vertelde. Hij deelde mede, dat er zich twee jongen in het nest bevonden; ze hadden reeds veeren, en als de Koning ze verzorgde, dan zouden ze later hun geld opbrengen voor een diergaarde.

De lucht verduisterde; de maan ging onder in zware wolken; de horizont weerlichtte van het hemelvuur. Reeds vielen de eerste regendroppels.

„Kom, mijn zoon!” zei de Koning verheugd; „je komst heeft ons heil en zegen gebracht; ik zelf zal je bij je kind brengen!”

Dien nacht sliep de Boer bij zijn kind, bij zijn Karelkje, op het bed van leeuwenhuiden...

Hij had de hand van zijn kind genomen. Toen zei de jongen: „Is u het, Vake?” en hij was weer gerust ingeslapen, want Vader was bij hem. En de lijfwacht des Konings hield er de wacht in de naaste hut den ganschen nacht, opdat hun slaap niet gestoord zou worden. En het regende aldoor.

O, die regen, het dorstig aardrijk drenkend! Het was regen! Het was zegen...

Toen de Boer en zijn kind den volgenden morgen opstonden, roken ze den geur van schapen-ribbetjes, die voor hen gebraden waren, en de Koning liet den Boer uitgeleide doen door zijn lijfwacht, zooals het vorsten betaamt.

Karelkje zat vóór den Boer op het paard.

„Gaat het nu huistoe, Vake?” zei de jongen.

„Ja mijn jongen!” zei de Boer, vol blijdschap en dankbaarheid, want hij had zijn kind terug.

En de bles schudde zijn ruigen kop, en de Boer reed met zijn jongen huistoe.

L. PENNING.

GENDT (Geld.).

Op 1 Juli j.l. vergaderde de afdeling Gendt (Geld.) (Landstorm Korps „Veluwzoom“) van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Doel der vergadering was, uitreiking der diploma's behorende bij het Mobilisatie-Herinnerings-Kruis, dat in hoofdzaak door de leden onzer afdeling was aangevraagd, en bespreking der zomer-schietoefening.

Na een kort openingswoord door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie Burgemeester Simonis, werd het woord gegeven aan onzen Propagandist den heer F. Jalink uit Apeldoorn.

Deze zette uiteen de beteekenis van het mobilisatie-herinnerings-kruis, daarbij den nadruk leggende op het middelste deel van den naam, dat meestal korthedshalve wordt weggelaten. Het is voor een volk, en in het bijzonder voor een klein volk als het onze, zoo noodig, dat de herinnering levendig wordt gehouden aan de groote feiten der historie. Wat God met en voor Nederland heeft gedaan, mag niet worden vergeten.

Reeds niet uit dankbaarheid.

Maar ook niet, wijl wij er toch zoo gemakkelijk toe komen, ziende op onze geringe krachten en ons klein aantal, alle gedachten aan verdediging op te geven, omdat we zoo weinig kunnen beginnen. Op dien grond prediken thans velen de ontwapening, waarvan we, mits internationaal, allen voorstanders zijn, maar die we even eenzijdig, alleen voor ons land toegepast, een ramp voor ons volk beschouwen.

We mogen onze kracht niet onderschatten.

De historie leert ons, hoe het kleine Nederlandsche volk in veel strijd altijd zijn zelfstandigheid heeft kunnen handhaven.

Ook de historie van den laatsten tijd, de geschiedenis van den Wereldoorlog, God heeft onze mobilisatie, ons legér, dus ons, oud-gemobiliseerden, wilen gebruiken om Nederland buiten den oorlog te houden. Daaraan moeten onze kinderen na ons worden herinnerd en daartoe dient het Mobilisatie-herinnerings-kruis met bijgevoegd diploma.

De uitreiking van dit kruis geschiedde niet door onze organisatie. Ze stond er naast. Maar toch óók en zéér dicht bij. Eenzelfde gedachte ligt er aan ten grondslag. Was onze mobilisatie gericht op verweer tegen een mogelijken buitenlandschen vijand, de Bijzondere Vrijwillige Landstorm is een organisatie tegen een binnenlandschen tegenstander, een verweer tegen de revolutie, die ook ons volk zou doen ten onder gaan en ten verderve voeren. Rijke vruchten heeft de Bijzondere Vrijwillige Landstorm reeds afgeworpen.

Voorkomen is beter dan genezen en door onze organisatie is veel kwaad voorkomen.

Handhaven we die organisatie, dan arbeiden we voort aan het groote doel: het bestendigen van het drievoudig snoer: God, Nederland en Oranje.

Onmiddellijk na de rede van den heer Jalink, die op een schitterende wijze de beteekenis van het mobilisatie-herinnerings-kruis aan de oud-gemobiliseerden had duidelijk gemaakt; werd overgegaan tot uitreiking der diploma's door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, Burgemeester Simonis.

Nadat door den Plaatselijk leider J. B. R. v. d. Meulen, nog enkele mededeelingen werden gedaan omtrent de te houden schietoefeningen, werd deze goed geslaagde vergadering gesloten.

RIDDERKERK.

Uitslag schietwedstrijd.

Beschikbaar waren gesteld 16 prijzen.

De eerste prijs is behaald door J. Klingeman, bestaande in kapstok met tegels; de tweede tot en met den 16en prijs werd toegekend aan: H. Vlakhof, boekenkastje; Joh. van der Steen, spiegel; F. van der Pol, schilderijtje; A. van der Waal, koffertje; C. Lodder, inktstel; A. Lodder, borstelstel; L. de Wit, wekkerklok; D. van Bommel, sigarenkoker; P. Klootwijk, thermometer; J. van Gameren, scheerstel; D. Lodder, pijpenrek; H. H. Sassenburg, portemonnaie; J. W. de Vries, sigarenpijpje; J. den Boef, tabaksdoos met pijp en H. van Beek, aschbak.

HEDEL.

16 Juli j.l. had de aangekondigde vergadering plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De vergadering stond onder leiding van den Burgemeester Mr. E. P. Verkerk, die om 8 uur (zomertijd) de vergadering opende. Onder de aanwezigen merkten we op den Zeereerw. heer Pastoor en eenige raadsleden. De heer A. P. J. v. d. Schoot, reserve 1e luitenant en leider der afdeling Hedel, hield een mooie en duidelijke rede over het ontstaan en doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Hierna werden besprekingen gehouden over het houden van schietoefeningen en is besloten deze te doen plaats hebben des Zaterdags om 5 uur op het fort. Daarna werd de vergadering gesloten.

's-HERTOGENBOSCH.

Gezien de veranderingen, welke aan de schietbaan op 't fort te Orthen worden aangebracht, zal 't voorloopig onmogelijk zijn daar te oefenen. Evenwel is 't wenschelijk, dat de oefeningen geregeld kunnen doorgaan, zoodat voorloopig op de Vughterheide zal geschoten worden.

LANGE RUIGE WEIDE.

De afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hield Vrijdag 6 Augustus haar plaatselijke schietwedstrijd. Aanwezig waren, behalve de schutters, de pl. Commissie en de Weled. Gestr. Heer Mr. J. v. Mechelen, Luitenant-Propagandist voor het verband Gouda.

Na afloop van het schieten, was er een gezellige bijeenkomst, waar de Voorzitter een korte toespraak hield en de heer v. Mechelen de prijzen uitreikte.

De uitslag van den wedstrijd was als volgt: 1e prijs W. F. Mulckhuijse, 81 p.; 2e pr. H. W. de Kramer, 69 p.; 3e pr. L. G. Demeris, 69 p.; 4e pr. D. Nederveen, 68 p.; 5e pr. T. Hartkamp, 63 p.; 6e pr. A. Kastelein, 58 p.; 7e pr. B. C. Hoogendijk, 56 p.; 8e pr. H. Schep, 49 p.; 9e pr. D. C. v. Manen, 46 p.; 10e pr. M. Kastelein, 39 p.; 11e pr. G. P. P. Boer, 36 p.

De rozenprijs, een panteekening van den Voorzitter, viel ten deel aan A. Kastelein.

Een woord van dank komt toe aan de ingezetenen, die de Commissie in staat stelde zulk een groot aantal fraaie prijzen aan te koop.

OOSTKAPELLE.

22 Juli j.l. hield de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar jaarlijkschen schietwedstrijd op de buitenplaats „Molenwijk“. Maximum aantal punten 120. Er waren 15 prijzen beschikbaar gesteld, opgekomen waren 21 van de 24 leden. 1e prijs H. Lous met 103 p.; 2e S. Walrave 102; 3e F. C. de Roo 102; 4e W. Franke 98; 5e J. Geldof 98; 6e K. Louwerse 98; 7e Andr. de Visser Janz. 96; 8e D. Coppoolse 95; 9e Andr. de Visser Wz. 94; 10e J. Willemse 92; 11e J. Wondergem Hermz. 90; 12e W. Schoe Cz. 89; 13e L. de Kam 88; 14e Jasp. Jobse 87; 15e J. Abrahamse 85; G. van Keulen 84; J. de Kam Adr.z. 81; J. Louisse 75; G. Sturm 74; W. de Voogd Lz. 66; Joh. Wondergem 78. Bij de uitreiking der prijzen sprak de plaatselijke leider de heer K. Louwerse een woord van hartelijken dank aan de dames en heeren van Oostkapelle, die zoo mild hun giften hadden geschonken, ook aan de leden S. Walrave en D. Coppoolse, die de gelden hadden ingezameld.

EDE.

In het Militairen-Tehuis was door de Schietvereniging „Gelria“ een vergadering bijeengeroepen, teneinde de prijzen uit te deelen, die bij het laatst gehouden schietconcours behaald waren.

De voorzitter de Heer Tulp, opende de vergadering en heette alle aanwezigen, inzonderheid de burgemeester der gemeente Ede, Voorzitter van het Eere-comité, hartelijk welkom.

Spr. memoreerde in korte trekken het ontstaan der schietvereniging te Ede. Het is eigenlijk de Boerenoorlog geweest, waardoor men in ons land beter wilde kunnen omgaan met de buks. Allereerste werden schietverenigingen opgericht, ook hier in Ede, n.l. Piet Joubert. Deze vereniging kwam in korten tijd tot grooten bloei, zoo zelfs, dat er een gebouw voor het houden der oefeningen gebouwd werd. Na de Boerenoorlog verminderde de animo en het gebouwte moest worden verkocht aan den stalhouder Schimmel. Eenige leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hebben toen

voor twee jaren opgericht de thans bestaande vereniging „Gelria“, die oefent in de welwillend afgestane kegelbaan achter het Militairen-Tehuis. Ook burgers, die daartoe het verlangen te kennen gaven, werden toegelaten.

En om deze vereniging bekend en populair te maken werd dit jaar het schietconcours gehouden. Spr. zegt den Burgemeester en het Gemeentebestuur hartelijk dank voor het belangeloos afstaan van den tuin van Heesterheide en anderen voor de bijdragen en betoonde belangstelling.

Tenslotte spreekt de Voorzitter den wensch uit, dat ieder zich bij „Gelria“ zal aansluiten, om in tijd van nood het wapen te kunnen hanteeren en zijn plicht te doen voor vaderland en vorstenhuis.

De Secretaris deelde daarna het een en ander mede over het schietconcours, waaruit bleek dat er nog een batig slot is van f 220.—.

Vervolgens nam de burgemeester het woord.

Toen, aldus spr., het verzoek aan mij gedaan werd, om de prijzen uit te reiken, welke op het concours behaald werden, heb ik daaraan gaarne voldaan. Wij hebben in Ede in den laatsten tijd ook nog andere wedstrijden gehad. Eerst het concours fanfarekorpsen, een wedkamp op het gebied van de muziek, daarna de landbouwtentoonstelling, een wedkamp op het gebied van den landbouw en tenslotte het schietconcours. Het is voor spr. geen keuze, welke het nuttigst daarvan is. Wel wenschte deze een opmerking te maken. Het muziekconcours en de landbouwtentoonstelling zijn nuttig en loffelijk, doch men kan zich daaraan niet wijden, wanneer men bloot staat aan dieven en roovers, en revolutie en de buitenlandsche vijand ons belaagt. Daarom is het noodzakelijk, dat men tot taak neemt de landbouw en kunst te bevorderen, maar het is ook noodig, dat men den vijand van het erf houdt. Daarom werkt een schietvereniging zóóals hier door „Gelria“ geschiedt, zeer nuttig, opdat ieder met het vuurwapen kan omgaan. Spr. hoopt, dat dit concours geen slot mag zijn, maar dat „Gelria“ er door aangemoedigd mag worden om vol te houden, en honderden, die nog geen lid zijn van deze schietvereniging, zich spoedig aanmelden.

Daarna ging spr. over tot het uitdeelen der prijzen. Deze zijn als volgt:

Afdeling I. Korpswedstrijd voor schietverenigingen. 1e prijs. Zilveren Lauwerkranen „Willem Tell“, Amerongen, 479 punten. 2e prijs Zilveren Medaille „Prins Hendrik“, Vechindaal, 475 punten. 3e prijs Zilveren Medaille „Scherpenzeel“, 469 punten. 4e prijs Zilveren Medaille „Juliana“, Leersum, 458 punten.

Afdeling II. Korpswedstrijd voor Landstormafdeelingen en Burgerwachten. 1e prijs Zilveren Lauwerkranen „Burgerwacht“, Amersfoort, 479 punten; 2e prijs Zilveren Medaille „B. V. L.“ Lunteren, 478 punten; 3e prijs Zilveren Medaille „Burgerwacht“, Arnhem, 452 punten; 4e prijs Zilveren Medaille „B. V. L.“, Barneveld, 430 punten.

Afdeling III. Korpswedstrijd voor Politieafdeelingen. 1e prijs Zilveren Lauwertak, Politie Ede.

Korpswedstrijd, Garnizoen. 1e prijs Zilveren Medaille, 10e Regiment Infanterie, Ede.

Afdeling IV. Personeele wedstrijd. 1e prijs M. A. Wesseloo 100 83 punten; 2e prijs A. G. P. van Son 99 97 punten; 3e prijs Van Stuijvenberg 99 96 punten; 4e prijs Mr. Bergsma 98 99 punten; 5e prijs J. Wittebrood 98 97 punten; 6e prijs G. Gerth 98 95 punten; 7e prijs A. Bischof 98 93 punten; 8e prijs M. v. d. Wetering 98 92 punten; 9e prijs W. N. A. van Schuppen 97 100 punten; 10e prijs H. Duschoten 97 99 punten; 11e prijs H. van Manen, 97 97 punten; 12e prijs Her de Groot 97 96 (19) punten.

Officiersprijs: Teensma 98 punten.

Afdeling V. Vrije baan. Aantal verkochte kaarten 2250. 1e prijs A. G. P. van Son 4 maal 300 299; 2e prijs J. Wittebrood 300 299; 3e prijs W. Wolfswinkel 300 298; 4e prijs v. d. Made 300 297; 5e pr. C. de Vree 299; 6e prijs H. van Manen 298 (100, 99, 99) 295; 7e prijs E. van Hal 298 (100, 99, 99) 292; 8e prijs A. Bischof 298 (100, 99, 99) 284; 9e prijs W. N. A. Schuppen 297 (3 maal 99) 296; 10e prijs B. van Barneveld 297 (100, 99, 98) 291; 11e prijs M. A. Wesselo 297 (100, 99, 98) 282; 12e prijs L. van Dijk 296 (100, 98, 98); 13e prijs M. v. d. Wetering 295 (99, 99, 97); 14e prijs H. v. d. Vlucht 295 (100, 98, 97); 15e prijs G. Gerth 294 (98, 98 98); 16e prijs A. van Stuijvenberg 294 (99, 98, 97).

Afdeling VI. Officiersprijs. 1e prijs zilveren medaille, Luitenant Bolk, 97 punten.

Afdeling VII. Politieprijs. 1e prijs zilveren medaille, C. de Vree, 100 punten.

Beste korpschutters. 1e prijs zilveren medaille, W. N. A. v. Schuppen; 2e prijs E. van Hal en H. v. d. Vlucht (20, 20, 20, 19). Bij loting ten deel gevallen aan E. van Hal.

De aanwezigen bleven hierna nog enkele oogenblikken gezellig bijeen.

De Registratie der Bijzondere Vrijwilligers.

Het is voor den goeden gang van zaken noodzakelijk gebleken, dat van de Bijzondere Vrijwilligers van den Landstorm de gegevens volledig bekend zijn aan de Gewestelijke Landstorm Commissiën en bij den Verbandscommandant.

Nauwkeurige zorg hiervoor, waarvoor wij een vriendelijk en dringend beroep doen op de plaatselijke leiders en de plaatselijke landstormcommissiën, spaart veel overbodigen arbeid en moeite uit en is voorwaarde voor een goede administratie.

Hieronder laten wij volgen de opgave dezer gegevens voor elke categorie.

A. van elken Bijzonderen Vrijwilliger:

1. naam en voornamen
2. datum en jaar van geboorte
3. adres, straat en huisnummer
4. c.q. beroep.

B. van dienstplichtige Bijzondere Vrijwilligers bovendien:

5. lichting
6. rang
7. korps, waartoe hij behoort.

C. van reserve-plichtige Bijzondere Vrijwilligers bovendien:

5. rang
6. korps, waartoe hij behoort
7. categorie, waartoe hij behoort.

D. van de gewezen dienstplichtige vrijwilligers bovendien:

5. lichting
6. laatst bekleede rang
7. korps, waartoe hij heeft behoord.

E. van de gewezen reserve-plichtige vrijwilligers bovendien:

5. laatst bekleede rang
6. korps, waartoe hij heeft behoord
7. categorie, waartoe hij heeft behoord.

F. van de personen, niet vallende onder B, C, D en E bovendien:

5. eventueel vroeger bekleede rang
6. bij welk korps hij eventueel vroeger gediend heeft
7. wanneer hij eventueel eervol ontslagen, gepasporteerd, gegageerd of gepensionneerd is, dan wel zijn verbintenis bij den Vrijwilligen Landstorm is verbroken.
8. gegevens omtrent eventueelen dienst bij Schutterijen, Vrijwilligers-korpsen, enz.

De gegevens omtrent D, E en F in den vervolge alleen dan, wanneer deze personen als Bijzonder Vrijwilliger blijven gehandhaafd of als Bijzonder Vrijwilliger kunnen toetreden.

De beslissing hierover is eerlang te verwachten.

NEDERLANDSCHE KROON RIJWIELEN

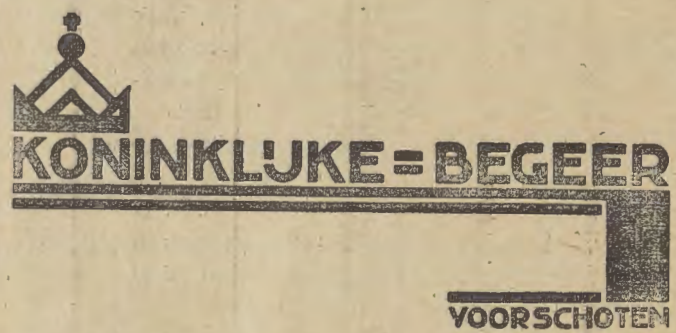
Stokvis-Fabriekanten worden uitsluitend vervaardigd van in elk opzicht betrouwbaar materiaal. Verkrijgbaar in eenvoudige, zoowel als luxe-uitvoering.
R. S. STOKVIS & ZONEN
AMSTERDAM ROTTERDAM GRONINGEN

ELECTR. DRUKKERIJ C. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
GOED
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

Firma J. G. MEIJER,
Groningen, 2 Markten
Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK
van f1.—, f1.50,
f2.—, f2.50, f3.— enz.
Franco per post 50 cts. verhooging.

ADVERTEERT IN DIT BLAD.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE

ABONNEMENTSPRIJS F. 1.50 PER JAAR.   LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Koninklijke onderscheidingen en benoemingen.

Bij Koninklijk besluit is:

aan den gepensionneerden Kolonel-titulair van de Infanterie **L. F. Duymaer van Twist**, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Voorzitter der Nationale Landstormcommissie*) de titulaire rang van Generaal-Majoor verleend;

bevorderd tot Commandeur in de Orde van den Nederlandschen Leeuw: **H. Colijn**, oud-Minister van Financiën (Eere-Voorzitter der Nationale Landstormcommissie;*)

benoemd tot Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw: **G. W. Fris**, Generaal-Majoor, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm (lid van de Nationale Landstormcommissie)*);

bevorderd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau: **J. H. Th. O. Kettlitz**, Voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie „De Nieuwe Hollandsche Waterlinie”;

benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau (met de zwaarden): **L. D. L. M. Coene-gracht**, Reserve-Luitenant-Kolonel der Infanterie (Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „Limburgsche Jagers”)*);

benoemd tot Ridder in de Orde van den Nederlandsche Leeuw: **A. Zijlstra**, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (lid van de Gewestelijke Landstormcommissie „Groningen”)*);

Mr. Dr. J. Wytma, Burgemeester der gemeente Rotterdam (Eere-Voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie „Rotterdam”)*);

aan den gepensionneerden Generaal-Majoor **G. C. A. Fabius**, (Oud-Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm,*) de titulaire rang van Luitenant-Generaal verleend;

aan den gepensionneerden Generaal-Majoor **J. L. ten Bosch** (Oud-Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm,*) de titulaire rang van Luitenant-Generaal verleend;

benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau:

Joh. Wynne, Secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie „de Veluwe”;

H. Elberssen, Pastoor, lid van het Friesch Nationaal Landstorm-Comité;

A. Daran, Predikant, lid van de Gewestelijke Landstormcommissie „De Meyerij”;

benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau (met de zwaarden):

G. H. Brüggemann, Reserve-Kapitein voor Speciale Diensten van het Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst”;

W. J. M. Linden, Reserve-Kapitein van het Regiment Grenadiers;

toegekend de Eeremedaillon, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau:

in goud (met de zwaarden) aan den Adjuvant-onderofficier van de Militaire Administratie **M. Hibma**, bij den Staf van den Vrijwilligen Landstorm;

in zilver (met de zwaarden) aan **B. Swieringa**, Sergeant-majoor-hoofdconducateur van het Vrijwillig Landstormkorps „Spoorwegdienst”.

*) De tusschen haakjes vermelde functies staan niet in de Koninklijke Besluiten vermeld. (Red.).

25 jarig lidmaatschap der Tweede Kamer der Staten-Generaal

18 September 1901—18 September 1926

L. F. DUYMAER VAN TWIST,

de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, die op 31 Augustus j.l. werd benoemd tot Generaal-Majoor titulair.

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON“

LANDSTORMFILM.

De Landstormfilm is op 1 October a.s. gereed, om voor de afdelingen te worden vertoond. Correspondentie te richten aan secretarissen der Gewestelijke Landstormcommissiën.

FRIESLAND.

De landdag te Beetsterzwaag op 30 September a.s. is in volle voorbereiding. De Eerevoorzitter der Nationale Landstormcommissie, de heer H. Colijn, hoopt daar het woord te voeren.

Het belooft een belangrijke dag te worden voor onze Friese Vrijwilligers.

LANDSTORMDAG DORDRECHT.

Vrijdagmorgen 27 Augustus meerden de oorlogsschepen „Tromp“, „Van Meerlant“, „Z. VII“ en „Z. VIII“ reeds aan de Handelskade; ze werden in den middag door honderden Dordtenaren bezichtigd.

Het gemeentebestuur bood in Huize Ponsen den officieren der oorlogsschepen een diner aan. Onder de aanzittenden behoorden de voorzitter der nationale commissie, de heer Duymaer van Twist, en Mr. Dr. L. N. Deckers.

Dank zij het prachtige weer kon het door het Gemeentebestuur aangeboden concert in den tuin van het gebouw Kunstmin plaats hebben. Ter ontvangst waren eenige leden der landstormcommissie aanwezig.

Het was nauwelijks acht uur af de eerste afdeling matrozen en mariniers marcheerde den tuin binnen; verwelkomd door het Fanfarekorps met het openingsnummer van het programma, de marche „En avant Soldats“. In een oogwenk waren alle gereserveerde stoelen bezet. We kunnen ook wel zeggen alle gereserveerde tafeltjes, want van het begin af had de buffetbediening volop werk.

Dadelijk hierop werd het tweede nummer begonnen: „Palmes et Lauriers“ door L. Langlois. Ook dit viel ten zeerste in den smaak. Het laatste nummer voor de pauze „Mosaïque de l'Opéra Martha“ van Flotow werd met een daverend handgeklap geëerd.

Verscheidene gingen nu eerst eens een kuiltje door de stad maken, om na eenigen tijd veelal nog iets vroolijker terug te keeren. De rest van het programma werd met dezelfde aandacht aangehoord, zoowel door het publiek in als buiten den tuin. Het laatste werd langzamerhand minder talrijk, daar het tijd werd de verlichting van de oorlogsschepen te gaan zien.

De verlichting der Oorlogsschepen.

Al lang voor tien uur waren vele mensen aanwezig. De „Tromp“ was dan ook reeds met ontelbare lichtjes versierd. Masten, ra's, schoorsteen, enz. teekenden zich in glinsterende lijnen tegen den donkeren achtergrond af.

Precies om tien uur werd het eerste zoeklicht op „de Tromp“ ontstoken. Dit was een onverwachte verrassing. De mensen, die het hunne al meenden te hebben gezien, en op weg naar huis waren, keerden terug om ook hiervan te genieten. Maar het bleef niet bij één zoeklicht want weldra schoten ook vanaf de „Meerlant“ en de Z. VIII lange lichtbundels over het water.

Behalve een groote bewondering, wekten deze lichtbundels ook groote hilariteit bij het publiek op. Vooral toen de beide reusachtige zoeklichten van „de Tromp“ op een voormalige donkere plaats gericht werden, waar een liefkozende paartje de eenzaamheid had gezocht. Nog langen tijd probeerden deze bundels elke plaats in den omtrek te verlichten, eerst na elf doofden te een voor een uit. Ook de illuminatie van „de Tromp“ ging denzelfden weg.

Nog eenigen tijd echter bleef het op de Handelskade rumoerig, door het huiswaarts keerende publiek en door de matrozen, die van hun uitstapje naar de stad aan boord terug keerden.

De ontvangst der autoriteiten ten stadhuije.

Om 11 uur 30 werden de autoriteiten, betrokken bij den Landdag van den Vrijwilligen Landstorm ten Raadhuije ontvangen door het Gemeentebestuur.

De Raadszaal was door deze gelegenheid met groen en bloemen versierd.

Aanwezig waren behalve de burgemeester, de heer P. L. de Gaay Fortman en de wethouders, vele leden van het eere-comité w.o. de Minister van Oorlog J. M. J. H. Lambooy, het uitvoerend comité, de financiële commissie, de Nationale Landstormcommissie, met den heer L. F. Duymaer van Twist aan het hoofd en de Gewestelijke Landstormcommissie. Mede aanwezig waren de commandant van „de Tromp“, kapitein ter zee N. J. van Laer en officieren van de oorlogsschepen. De commissie van ontvangst, feestcommissie en de wedstrijdcommissie waren eveneens aanwezig.

Wellicht heeft de Dordtsche Raadszaal nog nimmer zooveel en zoo mooie uniformen van zeeofficieren en officieren van de landmacht binnen haar wanden gherbergd.

Vele heeren waren vergezeld van hunne dames.

De burgemeester, de heer P. L. de Gaay Fortman riep den aanwezigen een hartelijk welkom toe. Het was, zoo zeide spr., hem een bijzonder voorrecht Minister Lambooy hier te mogen begroeten. De heer de Gaay Fortman bracht den Minister dank voor de groote medewerking van hem genoten, welke natuurlijk bijzonder geapprecieerd wordt. Eveneens den heer Duymaer van Twist roept spr. een hartelijk welkom toe, alsook den commandant van „de Tromp“, de zeeofficieren en de officieren van de landmacht en de verdere aanwezige dames en heeren, speciaal ook generaal G. W. Fris, inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

Het spreekt van zelf, aldus de burgemeester, dat zij die een of andere bestuurdersfunctie bekleeden, tegenover het instituut van den Vrijwilligen Landstorm bijzonder sympathiek staan. De Landstorm immers wil het wettelijk gezag steunen en verdedigen. Hier in Dordt heeft men organisaties ter verdediging van de wettelijke regeering reeds zeer lang gekend. Spr. herinnert aan de Hoeksche- en Kabeljauwsche twisten, toen reeds een organisatie bestond, die de stad verdedigde. Wat spr. echter zoo bijzonder in den Landstorm apprecieert is, dat deze vrijwillig is. Het is, aldus spr., het Gemeentebestuur een zeer aangename taak de aanwezige autoriteiten met hunne dames hier te mogen ontvangen. En hij hoopt, dat deze feestelijke Landdag in niet geringe mate moge medehelpen om het instituut van den Vrijwilligen Landstorm te steunen en omhoog te voeren. Daarop eindigt de heer de Gaay Fortman met het instellen van een drievoudig hoera op onze geliefde Koningin.

De Minister van Oorlog a. i. van Marine, de heer J. M. J. H. Lambooy, antwoordt daarop den burgemeester namens de gasten. Allereerst brengt spr. dank voor het welkomstwoord. Het doet den Minister genoegen dat in deze oer-oude Hollandsche stad een landdag voor den Landstorm wordt gehouden. Het is spr. buitengewoon aangenaam, dat men niet alleen een beroep op hem deed als Minister van Oorlog maar ook als Minister van Marine. Spr. verheugt er zich over, dat hier behalve de officieren van de landmacht tevens de marine-officieren aanwezig zijn.

Men heeft hier begrepen dat het noodig is de krachten van onze verdediging tezamen te binden.

Een landdag als deze is daarom zoo voornaam, daar zij het volk en de weermacht met elkaar in aanraking brengt en aldus den band tusschen beiden versterkt. Spr. geeft uiting aan zijn warme belangstelling voor het instituut van den Landstorm. Aan de Commissie, die dezen dag organiseerde, brengt hij zijn warmen dank.

De Minister beëindigt zijn toespraak met een drievoudig hoera op den Landstorm en op onze nationale weermacht.

Daarna stelt de burgemeester nog een hoera in op den Minister. Hiermede liep deze officieele plechtigheid, nadat eerst nog de eerewijn was rondgediend, ten einde.

Op de trappen van het stadhuis werd van de groep gasten, die zich naar gebouw American begaven, nog een foto genomen. In American was er om 1.15 een noemaal voor de genoodigden.

De wedstrijden.

Op het sportpark „Reeweg“ werden de wedstrijden te twee uur geopend, door een redevoering van den Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, den burgemeester van Dordrecht, die den landstorm, in tegenstelling met het leger, met zijn groote manoeuvres, vergeleek met een orgaan, bestaande uit een groot aantal kleine cellen, over het gansche land verspreid, die afzonderlijk en zelfstandig oefenen en eerst wanneer de nood aan den man komt, zich tot één groot lichaam vereenigen.

Hierna hield de voorzitter der Nationale Land-

stormcommissie, de heer L. F. Duymaer van Twist een toespraak, waarin hij den landstorm vergeleek met een thermometer, waarin het kwik, het enthousiasme, de liefde van ons volk voor het vaderland en 't Oranjehuis, sinds 1918 nog niet tot staan is gekomen.

Tenslotte hield de Z. Eerw. Pater Borremeus de Greeve een schitterende rede, die telkens door applaus werd onderbroken en waarin hij o.m. de toestanden in Rusland schetste en met voorbeelden uit de H. Schrift betoogde, dat men het zwaard moet gereed houden, om, wanneer dat noodig en noodzakelijk mocht blijken, het te kunnen gebruiken, want iets wat nog verschrikkelijker is dan de dood, is het leven onder het juk van een tegenstander, als 't ware in slavernij.

Spreeker was ook stellig van meening, dat ons landje, als kleine mogendheid, niet de eerste behoefte te zijn, om aan een altijd bestaanden toestand een einde te willen maken, n.l. om met het nieuwheidje „ontwapening“ voor den dag te komen.

Ondertusschen waren er een vijftal vlieguitgen gearriveerd, die boven het terrein verschillende manoeuvres uitvoerden, terwijl een drietal watervliegtuigen zich boven de stad bevonden. Jammer, dat zij iets te vroeg kwamen, waardoor de redevoering van pater de Greeve aan 't eind minder gemakkelijk te volgen was.

Vervolgens werden er demonstraties gegeven in 't carrousselrijden door manschappen van 't 2e halfregiment huzaren uit Breda, die ook eenige interessante springoefeningen ten beste gaven. Ook het colonne-geweer, door een aantal onderofficieren van het 8e R. I. uitgevoerd, alsmede de motorhinderniswedstrijd slaagde uitnemend.

Na de muziek van de tamboers en pijpers, had er een groot aanvallend en verdedigend gevecht plaats, terwijl het tot slot door den heer J. A. J. Jansen, secretaris der Gew. L. S.-Commissie en Commandant van het Verband Dordrecht, de prijzen werden uitgereikt.

's Avonds had er, eveneens op het Sportpark, een concert plaats, gegeven door het Dordrechtisch Fanfarekorps, dat ook 's middags de wedstrijden met muziek had opgeluisterd, waarna de landdag, die, mede dank het uitnemende weer uitstekend geslaagd mag heeten, met een vuurwerk werd besloten.

De Vrijwillige Landstorm Motordienst met de Mariniers op manoeuvre.

80 man van de Rotterdamsche afdeling mariniers hebben onder commando van 1e luit. der mariniers T. C. W. Michaelis een oefening in de omgeving van Sassenheim gehouden. Om 7 uur vertrok de troep, waarbij de 2e luits. J. A. J. de Bruyn, W. J. v. Rhijn en C. J. M. Janssens waren ingedeeld, naar Rijpwetering, waar men omstreeks kwart voor tien aankwam. De oefening zou worden gehouden in samenwerking met het Vrijwillige Landstorm Korps Motordienst. De veronderstelling luidde: In den morgen van 10 Augustus is te Rijpwetering een partijgangers afdeling van Blauw aangekomen. Zij bestaat uit ongeveer 90 man te voet met enkele wielrijders; een uitlegger (veld-vuurmond op vaartuig); een motorbootje met mitrailleur, terwijl men zich onderweg in het bezit heeft gesteld van de noodige vaartuigen en patrouilleboten, voor een eventueel transport te water.

Den commandant is door spionnenberichten ter oore gekomen, dat op den 10den Augustus omstreeks 11 u. voorm. een zwaar automobieltransport uit 's-Gravenhage zal marcheren naar Hillegom.

Van 't Vrijwillige Landstorm Korps Motordienst waren bij de oefening tegenwoordig de overste Wijnaendts, commandant van het Korps en overste Eringaard, van den Motordienst, terwijl de inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, de generaal-majoor Fris eveneens aanwezig was. De transportcolonne, welke zou moeten pogen door de, door de Mariniers ingenomen stelling te komen, stond onder commando van den kapitein Nijland.

De verschillende door de mariniers genomen maatregelen om het transport in een hinderlaag te doen vallen, waren zoo goed genomen, dat de tien motorrijders, die als voelhorens vooruitreden, in de buurt van Sassenheim niets van de opstelling der mariniers bemerkten en dus rapporteerden, dat de weg veilig was. De bemanning van een daarop volgende auto op welke een mitrailleur was opgesteld, reed ook rustig door, waarop het geheele transport, bestaande uit 63 auto's, naderde. Plotseling weerklinken op het Zuidelijkste deel van de hinderlaag gewerschoten en was het gevecht spoedig in vollen gang. Het was den commandant van het transport evenwel onmogelijk den doorgang te forceeren.

Om half 4 werd uit Sassenheim afgederen en om circa 6 uur kwamen de mariniers weer thuis.

HET LANDSTORMBLAD

VAN SEPTEMBER 1926.
TWEDE BLAD.

DE LANDDAG TE SCHOONHOVEN.

Zaterdag 21 Augustus werd te Schoonhoven de landdag gehouden van het verband Gouda van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Des morgens liet het weer zich niet te best aanzien. Tegen ongeveer negen uur was het echter aardig opgeklaard en kwam zelfs een heel enkel keertje het zonnetje door de wolken gluren. De landdag werd gehouden op het weiland buiten de veeport aan de rivier de Lek.

Om ongeveer half elf marcheerde de muziekvereniging „Toageno” het terrein op. Hierna werd de landdag geopend door den heer Valkenier de Greeve, voorzitter van het Landstormverband Gouda. Spreker deelde o.m. mede, dat de kring Gouda steeds in ledental vooruitgaat, en ook steeds meer moreelen en financieelen steun ondervindt. Op den landdag waren meer deelnemers dan het vorig jaar.

Hierna verscheen de heer Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstormcommissie op het terrein.

Allereerst zijn de schietwedstrijden gehouden, welke een goed verloop hebben gehad. De wisselbeker is gebleven in de gemeente Bleiswijk.

Ook de sportwedstrijden zijn gunstig verlopen.

Des middags om 12 uur had de officieele ontvangst plaats van autoriteiten en genoodigden ten stadhuize.

Door den burgemeester, Mr. Rambonnet, werden de heeren welkom geheeten. De rede werd beantwoord door den heer Duymaer van Twist. Bij de ontvangst werden opgemerkt de heeren Snoeck Henckemans, Generaal-Majoor Fris, Van Dijk, oud-Minister van Oorlog en andere vooraanstaande personen in de Landstormbeweging. Vele leden van de Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda” waren aanwezig.

Bij het verlaten van het Stadhuis werd het gezelschap gefilmd. Om 2 uur werden de wedstrijden voortgezet. Voordien verscheen boven het terrein een escadrille vliegtuigen van Soesterberg. Het waaide flink. Keurige manoeuvres werden uitgevoerd. Toen dit een half uurtje geduurd had vertrokken de vliegeniers weer en werd de aandacht getrokken door de inmiddels gearriveerde onderofficieren van het 6e Reg. Veldartillerie. Onder leiding van den opperwachtmeester O. Krampman werden de wedstrijden gehouden, bestaande uit: carrousselrijden, patrouille-rijden met hindernissen, en estafette-ren. Behoudens enkele ongelukjes werd goed werk geleverd. Vooral dit gedeelte had veel bekijks van het publiek en de aandacht was gespannen. Het terrein was drassig geworden door den regen, wat eenigszins hinderde. Tegen het einde van deze wedstrijden begon jammer genoeg het water weer van boven te komen. De lucht werd steeds dreigender en het werd een dikke regen. Later klaarde dit weer wat op, waardoor de motorwedstrijd met hindernissen toch nog kon plaats hebben. Daarna trok de waterpolo-wedstrijd van de Goudsche zwemclub de algemeene aandacht. Keurig werk werd geleverd. Het bleek dat de club vaardige zwemmers bezit.

De roeiwedstrijden in de Groote gracht werden afgelast.

Tegen zessen werden de wedstrijden geëindigd en had de prijsuitdeeling plaats, voorafgegaan door een rede van den heer Duymaer van Twist en den heer Valkenier de Greeve.

Jammer dat het weer niet geheel gunstig heeft meegewerkt. Toch is de landdag goed geslaagd en is het in Schoonhoven een prettige dag geweest.

De uitslagen der wedstrijden luiden als volgt:
Schietwedstrijden: Bekerklasse: W. Huisman, Bleiswijk, 96 p.; M. Both, Gouda 95 p.; L. Beerthuizen, Gouda 94 p.; H. Jansen, Waddinxveen 94 p.; D. van der Velden, Bergambacht 92 p.; B. van Wingerde, Bleiswijk, 91 p.; F. Burger, Ouderkerk a. d. IJssel 89 p.; P. Goudriaan, Ouderkerk a. d. IJssel 88 p.; A. W. Boesman, Oudewater 88 p.; L. Visser, Capelle a. d. IJssel, 88 p.; G. W. Hoijer, Oudewater 86 punten.

Klasse A: W. Vermeij te Oudewater 98 p.; D. Kreekland te Oudewater 97 p., A. de Jong

te Waddinxveen 97 p.; J. Verkade te Waddinxveen 96 p.; N. Bontenbal te Waddinxveen 96 p.; R. Leutjes te Moercapele 95 p., M. de Jong te Boskoop 94 p.; C. Kroon te Waddinxveen 94 p.; R. L. Koelman te Gouda 94 p.; J. v. Gils te Waddinxveen, 93 p.; A. van den Berge te Gouda, 92 p.; T. Verhoog te Waarder 92 p.; A. Wagenveld te Waddinxveen 92 p.; A. Kootenboom te Waddinxveen 92 p.; C. Mourik te Capelle a. d. IJssel 92 p.; M. Binnendijk te Capelle a. d. IJssel 91 p.; C. de Ruijter te Reeuwijk 91 p.; A. Slappendel te Reeuwijk 91 p.; F. E. de Korte te Waddinxveen 91 p.

Klasse B: J. den Hartog, 93 p.; D. v. d. Wolf, 93 p.; L. de Mik, 91 p.; T. W. Steenkamer, 91 p.; M. Cinjee, 90 p.; C. Slingerland, 89 p.; J. A. Straver, 88 p.; v. d. Eng, 88 p.; A. J. Snelleman, 88 p.; C. van Sprang, 87 p.; J. de Knecht, 87 p.; J. van der Valk, 86 p.; T. Oskam, 86 p.; M. van Herk, 84 p.; A. de Lelie, 84 p.; K. Brouwer, 83 p.; E. J. Wientjes, 83 p.; D. van der Hee, 82 p.; G. B. van Leeuwen, 82 p.; R. J. Brand, 82 p.; T. J. D. Heemskerck, 82 punten.

Klasse C: J. Streng, 89 p.; W. den Boer, 88 p.; J. Driesen, 86 p.; J. de Klein, 86 p.; A. J. Streng, 86 p.; A. Hoek, 86 p.; M. Jongejan, 86 p.; P. C. Hoogendijk, 85 p.; A. Bakker, 82 p.; J. Spruit, 82 p.; J. Vente, 82 p.; W. C. Versloot, 82 p.; C. van Soest, 80 p.; J. van Erk, 79 p.; P. van Diemen, 79 p.; D. Nederveen, 79 p.; G. de Jong, 78 p.; H. W. de Cramer, 77 p.; W. F. Bulkhuizen, 77 p.

Klasse D: H. van Ingen te Oudewater, 96 p.; H. J. Dionisius te Oudewater, 95 p.; W. P. Kaptein te Nieuwerkerk a. d. IJssel, 92 p.; H. Muilwijk te Schoonhoven, 92 p.; C. Spaargaren te Boskoop, 92 p.; C. Verwaal te Lekkerkerk, 92 p.; A. C. Streefland te Lekkerkerk, 92 p.; W. Kaptein te Nieuwerkerk a. d. IJssel, 90 p.; J. van Wingerde te Boskoop, 89 p.; P. H. Veen te Nieuwerkerk a. d. IJssel, 89 p.; C. van Arnhem te Nieuwerkerk a. d. IJssel, 89 p.; E. van der Vlist te Moercapele, 88 p.; L. Stekenburg te Schoonhoven, 88 p.; A. van der Lek te Bergambacht, 88 p.; G. Spruitenburg te Waddinxveen, 88 p.; G. van der Hoek te Berkenwoude, 88 p.; H. P. Kaptein te Nieuwerkerk a. d. IJssel, 87 p.; A. Groenendijk te Nieuwerkerk a. d. IJssel, 86 p.; W. Houdijk te Gouda, 86 p.; D. C. van Maaren te Laaghe-Ruige Weide, 86 p.; G. A. Soeters te Schoonhoven, 86 p.; J. J. Ponsioen te Schoonhoven, 86 p.; L. Blank te Boskoop, 86 p.; C. Achterweg te Waarder, 86 p.

Vrije baan: 1. Knoop; 2. A. C. Hoogendijk; 3. H. P. Heuveling; 4. M. de Jong te Boskoop; 5. S. van der Sloot, 6. T. Brouwer te Waddinxveen; 7. W. H. Velthuisen; 8. F. den Hertog; 9. T. Radix te Gouda; 10. B. van Wingerde te Bleiswijk.

Geluksbaan: G. van der Velden, 30 p.; F. v. d. Wijngaard, 24 p.; A. de Jong, 24 p.; A. G. Mohr, 24 p.; D. van der Velden, 24 p.; A. van Vliet, 24 p.; T. L. de Korte, 24 p.; Luitjes, 20 p.; J. de Bruin, 20 p. M. Both, 20 p.; C. Verwaal, 20 p.; A. Negrijn, 7 p.; Hoogendijk, 17 p.

Uitslag patrouillerijden met hindernissen door de Veld-artilleristen: 1e pr. Wachtmeester v. Bente; 2e pr. opperwachtmeester Meurs; 3e pr. wachtmeester Grondel; Troostprijs fourier v. d. Berg.

Uitslag estafette-ren der Veld-artilleristen: 1e pr. 4e ploeg in 14 sec.; 2e pr. 3e ploeg in 45 sec.; 3e pr. 2e ploeg in 48 sec.; 4e pr. 1e ploeg in 50 sec.

Uitslag motorwedstrijden met hindernissen: A. van den Berg te Alphen aan den Rijn, 1e pr. in 103 1/5 sec.; A. P. van Wensveen te Zegwaard, 2e pr. in 104 1/5 sec.; de Boo, 3e pr. in 111 4/5 sec.; J. A. Rijks te Rotterdam, 4e pr. in 112 2/5 sec., met 2 strafpunten; J. van Dam te Schiedam, 5e pr. in 100 1/5 sec., met 5 strafpunten; Verhuygen, 6e pr. in 106 2/5 sec., met 5 strafpunten; A. J. J. v. Wel te Zoetermeer, 7e pr. in 116 sec., met 5 strafpunten; J. van Dijk te Alphen a. d. Rijn, 8e pr. in 125 4/5 sec., met 5 strafpunten; de Bruijn te Gouda, 9e pr. in 56 4/5 sec., met 10 strafpunten.

DOESBURG.

Zaterdag 7 Augustus werd op de garnizoensschietbaan de schietwedstrijd gehouden voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waaraan vele leden deelnamen.

Maandagavond is in Pniël prijsuitdeeling geweest; deze bijeenkomst, die een feestelijk karakter droeg en welke werd bijgewoond door plm. 80 leden, stond

onder leiding van den heer J. M. Berger, terwijl aan de bestuurstafel mede hadden plaats genomen de reserve-majoor W. van Ingen Schouten, korpscommandant te Arnhem en de heeren P. A. C. Stam en D. J. Meijer.

De heer Berger opende de bijeenkomst met een woord van dank aan allen, die door hun offervaardigheid het mogelijk gemaakt hebben zulke mooie prijzen te koop, tevens brengt hij een woord van dank aan de leden voor hun hulp bij den schietwedstrijd en den heer Kok, die welwillend dezen avond voor de muziek zorgde. Hij brengt den majoor Van Ingen Schouten dank voor zijn tegenwoordigheid.

Vervolgens wordt mededeeling gedaan van het resultaat van den wedstrijd. In aanmerking voor een prijs komen de heeren: J. Thijsen, J. M. Berger, J. G. Breukink, Jo van Eck, N. Becking, H. L. Koenders (Drempt), G. Visser, A. van Ooijen, P. A. C. Stam, J. Hulshof, J. de Wolf, A. J. Brus, H. A. Kok, D. J. Maandag; de 1e prijswinner schoot 76 punten, de laatste 61.

Op voorstel van den voorzitter werd staande het 1e couplet van het „Wilhelmus” gezongen, waarna een driewerf hoera voor den Commandant, Majoor Van Ingen Schouten.

De voorzitter geeft thans eenige inlichtingen omtrent het te Apeldoorn te geven schietconcours van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Deze inlichtingen worden nog aangevuld door den majoor Van Ingen Schouten, die bovendien twee prijzen beschikbaar stelt voor de twee hoogste schutters van het uit te zenden vijftal. Voorloopig wordt het uit te zenden vijftal vastgesteld en verklaarden zich o.a. genegen de heeren: v. Eck, Becking, Visser en Kok. Definitieve samenstelling van het vijftal zal door het bestuur plaats hebben.

Daarna werden de prijzen door den majoor van Ingen Schouten, met voor iederen prijswinnaar een toepasselijk woord, uitgereikt. Na afloop zegt hij met genoegen gevolg gegeven te hebben aan de uitnodiging; leidde de afdeling aanvankelijk een kwijnend bestaan, thans verkeert zij in bloeiende toestand en in voorwaartsche beweging; hij herinnert aan het aangename verloop van den avond van de uitreiking van het mobilisatiekruis en ook van dezen avond; aan den leider, den heer Berger, komt hiervoor zeer zeker een woord van lof toe.

Door den heer Chris Mellee, tamboer 1e klasse der afdeling, was een extra prijs uitgelooft, die verloot zou worden onder de niet prijswinnende schutters, de gelukkige winnaar was de schenker zelf, die nu althans aanwezig liet genieten van zijn schenking, zijnde een mand peren.

De Majoor v. Ingen Schouten spreekt de hoop uit, het volgend jaar weer eenzelfde gezellige prijsuitdeeling te kunnen houden, voor welke wensch de heer Berger hem dank brengt.

De heer Stam brengt een woord van dank aan den plaatselijken leider, den heer Berger; hij hoopt dezen nog lang als zoodanig in ons midden te hebben.

De heer Berger zegt, dat het hem een genoegen is leider van de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te zijn; hij spoort aan de afdeling nog sterker te maken. Om deel te nemen aan een actie tot vermeerdering van het ledenaantal melden zich verschillende der aanwezigen aan.

Op voorstel van den voorzitter wordt ten slotte, als het oogenblik van vertrek van den Majoor v. Ingen Schouten gekomen is, een driewerf hoera aangegeven op H. M. de Koningin.

De vergadering, waarin door de heeren De Laak en Mellee eenige voordrachten ten beste werden gegeven, en waar de aanwezigen werden onthaald, had een gezellig verloop en werd besloten met het zingen van het 2e couplet van het „Wilhelmus”.

BAARN.

Schietwedstrijden.

De Afd. Baarn van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hield op 28 Augustus j.l. haar jaarlijkschen schietwedstrijd.

Er werd geschoten op twee banen, één op 100 M. met scherp en één op 12 M. met marga. Maximum aantal punten 50 per baan.

Per baan waren 8 prijzen ter beschikking en bovendien 2 extra prijzen voor de beide schutters, die met scherp en marga samen het hoogste aantal punten behaalden.

De navolgende heeren, leden van de plaatselijke commissie, woonden den wedstrijd bij: Zijne Excellentie H. L. van Oordt, Luit. Generaal b.d. Voorzitter; Chr. M. A. Quack, Secretaris; J. M. van Hoogstraten; Jhr. C. A. J. Meijer en A. B. van Tienhoven en als belangstellende de heer J. C. C. Phaff, luit. Kol. b.d.

Van de Gew. Comm. waren aanwerig de heeren J.

Bijeenkomst van officieren van het Vrijwillige Landstormkorps „de Meierij” te Oisterwijk op 10 Juli 1926.

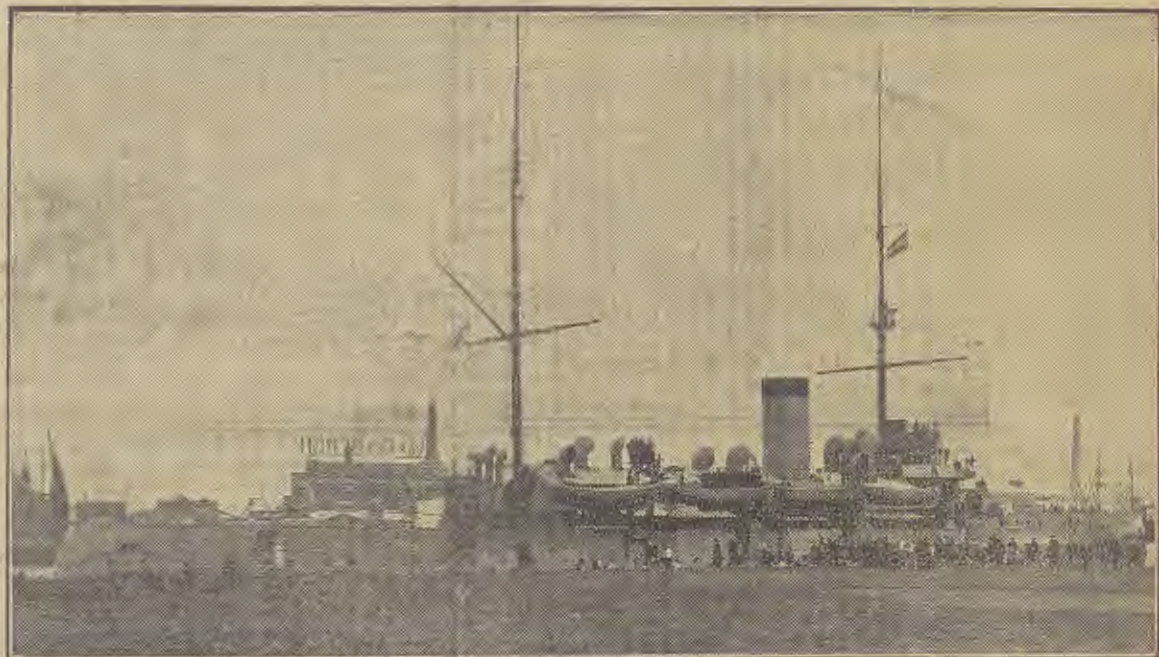
H. Th. O. Kettlitz en A. Capteijn, resp. voorz. en commandant van het Korps Nieuwe Holl. Waterlinie.

Vele leden der afdeling namen aan den wedstrijd deel, die goed geslaagd mag heeten.

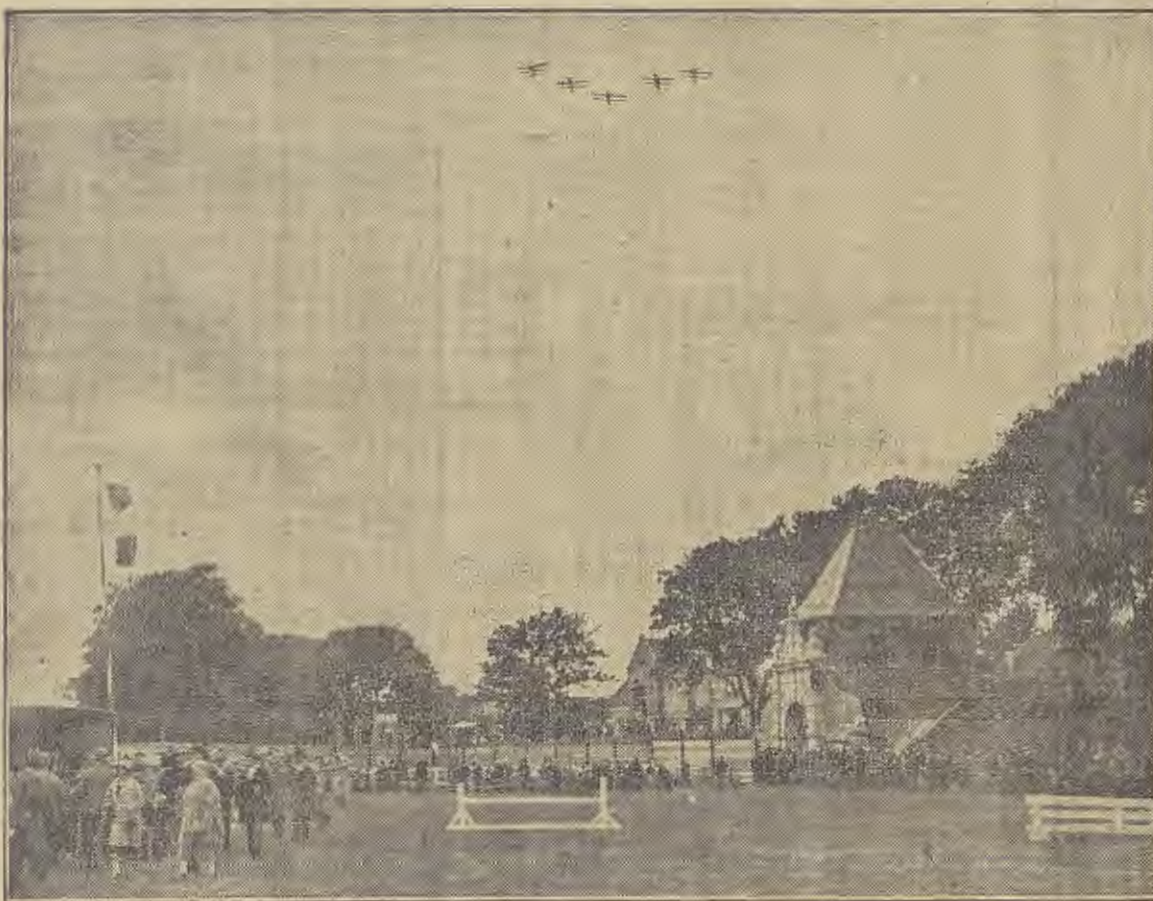
De o.s. personen kwamen voor een prijs in aanmerking:

- G. Westra, marga 49 p., 1e pr.
- J. Vethake, scherp 48 p., 1e pr.
- A. L. A. M. Manders, marga 48 p., 2e pr.
- L. Bastiaanse, scherp 48 p., 2e pr.
- A. v. d. Weerd, marga 48 p., 3e pr.
- W. v. d. Lek, scherp 43 p., 3e pr.
- D. C. van Kempen, marga 48 p., 4e pr.
- J. van Amerongen, scherp 43 p., 4e pr.
- R. Kerkhoven, marga 47 p., 5e pr.
- J. A. Hoksbergen, scherp 42 p., 5e pr.
- J. Lacunes, marga 47 p., 6e pr.
- B. Keddeman, scherp 41 p., 6e pr.
- D. C. Kerkhoven, marga 47 p., 7e pr.
- H. Birkhoff, scherp 38 p., 7e pr.
- A. Overeem, marga 47 p., 8e pr.
- J. W. Jagtenberg, scherp 38 p., 8e pr.

De heer E. Geuchies kreeg nog een 9e prijs, welke op de baan werd aangeboden door den heer Jhr. Meijer. De heeren L. Bastiaanse en A. L. A. M. Manders kwamen resp. met 95 en 94 punten voor de 1e en 2e extra prijs in aanmerking.

H. M.'s „de Camp” voor den wal te Dordrecht, bij gelegenheid van den Landdag op 28 Augustus 1926.

Het escadrille vliegtuigen uit Soesterberg boven het Landdagterrein te Schoonhoven d.d. 21 Augustus 1926.

De schietbaan was door middel van vlaggen en bloemen versierd, welke resp. waren aangeboden door de heeren H. J. van Leeuwen, Makelaar, H. van Herwaarden en H. Hornsveld, Bloemisten.

De prijzen waren ter beschikking gesteld door Zijne Exc. H. L. van Oordt, Luit. Generaal b.d.; Luit. Kol. b.d. J. C. C. Phaff; Luit. Kol. b.d. A. B. v. Tienhoven; Majoor b.d. Jhr. C. A. J. Meijer; de heeren J. Lacunes en E. Geuchies; door de Gewestelijke Landstorm Commissie; de Plaatselijke Landstorm Commissie; de Chr. Middenstandsvereniging te Baarn; de Vereniging Baarn's Bloei en door de Afd. Baarn van den Volksbond tegen drankmisbruik. Voor de voorzitter der Plaatselijke Commissie overging tot het uitreiken der prijzen, bracht hij dank aan allen, die door het beschikbaar stellen van prijzen en middelen tot versiering, hadden bijgedragen om dezen dag zoo goed te doen slagen. De leden werden opgewekt de schietoefeningen trouw te blijven volgen en nieuwe leden te werven ter bescherming en handhaving van het Wettig Gezag, zijnde dit gezag de waarborg voor het hoogste maatschappelijk geluk en vrijheid.

Na een driewerf „Hoera” op H. M. de Koningin, de draagster van het Hoogste Gezag in ons Vaderland, ging de voorzitter over tot het uitreiken der prijzen.

Na afloop der prijsuitreiking sprak de voorzitter nog eenige woorden van dank en waardeering aan den Pl. Leider, den heer H. A. van Marle, voor zijn goede leiding bij de oefeningen en de voorbereiding van dezen wedstrijd.

GRAAUW.

De op 28 Augustus door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gehouden schietwedstrijd is schitterend geslaagd. Alle leden namen daaraan deel. Er werd geschoten met marga-patronen op een afstand van 15 meter. Ieder deelnemer had twee proefschoten, daarna 8 geldige. Het hoogste getal punten, dat kon worden bereikt, bedroeg 64. De uitslag is als volgt:

- 1 prijs, met 64 punten, A. Maas, een piëdestal met borstbeeld.
- 2 prijs, met 63 punten, D. van de Voorde, een waschstel.
- 3 prijs, met 62 punten, D. van Laar, een nikkelen hond met klok.
- 4 prijs met 62 punten, F. J. van Campen, een portretlijst.
- 5 prijs, met 62 punten, E. Volleman, een schouw-garnituur.
- 6 prijs, met 61 punten, J. Vermast, een rookstel.
- 7 prijs, met 59 punten, J. Wagenaar, een kruis-medailon.
- 8 prijs, met 59 punten, P. Fracke, een peper- en zoutstel.
- 9 prijs, met 58 punten, P. Leeraart, een bloem-vaasje.
- 10 prijs, met 58 punten, P. de Klerk, een koperen bloempot.
- 11 prijs, met 57 punten, C. van Gassen, een pijpenrek (eikenhout).
- 12 prijs, met 57 punten, C. Vlasveld, een boterpot.
- 13 prijs, met 57 punten, C. van Passel, een schaal met fruit.
- 14 prijs, met 57 punten, J. de Kort, een inktstel.

- 15 prijs, met 57 punten, V. de Caluwe, een snoep-schoteltje.
 16 prijs, met 57 punten, E. Verstraaten, een bloemvaasje.
 17 prijs, met 55 punten, P. de Maat, een suikerpot.
 18 prijs, met 54 punten, P. Bruggeman, een beeld van de H. Theresia.
 19 prijs, met 54 punten, P. M. Staal, een pijpenrek.
 20 prijs, met 54 punten, C. J. Janssens, een koperen schotel.
 21 prijs, met 52 punten, J. Mangnus, een tabakspot.
 22 prijs, met 51 punten, C. Staal, een suikerpot.

De uitreiking der prijzen geschiedde door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, den heer Burgemeester. Alvorens daartoe echter over te gaan, riep deze een hartelijk welkom toe aan de leden en hen, die door financiële bijdragen de commissie in staat stelden, dezen wedstrijd te houden. Spreker gaf in den breede een overzicht van de werkwijze van dit instituut en toonde aan, dat opdoeking nog geen reden van bestaan heeft. De Afdeling moet verder den steun hebben van de militaire overheid. Zij dient van haar sympathie blijf te geven door milde verstreking van patronen.

Na de uitreiking der prijzen feliciteerde de Voorzitter de winnaars en sprak de hoop uit, dat een volgend jaar ook andere begunstigers onze instelling een warm hart en een financiële bijdrage zullen toedragen. Spreker sloot zijn felicitatie met de spreuk:

Oranje boven blijft de kreet,
 In nood en dood, in lief en leed
 Geen ander gaat daarboven,
 Dan waar we God mee leven.

De commandant der Afdeling, de heer E. Verstraaten, dankte den Voorzitter voor zijn medewer-

LANDDAG VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM TE DORDRECHT
 OP 28 AUGUSTUS 1926.

Op den voorgrond de Minister van Oorlog J. M. J. H. Lambooy met den Burgemeester van Dordrecht, L. P. de Gaay Fortman.

Toespraak van den Heer L. P. de Gaay Fortman, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie.

king en bracht naar voren, dat het initiatief tot dezen wedstrijd van dezen is uitgegaan.

Ten slotte werden enkele vaderlandsche liederen gezongen.

Voor de leden is deze avond een onvergetelijk geworden. Hoogst voldaan keerde ieder huiswaarts.

's-HERTOGENBOSCH.

Met het oog op het gaan met groot verlot van voorjaarsploeg 1926 van het regiment wielrijders den eersten September, had eene bijeenkomst plaats in de Roomsche-Katholieke Militairenvereniging „Concordia” om de verlofgangers in kennis te brengen met het Instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Hiertoef was als spreker uitgenoodigd de heer J. van Genabeek, lid van het plaatselijk landstormcomité, die op duidelijke wijze het ontstaan en het nut van dit instituut uiteenzette. Dat zijn woord niet zonder succes was bleek wel hieruit, dat staande de vergadering zich reeds een tiental personen aanmeldden van anderen, die eerst over eenige maanden afzwaaien, de foerage werd gekregen zich tegen dien tijd bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te zullen aansluiten. Bij afwezigheid van den directeur nam pater Hagen woord om den spreker te danken en nog eens de nadruk te leggen op 't gesprokene. Daarna zette het avondgebed, tegen het sluitingsuur gemeenschappelijk verricht, de kroon op het werk voor dien dag.

KRABBENDIJKE.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm, afdeling Krabbendijke, hield Dinsdag 31 Augustus haar plaatselijken schietwedstrijd in het Veilingsgebouw te Krabbendijke.

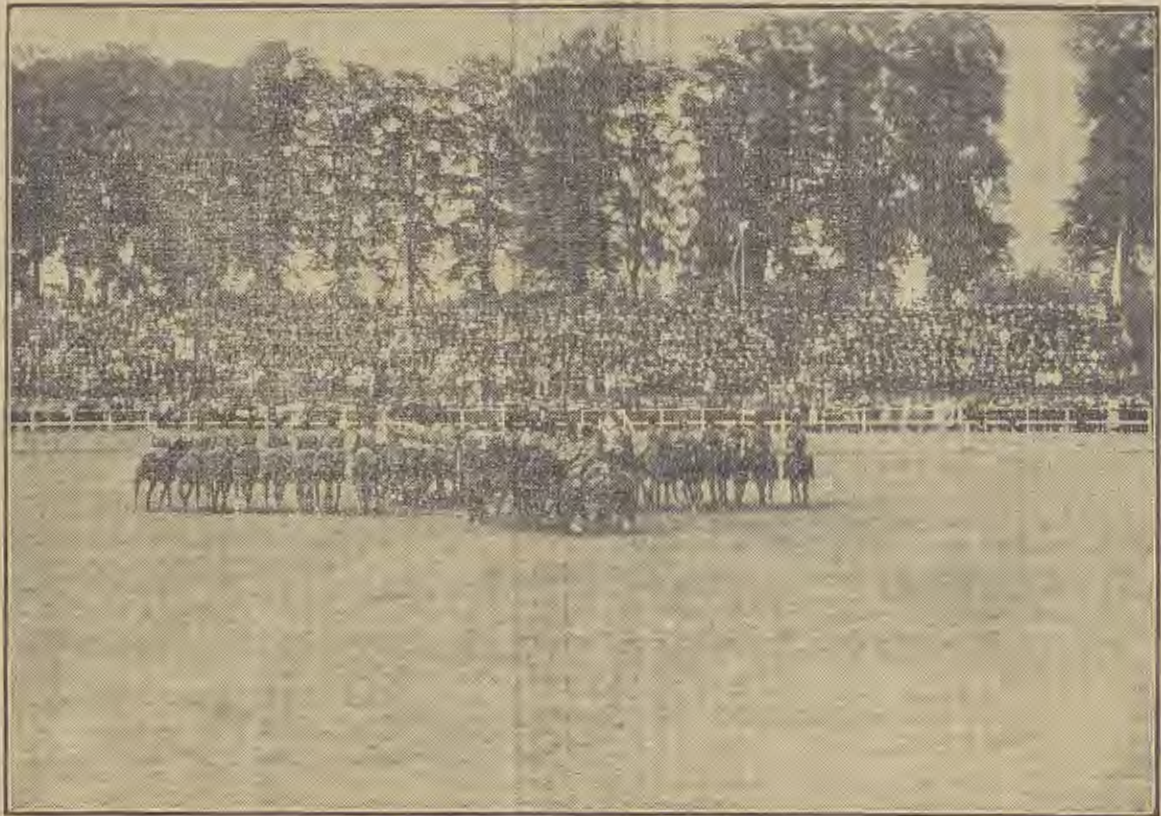
Maximum 100 punten. Prijswinnaars waren: 1e prijs J. Verlare 86 punten; 2e G. Spijk 85 p.; J. Benou 85 p.; 4e J. Clement 84 p.; 5e J. Moerland 84 p.; 6e J. Poortvliet 83 p.; 7e P. Tramper 82 p.; 8e A. Wagenaar 81 p.; 9e C. Goud 80 p.; 10e J. Kriekaard 80 p.; 11e A. van 't Leven 80 p.; 12e J. L. Kriekaard 80 p.; 13e J. Koster 79 p.; 14e P. van 't Leven 76 p.; 15e J. bij de Vate 75 p.; 16e H. Schouwenaar 75 p.; 17e J. v. de Berge 73 p.; 18e M. Korstanje 73 p.; 19e C. Schrier 65 p.

M. KORSTANJE,
 Pl. Leider,
 Afd. Krabbendijke.

BLOKZIJL.

In deze Sectie zijn de schietoefeningen de laatste twee jaren geregeld met goede deelname gehouden, terwijl men binnenkort weer denkt te beginnen.

Het aantal leden bedraagt thans 28. Dit getal is achteruitgelopen in verband met de oprichting der Sectie Giethoorn, welke leden voor een deel tot nog toe deel uitmaakten der Sectie Blokzijl.

Carousselrijden van de Cavalerie uit Breda op den Landdag te Dordrecht, op 28 Augustus 1926.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Als de New Edison speelt, hoort men
De Levende Stem en de
bezoeker vraagt fluisterend:
„WIE ZINGT DAAR?”

*Eigen Edison
is goudwaard.*

Wij nodigen U uit tot een bezoek
Kunstzaal EDISON
Lange Poten 15 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidschestraat 84

AMBT-VOLLENHOVE.

Deze afdeling, die tot 1923 niet meer dan 5 à 6 leden telde, is daarna, dank zij vooral de propagandulust van eenige leden, tot meerderen bloei gekomen, zoodat thans 21 namen op de ledenlijst voorkomen.

De schietwedstrijden worden des winters geregeld en met voldoende deelname gehouden. Als elders prijsjes te verdienen zijn blijven de Ambt-Vollenhovens ook niet achter, en zoodoende wisten ze ten vorige jare met de schietwedstrijden te Kampen en op den Landdag te Ommen en dit jaar op den Landdag te Steenwijk op verschillende prijzen beslag te leggen, w.o. ook eerste prijzen.

De in den verlopen winterwedstrijd behaalde prijzen zijn onlangs in eene vergadering ten Gemeentehuize met enkele mobilisatiekruisen eigenhandig uitgereikt door den Ed. Achtb. Heer. H. J. Bulten, Burgemeester van Blokzijl, Secretaris-Penningmeester Landstormverband „Vollenhove”.

Binnenkort hopen de leden weer met frisschen moed de schietoefeningen 1926/1927 aan te vangen.

NIEUWVEEN EN ZEVENHOVEN

De prijsuitreiking van den gehouden voorjaarswedstrijd zal plaats vinden in October a.s., Nader bericht volgt.

ALPHEN AAN DEN RIJN.

Vrijdag 26 Aug. had alhier, de uitreiking plaats van de prijzen, gewonnen bij den „Voorjaarswedstrijd”. Aanwezig waren enkele leden der Landstormcommissie, de leden der wedstrijdcommissie, alsmede de 22 prijswinnaars. De heer Koren opende deze bijeenkomst met een hartelijk woord van welkom, legde uit waarom thans slechts 22 prijzen waren uitgelooft en ging hierna tot de uitreiking over. De uitslag was als volgt:

Klas A: 1e prijs P. Snel, 2e prijs J. Bontje, 3e pr. Chr. Zuidam, 4e pr. P. de Vries, 5e pr. H. v. d. Zwan.

Klas B: 1e pr. A. Vermeulen en E. Jongstra, 2e pr. H. van Thiel en A. de Graaf, 3e pr. H. G. Godthelp, 4e pr. G. de Grauw, 5e pr. C. Noorlander.

Klas C: 1e pr. A. v. d. Berg, 2e pr. A. C. van Digelen, 3e pr. S. Noorlander, 4e pr. H. Smit, 5e pr. J. Rozenstraten.

Klas D: 1e pr. E. de Vries, 2e pr. H. M. van Keeken.

Klas E: 1e pr. S. Michielen, 2e pr. L. v. d. Hoek, 3e pr. G. Veerman.

Tot slot nog enkele mededeelingen, waarna sluiting.

HET SCHIJF.

Op 22 Aug. l.l. hield de afd. Schijf van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar onderlingen schietwedstrijd. — Ofschoon de schietoefeningen steeds gezamenlijk met de leden der afd. Rucphen worden gehouden, zien beide afdelingen zich toch gaarne gesplitst, wanneer het op prijschietsen aankomt. Want hoewel de leden van Schijf in kwaliteit hun collega's uit Rucphen evenaren, zouden ze toch vanwege de kwantiteit der laatste de meeste prijzen naar Rucphen zien vertrekken!

Er werd heftig gestreden om den voorrang, vooral tusschen den eersten en tweeden prijswinnaar. Er werd geschoten met scherp op 100 M. En hoewel de wind nogal tegenwerkte werden niettemin van de 100 punten de navolgende resultaten bereikt:

1e prijs C. Vergouwen met 88 punten; 2e pr. A. van Gastel met 88 p.; 3e pr. C. van Trijp met 84 p.; 4e pr. M. Roks met 82 p.; 5e pr. Chr. Roullil met 80 p.; 6e pr. C. Goorden met 78 p.; 7e pr. P. Braat met 66 p.; 8e pr. H. van Trijp met 50 p.

KOEKANGE.

Op den gehouden schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werden de volgende punten geschoten: L. Doorn 96, A. G. Dekker 89, J. J. Dolsma 86, H. Drost Fzn. 82, W. Huisman 79 en D. Krabbe 78.

Op den Zaterdag 4 Sept. l.l. gehouden schietwedstrijd van Landstormers te Apeldoorn, werd door 7 personen van Koekange deelgenomen. In den korpswedstrijd werd een medaille gewonnen met 209 punten en behaalde L. Hoorn in den personeelen wedstrijd een elektrische rijwiellamp.

NOOTDORP.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm hield haar gewone jaarlijksche schietoefeningen op het terrein van den heer J. A. Post, hetwelk hij hiervoor belangeloos had afgestaan.

De prijzen werden behaald als volgt: 1e prijs A. W. A. Groenenwegen, 88 p.; 2e pr. C. Opstal, 86 p.; 3e pr. C. A. C. v. Dijk, 83p.; 4e pr. J. v. Winden, 83 p.; 5e pr. J. J. v. Dorp, 81 p.; 6e pr. Q. de Booy, 79 p.; 7e pr. Adr. Kroon, 77 p.; 8e pr. N. v. Rheenen, 76 punten.

LEKKERKERK.

Op 24, 25 en 26 Augustus j.l. werden in den tuin van het café het „Bonte Paard”, van den heer C. B. van der Wouden alhier, door de afdeling Lekkerkerk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, na afloop van de zomeroefeningen schietwedstrijden gehouden.

Door bijeengebrachte gelden van donateurs en vrijwilligers was een keur van prijzen beschikbaar gesteld, welke tijdens de wedstrijden bij den heer Van der Wouden in genoemd café waren uitgesteld.

De wedstrijden hadden een vlot verloop. Er werd veel en goed gebruik gemaakt van de gelegenheid tot schieten. Met het oog op die leden, die niet vroeg genoeg aanwezig konden zijn om bij daglicht te schieten, was zelfs gelegenheid gemaakt om dit ook bij kunstlicht te doen; waarvoor de heer van Zoest Jr., de benodigde lampen welwillend en belangeloos ter beschikking had gesteld.

Op Donderdagavond om 9 uur liepen de wedstrijden ten einde en werden door den Gewestelijken Secretaris den heer mr. J. van Mechelen uit Gouda met een toepasselijk woord voor iedereen de prijzen uitgereikt.

Na afloop hiervan werd nog eens door hem doel en streven van het Instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteengezet; waarop de voorzitter, na hem en allen die er aan hadden bijgedragen om deze wedstrijd vlot en gezellig te doen verlopen, te hebben bedankt, de bijeenkomst sloot.

Uitslag schietwedstrijd, vrijwilligers: dagmedaille hoogste serie laatste dag C. Verwaal, leider afd. Lekkerkerk; 1e pr. J. van Limborgh, 83 p.; 2e pr. C. Verwaal, 82 p.; 3e pr. C. v. d. Graaff, 81 p.; 4e pr. J. Swart, 79 p.; 5e pr. C. Hamerslag, 78 p.; 6e pr. J. Mudde, 77 p.; 7e pr. A. C. Streefland, 76 p.

BEERS.

In de zaal van het patronaat had de prijsuitdeeling plaats van de Schietwedstrijden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke o. m. werd bijgewoond door den Zeereerw. heer pastoor met zijn assistent en den Edelachtb. heer. Burgemeester.

De heer A. B. Rabou uit 's Hertogenbosch hield een rede, waarin hij duidelijk de noodzakelijkheid van het voortbestaan van het anti-revolutie-instituut aantoonde.

Aan de hand van verschillende voorbeelden schetste spreker de intense communistische propaganda,

die bijna over de gansche wereld wordt gevoerd en de ellendige toestanden, welke heerschen in die landen, waar 't Communisme zegeviert.

Een dankbaar applaus loonde spreker voor z'n lezing.

Nadat de Zeereerw. Heer Pastoor nog een korte toespraak had gehouden, waarin hij de woorden van den vorigen spreker onderstreepte, deelde de Edel Achtb. heer burgemeester de prijzen uit en feliciteerde de kranige schutters met hun succes.

OEFFELT.

Op 8 Augustus hield de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar jaarlijkschen schietwedstrijd op de schietbaan der Burgerwacht. Maximum aantal punten 100. Er waren 14 prijzen beschikbaar gesteld. 1e prijs T. v. d. Ven met 88 p.; 2e Th. Wientjes, 87; 3e H. Roosen 86; 4e C. v. Hooij 84; 5e A. Lamers 82; 6e L. Graat 80; 7e H. Liebrand 80; 8e L. Verbruggen 79; 9e P. Nelissen 77; 10e P. Arns 77; 11e P. Ermmers 76; 12e A. Grutters 75; 13e F. Ermmers 73; 14e M. Graat 70. Op de gehouden vergadering werd tevens besloten om a.s. zomer een groot nationaal concours te geven voor Landstorm en Burgerwachten. De datum zal nader bekend worden gemaakt.

ROOSENDAAL.

Vrijdagavond 3 Sept. hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, afdeling Roosendaal, hare jaarlijksche bijeenkomst, waarop door den leider, den Res. 1e Luitenant J. Reitsma, onder een toepasselijk woord de wisselmedaille en de prijzen werden uitgereikt, behaald op de gedurende het seizoen gehouden schietwedstrijden, waarvan de uitslagen luiden:

Wisselmedaille: maximum 240 punten:

1. P. Rombouts, 224 p.; 2. M. Teuns, 238 p.; 3. P. Bruyninckx 220 p.; 4. M. Verdult, 218 p.; 5. J. van Pul, 216 p.; 6. F. Wouts, 209 p.; 7. S. van Overveld, 207 p.; 8. G. van Wesel, 186 p.; 9. C. van Unen, 157 p.

Plaatselijke wedstrijd: maximum 100 punten:

1. M. Teuns, 90 p.; 2. W. Bogers, 88 p.; 3. P. Rombouts, 84 p.; 4. S. v. Overveld, 83 p.; 5. P. Bruyninckx, 74 p.; 6. J. van Baal, 78 p.; 7. G. v. Wesel, 74 p.; 8. M. Verdult, 69 p.; 9. J. van Pul, 62 p.; 10. C. van Unen, 54 p.; 11. F. Woufs, 51 p.; 12. W. Bogaerts, 51 p.

PAPENDRECHT.

In het lokaal van den heer Van Dijk werd 26 Aug. een vergadering gehouden van de afdeling Papendrecht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De leider van deze groep, de heer J. Rolloos, opende de bijeenkomst met een kort woord, waarna Luitenant Groenendijk, propagandist van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm het 20-tal opgekomen landstormers hartelijk toesprak en in een aardige causerie de geschiedenis van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm releeerde. Tot zijn genoegen kon hij constateeren, dat de actief dienenden in leger en vloot steeds meer blijken geven van meer medeleven met den landstorm. Ook uit de kringen der burgerij komen steeds meer blijken van sympathie met zijn streven.

Den leden wordt aanbevolen hun nieuwen leider, den heer Rolloos Jr. trouw te volgen, terwijl de degelijke leiding van den vroegeren voorman, den heer De Graaff lankbaar wordt herdacht.

Tenslotte wekt luitenant Groenendijk de aanwezige landstormers op ijverig voort te gaan met hun schietoefeningen, die op den laatst gehouden wedstrijd reeds het mooie succes hadden, dat Papendrecht no. 2 op de lijst stond. De plannen tot het oprichten van een schietvereniging, juicht hij toe.

De voorzitter der afdeling, de heer J. A. Rolloos, dankt den heer Groenendijk voor het gesprokene en geeft de verzekering, dat de afd. Papendrecht op den ingeslagen weg zal voortgaan.

ROTTERDAM.

Wedstrijden Bijzondere Vrijwillige Landstorm.

Voor de wedstrijden, uitgeschreven voor de vrijwilligers van de afdelingen van het Landstormkorps Rotterdam en de afdelingen motor-, vaartuigen- en spoorwegdienst te Rotterdam is een eerecomité gevormd, waarin tal van vooraanstaande personen, o.a. E. C. Baron Sweerts de Landas Wyborg, Commissaris der Koningin in Zuid-Holland, burgemeester Wytema, Gen.-Maj. L. F. Duymaer van Twist en wethouder Schouten zitting hebben.

De wedstrijden zijn gehouden op een tererin aan den Smeedlandschedijk (achter Tuindorp Vreewijk).

In een volgend nummer hopen wij het volledig verslag te geven.

VELUWZOOM.

Schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Zaterdag 21 Aug. werden de gewone jaarlijksche schietoefeningen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, omvattende de afdeelingen Arnhem, Oosterbeek en Westervoort van het Landstormkorps „De Veluwzoom”, besloten met een schietwedstrijd, waarvoor zeer aardige prijzen, bestaande uit kunstvoorwerpen, beschikbaar waren gesteld.

De wedstrijd nam te 3 uur nam. een aanvang op een der banen van den Zinkelenberg.

Er werd in twee afdeelingen geschoten, Klasse A, bestaande uit schutters die 't vorige jaar geen prijs hadden behaald, terwijl de overigen in klasse B werden ingedeeld.

Hoewel de weersgesteldheid bij het begin van den wedstrijd niet veel goeds voorspelde, werd dit waarheid doordat een half uur later de regen bij stroomen neerviel en aanhield gedurende den geheelen wedstrijd. De opgewektheid en animo bleef onder de leden bewaard en ondanks alles werden toch nog goede series gemaakt.

Omstreeks 5 uur waren de wedstrijden afgelopen en hadden de n.v. deelnemers zich van een prijsje weten meester te maken, t.w.:

Klasse A: 1e prijs P. C. Kurth, 2e pr. D. Helleman, 3e pr. G. J. Reuselaars, 4e pr. P. J. Botter, 5e pr. A. J. van Beek, 6e pr. E. J. Visser, 7e pr. H. J. Tiemens.

Klasse B: 1e prijs B. J. Holslag, 2e pr. H. P. Ribbers, 3e pr. J. J. den Dulk.

De uitreiking der prijzen geschiedde persoonlijk door den res.-majoor W. v. Ingen Schouten, commandant van voormeld Verband, welke voor ieder der prijswinnaars een afzonderlijk woord had, en hen tevens geluk wenschte met het behaalde succes.

Een bijzonder woord van dank werd nog gericht tot den leider en instructeur van de gewone schietoefeningen, den heer P. J. van Leeuwen, voor de aangenomen en prettige wijze waarop hij steeds de oefeningen had geleid.

Na afloop noodigde de commandant alle aanwezigen uit tot een gezellig half uurtje in hotel Schelmsche brug, waar de wedstrijd nog eens in den breedte werd besproken, waarna ten slotte de oudste der aanwezigen den commandant dank-bracht voor zijn betoonde belangstelling.

In de maand Juli sloten 37 verlof-officieren een vrijwillige verbintenis bij het Landstormkorps de Veluwzoom. Dit korps telt thans 89 officieren en 5 vaandrags.

LANDSTORMKORPS VELUWZOOM.

BIJeenKOMST VAN OFFICIEREN.

Te Arnhem werd op 28 Augustus j.l. in het restaurant Royal een bijeenkomst van de officieren van het Landstormkorps „de Veluwzoom” gehouden. De korpscommandant, reserve-majoor W. van Ingen Schouten alhier, begon met de aanwezigen welkom te heeten, waarna de heer Jalink een en ander over het ontstaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm mededeelde.

Na een belangwekkende uiteenzetting van den majoor Van Ingen Schouten bovengenoemd, die hierop volgde, verenigden de deelnemers zich aan een lunch in het restaurant Royal, die hun door de Gewestelijke Landstormcommissie werd aangeboden. Het spreekt vanzelf, dat menige oude kennismaking werd hernieuwd en menige herinnering uit de mobilisatie werd opgehaald. Des namiddags had een schietwedstrijd op den Zinkelenberg plaats, waar de volgende hoofdprijzen werden behaald: 1e prijs verg. zilv. medaille de heer H. Enklaar; 2e idem de heer J. M. Berger; 3e pr. bronzen medaille de heer D. Bakker.

Ook de heeren T. E. C. van der Hardt, Abersson, H. Bakker, J. A. A. Meler, H. C. M. Peters, W. L. Beereus, A. P. Heynis, W. van Ingen Schouten; J. C. Dammeyer, L. C. van Donselaar, dr. J. W. Wurfbain, mr. A. baron v. Heeckeren van Kell, jhr. J. A. H. van der Does, F. J. Goedhart, C. M. Meyboom en jhr. A. F. Meyer mochten zich tot de gelukkigen rekenen, aan wie een prijs werd uitgedeeld, welke door den heer W. v. Ingen Schouten op zijn bekende geestige wijze aan de winnaars werd ter hand gesteld.

Na afloop van de schietwedstrijden vereenigde een aantal deelnemers zich aan een gemeenschappelijken disch in het restaurant Royal, waar de avond van deze goedgeslaagde bijeenkomst in gezellig samenzijn werd doorgebracht.

KENNEMERLAND.

De uitslag van den gehouden schietwedstrijd op de banen te Overveen, voor de vrijwilligers van het Landstormkorps Kennemerland, te Haarlem; Schoten en Bloemendaal, luidt als volgt:

Maximum te behalen punten 100.

Henneman 92, Van Rijn 91, Koelemij 90, Blauwhof 90, Boerssee 88, Strijbosch 87, Van Alphen 87, Kok 85, v. d. Linden 85, De Korte 84, Van Riet 84, Hulschbosch 82, Den Baas 81, Pool 81, Bakker 81, Elfrink 80, Bergman 80, Van Maren 80, Busé 79, Slot 78, De Leeuw 77, Hos 77, Van der Kamp 76, Franssen 75, Kooy 75, Blom 74, Hoogeboom 73, Van der Helm 72, Reyer 72, Verzijlbergen 71, Van Roon 70, Leeflang 69, Groot 69, Stol 61, Blauw 46, Spoor 42.

De prijzen, bestaande uit luxe voorwerpen, zullen op nader bekend te maken plaats en tijd worden uitgereikt.

Vrijw. Landstormkorps Spoorwegdienst.

Het heeft Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, behaagd aan den Sergeantmajoor-Hoofdconductor Swieringa, Barteld, van het Korps, de eere-medaille in zilver (met de zwaarden) van de Oranje Nassauorde te verleenen, ter gelegenheid van zijn eervol ontslag met pensioen wegens hoogen leeftijd op 1 September l.l. bij de N. S. en daardoor tevens bij het Vrijwillig Landstormkorps Spoorwegdienst.

Deze hooge Koninklijke onderscheiding is door Swieringa ten volle verdiend.

Reeds op 15-jarigen leeftijd in militairen dienst getreden als soldaat bij het Instructie Bataljon, verliet hij als sergeant het leger in 1888 om op 1 December d.a.v. als leerling-conductor naar de spoorwegen over te gaan, waar hij de rangen van conductor en hoofdconductor bereikte.

Na het uitbreken van den grooten oorlog verbond Swieringa zich als vrijwilliger bij het Landstormkorps Limburgsche Jagers en werd bevorderd tot sergeantmajoor-instructeur.

Toen het Vrijwillig Landstormkorps Spoorwegdienst werd opgericht was hij een van de eersten, die een vrijwillige verbintenis aanging en werd overgenomen als sergeantmajoor-hoofdconductor.

Daar Swieringa tot geen dienstplicht was gebonden en geheel geen voordeelen voor hem waren te plukken, gaf hij hiermede een blijk van opofferingsgezindheid, in het belang van het algemeen welzijn.

Hij was dan ook een sieraad van het Korps en zal zeker met eere de Koninklijke onderscheiding dragen, in het bewustzijn, dat hij deel heeft uitgemaakt van een organisatie die, als het moet, het Vaderland ten dienste staat.

De Administrateur van het Korps,
ALLERS.

LANDDAG TE OUDDORP

Het eiland Goeree en Overflakkee heeft Donderdag 2 September, we mogen gerust zeggen, zijn „feestelijken” landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gevierd. 't Was een eerste proeve voor dit ietwat afgelegen eiland, maar ze is uitnemend geslaagd en zal stellig de waarde van dit „anti-revolutie-instituut” dichter tot de bevolking hebben gebracht, den eerbied ervoor en de aanhanke-lijkheid eraan verhoogd.

De landdag ving reeds te 9 uur in den morgen aan, met de schietwedstrijden en te half tien met muziek op het terrein. De toen reeds honderdtallen bezoekers werden in den voormiddag verrast door de komst en de evoluties van een drietal watervliegtuigen der Marine, waarvan één op het zeevlak neerstreek.

Om twaalf uur was de burgemeester van Middelharnis en Sommelsdijk aan het havenhoofd zijner gemeente present ter begroeting van de autoriteiten, die den landdag kwamen bezoeken, den Minister van Oorlog, den heer Lambooy; den inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, generaal Fris; de Kamerleden Snoeck Henkemans en Dr. Deckers, leden der Nationale Landstorm Commissie, den legerpredikant i. a. d. Ds Janssen en enkele officieren van het leger, den landstorm en het motorkorps. De heer Duymaer van Twist, voorzitter der Nat. Landstormcommissie, was reeds vroeg in den morgen gekomen.

Na de begroeting werd in een colonne van automobelen, belangloos beschikbaar gesteld door de eigenaars, allen bewoners van het eiland, naar Ouddorp

gereden. Het was een ware feesttocht door de dorpen, die gepasseerd werden. Al aanstonds bleek het den bezoekers, dat de eilandbevolking op dezen dag meeleefde.

Namens het gemeentebestuur riep de burgemeester de heer Gobius du Sart, in de raadszaal den gasten het welkom toe, waarbij hij den nadruk bijzonder legde op de blijdschap, welke de bevolking van het eiland en der gemeente Ouddorp gevoelde, nu als vertegenwoordiger der Hooge Landsregering een Minister het eiland met zijn bezoek vereerde.

De toespraak van den burgemeester werd door Minister Lambooy beantwoord, die van de groote belangstelling der Regering in het welzijn van het instituut gewaagde, zijn dank uitsprak voor de toewijding, die ervoor ook op dit „schoone eiland” wordt getoond en tevens deze eerste gelegenheid aangreep om te getuigen van de blijdschap, waarmede hij had mogen bevorderen, om hun verdiensten voor den Vrijwilligen Landstorm, de benoeming van den heer Duymaer van Twist tot generaal-majoor titulair en het verlenen der koninklijke onderscheiding aan den generaal Fris, die binnen enkele weken den legerdienst gaat verlaten, en den res.-kapitein Brüggemann, commandant der afd. Zuid-Holland van den Motordienst. Onmiddellijk na deze officieele plechtigheid ving het défilé van den Motordienst voorbij het raadhuis aan, waarna de tocht naar het landdag-terrein werd aanvaard.

De landdag werd te kwart over twee officieel geopend door den heer J. van der Velde, hoofd eener bijz. school te Goedereeds en voorzitter der Gewestelijke Landstorm-Commissie.

Na een welkomstwoord, schetste de spreker de betekenis van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Tweede spreker was de generaal Duymaer van Twist, die namens de Nat. Landstormcommissie woorden van dank en hulde wijdde aan de vrijwilligers van Goeree en Overflakkee, aan hun leiders en de gewestelijke en plaatselijke commissiën.

Vervolgens spraken nog de legerpredikant Ds. Jansen en Dr. Deckers. Hartelijk applaus beantwoordde en onderbrak telkenmale de toespraken en toonde de instemming der hoorders.

Niet tegenstaande 'n enkele maal regen dreigde of druppelde, verliepen de wedstrijden in de beste orde en zonder eenig incident. En allen roemden voortdurend om strijd het schoone weer, het schoon van natuur en landschap en de schoonheid van dezen feestdag.

WASSENAAR.

In de op 1 September gehouden vergadering van den gemeenteraad werd op een verzoek van de gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland: West om f 50 subsidie, gunstig beschikt.

Officieren-korps Limburgsche Jagers.

Op 31 Augustus j.l. heeft een bijeenkomst plaats gehad te Maastricht van 5 tot 11 uur nam. van bovengenoemd officieren-korps. Een groot aantal was opgekomen, vooral uit de richtingen van Venlo en Heerlen, die door hun kameraden van Maastricht en omstreken tusschen 5 en 5½ uur nam. in een der wachtkamers van het station-Maastricht werden opgewacht. Onmiddellijk na de aankomst der niet-Maastrichtenaren werd voor het station een film en een photo van den imposanten groep gemaakt.

Niet alleen de verjaardag van H. M. de Koningin is dien dag gevierd, maar ook het feit, dat de korpscommandant, de res. Luit. Kolonel der Inf., L. D. L. M. Coenegracht geridderd was als officier in de Orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden. Hem werd door den Res. Dir. Off. v. Gez. Dr. Schiphorst van Heerlen „als oudste in rang” namens de officieren van het korps een bloemenmand met oranje dahlia's aangeboden. Aan H. M. de Koningin, een 6-tal autoriteiten en aan de familie van den korpscommandant te Davos-Dorf werden telegrammen gezonden.

Eene bespreking van de encadreering enz. van het korps vond plaats, terwijl daarna allen zich verenigden aan een kameraadschappelijken maaltijd, waarop een 30-tal toespraken gehouden werden. Bij dezen maaltijd was mede tegenwoordig de voorzitter der plaatselijke commissie te Maastricht. Jhr. Mr. Testa.

Het officieren-korps der Limb. Jagers telt thans 124 leden, als volgt verdeeld: Infanterie 102, Artillerie 10, Cavalerie 1, Genie 2, Adm. 3, Gen. Dienst 2, Vrijwillige Landstorm 4. Gestreefd wordt om het getal 124 op te voeren tot 150.

GRAAFLAND

BERGEN OP ZOOM.

R. K. Militairen Vereeniging.

De groote zaal van Thalia was 19 Juli 's avonds flink bezet met belangstellende militairen van alle gezindten, w.o. vele H.H. Officieren, terwijl ook een groot aantal leden van den Bijzonderen Vrijwilligen

tooneelen uit de mobilisatiejaren door alle aanwezigen gevolgd en het was zeer zeker naar aller geest gesproken toen overste Seikema als garnizoenscommandant, een woord van dank bracht aan Kapitein Linden, aan den WelEerw. Heer Kapelaan Hoevenaars en aan allen, die er het hunne toe hadden

HET RAMPZALIG KROOST DER REVOLUTIE.

Kinder-V.-gebonden in Sovjet Rusland (bezocht met walgelijke ziekten). Hun aantal telt vele honderdduizenden.

Landstorm uit Bergen op Zoom van hun belangstelling blijf gaven.

Onder de aanwezige merkten wij op de heeren Garnizoenscommandant luit.-kol. Seikema, de commandant van het 3e Reg. Infanterie luit.-kol. Lutz, de commandant van het West Brab. Verband van den Vrijwilligen Landstorm Res. Kapitein P. Asselbergs, benevens de Res. Kapiteins Linden en Klein, beiden bekend om hun ijverig streven voor de volksweerbaarheidsgedachte.

De bijeenkomst werd geopend door den organisator van dezen avond, den ijverigen directeur der R. K. Militairen Vereeniging Kapelaan Hoevenaars, welke alle aanwezigen een woord van welkom toeriep en vervolgens een beknopte uiteenzetting gaf van het aanwerving van leden voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Ook door Kapitein Linden werd, alvorens tot vertooning van den Leger- en Vlootfilm werd overgegaan, een propagandistisch woord voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gesproken, waarna de vertooning van de film, die aller belangstelling had, door Kapitein Linden op keurige wijze werd toegevoerd. Onder groote belangstelling werden de talrijke

bijgedragen om dezen avond te doen slagen.

Zeer voldaan verlieten dan ook allen deze bijeenkomst, die voor het Instituut van den Bijzonderen Landstorm gewis goede vruchten zal dragen.

BREDA.

29 Augustus werd op de schietbanen van de Geldersche Heide nabij Breda, onder leiding van den Res.-Kapitein L. van Roosmalen, een schietwedstrijd met scherpe patronen No. 1 gehouden door heeren instructeurs en plaatselijke leiders van het West-Brab. Verband van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Deze wedstrijd, welke werd bijgewoond door den Commandant van het Verband, den Res.-Kapitein P. Asselbergs, werd gevolgd door een kameraadschappelijke bijeenkomst in het Oranje Hotel te Breda, waar de secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie in West-Brabant, de ZeerEerw. heer Jos. van Genk, op aangename wijze leiding gaf en de prijzen door den Verbandcommandant werden uitgereikt. De uitslag van den wedstrijd luidt als volgt:

1. Kapitein L. v. Roosmalen, Breda 48.

2. Serg. P. Nijssen, Halsteren-Vosmeer 47-46.
3. 2e Luitenant Commissaris, Rucphen 47-43.
4. Sergt. P. Antheunis, Bergen op Zoom 47-42.
5. Sergt. v. Dongen, Ulvenhout 46-44.
6. 1e Luitenant v. Oirschot, Oosterhout 46-42.
7. Sergt. Gielen, Zewel. Hoek 45-43.
8. 1e Luitenant E. Augusteijn, Teteringen 45-42.
9. Sergt. A. C. van den Broek, Princenhage 44.
10. Sergt. J. Krotjé, Geertruidenberg 41-36-6.
11. Pl. leider Meertens, Zevenbergen 41-36-5.
12. Kapitein P. Asselbergs, Bergen op Zoom 40-40.
13. 1e Luitenant P. Braat, Oudenbosch 40-39.
14. Sergt. Daverveldt, Ossendrecht 40-35.
15. Sergt.-maj. v. d. Pluym, Zevenbergen 39.
16. Sergt. A. Goossens, Hoogerheide 38.
17. Pl. leider van Raay, Oosterhout 37-35.
18. Pl. leider v. d. Meer, Raamsdonkveer 37-34.
19. Adj. O.O. Bakker, Bergen op Zoom 35-33.
20. Sergt. Kavelaars, Moerdijk 35-32.
21. 1e Luitenant van Eck, Standaardbuiten 20.
22. 1e Luitenant v. Gils, Roosendaal 11.

BENOEMINGEN.

Bij Kon. besluit zijn met 1 Juli a.s. benoemd bij het reserve-personeel der landmacht:

bij den Vrijwilligen Landstorm 1o, bij het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, tot res.-2e luitenant voor speciale diensten de heeren A. F. M. Stubbé en J. C. H. Gluysteen; 2o, bij het Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst tot res.-2e luitenant voor speciale diensten de heeren N. Mes, B. Wilton, E. B. Scheuer, P. Hooykaas, en C. Chevalier; 3o, bij het Vrijwillig Landstormkorps Luchtwachtdienst a. tot res.-1e luitenant voor speciale diensten de heeren J. F. F. Klok, T. M. van Dorth, G. J. F. van Gorkum, A. Moraal, G. Wortman, H. P. D. J. van der Speck Obreen, en A. F. J. van der Schoot; b. tot res.-2e luitenant voor speciale diensten de heeren J. Maasdam, A. C. Verschoor en C. W. van Schreeven.

BERGEN OP ZOOM.

Aan den op 21 Aug. j.l. gehouden schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afd. Vredereust, namen 10 personen deel. Het hoogst aantal punten was 100. De winnaars waren:

- 1e prijs G. Koorengel, 95 punten.
- 2e prijs A. Flipse, 89 punten.
- 3e prijs Domiese, 88 punten.
- 4e prijs D. van Oosten, 86 punten.
- 5e prijs v. d. Berge, 83 punten.
- 6e prijs K. Ypma, 82 punten.
- 7e prijs In 't Veld, 81 punten.
- 8e prijs C. Fossen, 80 punten.
- 9e prijs Kwartel, 70 punten.
- 10e prijs Faber, 66 punten.

Ook hebben nog deelgenomen aan de schietoefening 2 dames, waarvan de eene 3 trf. 17 punten haalde en de tweede 2 trf. 14 pnt. De prijzen werden uitgereikt op Dinsdag 24 Aug., waarbij tegenwoordig waren de commandant van het West-Brabantsch Verband, kapitein P. Asselbergs, alhier en twee dames, die ons vergastten op eenige consumptie. Ook werden eenige gedichten voorgedragen.

Wij zien met genoegen uit naar zulk een tweeden avond.

TURKENBURG'S

Zaadhandel
Bodegraven

Hofleverancier van
H. M. de Koningin

GROENTEZADEN
BLOEMZADEN
LANDBUOWZADEN

VRAAGT rechtstreeks of bij één
onzer 1350 plaatselijke Agenten de

Geïllustr. Prijscourant van Zaden

ELECTR. DRUKKERIJ
C. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
GOED
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

Firma J. G. MEIJER,
Groningen, 2 Markten
Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK
van f 1.—, f 1.50,
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 cts. verhooging.

ADVERTEERT IN DIT BLAD.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50'S-GRAVENHAGE

ABONNEMENTSPRIJS
F. 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS
15 CENT.

Adreswijziging.

De Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm is van Koninginnegracht 50 verplaatst naar

HOFWEG No. 2, 's-Gravenhage.
Het bureel der Nationale Landstorm Commissie is echter gebleven op
No. 50 Koninginnegracht.

Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

De Generaal-Majoor, Adjudant in Buitengewonen Dienst van Hare Majesteit de Koningin, J. H. Borel, heeft 1 October j.l. de functie van waarnemend Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm aanvaard.

Generaal-Majoor E. Luden.

Tot Generaal-Majoor tit. is benoemd de Res. Kolonel E. Luden, aan wien op zijn verzoek gelijktijdig eervol ontslag uit den dienst is verleend. Als Commandant in geval van mobilisatie van het Vrijwillig Landstorm-Korps „de Meijerij” is de Generaal-Majoor Luden opgevolgd door den Res. Kolonel G. H. C. Cramer.

Te weinig ruimte.

Tengevolge van plaatsgebrek konden vele stukken en verslagen tot onze spijt niet worden opgenomen.
RED.

BEVORDERING.

Bij Kon. Besluit is, met ingang van 1 October 1926 benoemd bij den Vrijwilligen Landstorm, bij het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst tot Reserve-Majoor voor speciale diensten de Reserve-Kapitein S. Prins van dat Korps.

Aanwijziging Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „VELUWE”.

De reserve-majoor C. J. C. Janssen van het 11e Regiment Infanterie is met ingang van 1 Januari 1927 belast met de functie van aangewezen Commandant van het Veluwesch Verband.

Aan de Vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijw. Landstorm.

Het heeft H. M. de Koningin behaagd mij met ingang van morgen, op mijn verzoek, eervol ontslag uit den militairen dienst te verleenen.

Ik heb dit verzoek gedaan, omdat ik op grond van mijn volbrachten dienstdienst onwettigbaar aan het einde van mijn militaire loopbaan stond en particuliere belangen mij verre van hier riepen.

Ik ben dus genoodzaakt afscheid van U te nemen.

Van verschillende kanten ontving ik uit het Anti-Revolutie Instituut blijken van waardering, welke mij diep hebben getroffen. Ik betreur het, dat ik niet meer Uwe bijeenkomsten zal kunnen bijwonen, zooals dat in de laatste jaren zoo herhaaldelijk plaats vond.

Intusschen zal mijn sympathie voor U en Uw Instituut blijven leven.

Dat het U wel moge gaan, dat Gij waakzaam en paraat moogt blijven!

De Generaal-Majoor, Inspecteur van
den Vrijwilligen Landstorm,
FRIS.

's-Gravenhage, 30 September 1926.

Anti-Potemkinnummer.

„Ik zal handhaven” orgaan van den Nationaal Bond tegen Revolutie heeft een speciaal anti-Potemkin nummer, doen verschijnen, waarin op kloeke wijze wordt gewaarschuwd tegen de door de bolsjewiki vervaardigde revolutie-film „De Kruiser Potemkin”.

Een tweede film, van denzelfden verderfelijken aard, is reeds in het buitenland verschenen. De titel is „De Bocht des Doods”.

Korpsschietwedstrijd Limburgsche Jagers.

Woensdag 8 September, een mooie nazomerdag had op de Melickerheide bij Roermond van 10 uur voorm. tot 5 uur n.m. de korpsschietwedstrijd der Limburgsche Jagers plaats, waaraan werd deelgenomen door een 250-tal korpsschutters, leiders en instructeurs, vertegenwoordigend en afkomstig van een 65-tal afdelingen.

In totaal waren beschikbaar gesteld 38 medailles en 70 kunst- en gebruiksvoorwerpen.

De wedstrijd werd geleid door den korpscommandant, den res. luit. kolonel L. D. L. M. Coenegracht, bijgestaan door den res. kapitein Kröll en den res. 1e luit. Jhr. Graafland, beiden van het korps, alsook door den 1e luit. Holtrust, een aantal beroepsonderofficieren van Maastricht en Roermond en verschillende verlofsonderofficieren van het korps als baancommandanten. Mede waren nog tegenwoordig de res. off. van gezondheid 3e kl. dr. Dubois van Venlo en de res. 1e luit. Van Basten Batenburg.

Buiten de korpsschietwedstrijden (voor scherp en marga) der korpsschutters, die hiertoe van hun afdelingen waren afgevaardigd, was dit jaar voor de eerste maal een wedstrijd (voor scherp en marga) der leiders en instructeurs ingelascht, waaraan een 70-tal rechthebbenden deelnamen en die zeer goed geslaagd mag heeten.

De korpscommandant opende de prijsuitdeling met een korte redevoering, waarin hij den landdag-1926 en de eerewachters bij gelegenheid van het Koninklijk bezoek in dat jaar memoreerde, de aandacht vestigde op de koninklijke onderscheiding, hem 31 Aug. j.l. verleend, waarin het geheele korps geëerd werd, met name vele personen dank bracht en tenslotte allen aanspoorde, om den goeden Limburgschen geest, die altijd in het korps geheerscht heeft, te blijven bewaren.

In carré opgesteld, brachten de aanwezigen herhaaldelijk applaus en namen daarna de medailles en prijzen uit de hand van den korpscommandant in ontvangst.

A. Wedstrijd Leiders en Instructeurs.

1. Met patronen No. 1 (scherp):
2. Sergeant Heuvelmans van Helden.
3. Korporaal Smits van Velden.
4. Korporaal Wisman van Arcen.
5. Serg. Maj. Instr. Boerma van Maastricht.
6. Sergeant Op den Kamp van Lutterade.
7. Sergeant Ronda van Venlo.

II. Met patronen No. 7 (Marga).

1. Sergeant Lambeman van Dieteren.
2. Sergeant Krekelberg van Maasbracht.
3. Sergeant Hulsman van Venraay.
4. Sergeant Janssen van Haelen.
5. Sergeant Weys van Leunen.

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

6. Korporaal van Els van Wanssum.
7. Korporaal Jenniskens van Leuren.
8. Korporaal P. J. Arts van Leunen.
9. Wachtmeester Dobbels van Mheer.
10. Korporaal Stappers van Grubbenvorst.
11. Sergeant Janssen van Schinveld.
12. Leider Dehmen van Schinveld.
13. Leider Kamps van Afferden (L.).
14. Sergeant Bindels van Vlyen.
15. Korporaal Driessen van Elso.

B. Wedstrijd Korpsschutters:

I. Met patronen No. 1 (scherp):

1. Peeters van Belfeld.
2. Van Dongen van Maastricht.
3. Coumans van Belfeld.
4. Aarts van Horst.
5. Mooren van Stamproy.
6. Bongaerts van Beesel.
7. Teuven van Stamproy.
8. Tummers van Schimmert.
9. Breuren van Velden.
10. Hendriks van Belfeld.
11. Frissen van Maastricht.
12. Roefs van Velden.

II. Met patronen No. 7 (Marga):

1. Segers van Grathem.
2. Willems van Mheer.
3. Bell van Maasbracht.
4. Van Geleuken van Hunsel.
5. Schulpen van Dieteren.
6. Janssen van Oirlo-Castenray.
7. Vissers van Blitterswijk.
8. Wilmer van Grubbenvorst.
9. Ronckers van St. Geertruid.
10. Voncken van Siebengewald.
11. Voermans van Leuren.
12. Vullings van Leunen.
13. Benders van Schinveld.
14. Janssen van Baarlo.
15. van Els van Wanssum.
16. van Tulden van Nederweert.
17. Meeuwissen van Montfort.
18. Seuren van Haelen.
19. Amendt van Blerick.
20. Krekelberg van Maasbracht.
21. Janssen van Brunssum.
22. Scherders van Siebengewald.
23. Linszen van Tegelen.
24. Willems van St. Geertruid.
25. Cremers van Schinveld.
26. Konings van Leunen.
27. Prompers van St. Geertruid.
28. Coenen van Montfort.
29. van Rijswijk van Oirlo-Castenray.
30. Puts van Horn.
31. Valekx van Wellerlooy.
32. Wolters van Hunsel.
33. Smits van Maasbree.
34. Vossen van Nederweert.
35. Vissers van Haelen.
36. Janssen van Neer.

Uit het bovenstaande blijkt, dat van heinde en verre, tot uit de uithoeken der provincie, Limb. Jagers aanwezig waren, die ondanks de verre reis heen en weer, in een zeer opgewekte stemming verkeerden, waartoe het prachtige weer en de bloeiende Meliekerheide zeer zeker ook bijdroegen. Er was achter het schietterrein een tent opgericht, waarin elk deelnemer een consumptie werd verstrekt.

Onder de medailles stippen wij aan exemplaren, geschonken door Z.E. de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog, den Korpscommandant en Mgr. Dr. Poels, benevens eenige series in verguld, verzilverd en brons van de Nat. Landstormcommissie, den Inspecteur van den Landstorm en de Gew. Landstormcommissie. Onder de prijzen waren kunstvoorwerpen van de Maastrichtsche fabrieken Céramique, de Kristal-Unie, de Mosa en Stella, de Sphinx en de Kon. Ned. Papierfabriek.

Zowel de wedstrijden als de prijsuitdeeling hadden een vlot verloop, waartoe de goede geest en de vele hulp niet weinig bijdroegen. Ook aan de personeele wedstrijden met geld-inzet werd druk deelgenomen. In 't kort resumeerend was het een mooie dag vol goeden geest en kameraadschap!

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Uitslag der Korpsschietwedstrijden.

Hoofdklasse.

- Totaal aantal uitgekomen afdeelingen 24.
1e Prijs afdeeling Nieuwer-Amstel, drietal M. van Poelgeest, A. J. M. Vocking en J. Koningen.
2e Prijs afdeeling Amsterdam IV, drietal T. Verhoef, J. Sinderam en A. Helt.
3e Prijs afdeeling Amsterdam III, drietal J. van Muiden, J. H. Maan en N. A. Schuman.
4e Prijs afdeeling Amsterdam I, drietal H. L. Benne, P. H. A. Bouman en G. H. Elserman.
5e Prijs afdeeling Monnickendam, drietal D. Lenier, M. Wildschut, N. Nagelhout.

Overgangsklasse.

- Totaal aantal uitgekomen afdeelingen 29.
1e Prijs afdeeling Nieuwer-Amstel (Amstelveen), drietal J. Raadschelders, A. Blank en J. Buskermolen.
2e Prijs afdeeling Nieuwer Amstel (Bovenkerk), drietal J. Moleman, H. v. d. Bijl en M. v. d. Heuvel.
3e Prijs afdeeling Amsterdam I, drietal Ph. Petrie, J. M. Altena en J. E. van Nie.
4e Prijs afdeeling Volendam, drietal J. Molenaar, K. Buys en Jac. Tuip te Jonge.
5e Prijs afdeeling Weesp, drietal C. L. Waarterman, W. Leenheer en J. G. Bruin.
6e Prijs afdeeling Assendelft, drietal L. Koopman, S. Bos en G. Kroon.

GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE STELLING VAN AMSTERDAM.

In de vergadering der Gewestelijke Landstorm Commissie Stelling van Amsterdam, gehouden op Maandagmiddag, 27 September 1.1. in Hotel American te Amsterdam, werden tot leden der Commissie ingesteld de heeren: Burgemeester C. A. Straman van Ouder-Amstel en Burgemeester Mr. D. F. Pont van Uithoorn.

In verband met het financieel resultaat van de herdenking van het tienjarig bestaan van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam, werd besloten af te zien van het voornemen om in 1927 een Landdag te houden en de wensch uitgesproken de bijeenkomst in 1927 tot een Korpsschietwedstrijd te beperken.

De aanwezige leden der Commissie stelden zich ten slotte garant voor de dekking van het deficit op de opvoeringen „Je Maintiendrai”, gehouden bij gelegenheid van het tienjarig bestaan van het Landstormkorps.

Portvrijdom

In het tijdvak van 18 tot en met 23 October 1926 moet een telling gehouden worden van dienststukken, welke onder No. 63 Departement van Binnenlandsche Zaken en Landbouw verzonden worden, te splitsen in:

- dienstbrieven.
- dienstbriefkaarten.
- gedrukte dienststukken.
- aangeteekende dienststukken.

De telling dient gehouden te worden voor de dienststukken van:

- Commandanten van verbanden en korpsen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm;
- a. de Gewestelijke Landstormcommissiën, ook de leden onderling;
b. de Plaatselijke Landstormcommissiën, ook de leden onderling, en
c. de Plaatselijke Leiders.

De resultaten van de telling der stukken van commissiën en personen bedoeld onder II worden vóór 31 October 1926 door tusschenkomst der Gewestelijke Commissiën bij de Nationale Landstormcommissie ingewacht.

LANDSTORMKORPS ROTTERDAM.

Op Zaterdag, 11 September j.l., des namiddags van 1 tot ± 6.30 uur hadden de schietwedstrijden en sportwedstrijden plaats, uitgeschreven door de Gewestelijke Landstormcommissie, voor de vrijwilligers van het Verband Rotterdam, t.w. de Afdeelingen Rotterdam en omliggende gemeenten benevens de afdeelingen op de eilanden, *IJsselmonde* en *Hoekschewaard*.

Te ± 1.30 ure opende de Voorzitter der Regelingscommissie, Ds. J. C. H. Scholten, met woorden van welkom de bijeenkomst. Vervolgens voerde het woord Generaal Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstormcommissie, die de betekenis van deze wedstrijden en het houden van landdagen uiteenzette, waarna midden op het terrein onder de tonen van het Wilhelmus de vlag werd geheschen ten teken, dat de wedstrijden een aanvang namen. Hierna werd een begin gemaakt met het afwerken van het programma.

Gedurende de wedstrijden waren verschillende leden van het Eere-Comité aanwezig, o.w. de Hoofddecommissaris van Politie, de heer Sirks, de Voorzitter der Hoofdlieden der Brandweer, de heer Driebeek, de Directeur der Maatschappij Fijenoord, de heer Ir. de Kanter, de Commandant der Afdeeling Mariniers, Overste Oele, de heer de Monchy, Lid der firma Pakhuismeesteren diverse leden van Plaatselijke en Gewestelijke Commissiën, en vele andere autoriteiten en genoodigden.

Het oud-Staffmuziekkorps, onder Directie van den Kapelmeester Jac. Dorrenboom, luisterde de wedstrijden op en hield het vrij talrijke publiek van de landstormafdeelingen met prettige muziek aangenaam bezig.

De uitslagen der Sportwedstrijden waren als volgt:

100 M. hardloopen: 1e prijs P. J. Janse, Rotterdam, in 12.6 sec.; 2e pr.: P. van Vollenhoven, Rotterdam, in 12.8 sec.; 3e pr. M. Bos, Klaaswaal, in 12.9 sec.; 4e pr. G. Kortus, Zuid-Beierland, in 13.6 sec.; 5e pr. D. Bijl, Zuid-Beierland, in 14 sec.; 6e pr. G. van Gayn, Rotterdam, in 14.1 sec.; 7e pr. C. Smit, Rotterdam, in 14.4 sec.; 8e pr. C. L. Bienbar, Rotterdam, in 14.8 sec.

Verspringen: 1e pr. M. Bos, Klaaswaal, 5.50 M.; 2e pr. D. Bijl, Zuid-Beierland, 5.50 M.; 3e pr. P. Janse, Rotterdam, 5.45 M.; 4e pr. A. J. Sohlen, Rotterdam; 5e pr. C. Stougie, Hillegersberg, 5.18 M.; 6e pr. C. Bienbar, Rotterdam, 4.98 M. en 7e pr. J. de Vries, 4.95 M.

Hangranaatverwerpen: 1e pr. M. Bos, Klaaswaal, 46.40 M.; 2e pr. D. Visser, Oud-Beierland, 46.30 M.; 3e pr. J. Westraten, Rotterdam, 46.05 M.; 4e pr. W. Stolk, Rotterdam, 45.75 M.; 5e pr. G. Bervoets, Klaaswaal, 45.60 M.; 6e pr. C. Westrate, Rotterdam, 45 M.; 7e pr. C. de Bruin, Hillegersberg, 44.80 M.; 9e pr. M. van Boven, Rotterdam, 42.50 M.; 9e pr. H. Kooiman, IJsselmonde; 10e pr. D. v. d. Berg, Poortugaal; 11e pr. C. Bienbar, Rotterdam; 12e pr. G. v. d. Veen, Rotterdam; 13e pr. J. v. Steenselen, Westmaas; 14e pr. F. Baan, Zwijndrecht en 15e pr. L. van Bergen, Westmaas.

Polstokverspringen: 1e pr. M. Bos, Klaaswaal, 7.23 M.; 2e pr. D. Bijl, Zuid-Beierland, 6.44 M.; 3e pr. C. Stougie, Hillegersberg, 6.33 M.; 4e pr. G. Kortus, Zuid-Beierland, 6.33 M.; 5e pr. L. van Bergen, Westmaas, 6.31 M.

Touwtrekken: 1e pr. W. K. Barendrecht, Heinoord; 2e pr. M. Bos, Klaaswaal; 3e pr. C. Westrate, Rotterdam; 4e pr. J. Vos, Mijnsheerenland; 5e pr. De Vries, Rotterdam; 6e pr. Bijl, Pernis; 7e pr. J. Westrate, Rotterdam; 8e pr. v. d. Bogerd, Hillegersberg.

Leider dezer wedstrijden was de Res. 2e Luite-

nant der Infanterie O. Verdoorn, terwijl als Voorzitter der Jury fungeerde de heer A. E. Leijdekker.

De uitslagen der Schietwedstrijden waren als volgt:

Schietwedstrijden, korpsschietwedstrijden: eereprijs, gewonnen door C. v. d. Velde, Rotterdam, met 49 punten, na loting met vier andere schutters.

Korpsschietwedstrijden: 1e pr. Rotterdam-West met Guddee, Monshouwer, Dentre, Hoek en Kramen 226 punten, waaronder 7 rozen; 2e pr. Z drecht, met 225 punten, waaronder 9 rozen; 4e pr. Mijnsheerenland, met 218 punten, waaronder 5 rozen.

Personeele wedstrijd: 1e pr. C. v. d. Velde, Rotterdam, 49 punten; 2e pr. G. Arkenhout, Rozenburg, 48 punten; 3e pr. M. Bos, Klaaswaal, 47 punten; 4e pr. Kleiberg, Zuid-Beierland, 47 punten; 5e pr. C. Weeda, Rotterdam, 47 punten; 6e pr. A. van Leenen, Zuid-Beierland, 46 punten.

In verband met het late uur is de vrije baanwedstrijd niet doorgegaan.

De Leider der Schietwedstrijden was Res. 1e Luitenant der Grenadiers J. Kok, die daarin op zeer verdienstelijke wijze werd bijgestaan door den sergeant-majoor-instructeur Noorlander, den res. sergeant-majoor Hosman, den sergeant-majoor Feenstra en den sergeant-fourier de Jager, de beide laatstgenoemden meer speciaal voor den geluksbaan.

Als Voorzitter der Jury voor laatstgenoemde wedstrijden trad op de Res. 1e Luitenant der Veld-Art. J. van Walraven.

Hierbij kan worden vermeld, dat vele fraaie prijzen (medailles, etc.) werden geschonken, t.w. voor Eere-prijs: een zilveren beker door Mevr. Van Buren-Kuyper, echtgenoot van den kolonel b. d. A. N. C. S. van Buren; een groot verguld zilveren medaille door den Kolonel b. d. van Buren, 3 medailles van de Nationale Landstormcommissie (verguld zilver, zilver en brons), en verder nog een aantal medailles van den heer Mr. W. A. C. van Dam, Res. Kapitein der Grenadiers, de Heineken's Brouwerij, het Rotterdamsch Nieuwsblad, den Res. Luitenant-Kolonel H. C. van Capelle, de heeren Ir. A. de Kanter, A. E. P. M. Driebeek, D. G. van Beuningen e. a. Door de Plaatselijke Commissie te Klaaswaal was eveneens eene medaille beschikbaar gesteld voor den besten schutter van de afdeeling Klaaswaal.

Voorts waren door de firma Jamin, Driessen, The Vittoria Egyptian Cigarette Co. Ltd. en de British-American Tobacco Cy. (Holland) nog verschillende artikelen voor prijzen beschikbaar gesteld. Den Schenksters en Schenksters hulde en dank!

Verder onzen dank aan de drukkers van het programma, de Gebr. Hosman, voor de belangrijke reductie daarop verleend en de verdere medewerking.

Tijdens de wedstrijden kwam de Burgemeester van Rotterdam te pl.m. 2½ ure op het terrein en onderhield zich met vele aanwezigen. Te pl.m. 4½ uur werd wederom onder de vlag verzameld en beklom de Burgemeester Wytema het spreekgestoelte om in kernachtige bewoordingen zijn waardeering uit te spreken over de landstormers. De heer Duymaer van Twist dankte den Burgemeester voor zijn woorden en stelde voor, dit te bezegelen met een driewerf „Leve de Burgemeester” aan te heffen.

Vervolgens voerde spr. het woord tot den Generaal Fris, die voor de laatste maal in zijne hoedanigheid van Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm in ons midden was, en dankte Z. H. E. G. voor hetgeen Generaal Fris gedurende zijne periode als zoodanig voor het Instituut heeft gedaan.

Inmiddels was het vooral voor de schietwedstrijden later geworden dan was aangekondigd, en waren deze wedstrijden eerst te pl.m. 6.30 ure geëindigd.

Daarna werden door den Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie Rotterdam, Res. Luitenant-Kolonel H. C. van Capelle de medailles en de prachtige beker uitgereikt, waarbij eenige woorden van dank gebracht werden aan allen, die tot het welslagen van dezen dag hadden medegewerkt.

Vervolgens had de uitreiking plaats van de overige prijzen (kunst- en andere voorwerpen) door den heer Ruys, Secretaris der Regelingscommissie.

De wedstrijden hadden, dank zij het fraaie weder, een goed verloop, zoodat het een aangename dag is geweest, waarop met genoegen kan worden teruggezien.

HET LANDSTORMBLAD

VAN OCTOBER 1926.
TWEEDE BLAD.

Landdag Bijzondere Vrijwillige Landstorm in Friesland.

Een schitterende sluiting van de serie landdagen.

Begunstigd door heerlijk herfstweer werd in Friesland's lustwarande, het schoone Beetsterzwaag, een landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in Friesland gehouden.

Duizenden, per tram, per fiets, per autobus en auto, hadden zich naar het terrein van dezen Landstormdag begeven.

Bijzondere kleur werd aan het gebeuren gegeven door de aanwezigheid van vele autoriteiten.

Reeds 's morgens kwart na acht ving de landdag aan, en begon men met schietwedstrijden, terwijl daarna een estafette-loop plaats had.

Een officiële ontvangst.

Maar te 11 uur begonnen de eigenlijke feestelijkheden, toen de autoriteiten, voor het overgrote deel per extra tram gearriveerd, aankwamen.

Zij werden allereerst op het gemeentehuis van Opsterland officieel ontvangen. Ter ontvangst waren o.m. aanwezig de burgemeesters van een groot aantal omliggende gemeenten, waarvan verschillende met den ambtsketen getooid.

Van de autoriteiten noemen we: Z. Exc. J. M. J. H. Lambooy, Minister van Oorlog, H. Colijn, oud-Minister-President, eerevoorzitter van het Nat. Landstorm-Comité, Gen.-Majoor L. F. Duymaer van Twist, voorzitter van dit comité, den Commissaris der Koningin in Friesland, Mr. P. A. V. Baron van Harinxma thoe Slooten en echtgenote, de heer B. Okma, lid van Ged. Staten van Friesland, de leden der Tweede Kamer J. Bakker, mr. Bijleveld en H. A. Leenstra, oud-Minister V. H. Rutgers, G. F. Boulogne, secretaris van het Nat. Landstorm Comité en voorts verschillende secretarissen van gewestelijke landstormcommissies.

De Burgemeester van Opsterland, de heer M. J. Selhorst, begroette de autoriteiten in een korte toespraak, zijn vreugde uitsprekend over hun aanwezigheid in Beetsterzwaag. In 't bijzonder bracht spr. een woord van hulde aan den heer Duymaer van Twist, onder wiens leiding het instituut van den Vrijwilligen Landstorm is geworden „een massief pantser tegen ongerechtigheid.”

Minister Lambooy sprak namens de gasten een woord van dank voor de ontvangst. Een uitnodiging als deze valt meest in goede aarde, maar voor dezen landdag waren er nog meerdere redenen.

Het is een buitengewone vreugde, in dit pronkjuweel van ongerept natuurschoon te verkeren. Maar bovenal is spr. hier gaarne uit een reden van dankbaarheid. Juist in de sombere dagen, toen de misdadige greep naar de kroon werd gedaan, ging van Friesland groote kracht uit en waren het de Friezen met de Limburgers die het snelst dáár waren, waar een bolwerk moest worden opgericht. Daarom was het allen, die voelen voor handhaving van het gezag, een oorzaak van blijdschap, om hier te komen. Spr. hoopt, dat de geest, die in de Friesche land-

stormers van 1918 was, nog blijve, zolang een anti-revolutie-instituut noodig is. Spr. bracht een driewerf hoera op den Frieschen landstorm uit, dat luide instemming vond.

Nadat koffie gereserveerd was, begaven de autoriteiten zich naar het Landdag-terrein, waarboven intusschen eenige vliegtuigen cirkelden.

De opening.

Hier vond de opening van den Landdag plaats met een kort gebed en een rede van den waarn. voorzitter van het Friesch Nationaal Landstorm-Comité, M. r. P. S. Gerbrandy, van Sneek, lid van Ged. Staten van Friesland. Deze liet allereerst de beide eerste coupletten van het Wilhelmus zingen.

Hierop richtte hij een woord van welkom tot Minister Lambooy, den Commissaris der Koningin, Oud-Minister Colijn, Gen.-Maj. Duymaer van Twist. Namens het Comité begroet spr. allen, burgerlijke en militaire autoriteiten, leden van en belangstellenden voor den Landstorm, in 't bijzonder ook de trouwe mannen van 1918, van wien spr. verwacht, dat hun aanwezigheid een stempel zal drukken niet enkel op dezen eenen dag maar een voortdurend bewijs zal blijven, dat de Landstorm-beweging populair is en populair zal blijven, wortelen zal hebben en steeds meer krjgen in heel ons nationale leven.

Spr. stond hierop uitvoerig stil bij de beteekenis der woorden „Als het moet”, in het program van den Landdag meerdere malen gebruikt.

Spr. wees er op, dat de landstormbeweging haar kracht ontleent aan haar innerlijk wezen. Vrijwilligheid is onze kracht. Waarachtig nationaal besef, dat dát in ons leeft en leven moet, wil deze dag getuigen aan vriend en vijand. Als dat aanwezig is, heeft onze belofte van trouw uitgedrukt in „als het moet” groter macht dan gansch een leger. Dat dat aanwezig is geweest en nog is, danken wij aan God Almachtig, Die onze historie maakte. Hem erkennen wij als den Behouder van ons Nederlandsche volk. Eén ding hebben wij vooral voor op andere volken: een vorstenhuis en een vorstin, wier leven zoo samengewezen is met ons nationaal bestaan, dat wie zijn pijlen afschiet op Haar, ons volk treft.

Spr. beëindigde zijn rede met voor te stellen, aan H. M. de Koningin het volgende telegram te zenden:

Telegram aan H. M. de Koningin.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm in Friesland, met genoodigden en belangstellenden in landdag bijeen te Beetsterzwaag, spreekt zijn blijvende trouw uit aan Uw persoon en Uw Koninklijk Huis, zijn onveranderde wil om pal te staan ter verdediging van Uwer Majesteits troon en daarmede ter beveiliging van de hoogste goederen onzes volks en bidt Uwe Majesteit met Haar Koninklijk Huis in Haar persoonlijk leven en in Haar taak tot handhaving van gezag en vrijheid den zegen des Almachtigen toe.

GERBRANDY, Voorzitter.

Plechtige Vaandeluitreiking.

Onmiddellijk na de opening had plaats de uitreiking van het vaandel aan het Friesch Verband van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm namens een damescomité. De uitreiking had plaats bij monde van Mevrouw Baronesse C. F. Harinxma thoe Slooten, Baronesse van Harinxma thoe Slooten.

Spr. zeide met blijde ingenomenheid bevestigend

geweld en de verkrachting van het recht. „Het geweld bedekte de bolsjewistische regeerders als een gewaad...”

Het werd al donkerder in de or, en in de duisternis en in de stilte rijzen er beelden voor onze zielen op, die in het drukke bedrijf des levens niet werden ontdekt.

Het is de tafel onzer herinnering. En de voorspoed en de tegenspoed de teleurstellingen en de blijde verrassingen, waggeliederen en stervenssnikken, dat alles teekent zich in zulke oogenblikken klaar en scherp, in lichtende beelden, af op de tafel onzer herinnering.

De Starotsa dacht aan Katinka. Nu was hij oud, maar hij was jong geweest, en Katinka was jong geweest, en toen in het bruiloftsgewaad door het uorp reden, juichte het heele dorp. Het was een eenige dag — nooit te vergeten! Sidorski, de knecht, die ook al vergrijsd was, was toen nog jong en mende de paarden. Hij had de paarden nog een schep haver extra gegeven, en zij steigerden van moed en kracht, en de bellen aan het tuig schitterden en fonkelden in het zonlicht.

Het was thans een vreemde wereld geworden, maar de Starotsa bleef den Tsaar trouw, zooals zijn vaderen den Tsaar trouw waren geweest. Er viel veel te hervormen; hij wist het wel. Maar hij wilde niet de bloedige baan der revolutie op, en daarom zou hij morgen vroeg worden doodgeschoten...

Hij strekte zich uit op een bos stroo, die de cipier, door menschelijke erbarming bewogen, in den hoek van den kerker had neergelegd, en zijn slaap was

geantwoord te hebben op het verzoek, om dezen dag het vaandel uit te reiken. Wij, vrouwen, hebben zoo zelden gelegenheid om te toonen, dat ook wij ons één gevoelen met den Landstorm. Wij weten, dat gij, „als het moet” gaarne uw gezin zult verlaten om de gemeenschap en daardoor uw gezin te beveiligen tegen oorlog en revolutie.

Het vaandel is symbool van eenheid en trouw en het zal de zoo noodige bezieling schenken, wanneer gij onverhoopt uw zoo moeilijke taak zoudt moeten vervullen.

Mevr. van Harinxma besloot haar uitnemende toespraak met een driewerf hoera voor den Frieschen vrijwilligen landstorm.

Deze hoera's werden algemeen overgenomen en nog geestdriftiger, toen oud-Minister Colijn een hoera inzette ter eere van Mevrouw en alle Friesche vrouwen.

Met enkele woorden dankte Mr. Gerbrandy. Hij zei, Mevr. Harinxma te beschouwen als de vertegenwoordigster der Friesche vrouwen, die wegens haar sympathie voor den Landstorm wel gerekend kunnen worden tot dit korps te behooren.

De commandant van het Friesch Verband, kapt. Sitsen, aanvaardde namens het Verband het schitterend vaandel.

De heer Mobach van Leeuwarden, die — met Tjitse Jans Offinga te Exmorra — ook in 1918 in den Haag de Friesche vlag voor de mannen uitdroeg, liet het nieuwe vaandel ook nu den grooten stoet Friesche Vrijwilligers van 1918 — ruim 1400 — die voor de officiële tribune defileerden, voorgaan.

Hierop werd gepauzeerd.

De middag werd begonnen met een defilé van het Motorkorps. Dit had al 's morgens vroeg te Quatre-Bras geoeftend onder bevel van reserve-kapitein Mr. D. van Welderen baron Rengers, van Leeuwarden, waarbij Minister Lambooy en Oud-Minister Colijn het korps inspecteerden.

Van de medewerking van de Friesche Afdeling van het Landstormmotorkorps dient nog het navolgende te worden vermeld:

Bij den opzet van den Landdag in Friesland was dadelijk ter meerdere opluistering van dien dag een oefening van bovengenoemd korps op touw gezet, welke oefening gevolgd werd door wedstrijden van motorrijders op de terreinen van den Landdag.

De opzet van de oefening was, het vervoer van troepen uit Dokkum en Leeuwarden naar Henrik bij Beetsterzwaag. Gedurende dit vervoer werden door vliegtuigen, 3 in getal, fotografische opnamen gemaakt van de colonne. Door deze fotografische opnamen werd ten duidelijkste vastgesteld, dat het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst er mag wezen, want dat die — willekeurige — tijden, die groote massa automobielen, ± 50 in getal, benevens ± 60 motorrijders op behoorlijke afstanden achter elkaar konden rijden. Een staaltje van deze prestatie heeft het korps ook gedemonstreerd in Beetsterzwaag, alwaar ze te ongeveer 1.30 uur nam. voor Z.E. den Minister van Oorlog heeft gedefileerd.

In den loop van den morgen was bij Quatre-Bras door Z.E. den Minister van Oorlog en Z.E. den Oud-Minister Colijn het korps geinspecteerd. Beide autoriteiten hadden zich grondig doen inlichten over den opzet van de oefening en de wijze van uitvoering en hebben hunne tevredenheid betuigd over de paraatheid van dit korps, temeer waar bij de Motordienst anders dan bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zeer

zoet. Hij ontmoette Katinka in zijn droomen, en toen zij weende, troostte hij haar. „Wij zullen elkander wederzien”, zeide hij: „en dan zullen we gelukkig zijn.”

Verfrischt ontwaakte de Starotsa. Het was nog vroeg in den morgen; een grijze schemering viel in de cel, terwijl de deur voorzichtig werd geopend.

Het was de cipier. Hij zag den grijsaard geknield voor de houten bank, en eerbiedig wachtte hij, totdat het gebed geëindigd zou zijn.

De Starotsa rees langzaam op. Het was voor zijn oogen in de schemering moeilijk den binnenkomende te onderscheiden, doch hij herkende den cipier aan diens stem. Ze klonk droevig en gedrukt.

„Ik had uitstel der executie verwacht,” zei de cipier; „maar de Volkscommissaris is onverbiddelijk. Er wordt verteld, dat er een contra-revolutie aan den gang is, en dat besliste uw lot.”

De Starotsa luisterde met de gelatenheid van een martelaar.

„Al was er geen contra-revolutie uitgebroken,” zeide hij: „dan had ik toch moeten sterven. De revolutie-tijger heeft dorst; hij dorst naar bloed.”

Hij nam uit zijn jas een schrijven. De brief was gesloten, en het adres van Katinka stond er op.

„Wilt ge dezen brief aan Sidorski geven?” vroeg hij. „Sidorski zal wel in de buurt zijn, als ik word gefusilleerd.”

„Ik beloof het u,” antwoordde de cipier; „laten we nu gaan, vadertje!”

De gevangewagen stond reeds te wachten. Er

FEUILLETON.

Het Einde van den Starotsa

De deur ging open, en ze ging dicht. Het was de kerkerdeur. En de Starotsa, de burgemeester van het dorp, zat daar opgesloten, in hechtenis genomen op last der bolsjewistische Regeering, die thans in Rusland den scepter zwaaide.

Het was in het jaar negentien honderd achttien. Sinds een jaar wapperde de roode vlag met de vuurroode Sovjetster boven Moskou, en omdat de Starotsa had beweerd, niet te gelooven aan den communistischen heilstaat, was hij in hechtenis genomen.

Ivan Serguitch was zijn naam, en Katinka heette zijn vrouw. Hij was uit haar armen gesleurd, en morgen vroeg zou hij sterven...

De schemering nam toe, de dag daalde. Het was de laatste avond zijns levens, en een plechtige stilte omringde hem.

Hij was niet bevreesd. Zijn hart was bereid, den Eeuwige te ontmoeten, en innerlijk vrij gemaakt, kon hij beter onderscheiden. De enge grenzen van het denken zetten zich uit...

Thans zag hij het bedrog, de lügen van het Bolsjewisme nog duidelijker dan woeger. Het ging om de macht, om de heerschappij; het was de tyrannie van enkelen over vele miljoenen, en deze enkelen konden zich slechts staande houden door het

veel vrijwilligers zich verbonden hebben, die nooit in het leger dienst hadden gedaan.

Dit resultaat moet voor den Districts-Commandant res. kapitein Mr. D. van Welderen Baron Rengers, die belangeloos zeer veel tijd besteedt aan de oefeningen van den Frieschen Motordienst, wel een bijzondere voldoening zijn, nu door de Hoogste Autoriteiten in het land waardeering wordt uitgesproken over het korps.

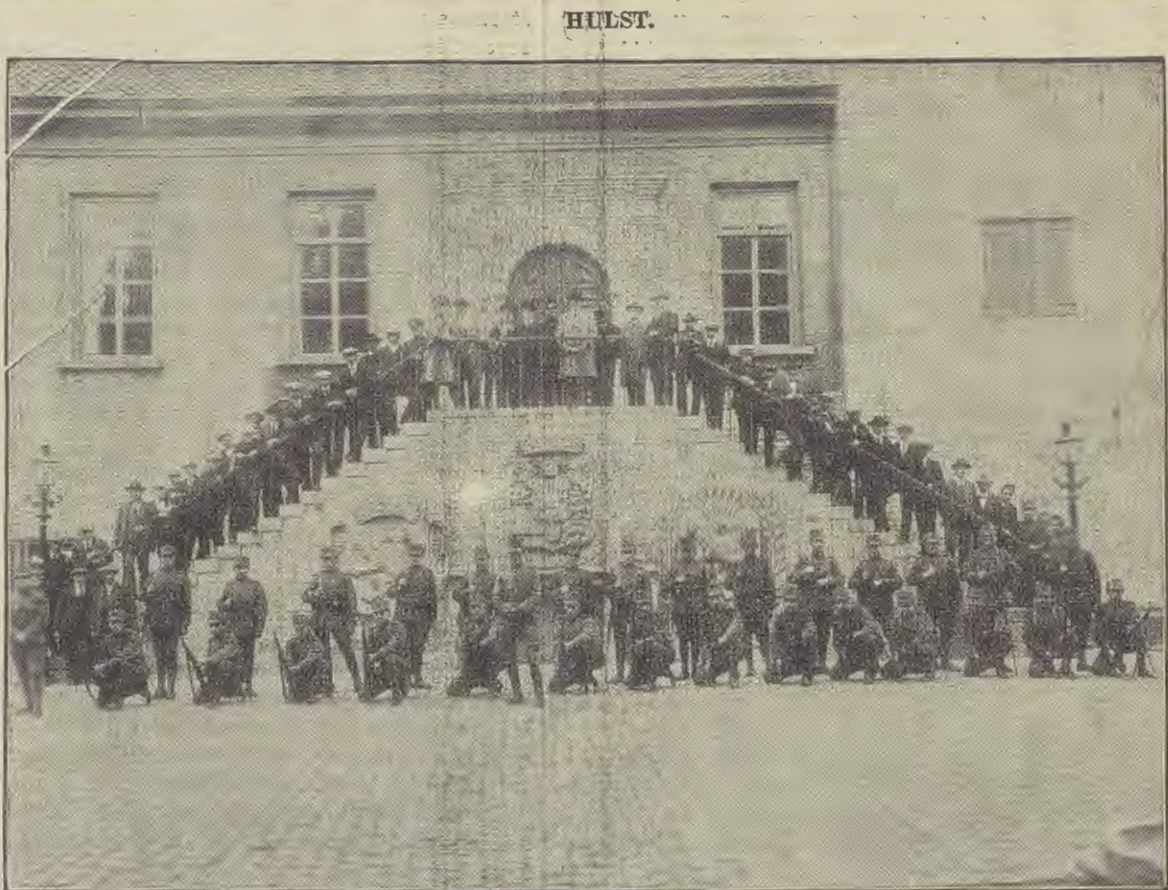
Evenals de chauffeurs en motorrijders bij de oefening blijken hadden gegeven van hunne bedrevenheid in het rijden in verband, werden 's namiddags door de motorrijders individueel proeven van bekwaamheid afgelegd in het besturen van hun motor bij de behendigheidswedstrijden. Voor deze wedstrijden waren door het Landdag-Comité prijzen beschikbaar gesteld, die na afloop werden uitgereikt, terwijl de eerste prijs, uitgelooft door Mevr. van Welderen Baronnesse Rengers, echtgenoot van den Districts-Commandant, gewonnen werd door D. F. Hofstra te Duurswoude.

De mannen van 1918.

De mannen van 1918 stonden in carrévorm voor de officiële tribune opgesteld, toen — een half uur over tijd — de officiële aanwezigen weer op de tribune plaatsnamen.

Lt. Hofman, presenteerde hierop de mannen van 1918, aan den min. van Oorlog en aan Gen. Maj. Duymaer van Twist.

De Minister van Oorlog hield hierop een toespraak waarin hij zeide voor dezen dag gevraagd te hebben aan Gen. Majoor Duymaer van Twist, af te wijken van de strenge regels op een landstormdag om — buiten het programma om — een enkel woord te kunnen richten tot de mannen van 1918. Spr. meent, dat het programma van dezen dag twee bijzondere feiten bevat. Dat is in de eerste plaats de plechtig-

Ter gelegenheid van de ingebruikneming van de nieuwe schietbaan.

heid van vanmorgen en in de tweede plaats het défilé van de mannen van 1918.

De mannen van 1918 — als wij hier bijeen zijn, zijn we in een stemming van blijdschap en opgewektheid en is het gemakkelijk, voor den landstorm-

in geestdrift te zijn. Maar bij het ontstaan van dien landstorm leefden we in sombere stemming. De gedruktheid was groot, de plotselinge feiten hadden ons beduusd gemaakt. Maar ziet — er waren mannen, die voelden, dat er een daad gesteld moest wor-

LANDDAG TE OUDDORP.

De Sportwedstrijden.

Van links naar rechts: Ds. H. Jansen, Legerpredikant in algemeenen dienst, de heer L. F. Duymaer van Twist en Zijne Excellentie J. M. J. H. Lambooy.

zaten vijf ter dood veroordeelden in, en de Starotsa was de zesde. Ze kenden elkander niet, maar het waren lotgenooten; straks zouden zij rusten in denzelfden kuil.

De koetsier sprong op den bok, en roode gardistenruiters begeleidden te paard met geschouderd geweer ter weerszijden den somberen wagen.

Het werd lichter; het was de dag. De morgenzon kampte met de zware nevelwolken, en soms werd een bleek schijf gezien; dat was de zon.

De menschen bleven staan, toen de gevangenen voorbij reed. Hij reed elken morgen voorbij; nu al veertien dagen lang. De roode ruiters werden nooit gemist, en de toeschouwers kenden de bedoeling. Zij staarden den wagen, die in den grijzen nevel verdween, na met medelijdende harten.

De wagen was spoedig buiten de huizen, en op een verhooging van den bodem, bij den muur van een oud, vervallen kloostergebouw werd stil gehouden.

De agent der Sovjetregering las de namen van de veroordeelden op; van alle zes. En de Starotsa schreed naar den kuil, waarin hij straks zou rusten. Een roode gardist hield er de wacht.

De grafkuil had wel een paar voeten dieper gegraven mogen worden. Het was de schuld van den doodgraver, die het niet zoo nauw meer nam, nu hij zoo veel kuilen had te graven.

„Het is voor u geen bezwaar, Starotsa,” sprak de roode gardist, „u zult elders rusten.”

De gardist sprak op gedempten toon, opdat de anderen hem niet zouden hooren, en de Starotsa keek hem met eenige verwondering aan. Toen echter her-

kende hij den huisknecht Sidorski, die zich in een gesmokkeld gardistenpak had gestoken, om zijn baas nog een keer te spreken.

„God zegene u, trouwe Sidorski,” zeide hij; „ik schreef een afscheidsbrief aan Katinka, en de cipier heeft den brier. Hij zal hem je overhandigen.”

Op dit oogenblik brak de zon met macht door de nevelwolken heen. Hij omarmde zegevierend de koude winteraarde, en haar stralen wierpen een gladden weerschijn op den somberen kuil.

De ter dood veroordeelden varden tegen den kloostermuur geplaatst, en een soldaat wilde hen een blinddoek voor de oogen binden. Maar met een gebiedend gebaar weerde de Starotsa den blinddoek af. „Een oogenblik!” zei de Starotsa: „opdat ik een laatste groet brenge aan mijn vaderland!”

De soldaat keek zijn luitenant aan. En deze vond het goed.

Een verheven licht straalde uit de oogen van den Starotsa; er scheen een Gode gewijd lied van zijn lippen te zullen ruischen. Hij hief zijn rechterhand omhoog met een plechtig gebaar, en hij riep: „God zegene u, land mijner vaderen!”

Zijn oog zag op geslachten, die nog geboren moesten worden en de morgenzon scheen in haar klaarheid.

Doch ze ging onder voor den martelaar, toen hij werd geblinddoekt, en de andere martelaren werden ook geblinddoekt. Ze gaven elkander de hand. Ze hielden elkanders hand vast. Zoo zouden zij den ontzaglijken drenpen der eeuwigheid overschrijden.

Het vuurpeloton trad aan. De luitenant hief den

degen omhoog en de geweren knetterden. En zij stortten neer in hun bloed, bij den grauwen muur, alle zes martelaren...

Boven het dorp, waar de Starotsa als burgemeester had geregeerd, loeide de winterstorm. De windvaan op den nok van het dak knarste in haar scharnieren, en Katinka luisterde naar het knarsen. Een jaar geleden was er de windvaan opgebracht; de Starotsa had niet gerust, voordat zij er op was, en hij had er wat schik van gehad — ze was de eenige windvaan in 't heele dorp!

Hij had tot Katinka gezegd: „Kom eens kijken, m'n kind — wat zegt ge er van? Nu behoeven we maar naar den nok van het dak te kijken, om te weten, van waar de wind waait.”

De Starotsa zou niet meer naar de windvaan zien; het was afgeloopen. Katinka had nog steeds gehoopt, tot heden middag toe, dat hij terug zou komen, maar toen was er een geheimzinnig schrijven afgegeven, en daarin stond: „De Starotsa is dood; de Bolsjewiki hebben hem gefusilleerd, en hij komt nooit meer terug.”

Er gingen in die bloedige dagen velen van die sombere brieven, door verborgen vrienden geschreven. Ze bevatten doodstijdingen, en Katinka wist nu, dat zij een weduwe was. Deze Communisten, die verklaard hadden, dat zij het paradijs aan Rusland zouden brengen, waren al vast begonnen, haar besten man te vermoorden...

Hoe vreselijk vlug was alles gegaan! De vorige week Maandag was de Starotsa in hechtenis geno-

den en dat, als wij zeiden: je maintiendrai, al het gevaar in nevel zou verdwijnen.

Wie zou het eerste woord spreken?

Velen zijn als zaaiers uitgegaan, om spoedig daarna te oogsten. Eén van de zaaiers, die het meeste succes had was Generaal-Majoor Duymaer van Twist. En waarom haalde hij zoo'n groote oogst binnen? Omdat hij rechtstreeks is gegaan naar een der twee provincies, waarvan het meest te verwachten was. Hij ging naar Friesland. En toen wij daar de vrije Friezen, maar die voelen dat de vrijheid niet gehandhaafd kan worden zonder gezag, den Haag zagen binnen trekken, wisten wij, dat de toestand gered was. Pas waren zij in de mobilisatie geweest.

Maar met edelen geestdrift namen zij de wapens weer op en zegden vrouw en kind vaarwel.

En daarom, omdat gij getoond hebt met daden, bereid te zijn pal te staan voor Vaderland, Vorstenhuis en Gezin, gevoelen wij groote dankbaarheid aan de mannen van 1918, de mannen van Duymaer. Daarom wilde spr. hier spreken.

Ik zeg u dank — aldus spr. — hartelijk dank voor hetgeen gij in 1918 voor Vaderland en Koningin hebt gedaan. Gij beseft maar half, welke groote diensten gij ons land hebt bewezen! Ik wil u en uw geestverwanten opwekken, te blijven trouwe palladijnen voor God, Koningin en Vaderland.

Spr. eindigde met een drierwef hoera op de mannen van 1918, dat gevolgd werd door een hoera op den Minister van Oorlog en daarna op Gen. Duymaer van Twist. Vervolgens defileerden de mannen met kranigen pas voor de tribune.

De heer S. Sijtsma, Burgemeester van Oostdongeradeel, las hierop voor een uitvoerig telegram van den eere-voorzitter van het Friesch Verband, Mr. J. J. Croles, een groet aan de Friezen van 1918, naar aanleiding waarvan spr. de aandacht vestigde op het onderschrift van het portret van den heer Croles, in het programma: „Vice-president van het Gerechtshof te Leeuwarden. De man, die in de critieke Novemberdagen van 1918 het initiatief nam tot den oproep van de Friesche vrijwilligers, en de beweging organiseerde.” Spr. bracht naar aanleiding hiervan een hoera op den heer Croles uit, dat luide instemming vond.

Rede van den heer Colijn.

De voorzitter stelde nu één der hoofdpunten van het programma aan de orde, en gaf oud-minister Colijn het woord. Bij zijn komst op het sprekegestoelte werd hij met daverend applaus verwelkomd, dat in een spontaan „Zij zullen het niet hebben!” overging.

Het woord verkrijgende herinnerde spr. aan het woord, dat de natuur voor elk gif een tegengif geeft. Op het terrein van het dagelijksch leven gaat die stelling zeker door. Spr. zegt dat inzonderheid met betrekking tot dezen dag. Er wordt geklaagd over inzinking en slapheid, maar dan is het goed, de gelegenheid te hebben, een geestelijk bad te nemen als vandaag, wanneer we enkele duizenden zien opkomen, om een ideëel doel te dienen en daarvan getuigenis te geven en te toonen, dat „als het moet,” men ook voor het hoogste offer niet zal terugdeinzen. Daarom alleen is het te verklaren, dat men op een dag als dezen naar Friesland tijgt. Spr. is echter daarom niet alleen hier. Hij denkt ook terug aan de dagen van 1918. Herinnert ge u nog — aldus spr. — hoe ik het voorrecht had, u

men; thans was het Woensdag en alles was reeds beslist. Van de blijde hoogten des levens was Katinka neergedaald in de valleien der smart en de zware wielen der onbarmhartige Bolsjewiki-wals gingen over haar hart. Zij steunde, en hare lippen waren saamgenepen, alsof zij iets vreeselijks wrangs hadden geproefd.

De knechten en de meiden waren naar bed, en Sidoriski, dien zij op kondschap had uitgezonden, was nog niet terug. Zij was de eenige, die nog op was; zij wachtte op zijn terugkomst. En zij zat naast den leuningstoel, waar haar man placht te zitten.

Ze was in de weinige uren, sinds de noodlottige tijding was vernomen, jaren ouder geworden. Ze zat ineengedoken, luisterend naar den storm, die door de kale boomen en om de hoeken van het huis gierde. En hare gelaatstreken teekenden haar vermoeidheid.

O, zij zou het een benijdenswaardig lot hebben gevonden, met haar man den dood in te gaan! Zij wilde hem volgen naar den kerker, maar hij had gezegd: „Katinka, de tijdep zijn onzeker. Zoolang ik afwezig ben, vervult zij mijn plaats hier — beloof me dat, Katinka?”

Zij had het beloofd; toen had hij geglimlacht.

Star zat de weduwe voor zich uit te kijken. Hare lippen bewogen zich — fluisterde zij nu zijn naam?

Sterker loeide de storm; het was nacht en droevig knarste de windvaan in hare scharniëren. De lamp gaf echter haar rustig schijnsel, en Katinka zat te mijmeren over de oude tijden.

Toen werd er tegen de ruiten getikt, en zij ontwaakte uit hare gepeinzen. Een ruig mannenhoofd

in de koninklijke stallen toe te spreken, toen ik, na een moeilijken tocht in Nederland aankwam?

Spr. was in Engeland toen de moeilijkheden kwamen. Een Engelsche torpedoboot — te zijner beschikking gesteld — had hem ergens op een punt van de Fransche kust aan wal gezet en spr. moest maar zien, in Holland te komen. Spr. zat echter niet voor

Toen hebben wij samen overlegd, hoe die geest, gewekt in ons geheele volk, behouden kan worden. Daaruit is geboren de Vrijwillige Landstorm, bereid om wanneer ooit de hand naar den troon mocht worden uitgestoken, klaar te zijn.

Nationaal ook is hij in wezen, omdat zicl. in den landstorm een eenheid openbaart, die in ons volk

FRIESCHE LANDDAG TE BEETSTERZWAAG (30 Sept. 1926).

Hoe druk het was te Beetsterzwaag.

één gat gevangen en heeft zich meester gemaakt van een Engelsche auto, waarvan de chauffeur, toen hij hoorde waarvoor het was, zich dadelijk beschikbaar stelde. Met een groote Engelsche vlag voorop is spr. door België gekomen en eindelijk gearriveerd. Toen hij kwam, was het eigenlijke werk al gebeurd. Daar had generaal Duymaer van Twist voor gezorgd (applaus).

Wanneer het ooit mocht voorkomen, dat het weer zoo zal gaan — aldus spr. — zorg, dat ik gewaar schuw ben, want dan wil ik er ook bij zijn.

Een stem: Aan Albarda vragen. (Hilariteit).

Spr. had ook nog een persoonlijke reden om hier te komen. Als men als spr. midden in Centraal-Borneo een telegram krijgt, dat eenige Friezen u waardig keurden, hun vertegenwoordiger in de Staten-Generaal te zijn, dan legt ook dat een band!

Spr. komt hier ook niet alleen voor den Frieschen landstorm.

Spr. wil den landstorm zien als nationale instelling bovenal. Nationaal in oorsprong allereerst, onmiddellijk uitvloeisel als ze is van 1918. Kort na dat tijdstip had in spreker's kamer een bijeenkomst plaats, waarbij o.a. tegenwoordig waren de oude de Savornin Lohman, oud-Minister Kolkman, Generaal-majoor Duymaer van Twist en de heer Dresselhuys.

vertoonde zich voor het raam en Katinka herkende Sidoriski, En hij riep: „Doe open, bazin!”

Zoo placht de Starotsa ook te doen, als hij een lange reis achter den rug had, of als hij diep in den nacht terugkeerde van de groote paardenmarkt te Nischni-Nowgorod. Katinka bleef dan altijd op, hem afwachgend, en hij klopte aan 't zelfde raam, waar Sidoriski aanklopte. Maar zijn woorden waren anders. „Katinka,” zeide hij dan: „daar ben ik, Ivan!” En zij antwoordde: „Wees welkom, Starotsa — geloof zij God!”

Doch deze stem riep: „Doe open, bazin!” Zij herkende deze stem; het was Sidoriski's stem.

Zij ging naar de buitendeur, om er den grendel af te schuiven, en Sidoriski stond daar.

„Treed binnen, Sidoriski,” zeide ze: „en welke tijding brengt ge?”

Hij reikte haar den brief van den Starotsa over, en zij kraste den brief.

„Ik sprak den Starotsa nog, bazin, en zeide hem, dat zijn lijk zou rusten in het dorp, waar hij zoolang de Starotsa is geweest. Dat vertroostte hem, en hij stierf als een held.”

Sidoriski warmde zich aan de groote kachel, terwijl Katinka hem een beker heete thee inschonk. Toen vertrok hij, om den lijkwagen tegemoet te gaan.

„Wanneer komt de Starotsa?” vroeg Katinka.

Sidoriski wist het niet zoo precies. Hij dacht over een uur en hij haastte zich, den lijkwagen te bereiken, terwijl hij de pelsmuts diep over de ooren trok.

Katinka las den brief. Het was de laatste brief van haar man, het afscheid. Zij weende vele tranen

niet veel voorkomt. Ons land is verdeeld in vele partijen, wat op zichzelf niet af te keuren is. Toch hebben we behoefte, op een dag als dezen een symptoom te zien van nationale eenheid.

Nationaal ook in het doel. Immers het karakter van den landstorm zegt, dat het zich keert tegen alles, wat a-nationaal is, tegen hen, die geen nationaal gevoel kennen. Daartegenover zegt de Vrijwillige Landstorm: wij willen Nederlander zijn, Nederland houden.

Ook is de landstorm een protest tegen te ver gedreven internationalisme en eindelijk spreekt uit de Nationale Landstorm vooral de gedachte op te komen tegen het anti-nationalisme, dat het heil verwacht van over de grenzen van Rusland.

Niet alleen negatief is het doel. Wij hebben ook een positief doel, dat zich kenmerkt hierdoor, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm als lichaam in ons volksleven staat met den wil om in ons volksleven te handhaven vrijheid en recht. En die worden alleen bewaard, als wij hebben, een regeering, die belijdt, dat ook de aardsche soevereiniteit komt uit de hand van Hem, Die ook het lot der volkeren in Zijn hand heeft en aan Wien elke Overheid ook voor de handhaving van haar rechten en de vrijheden van het volk eenmaal verantwoording zal moeten

en borg den brief toen zorgvuldig weg.

„Nu zal ik den Starotsa afwachten,” zeide zij.

Ze scheen weer jonger dan zoo even. Zij wendde zich naar de hooge, antieke kast, waar een warm gevoerde wintermantel hing, een kostbaar kleedingstuk, dat zij ruim twee jaar geleden van den Starotsa op haar verjaardag had gekregen. Zij was er heel zinnig op, maar nu sloeg ze den mantel om, en zoo ging ze naar buiten.

Het was bijna volle maan; tusschen de jagende wolken door wierp zij haar schijnend licht.

Katinka keek omhoog, naar de windvaan. Toen liep ze de oprijlaan af. Zij voelde geen koude, want ze dacht aan den Starotsa. En aan 't eind der laan, die in den dorpsweg mondde, bleef zij staan, rechts en links kijkend, zooals zij placht te doen, wanneer zij de komst wachtte van haar man.

De storm geeselde de naakte vlakte, maar zij stond in de beschutting van een zwaren eik, en zij luisterde, of het gestommel der wielen niet werd gehoord. Doods en verlaten lag daar de dorpsweg; er was geen levend wezen te ontdekken, en nergens werd een lichtschijnsel gezien. Het groote boerendorp sliep...

Katinka wachtte lang op de komst van den Starotsa, maar zij werd niet ongeduldig, want de liefde is geduldig. En eindelijk werd toch het gestommel van een wagen gehoord; uit de richting van den korenmdlen, die met zijn acht reuzenwieken zonder zeilen stond te malen.

Van een eenzaam boerenerf klonk hondengeblaf; het verstomde, en weer heerschte stilte. Maar het gestommel van den wagen werd sterker, en Sidoriski liep als een lijkbezorger voorop.

De Landstormfilm,

aangekondigd in het AUGUSTUS-nummer van „HET LANDSTORMBLAD” is thans gereed. Vele aanvragen voor vertooning daarvan werden reeds ontvangen, zoodat een tweede film moest worden vervaardigd.

AFDEELINGEN! zendt tijdig Uwe aanvragen in bij de Gewestelijke Landstorm-Commissiën.

DE LANDSTORMFILM werd in opdracht van de Nationale Landstorm-commissie vervaardigd door de N. V. ORION FILMFABRIEK, Pletterijkade 10-11 te 's-Gravenhage

afliegen. Elk, die de schendende hand naar de Overheid uitstrekt, zal daarom de Bijzondere Vrijwillige Landstorm op zijn weg vinden als een muur, die niet doorbroken kan worden, een barrière waartegen alle revolutionair geweld zich den kop te pletter zal slaan (hoera's).

Niet alleen in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm demonstreert zich de nationale eenheid. Er is een ander symbool van eenheid, dat

„Bazin,” zei de knecht: „staat u in den storm den Starotsa op te wachten?”

Hij moest de woorden tweemaal herhalen want de windvlagen veegden de woorden van zijn lippen weg. En Katinka antwoordde: „Ik heb het zoo menigmaal gedaan; licht, dat ik het ook dezen keer doe!”

Er zaten twee vreemde mannen op den wagen, die de oprilaan inboog. De eene was de eigenaar van den wagen, en de andere was diens broeder. En toen de hofstede was bereikt, droegen ze de doodkist voorzichtig van den wagen in de woonkamer.

„Sidorski,” zei de bazin: „leid die vreemdelingen naar mijn broeder, om daar te overnachten en af te rekenen!”

Zij dankte de vreemdelingen voor hun hulp, en was nu met de lijkst alleen. Sidorski had er het dekseel afgenomen, en zij staarde den Starotsa in het gelaat. Er lagen bloedvlekken op zijn gewaad; het was zijn bloed...

Het geweld had getriumfeerd. Het was zoo trefvend, dat er geen woorden te vinden waren, om het uit te drukken; het was zoo verschrikkelijk, dat er het hart van beefde.

Katinka nam de verstijfde hand van den doode in de hare en zeide op zachten toon: „Het is goed, Ivan, dat je thuis bent gekomen. Terwijl mijn oog rust op je lijk, door wreede kogels doorboord, troost het mij, dat je stof zal rusten vlak bij onze dorpskerk. 't Is maar een lage muur, die ons scheidt, Ivan, en ik zie er over heen.”

Ze sprak hardop, en het scheen haar goed te doen, terwijl haar oog met een onbegrensde liefde op zijn gelaat was gevestigd. De glimlach speelde om zijn

belangrijker is. Dat symbool — we danken er God voor — hebben we in het aloude Oranjehuis, in Koningin Wilhelmina en de voortzetting van haar huis.

Spr. dankt de vrouwen van Friesland voor hun meelevens en zegt: wanneer moeilijke dagen mochten komen, dan kunt ge verzekerd zijn, dat ook in het kritieke oogenblik vanuit het Noordeinde zal klinken de fiere leus: Je maintiendrai, ik zal handhaven de

bleeke lippen als bij de helden, die in den strijd vallen, terwijl zich in hun brekend oog de overwinning weerspiegelt.

De overwinning? Wanneer zou de overwinning aanbreken? De wachter op den uitkijktoren, kon hij 't zeggen?

Toen het dorp uit zijn slaap ontwaakte, vernam het met ontzetting de droeve tijding, dat zijn Starotsa door de Communisten was doodgeschoten. Het ging als een elektrische schok door de harten der arme moujiks¹⁾, en zij balden hun vereelde vuisten in machtelozen toorn tegen de heerschappijvoorders te Moskou, die de edelsten des volks vermoorden.

De wethouder stelde, voor' het lijk van den Starotsa vóór de plechtige uitvaart in de kerk voor het altaar te plaatsen, opdat de dorpsmensen voor den laatsten keer het gelaat van hun weldoener mochten zien. Het voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen, en twaalf moujiks droegen de kist op hun schouders naar de kerk.

Velen weenden; anderen slaakten diepe zuchten. En terwijl de torenklokken weemoedig beierden, en het orgel ontroerende melodieën speelde, werd de kist op de zwarte doodbaar plechtig neergezet voor het altaar.

Het was een dag vol wolken. 't Werd den ganschen dag niet licht, maar de wind was wel verminderd. Het liep den ganschen dag in en uit in het kerkgebouw; het was als een bedevaart. Niets dan goeds wist men van den Starotsa te zeggen, en de vrouwen vertelden elkander kleine herinneringen van den verbodwaardigen grijsaard, die bewezen, hoe lief hij

rechten, de vrijheden en de orde van mijn volk.

Dan verwachten we van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm dat aanzwelt over heel het land de roepstem: Ja wij, o Koningin van Nederland, wat ook geschiede, op ons kunt gij rekenen. Wij verklaren ons bereid, in Gods kracht ook ons leven in te zetten voor de handhaving van vrijheid en recht. Wij buigen ons hoofd voor God alleen. Daarom kunnen wij staan tegen alle aardsche

dit dorp had gehad.

Katinka kwam ook, met hare kleinkinderen aan de hand. Zij stond eerst stil op den doodenakker, die paalde aan de kerk. Er bevond zich in de sneeuw een kruis, apart van de andere kruisen; bij dat eenzame kruis lag de vader van den Starotsa begraven. Daar had zij een keer gestaan — o, 't was vele jaren geleden! Ze was nog een jong meisje, en ze was nog niet verloofd met Ivan.

Het was in den Paaschnacht, als niemand in het dorp naar bed ging. Het was nog nacht, maar de Paaschmorgen schemerde reeds met gouden glans over de wijde steppen. Toen was Ivan haar genaderd; zij had tot hem den Russischen Paaschgroet gericht, en hij had haar op het voorhoofd gekust: driemaal. Toen wist ze, dat hij haar liefhad...

Maar die liefde was wederkeerig. Nu was ze oud, maar de liefde was niet verouderd, en met hare kleinkinderen bij de doodbaar staande, gingen de herinneringen in teedere visioenen aan haar geestes-oog voorbij.

Ze kuste den doode drie malen op het voorhoofd, zooals hij haar driemaal had gekust: op dien onvergetelijken Paaschmorgen.

„Sleep zacht, Ivan!” zeide ze; „zacht dekke je de Russische aarde!”

Toen keerde ze huiswaarts: met haar liefde, haar droefheid en haar herinneringen en zij had den Starotsa voor den laatsten keer gezien.

L. PENNING.

¹⁾ Kleine Russische boeren en veldarbeiders.

machten; daarom, hier staan wij, wij kunnen niet anders, op ons kunt gij bouwen te allen stond.

Luid klonken de hoera's na deze toespraak op, en gingen over in het Wilhelmus.

Generaal-Maj. L. F. Duymaer van Twist, met gejuich begroet, is dankbaar, in de gelegenheid te zijn, te danken voor de trouwe opkomst en in 't bijzonder ook de organisators van dezen dag te danken namens de Nationale Landstorm-Commissie, voor hun arbeid. Als een thermometer demonstreert deze dag de liefde van de autoriteiten voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een beweging van 50.000 mannen, waaronder 4500 Friezen, alle mannen, die beloofd hebben, „als het moet“ pal te staan. Dit blijkt uit de aanwezigheid van den Minister van Oorlog, van den Commissaris der Koningin en van zijn echtgenoot. Spr. dank haar voor hetgeen zij hedenmorgen heeft verricht (hoera's). Deze dag zal onzen landstorm tot eere zijn daarom.

Waardeering vonden wij ook in de aanwezigheid van den heer Colijn.

Teleur moest het stellen, dat Mr. Croles niet aanwezig is. Spr. dankt hem die dag en nacht voor de Friesche vrijwilligers bezig was.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft in al zijn onderdelen de liefde van de deelnemers zelf. En de kwikkolom heeft nog niet haar hoogtepunt bereikt. Zij gaat voort te rijzen en gij zult zorgen, dat onze landstormkorpsen nog sterker en meer gewaardeerd worden. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is paraat. Dat bleek vorig jaar, toen er waren de revolutionaire woelingen in de Drentsche venen, en in Friesland's Z. O. hoek. Nog zijn er heel wat, die niet begrijpen, wat wij willen. Daarom is het goed, uit te spreken, wat wij wel en wat wij niet willen.

Men zegt, dat wij een militaristisch, een imperialistisch, een fascistisch bedoelen hebben. Geen van die drie titels willen wij aanvaarden. Wij zijn geen militarist. Dat laten wij over aan de communisten in Rusland. Wij willen geen imperialist zijn en willen geen duimbreed grond aan ons land toevoegen. Wat wij wel willen, wij willen Holland houden. Wij zijn geen fascist, het despotisme laten wij over aan hen, die de dictatuur van het proletariaat prediken.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm wil zijn een instituut voor het bewaren van vrede en rust. Iets heel anders is dat, dan een demonstratie, een greep voor ontwapening. Dat prikkelt tot geweld. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm komt op voor vrijheid en recht, voor orde en gezag. Daarom stellen de sociaal-democraten zich vierkant tegenover onze vredesbeweging.

Wie de orde verstoort, het Oranjehuis te na komt, vindt in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm het wapen tegen geweldzoekers. Dat is de beste vredesbeweging.

Spr. herinnert aan het moment, dat in 1918 een extra-trein met 1000 Friezen in Den Haag kwam. Toen men dien opmarsch zag, waren velen verzekerd, dat de genadige hand Gods het gevaar had afgewend.

Wie herinnert zich niet den Maandagmorgen toen voor spr.'s woning kwam de vaandeldrager met de Friesche vlag, die daarop naar de Maliebaan gedragen werd. Toen wilde de Koningin, naar die vlag. De machtige demonstratie, toen meegemaakt, blijve in onze gedachten.

Namens de Nationale Landstormcommissie brengt spr. ook dank aan de Friesche vrijwilligers.

Spr. eindigt met den wensch, dat deze landstormdag mede moge dienst doen om de saamhoorigheid tusschen de vrijwilligers te versterken. Ga er van dezen landdag groote kracht uit tot heil van het vaderland en het Oranjehuis. (Luide toejuiching).

Nog werden wedstrijden gehouden van den Motor-dienst, oefeningen door onderofficieren uit het garnizoen Arnhem en door bereden Maréchaussées, waarna de prijsuitdeeling plaats had.

Pastoor H. Elberssen, van Zorgvlied (Dr.), Aalmoezenier, sprak een kort woord, een parallel trekkend tusschen de betooging van 25 September te 's Gravenhage en dezen landdag, waarna ten slotte de dag gesloten werd met een slotwoord van Ds. P. Bootsma, veldprediker te Zwolle.

EXTRA NUMMER.

Ter gelegenheid van dezen landdag verscheen het Friesch Dagblad te Sneek met een keurig verzorgd extra nummer, inhoudende o.a. de portretten van de Heeren Croles, Colijn, Duymaer van Twist, Pastoor Elberssen en een zeer uitgebreid verslag.

HULST.

Ingebruikneming van de schietbaan.

Zaterdag 25 September was het een belangrijke dag voor de afdelingen van den Bijzon-

deren Vrijwilligen Landstorm uit 't land van Hulst. Toen werd namelijk de scherpe baan te Hulst geopend.

Reeds eenige jaren was daarvoor gewerkt, maar steeds was er wat tusschengekomen, dat de uitvoering tegenhield.

Eindelijk dan was veler wensch vervuld. Alle afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uit Oostelijk Zeeuwsch Vlaanderen waren uitgenoodigd om de baan te komen inwijden. In totaal werden er 87 kaarten voor prijs verschoten en daar ieder maar een kaart kon verschieten waren er dus 87 deelnemers.

Om 1 uur werd aangetreden voor 't stadhuis ter van Hulst met zijn Raad, den waarnemend Commandant van 't Verband Zeeland luitenant Van Reyen, de secretaris van het Verband den heer Laernoës, adj. Van Lier als technisch leider bij den bouw der schietbaan, luitenant Persant, Snoop, Commandant van het korps motorrijders van den Vrijwilligen Landstorm die als gast aanwezig was, onzen luitenant Kint van Ossensisse en eenige heeren van 't bureau van Middelburg.

Op de baan werd 't woord gevoerd door de heeren Van Reyen, Laernoës en den burgemeester van Hulst, die de baan voor de gemeente Hulst overnam. Ze is schitterend gelegen aan de Zuidzijde van Hulst, tusschen twee bolwerken en is ± 100 M. lang. Niet zonder reden werd 't een der mooiste banen van Zeeland genoemd.

De eerste schoten werden gelost door den heer Laernoës. Vervolgens nog eenige genoodigden en daarna kwamen de mannen aan de beurt die ieder hun beste beentje voor zetten om 'n prijsje machtig te worden. 't Aantal behaalde punten wisselde tusschen 40 en 1, naar gelang ze meer of minder „beste beenen“ hadden. Schijf: schoolschijf-A.

Door verschillende plaatselijke leiders was er in hun gemeente gecollecteerd, waardoor een bedrag van f 86 kon verdeeld worden in prijzen. Bovendien kregen de vooroefeningen, die met marga schoten, nog f 25 voor prijzen.

Bijna iedereen kreeg nog een prijs, wat zeer in de smaak viel. De heer Laernoës had bovendien nog voor iedere afdeling een medaille, die gewonnen werd door hem, die in zijn afdeling de meeste punten had. Jammer dat er maar op 9 afd. was gerekend en er waren er 10 gekomen, zoodat de laatste zonder eeremetaal moest vertrekken. Er zou echter in voorzien worden. Om kwart voor zes werd weer met de muziek, die ook gedurende den wedstrijd haar vroolijke tonen had laten hooren, naar het patronaat gemarcheerd, waar de goed voorziene tafels er zeer aanlokkelijk uitzagen. Dit fijne onthaal was 't werk van den heer Laernoës, die dan ook bij monde van den heer burgemeester van Hulst hartelijk dank werd gezegd voor de uitstekende organisatie van dezen dag. Op zijn beurt dankte de heer Laernoës den heer Burgemeester voor zijn ruime steun en medewerking en de commissie van de plaatselijke leiders, die gezorgd hadden voor de prijzen en dat alles zoo vlot van stapel kon loopen.

Tusschen beide toespraken werden nog een paar vaderlandsche liederen gezongen.

De heeren voor Vlissingen en Middelburg moesten nu vertrekken om de boot te kunnen halen. Daarna werd een aanvang gemaakt met de prijsuitdeeling, waarbij menigen met moeite uit al 't schoons zijn keus kon doen.

Zoo is deze opening van den baan-wedstrijd en landstormdag prachtig geslaagd. Moge het zoo blijven tot steeds groter bloei van ons instituut en tot groter veiligheid van 't land.

WIJK BIJ DUURSTEDEN.

Vrijdag 1 October had onder leiding van den Plaatselijk Leider C. J. M. van der Lee, op de Ruïne Duurstede de schietwedstrijd plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afdeling Wijk bij Duurstede en Cothen. Voor de mooie prijzen werd door een zestal zeer hun best gedaan. De eerste prijs werd behaald door C. J. M. van der Lee, 48 p.; 2e pr. H. J. Lammers, 46 p.; 3e pr. Th. van Bommel, 45 p.; 4e pr. B. Brug, 42 p.; 5e pr. G. Pouw, 40 p.; 6e pr. O. J. van Kooten, 39 p.

Na een feestelijke bijeenkomst werd laat in den avond de wedstrijd gesloten.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison“

Als de New Edison speelt, nooft men De Levende Stem en de bezoeker vraagt fluisterend: „WIE ZINGT DAAR?“

Eigen Edison is goudwaard.

Wij nodigen U uit tot een bezoek
Kunstzaal EDISON
Lange Poten 15 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidschestraat 84

OOSTERHESSELEN (Dr.).

De afdeling Oosterhesselen en omstreken van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, tellende 15 leden, heeft in den afgelopen zomer een viertal schietoefeningen gehouden, waaraan gemiddeld door 8 leden werd deelgenomen. Op 20 September werd de laatste maal gedurende dezen zomer geschoten. Deze oefening droeg tevens het karakter van een wedstrijd. Een tweetal aardige prijzen waren beschikbaar gesteld, waarnaar door een tiental schutters werd gedongen. De eerste prijs (een rookstel) werd behaald door W. Dunning te Gees, terwijl de tweede prijs ten deel viel aan G. Sliekers te Gees.

Leider van de afd. is de heer D. Weima te Oosterhesselen.

WAAALRE.

5 Sept. hield onze afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haren jaarlijkschen schietwedstrijd. De prijzen werden behaald door:

A. Janssen, met 47 punten, 1e prijs; H. Klabbers, met 46 p., 2e pr.; H. Jacobs, met 45 p., 3e pr.; H. Th. Gerits, met 44 p.; 4e p.; M. Willems, met 43 p., 5e pr.; H. Lucassen, met 42 p., 6e pr.; L. Albers en J. de Groot, met 41 p., 7e pr.

GENDT (Geld.).

De alhier door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gehouden jaarlijksche schietoefeningen zijn wederom geëindigd en kunnen zeer zeker als schitterend geslaagd beschouwd worden. Ofschoon het aantal deelnemers naar verhouding van het leden-aantal groter kon zijn, was de opkomst toch goed.

Er werd geschoten met marga-patronen op een afstand van 10 meter.

Bij den wedstrijd werden de prijzen behaald als volgt:

1e prijs H. van Moerkerk, 98 punten; 2e pr. J. de Beijer Jz., 96 p.; 3e pr. G. M. A. Schouten, 95 p.; 4e pr. J. A. Balduk, 94 p.; 5e pr. H. J. W. de Beijer Jz., 93 p.; 6e pr. H. J. Haan, 92 p.; 7e pr. G. H. A. de Beijer Wz., 91 p.; 8e pr. Ant. Teunissen, 90 p.

De uitreiking der prijzen geschiedde door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, Burgemeester Simons, die, alvorens hiertoe over te gaan, de winnaars met een korte toespraak feliciteerde met hun succes.

GROENLO.

Door de afd. Groenlo en Beltrum van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, hadden Zaterdag 18 September, na eerst vier schietoefeningen te hebben gehouden, de schietwedstrijden plaats, waaraan door een 20-tal leden werd deelgenomen en welke goed verloop hebben gehad.

De prijswinnaars van genoemde wedstrijden waren de navolgende personen:

In klasse A.: 1e prijs P. Broesma, met 90 punten

2e pr. G. J. Bomers 85 p.; 3e pr. Th. L. Snaphaan 84 p.

In klasse B.: 1e prijs J. A. Venderbos met 85 punten; 2e pr. H. G. v. d. Donk 78 p.; 3e pr. G. W. Klein Severt 72 p.; 4e pr. G. A. Luttkholt 72 p.

Het hoogste aantal punten, dat kon worden behaald bedroeg 100

De uitreiking der prijzen geschiedde door den heer W. v. Ingen Schouten, Res.-Majoor, commandant van het Verband „Veluwzoom” met voor elk een toepasselijk woord, en hij sprak tevens de hoop uit, dat het volgende jaar meer deelname zou zijn, omdat dan ook betere prijzen kunnen worden aangekocht.

Door den plaatselijken leider werden de deelnemers nog toegesproken, o.a. moet er meer trouwe opkomst met de schietoefeningen en vergaderingen zijn en de leden kunnen en moeten ook hiëraan medewerken door b.v. hunne kameraden aan te sporen deel

te nemen aan genoemde wedstrijden en vergaderingen.

DIEZEN.

Zaterdag 3 October, des middags van 2 tot half 6 hield de afdeling „Dieren” van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar eindschietwedstrijd op de baan te Ellecom onder leiding van haar commandant, den heer H. Enklaar.

Het weer was gunstig voor schieten en de animo der leden was groot. Geen wonder, dat een gezellige middag werd doorgebracht. Dank zij de schenkingen van eenige heeren, was de commandant er in geslaagd beslag te leggen op een 16-tal nuttige en mooie prijzen. Geschoten werd op 100 M. afstand, 2

proefschoten en 2 series van vijf, waarvan de hoogste serie gold en de andere als steun diende.

De uitslag is als volgt; maximum 50 punten:

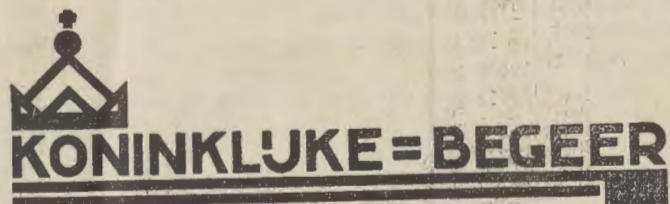
1e prijs H. Enklaar 45—45; 2e A. Bos 45—43; 3e M. H. J. Schoonwater 43; 4e H. Leeman 42—35; 5e T. Jansen 42—32; 6e G. van 't Land 40—40—9; 7e J. Wassenaar 40—40—7; 8e G. H. v. d. Brink 40—28; 9e W. Admiraal 39; 10e P. Ellens 38; 11e G. M. Dikker 35; 12e J. W. Langwerden 31; 13e J. de Jong 30; 14e J. Withe 28; 15e J. G. Overeem 22; 16e H. J. van Remmen 20.

De commandant, de heer H. Enklaar verwierf tevens een extraprijs voor het hoogste aantal tienen, n.l. drie.

Vervolgens dankte de commandant de leden voor hun groote opkomst en reikte de prijzen aan de diverse winnaars uit.

Gewestelijke Landstorm-Commissiën. Correspondentie-Adressen.

NAAM DER COMMISSIE.	ADRESSEN.		Telefoon-nummer.	rekening Post-No.
Friesch Nationaal Comité Groningen	Secretaris,	F. HEUKELS Nzn . . . . . Veenwouden,	2	46148
	"	D. DE JONGE . . . . . Groningen, Wassenberghstr. 28a	3298	4004
Drente	"	J. DE BRUIJN . . . . . Klazienaveen,	42	29614
	"	H. J. BULTEN . . . . . Blokzijl, Wijk II	12	18074
Vollenhove	"	L. A. M. BRUGGEMAN, ... Oldenzaal, Beukstraat 4	107	34473
Twente	"	J. KROOSHOF . . . . . Deventer, Smedenstraat 13		
De IJssel	"	F. JALINK . . . . . Apeldoorn, Apollolaan 13	928	34656
De Veluwe	Propagandist,	J. WIJNNE . . . . . Elburg,		
	Secretaris,	F. JALINK . . . . . Apeldoorn, Apollolaan 13	928	34656
De Veluwzoom	Propagandist,	W. VAN INGEN SCHOUTEN . . . . . Arnhem, Willemskazerne kamer 40a	114	70444
	Secretaris,			
Nieuwe Holl. Waterlinie .	"	Mr. J. G. A. VAN GELDORP MEDDENS . . . . . Utrecht, Hamburgerstraat 23	14828	72633
Stelling van Amsterdam .	"	K. L. SCHELL . . . . . Amsterdam, Stadhouderskade 103	30560	65290
Kennemerland	"	G. ELDERMANS . . . . . Haarlem, Infanteriekazerne Stationsstr. 73, Bur.	11893	88719
Alkmaar	"	P. J. OOLDERS . . . . . Alkmaar, v.m. Cadettenschool Turfhaven 11	2	9219
West-Friesland	"	K. SCHUTTEN . . . . . Hoorn, Stationsstr. 73, Bur.		
	Propagandist,	P. J. OOLDERS . . . . . Alkmaar, v.m. Cadettenschool	2	9219
Zuid-Holland: West	Secretaris,	L. VAN PELT . . . . . Schiedam, Langehaven 90		56073
Gouda	"	Mr. J. L. J. A. VAN MECHELEN Gouda, Markt 58	403	
Rotterdam	"	P. v. d. STEEG . . . . . Rotterdam, St. Jobsweg 3b	32580	17028
Dordrecht	Propagandist,	A. GROENENDIJK . . . . . Rotterdam, Beukelsweg 26b		108442
	1e Secretaris,	J. A. J. JANSEN . . . . . Dordrecht, Rozenhof 31		
Monden der Maas	2e Secretaris,	A. GROENENDIJK . . . . . Rotterdam, Beukelsweg 26b		108442
	Secretaris,	C. v. D. NIEUWENHUIJZEN Ds. Hekelingen,		40713
Zeeland	"	P. G. LAERNOES . . . . . Vlissingen, Walstraat 81		70688
West-Brabant	"	Pastoor JOS. VAN GENK. . . . . Achtmaal, (bij Zundert)	2	62129
De Meijerij	"	L. B. M. VAN AGT. . . . . Waalre, Stationsstraat	13	32062
Limburg	"	Jhr. J. A. I. H. VAN GRAAFLAND Maastricht, Bogaardenstraat 43	897	67535

VOORSCHOTEN

Firma J. G. MEIJER,
Groningen, 2 Markten
Specialiteit
ECHTE GRONINGER KOEK
van f 1.—, f 1.50,
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 ota. verhooging.

FIRMA C. FENS
L. J. v. d. RIJK
STEIGER 7 - ROTTERDAM
TELEFOON 8101.
Fabriek van UNIFORM- en
LIVREIPETTEN, KNOOPEN
en BORDUURWERKEN.
Fournituren voor VAANDELS
en BANIEREN.
Militaire Equipementen, Chevrons &
verdere Onderscheidingsteekenen.

ADVERTEERT
IN DIT BLAD

**KWEEKERIJ IN
FRUIT EN LAANBOOMEN
ROZEN, HAAG EN
BOSCHPLANTSOEN.**
Beleefd aanbevelend,
H. FRANSSEN, te Vlierden A 51
bij Deurne (N.-Brabant).

Verschenen:

Het nieuwste portret
van den Heer

L. F. DUYMAER VAN TWIST,
geteekend door WILLY SLUITER.

Toezending geschiedt franco thuis na ontvangst
van f 0.50 per postwissel.

Administratie van „Het Landstormblad”,
Koninginnegracht 50.

**ELECTR. DRUKKERIJ
C. BLOMMENDAAL**
DEN HAAG TEL. 70461

**GOED DRUKWERK
TEGEN LAGE PRIJZEN**

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS
F. 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS
15 CENT.

Nationale Eenheid.

(Uit de Avondpost).

Op 30 September j.l. had te Beetsterzwaag (Friesland) een provinciale Landdag plaats van den Buitengewoon *) Vrijwilligen Landstorm in Friesland.

Onder de verschillende autoriteiten, die aanwezig waren, vermeldt „De Nederlander”, die een uitvoerig verslag geeft van den Landdag, o.m. den Minister van Oorlog, Lambooy, den oud-minister H. Colijn, den Comm. der Kon. in Friesland en Generaal-Majoor Duymaer van Twist, lid van de Tweede Kamer en Voorzitter van de Nationale Landstorm-Commissie.

Het woord werd gevoerd door den Minister van Oorlog, door den Oud-Minister Colijn en door „Generaal” Duymaer van Twist, terwijl door Mr. Gerbrandy de openingsrede werd uitgesproken.

Omtrent die openingsrede lezen wij in het verslag van „De Nederlander” o.m. het volgende:

„Alles zou hij, (Mr. Gerbrandy) willen samenvatten in dit eene, dat het Nationaal besef spontaan gebracht had tot de oprichting van dit instituut, als een geheel vrijwillige daad, en als bewijs van het feit, dat „Nederland en Oranje” één zijn.

Het is over deze woorden, dat wij iets moeten zeggen.

Er zullen velen in den lande zijn, die voor de leiders van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm niet onder willen doen in goed „Nationaal besef”, en dientengevolge ook maar al te graag onderstrepen, dat Nederland en Oranje één zijn. In dit opzicht dus bestaat er niet het minste verschil tusschen ons en hen, die den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in stand houden.

Maar anders wordt het, wanneer sommigen in den lande zich opwerpen als de vertegenwoordigers van dat Nationaal besef en als de voorstanders en verdedigers van eenheid tusschen Nederland en Oranje.

Wanneer dit geschiedt, dan vervalt men in een fout, die wij vooral den laatsten tijd bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm meenden op te merken, en zeer nadrukkelijk als anti-nationaal moet worden afgewezen.

Het wezen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is reeds van dien aard, dat de leden daarvan bezaarlijk kunnen worden geacht, de nationale gedachte en nationale eenheid te vertegenwoordigen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is een vrijwillig instituut, d.w.z. het is opgericht en wordt geleid door particulieren, die stuk voor stuk in bepaalde politieke partijen thuis behooren, en dan partijen, die tot voor kort als regeringsmeerderheid samenwerkten en ook thans nog een innig verband onderhouden.

Als zoodanig heeft de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zeer bepaald het karakter aangenomen van een partij instituut. Het is bekend, dat de leiders en militaire onderwijzers worden gerecrueteerd uit die partijen, en dat ook uitsluitend in die partijen de propagandisten te vinden zijn voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Onder die omstandigheden kan bezaarlijk worden gesproken van een nationaal instituut, doch veel meer van een sectarisme, hetwelk een deel van het volk heeft gewapend tegen een ander deel.

De gedragingen en uitingen van den Bijzonderen

*) Er bestaat geen „buitengewone” Vrijwillige Landstorm meer.

(Red. Landstormblad.)

Vrijwilligen Landstorm wijzen trouwens in die richting. Minister Lambooy heeft op den Landdag te Beetsterzwaag hulde gebracht aan de Friezen, zooals hij het kort geleden deed aan de Limburgers. In een rede te Roermond werd door dezen Minister betoogd, dat de Limburger de drager bij uitstek was van de Nationale gedachte, dat de Limburger de eerepalm toekomt voor zijn trouw aan Nederland en trouw aan Oranje.

De Limburger werd geschilderd als de beste soldaat, de beste Vaderlander, de meest verknochte verdediger van troon en altaar.

En thans viel in Beetsterzwaag aan de Friezen de eer te beurt, door den Minister van Oorlog, naast de Limburgers als zoodanig te worden genoemd.

Wij aarzelen niet, te verklaren, dat met zulke redevoeringen een slecht soort nationalisme wordt gekweekt.

Wij wenschen niets te kort te doen aan de nationale gevoelens der Limburgers en Friezen en verklaren gaarne, dat zij in dit opzicht buitengewoon goede eigenschappen hebben, maar het lijkt ons toch wel wat al te kras, om de Limburgers en Friezen als betere Hollanders, als betere vaderlanders ten toon te stellen tegenover het andere deel van het Nederlandsche volk.

Wie dit doet, scheurt de nationale eenheid van-een. Wie dit doet, geeft voet aan de gedachte, bij een deel van ons volk, dat het andere deel minder goed vaderlander, minder goed Hollander is.

Dan doet men te kort aan de groote offervaardigheid en toewijding, die ook in andere deelen van ons land, zoo dikwijls en zoo overvloedig werd getoond en betracht, wanneer het er om ging, uitdrukking te geven aan het nationale besef en liefde voor ons Vorstenhuis.

Redevoeringen, als die te Roermond en Beetsterzwaag door den Minister van Oorlog gehouden, zijn allerminst bevorderlijk voor de nationale eenheid.

Zij bevorderen de onverdraagzaamheid, de gering-schatting van andersdenkenden, zooals deze, helaas, toch reeds zoo sterk onder ons volk zijn ingeslopen, tengevolge van schoolstrijd en politieke strijd.

Wanneer een autoriteit, als een Minister is, spreekt dan mogen we verwachten, dat zijn woorden bevorderlijk zullen zijn voor de eenheid als natie.

In Roermond en Beetsterzwaag zijn de Limburgers en Friezen huiswaarts gekeerd met de wetenschap, dat zij van Regeeringszijde voor betere Hollanders, voor betere vaderlanders worden versleten, dan de rest onzer bevolking.

Het indragen van dergelijke gedachten onder ons volk is verderfelijk voor de nationale eenheid.

Maar ook in hooge mate beleedigend voor hen, die in zulke redevoeringen niet worden genoemd.

De Overijsselsche, Geldersche, Groningsche, Brabantsche, Zeeuwsche, Utrechtsche, Noord- en Zuidhollandsche bevolking is in doorsnee niet minder trouw vaderlander dan de bevolking uit de door Minister Lambooy opgehemelde provinciën.

Ook zij hebben hun aandeel in 's lands welvaart. En ook zij hebben zonder te klagen, steeds weer offers weten te brengen voor de nationale eenheid en onafhankelijkheid.

Door de Limburgers en Friezen in militair opzicht boven de anderen te verheffen doet men te kort aan wat andere provinciën in dit opzicht deden.

Het zijn niet alleen de Limburgers en Friezen, die vier jaren lang, met opoffering van gezinsleven, van werkkring en dikwijls ook van gezondheid, onze grenzen hebben bewaakt. Het zijn niet alleen de Limburgers en Friezen, die zich in de woelige Novemberdagen van 1918 aan de zijde van Regeering en Troon schaarden.

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

Wie den Limburger en Fries in dit opzicht een brevet van uitzonderlijke verdienste wil toekennen, hakt de eenheid, die niet alleen staatkundig, maar ook in ons volkskarakter nog aanwezig is, in stukken, en roept meeningen en gevoelens op, die in hun uitwerking niet anders dan verderfelijk kunnen zijn voor de nationale gedachte.

In de kringen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm meenen wij iets dergelijks waar te nemen.

Daarom kan het goed zijn, er op te wijzen, voordat de fout zich onherstelbaar in ons volk heeft vastgezet.

(„De Avondpost.”)

Wij, (Red. Landstormblad) hebben ditmaal eens een plaats afgestaan voor een artikel, uit het Haagsche Dagblad „De Avondpost”, een blad, dat tegenover onze Landstormbeweging steeds een onwelwillende houding heeft betracht. In hoeverre dit in verband staat met de categorie lezers, die de Avondpost tot de hare telt, willen wij thans niet nader onderzoeken. Wij hebben het giftigste stuk uit hare beschouwing onderstreept en willen daaraan eenige aandacht wijden. De verdere bombarie over de vraag, of de Friezen en Limburgers niet te veel als goede vaderlanders zijn geprezen, is niet meer dan spijkers zoeken op laag water en zouden wij willen beantwoorden met de vermelding van wat iedereen weet of althans behoort te weten, n.l., dat in 1918 geen andere provincie zoo snelle en krachtdadige hulp tegen de revolutie heeft verleend als de provinciën Friesland en Limburg.

De venijnige pijl, die de Avondpost afschiet, zit dan ook veel meer in het door ons gecursiveerde gedeelte, waarin niets meer of minder wordt gezegd, dan dat de „Bijzondere” Vrijwillige Landstorm een partijzaakje is van de vroeger gecoaliseerde partijen en, dat in plaats van een nationaal instituut, de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een uiting is van den sectegeest, waarbij het christelijk volksdeel gewapend wordt tegen een ander volksdeel.

Bij welk deel de Avondpost zich schaart, zou hier twijfelachtig kunnen schijnen, maar dit is zeker, dat de waarheid niet aan hare zijde is.

Of de Landstorm een nationaal instituut is, heeft met de partij, waartoe sommigen van de leiders behooren, niets uit te staan. Als wij deze methode van indeeling gingen toepassen op alle organisaties, waarin geestverwanten van de Avondpost de leiding hadden en wij gingen dan het nationaal karakter ontzeggen aan die instituten, dan zou men eens wat hooren!

Wat over het karakter van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm beslist, is:

1e. het doel der instelling.

2e. de wijze, waarop deze geleid wordt.

Van beide kan gezegd worden, dat zij in werkelijkheid nationaal zijn.

Waarmede niet beweerd wordt, dat de Room-

sehen in ons instituut zich moeten gedragen alsof zij Protestantschen zijn of dat de Liberalen zich moeten aanstellen als Anti-revolutionairen of Christelijk-Historischen.

Doch om de deur bij de Avondpost geheel dicht te doen, geven wij hieronder het percentage der Liberale leiders uit onze beweging:

Verbandscommandanten	65 %
Leden der Nationale Landstorm-Commissie	30 %
Voorzitters van Gewestelijke Landstorm-Commissiën	25 %
Secretarissen van Gewestelijke Landstorm-Commissiën	35 %
Propagandisten	25 %

Duidelijk blijkt hieruit, dat de groep, welke de Avondpost meent, dat in onze organisatie niet aanwezig is, daarin sterker is vertegenwoordigd dan in de Tweede Kamer, waar de Liberalen van alle schakeering beneden de 20 % blijven.

Of zou de Avondpost meenen, dat ook nog 25 % revolutionairen in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een plaats moeten vinden?

In mooi gezelschap!

In welk gezelschap de „Avondpost” zich met haar geschrijf bevindt, kan blijken uit het volgende stukje, hetwelk wij lezen in „Het Volk” van 6 Nov., dat, na de *pertinente onjuistheid*, als zou te Nieuwe Pekela in September iemand bij een oefening van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, tengevolge van een verdwaalden kogel, zijn doodgeschoten, durft schrijven:

Iedereen weet, kan weten althans, wat voor een gelegenheid die vrijwillige landstorm is. Geen stuk landsverdediging, waarover men dan nog verschillend denken kan, maar een stuk bewapening van het geloovige volksdeel, om straks in een burgeroorlog tegen landgenooten te worden opgehitst, onder de leuze, „dat de nationale eenheid op het spel staat”. Een soort van christelijke regeeringstroepen, christelijk of katholiek dan, naar de bevolking der streek is ingesteld. Een politiek instrument, met regeeringsgeld zwaar gesteund, ter beschikking der geloovige partijen, met „eenig applaus” van den Vrijheidsbond.

Nog een pertinente onwaarheid.

„Het Volk”, wellicht, evenals de kongsie van anarchisten, antimilitaristen en socialisten e.a. te Drachten en omgeving, ietwat geschrokken van onzen schitterend geslaagden landdag te Beetsterzwaag, schijnt bij de bestrijding van ons Instituut haar toevlucht te zoeken in het publieeren van onwaarheden:

Het blad schrijft d.d. 9 Oct.:

Onze ontwapeningsaktie werkt door.

Men schrijft ons uit Drachten: De militaire propaganda — oftewel Vrijwillige Landstormdag te Beetsterzwaag behoort nauwelijks tot het verleden, of een merkwaardige tegenactie tegen dit alles begint zich te ontplooiën! In het nabijgelegen Drachten werd Vrijdag een groote protestvergadering tegen deze landstormpropaganda gehouden, welke vergadering is uitgeschreven door een komitee van predikanten, die op het ontwapeningsstandpunt staan. De vergadering vond in de juiste plaats, de Ned. Hervormde Kerk, plaats. Zes predikanten voerden er — ter beschaming van alle militaire christenen — het woord. Wij noemen o.a. onzen p.g. ds. van der Veer. Ook een belijdend lid van de Gereformeerde Kerk te Leeuwarden — geloofsgenoot dus van Colijn en Duymaer van Twist — heeft er prijs op gesteld in deze vergadering zijn woord van protest te doen vernemen. Men had een grooten toeloop. *)

Nog vóór de vergadering plaats vond, heeft intusschen de Drachtsche vrijwillige landstorm tot zelfmoord besloten. Op de agenda van de e.v. vergadering komt een voorstel tot opheffing voor.

Nu hiertegenover de waarheid. Van opheffing van onze afdeling Drachten is geen sprake geweest. Integendeel, na onzen landdag te Beetsterzwaag is de afdeling Drachten met 6 nieuwe vrijwilligers versterkt!

*) N.l. zeventienhonderd personen, terwijl de landdag te Beetsterzwaag er twaalfduizend bijeen zag.

(Red. Landstormblad.)

Officiële berichten.

De majoor J. E. P. Roelants van het 20e regiment infanterie is aangewezen als commandant van de Landstormgroep Zwolle.

De majoor R. B. van Wulfften Palthe, commandant van het Verband Ruurlo, is aangewezen als hoofd-instructeur van het 14e regiment infanterie te Bergen op Zoom.

De Res. Luit. Kol. J. N. Lavaley wordt met ingang van 1 Jan. 1927 belast met het commando over het Verband „De IJssel” van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Bij kon. besluit is benoemd bij den Vrijwilligen Landstorm, bij het Vrijwillig Landstormkorps Lucht-wachtdienst, tot reserve-1e luitenant voor speciale diensten, de reserve-2e luitenant voor speciale diensten F. Wisbrun, van het Vrijwillig Landstormkorps Luchtwachtdienst.

VERBAND ALKMAAR.

De Gewestelijke Commissie in het Landstorm-Verband Alkmaar (Noord-Holland boven den IJn Uitgeest—Purmerend) heeft 't voornemen in de tweede helft van Mei 1927 op het gemeentelijk sportpark te Alkmaar een Landdag te organiseren in den geest als ook reeds in tal van andere Verbanden heeft plaats gehad. Er zullen sport- en schietwedstrijden worden gehouden — oefeningen op den motor voor hen die bij den Motordienst verbonden zijn — terwijl waarschijnlijk de bereden militaire politie uit Amsterdam demonstraties te paard zal geven, als carrousselrijden, hindernisspringen, Hongaarsche post, enz.

De oud-opperbevelhebber generaal Snijders zal worden uitgenoodigd de mobilisatiekruisen (met oorkonde) te willen uitreiken, terwijl hoogstwaarschijnlijk de Minister van Oorlog of die van Binnenlandse Zaken den Landdag met hun tegenwoordigheid zullen vereeren, verschillende sprekers het woord zullen voeren, en tal van autoriteiten tot een bezoek zullen worden uitgenoodigd.

AFD. ALKMAAR.

Vrijdag 29 October hield de afdeling Alkmaar van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar Alg. Ledenvergadering in café Th. van Gijzen, Breedstraat. Aanwezig waren van het bestuur der Plaatselijke Commissie: Burgemeester W. C. Wendelaar, Voorzitter en de heer J. Ringers; van de Gewestelijke Landstormcommissie de Voorzitter kapitein P. M. de Wolf en de secr.-penningm. de heer P. J. Oolders.

De Voorzitter opende de vergadering en constateerde het verblijdende van een goede opkomst; behalve de bovengenoemde heeren waren de plaatselijke leider, de heer J. Groothuizen en 50 landstormers opgekomen.

Vervolgens memoreert de Voorzitter het vaceeren van de plaats van secr.-penningmeester der plaatselijke commissie wegens het bedanken van luit. A. B. Winkel, die in den geestelijken stand is getreden.

De Voorzitter spreekt enkele woorden van herinnering, hoopt dat de heer Winkel in zijn nieuwe levensrichting bevrediging mag vinden en stelt voor hem eervol te onthefven van zijn secretariaat.

De vergadering stemt daarmee in door applaus. Vervolgens deelt de voorzitter mede, dat de commissie Ds. H. J. Iak, lerv. pred., opvolger van Ds. de Free, de vroegere enthousiaste secretaris der plaatselijke commissie, bereid heeft gevonden de functie van secr.-penningmeester waar te nemen.

Spr. heet hem welkom en hoopt, dat door zijn medewerking de wensch ook van alle Katholieke landstormers zal worden vervuld, n.l. dat veel meer Protestanten dan tot heden deel zullen uitmaken van het korps.

Ds. Hak, het woord verkrijgend, dankt den Voorzitter voor zijn vriendelijke woorden en spreekt een woord van opwekking tot trouw aan H. M. de Koningin en het wettig gezag.

Daarop deelt de Voorzitter den uitslag der schietwedstrijden mede. Door sommige landstormers is buitengewone schietvaardigheid betoond.

De prijzen werden gewonnen: 1e prijs door den heer Th. van Gijzen, met 98 punten (8 rozen), 2e prijs de heer J. van Schoonhoven, 96 punten, 3e prijs de heer D. Bakker, 96 punten; de heer J. de Koning, 94 punten, P. Zentveld, 94 punten; de heer N. C. Blankendaal, 93 punten; C. Thesing, 93 punten en de heer C. de Ruiter, 91 punten.

De Voorzitter wakt op, om toch eens de bijna onbereikbare maximum-prestatie te zien te bereiken.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Is de New Edison speelt, hoort men De Levende Stem en de bezoeker vraagt flulsterend: „WIE ZINGT DAAR?”

Eigen Edison is goudwaard.

Wij noodigen U uit tot een bezoek Kunstzaal EDISON
Plaats 24 - Den Haag
88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
Amsterdam, Leidschestraat 84

De heer Oolders sprak vervolgens over de Verbands-schietwedstrijden, waar veel minder goed geschoten was. Van den uitslag is nog niets te zeggen. Spr. dankt den heer Groothuizen voor zijn uitnemende leiding. De heer Oolders spreekt ook over den a.s. Landdag. Daarvoor is de 3e of 4e week van Mei 1927 gekozen. De kosten moeten echter door het particulier initiatief worden gevonden. Verscheidene vrijwilligers melden zich aan om met lijsten bij de burgerij van Alkmaar rond te gaan.

De Landstormfilm zal ook komen in Januari a.s.

Kapitein de Wolf besprak den toestand van hen, die ouder zijn dan 40 jaar (onderofficieren 45 jaar). Strikt genomen kunnen deze personen niet meer „bijzonder vrijwilliger” zijn, omdat zij, uit een militair oogpunt bezien, tot het Rijk niet meer in eenige betrekking staan. Zij zouden dan ook feitelijk niet in aanmerking kunnen komen voor de gunstige financiële regeling, die voor de bijzondere vrijwilligers in werking treedt, zoodra het instituut onder de wapenen wordt geroepen.

Daar het Rijk er echter ten zeerste prijs op staat deze oudere vrijwilligers bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm verbonden te doen blijven, zijn contracten in voorbereiding, welke het mogelijk zullen maken dat genoemde personen, ofschoon niet dienstplichtig meer zijnde, toch nog een aantal jaren bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm kunnen blijven.

Ten slotte werd medegedeeld, dat allen wier legitimatiebewijs niet is afgestempeld dit ten spoedigste moeten doen geschieden aan de Cadettenschool, of den heer Oolders. Deze afstempeling is noodzakelijk met het oog op den Landdag.

Daarna sloot de voorzitter de vergadering.

AUGUSTINUSGA.

Landstormfilmavond.

Donderdagavond 21 October was voor de afdeling Augustinusga een bijzondere avond. Om den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm meer bekend te maken in haar streven en doel, werd in de Geref. Kerk een propagandavergadering gehouden. Vertoond werd de nieuwe film, van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, ook het gedeelte, dat betrekking had op den Landdag, gehouden te Beetsterzwaag. De mannen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zagen zich zelve marcheeren op het doek. 't Behoeft niet gezegd, dat dat gedeelte bijzonder in den smaak viel. Gesproken werd er over wezen en doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm door den heer Burgemeester van Achkarspelen, door Ds. Kramer van Drogeham, Ds. Buwalda, van Augustinusga en den propagandist Heukels. De gemeentelijke en de gewestelijke commandant waren aanwezig. De prijzen van de gemeentelijke afdeling werden uitgereikt aan de beste schutters, door Jhr. Rutgers van Rozenburg.

Een bijzondere verrassing was de komst van Ds. Bootsma, de leger-predikant, die aan het slot een zeer ernstig woord sprak. De vergadering heeft uitstekend aan haar doel beantwoord. De kerk was stampvol, Tal van menschen moesten wegens plaatsgebrek terugkeeren.

HET LANDSTORMBLAD

VAN NOVEMBER 1926.

TWEEDE BLAD.

Landstormkorps Stelling van Amsterdam.

Afdeeling Krommenie.

De uitslag van den gehouden najaars-schietwedstrijd is als volgt:

Hoofdklasse:

- 1e prijs W. Noom Pzn. 98 punten.
- 2e prijs N. Rouwendaal 97 punten.

Overgangsklasse:

- 1e prijs Jb. Molenaar 96 punten.
- 2e prijs Joh. Rouwendaal 94 punten.
- 3e prijs B. Snijder, 94 punten.

Beginklasse:

- 1e prijs Jac. Jak 92 punten.
- 2e prijs J. Palmbaam 91 punten.
- 3e prijs J. Sinema 90 punten.
- 4e prijs N. E. Draaisma 88 punten.
- 5e prijs S. Dekker 86 punten.

De prijzen, bestaande uit nuttige voorwerpen, werden door den Kapitein K. L. Schell na afloop van den schietwedstrijd aan de prijswinnaars uitgereikt.

Afdeeling Duivendrecht.

Schietwedstrijd.

In de 8 October gehouden bijeenkomst te Duivendrecht werden door den Secretaris der Gewestelijke Commissie in tegenwoordigheid van de Plaatselijke leiders en Commissieleden de prijzen uitgereikt, behaald in de gehouden wedstrijden te Duivendrecht.

Hoogste klasse:

- 1e prijs G. Maasdijk 138 punten, kistje sigaren.

- 2e prijs J. Beukeboom 135 punten, azijnstel.
- 3e prijs H. van Rees 133 punten, theelichtcomfoor.

Overgangsklasse:

- 1e prijs H. Koek, 134 punten, azijnstel.
- 2e prijs W. Muller 134 punten, wandbord.
- 3e prijs A. Damhuis 130 punten theelichtcomfoor.

Beginklasse:

- 1e prijs B. Tetteroo, 134 punten, theelichtcomfoor.
  - 2e prijs H. Maasdijk, 134 punten, tabakspijp.
  - 3e prijs G. Koek, 130 punten, pijpenrek.
  - 4e prijs C. Splinter 129 punten, étui lepeltjes.
- Voorts werden nog prijzen uitgereikt aan 19 leden met punten varieerende van 129 tot 125.

Afdeeling Edam.

De afdeeling Edam kwam 25 October l.l. bijeen in huishoudelijke vergadering. In overleg met de leiders werd een werkplan opgesteld voor de komende wintermaanden.

Ten slotte werd een onderlinge schietwedstrijd gehouden, om enkele prijsjes, welke na afloop werden uitgereikt.

MUTATIES.

Afdeeling Haarlemmerliede.

Uitgetreden als lid der Plaatselijke Commissie Pastoor J. H. Saulen, wegens vertrek.

Afdeeling Leimuiden.

De Afdeeling Leimuiden hield 28 October haar jaarlijksche gezellige bijeenkomst in hotel Sneeboer te Leimuiden.

Ondanks het zeer slechte weer was de opkomst bevredigend.

De Voorzitter der Plaatselijke Commissie, Burgemeester J. Bakhuizen, schetste, na opening der vergadering, in een uitvoerig betoog het nut en de noodzakelijkheid van een sterke plaatselijke Landstormafdeeling.

Hierna werd overgegaan tot afwerking van het programma, bestaande uit diverse zangnummers van het Landstorm Dubbel Mannen kwartet „Onderling Kunstgenot” van Nieuw-Vennep.

De uitvoering dezer nummers was af.

Herhaaldelijk gaf de vergadering blijken van waardeering.

De Plaatselijke Commissie en in het bijzonder de voorzitter mag met voldoening terug zien op deze zoo goed geslaagde bijeenkomst.

De vergadering werd bijgewoond, door den reserve-Majoor C. de Veer en den Res.-Kapitein K. L. Schell, als afgevaardigden der Gewestelijke Commissie.

Vrijwillige Landstormkorps Motordienst.

De werving van dienstplichtige vrijwilligers voor het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst is stopgezet, omdat het aantal van 2500, ingevolge „Vredesorganisatiën I” blz. 91 § 5, zijnde het maximum, werd bereikt.

Gezamenlijke oefeningen met een Roode Kruis-afdeeling.

De afd. Holland Noord van het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst hield op 24 September l.l. weder eene goed geslaagde oefening, waaraan ongeveer 35 automobilisten, 28 motorrijders en 37 man zonder materiaal, allen uit Noord-Holland en 18 automobilisten, 19 motorrijders en 46 man zonder materiaal, allen uit de provincie Utrecht, geheel vrijwillig deelnamen. Met inbegrip van de officieren waren ongeveer 200 leden aanwezig.

De oefening stond onder leiding van Res. Majoor S. Prins, commandant der afd. Holland Noord. De Korpscommandant werd vertegenwoordigd door Kapitein Nijland. Als scheidsrechters fungeerden bij de blauwe partij, welke stond onder commando van Res. Kapitein van Hove, de Res. Oversten Eringaard en Zweerts de Jong en Res. Kapitein Geldens; bij de roode partij vervulde Res. Kapitein de Wolf de functie van scheidsrechter, en voerde de Res. 1e Luitenant van Hoogenhuyze het commando, aan wien waren toegevoegd de Res. Luitenanten Meyboom, Wortman en Bolken.

De oefening ving aan bij de Haagsche Schouw; colonne-commandant van de Noordhollandsche colonne gedurende den vredesmarsch van Haarlem naar de Haagsche Schouw was de Res. 1e Luitenant C. A. Baron Tindal, aan wien de Res. Luitenanten Sluis en Kamphuis waren toegevoegd.

Aan de Haagsche Schouw werden (ten deele veronderstelde, ten deele door de manschappen zonder materiaal voorgestelde) troepen ingeladen, welke te 11.15 naar Haarlem moesten worden vervoerd. Tijdens dat vervoer waren moeilijkheden te wachten van partijgangers der blauwe partij.

Eene afdeeling der Haarlemsche Roode Kruis transport-colonne, onder commando van den Res. Kapitein W. Dijserinck, aan wien de Res. Luit. P. G. Kok en de ploegcommandant van het R. K.; de heer C. van Nel, waren toegevoegd, had zich bij de blauwe partij aangesloten. De voorzitter der afd. Haarlem van het Roode Kruis, de heer Jhr. M. E. H. E. Teding van Berkhout, woonde de geheele oefening bij.

Aan den Res. Luitenant Dekker was opgedragen, aan de zijde der roode partij, met 6 motorrijders op drie nader aangegeven plaatsen den weg voor de colonne te versperren.

Het verwachtte treffen tusschen de rooden en de blauwen vond plaats nabij den Ruigenhoek, waar vele „gewonden” vielen, die echter terstond na afloop van het treffen door de Roode Kruismannen werden verbonden en vervoerd, waarvan de in dit nummer voorkomende kiekken aardige beelden geven.

Tijdens het verbinden der gewonden gaf de motorrijder der Roode Kruis-colonne, de heer W. L. Robbmond, eenige groote belangstelling wekkende staaltjes van zijne behendigheid op zijn 2½ B.S.A. motorrijwiel op het ter plaatse sterk heuvelachtige en kuilenrijke terrein.

M. G.

ZEEUWSCH-VLAANDEREN.

Bij de oefening van de afdeeling Zeeland van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst op 17 Sept. j.l., welke in Zeeuwsch Vlaanderen gehouden werd, had door de afdeeling Hansweert van het Vrijwillig Landstormkorps Vaartuigendienst onder haar commandant, den Adj. O. O. van den Berg, een transport plaats van 19 Motorrijders met hun motoren en een motor met zijspan.

Deze motorrijders uit Zuid Beveland, welke de sectiën uit Zeeuwsch Vlaanderen zouden versterken, werden met een motorboot vervoerd van Hansweert naar de haven van de Griete, waar zij gelost werden. Met het oog op den lagen waterstand werden de motorrijwielen te Hansweert geladen via de Provinciale boot, die naar Walsoord vaart en met de lier in de motorboot geheschen, netgeen vlot en vlug van stapel liep.

Ook het lossen in de haven van de Griete, een bij-haven, die bij hoog water werd bereikt, waar de boot voor de wal kon komen, geschiedde met de lier van de boot en verliep in de beste orde, waarna de oefening in twee partijen een aanvang kon nemen.

De Sectiën Neuzen en Hulst vormden de roode partij en waren verzameld te de Griete, terwijl de Sectie Breskens zich te Biervliet had verzameld om de blauwe partij te vormen.

Een tweetal vliegtuigen was bij deze partij ingedeeld, terwijl een berichtkoker-terrein was ingericht bij Stroodorp, waar een 5-tal berichten der vliegerwaarnemingen door berichtkokers ter kennis van den Commandant der partij werden gebracht.

De juistheid dezer berichten bewees andermaal, hoe moeilijk het is, zich in 't algemeen tegen vliegerwaarnemingen te beveiligen en in 't bijzonder in het vrijwel open terrein van Zeeuwsch Vlaanderen.

Het eindpunt der oefening was Sas van Gent, waar tegen 2 uur allen verzamelden.

De motorrijders uit Z.-Beveland begaven zich daarna naar Neuzen, waarheen de Adj. O. O. v. d. Berg met de motorboot en het personeel van den vaartuigendienst zich inmiddels had begeven om hen voor het terugvervoer weder in te laden, aangezien de haven de Griete bij laag water ledig loopt en dus tijdig verlaten moest worden.

Er staat n.l. tusschen hoog en laag water een verschil van bijna 5 M.

M. G.

ENSCHEDÉ.

De reserve-kapitein G. W. Stroink alhier is benoemd tot commandant van het 3e district (Overijsel) motordienst van den Bijzonden Vrijwilligen Landstorm.

LANDSTORMKORPS „DE VELUWZOOM”.

AFDEELING PANNERDEN.

17 October 1926 werd alhier de laatste van de vijf schietoefeningen gehouden, waarvan de laatste tevens als prijswedstrijd gehouden werd.

Door het gemeentebestuur van Pannerden was aan onze afdeeling een subsidie verleend van f 25, zoodat we een 22-tal fraaie prijzen konden kopen. Er is in onze afdeeling veel animo voor schieten, zoodat op den laatsten wedstrijd ongeveer alle leden present waren.

De heer Burgemeester, voorzitter der Plaatselijke Commissie, opende de vergadering. Hij heette den commandant van het Landstormkorps „Veluwzoom”, den res.-Majoor W. van Ingen Schouten, uit Arnhem, hartelijk welkom, waarna genoemde heer het woord kreeg, die met een toepasselijk woord den leden het nut van den Bijzonden Vrijwilligen Landstorm voorhield en wenschte dat de afdeeling „Pannerden” steeds mocht blijven bloeien. Ook wenschte de Majoor de leden prijswinnaars geluk met het door hen behaalde succes.

Daarna werd overgegaan tot het uitreiken der prijzen, die bij de winnaars zeer in den smaak vielen.

Er werden o.a. de volgende prijzen behaald, in klasse A: 1e prijs H. van Mierlo, 2e pr. E. de Ruiter, 3e pr. J. H. v. d. Kroon, 4e pr. H. Vierboom, 5e pr. H. W. Wezendonk, 6e pr. W. Eggenhulzen, 7e pr. J. Cornelissen, 8e pr. H. W. van Huet, 9e pr. B. J. A. Harmsen, 10e pr. A. van Heumen, 11e pr. Z. de Beijer, klasse B: 1e pr. H. G. Wezendonk, 2a pr. H. Lukassen, 3e pr. J. van Mierlo, 4e pr. F. Ruks, 5e pr. A. Schuurman, 6e pr. Th. Vos, 5e pr. Th. Rutten, 8e pr. A. Kamps, 9e pr. H. Kummeling, 10e pr. Th. van Keulen, 11e pr. J. IJeveld.

De vijf hoogste schutters in 10 serie's waren: 1. W. Eggenhulzen met 432 punten, 2. H. Th. Wezendonk met 430 p., 3. J. Th. van der Kroon met 412 p., 4. B. J. A. Harmsen met 404 p., 5. J. Cornelissen met 403 p.

Aan eerstgenoemde werd een medaille uitgereikt. Vervolgens dankte de voorzitter der Plaatselijke Commissie namens de leden hun commandant voor zijn moeite om hier op deze vergadering tegenwoordig te zijn.

De Plaatselijk Leider:

J. TH. VAN DER KROON.

Aan de Plaatselijke Leiders wordt beleefd verzocht alle te hunner kennis gebrachte onjuistheden betreffende adresseering of niet of onregelmatig ontvangen van het Landstormblad, zoo volledig mogelijk, in ieder geval met opgave van naam en adres, op te geven.

DE ADMINISTRATIE.

De Landstormfilm,

is thans gereed. Vele aanvragen voor vertooning daarvan werden reeds ontvangen, zoodat een tweede film moest worden vervaardigd.

AFDEELINGEN! zendt tijdig Uwe aanvragen in bij de Gewestelijke Landstorm-Commissiën.

LANDSTORMFILM-AVONDEN.

te WOERDEN	2 October	1926	ALMELO	23	"	1926
LEEUWARDEN	15	"	WOMMELS	24	"	1926
METSLAWIER	19	"	NIJVERDAL	25	"	1926
VEENWOUDEN	20	"	HENGELO (O.)	26	"	1926
AUGUSTINUSGA	21	"	TUBBERGEN	29	"	1926
URK	22	"	GLANERBRUG	1 December		1926
WOUBRUGGE	2 November	1926	ALBLASSERDAM	8	"	1926
HOOGMADE	3	"	HILVERSUM	9	"	1926
DELFT	5	"	STREEFKERK	9	"	1926
BEETSTERZWAAG	5	"	GOES	10	"	1926
CAPELLE a/d. IJSSEL	8	"	GROOT-AMMERS	10	"	1926
SNEEK	9	"	MEERKERK	11	"	1926
GARIJP	10	"	LEXMOND	14	"	1926
LEKKERKERK	11	"	MOLENAARSGRAAF	16	"	1926
MAASSLUIS	12	"	DORDRECHT	17	"	1926
OOSTHEM	12	"	SLIEDRECHT	21	"	1926
ENUMATIL	16	"	OUDDORP	11 Januari		1927
OLDENZAAL	16	"	MIDDELHARNIS	12	"	1927
DEDEMSVAART	17	"	OOLTGENSPLAAT	13	"	1927
ENSCHEDÉ	18	"	MAASTRICHT	20	"	1927
HARDENBERG	19	"	HELDEN (L.)	21	"	1927

Bovendien is van 30 November t/m. 8 December en van 11 t/m. 17 December 1926 de film ter beschikking gegeven voor de Friesche afdelingen, terwijl het Verband „De Meijerij” in de maand Januari 1927 de film voor 14 achtereenvolgende dagen heeft aangevraagd.

N.B. Een tweede Landstormfilm is aangemaakt en staat thans ook ter beschikking van de Afdelingen.

WOLFHEZEN.

Onder begunstiging van goed weder had Zaterdag 23 October de schietwedstrijd plaats der afdeling, Wolfhezen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Door bijna alle leden werd aan den wedstrijd deelgenomen. Een 15-tal prijzen, bestaande uit kunstvoorwerpen, waren beschikbaar. De uitreiking der prijzen aan de diverse winnaars, had plaats op Donderdag 28 Oct. Dit geschiedde door den HoogEd. Gestr. Heer v. Ingen Schouten, Korps Commandant van den Veluwzoom. Hij sprak eerst een inleidend woord, waarna hij er op wees, hoe de afdeling, die pas 2 jaren bestaat, is gegroeid en thans 35 leden telt. Ook werd den Raad der Stichting dank gebracht, voor het prachtige terrein, dat zoo welwillend door hem werd afgestaan.

Ds. Drenth, lid der plaatselijke Commissie,prak een kort opwekkingswoord, hij sprak den wensch uit, dat het nooit noodig zou zijn dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm opgeroepen zal worden.

Daarna had de prijsuitdeeling plaats, door den Res. Majoor, met een voor elk toepasselijk woord.

De uitslag is als volgt: maximum 100 punten.
1e J. Janse, 95 p.; 2e v. d. Bosse, 94 p.; 3e Bennemeer 94 p.; 4e Engelenberg 94 p.; 5e Aarsen 93 p.; 6e. Tjonk 93 p.; 7e. d. Graaf 91 p.; 8e. Sierts 90 p.; 9e. M. H. Loos 90 p.; 10e. Molenaar 90 p.; 11e. Meijers 88 p.; 12e. v. Doorne 88 p.; 13e Pelster 88 p.; 14e Bunde 87 p.; 15e d. Waal 86 p.; 5 sigaren werden uitgereikt aan Bosse en Bennemeer die de meeste rozen (7) geschoten hadden.

De Pl. leider bedankte den Majoor voor de bereidwilligheid om zelf de prijzen, aan de winnaars uit te reiken. Door den heer Engelenburg werd nog een voordracht gehouden en wel: Gemobiliseerd.

Aan het einde der vergadering werden 2 coupletten van het Wilhelmus gezongen.

De vergadering droeg een gezellig karakter, waardoor de saamhoorigheid wederom werd versterkt.

Afd. Comd.

J. JANSE,

Wolfhezen.

LANDDAG TE BEETSTERZWAAG OP 30 SEPTEMBER 1926.

Officieele ontvangst ten Raadhuize; van l. naar r.: L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstormcommissie; J. Bakker, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; H. Colijn, oud-Minister van Financiën; M. J. Selhorst, Burgemeester van Opsterland; J. M. J. H. Lambooy, Minister van Oorlog; Mevrouw Baronesse Van Harinxma thoe Slooten.

Het damescomité voor de aanbieding van een vaandel aan het Friesch Landstormverband.

GLANERBRUG.

Zaterdag 11 Sept. hield de afdeling den jaarlijkschen schietwedstrijd tot sluiting van het schietseizoen.

Een 15-tal deelnemers waren er. Waar blijven de anderen toch?

Komen die in den a.s. winter op onze feestavond? Daar worden dan tevens de prijzen uitgereikt van dezen wedstrijd. Verder belooft het weer een prettige avond te worden.

Mannen, volgden zomer weer getrouw op de schietoefeningen, hoor!

De uitslag van den wedstrijd is:
Klasse A.: F. de Haan 96 punten; J. Vonder 96 p.; G. J. Lourik 75 p.; B. J. v. d. Vecht 54 p.; T. Burrema 50 p.; J. Reinink 36 p.

Klasse B.: Ar. Boxem 91 p.; H. Stip 83 p.; J. Boek 81 p.; A. v. Lente 72 p.

UTRECHT.

Voor de Vrijwilligers van dit Instituut was een feestavond georganiseerd in de groote bovenzaal van het Café „Noord-Brabant”, terwijl tevens de prijzen werden uitgereikt van de gehouden schietwedstrijden in de maand September jl.

Na opening door den voorzitter, res. kapitein J. H. Grijzen, met een kort welkomstwoord, werden de prijzen, bij ontstentenis van den voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Nieuwe Holl. Waterlinie” den heer J. H. Th. O. Kettlitz, uitgereikt door den secretaris van de Nationale Landstormcommissie, res. 1e luitenant G. F. Boulogne.

Na uitreiking der prijzen werd door luitenant Boulogne in eene korte rede de beteekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, haar ontstaan en ontwikkeling uiteengezet. Dat deze ontwikkeling niet zonder beteekenis is, moge blijken uit het feit dat het aantal afdelingen thans 1157 bedraagt.

Na deze uiteenzetting bleef men nog geruimen tijd gezellig bijeen.

Bij het sluiten der bijeenkomst werd bij monde van den Plaatsel. leider te Utrecht, den voorzitter der afdeling hulde gebracht voor het werk, door hem in het belang der afdeling verricht, waarom de afdeling dan ook spontaan besloot als dank daarvoor, des voorzitters echtgenoot met een bouquet te vereeren.

De uitslag van den schietwedstrijd luidt:
Plaatselijke schietwedstrijd a: 1e pr. A. J. Oskam; 2e pr. P. Flore; 3e pr. H. Vos; 4e pr. F. L. Maljers; 5e pr. J. Eijndhoven; 6e pr. J. A. J. Reusch; 7e pr. J. F. Dunnewold; 8e pr. J. H. Grijzen.

Plaatselijke schietwedstrijd b: 1e pr. A. J. Oskam; 2e pr. J. Eijndhoven; 3e pr. H. Vos; 4e pr. J. A. J. Reusch; 5e pr. J. F. Dunnewold; 6e pr. F. L. Maljers; 7e pr. C. de Fluiter; 8e pr. J. Troost.

MAASTRICHT.

In de bovenzaal van het gebouw der Militaire Vereniging te Maastricht had Maandagavond 11 October een zeer geanimeerde vergadering plaats van de afdeling Maastricht van het Landstormkorps „Limburgsche Jagers”.

De avond werd geopend met het zingen van het

Schietwedstrijd afd. B. V. L. Glanerbrug (11 Sept. '26).

De afdeling Gemert van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op de schietbaan te Boekel. October 1926.

„Wilhelmus” waarna de Mandolineclub van het R. K. gesticht „Nieuwenhof” een marsch ten gehoor bracht.

Vervolgens doet de ondervoorzitter mededeeling, dat de voorzitter, Jhr. Mr. G. U. R. Testa, wegens een lichte ongesteldheid verhinderd is aanwezig te zijn. Spr. roept een woord van welkom toe aan alle aanwezigen en brengt in het bijzonder lank aan de Mandolineclub en aan den heer Jos. Smeets, voor hunne welwillende medewerking. Onder hartelijk applaus feliciteert spr. den reserve luit.-kolonel L. Coenegracht, voor diens begiftiging met het offi-

ciërskruis van Oranje Nassau. Verder valt den heer K. B. Swieringa, die pas in het bezit is gekomen van de zilveren-medaille met de zwaarden, eveneens een applaus met zijne onderscheiding ten deel.

Na eenige aardige coupletten van den heer Jos. Smeets, houdt de reserve luit.-kolonel L. Coenegracht eene krachtige toespraak, waarin hij vooral den secretaris, den heer J. H. van Thor, voor diens ijver en het slagen van dien avond een cadeau aanbiedt. Met een paar woorden zette spr. het doel van het korps uiteen en spoort zijn auditorium tot actie aan. Met een driewerf hoera op den voorzitter, Jhr. Mr.

Testa, eindigt spr. om dan de prijzen, behaald bij den plaatselijken schietwedstrijd, uit te reiken. Deze werden behaald als volgt: 1e pr. van Dongen, 2e pr. Frissen, 3e pr. Stassar, 4e pr. Vrijhoeven, 5e pr. Steffens, 6e pr. Delissen, 7e pr. Meurs, 8e pr. Willems.

Mededeeling werd gedaan, dat in den loop der maand Januari a.s. in een der Bioscopen in de stad zal vertoond worden de film van de Limburgsche Jagers.

Daarna hield jhr. J. Graafland, een lezing over het onderwerp: „Tucht”. Spr. gaat na, hoe de cultuur is afgedaald op verschillend gebied in heel het maatschappelijk leven. De Engelsche schrijver Wells concludeert, dat de tegenwoordige tijd op het gebied van immoraliteit ongeveer gelijk staat met den Romeinschen tijd, en, als Europa zich niet betert, zal het gaan als het eens met de beschaving van Noord-Afrika gegaan is. Spr. zegt, dat, waar geen God is, ook geen tucht heerscht, en constateert dan, dat de maatschappelijke tucht door de linksche pers ondermijnd wordt. Ook de legertucht reageert op de maatschappelijke tucht — men ziet het aan de laatste relletjes.

Spr. zegt, dat het leger in de eerste plaats rust noodig heeft, daar de aanhoudende veranderingen geen goede uitwerking hebben. Wat betreft de toetreding tot den Volkenbond en de afschaffing van het leger, oordeelt spr. dat dit geleidelijk moet gaan. Een totale afschaffing van het leger acht spr. zoo mooi als de oorlog leelijk was. Nederland heeft uit den aard zijner ligging een leger noodig en wel een goed georganiseerd leger, waar niet „gefreescheeld” wordt, aldus eindigde spreker.

DEURNE.

Bij afwezigheid van den Burgemeester, geschiedde de prijsuitdeeling na den gehouden onderlingen wedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm door den Wethouder, den heer J. van Deursen, die bij die gelegenheid de hoop uitsprak, dat de Landstorm van Deurne moge blijven voortgaan op den ingeslagen weg, temeer daar thans de Burgerwacht jammer genoeg is ingeslapen. Spr. wenschte den Landstorm een bestendigen bloei.

De uitslag van den wedstrijd is als volgt:

Personeel.

1e pr. H. Hanssen, 2e pr. J. v. d. Heuvel, 3e pr. J. Verbakel, 4e pr. J. J. Martens, 5e pr. J. Haldermans, 6e pr. Joost Martens, 7e pr. J. Verhees, 8e pr. M. Bouwmans, 9e pr. G. Verdeuzeltonk, 10e pr. P. Kivits.

Geluksprijzen.

1e H. v. Mierlo, 2e J. Peeters, 3e G. Verdeuzeltonk, 4e pr. J. Fransen, 5e H. Kuunders, 6e J. Haldermans, 7e P. Kivits, 8e M. Bouwmans, 9e Bennebroek, 10e G. Steegs, 21e H. Aarts, 12e J. v. d. Heijden Az., 13e C. Goossens, 14e A. Vogels, 15e J. Verbakel, 16e W. Coolen, 17e C. Verhees, 18e F. v. d. Zanden, 19e W. Aarts, 20e J. Bankers, 21e P. Honings, 22e M. Louwers, 23e A. Verstraten, 24e J. Verhees, 25e J. d. Mortel, 26e H. Hanssen.

WOERDEN.

Zaterdagmiddag 2 October j.l. heeft onder begunstiging van mooi weder de landstormdag plaats gehad van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Te half twee begonnen de schietwedstrijden op het fraaie exercitieterrain. Groot was de deelname niet, maar toch werd er veel geschoten. Bovendien waren onderscheidene der beste schutters opgekomen. Fraaie prijzen, kunstvoorwerpen enz., waren voor deze wedstrijden uitgelooft. Des avonds werden in het Patronaatsgebouw de Mobilisatiekruisen uitgereikt bij monde van den heer L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nationale Landstormcommissie. Aan een 200-tal personen werd het kruis overhandigd. Ten besluite van den goedgeslaagden middag werd 's avonds de Landstormfilm vertoond, die met groote belangstelling werd gevolgd door de vele aanwezigen. Een strijke onder leiding van den heer J. v. Beek Dz. luisterde dezen avond op.

AFD. 's-GRAVENHAGE.

In het kamp te Waalsdorp heeft Zaterdagmiddag 2 October de jaarlijksche schietwedstrijd plaats gehad van den bijzonderen vrijwilligen landstorm, afdeling 's-Gravenhage.

Prijswinnaars werden M. Oudheusden, 49 punten (maximum 50), J. v. d. Hoeven 47, J. H. van Veen 47, K. M. Thomas 47, A. Labrie 46, Samman 46, P. H. v. d. Zande 46, B. P. A. Schregel 45, J. C. Ph. de Graaf 44, F. M. Isselman 44, L.

Stoof, 44, J. B. v. d. Einde 44, H. A. J. van Gummel 44, L. Collee 42, J. Zandberg 42, U. J. Peereboom 41, H. Bos 41, B. P. Tunderman 41, J. Paschier 38, W. J. v. d. Klauw 38 en A. A. K. Poetsma 38 punten. De prijsuitreiking zal in een nader te houden bijeenkomst plaats hebben.

GOUDA.

Vrijdagavond 7 October vergaderde de Plaatselijke Landstorm Commissie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afdeling Gouda.

Onder de verschillende punten, die aan de orde waren, was ook de uitbreiding van de Commissie. Hiervoor waren uitgenoodigd de Heeren A. Dortland Sr., Mr. H. Franken, Ds. H. Knoop, A. E. Steensma, Joh. Fabriaan en B. Roos.

Na een kort openingswoord van den vicevoorzitter, den Heer M. van Vliet, kreeg Mr. J. van Mechelen het woord, die een uitvoerige uiteenzetting gaf van het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Na deze uiteenzetting werden verschillende vragen gesteld, waarna de Heer Van Vliet vroeg, of de bovengenoemde heeren bereid waren zitting te nemen in de Commissie. Allen verklaarden zich daartoe gaarne bereid.

De Commissie is thans als volgt samengesteld: M. van Vliet, 1e voorzitter; A. E. Steensma, 2e voorzitter; H. M. Dercksen W.Jzn., 1e Secretaris; Mr. H. Franken, 2e secretaris; A. v. d. Berge, Plaatselijk Leider; A. v. d. Heuvel, Commandant; S. Vingerling, lid; Kapelaan G. J. Verhoef, lid; W. Bertels, lid; H. J. Nederhorst, lid; H. Boerma, lid; H. A. Akkermans, lid; A. Dortland Sr., lid; Ds. H. Knoop, lid; Joh. Fabriaan, lid; B. Roos, lid.

EMPEL.

Op 2 October j.l., des avonds half acht uur, had in de herberge van den heer Deckers de uitreiking der prijzen plaats, behaald door de leden der afdeling Empel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op den onlangs gehouden onderlingen wedstrijd te Orthen.

Na een kort openingswoord door den Voorzitter den heer G. de Bekker, werd het woord gevoerd door den reserve 1e luitenant den heer A. Rabou, uit 's-Hertogenbosch, die tot onderwerp zijner lezing koos: „Moeten wij paraat blijven.”

Spreker zette in een keurige rede de gevaren uiteen, die ons van de zijde der communisten, anarchisten en socialistten bedreigen, daarbij speciaal wijzende op de geweldige propaganda, die Moscou in het Westen van Europa doet voeren en de hedendaagsche toestanden in Sovjet-Rusland. Met een opwekking om trouw lid der afdeling te blijven, sloot spreker zijn lezing.

De Voorzitter dankte den heer Rabou in hartelijke bewoordingen, mede namens de aanwezigen.

Hierna had de uitreiking der fraaie prijzen plaats en werd nog eenigen tijd onder gezelligen kout bijeengebleven, terwijl alle verlofgangers der jongste lichte zich als lid opgaven.

BERKEL.

Oproep tot bijwoning van de schietoefeningen, welke zullen worden gehouden in Rodenrijs, „Stal, Veiling”, op Maandagavond: 22 Nov., 29 Nov., 6, 13, 20 en 27 Dec., en Maandag 3 Jan. '27. Eindwedstrijd aanvang 7 uur.

Allen welkom. Laat deze winter er een zijn, dat ieder blijke geve van de groote noodzakelijkheid van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Voor Noordeinde nog geen schietlokaal, daarom allen naar Rodenrijs.

De Pl. Leider.

Vaandelcommissie.

APELDOORN.

Na de goedgeslaagde schietwedstrijden gingen er onder de leden stemmen op; „Nu moet de compagnie nog een vaandel hebben.”

De Plaatselijke Commissie heeft die stemmen gehoord en is aan het werk getogen.

Een der leden, Notaris Knook, nam op zich voor de vorming van een Dames-Comité, dat straks het vaandel zal aanbieden, te zorgen.

Uit de leden werd een vaandelcommissie gevormd, die zal trachten, een bedrag bijeen te brengen, dat, aan het Dames-Comité overhandigd, den grondslag zal leggen voor het vaandelfonds.

Daartoe heeft de commissie een schrijven gericht

aan de leden, met het verzoek om een vrijwillige bijdrage voor het Vaandelfonds, terwijl het voornemen bestaat nog een „Vaandelavond” te organiseren, die als allen medewerken, voor de rest van het bedrag, dat de commissie voornemens is bijeen te brengen, zorgt.

MIDDELBURG.

De afdeling Middelburg van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft op den 25en September 1926 haar jaarlijkschen schietwedstrijd gehouden met marga patronen op de ringschijf, verdeeld in 10 ringen.

De schietwedstrijd werd bijgewoond door twintig schutters en geopend door den HoogEd.Gestr. Heer P. A. Umbgrove, gep. Kolonel, die de aanwezigen toesprak, waarbij hij duidelijk uiteenzette 't belang van het houden van schietoefeningen, waarvan hoofdzakelijk 't doel was 't onderlinge samen zijn. Na deze redevoering werden door Z.H.E.G. de eerst vijf schoten gedaan om later de tweede vijf schoten te doen voor den prijs.

Aanwezig waren bij toeval evenveel prijzen als schutters, zoodat ieder met een prijs huiswaarts keerde.

De prijzen bestonden uit kunstvoorwerpen welke door een commissie waren aangekocht.

Eeri woord van dank aan de autoriteiten — w.o. de burgemeester, wethouder, en onze oud-commandant Kolonel Umbgrove behoorden — is hier zeker op zijn plaats, daar zij de afdeling financieel in de gelegenheid stelden zoo'n geslaagden schietwedstrijd te houden.

Moge zulks voor de leden der Afdeling, die niet aanwezig waren, eene aansporing zijn, het volgende jaar ook mede te dingen naar de mooie prijzen, die nog altijd met behulp van onze voormannen kunnen worden aangekocht.

De eerste prijs werd behaald met 46 punten door den korporaal C. de Jonge, sedert oprichting 1915 van den Landstorm lid der Afdeling Middelburg, terwijl zijn zoon A. de Jonge, eveneens korporaal, den 2en prijs behaalde met 45 punten.

De prijzen werden uitgereikt door den 1e luitenant van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm J. Wisse, die den wedstrijd sloot met een woord tot opwekking en tot een wederziens voor de a.s. Jaarlijksche Vergadering.

De Secr. tevens Penningmeester der Afdeling,,

PAUL v. SLUIJS.

SCHERPENISSE-St. MAARTENSDIJK.

Op Zaterdag 2 October j.l. hielden de afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, begunstigd door het prachtige najaarsweer, gemeenschappelijk hun jaarlijkschen huishoudelijken wedstrijd, waaraan 30 leden van beide afdelingen aan deelnamen.

Op de schietbaan waren o.m. aanwezig de leden van de Plaatselijke Commissie benevens vele belangstellenden.

Daar er weer op de aan de burgerij gepresenteerde lijst was ingetekend, behaalde elk der leden weer even als verleden jaar een prijs, varieerend naar de bekwaamheid van den schutter. De uitslag luidt als volgt: C. Hartog, pl. Leider afd. Scherpenisse, 1ste prijs met 93 p.; J. Verkerke, 2e pr., 87 p.; A. P. Geluk, v. St. Maartensdijk, 3e pr., met 86 p.; C. J. J. Kooymans, idem, 4e pr., met 85 p.; D. v. Houdt, 5e pr., met 81 p.; 6e pr. P. C. Hartog, 80 p.; 7e pr. C. v. Dalen, 79 p.; 8e pr. E. Bevelander, 78 p.; 9e pr. Joh. Suurland, 77 p.; 10e pr. A. W. Kloet, 75 p.; 11e pr. B. Suusland, 74 p.; 12e pr. K. v. d. Werff, 69 p.; 13e pr. N. van Zetten van St. Maartensdijk, 62 p.; 14e pr. Jan de Graaf, 61 p.; 15e pr. F. A. Bolie, 58 p.; 16e pr. C. Hartog A.Szn., 57 p.; 17e pr. J. de Graaff v. St. Maartensdijk, 57 p.; 18e pr. C. L. M. Andriessen, 57 p.; 19e pr. Joh. de Graaf v. St. Maartensdijk, 56 p.; 20e pr. L. v. d. Vaten, idem, 55 p.; 21e pr. J. Geuns, 54 p.; 22e pr. C. Knook v. St. Maartensdijk, 53 p.; 23e pr. C. Bolle, 53 p.; 24e pr. C. Knijff, 53 p.; 25e pr. L. J. Jansens, 51 p.; 26e pr. P. v. d. Slikke, 46 p.; 27e pr. P. Bynachte, 41 p.; 28e pr. L. Duynhouwer, 40 p.; 29e pr. A. Polderman v. St. Maartensdijk, 29 p.; troostprijs C. Knulst v. St. Maartensdijk.

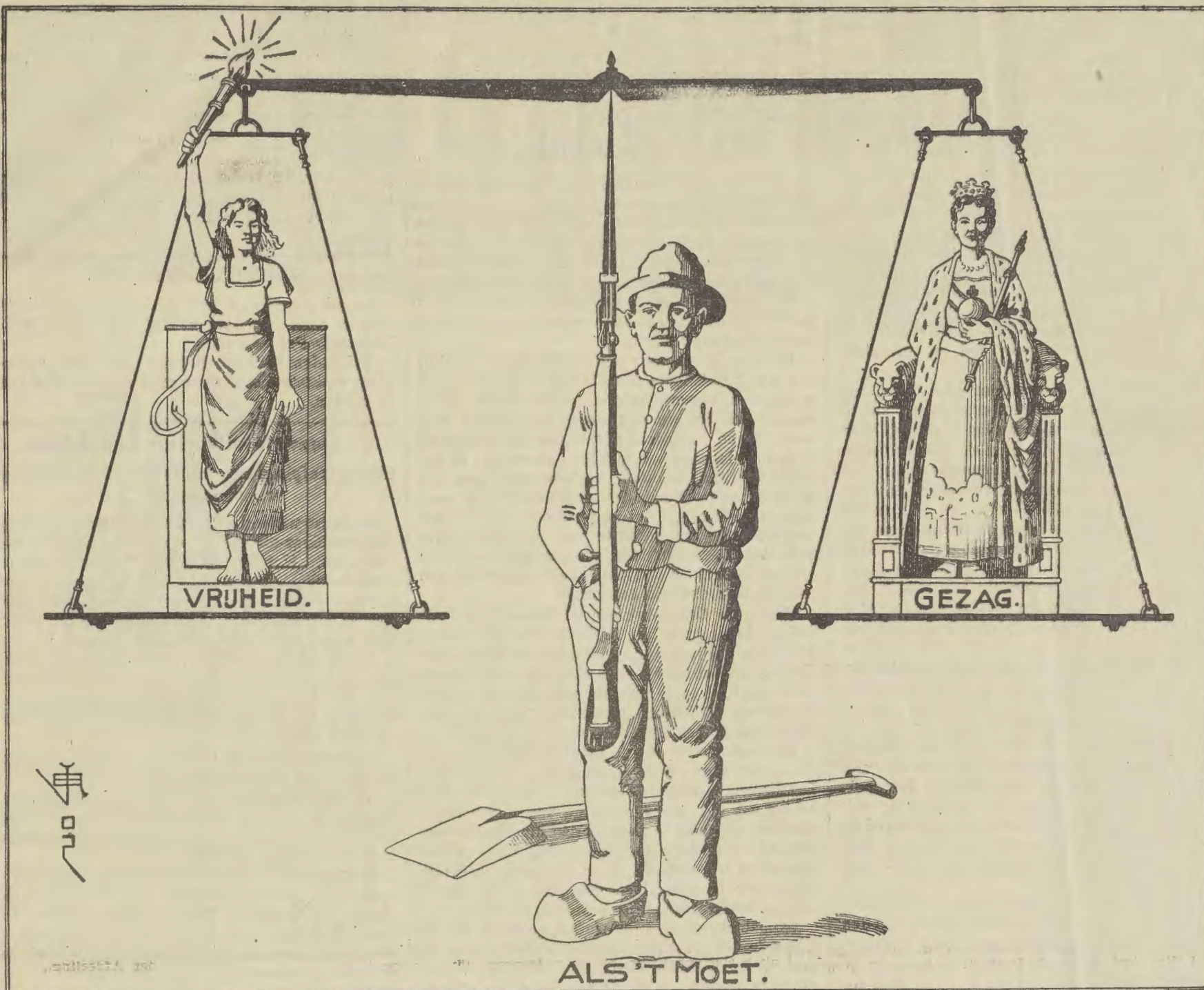
De wedstrijd had een prettig verloop, eenige oude veteranen waagden ook nog uit liefhebberij een kans op het doel. Ook de heeren van de Plaatselijke Commissie hebben hun geluk nog beproefd.

De prijsuitdeeling zal vermoedelijk plaats hebben Zaterdag 16 Oct. op de bovenzaal Hotel „de Gouden Leeuw” te Scherpenisse.

Namens de Wedstrijd Commissie:

F. A. BOLIER, Voorzitter.

A. M. KLOET, Secretaris.

Met zoo'n steunpunt kan het noodzakelijk evenwicht tusschen gezag en vrijheid bewaard blijven.

DELFT.

Woensdag 27 Oct. j.l. werd door de afdeling Delft een algemeene vergadering gehouden, die in den rij van algemeene vergaderingen zeer zeker een eereplaats heeft ingenomen.

Op het programma van dien avond stond n.l. de installatie van den burgemeester van Delft. Mr. G. van Baren, als eere-voorzitter van de afdeling Delft.

Aangezien de voorzitter, Ds. Hagen, verhinderd was dezen avond bij te wonen, werd de vergadering te ca. half negen door den kapitein Eekebus, leider der afdeling, geopend.

In zijn openingswoord richtte de kapitein zich met een woord van hartelijk welkom tot de aanwezige autoriteiten en in 't bijzonder tot den burgemeester van Baren, Mevr. van Baren, Luit. Gen. Terwisga, Gen. Maj. Duymaer van Twist en het Tweede Kamerlid, den heer Krijger.

Spreker schetste in enkele woorden het bijzondere voorrecht van de afdeling Delft om iemand als de burgemeester bereid gevonden te hebben, op dezen avond als eere-voorzitter te worden geïnstalleerd.

Bovendien deelt spreker mede dat in de vacature-Jhr. Le Grelle voorzien is geworden, daar Mr. W. van Eekeren bereid gevonden werd een bestuursfunctie te aanvaarden.

Hierna wordt het woord gevoerd door den voorzitter van het Gewestelijk Landstorm Comité Zuid-Holland West, den heer Krijger. Spreker wijst er op dat het hem een buitengewone eer is om hedenavond den burgemeester van Delft als eere-voorzitter te installeren. Spreker is overtuigd van Mr. van Baren's warme liefde voor het instituut, welke zoo duidelijk naar voren kwam in de rede, door den burgemeester gehouden bij de ontvangst op het Raadhuis ter gelegenheid van den op 26 Juni j.l. te Delft gehouden land-

dag. Enkele grepen doet spreker nog uit die rede. Zelden hoorde hij het doel van ons instituut op zulk een schitterende wijze naar voren brengen. „De Bijzondere Vrijwillige Landstorm”, had de burgemeester o.a. gezegd, „is een vredesinstituut bij uitnemendheid.”

De heer Krijger eindigt zijn rede met den Delftschen landstormers geluk te wenschen met hun eere-voorzitter en spreekt de hoop uit, dat de afdeling Delft zal groeien en bloeien onder het

eere-presidium van Mr. van Baren, dien hij hierbij installeert.

Mr. van Baren, aan het woord komende, bedankt voor de eer hem te beurt gevallen en geeft den aanwezigen de verzekering dat hij deze functie werkelijk met groot genoegen heeft aanvaard, omdat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, zijnde het instituut tot steun aan het Wettig Gezag, zijn volle sympathie heeft en hij het een der meest zegenrijke instituten van ons land acht.

ADRESVERANDERINGEN

Dengenen, die „Het Landstormblad” ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op de adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad” het ten zeerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 2 cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad” te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

bericht, dat „Het Landstormblad” van November gezonden werd aan

_____

_____

_____

Het adres moet echter zijn:

_____

_____

_____

*) S. v. p. duidelijk naam en voorletters invullen.

Spreeker hoopte in staat te zijn iets goeds in deze beweging tot stand te kunnen brengen.

Generaal-Majoor Duymaer van Twist hield hierna een kernachtiging pleidooi voor het Instituut van den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm en over datgene, wat reeds door den Landstorm werd gedaan in het belang van het vaderland.

De Luitenant-Generaal Van Terwisga achtte het zich een bijzondere eer en een bijzonder genoegen om den nieuwen eere-voorzitter het Mobilisatiekruis, als een herinnering aan de moeilijke jaren van 1914—1918, te mogen overhandigen. De generaal gaf hierna een uitvoerige uiteenzetting van de beteekenis van dit kruis om daarna over te gaan met eenige plechtigheid en toepasselijke woorden de kruisen uit te reiken en wel eerst aan den nieuwen eere-voorzitter, die in de mobilisatie geruimen tijd in militairen dienst was.

Het zij schrijver dezen vergund hier even aan toe te voegen, dat de burgemeester gedurende de mobilisatie voorzitter was van het Comité O. & O. op het eiland Voorne, dat hij zich daar buitengewoon verdienstelijk heeft gemaakt door het organiseren van leerzame cursussen en voordrachtavonden: bovendien wist de burgemeester de noodige gelden bijeen te brengen om een cantine met tuin voor ontspanning voor de militairen aan de eenzame kust geplaatst te krijgen. Voorwaar een schoon voorbeeld hoe onze burgemeester ook zijn gaven ten dienste van het algemeen wist aan te wenden gedurende de mobilisatiejaren.

Onder de anderen, die gedecoreerd werden, bevond zich ook de heer van Bommel, directeur van Stads Doelen, die in de mobilisatie gediend heeft als vaandrig bij het motorkorps van het 32e landweerbataljon en die bij het achtervolgen van een spion een ongeluk had, dat hem voor zijn leven een klein gebrek aan den voet bezorgde. Nochtans stelde de heer van Bommel er zeer veel prijs op het Mobilisatiekruis te ontvangen en werd dit door den generaal zelf hem op den borst gespeld onder toevoeging van eenige zeer waardeerende woorden.

Het programma van dezen avond vermeldde ook nog de uitreiking der prijzen, behaald op den laatstgehouden schietwedstrijd. De winnaars waren: 1. J. de Waal, 77 punten, (maximum 80 punten); 2. J. van Zon, 76 p.; 3. G. A. Hoogenboom, 75 p.; 4. J. Poot, 75 p.; 5. J. W. Schinkelshoek, 74 p.; 6. W. Lagendijk, 73 p.; 7. J. H. Hoekman, 71 p.; 8. G. van Oel, 70 p.; 9. R. Buijtenhuis, 70 p.

Na de uitreiking van deze prijzen werd de vergadering gesloten en werden de vereenigingen „Sempre Fixo” en „Inter Nos”, die dezen avond opgeluisterd hadden met muziek en zang, harte-

lijk bedankt voor hun medewerking, waarna de aanwezigen uiteen gingen.

Voor de afdeeling Delft was dit zeer zeker een succesvolle avond, die heusch de belangstelling van nog meerderen was waard geweest.

Delft, 9 November 1926.

DE FILMAVOND.

Op Vrijdag 5 November werd in dezelfde zaal de Landstormfilm vertoond.

Hoewel de belangstelling groter had kunnen zijn was de zaal toch aardig gevuld en werd om ca. kwart over acht, na een kort openingswoord van kapitein Ekebus, met de film begonnen.

De heer Boulogne gaf in de verschillende pauzen en ook tijdens het vertoonen van de film de noodige explicatiën.

De film is, en voor den landstormer vooral, een zeer interessante film. Het is natuurlijk geen spannende, sensationele en opwindende film, waarin zich het een of andere liefdesdrama voor onze oogen afspeelt, of waarin geheimzinnige sluipmoordenaars hun prooiën bespringen, of wel Cowboys hun kunsten op ongetemde paarden demonstreeren. Neen, de Landstormfilm is geen sensationele maar een zeer rustige film, geheel overeenkomstig het karakter van den Landstorm zelf. Het is een film, die, goed aanschouwd door een rechtgeaard Nederlander, een stemming van rust en tevredenheid achterlaat.

Want die film toont hoe de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, nu reeds 55.000 man sterk, zich meer en meer uitbreidt; hoe de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zich uitstrekt over het gehele land tot in de uiterste uithoeken en hoe de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zich kan verheugen in de belangstelling van duizenden.

Dit is de indruk die de Landstormfilm bij hen, die iets voor den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm voelen, achterlaat. Laat de film echter ook zijn een aanmaning voor elken landstormer, om voort te gaan op den ingeslagen weg, om verder te gaan met het maken van propaganda, en wel zoo, dat er op de hierna volgende landdagen in elke plaats een even groot aantal nieuwe landstormers bijgekomen is als er nu zijn.

Landstormers, de film heeft u getoond, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm steeds meer en meer groeit en bloeit. Doet allen uw best hieraan mede te werken. Wijst er een ieder op, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm is 'n instituut, dat alleen voor oogen heeft de orde en rust binnen de grenzen van ons vaderland te handhaven; dat het naast een eer ook *plicht tegenover ons volk* is, dat een ieder, die het Wettig Gezag erkent zich aansluit bij ons om, indien zulks eens noodig was, zich te scharen om troon en regering; opdat, als er een partij zou zijn, die met

geweld het gezag omverwerpen wilde, deze daar zou vinden den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm, de landstormers, die zich vrijwillig gegeven hebben om het gezag te steunen, om pal te staan voor vorstin en regering en om *als 't moet* met het zwaard in de vuist te verdedigen, wat hun lief is:

Ieder die den vrede wenscht, die inziet, dat gezag, orde en tucht de basis vormen van een gezonde samenleving van een volk, sluite zich aan bij den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm.

SCHIETSCHIJVEN ENZ.

De schijvenfabriek van J. J. van der Peijl te Ierseke zond ons hare keurig uitgevoerde *geïllustreerde Prijscourant*.

Wij raden belangstellenden aan een exemplaar rechtstreeks of door onze bemiddeling aan te vragen.

De nieuwste uitvinding van Edison.

Phonograafplaat met een speelduur van veertig minuten.

De grijze uitvinder Edison is onvermoeid bezig zijn lievelingsuitvinding, de phonograaf, te vervolmaken. Het verdroot hem, dat een schoon muziekstuk — een sonate, een ouverture — in stukken geknipt moest worden, verdeeld over zooveel platen, omdat de speelduur van een plaat niet langer dan 5 minuten is.

Zijn vindingrijke Amerikaanse geest vond de oplossing, door de groeven, waarin de diamant van den weergever op en neer bewogen worden, zóó dicht bij elkaar te leggen, dat de speelduur viermaal vergroot kon worden.

Zoo ontstond de plaat, die aan weerszijden een speeltijd van 20 minuten heeft.

De tijd, welke één plaat nodig heeft om een muziekstuk weer te geven is dus bijkans drie kwartier, waarbij slechts éénmaal de plaat omgedraaid behoeft te worden.

De vertegenwoordiger van de New Edison ontving tot op heden nog slechts vier van deze duurplaten, om er mee te kunnen demonstreeren. In totaal bestonden er de vorige week in de gehele wereld nog geen dozijn. De uitvinding is, zelfs in Amerika, eveneens eerst deze week openbaar gemaakt.

In de fraaie gehoorzaal was te zien ook het modernste, zeer vernuftige radio-toestel, de „Chrystalphone”, gebouwd in 'n Edison-phonograafkast. Electriche verbindingen maken het mogelijk zoowel radio-concerten weer te geven als de phonograaf-muziek door den superben Farrand-power-speaker. Een wonder van moderne techniek!

VACANT

TURKENBURG's

Zaadhandel
Bodegraven

Hofleverancier van
H. M. de Koningin

GROENTEZADEN
BLOEMZADEN
LANDBOUWZADEN

VRAAGT rechtstreeks of bij één
onzer 1350 plaatselijke Agenten de

Geïllustr. Prijscourant van Zaden

Schietschijven

op papier en carton, voor lange
en korte baan, in 24 soorten.
Vraagt geïll. prijscourant.
Schietschijvenfabriek
J. J. VAN DER PEIJL
YERSEKE (Z).

ELECTR. DRUKKERIJ
C. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
GOED
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

Verschenen:

Het portret
van den Heer

L. F. DUYMAER VAN TWIST,
geteekend door WILLY SLUITER,

wordt franco thuisgezonden na ontvangst van
f 0.50 per postwissel.

Administratie van „Het Landstormblad”,
Koninginnegracht 50, Den Haag.

KONINKLUKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

Firma J. G. MEIJER,
Groningen, 2 Markten
Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK
van f 1.—, f 1.50,
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 cts. verhooging.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN
DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG.

ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 'S-GRAVENHAGE.

ABONNEMENTSPRIJS F. 1.50 PER JAAR.   LOSSE NUMMERS 15 CENT.

De orde in huis en de S. D. A. P.

Met zeer veel waardeering en instemming geven wij ditmaal plaats aan een artikel van den „Militairen medewerker” van het dagblad „Het Vaderland”. Deze schrijft:

„Minister Lambooy heeft bij het Kamerdebat over de „relletjes” flink van zich afgesproken en daarvoor de hulde verdiend van allen, die in ons Land gesteld zijn op de orde in huis.

Er waren oogenblikken, dat de geestelijke vaders van de ongeregelde van de aangematigde functie als openbaar aanklager scheen af te dalen tot de beter passende rol van beschuldigen. Voor dat resultaat alleen reeds hebben velen den heer Lambooy in gedachten de hand gedrukt.

Bij de behandeling van de posten op de begroting van Binnenlandsche Zaken en Landbouw voor de burgerwachten, den vrijwilligen landstorm en de politietroepen leek het meeste daarvan reeds weer vergeten, en is met onverflauwden ijver een aanval ondernomen op de organen, die voor de handhaving der binnenlandsche orde zijn opgericht.

Deze aanval werd geleid door den heer Van Zadelhoff, militaire specialiteit van de S.D.A.P. Ondanks zijn eruditie op militair gebied raakte deze afgevaardigde eenigszins verward in de verschillende soorten vrijwilligen landstorm en sprak hij o.a. van honderdduizenden, die op hoofdstuk VIII voor den vrijwilligen landstorm zijn uitgetrokken.

Deze verwarring kan men niet uitsluitend aan hem wijten, de nomenclatuur geeft er aanleiding toe. Zij is inderdaad slecht gekozen.

Generaal Duymaer van Twist, als oprichter en ziel van den bijzonderen vrijwilligen landstorm, ter zake bij uitnemendheid deskundig, heeft hem over zijn vergissing gekapitteld. Maar de generaal zal de eerste zijn om de oorzaak te betreuren, n.l. het bezigen van één naam voor zeer verschillende organen.

Met den naam vrijwillige landstorm worden n.l. aangeduid zoowel het vooroefeningsinstituut als de bijzondere korpsen „motordienst”, „spoorwegdienst” enz. en een speciaal orgaan tot handhaving der orde. Laatstbedoeld orgaan voert tot onderscheiding daarbij het epitheton „bijzonder”, in tegenstelling met het vooroefeningsinstituut. Maar deze „wakke onderscheiding” wordt niet eens goed volgehouden. Want in de onderafdeeling 29 van de Begroting voor Binnenlandsche Zaken en Landbouw worden gelden uitgetrokken voor den „vrijwilligen landstorm”, terwijl bedoeld wordt de „bijzondere.” Men moet erkennen, dat wanneer twee begrotingen gelden met name bestemmen voor den „vrijwilligen landstorm”, de veronderstelling gerechtvaardigd is, dat dit in beide gevallen hetzelfde orgaan betreft.

Het zou wellicht overweging verdienen, om het vooroefeningsinstituut voortaan bij zijn ware naam te noemen. Het is als zoodanig in het geheel niet bestemd voor handhaving der orde en staat dus volkomen vrij van den „bijzonderen vrijwilligen landstorm”; het ressorteert dan ook in zijn geheel onder Oorlog en wordt alleen door Oorlog beheerd en betaald.

De „bijzondere vrijwillige landstorm” is inderdaad een bijzondere instelling, n.l. in zoover, dat dit orgaan nagenoeg uitsluitend bestaat uit personeel, dat tot het leger behoort, terwijl de orga-

nisatie en leiding buiten het leger staan *) en de noodige gelden worden uitgetrokken op de begroting van het Departement van Binnenlandsche Zaken en Landbouw. Het vormt daardoor a. h. w. een leger in het leger. Bij mobilisatie tegenover een buitenlandschen vijand blijft deze organisatie buiten werking en komt het personeel normaal onder de wapenen bij de legerafdeelingen, waartoe het behoort. Bij gevaar voor de binnenlandsche orde daarentegen kan de Regeering dezen landstorm oproepen en de rest van het leger thuis laten. Deze organisatie stelt aldus de Regeering in staat om, indien zij bij binnenlandsche moeilijkheden meerdere hulp van gewapende macht noodig heeft dan haar in gewone tijden ten dienste staat, uit het leger in de eerste plaats hen op te roepen, die zich daartoe vrijwillig hebben beschikbaar gesteld.

Dank zij vooral de dagelijkse bemoeienissen van generaal Duymaer van Twist, diens geestdriftige voortvarendheid en onverstoorebaren ijver, is deze landstorm uitgegroeid tot een macht van ongeveer 60.000 geoefende vrijwilligers, gewestelijk georganiseerd in „Verbanden”, die in de verschillende centra ter beschikking staan, zoodra de Regeering het noodig acht „op den knop te drukken.”

Daarnaast zijn dan nog voorbereidingen getroffen om het in werking blijven der belangrijkste organen voor het economisch leven te verzekeren en te beschermen.

Men zal moeten erkennen, dat aan deze organisatie goede gedachten ten grondslag liggen.

In de eerste plaats is het vrijwillig karakter der verbintenis een factor van groot belang, des te meer, omdat de vrijwillige verbintenissen over het algemeen gesloten zijn in een periode, waarin „er niets aan den knikker was en er alleen maar offers aan tijd en inspanning gevraagd werden (klein op het oogenblik zelf, maar groot „als het moet”), zonder dat daarmee eenig voordeel te verkrijgen was.

Daarin ligt vooreerst een waarborg, dat er alleen mannen komen, aan wie men wat heeft. Een aan den anderen kant ontgaat de Regeering daarmee bij het uitbreken van binnenlandsche moeilijkheden, althans in den aanvang, de noodzaak om ook mannen onder de wapenen te roepen, die moeilijk gemist kunnen worden of slechts met tegenzin aan de oproeping zouden voldoen.

Het laat zich zelfs aanzien, dat wanneer de nood aan den man komt, nog een groot aantal vrijwilligers zich bovendien zal aanmelden. Maar reeds afgescheiden daarvan vormen de 60.000 landstormers een macht, waarmee rekening te houden is. De encadreering bestaat eveneens uit vrijwilligers uit het verlofskader. Zij kan, evenals de hoogere leiding, uiteraard wanneer het noodig is, naar behoefte aangevuld worden uit het beroepskader van het leger.

Bijkomstige voordeelen zijn dan nog, dat de kosten naar verhouding niet noemenswaard zijn en zich in hoofdzaak bepalen tot uitgaven voor de administratie, het behoud van het verband, het in stand houden der organisatie e.d.

Een aangrijpingspunt voor den „cellenbouw” der communisten geeft deze organisatie niet, omdat de mannen alleen opkomen als het noodig is en er dan voor „cellenbouw” geen gelegenheid en geen gewillig gehoor zal zijn. Dit is een der verdiensten van het instituut, die het slagen van

WIE ZINGT DAAR?

DE „NEW EDISON”

het „cellen”-plan vrijdelt, zelfs indien het elders eenig succes zou verkrijgen.

Soortgelijk karakter dragen de bijzondere korpsen van den vrijwilligen landstorm „motordienst”, „vaartuigendienst”, „spoorwegdienst” en „luchtwachtdienst.”

Zij vormen een onderdeel van het leger, omdat het personeel, althans voor het grootste gedeelte door de verbintenis zelve toetreedt tot het leger en dus niet reeds te voren daartoe behoorde. Deze korpsen zien zich ook bij mobilisatie oproepen en in dienst gesteld. Zij worden daarom door Oorlog beheerd en gefinancierd. Daarnaast zijn zij — met uitzondering van den „luchtwachtdienst,” — ook bestemd om bij binnenlandsche moeilijkheden, indien de Regeering het noodig oordeelt, hun diensten te bewijzen voor het in stand houden van het binnenlandsch verkeer.

Al deze onderdelen van den landstorm zijn rijksorganen, ook in dezen zin, dat de Regeering ze in dienst kan stellen en verplaatsen als zij dat noodig acht.

In tegenstelling daarmee vormen de burgerwachten plaatselijke organen, die in het algemeen voor de gemeente hetzelfde doel nastreven, dat de landstorm voor het rijk beoogt. Tevens dienen zij daarmee het algemeen belang o.a. omdat zij door plaatselijk de orde te verzekeren den landstorm vrij maken voor gebruik op de meest bedreigde punten.

Binnenlandsche zaken geeft ook aan deze instellingen eenigen steun, door er gelden voor uit te trekken op de begroting, die beheerd en verdeeld worden door de onder dat departement ressorteerende Inspectie der Burgerwachten.

Overziet men deze voorbereidingen, dan moet o.i. erkend worden, dat men hier in een klein aantal jaren — zij dateeren nagenoeg geheel uit 1918, het jaar der „vergissing” — met bescheiden middelen een betrekkelijk groot resultaat heeft weten te verkrijgen.

Voor hen, die gesteld zijn op orde in eigen huis en afkeerig van pogingen ener minderheid om met geweld haar wil aan de meerderheid op te leggen, bestaat er alleszins reden tot waardeering.

Dat de communisten vijandig tegenover deze organisaties staan, is heel goed te begrijpen. Het zou bedenkelijk zijn, indien dit anders was.

Bij de S.D.A.P. past de vijandige houding minder goed, vooral nu deze partij zich opmaakt om aan de Regeeringstaak deel te nemen.

De uitvoering van die taak is uiteraard niet denkbaar zonder handhaving van het gezag en dus ook niet zonder orgaan, om dat gezag te steunen.

De oude leuze der S.D.A.P. „geen man en geen cent” is reeds door het ontwapeningsvoorstel der partij gebleken eigenlijk te beteekenen: 25.000 mannen en 1333 $\frac{1}{3}$ miljoen centen (om van de rest: marine voor Indië, en het fonds voor wachtgeld b.v. nog maar niet te spreken), welke getallen zoo op het oog er wel iets anders uitzien dan géén en nog eens géén.

Maar bovendien heeft de S.D.A.P. door het voorstel om die veiligheidswacht o.a. te bestemmen tegen ongeregelheden in het binnenland, het recht prijs gegeven verontwaardigd te doen over de pogingen der „bourgeoisie” om zich tegen geweld te beschermen. Immers in haar voorstel doet de S.D.A.P. uit eigen beweging bereidwillig daaraan mee.

Haar machtsmiddel moge onvoldoende te achten zijn — dat verandert niets aan het beginsel.

De twijfel of de 25.000 man der Veiligheids-wacht voldoende zouden zijn, is niet gegrond op het verschil in aantal tusschen het aantal wachters en dat der landstormers. Het getal der landstormers 60.000 is rijkelijk groot. Die groote sterkte geeft echter het voordeel, dat voor gewestelijke ongeregelheden niet aanstonds het heele land gealarmeerd behoeft te worden.

Maar het groote voordeel van den landstorm is, dat hij uitsluitend bestaat uit mannen van goeden wil, die zich uit eigen beweging hebben beschikbaar gesteld. Kon dat van de Veiligheids-wacht ook gezegd worden, dan zou zij waarschijnlijk sterk genoeg voor dit doel zijn. Maar de Veiligheidswacht zal, evengoed als ons leger, in stand worden gehouden, door het opleggen van den dienstplicht.

De Veiligheidswacht zal evenzeer bloot staan aan verdachtmaking, aan schimp. Waarom zou men haar geen „rotzooi” noemen?

Wat zal de S.D.A.P. beginnen tegen de stelselmatige ondermijning van de wacht, tegen onafgebroken gestook, tegen cellenopbouw? Kwam de S.D.A.P. aan de macht, dan zou zij misschien nog meer bedreigd zijn in het regeeringskasteel dan de „bourgeoisie.” Wellicht zou zij zich te verweren hebben zoowel tegen fascisme als tegen communisme. Zou zij dan niet minstens evenzeer als de bourgeoisie behoefte gevoelen om het economische leven harer burgers te beveiligen? De partijgenooten zijn er toch ook niet op gesteld, dat minderheden het verkeer en daardoor den aanvoer van levensmiddelen onmogelijk maken, den toevoer van water, electriciteit, enz. afsnijden! ... Van idealen *alléén* kan men niet leven.

De heer Van Zadelhoff was thans zoo vriendelijk om te verzekeren, dat de partij geen geweld wil gebruiken. De verklaringen van de partij juist op dat gebied verouderen snel. De heer Van Zadelhoff scheen er bijv. bezwaar tegen te hebben, dat de handhaving van de burgerwachten en landstorm gemotiveerd zou worden met een beroep op Troelstra's woorden van 1918. Wie waarborgt ons, dat over acht jaar een pg. niet weer een beroep op den heer V. Z. zal disqualificeeren?

Maar al blijkt de S.D.A.P. zelf voor goed bekeerd, dan is daarom het geweld nog niet de wereld uit. De S.D.A.P. weet het uit eigen omgeving, dat goede voornemens niet bij machte zijn om de tegenstanders te ontwapenen.

Als zij er dus al in slagen mocht om ons den heilstaat binnen te voeren, dan zal zij dezen staat deugdelijk moeten beschermen. Anders zijn wij er dadelijk weer uit!

En als zij die bescherming wil geven, zal zij goed doen nog eens te denken over de bestaande organisaties. Die zijn zoo kwaad nog niet! En over het beginsel is de partij reeds heen: zoowel over de leus „geen man en geen cent”, als over die, welke aan de Regeering een orgaan ontzegt tot handhaving der orde bij binnenlandsche ongeregelheden.”

*) De schrijver bedoelt hier klaarblijkelijk de z.g. burgerlijke organisatie van den bijzonderen vrijwilligen landstorm, zooals deze belichaamd is in de Nationale en de Gewestelijke en Plaatselijke Landstorm-Commissiën.

Daarentegen ressorteert de militaire inrichting van den bijzonderen vrijwilligen landstorm, omvattende de indeeling, de encadreering, de bevelvoering, de registratie, de mobilisatie- en concentratie-regeling en de technische leiding der schietoefeningen, wel degelijk en uitsluitend onder den Minister van Oorlog en de militaire autoriteiten. (Red. Landstormblad).

's-HERTOGENBOSCH.

20 Nov. hield de afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de prijsuitdeeling van den onlangs gehouden schietwedstrijd.

Toen de commandant, de reserve eerste luitenant A. B. Rabou, de vergadering opende, was de opkomst, in verband met de vele andere vergaderingen en uitvoeringen hier ter stede bevredigend te noemen. Hij hield een inleiding, waarin hij eerstens allen hartelijk welkom toeriep, doch in 't bijzonder den secretaris der gewestelijke Landstorm-

commissie, den heer L. B. M. van Agt, die als gewoonlijk deze feestelijke bijeenkomst met zijn tegenwoordigheid vereerde. Spr. bracht hem dank voor de belangstelling, die de Bosche afdeeling zijnerzijds steeds mag ondervinden. In het overzicht van de werkzaamheden van 't afgelopen jaar wees spr. er op, hoe de schietoefeningen en wedstrijden zich in steeds meer belangstelling mogen verheugen. Moge dit zoo blijven, aldus spr., opdat we „als 't moet” den revolutionairen vijand manmoedig onder de oogen kunnen zien, want in saamhoorigheid schuilt onze kracht.

De tijd van opheffing van ons Instituut, aldus spr., is nog niet gekomen, zoolang als er filmen vervaardigd worden als de „Potemkin” en de „Bocht des Doods”, die met zijn funeste strekking niet malaat het revolutionaire zaad met kwistige hand te zaaien, zoolang de communisten niet nalaten oproer of opstand te verwekken, zooals onlangs op Java gebeurde.

Voortgaande over den wedstrijd met de daaraan verbonden prijsuitdeeling, merkt spr. op, dat dit het hoogtepunt is der jaarlijksche schietwedstrijden. Ze zijn voor de winnaars aansporing om het ingeslagen voetspoor te blijven volgen en voor den niet-winnaars een aansporing 'n volgende maal hun beste beentje voor te zetten om door intense oefening vertrouwd te raken met de hanteering van het wapen.

Alsdan nam de heer van Agt het woord om op verzoek van den plaatselijken leider 'n uiteenzetting te geven van de Landstormfilm, hetgeen door hem op zeer te loven wijze gebeurde en waaraan nij tevens een beschouwing omtrent het Landstormblad vastknoopte.

Een strijke onder leiding van een der Landstormers vulde de pauze op zeer te waardeeren wijze.

Na de gelegenheid tot het stellen van vragen, waarvan 'n dankbaar gebruik werd gemaakt, had de prijsuitdeeling plaats.

Door den Commandant was 'n verguld zilveren medaille beschikbaar gesteld voor degenen, die gedurende de October-oefeningen de meeste punten had geschoten. Deze medaille alsmede de eerste prijs werd gewonnen door den Landstormer J. Zetz. Met 'n felicitatie en onder zeer waardeerende woorden voor de winnaars, reikte de commandant de prijzen uit, waarna men nog 'n tijdje van gezellig samenzijn genoot.

LUCHTWACHTDIENST BOXTEL.

22 November j.l. werd in het Luxor Bioscooptheater te Boxtel, vanwege den Luchtwachtpost, de bekende Leger- en Vlootfilm vertoond.

Bericht van verhindering was ingekomen van den korps-commandant, luitenant-kolonel Wijnaendts, de Tweede Kamerleden, generaal-majoor Dymaer van Twist en dr. Deckers en van den secretaris der Gew. Landstormcommissie „de Meyerij”, den heer Van Agt.

De burgemeester, de heer Van Beek, opende de bijeenkomst en heette allen welkom, speciaal den Groeps-Commandant, luitenant Offermans. Hij bracht dank aan den Commandant van den Luchtwachtpost, den heer Borking en den Commandant van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, den heer Grijsbach, die onder de goede en aangename leiding van den Groeps-Commandant, voor van avond en morgenavond beslag op de Leger- en Vlootfilm hebben weten te leggen en feliciteerde allen met hun succes.

Spreker schetste vooral, dat in de dagen van onrust en opstand tegen het wettig gezag, de landstormers dat gezag steunen en daarvan reeds preventieve kracht uitgaat. Hij hoopt dan ook, dat deze avonden vruchtdragend mogen zijn en dat het saamhooringsgevoel en de kameraadschap tusschen de leden nog hechter worde. (Daverend applaus).

De luitenant Offermans uit Vught dankt den burgemeester voor zijne kernachtige rede en stelt het op hoogen prijs hem te midden van de landstormers te mogen begroeten. Spreker kan kort zijn, omdat de burgemeester zoo duidelijk is geweest en hierdoor als het ware het gras voor zijne voeten is weggemaaid. Hij wil slechts even naar voren brengen, dat de Leger- en Vlootfilm niet alleen een trouw beeld geeft van onze weermacht in de mobilisatiejaren, van de vermoeienissen, koude en ontberingen, waaraan onze militairen waren blootgesteld, maar ook van de gulle gastvrijheid van de Brabantsche bevolking, waarmede zij de soldaten ontvingen.

Spreker eindigt met alle aanwezigen te verzoeken, ter eere van ons geliefd Vorstenhuis, ter eere van „Onze” Koningin, die in de moeilijke oorlogsjaren zoo innig met haar volk medeleefde, als blijk van aanhankelijkheid en trouw, dezen avond met het Wilhelmus in te zetten.

Onder de tonen der muzieke zongen daarna allen het Wilhelmus, terwijl de portretten der Koninklijke

Familie op het doek verschenen.

Vervolgens werd de Leger- en Vlootfilm vertoond, die menig aanwezig oud-gemobiliseerde in gedachten naar de Brabantsche landgrenzen voerde, alwaar hij met de bevolking bange en gezellige dagen had geleefd.

Tegen halftien liep de film ten einde en ging iedereen tevreden naar huis en niet het minst de Vrijwilligers van den Luchtwachtendienst, die een succesvollen avond bereikt hadden.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Afdeeling Broek in Waterland.

De afdeeling Broek hield haar najaarswedstrijd op 9 en 15 November l.l. Een flink aantal schutters nam aan den wedstrijd deel, waarvan de prijsuitreiking plaats had op 15 November l.l. in het Broekerhuis te Broek in Waterland, in tegenwoordigheid van den secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie.

Prijzen werden behaald door:

C. Roele met 94 punten, Th. C. Schwegler met 92 p., G. J. Sip met 92 p., Jb. Wiedemeyer, F. Kamminga (buiten mededinging), J. van Meerfeld, J. Stolk, J. van Gog, D. Tolck, Jb. Rietkerk, A. Stolk, R. Spaans, C. J. Prosper en P. Hoogemaad.

Afdeelingen Amsterdam I-IX.

De najaarsschietwedstrijden dezer afdeelingen werden in October l.l. hervat en voortgezet in November.

Op de bijeenkomst in November namen ongeveer 200 leden aan de wedstrijden deel, terwijl een aantal nieuwe leden toetraden.

De plaatselijke commissiën hebben het voornemen in December een groote vergadering te beleggen voor de Amsterdamsche afdeelingen ter uitreiking der behaalde prijzen.

Afdeeling Zaandam en Koog a. d. Zaan.

Beide afdeelingen hielden dit najaar gecombineerde schietwedstrijden. Het aantal opgekomen schutters was zeer bevredigend.

Op de laatste bijeenkomst op 20 November werden in tegenwoordigheid van den Commandant van het Landstormkorps Res.-Majoor C. de Veer en den secretaris der Gewestelijke Commissie de prijzen aan de winnaars uitgereikt, waarbij zeer waardeerende woorden werden gesproken aan het adres van den energieken leider, de heer H. Russelman.

De afdeeling gaat nog steeds in getalsterkte vooruit, zoodat Zaandam, na Amsterdam en Haarlemmermeer behoort tot de sterkste afdeelingen in het Verband Stelling van Amsterdam.

Afdeeling Diemen.

De geanimeerde najaarswedstrijden dezer afdeeling werden met een prijsuitreiking op 30 Nov. l.l. besloten. De prijzen werden uitgereikt door den Res.-Majoor C. de Veer.

Verskillende leden der Plaatselijke Commissie gaven door hunne aanwezigheid een blijk van belangstelling.

Officieren Landstormkorps Stelling van Amsterdam.

De voortgezette propaganda ter versterking van het Officierenkorps van het Landstormverband Stelling van Amsterdam heeft goede resultaten opgeleverd, zoodat op 1 December 1926 de sterkte bedroeg:

185 Officieren en 5 Vaandrags.

Het wapen der Infanterie is vertegenwoordigd met 1 Majoor, 14 Kapiteins, 86 1e Luitenants, 27 2e Luitenants en 4 Vaandrags.

De Artillerie, zoowel bereden als onbereden, telt 4 Kapiteins, 26 1e Luitenants, 7 2e Luitenants.

De Cavalerie is aanwezig met 1 1e Luitenant en 1 2e Luitenant.

De Genie met 1 1e Luitenant.

De Militaire Administratie met 4 1e Luitenants, terwijl de Geneeskundige dienst met 4 Officieren van Gezondheid 1e klasse in de sterkte voorkomt.

Ten slotte de Vrijwillige Landstorm (Speciale Diensten) met 4 Kapiteins, 6 1e Luitenants en 1 Vaandrig.

Het aantal Artillerie Officieren, totaal 37, is als volgt verdeeld:

Veldartillerie, 7 1e en 2 2e Luitenants.

Vesting-Artillerie 2 Kapiteins, 12 1e en 2 2e Luitenants.

Kust-Artillerie 2 Eerste en 3 Tweede Luitenants.

Luchtdeel-Artillerie 2 Kapiteins en 5 Eerste Luitenants.

HET LANDSTORMBLAD

VAN DECEMBER 1926.
TWEDE BLAD.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS „MOTORDIENST”.

Met ingang van 11 December 1926 is de Afdeeling-Commandant „Noord-Brabant”, de reserve-1e-luitenant voor speciale diensten J. M. Baron VAN TUYLL VAN SEROOSKERKEN, op zijn verzoek eervol ontheven van zijn commando en op dien datum werd de res.-1e-luitenant F. J. M. SMITS VAN OYEN tot afdeeling-commandant van genoemde afdeeling benoemd.

OFFICIEELE BERICHTEN:

Benoemd tot reserve-Majoor de reserve-Kapitein P. S. HARTOGH HEYS VAN ZOUTEVEEN, Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „Kennemerland”.

HENGELO.

Op 26 November j.l. is in het gebouw „Het Centrum” een uitstekend geslaagde propaganda-avond gehouden.

Velen, onder wie de heeren Jansen, Burgemeester van Hengelo, Tonckens, oud-Burgemeester van Hengelo, res.-majoor Tucker, Voorzitter van de Gewestelijke Commissie, reserve-kapitein Stroink, Districtscommandant van het Vrijw. Landstormkorps „Motordienst” tevens lid van de Gewestelijke Commissie, Bruggeman, secretaris van de Gewestelijke commissie, had den aan de uitnodiging van de plaatselijke commissie gevolg gegeven. De Voorzitter van de Nationale Landstormcommissie was helaas door ambtsbezigheden verhinderd.

Om ruim 8 uur werd deze avond, nadat de zaal inmiddels geheel bezet was, door den voorzitter der Plaatselijke commissie, den res.-luitenant-kolonel Meinster geopend, door wien allen hartelijk welkom, speciaal de nieuw benoemde Burgemeester, werden geheeten en die met een kort woord het doel van dezen avond uiteenzette.

Daarna werd overgegaan tot het vertoonen van de landstormfilm. Nadat ongeveer de helft van deze film was gedraaid, werd het oog een oogenblik rust gegund en moest het oor in actie voor de boeiende, krachtige rede van den aalmoezenier Elberssen uit Zorgvlied, waarin de noodzakelijkheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd aangetoond en gewezen werd op de groote preventieve kracht van ons instituut. Na een driewerf hoera voor H. M. de Koningin werd deze rede onder luid applaus beëindigd. In de overige pauze's werden door de leden verschillende tableaux en voordrachten ten beste gegeven, terwijl tenslotte door den Overste Meinster allen, die medegewerkt hadden tot het welslagen van dezen avond een woord van dank werd gebracht en zij, die nog geen lid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm waren, werden aangespoord zich alsnog als lid aan te melden bij den plaatselijk leider of een der leden.

Het was reeds ver na middernacht toen de laatste bezoekers huiswaarts keerden, allen even voldaan over dezen gezelligen avond.

Aangemoedigd door dit succes heeft de plaatselijke commissie dan ook nog dienzelfden avond besloten tegen het einde van het winterseizoen nogmaals een dergelijken avond te organiseren, waarvoor reeds nu door vele leden medewerking werd toegezegd. Behalve de gewone schietavonden zullen voor de leden op enkele avonden nog lezingen worden gehouden door enkele leden van de plaatselijke commissie, terwijl onder leiding van den voorzitter der Plaatselijke commissie de propaganda dezen winter krachtig zal worden voortgezet. Voor de maand November was door genoemden voorzitter, overste Meinster, reeds een prijs beschikbaar gesteld voor het lid van de afdeeling, dat gedurende die maand de meeste nieuwe leden aanbracht, welke prijs gewonnen werd door den heer de Geus. Op een der volgende bijeenkomsten zal deze prijs aan den winnaar worden uitgereikt.

SNEEK.

10 November hield in „Amicitia”, alhier, de afdeeling Sneek van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een Propaganda-avond. De Voorzitter, mr. P. S. Gerbrandy, opende de bijeenkomst en sprak een woord van welkom tot de aanwezigen, vooral tot Pastoor Elberssen, majoor-aalmoezenier, die het openingswoord en Ds. Bootsma, die het slotwoord zou spreken. Een telegram van gelukwensch werd gezonden aan den Voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie, den heer Duymaer van Twist, die dien dag jarig was. Daarna was het woord aan Pastoor Elberssen, die met de hem eigen geestdrift, opwekte tot steun van het werk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en allen die daarvoor geschikt zijn, aanspoorde toe te treden, hetgeen meer dan ooit noodig is. Vervolgens gaf spreker eene uiteenzetting van onze Christelijke begrippen omtrent vaderland en vaderlandsliefde, waaraan zelfs — de feiten bezeugen het — degenen zich niet konden onttrekken, die zoo gaarne voor vaderlandloozen doorgaan. Na deze rede werd door de vergadering staande het Wilhelmus gezongen.

Dan werden eenige filmwerken vertoond van de door den landstorm gehouden landdagen, die bijzonder mooi waren en zeer in den smaak vielen van het talrijke publiek. Ten slotte sprak Ds. Bootsma een krachtig woord, waarin hij de vergaderde aanspoorde tot heil van Vaderland en Vorstenhuis, de zaak van den landstorm te bevorderen en te dienen. Met dankgebed werd de mooie propaganda-avond gesloten.

ENUMATIL.

16 November werd door de afd. van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier een propaganda-avond gehouden, door de voorstelling van de Landstormfilm. De voorzitter der afdeeling, de heer D. P. Hania, opende na 't zingen van Ps. 75:1 en gebed de vergadering, sprak daarna een openingswoord. Allereerst sprak hij er zijn blijdschap over uit, dat kapitein de Jonge uit Groningen, bij onze Landstormmannen wel bekend, in ons midden was. Voorts herinnerde hij ons aan de woelige dagen van November 1918, toen Troelstra naar de macht greep om vervolgens stil te staan bij de oprichting van het korps der Bijzondere Vrijwillige Landstormers, welke thans in ons land tot een aanzienlijke macht is geworden. Met stille aandacht werd naar dit bezielend woord geluisterd. Als bewijs van toegang hadden alle aanwezigen een Landstormlied, bestaande uit 5 coupletten, ontvangen om dit lied in deze vergadering te zingen. Daarna werd de film vertoond. In een kleine pauze die gehouden werd, trad de heer Kieft voor de vergadering op om te spreken. Deze had tot motto voor zijn onderwerp gekozen: „Den Vaderland getrouwe blijf ik tot in den doot”. In korte trekken wees de spreker op zooveel, dat door de Oranjes voor Neerlands volk is gedaan. Het was een uitstekende gedachte van het bestuur der afdeeling, om dezen avond te organiseren want zoowel door 't hooren naar de sprekers als door 't zien naar de lichtbeelden, heeft zij aan meer dan 200 personen een paar kostelijke uren verschaft. De heer Kieft sloot de vergadering op de gebruikelijke wijze.

WOMMELS.

Op 25 Nov. 1926 had in de Geref. kerk de bijeenkomst plaats van de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm met hunne dames en verdere belangstellenden.

Door de goede zorgen van de heeren Santema van Oosterend en Fokkema van Wommels, die alles tot in de puntjes hadden voorbereid, hebben we een recht gezelligen propaganda-avond gehad. De kerk was geheel gevuld. Onze burgemeester, de Edelachtbare Heer R. Kuipers sprak een kort, maar krachtig openingswoord. Achtereenvolgens werd de vergadering verder toegesproken door de H.H. Heukels, onze bekende propagandist uit Veenwouden, Kapitein Sitsen uit Leeuwarden en den WelEerw. Heer Ds. Bootsma, legerpredikant te Zwolle. En, om het nuttige aan het aangename te paren, werd ook de Landstormfilm afgedraaid, waaruit de acties, betrekking hebbende op onze grooten toogdag 30 September j.l. te Beetsterzwaag gehouden, de bijzondere belangstelling genoten. Menig bekend gezicht werd op het doek waargenomen. Ter afwisseling werden onder begeleiding van het orgel, vaderlandsche liederen gezongen. Een woord van dank aan 't Bestuur en Beheerder der Coöperatieve Zuivelfabriek, voor de levering van electrischen stroom is hier nog wel op 'n plaats.

't Was een recht gezellige avond, die te ruim elf uur door Ds. Bootsma met dank gesloten werd.

WIE ZINGT DAAR?

„De New Edison”

Is de New Edison speelt, hoort men De Levende Stem en de bezoeker vraagt fluisterend: „WIE ZINGT DAAR?”

Eigen Edison is goudwaard.

Wij noodigen U uit tot een bezoek

Kunstaal EDISON

Plaats 24 - Den Haag

88 Witte De Withstraat 88 - Rotterdam
msterdam, Leidschestraat 84

ZUIDLAREN.

Onder begunstiging van goed weder had Donderdag 14 October de eerste schietwedstrijd plaats der afdeeling Zuidlaren van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, onder leiding van den Plaatselijken Commandant.

Door een elftal leden werd aan dezen wedstrijd deelgenomen, waarvoor een viertal prijzen, bestaande uit luxe voorwerpen, werden beschikbaar gesteld, waarvan één prijs was geschonken door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, den Burgemeester dezer gemeente.

Als prijswinnaars kwamen uit: 1e pr. G. Vossebelt 66 p.; 2e pr. J. de Jager 66 p.; 3e pr. J. W. Bouwman 63 p.; 4e pr. W. Faber 63 p. Maximum was 80 punten.

De uitreiking der prijzen aan de diverse winnaars had plaats, direct na den wedstrijd, op het schietterrein. Dit geschiedde door den Burgemeester, met een voor elk der prijswinnaars toepasselijk woord. Hiermee was het schietseizoen gesloten.

OLDENZAAL.

17 November werd in de keurbioscoop een zoogenaamde Landstormfilm vertoond, een film met tal van opnamen o.a. van de gehouden Landdagen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De reserve majoor der Infanterie J. W. C. C. Tucker sprak daarbij een inleidend woord. Hij wees daarop op het belang van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en hij betoogde o.a. dat de huidige communistische oproeren in Oost-Indië zonder twijfel niet of althans niet in dien omvang, zouden zijn voorgekomen, indien ook daar een Bijzondere Vrijwillige Landstorm had bestaan.

Daarna deelde hij aan de winnaars van den schietwedstrijd te Oldenzaal de prijzen uit als volgt: 1e prijs J. W. Katerberg; 2e prijs H. R. Bonte; 3e pr. A. Kamphuis; 4e pr. H. A. Hoogenkamp; 5e pr. P. H. F. Wiets, 6e pr. P. Dijkstra.

De vertooning van de film, welke volgde, viel zeer in den smaak van de vele aanwezigen, vooral momenten als de opnamen van den Landdag te Delden, enz.

AMERSFOORT.

Maandag 15 November j.l. hield de afdeeling Amersfoort van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, een gezellig avondje voor hare leden. Als spreker trad dien avond op Mr. G. J. A. v. Geldorp Meddens, secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie te Utrecht, welke nogmaals het doel van ons Instituut uiteenzette. Drie leden gaven zich op voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en 1 lid voor het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst. Aanwezig waren o. a. Reserve 1e Luitenant A. J. Roggeveen, Commandant der Compagnie Amersfoort en de Reserve 1e Luitenant Jac. Strop van het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst. De controlestaten werden op enkele na ingeleverd. Het Sunshine strikje was hier zeer op 'n plaats.

LANDSTORM FILM-AVONDEN

WOERDEN	2	OCTOBER	1926	ALBLASSERDAM	8	DECEMBER	1926
SCHIERMONNIKOOG	13	"	"	HILVERSUM	9	"	"
LEEUWARDEN	15	"	"	STREEFKERK	9	"	"
METSLAWIER	19	"	"	GOES	10	"	"
VEENWOUDEN	20	"	"	GROOT-AMMERS	10	"	"
AUGUSTINUSGA	21	"	"	MEERKERK	11	"	"
URK	22	"	"	HUMMELO	13	"	"
WOUBRUGGE	2	NOVEMBER	1926	LEXMOND	14	"	"
HOOGMADÉ	3	"	"	KOLLUM	15	"	"
DELFT	5	"	"	BLAUWHUIS	16	"	"
BEETSTERZWAAG	5	"	"	MOLENAARSGRAAF	16	"	"
CAPELLE A. D. IJSSEL	8	"	"	NIJEGA	17	"	"
SNEEK	9	"	"	STRIJEN	17	"	"
GARIJP	10	"	"	AMSTERDAM	18	"	"
LEKKERKERK	11	"	"	ELST	18	"	"
OOSTHEM	12	"	"	BRUMMEN	20	"	"
MAASSLUIB	12	"	"	ZWOLLE	21	"	"
ENUMATIL	16	"	"	SLIEDRECHT	21	"	"
OLDENZAAL	16	"	"	KAMPEN	22	"	"
DEDEMSVAART	17	"	"	NOORDELOOS	22	"	"
HARDENBERG	19	"	"	GOUDA	23	"	"
ALMELO	23	"	"	SPAKENBURG	29	"	"
WOMMELS	24	"	"	KLAASWAAL	30	"	"
NIJVERDAL	25	"	"	EXMORRA	5	JANUARI	1927
HENGÉLO (O.)	26	"	"	BOSKOOP	10	"	"
TUBBERGEN	29	"	"	OUDDORP	11	"	"
GENDT	29	"	"	ANJUM	12	"	"
ST. ANNA PAROCHIE	30	"	"	MIDDELHARNIS	12	"	"
ENSCHEDÉ	30	"	"	OOLTGENSPLAAT	13	"	"
GLANERBRUG	1	DECEMBER	1926	ROZENBURG	14	"	"
AALTEN	3	"	"	ENGWIERUM	21	"	"
BAKHUIZEN	7	"	"	MAASTRICHT	27	"	"
NIJEMIRDUM	8	"	"	HELDEN	28	"	"

Bovendien werd de film aangevraagd door de Verbanden:

- „DE MEIJERIJ” voor 14 achtereenvolgende dagen in de maand Januari 1927.
- „FRIESLAND” voor 27 en 28 December 1926 en 5 t/m 11 Januari 1927.
- „ALKMAAR” voor 13 t/m 24 Januari 1927.

GLANERBRUG.

Bovengenoemde afdeling hield 1 December j.l. een feestelijke jaarvergadering. Op deze vergadering werden de prijzen uitgereikt aan den laatst gehouden schietwedstrijd, door den res. kapitein Stroink, districtscommandant van het landstormkorps „Motordienst”.

Onder leiding van mevrouw Groot werd door de Christelijke meisjesvereniging een nationaal lintenspel uitgevoerd. Het langdurig aanhoudend applaus bewees wel hoe zeer dit keurig uitgevoerd nummer in den smaak viel. De vertooning van den landstormfilm werd met aandacht gevolgd. De R.-K. muziekvereniging „Prins Hendrik” verleende hare medewerking. Het was een echt gezellige en nuttig besteden avond.

Een woord van hulde en dank aan allen, die hebben medegewerkt tot het slagen van den avond, is hier volkomen op zijn plaats.

Onder de aanwezigen merkten we o.m. op, den heer Stroink, burgemeester dezer gemeente.

AALTEN.

3 December werd een filmavond gegeven in het feestgebouw te Aalten, uitgaande van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De zaal was tamelijk bezet.

De heer Burgemeester, A. J. W. Monnik, opende deze vergadering met een kort woord, waarin spr. zijn blijdschap uitspreekt, dat er zooveel aan den oproep gehoor hebben gegeven om dezen filmavond bij te wonen. Spreker heet hen hartelijk welkom, zegt iets van het doel van dezen avond, n.l. om een inzicht te geven in de verschillende werkzaamheden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, terwijl men tevens kan zien, hoe het ongeveer op de landdagen toegaat, zooals o. a. in Delden, Maastricht, e. a. plaatsen gehouden zijn en zooals er ook een in ons Aalten binnenkort zal gehouden worden.

De hoop uitsprekend, dat ieder straks voldaan huiswaarts mag keeren, geeft spreker nu gelegenheid de film te vertoonen.

Bij het begin reed een mooi moment, n.l. het portret van Hare Majesteit, waarbij het Wilhelmus aangeheven werd. Daarna kregen we een aardigen kijk op de verschillende landdagen.

En laten we niet vergeten de platen van de beweging in 1918 in Den Haag, waar we de „Friesche jongens” de koets van onze Koningin mochten trekken. Wie voelde toen z'n hart niet kloppen!

Deze films werden afgewisseld door enkele humoristische.

De heer Jalink sprak nu en dan bij de vertooning een verklarend woord.

We twijfelen niet of bij vele landstormers en niet-landstormers is het nut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm duidelijk geworden en we verheugen ons, dat er nog mannen blijken te zijn, bij wie het nationaliteitsgevoel en de liefde voor ons Vorstenhuis zich nog zoo krachtig uit.

LANDSTORMKORPS VELUWZOOM. Afdeling Velp—Rozendaal.

In het Oranjehotel vond op 1 December de plechtige banieruitreiking en prijsuitdeeling aan en van de afd. Velp-Rozendaal van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, plaats.

Nadat commandant J. J. A. Meijer de aanwezigen waaronder de heer en mevr. Bloemers, majoor van Ingen Schouten, korpscommandant, de commissaris van politie, de gemeente-ontvanger en vele raadsleden, welkom had geheeten, kreeg men allereerst de Leger-en-Vlootfilm te zien, die door kapitein Linden van de vereniging „Ons Leger” werd toegelicht.

Vervolgens werd de banier door den korpscommandant met een toespraak in handen van commandant Meijer gesteld en door dezen aanvaard. Staande zong men het Wilhelmus.

De banier, volgens voorschrift moet zij zoo heeten en niet vaandel, werd ontworpen en uitgevoerd door mej. Crop en den heer De Graaf. De zinspreuk luidt: Als 't moet, Velp—Rozendaal, het nabuurdorp is met Velp vereenigd, is de eerste afdeling, die zoo'n banier ontvangt.

Met luimige toespraakjes reikte daarna de korpscommandant de vele prijzen van de dezen zomer gehouden schietwedstrijden uit. Behalve de medailles door de gemeente uitgelooft. Deze stelde burgemeester Bloemers aan de winnaars ter hand, waarbij hij getuigde van de belangstelling van het gemeentebestuur voor het instituut van den Landstorm.

Het verdere gedeelte van den avond was a de vrolijkheid gewijd. Nog lang bleef men gezellig bijeen.

BUNSCHOTEN—SPAKENBURG.

Beginstig door prachtig zomerweer, mocht onze afdeling op 4 September j.l. haar jaarlijkschen schietwedstrijd houden. Na wekelijksche oefeningen, is immers de wedstrijd het hoogtepunt in het leven der afdeling, dan is er meer bezoek dan gewoonlijk, meer inspanning om den prijs te veroveren. Een 70-tal leden der afdeling nam aan dezen

voor alles wat hij gedaan heeft tot bloei onzer afdeling en bood hem, namens de afdeling, een foto van de vijf korpschutters aan, die in Hilversum op den Landdag den eersten prijs wisten te bemachtigen. De heer Meddens sprak hierop eenige woorden van dank.

De uitslag werd bekend gemaakt en de prijzen door den Plaatselijken Leider uitgereikt, welke beston-

KORPSSCHIETWEDSTRIJD VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS „ROTTERDAM” TE ROTTERDAM OP 11 SEPT. 1926.

(v. l. n. r.) Overste J. Oele, Cdt. v. d. Afd. Mariniers te Rotterdam. L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie. Mr. Dr. J. Wytema, Burgemeester van Rotterdam, Eere-Vorz. Gewest. Commissie. Overste H. C. van Capelle, Voorzitter Gewestelijke Commissie, Ds. J. H. Scholten, Herv. Pred., Mr. W. A. C. van Dam, res.-kapitein van de Grenadiers, Res.-Luit. P. van der Steeg, Secretaris Gewestelijke Commissie, Th. H. Ruys, Ds. P. Nomes, Geref. Pred.

schietwedstrijd deel; er was groote belangstelling ook van de zijde der burgerij.

Wij hadden ook de eer in ons midden te hebben den Secr. der Gew. Commissie mr. J. G. A. van Geldorp Meddens en den heer Administrateur van het Korps Nieuwe Hollandsche Waterlinie, den heer Van Petten en den heer W. Vedder, Lid der Plaatselijke Landstorm Commissie.

Tijdens de wedstrijden, werd, op voorstel van den Plaatselijken Leider, onder applaus, besloten een gelukstelegram te zenden aan den voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, zulks in verband met zijn bevordering tot Generaal-Majoor.

den uit kunstvoorwerpen, beschikbaar gesteld door den heer W. Vedder, de leden der afdeling en door de Gewestelijke Commissie.

Er was geschoten op twee banen, een Margabaan, afstand 12 M. en één baan scherp No. 1, afstand 100 M.

De volgende personen wisten een prijs te behalen:

Op de baan, scherp No. 1: 1e prijs B. Hartog, 45 punten; 2e pr. G. de Graaf, 43 p.; 3e pr. L. Huigen 42 p.; 4e pr. P. Hopman, 42 p.; 5e pr. A. Roos, 42 p.; 6e pr. J. Koelemijn 42 p.; 7e pr. G. Vedder, 42 p.; 8e pr. M. Vastenhouw, 41 p.; 9e pr. H. Sjaardema, 40 p.; 10e pr. A. de Graaf Lz., 39 p.; 11e pr. A. de

KORPSSCHIETWEDSTRIJD VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS „ROTTERDAM” TE ROTTERDAM OP 11 SEPT. 1926.

Voordat overgegaan werd tot uitreiking der prijzen, richtte de Plaatselijke Leider zich met eenige woorden tot den Secretaris der Gewestelijke Commissie en bracht hem den dank over der Afdeling,

Graaf Jz., 38 p.; 12e pr. A. v. d. Goot, 38 p.; 13e pr. J. de Graaf, 37 p.; 14e pr. R. Nieuwboer, 37 p.

Marga-Baan: 1e prijs C. v. d. Groep, 49 punten; 2e pr. M. Vastenhouw, 48 p.; 3e pr. T. Koelewijn, 48 p.

4e pr. Jac. Hopman, 47 p.; 5e pr. E. Hopman, 46 p.; 6e pr. B. Hartog, 46 p.; 7e pr. A. Roos, 45 p.; 8e pr. J. de Graaf, 45 p.; 9e pr. B. Koelewijn Wz., 45 p.; 10e pr. W. de Harder, 45 p.; 11e pr. R. Nieuwboer, 45 p.; 12e pr. B. Koelewijn Pz., 45 p.; 13e pr. D. Muis, 45 p.

TUITJEHORN.

Woensdag 1 December vergaderde de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in café Smeekes, alhier.

De heer Oolders, wegens afwezigheid van den Voorzitter, den heer J. Burger, opent deze bijeenkomst en deelt de prijzen van den gehouden schietwedstrijd uit aan de volgende personen:

Klas A: 1e prijs J. Burger 92 p., 2e pr. J. Geertsma 91 p., 3e pr. J. Stoop Gz. 91 p.

Klas B: 1e prijs H. ten Hoeven 94 p., 2e pr. W. Tesselaar 88 p., 3e pr. P. Spaansen Cz. 85 p.

Klas C: 1e prijs C. Kruijer Pz., 87 p., 2e pr. P. Dekker 86 p., 3e pr. P. Boekel Jz., 85 p.

Vervolgens worden de plannen besproken aangaande den te houden landdag te Alkmaar in Mei 1927.

Pogingen zullen worden aangewend, om de landstormfilm alhier te doen afdraaien.

Ten slotte worden alle leden, onzer afdeling, niet op de laatste vergadering aanwezig, beleefd doch dringend verzocht hun legitimatiebewijs ter contrôle voor den a.s. landdag op te zenden aan den secretaris, den heer N. P. Kramer.

HILLEGOM.

Na een zeer moolen en goed geslaagden wedstrijd had in café „Het Wapen van Hillegom” de prijsuitdeeling plaats van de door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gehouden schietwedstrijden. Met een toepasselijk woord van den leider den heer J. van Roode, werden de prijzen, naar het behaalde aantal punten als volgt toegekend:

1e prijs A. Laus Jr.; 2e pr. K. J. van Bourgon diën; 3e pr. A. Moraal; 4e pr. C. Juffermans; 5e pr. J. W. van Aalst; 6e pr. J. N. Assendelft; 7e pr. G. Schrama; 8e pr. W. van Maris; 9e pr. C. van Maris; 10e pr. G. Nootenboom; 11e pr. C. de Groot; 12e pr. J. J. C. Rusman; 13e pr. A. J. Weijers; 14e pr. P. Zeestraten; 15e pr. D. G. Litjens; 16e pr. G. van Leeuwen; 17e pr. P. Warmerdam; 18e pr. D. van Egmond; 19e pr. J. Schrama; 20e pr. P. S. van Lierop. Over enkele die een gelijk aantal punten behaalden, werd bij loting beslist. De prijzen, bestaande uit kunstvoorwerpen, waren tusschen groen en bloemen op een afzonderlijke tafel tentoongesteld.

Na deze uitdeeling bleven de schutters nog een poosje gezellig bijeen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm mag trotsch zijn op de afdeling Hillegom, met haar goede eensgezindheid en een uitstekend korps schutters.

's-GRAVENZANDE.

Maandagavond 29 November hield de afd. 's-Gravenzande haar jaarlijkschen schietwedstrijd in de zaal van den heer Baars. De uitslag is als volgt: G. Voogd, 1e prijs met 89 punten; H. Prins, 2e met 80 p.; Joh. Boers, 3e met 79 p.; P. v. Oosten, 4e met 78 p.; P. de Geus, 5e met 77 p.; H. 't Hart, 6e met 77 p.; A. v. Haren, 7e met 76 p.; J. v. Deventer, 8e met 76 p.; L. Leerdam, 9e met 76 p.; A. Nieuwenhuis, 10e met 76 p.; Mr. Overkleef, 11e met 75 p.; A. v. d. Meer, 12e met 75 p.; Adr. Voogd, 13e met 74 p.; J. C. Overkleef, 14e met 74 p.; Mr. v. d. Houwen, 15e met 74 p.; G. v. Oosten, 16e met 74 p.; J. A. P. Buitelaar, 17e met 73 p.; F. de Zwaan, 18e met 73 p.; C. v. Nieuwkerk, 19e met 72 p.; P. v. d. Wel, 20e met 72 p.; C. van Staalduinen Mattz., 21e met 71 p.; M. v. Zanten, 22e met 69 p.; Arn. Prins, 23e met 68 p.; P. den Harder, 24e met 65 p.; Adr. Trigt, 25e met 64 p.; L. J. Haring, 26e met 63 p.; Ant. den Harder, 27e met 60 p.; P. Voskamp, 28e met 57 p.; P. R. Boers, 29e met 56 p.; Chr. Boers, 30e met 55 p.; P. v. d. Hout, 31e met 55 p.; Th. Bos, 32e met 50 p.; D. Voskamp, 33e met 50 p.; Arie Prins, 34e met 47 p. De wisselbeker zal aan den heer G. Voogd toegekend worden.

GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE ROTTERDAM.

Het aantal Officieren, dat sedert medio Augustus j.l. is toegetreden, bedraagt te Rotterdam 24, Hillegersberg 2 en IJsselmonde 1. De sterkte is thans: 1 Res. Luitenant-Kolonel, 5 Res. Kapiteins, 60 Res. 1e Luitenants, (w.o. 2 mil. adm. en 5 Sp.d.), 19 Res. 2e Luitenants, 1 Dirigeerend Officier van Gezondheid 3e kl. en 1 Officier van Gezondheid 2e kl., in totaal 87 Officieren.

Rotterdam.

De schietwedstrijden der verschillende klassen zijn thans afgelopen. De uitdeeling der prijzen is korten tijd uitgesteld in verband met andere plannen, doch zal zoo spoedig doenlijk plaats vinden.

Schiebroek.

Op 16 November j.l. had alhier de uitreiking plaats der prijzen, behaald in den schietwedstrijd. Nadat de Voorzitter, de heer Dhont, Burgemeester van Schiebroek, de vergadering, waarbij alle leden der Plaatselijke Commissie, benevens de Secretaris der Gewestelijke Commissie, aanwezig waren, met een toepasselijk woord had geopend, en o.m. nog memoreerde, hoe in verband met de bekende plaats gehad hebbende gebeurtenissen het noodig is, om paraat te blijven, werd tot de uitdeeling der prijzen onder het genot van een sigaar enz. overgegaan.

Vervolgens werd door den Secretaris der Gewestelijke Commissie nog eens het nut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm naar voren gebracht en in het bijzonder aan den Plaatselijk Leider, den heer Van Proosdij, dank betuigd voor zijn ijver, waardoor deze afdeling in bloei en sterkte zóó zeer is toegenomen.

Tevens werden door spr. eenige mededeelingen omtrent mobilisatie en inrichting van het korps toegelicht, na hetwelk de afstempeling der legitimatiebewijzen ter hand werd genomen.

Hierna bleef men nog eenigen tijd gezellig bijeen, o.a. om een onderlingen wedstrijd te houden met de nieuw aangeschafte buks.

Zwijndrecht.

Op 30 November j.l. werd alhier eene vergadering gehouden enerzijds voor het afstempelen der legitimatiebewijzen, doch meer voor het installeren van den nieuwen Plaatselijk Leider, Res. 1e Luitenant G. A. Plomp, die in de plaats komt van den heer P. de Geus, die door drukke bezigheden deze taak niet langer kan waarnemen.

Hoewel de opkomst niet rooskleurig was, kan deze avond toch zeer geslaagd genoemd worden. De heer Plomp werd door den Voorzitter, den heer P. Doorn, aan de vrijwilligers voorgesteld, waarbij hunne medewerking werd ingeroepen, om den nieuwe functionaris zooveel mogelijk te steunen.

Hierna verkreeg de Secretaris der Gewestelijke Commissie het woord, die de hoop uitsprak, dat de heer Plomp zich spoedig zal hebben ingewerkt en de afdeling Zwijndrecht het noodige leven zal inblazen. Vervolgens werd overgegaan tot het afstempelen der legitimatiebewijzen, terwijl ten slotte de heer Groenendijk nog het een en ander te berde bracht omtrent het bekende motto „Als 't moet.”

Besloten werd, dat binnenkort weer eene vergadering zal worden gehouden.

Rozenburg.

De afdeling belegde op 3 December j.l. eene vergadering. Ds. Dijkman, de Voorzitter, opende te 7.30 ure de bijeenkomst en verwelkomde de aanwezigen en meer in het bijzonder het Bestuur der Burgerwacht en den Secretaris der Gewestelijke Commissie, die op verzoek dien avond aanwezig was en de prijzen, benevens als extra-prijs een zilveren medaille, had medegebracht.

Spr. zette in het kort nog eens het doel uiteen, waarna hij het woord gaf aan den Secretaris der Gewestelijke Commissie. Deze sloot zich aan bij de woorden van den Voorzitter betreffende het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en betuigde zijn dank aan Voorzitter, Penningmeester en aan den Plaatselijk Leider, den heer Voorberg, voor den grooten bloei, waarin de afdeling Rozenburg zich mag verheugen, en gaf eenige uiteenzetting omtrent de indeeling enz. van het korps.

Inmiddels was de Burgemeester van Rozenburg, tevens Penningmeester der afdeling, verschenen en werd een onderlinge wedstrijd gehouden, waarbij tegelijkertijd de legitimatiebewijzen werden afgestempeld. Eenige nieuwe abonné's voor het Landstormblad werden gewonnen.

Daarna had de uitdeeling der prijzen plaats door den Voorzitter, en ten slotte werd nog door de nablijvers een wedstrijd gehouden om een tweetal prijzen, n.l. een haas en een groote

kaas, die door eenige belanghebbenden voor dit doel waren geschonken.

Voorts werd besloten, de vertooning van de Landstormfilm op 14 Januari a.s. te doen plaats vinden.

Rhoon.

Op 6 December j.l. werd alhier een bijeenkomst gehouden ter gelegenheid van de opening van het schietseizoen.

De Voorzitter, Ds. Nootboom, opende te half acht de vergadering en sprak zijne voldoening uit over de trouwe opkomst en gaf in kernachtige bewoordingen te kennen, dat het nog steeds nuttig en noodig is, de bijeenkomsten en schietoefeningen bij te wonen, en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm getrouw te blijven.

De Secretaris der Gewestelijke Commissie bracht daarna nog het een en ander naar voren, waarna met de oefening werd begonnen, terwijl tevens de gelegenheid werd benut, de legitimatiebewijzen af te stempelen. Hierbij werden tevens eenige abonné's voor het Landstormblad verworven.

Deze oefening werd ook dienstig gemaakt als wedstrijd, waartoe een 4-tal prijzen waren beschikbaar gesteld, waarvan de vrijwilliger Groenendijk zich als 1e prijs een kistje sigaren zag toegewezen.

Aangenomen kan worden, dat de eerste oefeningsavond goed is ingezet, hetwelk de afdeling zeker ten goede zal komen.

MOORDRECHT.

Maandag 15 November werd in het café van den heer P. Geleids om half acht een vergadering gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Op de vergadering werden het nut en de noodzakelijkheid van den Landstorm uiteengezet door Mr. J. van Mechelen, welke ook wees op de beroering in Indië door de communisten. Hierna legde spreker uit, waarom de Nationale Landstorm Commissie de legitimatiebewijzen met een controlemerk zou voorzien. Er gaven zich nog twee nieuwe vrijwilligers op als lid.

De prijzen van den Plaatselijken schietwedstrijd werden uitgereikt door Mr. J. van Mechelen, 1ste prijs L. Verstoep, 2e. A. Hoogendoorn, 3e. T. Atteveld, 4e. J. C. Koot, 5e. A. Knoop, 6e. L. van Halen, 7e. J. Priem, 8e. A. Temorshuis, 9e. F. Vink. Het was een gezellige avond.

RUCPHEN.

Op 19 September l.l. werd er door onze Landstormers op hun schietbaan onderling gewedijverd voor de beschikbaar gestelde prijzen. Ruim een tiental prijzen prijkten op de baan om den strijd lust op te wekken. Het weer was als uitgezocht. Bovendien mochten we ons verheugen in de tegenwoordigheid van den Commandant van het West-Brabantsch Verband, de res. Kapt. P. Asselbergs, welke zijn Landstormers aanspoorde en met spanning de resultaten volgde. Evenwel waren de uitslagen geringer dan van hunne collega's der afd. Schijf. Behaalde van deze laatste no. 1 in totaal 88 punten, de afd. Rucphen kon het niet hooger brengen dan 82. Terecht mag het Schijf trots zijn op zijn overwinning, zoo glansrijk behaald! Laat het echter tevens een lesje zijn voor de leden van Rucphen, dat ze met ernstige concurrenten te doen hebben, die zich niet gemakkelijke de overwinning laten afnemen. Dat ze hieraan denken gedurende het a.s. schietseizoen in 1927!

De wedstrijd had plaats met scherp op 100 M. Prijswinnaars waren:

1. Jan Goorden met 82 p.; 2e. Mar. Mommers 80 p.; 3. Adr. Dirken 78 p.; 4. Mar. Uitdehag 78 p.; 5. Jan Schrauwen 78 p.; 6. Jan Suijkerbuijk 78 p.; 7. Mar. Vergouwen 68 p.; 8. Frans Stroop 67 p.; 9. Piet van Dorst 59 p.; 10. Jac. de Rooij 56 p.; 11. Frans Talboom 55 p.; 12. Ger. Embregts 44 p.

In bovengenoemde volgorde kon ieder zijn keus doen uit de prijzenverzameling.

VORSTENBOSCH.

Eind November had de prijsuitdeeling plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Te die gelegenheid was de heer Van Genabeek te 's Bosch uitgenoodigd een lezing te houden, Jammer, dat er behalve de leden maar weinig belangstellenden waren want de heer Van Genabeek heeft werkelijk zeer mooi gesproken en is het aanhooren overwaard.

DINTHER.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm hield een feest- en propaganda-vergadering in het café van P. van Laanen, welke in alle opzichten goed geslaagd mag heeten.

Te ruim halfzeven opende de burgemeester de vergadering en heette de talrijke aanwezigen en in het bijzonder de heeren v. Genabeek en Boeren, uit Den Bosch, van harte welkom.

Hierna hield de heer J. van Genabeek een schitterende rede over het onderwerp: „Dreigt nog gevaar?” Vooraf heette spreker allen, maar vooral het hoofd der gemeente, welkom en gaf vervolgens een beknopte beschouwing over de ontwikkeling der maatschappelijke toestanden in de laatste 10 tot 12 jaren, over het bestaansrecht en het nut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Hij wees op de donkere tijden, waarin wij thans leven, in de 20ste of z.g. moderne eeuw, met al haar vijanden als communisme, materialisme enz., welke ten doel hebben, troon en altaar omver te werpen. Wij herinneren verder aan den zwaren tijd, die achter ons ligt, den strijd van den wereldoorlog en de mobilisatie en aan de gevolgen daarvan. Hoe Troelstra b.v. in November 1918 probeerde een revolutie op touw te zetten, ondanks den gunstigen uitslag der verkiezingen. Toen echter verzetten zich daartegen de katholieke en christelijke verenigingsmannen en zwoeren trouw aan God en Kerk. Het monster der revolutie werd wel in zijn eersten aan val teruggeslagen, doch niet gedood.

Ook thans nog worden geregeld de revolutieideeën gepropageerd.

Spreker haalde een artikeltje aan genaamd „Het Communisme”, uitgaande van de Centr. Comm. Partij, hetgeen aan verschillende afdelingen dier partij was rondgezonden en waarin duidelijk de voornaamste revolutie-ideeën waren uitgewerkt. Wij staan thans voor de gewichtige vragen: Waar moet het heen met onze maatschappij, met hare stoffelijke en geestelijke belangen, met de steeds toenemende werkloosheid en den godsdiensthaat? Het socialisme en communisme werpt de wereld in een chaos van ellende. Wij moeten activiteit bezitten en een kern van jongens en mannen zien te krijgen, die actief deelnemen aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, tot handhaving van het gezag bij het optreden van Nederlandsche onlusten. Wij moeten onze afdeling op, heil, houden en niet alles op het bestuur laten afgaan. De bloei eener afdeling hangt voor een groot gedeelte af van de medewerking der leden.

Vervolgens behandelde spreker de voorwaarden en verplichtingen, welke aan het lidmaatschap zijn verbonden, daar ook niet-leden op deze vergadering waren vertegenwoordigd. Tenslotte wees hij op het nut van dergelijke samenkomsten, het deelnemen aan schietwedstrijden niet alleen aan plaatselijke, maar ook aan gewestelijke, en hoopte dat er niemand in Dinther zou gevonden worden, die niet bereid zou zijn om actief lid van deze afdeling te worden. (Applaus.)

De burgemeester dankte vervolgens den heer v. Genabeek voor zijn schitterende rede en hoopte dat velen zich zouden opgeven als lid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Aanmelding kan geschieden bij den commandant, den heer Ant. v. Grinsven.

Daarna had de prijsuitreiking plaats door den burgemeester.

De prijzen werden behaald als volgt: 1. Ant. v. d. Heijden 94 p.; 2. A. van Helvert 92 p.; 3. M. Ketelaars 91 p.; 4. A. van Grinsven 88 p.; 5. P. van Zutphen 86 p.; 6. J. Dortmans 85 p.; 7. H. v. d. Boom 85 p.; 8. L. v. d. Heuvel 84 p.; 9. M. v. d. Pas 82 p.; 12. P. van Kreken 78 p.; 13. M. Ketelaars 70 p.; 14. J. v. d. Sanden 76 p.; 15. W. v. d. Heuvel 76 p.; 16. J. Sigmans 74 p.; 17. W. Lucius 73 p. 17. A. Driessen 72 p.; 19. A. v. d. Cammen 72 p.

Vervolgens gaf de heer Boeren eenige slotvoordrachten en dankte de burgemeester de heeren Van Genabeek en Boeren en riep hen een tot weerziens toe. Tot slot richtte de commandant een woord van dank tot den burgemeester voor zijn belangstelling en zijn tractatie, waarna deze feest- en propaganda-vergadering werd besloten.

HOEVEN.

Zaterdag 13 Nov. j.l. hield de afd. Hoeven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een algemeene vergadering bij den heer Jac. de Bruijn. Wegens vertrek van den WelEerw. heer kapelaan v. Hooi-donk, die voorzitter was, werd de vergadering door den waarn. voorzitter geopend met den christelijken groet. Daarna heette hij de leden van harte welkom. Vervolgens werden door den secretaris de notulen voorgelezen en verslag uitgebracht over de werkzaamheden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm over 1926.

Hierna had de prijsuitreiking plaats van den laatstgehouden schietwedstrijd. De prijzen werden behaald als volgt: 1e pr. A. v. d. Batenburg met 82 p.; 2e pr. M. de Jong met 79 p.; 3e pr. A. Nuijten met 79 p.; 4e pr. J. Hack met 76 p.; 5e pr. A. van de Nieuwenhuijzen met 73 p.; 6e pr. Jac. Buijs met 73 p.; 7e pr. E. v. Lier met 73 p.; 8e pr. P. v. d. Veeken met 71 p.; 9e pr. P. F. J. van de Reijt met 71 p.; 10e pr. Jac. Buijs met 70 p.; 11e pr. C. Verwijmeren met 69 p.; 12e pr. J. Couwenberg met 68 p.; 13e pr. J. Lauwerijssen met 66 p.; 14e pr. W. Suijkerbuijk met 64 p.

De secretaris deelde den leden daarna mede, dat in plaats van kapelaan van Hooi-donk als voorzitter van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is benoemd kapelaan Thomas, die als zoodanig werd voorgesteld. Hierna hield Pastoor van Genk een nuttige bespreking over het doel van den Vrijwilligen Landstorm.

De nieuw benoemde voorzitter dankte Pastoor van Genk voor zijn nuttige en tevens aangename bespreking. Hij deelde verder mede, dat in December een filmvoorstelling zou worden gegeven en dat in Maart een vergadering te Bosschenhoofd gehouden zal worden, op welke vergadering de regeling der komende wedstrijden zal bekend gemaakt worden.

BEUGEN.

De alhier 3 October door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gehouden jaarlijksche schietoefeningen zijn wederom geëindigd, en kunnen zeer zeker als schitterend geslaagd beschouwd worden. Ofschoon het aantal deelnemers naar verhouding van het ledental grooter kon zijn, war de opkomst toch goed.

Er werd geschoten met Marga-patronen op een afstand van 15 M. De commandant, Ant. Duniels, opende de bijeenkomst met een hartelijk woord van welkom aan al de aanwezigen, waarna een aanvang werd gemaakt. Over het algemeen werd er flink geschoten en iedereen deed zijn best om een prijs te bemachtigen.

De uitreiking der prijzen geschiedde door den bovengenoemden plaatselijk leider, die, alvorens hiertoe over te gaan, de winnaars met 'n korte toespraak feliciteerde met hun behaalde succes. Bijna iedereen kreeg nog een prijs, wat zeer in de smaak viel.

Spreker eindigde met den wensch, dat deze schietwedstrijd mede moge dienst doen om de saamhorigheid tusschen de vrijwilligers te versterken, en dat het zal gaan tot heil van God, Koningin en Vaderland.

HOORN.

De landstorm-afdeeling Hoorn, kwam in lokaal „de Witte Engel” onder leiding van de plaatselijke commissie, bijeen.

Na opening werden door den heer Oolders de prijzen uitgereikt voor den in het vorig seizoen gehouden schietwedstrijd.

De beste schutters waren geweest de heeren J. Karsen, die het hoogste aantal punten had verkregen en C. Peerdeman, die op één na het hoogste aantal behaald had.

Besproken werd hierna de deelname van Hoorn

aan den in 't volgend jaar te Alkmaar te houden Landstormdag. Tevens werd vastgesteld een plan, om financiën voor dien landdag in te zamelen.

Besloten werd om in Hoorn de landstormfilm te doen vertoonen.

De heer J. L. Compas was bereid het secretariaat der plaatselijke afdeeling op zich te nemen.

Na bespreking van nog enkele huishoudelijke aangelegenheden, werd de niet druk bezochte, doch zeer geanimeerde vergadering gesloten.

VENLO.

In de bovenzaal van hotel „Suisse” had 21 Nov. j.l. een vergadering plaats met prijsuitdeeling van de afdeling Venlo Landstormkorps „Limburgsche Jagers”.

Te 5½ uur opende de onder-voorzitter, kapelaan Haenraets, bij afwezigheid van den voorzitter Dr. Eug. Dubois, de vergadering, waarbij hij de leden en nieuwe leden het welkom toeriep, en zijn genoegeen uitsprak over de talrijke opkomst, een bewijs, zei spreker, dat de leden steeds trouw blijven aan hun gegeven woord, en dat, indien op hunne opkomst een beroep zou kunnen worden gedaan, zij hun verplichtingen zullen nakomen.

Want, we moeten 't eerlijk bekennen, „de Vrijwillige Landstorm” heeft reden van bestaan, de jongste gebeurtenissen in Ned.-Indië geven bewijzen genoeg om waakzaam te blijven, maar als ze weten dat 80.000 vrijwilligers gereed staan, dan schrikken ze wel om hun plannen ten uitvoer te brengen.

Dan geeft spreker het woord aan den secretaris den heer J. Ronda, om meer het administratieve te bespreken.

De voorzitter dr. Dubois komt ter vergadering, die tot zijn spijt niet eerder kon komen, en de leiding overnam, daarna de secretaris verzocht verder te gaan met zijn bespreking omtrent „Leger en Vloot en Landstormfilm”, die vermoedelijk hier in Venlo zal vertoond worden. Tijdens de pauze gingen de leden de prijzen bezichtigen.

Daarna stelde de voorzitter den inmiddels ter vergadering gekomen heer Van Lokven voor als lid van de Gewestelijke Landstormcommissie. Het deed spreker genoeg, dat ook Venlo de eer heeft een lid dezer commissie in zijn midden te hebben, en spr. dankte hem voor den geschonken prijs. De heer van Lokven dankte voor de waardeerende woorden, en zegde zijn vollen steun toe.

Een speciaal woord van dank werd door den voorzitter gebracht aan den heer dr. Sindorff, voor de mooie prijzen, die hij door zijn tusschenkomst van verschillende heeren had ontvangen.

Daarna had de prijsuitdeeling plaats aan 23 prijswinnaars.

Na een dankwoord van den voorzitter aan den secretaris, den heer Ronda, die steeds zijn beste krachten geeft aan de afdeling, werd de vergadering gesloten en bleef men nog geruimen tijd gezellig bijeen.

ADRESVERANDERINGEN

Dengenen, die „Het Landstormblad” ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op de adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad” het ten eerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 2 cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad”
te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

*)
bericht, dat „Het Landstormblad” van December gezonden werd naar:
Naam der woonplaats: .....
Straat en huisnummer: .....
Het adres moet echter zijn:
Naam der woonplaats: .....
Straat en huisnummer: .....

*) S. v. p. duidelijk naam en voorletters invullen.

SIJBEKARSPEL.

Ten lokale van S. Oudt had 7 December de prijsuitreiking plaats aan de deelnemers van den Vrijwilligen Landstorm. Aan den avond was een eenigszins feestelijk en officieel karakter gegeven, waardoor aan de plaatselijke landstormers eenige gezellige uren werden bereid. Ten overstaan van den commandant van den landstorm, kapitein Brederode, werden de prijzen uitgereikt aan A. de Boer met 79 punten, C. Paauw 78 p.; N. Vriend 68 en S. Oudt 67 punten.

Onder leiding van den heer J. H. Rees hadden zich 20 deelnemers in den wapenhandel geoefend. Door den secretaris-penningmeester der gewestelijke landstormcommissie P. J. Oolders, werd vervolgens uitgelegd en gesproken over den te houden landdag te Alkmaar in Mei 1927, waarvoor een collecte in de gemeente warm werd aanbevolen.

Aan het slot van den avond dankte notaris Rees, als voorzitter der plaatselijke commissie, allen hartelijk voor ieders aandeel in het welslagen van dezen avond.

URSEM.

Op den onlangs gehouden verbandwedstrijd van den Vrijwilligen Landstorm waren 15 deelnemers. Daar op de plaatselijke wedstrijd door 15 schutters meer dan 80 was geschoten konden deze personen deelnemen aan den Verbandwedstrijd. Over het algemeen is er slecht geschoten, iets wat wij van de Ursemers niet verwacht hadden en voor een groot gedeelte dan ook mot worden toegeschreven, dat deze wedstrijd in een ander lokaal is gehouden als waar men gewoonlijk schiet. Enkele beste schutters konden zelfs de 80 niet halen.

De uitslag is: P. v. d. Leer 95; P. Nooy 94; J. Tessel 93; L. Borst 92; G. Hoogwerf 92; Th. Koning 91; C. Schap 91; J. Overhoom 90; P. Oud 86; J. Mulder 81; J. Kuyper 77; Jac. Schaap 77 en P. Oudejans 77. Daar verschillende leden zich hebben opgegeven voor deelname aan de schietoefeningen zullen er naar alle waarschijnlijkheid 2 klassen gemaakt worden.

HEM.

Alhier had op 7 Nov. onder gunstig weer de verbandwedstrijd plaats van de afd. Venhuizen van den landstorm. De uitslag was als volgt:

Jb. Degeling 99, Jb. Ruiter 93, Jb. Bleeker 92, T. Laan 92, Jb. Vriend Dz. 90, J. Duin 88, Jn. Ruiter Jz. 87, Jn. Degeling 86, C. Groot Klz. 86, Jn. Lijm 86, Jb. Smit 86, Kl. Laan Jnz. 85, J. Schipper 85, G. Mes 85, J. Laan Jnz. 83, Jb. Buis 83, Th. Degeling 82, C. Langendijk 82, C. Sjerps 82, Jn. Krijnsen 86, Th. Schipper 79, J. Mooij 78, G. Timmer 78, A. Timmer 78, Th. Onneweer 78 en W. Laan Klz. 74 punten.

De opkomst was goed.

SCHOORL.

In een lokaal van den heer Timmerman werd in November een algemeene vergadering gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke door 19 van de 28 leden werd bijgewoond.

De vergadering werd geopend door den voorzitter der Commissie, Burgemeester van Fridagh, die de leden welkom heette, en in het bijzonder den heer Oolders, administrateur van het Verband Alkmaar.

Spr. wijst op enkele voorvallen in buiten-, zoowel als binnenland en meent dat de Landstorm nog wel dienstig is:

Hierna volgt prijsuitreiking aan de volgende leden: Klasse A: F. Kaandorp, 1e pr.; S. Kaandorp, 2e pr.; J. Polle Hz., 3e pr.

Klasse B: A. Koortens, 1e pr.; J. van Assem, 2e prijs.

De heer Oolders vroeg of er nog klachten waren over het afgelopen schietseizoen. Daarbij werd geklaagd over het schieten met marga.

De voorzitter deelde mede dat er niet veel kans bestond, dat er weer met scherp geschoten mocht worden. Een woord van dank werd uitgebracht aan den leider der oefeningen, den heer F. Kaandorp, die alles goed wist te regelen.

De heer Oolders doet eenige mededeelingen over den te houden landdag.

De bedoeling is om dezen landdag te Alkmaar te houden in Mei 1927 in het Gemeentelijk Sportpark.

Om nadeelig saldo te voorkomen zal getracht worden geld bij elkaar te krijgen.

Daar de lijsten nog niet bij alle ingezetenen waren aangeboden, werd besloten nog eens rond te gaan, waartoe zich beschikbaar stelden de heeren F. Kaandorp en C. Kager, J. Dekker en A. Bijl, die in de maand November zullen rondgaan, terwijl zij ook thuis gaarne bijdragen in ontvangst zullen nemen.

Besloten werd dat de landstormfilm begin Januari te Schoorl vertoond zal worden, waarbij door een der aanwezigen toegezegd werd om dan eenige voordrachten te houden; belangstellenden worden tegen een gering bedrag op dezen avond gaarne toegelaten.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de opkomst en de betoonde belangstelling en sluit hierna de vergadering.

BERGEN.

In November vergaderde de afdeling Bergem van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De vergadering werd door den oud-Burgemeester, den heer Jb. van Reenen met een toepasselijk woord geopend. In deze vergadering had de prijsuitreiking plaats van den onlangs gehouden plaatselijke schietwedstrijd. De prijzen werden behaald als volgt: 1e prijs J. Smit, 97 p.; 2e prijs A. Apeldoorn, 96 p.; 3e prijs Th. van der Steen, 95 p.; 4e pr. J. C. Punt, 94 p.; 5e prijs H. Hoogzand, 93 p.; 6e prijs P. Roosting, 93 p.; 7e prijs S. Roozendaal, 92 p.; 8e pr. L. Kleverlaan, 91 p.; 9e pr. P. Winder, 90 p.; 10e pr. Th. Dingerdis, 87 p.; 11e pr. Ant. Telleman, 87 p.; 12e pr. S. Schotten 86 p.; 13e pr. H. Burgering 85 p.; 14e pr. N. Min, 85 p.; 15e pr. J. de Koning, 75 p.; 16e pr. C. Ellis, 67 p.; 17e pr. W. Ellis, 61 p.

Een onderwerp van bespreking maakte uit de in 1927 te Alkmaar te houden Landdag, waarop ook schietoefeningen zullen worden gehouden. Deze Landdag zal waarschijnlijk ook door Generaal Snijders en andere hooge autoriteiten bijgewoond worden. Het deelnemen door de afdeling Bergen aan dezen landdag zal verschillende kosten met zich medebrengen. Tot dekking dezer kosten zal onder de ingezetenen een intekenlijst circuleren. Ten slotte werd mededeeling gedaan, dat legitimatiebewijzen ingeleverd kunnen worden bij den heer Jb. de Koning.

SLIEDRECHT.

De afdeling Sliedrecht hield Dinsdagavond 14 December een schietwedstrijd, uitslag als volgt:

Kok 47 p., A. Baars Jr. 46 p., R. v. Oosterom 46 p., P. Rijdsdijk Jr. 45 p., W. H. Haeser 44 p., W. Schouten 42 p., J. Veth 41 p., W. d. Groot 40 p., G. Vermeulen 40 p., W. Nederpelt 40 punten.

De rest van de schutters onder de 40 punten.

KERKDRIEL.

Zoo als anders jaren, heeft onze afdeling haar schietoefeningen gehouden, waarvan de laatste maal de jaarlijksche wedstrijd, die gezien de weersomstandigheden, nog een goed verloop had. Op Maandagavond 18 October had de uitreiking plaats der prijzen, op de bovenzaal van Hotel „de Engel”. Bij die gelegenheid hield den heer A. van der Schoot, Res.-Luitenant der Luchtwachtdienst eene lezing. De opkomst der leden was goed, maar wij hadden graag alle leden ter vergadering gezien, niet alleen voor het samenzijn, maar ook voor de lezing, die de belangstelling ten volle waard was.

Om 8 uur opende de heer van Heeseveld, burgemeester der gemeente en voorzitter der Plaatselijke Commissie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de vergadering.

De Plaatselijke Commissie was grootendeels tegenwoordig. De burgemeester wees in het kort op het nut en de noodzakelijkheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en prees den ijver der leden voor de schietoefeningen en den wedstrijd. Hierna reikte hij de prijzen uit als volgt: Eereprijs, voor het hoogst aantal punten in alle oefeningen te samen, aan Chr. Laheij, een geldprijs van f 2.50, in klasse B: A. v. Berkel, 87 p.; H. Laheij, 80 p.; W. Piels, 79 p.; Chr. Laheij, 79 p.; J. Outvorst, 78 p.; J. v. d. Kammen, 76 p.; J. Versteeg, 73 p.; Chr. v. Aalst, 72 p.; in klasse A: H. v. Heumen, 91 p.; J. v. Malsen, 72 p.; Adr. Ackermans, 69 p.; A. Hooijmans, 63 p.; Chr. de Bruin, 59 p.; L. Valentijn, 58 p.; Chr. d. Gier, 50 p. Dan werden er nog 8 troostprijzen uitgereikt.

Daarna werd het woord gegeven aan den heer A. van der Schoot. In goed gekozen woorden memoreerde de spreker de historische dagen van November 1918, toen een revolutie dreigde, die evenwel werd bedwongen door den Vrijwilligen Landstorm.

Met gloed en vuur sprak hij zijne rede uit, die meermalen door applaus werd onderbroken. Met yfdoening besprak hij het ontstaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm als uitvloeisel van den Vrijwilligen Landstorm 1918. In het juiste licht beschreef hij de betekenis van dit instituut en besloot zijne rede met een aanmoediging tot de leden om voort te gaan en vol te houden, met een oproep aan de jongeren tot daadwerkelijke steun, tot toetreding en met een beroep op de welgezindheid der burgers om de afdeling Driel met moreelen en financiële steun bij te staan.

Een welverdiend applaus volgde op deze schoone rede.

De burgemeester bracht hulde en dank aan den spreker en sloot de vergadering met een krachtig woord van aanmoediging tot de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Schietschijven

op papier en carton, voor lange en korte baan, in 24 soorten.

Vraagt geill. p. bij ourant

Schietschijvenfabriek

J. J. VAN DER PEIJL

YERSEKE (Z).

WIE HELPT

Bijzonderen Vrijwilligen Landstormer, 30 jaar, aan een betrekking of werk. Steller is algemeen goed ontwikkeld; heeft 2 jaar als bedrijfsleider gewerkt en is van prima referentiën voorzien. Liefst in Noord- of Zuid-Holland of Utrecht. Adres JOH. EBBINK Amsterd. str.weg 328bis Utrecht

ELECTR. DRUKKERIJ C. BLOMMENDAAL

DEN HAAG
Tel. 70461

LEVERT ALLEEN
GOED
DRUKWERK
TEGEN
LAGE PRIJZEN

KONINKLUKE-BEGEER

VOORSCHOTEN

Firma J. G. MEIJER,

Groningen, 2 Markten

Specialiteit

ECHTE GRONINGER KOEK

van f 1.—, f 1.50,
f 2.—, f 2.50, f 3.— enz.
Franco per post 50 cts. verhooging.

Verschenen:

Het portret
van den Heer

L. F. DUYMAER VAN TWIST,

geteekend door WILLY SLUITER,

wordt franco thuisgezonden na ontvangst van
f 0.50 per postwissel.

Administratie van „Het Landstormblad”,
Koninginnegracht 50, Den Haag.